Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ

ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣນິກາເຍ

ເອກກນິປາຕ-ຏີກາ

ຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາ

ອນນ຺ຕຎາຓໍ ກຣຸຓານິເກຕໍ,

ນມາມິ ນາຖໍ ຊິຕປຎ຺ຈມາຣໍ;

ຘມ຺ມໍ ວິສຸທ຺ຘໍ ຠວນາສເຫຕຸໍ,

ສງ຺ຆຎ຺ຈ ເສຏ຺ຐໍ ຫຕສພ຺ພປາປໍຯ

ກສ຺ສປໍ ຕໍ ມຫາເຖຣໍ, ສງ຺ຆສ຺ສ ປຣິຓາຍກໍ;

ທີປສ຺ມິໍ ຕມ຺ພປຓ຺ຓິມ຺ຫິ, ສາສໂນທຍກາຣກໍຯ

ປຏິປຕ຺ຕິປຣາຘີນໍ, ສທາຣຎ຺ຎນິວາສິນໍ;

ປາກຏໍ ຄຄເນ ຈນ຺ທ-ມຓ຺ຑລໍ ວິຍ ສາສເນຯ

ສງ຺ຆສ຺ສ ປິຕຣໍ ວນ຺ເທ, ວິນເຍ ສຸວິສາຣທໍ;

ຍໍ ນິສ຺ສາຍ ວສນ຺ໂຕຫໍ, ວຸຑ຺ຒິປ຺ປຕ຺ໂຕສ຺ມິ ສາສເນຯ

ອນຸເຖຣໍ ມຫາປຎ຺ຎໍ, ສຸເມຘໍ ສຸຕິວິສ຺ສຸຕໍ;

ອວິຂຓ຺ຑິຕສີລາທິ-ປຣິສຸທ຺ຘຄຸໂຓທຍໍຯ

ພຫຸສ຺ສຸຕໍ ສຕິມນ຺ຕໍ, ທນ຺ຕໍ ສນ຺ຕໍ ສມາຫິຕໍ;

ນມາມິ ສິຣສາ ຘີຣໍ, ຄຣຸໍ ເມ ຄຓວາຈກໍຯ

ອາຄຕາຄມຕກ຺ເກສຸ , ສທ຺ທສຕ຺ຖນຍຎ຺ຎູສຸ;

ຍສ຺ສນ຺ເຕວາສິຠິກ຺ຂູສຸ, ສາສນໍ ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕໍຯ

ໂຍ ສີຫຬອິນ຺ໂທ ຘິຕິມາ ຍສສ຺ສີ,

ອຸຬາຣປຎ຺ໂຎ ນິປຸໂຓ ກລາສຸ;

ຊາໂຕ ວິສຸທ຺ເຘ ຣວິໂສມວໍເສ,

ມຫພ຺ພໂລ ອພ຺ຠຸຕວຸຕ຺ຕິເຕໂຊຯ

ຊິຕ຺ວາຣິວຄ຺ຄໍ ອຕິທຸປ຺ປສຍ຺ຫໍ,

ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓວິກ຺ກເມນ;

ປຕ຺ຕາຠິເສໂກ ຊິນຘມ຺ມເສວີ,

ອຠິປ຺ປສນ຺ໂນ ຣຕນຕ຺ຕຍມ຺ຫິຯ

ຈິຣໍ ວິຠິນ຺ເນ ຊິນສາສນສ຺ມິໍ,

ປຈ຺ຈຕ຺ຖິເກ ສຸຏ຺ຐຸ ວິນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ;

ສຸຘໍວ ສາມຄ຺ຄິຣສໍ ປສຕ຺ຖໍ,

ປາເຍສິ ຠິກ຺ຂູ ປຣິສຸທ຺ຘສີເລຯ

ກຕ຺ວາ ວິຫາເຣ ວິປຸເລ ຈ ຣມ຺ເມ,

ຕຕ຺ຣປ຺ປີເຕເນກສຫສ຺ສສງ຺ເຂ;

ຠິກ຺ຂູ ອເສເສ ຈຕຸປຈ຺ຈເຍຫິ,

ສນ຺ຕປ຺ປຍນ຺ໂຕ ສຸຈິຣໍ ອຂຓ຺ຑໍຯ

ສທ຺ຘມ຺ມວຸທ຺ຘິໍ ອຠິກງ຺ຂມາໂນ,

ສຍມ຺ປິ ຠິກ຺ຂູ ອນຸສາສຍິຕ຺ວາ;

ນິໂຍຊຍໍ ຄນ຺ຖວິປສ຺ສນາສຸ,

ອກາສິ ວຸທ຺ຘິໍ ຊິນສາສນສ຺ສຯ

ເຕນາຫມຈ຺ຈນ຺ຕມນຸຄ຺ຄຫີໂຕ,

ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓສງ຺ຄເຫນ;

ຍສ຺ມາ ປຣກ຺ກນ຺ຕກຸຊວ຺ຫເຍນ,

ອຊ຺ເຌສິໂຕ ຠິກ຺ຂຸຄຓສ຺ສ ມຊ຺ເຌຯ

ຕສ຺ມາ ອນຸຕ຺ຕານປທານມຕ຺ຖໍ,

ເສຍ຺ຖາຍ ອຽຄຸຕ຺ຕຣວຓ຺ຓນາຍ;

ສນ຺ທສ຺ສຍິສ຺ສໍ ສກລໍ ສຸໂພທ຺ຘໍ,

ນິສ຺ສາຍ ປຸພ຺ພາຈຣິຍປ຺ປຠາວໍຯ

ຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາວຓ຺ຓນາ

໑ຯ ສໍວຓ຺ຓນາຣມ຺ເຠ ຣຕນຕ຺ຕຍໍ ນມສ຺ສິຕຸກາໂມ ຕສ຺ສ ວິສິຏ຺ຐຄຸຓໂຍຄສນ຺ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ‘‘ກຣຸຓາສີຕລຫທຍ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ວິສິຏ຺ຐຄຸຓໂຍເຄນ ຫິ ວນ຺ທນາຣຫຠາໂວ, ວນ຺ທນາຣເຫ ຈ ກຕາ ວນ຺ທນາ ຍຖາຘິປ຺ເປຕມຕ຺ຖໍ ສາເຘຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ສໍວຓ຺ຓນາຣມ຺ເຠ ຣຕນຕ຺ຕຍປ຺ປຓາມກຣຓປ຺ປໂຍຊນໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ພຫຸຘາ ປປຎ຺ເຈນ຺ຕິ ອາຈຣິຍາ, ມຍໍ ປນ ອິຘາຘິປ຺ເປຕເມວ ປໂຍຊນໍ ທສ຺ສຍິສ຺ສາມ, ຕສ຺ມາ ສໍວຓ຺ຓນາຣມ຺ເຠ ຣຕນຕ຺ຕຍປ຺ປຓາມກຣຓໍ ຍຖາປຏິຎ຺ຎາຕສໍວຓ຺ຓນາຍ ອນນ຺ຕຣາເຍນ ປຣິສມາປນຕ຺ຖນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ອິທເມວ ຈ ປໂຍຊນໍ ອາຈຣິເຍນ ອິຘາຘິປ຺ເປຕໍຯ ຕຖາ ຫິ ວກ຺ຂຕິ –

‘‘ອິຕິ ເມ ປສນ຺ນມຕິໂນ, ຣຕນຕ຺ຕຍວນ຺ທນາມຍໍ ປຸຎ຺ຎໍ;

ຍໍ ສຸວິຫຕນ຺ຕຣາໂຍ, ຫຸຕ຺ວາ ຕສ຺ສານຸຠາເວນາ’’ຕິຯ

ຣຕນຕ຺ຕຍປ຺ປຓາມກຣເຓນ ເຈຕ຺ຖ ຍຖາປຏິຎ຺ຎາຕສໍວຓ຺ຓນາຍ ອນນ຺ຕຣາເຍນ ປຣິສມາປນໍ ຣຕນຕ຺ຕຍປູຊາຍ ປຎ຺ຎາປາຏວໂຕ, ຕາຍ ປຎ຺ຎາປາຏວຎ຺ຈ ຣາຄາທິມລວິຘມນໂຕຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ –

‘‘ຍສ຺ມິໍ, ມຫານາມ, ສມເຍ ອຣິຍສາວໂກ ຕຖາຄຕໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ເນວສ຺ສ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຣາຄປຣິຍຸຏ຺ຐິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ນ ໂທສປຣິຍຸຏ຺ຐິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ນ ໂມຫປຣິຍຸຏ຺ຐິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ອຸຊ຺ຊຸຄຕເມວສ຺ສ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ’’ຕິອາທິ (ອຯ ນິຯ ໖ຯ໑໐; ໑໑ຯ໑໑)ຯ

ຕສ຺ມາ ຣຕນຕ຺ຕຍປູຊເນນ ວິກ຺ຂາລິຕມລາຍ ປຎ຺ຎາຍ ປາຏວສິທ຺ຘິຯ

ອຖ ວາ ຣຕນຕ຺ຕຍປູຊນສ຺ສ ປຎ຺ຎາປທຏ຺ຐານສມາຘິເຫຕຸຕ຺ຕາ ປຎ຺ຎາປາຏວໍຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ຫິ ຕສ຺ສ ສມາຘິເຫຕຸຕ຺ຕໍ –

‘‘ອຸຊ຺ຊຸຄຕຈິຕ຺ໂຕ ໂຂ ປນ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ລຠຕິ ອຕ຺ຖເວທໍ, ລຠຕິ ຘມ຺ມເວທໍ, ລຠຕິ ຘມ຺ມູປສໍຫິຕໍ ປາໂມຊ຺ຊໍ, ປມຸທິຕສ຺ສ ປີຕິ ຊາຍຕິ, ປີຕິມນສ຺ສ ກາໂຍ ປສ຺ສມ຺ຠຕິ, ປສ຺ສທ຺ຘກາໂຍ ສຸຂໍ ເວທິຍຕິ, ສຸຂິໂນ ຈິຕ຺ຕໍ ສມາຘິຍຕີ’’ຕິ (ອຯ ນິຯ ໖ຯ໑໐; ໑໑ຯ໑໑)ຯ

ສມາຘິສ຺ສ ຈ ປຎ຺ຎາຍ ປທຏ຺ຐານຠາໂວ ວຸຕ຺ໂຕເຍວ – ‘‘ສມາຫິໂຕ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕີ’’ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໕; ໔ຯ໙໙; ໕ຯ໑໐໗໑)ຯ ຕໂຕ ເອວໍ ປຏຸຠູຕາຍ ປຎ຺ຎາຍ ປຏິຎ຺ຎາມຫຕ຺ຕກຕໍ ເຂທມຠິຠຸຍ຺ຍ ອນນ຺ຕຣາເຍນ ສໍວຓ຺ຓນໍ ສມາປຍິສ຺ສຕິຯ

ອຖ ວາ ຣຕນຕ຺ຕຍປູຊາຍ ອາຍຸວຓ຺ຓສຸຂພລວຑ຺ຒນໂຕ ອນນ຺ຕຣາເຍນ ປຣິສມາປນໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຣຕນຕ຺ຕຍປ຺ປຓາເມນ ຫິ

ອາຍຸວຓ຺ຓສຸຂພລານິ ວຑ຺ຒນ຺ຕີຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ –

"ອຠິວາທນສີລິສ຺ສ, ນິຈ຺ຈໍ ວຸຑ຺ຒາປຈາຍິໂນ;

ຈຕ຺ຕາໂຣ ຘມ຺ມາ ວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ອາຍຸ ວຓ຺ໂຓ ສຸຂໍ ພລ''ນ຺ຕິຯ (ຘຯ ປຯ ໑໐໙) –

ຕໂຕ ອາຍຸວຓ຺ຓສຸຂພລວຸຑ຺ຒິຍາ ໂຫເຕວ ກາຣິຍນິຏ຺ຐານໍຯ

ອຖ ວາ ຣຕນຕ຺ຕຍຄາຣວສ຺ສ ປຏິການາປຣິຫານາວຫຕ຺ຕາຯ ອປຣິຫານາວຫລ຺ທິ ຕີສຸປີ ຣຕເນສຸ ຄາຣວໍຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ –

"ສຕ຺ຕິເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ອປຣິຫານິຍາ ຘມ຺ມາຯ ກຕເມ ສຕ຺ຕ? ສຕ຺ຖຸຄາຣວຕາ, ຘມ຺ມຄາຣວຕາ, ສງ຺ຆຄາຣວຕາ, ສິກ຺ຂາຄາຣວຕາ, ສມາຘິຄາຣວຕາ, ໂສວຈສ຺ສຕາ, ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ''ຕິ (ອຯ ນິຯ ໗ຯ໓໔)ຯ

ໂຫເຕວ ຈ ຕໂຕ ປຏິການາປຣິຫາເນນ ຍຖາປຏິຎ຺ຎາຕປຣິສມາປນໍຯ

ອຖ ວາ ປສາທວຕ຺ຖຸສຸ ປູຊາຍ ປຸຎ຺ຎາຕິສຍຠາວໂຕຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ຫິ ຕສ຺ສາ ປຸຎ຺ຎາຕິສຍຕ຺ຕໍ –

"ປູຊາຣເຫ ປູຊຍໂຕ, ພຸທ຺ເຘ ຍທິ ວ ສາວເກ;

ປປຎ຺ຈສມຕິກ຺ກນ຺ເຕ, ຕິຓ຺ຓໂສກປຣິທ຺ທເວຯ

ເຕ ຕາທິເສ ປູຊຍໂຕ, ນິພ຺ພຸເຕ ອກຸໂຕຠເຍ;

ນ ສກ຺ກາ ປຸຎ຺ຎໍ ສງ຺ຂາຕຸໍ, ອິເມຕ຺ຕມປິ ເກນຈີ''ຕິຯ (ຘຯ ປຯ ໑໙໕-໑໙໖; ອປຯ ເຖຣ ໑ຯ໑໐ຯ໑-໘);

ປຸຎ຺ຎາຕິສໂຍ ຈ ຍຖາຘິປ຺ເປຕປຣິສມາປນູປາໂຍຯ ຍຖາຫ –

"ເອສ ເທວມນຸສ຺ສານໍ, ສພ຺ພກາມທໂທ ນິຘິ;

ຍໍ ຍເທວາຠິປຕ຺ເຖນ຺ຕິ, ສພ຺ພເມເຕນ ລພ຺ຠຕີ''ຕິຯ (ຂຸຯ ປາຯ ໘ຯ໑໐);

ອຸປາເຍສຸ ຈ ປຏິປນ຺ນສ຺ສ ໂຫເຕວ ກາຣິຍນິຏ຺ຐານໍຯ ຣຕນຕ຺ຕຍປູຊາ ຫິ ນິຣຕິສຍປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕສມ຺ພຸທ຺ຘິຍາ ອປຣິເມຍ຺ຍປ຺ປຠາວາ ປຸຎ຺ຎາຕິສໂຍຕິ ພຫຸວິຘນ຺ຕຣາເຍປິ ໂລກສນ຺ນິວາເສ ອນ຺ຕຣາຍນິພ຺ພູຫນສກລສໍກິເລສວິທ຺ຘໍສນາຍ ປໂຫຕິ, ຠຍາທິອຸປທ຺ທວຎ຺ຈ ນິວາເຣຕິຯ ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ – "ສໍວຓ຺ຓນາຣມ຺ເຠ ຣຕນຕ຺ຕຍປ຺ປຓາມກຣຓໍ ຍຖາປຏິຎ຺ຎາຕສໍວຓ຺ຓນາຍ ອນນ຺ຕຣາເຍນ ປຣິສມາປນຕ຺ຖ''ນ຺ຕິຯ

ເອວຎ຺ຈ ສປ຺ປໂຍຊນໍ ຣຕນຕ຺ຕຍວນ຺ທນໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ ປຖມໍ ຕາວ ຠຄວໂຕ ວນ຺ທນໍ ກາຕຸໍ ຕມ຺ມູລກຕ຺ຕາ ເສສຣຕນານໍ "ກຣຸຓາສີຕລຫທຍໍ…ເປ… ຄຕິວິມຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ອາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ສາ ເທສນາຍ ສໍວຓ຺ຓນໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ, ສາ ນ ວິນຍເທສນາ ວິຍ ກຣຸຓາປ຺ຘານາ, ນາປິ ອຠິຘມ຺ມເທສນາ ວິຍ ປຎ຺ຎາປ຺ຘານາ, ອຖ ໂຂ ກຣຸຓາປຎ຺ຎາປ຺ຘານາຕິ ຕທຸຠຍປ຺ປຘານເມວ ຕາວ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ໂຖມນໍ ກາຕຸໍ "ກຣຸຓາສີຕລຫທຍໍ, ປຎ຺ຎາປ຺ຊ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕມ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ກິຣຕີຕິ ກຣຸຓາ, ປຣທຸກ຺ຂໍ ວິກ຺ຂິປຕິ ອປເນຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ວາ ກິຓາຕີຕິ ກຣຸຓາ, ປຣທຸກ຺ເຂ ສຕິ ກາຣຸຓິກໍ ຫິໍສຕິ ວິພາຘຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຣທຸກ຺ເຂ ສຕິ ສາຘູນໍ ກມ຺ປນໍ ຫທຍເຂທໍ ກໂຣຕີຕິ ວາ ກຣຸຓາຯ ອຖ ວາ ກມິຕິ ສຸຂໍ, ຕໍ ຣຸນ຺ຘຕີຕິ ກຣຸຓາຯ ເອສາ ຫິ ປຣທຸກ຺ຂາປນຍນກາມຕາລກ຺ຂຓາ ອຕ຺ຕສຸຂນິຣເປກ຺ຂຕາຍ ກາຣຸຓິການໍ ສຸຂໍ ຣຸນ຺ຘຕິ ວິພນ຺ຘຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກຣຸຓາຍ ສີຕລໍ

ກຣຸຓາສີຕລໍ, ກຣຸຓາສີຕລໍ ຫທຍໍ ອສ຺ສາຕິ ກຣຸຓາສີຕລຫທໂຍ, ຕໍ ກຣຸຓາສີຕລຫທຍໍຯ

ຕຕ຺ຖ ກິຎ຺ຈາປິ ປເຣສໍ ຫິໂຕປສໍຫາຣສຸຂາທິອປຣິຫານິຈ຺ຉນສຠາວຕາຍ, ພ຺ຍາປາທາຣຕີນໍ ອຸຊຸວິປ຺ຈ຺ຈນີກຕາຍ ຈ ສຕ຺ຕສນ຺ຕານຄຕສນ຺ຕາປວິຈ຺ເຉທນາກາຣປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ເມຕ຺ຕາມຸທິຕານມ຺ປິ ຈິຕ຺ຕສີຕລຠາວກາຣຓຕາ ອຸປລພ຺ຠຕິ, ຕຖາປິ ທຸກ຺ຂາປນຍນາກາຣປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ປຣູປຕາປາສຫນຣສາ ອວິຫິໍສຠູຕາ ກຣຸຓາ ວິເສເສນ ຠຄວໂຕ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິ ວິຍ ສີຕີຠາວນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ກຣຸຓາສີຕລຫທຍ’’ນ຺ຕິຯ ກຣຸຓາມຸເຂນ ວາ ເມຕ຺ຕາມຸທິຕານມ຺ປິ ຫທຍສີຕລຠາວກາຣຓຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ອຖ ວາ ອສາຘາຣຓຎາຓວິເສສນິພນ຺ຘນຠູຕາ ສາຕິສຍໍ ນິຣວເສສຎ຺ຈ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓໍ ວິຍ ສວິສຍພ຺ຍາປິຕາຍ ມຫາກຣຸຓາຠາວໍ ອຸປຄຕາ ກຣຸຓາວ ຠຄວໂຕ ອຕິສເຍນ ຫທຍສີຕລຠາວເຫຕູຕິ ອາຫ – ‘‘ກຣຸຓາສີຕລຫທຍ’’ນ຺ຕິຯ ອຖ ວາ ສຕິປິ ເມຕ຺ຕາມຸທິຕານໍ ສາຕິສເຍ ຫທຍສີຕີຠາວນິພນ຺ຘນຕ຺ເຕ ສກລພຸທ຺ຘຄຸຓວິເສສກາຣຓຕາຍ ຕາສມ຺ປິ ກາຣຓນ຺ຕິ ກຣຸຓາວ ຠຄວໂຕ ‘‘ຫທຍສີຕລຠາວກາຣຓ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ກຣຸຓານິທານາ ຫິ ສພ຺ເພປິ ພຸທ຺ຘຄຸຓາຯ ກຣຸຓານຸຠາວນິພ຺ພາປິຍມານສໍສາຣທຸກ຺ຂສນ຺ຕາປສ຺ສ ຫິ ຠຄວໂຕ ປຣທຸກ຺ຂາປນຍນກາມຕາຍ ອເນການິປິ ອສງ຺ເຂຍ຺ຍານິ ກປ຺ປານໍ ອກິລນ຺ຕຣູປສ຺ເສວ ນິຣວເສສພຸທ຺ຘກຣຘມ຺ມສມ຺ຠຣຓນິຣຕສ຺ສ ສມທິຄຕຘມ຺ມາທິປເຕຍ຺ຍສ຺ສ ຈ ສນ຺ນິຫິເຕສຸປິ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາຣສມຸປນິປາຕຫທຍູປຕາປນິມິຕ຺ເຕສຸ ນ ອີສກມ຺ປິ ຈິຕ຺ຕສີຕີຠາວສ຺ສ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕມໂຫສີຕິຯ ເອຕສ຺ມິຎ຺ຈ ອຕ຺ຖວິກປ຺ເປ ຕີສຸປິ ອວຕ຺ຖາສຸ ຠຄວໂຕ ກຣຸຓາ ສງ຺ຄຫິຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ປຊານາຕີຕິ ປຎ຺ຎາ, ຍຖາສຠາວໍ ປກາເສຕີຕິ ປຏິວິຊ຺ຌຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຎ຺ຎາວ ເຊຍ຺ຍາວຣຓປ຺ປຫານໂຕ ປກາເສຕີຕິ ຘມ຺ມສຠາວໂຊຕນຏ຺ເຐນ ປຊ຺ໂຊໂຕຕິ ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊໂຕຯ ສວາສນປ຺ປຫານໂຕ ວິເສເສນ ຫຕໍ ສມຸຄ຺ຆາຕິຕໍ ວິຫຕໍຯ ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊເຕນ ວິຫຕໍ ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໍ , ມຸຍ຺ຫນ຺ຕິ ເຕນ, ສຍໍ ວາ ມຸຍ຺ຫຕິ, ໂມຫນມຕ຺ຕເມວ ວາ ຕນ຺ຕິ ໂມໂຫ, ອວິຊ຺ຊາຯ ສ຺ເວວ ວິສຍສຠາວປ຺ປຏິຈ຺ຉາທນໂຕ ອນ຺ຘກາຣສຣິກ຺ຂຕາຍ ຕໂມ ວິຍາຕິ ໂມຫຕໂມ, ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊຕວິຫໂຕ ໂມຫຕໂມ ເອຕສ຺ສາຕິ ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕໂມ, ຕໍ ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕມໍຯ ສພ຺ເພສມ຺ປິ ຫິ ຂີຓາສວານໍ ສຕິປິ ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊເຕນ ອວິຊ຺ຊນ຺ຘກາຣສ຺ສ ວິຫຕຠາເວ ສທ຺ຘາທິມຸຕ຺ເຕຫິ ວິຍ ທິຏ຺ຐິປ຺ປຕ຺ຕານໍ ສາວເກຫິ ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ເຘຫິ ຈ ສວາສນປ຺ປຫາເນນ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘານໍ ກິເລສປ຺ປຫານສ຺ສ ວິເສໂສ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ສາຕິສເຍນ ອວິຊ຺ຊາປຫາເນນ ຠຄວນ຺ຕໍ ໂຖເມນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕມ’’ນ຺ຕິຯ

ອຖ ວາ ອນ຺ຕເຣນ ປໂຣປເທສໍ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕາເນ ອຈ຺ຈນ຺ຕໍ ອວິຊ຺ຊນ຺ຘກາຣວິຄມສ຺ສ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕຕ຺ຕາ, ຕຕ຺ຖ ຈ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕາຍ ພເລສຸ ຈ ວສີຠາວສ຺ສ ສມທິຄຕຕ຺ຕາ, ປຣສນ຺ຕຕິຍຎ຺ຈ ຘມ຺ມເທສນາຕິສຍານຸຠາເວນ ສມ຺ມເທວ ຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຕຕ຺ຕາ ຠຄວາວ ວິເສສໂຕ ໂມຫຕມວິຄເມນ ໂຖເມຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ – ‘‘ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕມ’’ນ຺ຕິຯ ອິມສ຺ມິຎ຺ຈ ອຕ຺ຖວິກປ຺ເປ ‘‘ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊໂຕ’’ຕິ ປເທນ ຠຄວໂຕ ປຏິເວຘປຎ຺ຎາ ວິຍ ເທສນາປຎ຺ຎາປິ ສາມຎ຺ຎນິທ຺ເທເສນ, ເອກເສສນເຍນ ວາ ສງ຺ຄຫິຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ອຖ ວາ ຠຄວໂຕ ຎາຓສ຺ສ ເຎຍ຺ຍປຣິຍນ຺ຕິກຕ຺ຕາ ສກລເຎຍ຺ຍຘມ຺ມສຠາວາວໂພຘນສມຕ຺ໂຖ ອນາວຣຓຎາຓສງ຺ຂາໂຕ ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊໂຕ ສພ຺ພເຎຍ຺ຍຘມ຺ມສຠາວຈ຺ຉາທກສ຺ສ ໂມຫນ຺ຘກາຣສ຺ສ ວິຘມິຕຕ຺ຕາ ອນຎ຺ຎສາຘາຣໂຓ ຠຄວໂຕ ໂມຫຕມວິນາໂສຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕມ’’ນ຺ຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ໂມຫຕມວິຘມນນ຺ເຕ ອຘິຄຕຕ຺ຕາ ອນາວຣຓຎາຓໍ ກາຣໂຓປຈາເຣນ ສສນ຺ຕາເນ ໂມຫຕມວິຘມນໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ອຠິນີຫາຣສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສວາສນປ຺ປຫານເມວ ຫິ ກິເລສານໍ ເຎຍ຺ຍາວຣຓປ຺ປຫານນ຺ຕິ, ປຣສນ຺ຕາເນ ປນ ໂມຫຕມວິຘມນສ຺ສ ກາຣຓຠາວໂຕ ອນາວຣຓຎາຓໍ ‘‘ໂມຫຕມວິຘມນ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິຯ

ກິໍ ປນ ກາຣຓໍ ອວິຊ຺ຊາສມຸຄ຺ຆາໂຕເຍເວໂກ ປຫານສມ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ຠຄວໂຕ ໂຖມນານິມິຕ຺ຕໍ ຄຍ຺ຫຕິ, ນ ປນ ສາຕິສຍນິຣວເສສກິເລສປ຺ປຫານນ຺ຕິ? ຕປ຺ປຫານວຈເນເນວ ຕເທກຏ຺ຐຕາຍ ສກລສໍກິເລສຄຓສມຸຄ຺ຆາຕສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ນ ຫິ ໂສ ຕາທິໂສ ກິເລໂສ ອຕ຺ຖິ, ໂຍ ນິຣວເສສອວິຊ຺ຊາປຫາເນນ ນ ປຫີຍຕີຕິຯ

ອຖ ວາ ວິຊ຺ຊາ ວິຍ ສກລກຸສລຘມ຺ມສມຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ, ນິຣວເສສາກຸສລຘມ຺ມນິພ຺ພຕ຺ຕິຍາ ສໍສາຣປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ຈ ອວິຊ຺ຊາ ປຘານກາຣຓນ຺ຕິ ຕພ຺ພິຆາຕວຈເນນ ສກລສໍກິເລສຄຓສມຸຄ຺ຆາໂຕ ວຸຕ຺ໂຕ ເອວ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕ

ໂມຫຕມ’’ນ຺ຕິຯ

ນຣາ ຈ ອມຣາ ຈ ນຣາມຣາ, ສຫ ນຣາມເຣຫີຕິ ສນຣາມໂຣ, ສນຣາມໂຣ ຈ ໂສ ໂລໂກ ຈາຕິ ສນຣາມຣໂລໂກ, ຕສ຺ສ ຄຣູຕິ ສນຣາມຣໂລກຄຣຸ, ຕໍ ສນຣາມຣໂລກຄຣຸໍຯ ເອເຕນ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ວິຍ ຕທວສິຏ຺ຐສຕ຺ຕານມ຺ປິ ຍຖາຣຫໍ ຄຸຓວິເສສາວຫຕາຍ ຠຄວໂຕ ອຸປ຺ກາຣຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ນ ເຈຕ຺ຖ ປຘານປ຺ປຘານຠາໂວ ໂຈເທຕພ຺ໂພຯ ອຎ຺ໂຎ ຫິ ສທ຺ທກ຺ກໂມ, ອຎ຺ໂຎ ອຕ຺ຖກ຺ກໂມຯ ອີທິເສສຸ ຫິ ສມາສປເທສຸ ປຘານມ຺ປິ ອປ຺ປຘານໍ ວິຍ ນິທ຺ທິສີຍຕິ ຍຖາ ‘‘ສຣາຊິກາຍ ປຣິສາຍາ’’ຕິ (ຈູຬວຯ ໓໓໖)ຯ ກາມຎ຺ເຈຕ຺ຖ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາຣຠາຊນວເສນ ຕິວິໂຘ ໂລໂກ, ຄຣຸຠາວສ຺ສ ປນ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ຄຣຸກຣຓສມຕ຺ຖສ຺ເສວ ຍຸຊ຺ຊນໂຕ ສຕ຺ຕໂລກສ຺ສ ວເສນ ອຕ຺ໂຖ ຄເຫຕພ຺ໂພຯ ໂສ ຫິ ໂລກີຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປຸຎ຺ຎປາປານິ ຕພ຺ພິປາໂກ ຈາຕິ ‘‘ໂລໂກ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອມຣຄ຺ຄຫເຓນ ເຈຕ຺ຖ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິເທວາ ອຘິປ຺ເປຕາຯ

ອຖ ວາ ສມູຫຕ຺ໂຖ ໂລກສທ຺ໂທ ສມຸທາຍວເສນ ໂລກີຍຕິ ປຎ຺ຎາປີຍຕີຕິຯ ສຫ ນເຣຫີຕິ ສນຣາ, ສນຣາ ຈ ເຕ ອມຣາ ຈາຕິ ສນຣາມຣາ, ເຕສໍ ໂລໂກຕິ ສນຣາມຣໂລໂກຕິ ປຸຣິມນເຍເນວ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ອມຣສທ຺ເທນ ເຈຕ຺ຖ ວິສຸທ຺ຘິເທວາປິ ສງ຺ຄຍ຺ຫນ຺ຕິຯ ເຕປິ ຫິ ມຣຓາຠາວໂຕ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອມຣາຯ ນຣາມຣານໍເຍວ ຈ ຄຫຓໍ ອຸກ຺ກຏ຺ຐນິທ຺ເທສວເສນ ຍຖາ ‘‘ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານ’’ນ຺ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໔໗)ຯ ຕຖາ ຫິ ສພ຺ພານຕ຺ຖປຣິຫາຣປຸພ຺ພງ຺ຄມາຍ ນິຣວເສສຫິຕສຸຂວິຘານຕປ຺ປຣາຍ ນິຣຕິສຍາຍ ປໂຍຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສເທວມນຸສ຺ສາຍ ປຊາຍ ອຈ຺ຈນ຺ຕູປກາຣິຕາຍ ອປຣິມິຕນິຣຸປມປ຺ປຠາວຄຸຓວິເສສສມງ຺ຄິຕາຍ ຈ ສພ຺ພສຕ຺ຕຸຕ຺ຕໂມ ຠຄວາ ອປຣິມາຓາສຸ ໂລກຘາຕູສຸ ອປຣິມາຓານໍ ສຕ຺ຕານໍ ອຸຕ຺ຕມຄາຣວຏ຺ຐານໍຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ສນຣາມຣໂລກຄຣຸ’’ນ຺ຕິຯ

ໂສຠນໍ ຄຕໍ ຄມນໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ສຸຄໂຕຯ ຠຄວໂຕ ຫິ ເວເນຍ຺ຍຊນູປສງ຺ກມນໍ ເອກນ຺ເຕນ ເຕສໍ ຫິຕສຸຂນິປ຺ຜາທນໂຕ ໂສຠນໍ, ຕຖາ ລກ຺ຂຓານຸພ຺ຍຎ຺ຊນປຏິມຓ຺ຑິຕຣູປກາຍຕາຍ ທຸຕວິລມ຺ພິຕຂລິຕານຸກຑ຺ຒນນິປ຺ປີຬນຸກ຺ກຸຏິກກຸຏິລາກຸລຕາທິ-ໂທສຣຫິຕມວຫສິຕຣາຊຫໍສວສຠວາຣຓມິຄຣາຊຄມນໍ ກາຍຄມນໍ ຎາຓຄມນຎ຺ຈ ວິປຸລນິມ຺ມລກຣຸຓາສຕິວີຣິຍາທິຄຸຓວິເສສສຫິຕມຠິນີຫາຣໂຕ ຍາວ ມຫາໂພຘິ ອນວຊ຺ຊຕາຍ ໂສຠນເມວາຕິຯ ອຖ ວາ ສຍມ຺ຠຸຎາເຓນ ສກລມ຺ປິ ໂລກໍ ປຣິຎ຺ຎາຠິສມຍວເສນ ປຣິຊານນ຺ໂຕ ຎາເຓນ ສມ຺ມາ ຄໂຕ ອວຄໂຕຕິ ສຸຄໂຕ, ຕຖາ ໂລກສມຸທຍໍ ປຫານາຠິສມຍວເສນ ປຊຫນ຺ໂຕ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິຘມ຺ມຕໍ ອາປາເທນ຺ໂຕ ສມ຺ມາ ຄໂຕ ອຕີໂຕຕິ ສຸຄໂຕ, ໂລກນິໂຣຘໍ ນິພ຺ພານໍ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຠິສມຍວເສນ ສມ຺ມາ ຄໂຕ ອຘິຄໂຕຕິ ສຸຄໂຕ, ໂລກນິໂຣຘຄາມິນິປຏິປທໍ ຠາວນາຠິສມຍວເສນ ສມ຺ມາ ຄໂຕ ປຏິປນ຺ໂນຕິ ສຸຄໂຕຯ ‘‘ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ເຄນ ເຍ ກິເລສາ ປຫີນາ, ເຕ ກິເລເສ ນ ປຸເນຕິ ນ ປຈ຺ເຈຕິ ນ ປຈ຺ຈາຄຈ຺ຉຕີຕິ ສຸຄໂຕ’’ຕິອາທິນາ (ຈູຬນິຯ ເມຕ຺ຕຄູມາຓວປຸຈ຺ຉານິທ຺ເທສ ໔໗) ນເຍນ ອຍມຕ຺ໂຖ ວິຠາເວຕພ຺ໂພຯ ອຖ ວາ ສຸນ຺ທຣໍ ຐານໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິໍ, ນິພ຺ພານເມວ ວາ ຄໂຕ ອຘິຄໂຕຕິ ສຸຄໂຕ, ຍສ຺ມາ ວາ ຠູຕໍ ຕຈ຺ຉໍ ອຕ຺ຖສໍຫິຕໍ ເວເນຍ຺ຍານໍ ຍຖາຣຫໍ ກາລຍຸຕ຺ຕເມວ ຈ ຘມ຺ມໍ ຠາສຕິ, ຕສ຺ມາ ສມ຺ມາ ຄທຕີຕິ ສຸຄໂຕ, ທ-ກາຣສ຺ສ ຕ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາຯ ອິຕິ ໂສຠນຄມນຕາທີຫິ ສຸຄໂຕ, ຕໍ ສຸຄຕໍຯ

ປຸຎ຺ຎປາປກມ຺ເມຫິ ອຸປປຊ຺ຊນວເສນ ຄນ຺ຕພ຺ພໂຕ ຄຕິໂຍ, ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຠວວິເສສາຯ ຕາ ປນ ນິຣຍາທິວເສນ ປຎ຺ຈວິຘາຯ ຕາຫິ ສກລສ຺ສປິ ຠວຄາມິກມ຺ມສ຺ສ ອຣິຍມຄ຺ຄາຘິຄເມນ ອວິປາກາຣຫຠາວກຣເຓນ ນິວຕ຺ຕິຕຕ຺ຕາ ຠຄວາ ປຎ຺ຈຫິປິ ຄຕີຫິ ສຸຏ຺ຐຸ ມຸຕ຺ໂຕ ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ – ‘‘ຄຕິວິມຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິຯ ເອເຕນ ຠຄວໂຕ ກຕ຺ຖຈິປິ ຄຕິຍາ ອປຣິຍາປນ຺ນຕໍ ທສ຺ເສຕິ, ຍໂຕ ຠຄວາ ‘‘ເທວາຕິເທໂວ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ເຕເນວາຫ –

‘‘ເຍນ ເທວູປປຕ຺ຍສ຺ສ, ຄນ຺ຘພ຺ໂພ ວາ ວິຫງ຺ຄໂມ;

ຍກ຺ຂຕ຺ຕໍ ເຍນ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍໍ, ມນຸສ຺ສຕ຺ຕຎ຺ຈ ອພ຺ພເຊ;

ເຕ ມຍ຺ຫໍ ອາສວາ ຂີຓາ, ວິທ຺ຘສ຺ຕາ ວິນຬີກຕາ’’ຕິຯ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໓໖);

ຕໍຕໍຄຕິສໍວຕ຺ຕນິການຎ຺ຫິ ກມ຺ມກິເລສານໍ ອຄ຺ຄມຄ຺ເຄນ ໂພຘິມູເລເຍວ ສຸປ຺ປຫີນຕ຺ຕາ ນຕ຺ຖິ ຠຄວໂຕ ຄຕິປຣິຍາປນ຺ນຕາຕິ ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ຠຄວາ ສພ຺ພຠວໂຍນິຄຕິວິຎ຺ຎາຓຏ຺ຐິຕິສຕ຺ຕາວາສສຕ຺ຕນິກາເຍຫິ ສຸປຣິມຸຕ຺ໂຕ, ຕໍ ຄຕິວິມຸຕ຺ຕໍຯ ວນ຺ເທຕິ ນ

ມານິ, ໂຖເມນີຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖ។

ອຖ ວາ ຄຕິວິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອນຸປາທິເສສນິພ຺ພານຂາຕຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິຍາ ກຄວນ຺ຕໍ ໂຖເມຕິ។ ເອຕ຺ຖ ຫິ ທຸວິທີ ອາກາເຣຫິ ກຄວໂຕ ໂຖມ
ນາ ເວທິຕພ຺ພາ ອຕ຺ຕຫິຕສມ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ປຣຫິຕປ຺ປ຺ຜິປຕ຺ຕິໂຕ ຈ។ ເຕສຸ ອຕ຺ຕຫິຕສມ຺ປຕ຺ຕິ ອນາວຣຕາລາຕານິຄມໂຕ ສວາສ
ນານໍ ສພ຺ເພສໍ ກິເລສານໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕປ຺ປຫານໂຕ ອນຸປາທິເສສນິພ຺ພານປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ຈ ເວທິຕພ຺ພາ, ປຣຫິຕປ຺ປ຺ຜິປຕ຺ຕິ ລາກສກ຺
ກາຣາທິນິຣເປກ຺ຂຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສພ຺ພທຸກ຺ຂນິຍ຺ຍານິກທມ຺ມເທສນໂຕ ວິຣຸທ຺ເທສຸປິ ນິຈ຺ຈໍ ຫິຕຊ຺ຊາສຍໂຕ ຄາຕປ຺ຣິປາກກາ
ລາຄມນໂຕ ຈ។ ສາ ປເນຕ຺ຖ ອາສຍໂຕ ປ຺ໂຍຄໂຕ ຈ ທຸວິຂາ, ປຣຫິຕປ຺ປ຺ຜິປຕ຺ຕິ ຕິວິຂາ ຈ, ອຕ຺ຕຫິຕສມ຺ປຕ຺ຕິ ປກາສິຕາ ໂຫ
ຕິ។ ກຖໍ? “ກຣຸຕາສີຕລຫທຍ”ນ຺ຕິ ເອເຕນ ອາສຍໂຕ ປຣຫິຕປ຺ປ຺ຜິປຕ຺ຕິ , ສມ຺ມາຄທນຕ຺ເຖນ ສຸຄຕສທ຺ເທນ ປ຺ໂຍຄໂຕ ປຣ
ຫິຕປ຺ປ຺ຜິປຕ຺ຕິ, “ປ຺ຄ຺ຍາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕມໍ ຄຕິວິມຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ເອເຕຫິ ຈຕຸສຈ຺ຈສມ຺ປ຺ຜິເວຂນຕ຺ເຖນ ຈ ສຸຄຕສທ຺ເທນ ຕິ
ວິຂາປິ ອຕ຺ຕຫິຕສມ຺ປຕ຺ຕິ, ອວສິຍ຺ເຖນ “ປ຺ຄ຺ຍາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕມ”ນ຺ຕິ ເອເຕນ ຈາປິ ອຕ຺ຕຫິຕສມ຺ປຕ຺ຕິ ປຣ
ຫິຕປ຺ປ຺ຜິປຕ຺ຕິ ປກາສິຕາ ໂຫຕີຕິ។

ອຖ ວາ ຕີຫິ ອາກາເຣຫິ ກຄວໂຕ ໂຖມນາ ເວທິຕພ຺ພາ ເຫຕຸໂຕ, ຜລໂຕ, ອຸປການໂຕ ຈ។ ຕຕ຺ຖ ເຫຕຸ ມຫາກຣຸຕາ, ສາ
ປ຺ຖມປເທນ ທສ຺ສິຕາ។ ຜລໍ ຈຕຸພ຺ພິຂໍ ຄາຕສມ຺ປທາ, ປຫານສມ຺ປທາ, ອານຸກາວສມ຺ປທາ, ຣູປກາຍສມ຺ປທາ ຈາຕິ។ ຕາສຸ
ຄາຕປ຺ປຫານສມ຺ປທາ ທຸຕິຍປເທນ ສຈ຺ຈປ຺ປ຺ຜິເວຂນຕ຺ເຖນ ຈ ສຸຄຕສທ຺ເທນ ປກາສິຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ອານຸກາວສມ຺ປທາ ຕຕິຍປ
ເທນ, ຣູປກາຍສມ຺ປທາ ຍຖາວຸຕ຺ຕກາຍຄມນໂສກນຕ຺ເຖນ ສຸຄຕສທ຺ເທນ ລກ຺ຂຕານຸພ຺ຍຄ຺ຊນປາຣິປູຣິຍາ ວິນາ ຕທກາວໂຕ។
ອຸປກາໂຣ ອນນ຺ຕຣໍ ອພາຫິຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ຕິວິຂຍານມ຺ເຂນ ວິມຸຕ຺ຕິຂມ຺ມເທສນາ។ ໂສ ສມ຺ມາຄທນຕ຺ເຖນ ສຸຄຕສທ຺ເທນ ປກາສິ
ໂຕ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ។

ຕຕ຺ຖ “ກຣຸຕາສີຕລຫທຍ”ນ຺ຕິ ເອເຕນ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຂິຍາ ມູລໍ ທສ຺ເສຕິ។ ມຫາກຣຸຕາສຄ຺ໂຈທິຕມານໂສ ຫິ ກຄວາ ສໍ
ສາຣປງ຺ກໂຕ ສຕ຺ຕານໍ ສມຸທ຺ຂຣຕຕ຺ຖໍ ກຕາກິນີຫາໂຣ ອນຸປຸພ຺ເພນ ປາຣມິໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຂິ ອຂິຄໂຕຕິ
ກຣຸຕາ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຂິຍາ ມູລໍ។ “ປ຺ຄ຺ຍາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕມ”ນ຺ຕິ ເອເຕນ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຂີ ທສ຺ເສຕິ។ ອນາວ
ຣຕາຄາຕປທຍ຺ຖານຍ຺ຫິ ມຄ຺ຄຄາຕໍ, ມຄ຺ຄຄາຕປທຍ຺ຖານຄ຺ຈ ອນາວຣຕາຄາຕໍ “ສມ຺ມາສມ຺ໂພຂີ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ។ ສມ຺
ມາຄມນຕ຺ເຖນ ສຸຄຕສທ຺ເທນ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຂິຍາ ປ຺ຜິປຕ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ ລີນຸທ຺ຂຈ຺ຈປຕິຍ຺ຖານາຍູຫນກາມສຸຂລ຺ລິກຕ຺ຕກິລມ
ຖານຸໂຍຄສ຺ສຕ຺ຈ຺ເຂທາກິນິເວສາທິອນ຺ຕທ຺ວຍຣຫິຕາຍ ກຣຸຕາປ຺ຄ຺ຍາປຣິຄ຺ຄຫິຕາຍ ມຊ຺ຊິມາຍ ປ຺ຜິປຕ຺ຕິຍາ ປກາສນໂຕ
ສຸຄຕສທ຺ທສ຺ສ។ ອິຕເຣຫິ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຂິຍາ ປຂານປ຺ປ຺ຂານເກທໍ ປ຺ໂຍຂນໍ ທສ຺ເສຕິ។ ສໍສາຣມໂຫຂໂຕ ສຕ຺ຕສນ຺
ຕາຣຕຄ຺ເຫຕ຺ຖ ປຂານໍ ປ຺ໂຍຂນໍ, ຕທຄ຺ຄມປ຺ປ຺ຂານໍ។ ເຕສຸ ປຂາເນນ ປຣຫິຕປ຺ປ຺ຜິປຕ຺ຕີ ທສ຺ເສຕິ, ອິຕເຣນ ອຕ຺ຕຫິຕສມ຺ປຕ຺
ຕີ។ ຕທຸກເຍນ ອຕ຺ຕຫິຕາຍ ປ຺ຜິປນ຺ນາທີສຸ ຈຕູສຸ ປຸຄ຺ຄເລສຸ ກຄວໂຕ ຈຕຸຕ຺ຖປຸຄ຺ຄລກາວໍ ທສ຺ເສຕິ។ ເຕນ ຈ
ອນຸຕ຺ຕຣທກ຺ຂິເຕຍ຺ຍກາວໍ ອຸຕ຺ຕມວນ຺ທເນຍ຺ຍກາວໍ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ວນ຺ທນກິຣິຍາຍ ເຂຕ຺ຕງ຺ຄຕກາວໍ ທສ຺ເສຕິ។

ເອຕ຺ຖ ຈ ກຣຸຕາຄຫເຕນ ໂລກິເຍສຸ ມຫຄ຺ຄຕກາວປ຺ປ຺ຕາສາຂາຣຕຄຸຕທີປນໂຕ ກຄວໂຕ ສພ຺ພໂລກິຍຄຸຕສມ຺ປຕ຺ຕິ ທສ຺ສິ
ຕາ ໂຫຕິ, ປ຺ຄ຺ຍາຄຫເຕນ ສພ຺ພຄ຺ຄຸຕຄ຺ຄາຕປທຍ຺ຖານມຄ຺ຄຄາຕທີປນໂຕ ສພ຺ພໂລກຸຕ຺ຕຣຄຸຕສມ຺ປຕ຺ຕິ។
ຕທຸກຍຄ຺ຄຫຕສິທ຺ໂຂ ຫິ ອຕ຺ໂຖ “ສນຣາມຣໂລກຄຣຸ”ນ຺ຕິອາທີນາ ປປ຺ຄ຺ຈິຍຕີຕິ ។ ກຣຸຕາຄຫເຕນ ຈ ອຸປຄມນໍ ນິຣຸປກ຺ກິເລ
ສໍ ທສ຺ເສຕິ, ປ຺ຄ຺ຍາຄຫເຕນ ອປຄມນໍ។ ຕຖາ ກຣຸຕາຄຫເຕນ ໂລກສມຄ຺ຍານຸຣູປໍ ກຄວໂຕ ປວຕ຺ຕີ ທສ຺ເສຕິ ໂລກໂວ
ຫາຣວິສຍຕ຺ຕາ ກຣຸຕາຍ, ປ຺ຄ຺ຍາຄຫເຕນ ສມຄ຺ຍາຍ ອນຕິຂາວນໍ។ ສກາວານວໂພເຂນ ຫິ ຂມ຺ມານໍ ສມຄ຺ຄໍ ອຕິຂາວິຕ຺ວາ
ສຕ຺ຕາທິປຣາມສນໍ ໂຫຕີຕິ។ ຕຖາ ກຣຸຕາຄຫເຕນ ມຫາກຣຸຕາສມາປຕ຺ຕິວິຫາຣໍ ທສ຺ເສຕິ, ປ຺ຄ຺ຍາຄຫເຕນ ຕີສຸ ກາເລສຸ
ອປ຺ປ຺ຜິຫຕຄາຕໍ ຈຕຸສຈ຺ຈຄາຕໍ, ຈຕຸປ຺ຜິສມ຺ກິທາຄາຕໍ, ຈຕຸເວສາຣຊ຺ຊຄາຕໍ។ ກຣຸຕາຄຫເຕນ ມຫາກຣຸຕາສມາປຕ຺
ຕິຄາຕສ຺ສ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ເສສາສາຂາຣຕຄາຕານິ, ໖ ອກິຄ຺ຄາ, ອຜ຺ຖສຸ ປຣິສາສຸ ອກມ຺ປນຄາຕານິ, ທສ ພລານິ, ຈຸທ຺ທສ
ພຸທ຺ຂຄາຕານິ, ໂສລ຺ລອສ ຄາຕຈຣິຍາ, ອຜ຺ຖາຣສ ພຸທ຺ຂຂມ຺ມາ, ຈຕຸຈຕ຺ຕາລີສ ຄາຕວຕ຺ຖູນິ, ສຕ຺ຕສຕ຺ຕຕິ ຄາຕວຕ຺ຖູນີຕິ
ເອວມາທີນໍ ອເນເກສໍ ປ຺ຄ຺ຍາປເກທານໍ ວເສນ ຄາຕຈາຣໍ ທສ຺ເສຕິ។ ຕຖາ ກຣຸຕາຄຫເຕນ ຈຣຕສມ຺ປຕ຺ຕີ, ປ຺ຄ຺ຍາຄຫເຕນ
ວິຊ຺ຊາສມ຺ປຕ຺ຕີ។ ກຣຸຕາຄຫເຕນ ອຕ຺ຕາຂິປຕິຕາ, ປ຺ຄ຺ຍາຄຫເຕນ ຂມ຺ມາຂິປຕິຕາ។ ກຣຸຕາຄຫເຕນ ໂລກນາຖກາໂວ,
ປ຺ຄ຺ຍາຄຫເຕນ ອຕ຺ຕນາຖກາໂວ។ ຕຖາ ກຣຸຕາຄຫເຕນ ປຸພ຺ພກາຣິກາໂວ, ປ຺ຄ຺ຍາຄຫເຕນ ກຕຄ຺ຄຸຕາ។ ຕຖາ
ກຣຸຕາຄຫເຕນ ອປຣນ຺ຕປຕາ, ປ຺ຄ຺ຍາຄຫເຕນ ອນຕ຺ຕນ຺ຕປຕາ។ ກຣຸຕາຄຫເຕນ ວາ ພຸທ຺ຂກຣຂມ຺ມສິທ຺ຂິ,

ປຎ຺ຎາຄຸເຓນ ພຸທ຺ຘຠາວສິທ຺ຘິ. ຍຖາ ກຣຸຓາຄຸເຓນ ປເຣສໍ ຕາຣຓໍ, ປຎ຺ຎາຄຸເຓນ ສຍໍຕຣຓໍ. ຍຖາ ກຣຸຓາຄຸເຓນ ສພ຺ພສຕ຺ເຕສຸ ອນຸຄ຺ຄຫຈິຕ຺ຕຕາ, ປຎ຺ຎາຄຸເຓນ ສພ຺ພຘມ຺ເມສຸ ວິຣຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຕາ ທສ຺ສິຕາ ໂຫຕິ.

ສພ຺ເພສຎ຺ຈ ພຸທ຺ຘຄຸຓານໍ ກຣຸຓາ ອາທິ ຕນ຺ນິທານຠາວໂຕ, ປຎ຺ຎາ ປຣິໂຍສານໍ ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິກຣຓີຍາຠາວໂຕ. ອິຕິ ອາທິປຣິໂຍສານທສ຺ສເນນ ສພ຺ເພ ພຸທ຺ຘຄຸຓາ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕິ. ຍຖາ ກຣຸຓາຄຸເຓນ ສີລກ຺ຂນ຺ຘປຸພ຺ພງ຺ຄໂມ ສມາຘິກ຺ຂນ຺ໂຘ ທສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິ. ກຣຸຓານິທານຎ຺ຫິ ສີລໍ ຕໂຕ ປາຓາຕິປາຕາທິວິຣຕິປ຺ປວຕ຺ຕິໂຕ, ສາ ຈ ຌານຕ຺ຕຍສມ຺ປໂຍຄິນີຕິ. ປຎ຺ຎາວຈເນນ ປຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ໂຘ. ສີລຎ຺ຈ ສພ຺ເພສໍ ພຸທ຺ຘຄຸຓານໍ ອາທິ, ສມາຘິ ມຊ຺ເຌ, ປຎ຺ຎາ ປຣິໂຍສານນ຺ຕິ ເອວມ຺ປີ ອາທິມຊ຺ຌປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓາ ສພ຺ເພ ພຸທ຺ຘຄຸຓາ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕິ ນຍໂຕ ທສ຺ສິຕຕ຺ຕາ. ເອໂສ ເອວ ຫິ ນິຣວເສສໂຕ ພຸທ຺ຘຄຸຓານໍ ທສ຺ສນຸປາໂຍ, ຍທິທໍ ນຍຄ຺ຄາຫຓໍ, ອຎ຺ຎຖາ ໂກ ນາມ ສມຕ຺ໂຖ ຠຄວໂຕ ຄຸເຓ ອນຸປທໍ ນິຣວເສສໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ? ເຕເນວາຫ –

‘‘ພຸທ຺ໂຘປີ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຠເຓຍ຺ຍ ວຓ຺ຓໍ,

ກປ຺ປມ຺ປີ ເຈ ອຎ຺ຎມຠາສມາໂນ;

ຂີເຍຖ ກປ຺ໂປ ຈິຣທີຆມນ຺ຕເຣ,

ວຓ຺ໂຓ ນ ຂີເຍຖ ຕຖາຄຕສ຺ສາ’’ຕິ. (ທີ. ນິ. ອຏ຺ຐ. ໑.໓໐໔; ໓.໑໔໑; ມ. ນິ. ອຏ຺ຐ. ໒.໔໒໕; ອຸທາ. ອຏ຺ຐ. ໕໓; ພຸ. ວໍ. ອຏ຺ຐ. ໔.໔; ອປ. ອຏ຺ຐ. ໒.໖.ປຣປ຺ປສາທກຕ຺ເຖຣອປທານວຓ຺ຓນາ);

ເຕເນວ ຈ ອາຍສ຺ມຕາ ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖເຣນປີ ພຸທ຺ຘຄຸຓປຣິຈ຺ເຉທນໍ ປຕິ ອນຸຍຸຕ຺ເຕນ ‘ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ’’ຕິ ປຏິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ‘‘ອປີຈ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຘມ຺ມນ຺ວໂຍ ວິທິໂຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

໔. ເອວໍ ສງ຺ເຂເປນ ສກລສພ຺ພຎ຺ຎຸຄຸເຓຫິ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິຕ຺ຖວິຕ຺ວາ ອິທານິ ສທ຺ຘມ຺ມໍ ໂຖເມຕຸໍ ‘‘ພຸທ຺ໂຘປີ’’ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ພຸທ຺ໂຘຕິ ກຕ຺ຕຸນິທ຺ເທໂສ. ພຸທ຺ຘຠາວນ຺ຕິ ກມ຺ມນິທ຺ເທໂສ. ຠາເວຕ຺ວາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາຕິ ຈ ປຸພ຺ພກາລກິຣິຍານິທ຺ເທໂສ. ຍນ຺ຕິ ອນິຍມໂຕ ກມ຺ມນິທ຺ເທໂສ. ອຸປຄໂຕຕິ ອປຣກາລກິຣິຍານິທ຺ເທໂສ. ວນ຺ເທຕິ ກິຣິຍານິທ຺ເທໂສ. ຕນ຺ຕິ ນິຍມນໍ. ຘມ຺ມນ຺ຕິ ວນ຺ທນກິຣິຍາຍ ກມ຺ມນິທ຺ເທໂສ. ຄຕມລໍ ອນຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ຈ ຕພ຺ພິເສສນໍ.

ຕຕ຺ຖ ພຸທ຺ຘສທ຺ທສ຺ສ ຕາວ ‘‘ພຸຌ຺ຌິຕາ ສຈ຺ຈານີຕິ ພຸທ຺ໂຘ, ໂພເຘຕາ ປຊາຍາຕິ ພຸທ຺ໂຘ’’ຕິອາທິນາ (ມຫານິ. ໑໙໔; ຈູລນິ. ປາຣາຍນຕ຺ຖຸຕິຄາຖານິທ຺ເທສ ໙໗; ປຏິ. ມ. ໑.໑໖໔) ນິທ຺ເທສນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອຖ ວາ ສວາສນາຍ ອຎ຺ຎາຓນິທ຺ທາຍ ອຈ຺ຈນ຺ຕວິຄມໂຕ, ພຸທ຺ຘິຍາ ວາ ວິກສິຕຠາວໂຕ ພຸທ຺ຘວາຕິ ພຸທ຺ໂຘ ຊາຄຣຓວິກສນຕ຺ຖວເສນ. ອຖ ວາ ກສ຺ສຈິປີ ເຎຍ຺ຍຘມ຺ມສ຺ສ ອນວພຸທ຺ຘສ຺ສ ອຠາເວນ ເຎຍ຺ຍວິເສສສ຺ສ ກມ຺ມຠາເວນ ອຄ຺ຄຫຓໂຕ ກມ຺ມວຈນິຈ຺ຉາຍ ອຠາເວນ ອວຄມນຕ຺ຖວເສເນວ ກຕ຺ຕຸນິທ຺ເທໂສ ລພ຺ຠຕີຕິ ພຸທ຺ຘວາຕິ ພຸທ຺ໂຘ ຍຖາ ‘‘ທິກ຺ຂິໂຕ ນ ທທາຕີ’’ຕິ. ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ປາຣມິຕາປຣິຠາວິໂຕ ສຍມ຺ຠູຎາເຓນ ສຫ ວາສນາຍ ວິຫຕວິທ຺ຘໍສິຕນິຣວເສສກິເລໂສ ມຫາກຣຸຓາສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓາທິອປຣິເມຍ຺ຍ ຄຸຓຄຓາຘາໂຣ ຂນ຺ຘສນ຺ຕາໂນ ພຸທ຺ໂຘ. ຍຖາຫ –

‘‘ພຸທ຺ໂຘຕິ ໂຍ ໂສ ຠຄວາ ສຍມ຺ຠູ ອນາຈຣິຍໂກ ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສາມໍ ສຈ຺ຈານິ ອຠິສມ຺ພຸຌ຺ຌິ, ຕຕ຺ຖ ຈ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕໍ ປຕ຺ໂຕ ພເລສຸ ຈ ວສີຠາວ’’ນ຺ຕິ (ມຫານິ. ໑໙໔; ຈູລນິ. ປາຣາຍນຕ຺ຖຸຕິຄາຖານິທ຺ເທສ ໙໗; ປຏິ. ມ. ໑.໑໖໑).

ອປີ-ສທ຺ໂທ ສມ຺ຠາວເນ. ເຕນ ‘‘ເອວໍ ຄຸຓວິເສສຍຸຕ຺ໂຕ ໂສປີ ນາມ ຠຄວາ’’ຕິ ວກ຺ຂມານຄຸຓຘມ຺ເມ ສມ຺ຠາວນໍ ທີເປຕິ. ພຸທ຺ຘຠາວນ຺ຕິ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິໍ. ຠາເວຕ຺ວາຕິ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ ຈ. ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາຕິ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ກຕ຺ວາ. ອຸປຄໂຕຕິ ປຕ຺ໂຕ, ອຘິຄໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອຕສ຺ສ ພຸທ຺ຘຠາວນ຺ຕິ ເອເຕນ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ຄຕມລນ຺ຕິ ວິຄຕມລໍ, ນິທ຺ໂທສນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ວນ຺ເທ

ຕິ ປຐມານິ, ໂຖເມນິ ວາຯ ອນຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕຣຣຫິຕໍ, ໂລກຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຘມ຺ມນ຺ຕິ ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ປຏິປຊ຺ຊມາເນ ອປາຍ ໂຕ ຈ ສໍສາຣໂຕ ຈ ອປຕມາເນ ກຕ຺ວາ ຘາເຣຕີຕິ ຘມ຺ໂມຯ ອຍຎ຺ເຫຕ຺ຖ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ເອວໍ ວິວິຘຄຸຓຄຓສມນ຺ນາຄໂຕ ພຸທ຺ໂຘປິ ຠຄວາ ຍໍ ອຣິຍມຄ຺ຄສງ຺ຂາຕໍ ຘມ຺ມໍ ຠາເວຕ຺ວາ, ຜລນິພ຺ພານໍ ປນ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິ ອຘິຄໂຕ, ຕເມວໍ ພຸທ຺ຘານມ຺ປິ ພຸທ຺ຘຠາວເຫຕຸຠູຕໍ ສພ຺ພໂທສມລຣຫິຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣາຠາເວນ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຏິເວຘສທ຺ຘມ຺ມໍ ນມາ ມີຕິຯ ປຣິຍຕ຺ຕິສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສປິ ຕປ຺ປກາສນຕ຺ຕາ ອິຘ ສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ

ອຖ ວາ "ອຠິຘມ຺ມນຍສມຸທ຺ທໍ ອຘິຄຈ຺ຉິ, ຕີຓິ ປິຏການິ ສມ຺ມສີ"ຕິ ຈ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມສ຺ສປິ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາສມ຺ມສນປຣິຍາໂຍ ລພ຺ຠຕີຕິ ໂສປິ ອິຘ ວຸຕ຺ໂຕ ເອວາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ຕຖາ "ຍໍ ຘມ຺ມໍ ຠາເວຕ຺ວາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ"ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ພຸທ຺ຘກຣຘມ຺ມຠູຕາຫິ ປາຣມີຕາຫິ ສຫ ປຸພ຺ພຠາເຄ ອຘິສີລສິກ຺ຂາທໂຍປິ ອິຘ ຘມ຺ມສທ຺ເທນ ສງ຺ຄຫີຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຕາປິ ຫິ ວິຄຕປ຺ປຏິປກ຺ຂຕາຍ ຄຕມລາ, ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓຕາຍ ອນຸຕ຺ຕຣາ ຈາຕິຯ ຕຖາ ຫິ ສຕ຺ຕານໍ ສກລວຏ຺ຏທຸກ຺ຂນິສ຺ສຣຓາຍ ກຕມຫາຠິນີຫາໂຣ ມຫາກຣຸຓາຘິວາສເປສລຌ຺ຌາສໂຍ ປຎ຺ຎາວິເສສປຣິໂຍທາຕນິມ຺ມລານໍ ທານທມສຎ຺ຎມາທີນໍ ອຸຕ຺ຕມຘມ຺ມານໍ ສຕສຫສ຺ສາຘິການິ ກປ຺ປານໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ອສງ຺ເຂຍ຺ຍານິ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ນິຣນ຺ຕຣໍ ນິຣວເສສານໍ ຠາວນາປຈ຺ຈກ຺ຂກຣເຓຫິ ກມ຺ມາທີສຸ ອຘິຄຕວສີຠາໂວ ອຈ຺ຉຣິຍາຈິນ຺ເຕຍ຺ຍມຫານຸຠາໂວ ອຘິສີລອຘິຈິຕ຺ຕານໍ ປຣມຸກ຺ກໍສປາຣມິປ຺ປຕ຺ໂຕ ຠຄວາ ປຈ຺ຈຍາກາເຣ ຈຕຸວີສຕິໂກຏິສຕສຫສ຺ສມຸເຂນ ມຫາວຊິຣຎາຓໍ ເປເສຕ຺ວາ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ໂຘຕິຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ "ຠາເວຕ຺ວາ"ຕິ ເອເຕນ ວິຊ຺ຊາສມ຺ປທາຍ ຘມ຺ມໍ ໂຖເມຕິ, "ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ"ຕິ ເອເຕນ ວິມຸຕ຺ຕິສມ຺ປທາຍຯ ຕຖາ ປຐເມນ ຌານສມ຺ປທາຍ, ທຸຕິເຍນ ວິໂມກ຺ຂສມ຺ປທາຍຯ ປຐເມນ ວາ ສມາຘິສມ຺ປທາຍ, ທຸຕິເຍນ ສມາປຕ຺ຕິສມ຺ປທາຍຯ ອຖ ວາ ປຐເມນ ຂຍຎາຓຠາເວນ, ທຸຕິເຍນ ອນຸປ຺ປາທຎາຓຠາເວນຯ ປຐເມນ ວາ ວິຊ຺ຊູປມຕາຍ, ທຸຕິເຍນ ວຊິຣູປມຕາຍຯ ປຸຣິເມນ ວາ ວິຣາຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ, ທຸຕິເຍນ ນິໂຣຘສມ຺ປຕ຺ຕິຍາຯ ຕຖາ ປຐເມນ ນິຍ຺ຍານຠາເວນ, ທຸຕິເຍນ ນິສ຺ສຣຓຠາເວນຯ ປຐເມນ ວາ ເຫຕຸຠາເວນ, ທຸຕິເຍນ ອສງ຺ຂຕຠາເວນຯ ປຐເມນ ວາ ທສ຺ສນຠາເວນ, ທຸຕິເຍນ ວິເວກຠາເວນຯ ປຐເມນ ວາ ອຘິປຕິຠາເວນ, ທຸຕິເຍນ ອມຕຠາເວນ ຘມ຺ມໍ ໂຖເມຕິຯ ອຖ ວາ "ຍໍ ຘມ຺ມໍ ຠາເວຕ຺ວາ ພຸທ຺ຘຠາວໍ ອຸປຄໂຕ"ຕິ ເອເຕນ ສ຺ວາກ຺ຂາຕຕາຍ ຘມ຺ມໍ ໂຖເມຕິ, "ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ"ຕິ ເອເຕນ ສນ຺ທິຏ຺ຐິກຕາຍຯ ຕຖາ ປຸຣິເມນ ອກາລິກຕາຍ, ປຈ຺ຉິເມນ ເອຫິປສ຺ສິກຕາຍຯ ປຸຣິເມນ ວາ ໂອປເນຍ຺ຍິກຕາຍ, ປຈ຺ຉິເມນ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ພຕາຍ ຘມ຺ມໍ ໂຖເມຕິຯ "ຄຕມລ"ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສໍກິເລສາຠາວທີປເນນ ຘມ຺ມສ຺ສ ປຣິສຸທ຺ຘຕໍ ທສ຺ເສຕິ, "ອນຸຕ຺ຕຣ"ນ຺ຕິ ເອເຕນ ອຎ຺ຎສ຺ສ ວິສິຏ຺ຐສ຺ສ ອຠາວທີປເນນ ວິປຸລປຣິປຸຓ຺ຓຕໍຯ ປຐເມນ ວາ ປຫານສມ຺ປທໍ ຘມ຺ມສ຺ສ ທສ຺ເສຕິ, ທຸຕິເຍນ ປຠວສມ຺ປທໍຯ ຠາເວຕພ຺ພຕາຍ ວາ ຘມ຺ມສ຺ສ ຄຕມລຠາໂວ ໂຍເຊຕພ຺ໂພຯ ຠາວນາຄຸເຓນ ຫິ ໂສ ໂທສານໍ ສມຸຄ຺ຆາຕໂກ ໂຫຕີຕິຯ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພຠາເວນ ອນຸຕ຺ຕຣຠາໂວ ໂຍເຊຕພ຺ໂພຯ ສຈ຺ຉິກິຣິຍານິພ຺ພຕ຺ຕິໂຕ ຫິ ຕທຸຕ຺ຕຣິກຣຓີຍາຠາວໂຕ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓຕາຍ ອນຸຕ຺ຕໂຣຕິຯ ຕຖາ "ຠາເວຕ຺ວາ"ຕິ ເອເຕນ ສຫ ປຸພ຺ພຠາຄສີລາທີຫິ ເສກ຺ຂາ ສີລສມາຘິປຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ຘາ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕິຯ "ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ"ຕິ ເອເຕນ ສຫ ອສງ຺ຂຕາຍ ຘາຕຸຍາ ອເສກ຺ຂາ ສີລສມາຘິປຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ຘາ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິຯ

ຆຯ ເອວໍ ສງ຺ເຂເປເນວ ສພ຺ພຘມ຺ມຄຸເຓຫິ ສທ຺ຘມ຺ມໍ ອຠິຕ຺ຖວິຕ຺ວາ ອິທານິ ອຣິຍສງ຺ຆໍ ໂຖເມຕຸໍ "ສຸຄຕສ຺ສາ"ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ສຸຄຕສ຺ສາຕິ ສມ຺ພນ຺ຘນິທ຺ເທໂສຯ "ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ຕານ"ນ຺ຕິ ເອເຕນ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ໂອຣສານນ຺ຕິ ປຸຕ຺ຕວິເສສນໍຯ ມາຣເສນມຖນານນ຺ຕິ ໂອຣສປຸຕ຺ຕຠາເວ ກາຣຓນິທ຺ເທໂສ ເຕນ ກິເລສປ຺ປຫານເມວ ຠຄວໂຕ ໂອຣສປຸຕ຺ຕຠາເວ ກາຣຓໍ ອນຸຊານາຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ອຏ຺ຐນ຺ນນ຺ຕິ ຄຓນປຣິຈ຺ເຉທນິທ຺ເທໂສຯ ເຕນ ຈ ສຕິປິ ເຕສໍ ສຕ຺ຕວິເສສຠາເວນ ອເນກສຕສຫສ຺ສຠາເວ ອິມໍ ຄຓນປຣິຈ຺ເຉທໍ ນາຕິວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ ມຄ຺ຄຏ຺ຐຜລຏ຺ຐຠາວານຕິວຕ຺ຕນໂຕຯ ສມູຫນ຺ຕິ ສມຸທາຍນິທ຺ເທໂສຯ ອຣິຍສງ຺ຆນ຺ຕິ ຄຸຓວິສິຏ຺ຐສໍຫຕຠາວນິທ຺ເທໂສຯ ເຕນ ອສຕິປິ ອຣິຍປຸຄ຺ຄລານໍ ກາຍສາມຄ຺ຄິຍໍ ອຣິຍສງ຺ຆຠາວໍ ທສ຺ເສຕິ ທິຏ຺ຐິສີລສາມຎ຺ເຎນ ສໍຫຕຠາວໂຕຯ

ຕຕ຺ຖ ອຸຣສິ ຠວາ ຊາຕາ ສໍພທ຺ຘາ ຈ ໂອຣສາຯ ຍຖາ ຫິ ສຕ຺ຕານໍ ໂອຣສປຸຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕຊາຕາຍ ປິຕຸ ສນ຺ຕກສ຺ສ ທາຍຊ຺ຊສ຺ສ ວິເສເສນ ຠາຄິໂນ ໂຫນ຺ຕິ, ເອວເມເຕປິ ອຣິຍປຸຄ຺ຄລາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ສວນນ຺ເຕ ອຣິຍາຍ ຊາຕິຍາ ຊາຕຕາຍ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕກສ຺ສ ວິມຸຕ຺ຕິສຸຂສ຺ສ ອຣິຍຘມ຺ມຣຕນສ຺ສ ເອກນ຺ເຕນ ຠາຄິໂນຕິ ໂອຣສາ ວິຍ ໂອຣສາຯ ອຖ ວາ ຠຄວໂຕ ຘມ຺ມເທສນານຸຠາເວນ ອຣິຍຠູມິ ໂອກ຺ກມມານາ ໂອກ຺ກນ຺ຕາ ຈ ອຣິຍສາວກາ ຠຄວໂຕ ອຸເຣ ວາຍາມຊນິຕາຠິຊາຕິຕາຍ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ

โอรสปุตฺตาติ วตฺตพฺพตํ อรหนฺติฯ สาวเกหิ ปวตฺติยมานาปิ หิ ธมฺมเทสนา ''ภควโต ธมฺมเทสนา''อิจฺเจว วุจฺจ ติ ตํมูลกตฺตา ลกฺขณาทิวิเสสาภาวโต จฯ

ยทิปิ อริยสาวกานํ อริยมคฺคาธิคมสมเย ภควโต วิย ตทนฺตรายกรณตฺถํ เทวปุตฺตมาโร , มารวาหินี วา น เอกนฺเตน อปสาเทติ, เตหิ ปน อปสาเทตพฺพตาย การเณ วิมถิเต เตปิ วิมถิตา เอว นาม โหนฺตีติ อาห – ''มารเสนปฺปมทฺทโน''นฺติฯ อิมสฺมึ ปนตฺเถ ''มารมารเสนปฺปมทฺทโน''นฺติ วตฺตพฺเพ ''มารเสนปฺปมทฺทโน''นฺติ เอกเทสสรู เปกเสโส กโตติ ทฏฺฐพฺพํฯ อถ วา ขนฺธาภิสงฺขารมารานํ วิย เทวปุตฺตมารสฺสปิ คุณมารเณ สหายภาวูปคมนโต กิเลสพลกาโย ''เสนา''ติ วุจฺจติฯ ยถาห – ''กามา เต ปฐมา เสนา''ติอาทิ (สุ॰ นิ॰ ๔๓๘; มหานิ॰ ๗๒, ๑๔๙, ๑๕๖)ฯ สา จ เตหิ ทิยฑฺฒสหสฺสเภทา, อนนฺตเภทา วา กิเลสวาหินี สติธมฺมวิจยวีริยสมถาทิคุณปฺปหรเณหิ โอธิโส วิมถิตา วิหตา วิทฺธสฺตา จาติ มารเสนปฺปมทฺทนา, อริยสาวกาฯ เอเตน เตสํ ภควโต อนุชาตปุตฺตตํ ทสฺเสติฯ

อารกตฺตา กิเลเสหิ, อนเย น อิริยนโต, อเย จ อิริยนโต อริยา นิรุตฺตินเยนฯ อถ วา สเทวเกน โลเกน สรณนฺติ อรณียโต อุปคนฺตพฺพโต, อุปคตานญฺจ ตทตฺถสิทฺธิโต อริยา, อริยานํ สงฺโฆติ อริยสงฺโฆ, อริโย จ โส สงฺโฆ จา ติ วา อริยสงฺโฆ, ตํ อริยสงฺฆํฯ ภควโต อปรภาเค พุทฺธธมฺมรตนานมฺปิ สมธิคโม สงฺฆรตนาธีโนติ อสฺส อริยสงฺฆสฺส พหูปการตํ ทสฺเสตุํ อิเธว ''สิรสา วนฺเท''ติ วุตฺตนฺติ ทฏฺฐพฺพํฯ

เอตฺถ จ ''สุคตสฺส โอรสานํ ปุตฺตาน''นฺติ เอเตน อริยสงฺฆสฺส ปภวสมฺปทํ ทสฺเสติ, ''มารเสนปฺปมทฺทน''นฺติ เอเตน ปหานสมฺปทํ สกลสํกิเลสปฺปหานทีปนโตฯ ''อฏฺฐนฺนมฺปิ สมูห''นฺติ เอเตน ญาณสมฺปทํ มคฺคฏฺฐผลฏฺฐภาวทีปน โตฯ ''อริยสงฺฆ''นฺติ เอเตน ปภวสมฺปทํ ทสฺเสติ สพฺพสงฺฆานํ อคฺคภาวทีปนโตฯ อถ วา ''สุคตสฺส โอรสานํ ปุตฺ ตาน''นฺติ อริยสงฺฆสฺส วิสุทฺธนิสฺสยภาวทีปนํ, ''มารเสนปฺปมทฺทน''นฺติ สมฺมาอุชุญายสามีจิปฺปฏิปนฺนภาวทีปนํ, ''อฏฺฐนฺนมฺปิ สมูห''นฺติ อาหุเนยฺยาทิภาวทีปนํ, ''อริยสงฺฆ''นฺติ อนุตฺตรปุญฺญกฺเขตฺตภาวทีปนํฯ ตถา ''สุคตสฺส โอรสานํ ปุตฺตาน''นฺติ เอเตน อริยสงฺฆสฺส โลกุตฺตรสรณคมนสพฺภาวํ ทีเปติฯ โลกุตฺตรสรณคมเนน หิ เต ภควโต โอรสปุตฺตา ชาตาฯ ''มารเสนปฺปมทฺทน''นฺติ เอเตน อภินีหารสมฺปทาสิทฺธํ ปุพฺพภาเค สมฺมาปฏิปตฺตึ ทสฺเสติฯ กตาภินีหารา หิ สมฺมาปฏิปนฺนา มารํ มารปริสํ วา อภิวิชินนฺติฯ ''อฏฺฐนฺนมฺปิ สมูห''นฺติ เอเตน วิทฺธสฺตวิปกฺเข เสกฺขาเสกฺขธมฺเม ทสฺเสติ ปุคฺคลาธิฏฺฐาเนน มคฺคผลธมฺมานํ ปกาสิตตฺตาฯ ''อริยสงฺฆ''นฺติ อคฺคทกฺขิเณยฺยภาวํ ทสฺเสติฯ สรณคมนญฺจ สาวกานํ สพฺพคุณานํ อาทิ, สปุพฺพภาคปฺปฏิปทา เสกฺขา สี ลกฺขนฺธาทโย มชฺเฌ, อเสกฺขา สีลกฺขนฺธาทโย ปริโยสานนฺติ อาทิมชฺฌปริโยสานกลฺยาณา สงฺเขปโต สพฺเพ อริยสงฺฆคุณา ปกาสิตา โหนฺติฯ

๔ฯ เอวํ คาถาตฺตเยน สงฺเขปโต สกลคุณสํกิตฺตนมุเขน รตนตฺตยสฺส ปณามํ กตฺวา อิทานิ ตํนิปจฺจการํ ยถาธิปฺ เปเต ปโยชเน ปริณาเมนฺโต ''อิติ เม''ติอาทิมาหฯ ตตฺถ รติชนนฏฺเฐน รตนํ, พุทฺธธมฺมสงฺฆาฯ เตสญฺหิ ''อิติปิ โส ภควา''ติอาทินา ยถาภูตคุเณ อาวชฺเชนฺตสฺส อมตาธิคมเหตุภูตํ อนปฺปกํ ปีติปาโมชฺชํ อุปฺปชฺชติฯ ยถาห –

''ยสฺมึ, มหานาม, สมเย อริยสาวโก ตถาคตํ อนุสฺสรติ, เนวสฺส ตสฺมึ สมเย ราคปริยุฏฺฐิตํ จิตฺตํ โหติ, น โทส...เป... น โมหปริยุฏฺฐิตํ จิตฺตํ โหติ, อุชุคตเมวสฺส ตสฺมึ สมเย จิตฺตํ โหติ ตถาคตํ อารพฺภฯ อุชุคตจิตฺโต โข ปน, มหานาม, อริยสาวโก ลภติ อตฺถเวทํ, ลภติ ธมฺมเวทํ, ลภติ ธมฺมูปสํหิตํ ปาโมชฺชํ, ปมุทิตสฺส ปีติ ชาย ตี''ติอาทิ (อ॰ นิ॰ ๖.๑๐; ๑๑.๑๑)ฯ

จิตฺตีกตาทิภาโว วา รตนฏฺโฐฯ วุตฺตญฺเหตํ –

''จิตฺตีกตํ มหคฺฆญฺจ, อตุลํ ทุลฺลภทสฺสนํ;

อโนมสตฺตปริโภคํ, รตนํ เตน วุจฺจตี''ติฯ (ที॰ นิ॰ อฏฺฐ॰ ๒.๓๓; สํ॰ นิ॰ อฏฺฐ॰ ๓.๕.๒๒๓; ขุ॰ ปา॰ อฏฺฐ॰ ๖.๓; สุ॰

ນີ. ອຽຸຖ. ໑໔໘໘);

ຈິຕ຺ຕີກຕກາວາຫໂຍ ຈ ອນຽ຺ຌສາສາຣຕາ ພຸທ຺ສາທີສຸ ເອວ ລພ຺ການ຺ຕີຕີ.

ວນ຺ທນາວ ວນ຺ທນາມຍໍ ຍຖາ ‘‘ທານມຍໍ, ສີລມຍ’’ນ຺ຕິ (ທີ. ນີ. ໓.໓໐໕; ອິຕິວຸ. ໖໐). ວນ຺ທນາ ເຈຕ຺ຖ ກາຍວາຈາຈິຕ຺ເຕຫິ ຕີຕ຺ຕໍ ຣຕນາທໍ ຄຸຕນິນ຺ນຕາ, ໂຖມນາ ວາ. ປຸຊ຺ຊກາວຜລນິພ຺ພຕ຺ຕນໂຕ ປຸລ຺ລໍ, ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕານໍ ປຸນາຕີຕິ ວາ. ສຸ ວິຫຕນ຺ຕຣາໂຍຕິ ສຸຍ຺ຖ ວິຫຕນ຺ຕຣາໂຍ. ເອເຕນ ອຕ຺ຕໂນ ປສາທສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ, ຣຕນຕ຺ຕຍສ຺ສ ຈ ເຂຕ຺ຕກາວສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຕໍ ປຸລ຺ລໍ ອຕ຺ຖປ຺ຸປກາສນສ຺ສ ອຸປ຺ພາຕເກົາປທ຺ທວານໍ ວິຫນເນ ສມຕ຺ຖນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ. ທຸຕ຺ວາຕິ ປຸພ຺ພກາລກິຣິຍາ. ຕສ຺ສ ‘‘ອຕ຺ຖໍ ປກາສຍິສ຺ສາມີ’’ຕິ ເອເຕນ ສມ຺ພນ຺ໂຮ. ຕສ຺ສາຕິ ຍໍ ຣຕນຕ຺ຕຍວນ຺ທນາມຍໍ ປຸລ຺ລໍ, ຕສ຺ສ. ອານຸກາເວນາຕິ ພເລນ.

໔. ເອວໍ ຣຕນຕ຺ຕຍສ຺ສ ນິປ຺ຈຈການຣກຣເຓ ປໂຍຊນໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານີ ຍສ຺ສາ ສມ຺ມເທສນາຍ ອຕ຺ຖໍ ສໍວຕ຺ເຕຕຸກາໂມ, ຕສ຺ສາ ຕາວ ຄຸຕາກິຕ຺ຖວນວເສນ ອຸປ຺ລ຺ລາປນຕ຺ຖໍ ‘‘ເອກກທຸກາທິປ຺ຜິມຕ຺ຫິຕສ຺ສາ’’ຕິອາທິມາຫ, ເອກກາທີນີ ອຽຄານີ ອຸປ຺ຣູປ຺ຣີ ວທ຺ເຒຕ຺ວາ ເທສິເຕຫີ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕຫີ ປ຺ຜິມຕ຺ຫິຕສ຺ສ ວິສິຍ຺ຖສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອເຕນ ‘‘ອງ຺ຄຸຕ຺ຕໂຣ’’ຕິ ອຍໍ ອິມສ຺ສ ອາຄມສ຺ສ ອຕ຺ຖານ຺ຄຕາ ສມລ຺ລາຕິ ທສ຺ເສຕິ. ນນຸ ຈ ເອກກາທິວເສນ ເທສິຕານິ ສຸຕ຺ຕານິເຍວ ອາຄໂມ. ກສ຺ສ ປນ ເອກກ ທຸກາທີຫິ ປ຺ຜິມຕ຺ຫິຕກາໂວຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ ປຣມຕ຺ຖໂຕ, ສຸຕ຺ຕານິ ປນ ອຸປາທາຍ ປລ຺ລຕ຺ໂຕ ອາຄໂມ. ຍເຖວ ຫິ ອຕ຺ຖພ຺ຍລ຺ຊນສມຸທາເຍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ໂວຫາໂຣ, ເອວໍ ສຸຕ຺ຕສມຸທາເຍ ອາຄໂມຕິ ໂວຫາໂຣ. ເອກກາທີຫິ ອງ຺ເຄຫິ ອຸປ຺ຣູປ຺ຣີ ອຸຕ຺ຕໂຣ ອທິໂກຕິ ອງ຺ຄຸຕ຺ຕໂຣ, ອາຄມິສ຺ສນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ, ເອເຕນ, ເອຕສ຺ມາ ວາ ອຕ຺ຕຕ຺ຖປຣຕ຺ຖາທໂຍຕິ ອາຄໂມ, ອາທິກລ຺ຍາຕາທິຄຸຕສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຸຕ຺ຕມຍ຺ເຖນ ຕໍຕໍອກິປ຺ຕ຺ຖິຕສມິທ຺ຣີເທຕຸຕາຍ ປຕ຺ຫີເຕຫີ ວຣິຕພ຺ພໂຕ ວໂຣ, ອາຄໂມ ຈ ໂສ ວໂຣ ຈ ເສຍ຺ຖຍ຺ເຖນາຕິ ອາຄມວໂຣ, ອາຄມສມ຺ມເຕຫີ ວາ ວໂຣຕິ ອາຄມວໂຣ. ອງ຺ຄຸຕ຺ຕໂຣ ຈ ໂສ ອາຄມວໂຣ ຈາຕິ ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣາຄມວໂຣ, ຕສ຺ສ.

ປຸງ຺ຄວາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ອຸສກາ, ອສນ຺ຕສນປ຺ຣິສ຺ສຍສໜນສ຺ສ ປ຺ຣິປາລນາທິຄຸເຕຫີ ຕໍສທິສຕາຍ ສມ຺ມາກ຺ຖິກາ ເອວ ປຸງ຺ຄວາຕິ ສມ຺ມາກ຺ຖິກປຸງ຺ຄວາ, ເຕສໍ. ເທຕູປມາທິປ຺ຸປ຺ຜິມຕ຺ຫິຕນານາວິສເທສນານຍວິຈິຕ຺ຕຕາຍ ວິຈິຕ຺ຕປ຺ຜິການຊນນສ຺ສ. ສຸມງ຺ຄລວິ ລາສິນີອາທີສຸ (ທີ. ນີ. ອຽຸຖ. ໑.ຄນ຺ຖາຣມ຺ກກຖາ; ມ. ນີ. ອຽຸຖ. ໑.ຄນ຺ຖາຣມ຺ກກຖາ; ສໍ. ນີ. ອຽຸຖ. ໑.໑.ຄນ຺ຖາຣມ຺ກກຖາ) ປນ ‘‘ພຸທ຺ສານຸພຸທ຺ສສໍວຕ຺ຕິຕສ຺ສາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ພຸທ຺ສານລ຺ຫີ ສຈ຺ຈປ຺ຸປ຺ຜິເວສໍ ອນຸຄມ຺ມ ປ຺ຜິວິທ຺ສສຈ຺ຈາ ອຄ຺ຄສາວກາທໂຍ ອຣິຍາ ພຸທ຺ສານຸພຸທ຺ສາ. ອຍມ຺ປີ ອາຄໂມ ເຕຫີ ອຕ຺ຖສໍວຕ຺ຕນາວເສນ ຄຸຕສໍວຕ຺ຕນາວເສນ ຈ ສໍວຕ຺ຕິໂຕ ເອວ. ອຖ ວາ ພຸທ຺ສາ ຈ ອນຸພຸທ຺ສາ ຈ ພຸທ຺ສານຸພຸທ຺ສາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເສເນວ ຫິ ຕີຕ຺ຕໍ ປີຜການໍ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາກ຺ກໂມ ກາສິໂຕ, ຍາ ‘‘ປກິຕ຺ຕກເທສນາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ຕໂຕ ສງ຺ຄາຍນາທິວເສເນວ ສາວເກຫີຕິ ອາຈຣິຍາ ວທນ຺ຕິ. ອິສ ປນ ‘‘ສມ຺ມາກ຺ຖິກປຸງ຺ຄວານໍ ວິຈິຕ຺ຕປ຺ຜິການຊນນສ຺ສ’’ອິຈ຺ເຈວ ໂຖມນາ ກຕາ. ສໍວຕ຺ຕນາສຸ ຈາຍໍ ອາຈຣິຍສ຺ສ ປກຕິ, ຍາ ຕໍຕໍສໍວຕ຺ຕນາສຸ ອາທິໂຕ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ສໍວຕ຺ເຕຕພ຺ພສ຺ສ ສມ຺ມສ຺ສ ວິເສສຄຸຕກິຕ຺ຕເນນ ໂຖມນາ. ຕຖາ ຫິ ສຸມ ງ຺ຄລວິລາສິນີປປ຺ລ຺ຈສູທນີສາຣຕ຺ຖປ຺ຸປກາສນີສຸ ອຽຸຖສາລິນີອາທີສຸ ຈ ຍຖາກ຺ກມໍ ‘‘ສທ຺ສາວຫຄຸຕສ຺ສ, ປຣວາທມຖນສ຺ສ, ລາຕປ຺ຸປເກທຊນນສ຺ສ, ຕສ຺ສ ຄມ຺ກີຣລາເຕຫີ ໂອຄາລ຺ຫສ຺ສ ອກິຕ຺ຫໂສ ນານານຍວິຈິຕ຺ຕສ຺ສາ’’ຕິອາທິນາ ໂຖມນາ ກຕາ.

໖. ອຕ຺ໂຖ ກຖິຍຕິ ເອຕາຍາຕິ ອຕ຺ຖກຖາ, ສາ ເອວ ອຽຸຖກຖາ, ຕ຺ຖ-ການສ຺ສ ຽ຺ຖ-ການໍ ກຕ຺ວາ ຍຖາ ‘‘ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປີ ລຸອນຽ຺ໂຖ’’ຕິ (ປ຺ຜິ. ມ. ໑.໑໗; ໔.໑໒). ອາທິໂຕຕິອາທິມ຺ຫິ ປຖມສງ຺ຄີຕິຍໍ . ຈລຸອກິລ຺ລຕາຍ ປຣເມນ ຈິຕ຺ຕວສີກາເວນ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ຊານາທີສຸ ປລ຺ຈວິສວສີຕາສພ຺ກາວໂຕ ຈ ວສີໂນ, ເຖຣາ ມຫາກສ຺ສປາທໂຍ, ເຕສໍ ສເຕຫີ ປລ຺ຈຫີ. ຍາຕິ ຍາ ອຽຸຖກຖາ. ສງ຺ຄີຕາຕິ ອຕ຺ຖໍ ປກາເສຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕຍ຺ຖາເນ ‘‘ອຍໍ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ, ອຍໍ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕາ. ອນຸສງ຺ຄີຕາ ຈ ຍສຕ຺ເຖຣາທີຫິ ປຈ຺ຊາປີ ທຸຕິຍຕຕິຍສງ຺ຄີຕີສຸ. ອິມິນາ ອຕ຺ຕໂນ ສໍວຕ຺ຕນາຍ ອາຄມນວິສຸທ຺ສີ ທສ຺ເສຕິ.

໗. ສີຫສ຺ສ ລານໂຕ ຄຫາໂຕ ສີຫລຸໂອ, ສີຫກຸມາໂຣ. ຕໍວໍສຊາຕຕາຍ ຕມ຺ພປຕ຺ຕິທີເປ ຂຕ຺ຕິຍານໍ, ເຕສໍ ນິວາສຕາຍ ຕມ຺ພປຕ຺ຕິທີປສ຺ສ ຈ ສີຫລຸອກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອາກຕາຕິ ຊມ຺ພຸທີປໂຕ ອານີຕາ. ອຖາຕິ ປຈ຺ຊາ. ອປຣກາເຄ ຫີ ອສງ຺ກຣຕ຺ຖໍ ສີຫລຸອກາສາຍ ອຽຸຖກຖາ ຖປີຕາຕິ. ເຕນ ສາ ມູລຽ຺ຖກຖາ ສພ຺ພສາສາຣຕາ ນ ໂຫຕີຕິ ອິທໍ ອຕ຺ຖປ຺ຸປກາສນໍ

ເອກນ຺ເຕນ ກຖີຍນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ເຕເນວາຫ – ''ທີປວາສີນມຕ຺ຖາຍາ''ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ທີປວາສີນນ຺ຕິ ຊມ຺ພຸທີປວາສີນໍ, ທີປວາສີນນ຺ຕິ ວາ ສີຫຬທີປວາສີນໍ ອຕ຺ຖາຍ ສີຫຬຠາສາຍ ຐປີຕາຕິ ໂຍຊນາຯ

໗ຯອປເນຕ຺ວານາຕິ ກຎ຺ຈຸກສທິສໍ ສີຫຬຠາສໍອປເນຕ຺ວານຯ ຕໂຕຕິ ອຏ຺ຐກຖາໂຕຯ ອຫນ຺ຕິ ອຕ຺ຕານໍ ນິທ຺ທິສຕິຯ ມໂນຣມໍ ຠາສນ຺ຕິ ມາຄຘຠາສໍຯ ສາ ຫິ ສຠາວນິຣຸຕ຺ຕິຠູຕາ ປຓ຺ຑິຕານໍ ມນໍ ຣມຍຕີຕິຯ ເຕເນວາຫ – ''ຕນ຺ຕິນຍານຸຈ຺ຉວິກ''ນ຺ຕິ, ປາຬິຄຕິຍາ ອນຸໂລມິກໍ ປາຬິຈ຺ຉາຍານຸວິຘາຍິນິນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິຄຕໂທສນ຺ຕິ ອສຠາວນິຣຸຕ຺ຕິຠາສນ຺ຕຣຣຫິຕໍຯ

໘ຯສມຍໍ ອວິໂລເມນ຺ໂຕຕິ ສິທ຺ຘນ຺ຕໍ ອວິໂຣເຘນ຺ໂຕຯ ເອເຕນ ອຕ຺ໂຖໂທສາຠາວມາຫຯ ອວິຣຸທ຺ຘຕ຺ຕາ ເອວ ຫິ ເຖຣວາທາປີ ອິຘ ປກາສີຍິສ຺ສນ຺ຕີຕິຯ ເຖຣວໍສທີປານນ຺ຕິ ຖິເຣຫິ ສີລກ຺ຂນ຺ຘາທີຫິ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ເຖຣາ , ມຫາກສ຺ສປາທໂຍ, ເຕຫິ ອາຄຕາ ອາຈຣິຍປຣມ຺ປຣາ ເຖຣວໍໂສຯ ຕປ຺ປຣິຍາປນ຺ນາ ຫຸຕ຺ວາ ອາຄມາຘິຄມສມ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊເຕນ ຕສ຺ສ ສມຸຊ຺ຊລນ຺ໂຕ ເຖຣວໍສທີປາ, ມຫາວິຫາຣວາສິໂນ ເຖຣາ, ເຕສໍຯ ວິວິເຘຫິ ອາກາເຣຫິ ນິຈ຺ຉີຍຕີຕິ ວິນິຈ຺ຉໂຍ, ຄຓ຺ຐິຏ຺ຐາເນສຸ ຂີລມທ຺ທນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕາ ວິມຕິຈ຺ເຉທກຖາຯ ສຸຏ຺ຐຸ ນິປຸໂຓ ສຓ຺ໂຫ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ເອເຕສນ຺ຕິ ສຸນິປຸຓວິນິຈ຺ຉຍາຯ ອຖ ວາ ວິນິຈ຺ຉິໂນຕີຕິ ວິນິຈ຺ຉໂຍ, ຍຖາວຸຕ຺ຕຕ຺ຖວິສຍໍ ຎາຓໍຯ ສຸຏ຺ຐຸ ນິປຸໂຓ ເຉໂກ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ເອເຕສນ຺ຕິ ສຸນິປຸຓວິນິຈ຺ຉຍາຯ ເອເຕນ ມຫາກສ຺ສປາທິຕ຺ ເຖຣປຣມ຺ປຣາກໂຕ, ຕໂຕເຍວ ຈ ອວິປຣີໂຕ ສຕ຺ຖສ຺ສໂຍ ມຫາວິຫາຣວາສີນໍ ວິນິຈ຺ຉໂຍຕິ ຕສ຺ສ ປມາຓຠູຕຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ

໑໐ຯສຸຊນສ຺ສຈາຕິ ຈ-ສທ຺ໂທ ສມ຺ປິຓ຺ຑນຕ຺ໂຖຯ ເຕນ ''ນ ເກວລໍ ຊມ຺ພຸທີປວາສີນໍເຍວ ອຕ຺ຖາຍ, ອຖ ໂຂ ສາຘຸຊນານໍ ໂຕສນຕ຺ຖຎ຺ຈາ''ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ເຕນ ຈ ''ຕມ຺ພປຓ຺ຓິທີປວາສີນມ຺ປິ ອຕ຺ຖາຍາ''ຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ສິທ຺ໂຘ ໂຫຕິ ອຸຄ຺ຄຫຓາທີສຸກຣຕາຍ ເຕສມ຺ປິ ພຫູປກາຣຕ຺ຕາຯ ຈິຣຏ຺ຐິຕຕ຺ຖນ຺ຕິ ຈິຣຏ຺ຐິຕິອຕ຺ຖໍ, ຈິຣກາລາວຏ຺ຐານາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິທຎ຺ຫິ ອຕ຺ຖປ຺ປກາສນໍ ອວິປຣີຕພ຺ຍຎ຺ຊນສຸນິກ຺ເຂປສ຺ສ ອຕ຺ຖສຸນີຕສ຺ສ ຈ ອຸປາຍຠາວໂຕ ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສ ຈິຣຏ຺ຐິຕິຍາ ສໍວຕ຺ຕຕິຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ຠຄວຕາ –

''ທ຺ເວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສ ຐິຕິຍາ ອສມ຺ໂມສາຍ ອນນ຺ຕຣຘານາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ກຕເມ ທ຺ເວ? ສຸນິກ຺ຂິຕ຺ຕຎ຺ຈ ປທພ຺ຍຎ຺ຊນໍ, ອຕ຺ໂຖ ຈ ສຸນີໂຕ''ຕິ (ອຯ ນິຯ ໒ຯ໒໑)ຯ

໑໑-໑໔ຯ ຍໍ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ, ຕສ຺ສາ ມຫນ຺ຕຕ຺ຕໍ ປຣິຫຣິຕຸໍ ''ສາວຕ຺ຖິປ຺ປຠູຕີນ''ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ເຕນາຫ – ''ນ ອິຘ ວິຕ຺ຖາຣກຖໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ນ ຕໍ ອິຘ ວິຈາຣຍິສ຺ສາມີ''ຕິ ຈຯ ຕຕ຺ຖ ທີຆສ຺ສາຕິ ທີຆນິກາຍສ຺ສຯ ມຊ຺ຊິມສ຺ສາຕິ ມຊ຺ຊິມນິກາຍສ຺ສຯ ''ສງ຺ຄີຕີນໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ຍາ ເມ ອຕ຺ຖໍ ວທນ຺ເຕນາ''ຕິປີ ປາໂຐຯ ຕຕ຺ຖປີ ສງ຺ຄີຕີນໍ ທ຺ວິນ຺ນນ຺ຕິ ທີຆມຊ຺ຊິມນິກາຍານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ ຄເຫຕພ຺ໂພຯ ເມຕິ ກຣຓຕ຺ເຖ ສາມິວຈນໍ, ມຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຸທນ຺ຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍຯ ເຫຏ຺ຐາ ທີຆສ຺ສ ມຊ຺ຊິມສ຺ສ ຈ ອຕ຺ຖໍ ວທນ຺ເຕນ ສາວຕ຺ຖິປ຺ປຠຸຕີນໍ ນຄຣານໍ ຍາ ວຓ຺ຓນາ ກຕາ, ຕສ຺ສາ ວິຕ຺ຖາຣກຖໍ ນ ອິຘ ຠິຍ຺ໂຍ ກຣິສ຺ສາມີຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ຍານິ ຈ ຕຕ຺ຖ ວຕ຺ຖູນິ ວິຕ຺ຖາຣວເສນ ວຸຕ຺ຕານິ, ເຕສມ຺ປິ ວິຕ຺ຖາຣກຖໍ ນ ອິຘ ຠິຍ຺ໂຍ ກຣິສ຺ສາມີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ

໑໕ຯ ອິທານິ ''ນ ອິຘ ວິຕ຺ຖາຣກຖໍ ກຣິສ຺ສາມີ''ຕິ ສາມຎ຺ຎໂຕ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປວຣໍ ທສ຺ເສຕຸໍ – ''ສຸຕ຺ຕານໍ ປນາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສຸຕ຺ຕານໍ ເຍ ອຕ຺ຖາ ວຕ຺ຖູຫິ ວິນາ ນ ປກາສນ຺ຕີຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ

໑໖ຯ ຍໍ ອຏ຺ຐກຖໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ, ຕເທກເທສຠາເວນ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ໂຄ ຈ ຄເຫຕພ຺ໂພຕິ ກຖິຕານໍ ອຸປເທສໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ວິຈາຣິຕຘມ຺ເມ ອຸທ຺ເທສວເສນ ທສ຺ເສຕິ – ''ສີລກຖາ''ຕິອາທິນາຯ ຕຕ຺ຖ ສີລກຖາຕິ ຈາຣິຕ຺ຕວາຣິຕ຺ຕາທິວເສນ ສີລສ຺ສ ວິຕ຺ຖາຣກຖາຯ ຘຸຕຘມ຺ມາຕິ ປິຓ຺ຑປາຕິກງ຺ຄາທໂຍ ເຕຣສ ກິເລສຘຸນນກຘມ຺ມາຯ ກມ຺ມຏ຺ຐານານິ ສພ຺ພານີຕິ ປາຬິຍໍ ອາຄຕານິ ອຏ຺ຐຕິໍສ, ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ທ຺ເວຕິ ນິຣວເສສານິ ໂຍຄກມ຺ມສ຺ສ ຠາວນາຍ ປວຕ຺ຕິຏ຺ຐານານິຯ ຈຣິຍາວິຘານສຫິໂຕຕິ ຣາຄຈຣິຕາທີນໍ ສຠາວາທິວິຘາເນນ ສຫິໂຕຯ ຊ຺ຆານານິ ຈຕ຺ຕາຣິ ຣູປາວຈຣຊ຺ຆານານິ, ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ຈຕສ຺ໂສ ອາຣຸປ຺ປສມາປຕ຺ຕິໂຍ ຯ ອຏ຺ຐປິ ວາ ປຏິລທ຺ຘມຕ຺ຕານິ ຊ຺ຆານານິ ສມາປຊ຺ຊນວສີຠາວປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສມາປຕ຺ຕິໂຍຯ ຊ຺ຆານານິ ວາ ຣູປາຣູປາວຈຣຊ຺ຆານານິ, ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ຜລສມາປຕ຺ຕິນິໂຣຘສມາປຕ຺ຕິໂຍຯ

໑໗ຯ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣເພທາ ຉ ອຠິຎ຺ຎາໂຍ ສພ຺ພາ ອຠິຎ຺ຎາໂຍຯ ຎາຓວິພງ຺ຄາທີສຸ ອາຄຕນເຍນ ເອກວິຘາທິນາ ປຎ຺ຎາຍ

ສໍກເລຕ຺ວາ ສມ຺ປິຓ຺ເຑຕ຺ວາ ນິຈ຺ຉໂຍ ປຎ຺ຎາສງ຺ກລນນິຈ຺ຉໂຍຯ

໑໖ຯ ປຈ຺ຈຍຘມ຺ມານໍ ເຫຕຸອາທີນໍ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນຘມ຺ມານໍ ເຫຕຸປຈ຺ຈຍາທິຠາໂວ ປຈ຺ຈຍາກາໂຣ, ຕສ຺ສ ເທສນາ ປຈ຺ຈຍາກາຣ
ເທສນາ, ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທກຖາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສາ ປນ ຆນວິນິພ຺ໂຠຄສ຺ສ ສຸທຸກ຺ກຣຕາຍ ສຓ຺ຫສຸຂຸມາ, ນິກາຍ
ນ຺ຕຣລທ຺ຘິສງ຺ກຣຣຫິຕາ, ເອກຕ຺ຕນຍາທິສຫິຕາ ຈ ຕຕ຺ຖ ວິຈາຣິຕາຕິ ອາຫ – ''ສຸປຣິສຸທ຺ຘນິປຸຓນຍາ''ຕິຯ ປຏິສມ຺ຠິທາທິສຸ
ອາຄຕນຍໍ ອວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາວ ວິຈາຣິຕຕ຺ຕາ ອວິມຸຕ຺ຕຕນ຺ຕິມຄ຺ຄາຯ

໑໗ຯອິຕິ ປນ ສພ຺ພນ຺ຕິ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ປຣິສມາປເນ, ປນ-ສທ຺ໂທ ວຈນາລງ຺ກາເຣ, ເອຕໍ ສພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິຘາຕິ ອິມິສ຺ສາ
ອຏ຺ຐກຖາຍ ນ ວິຈາຣຍິສ຺ສາມິ ປຸນຣຸຕ຺ຕິຠາວໂຕຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

໑໘ຯ ອິທານິ ຕສ຺ເສວ ອວິຈາຣຓສ຺ສ ເອກນ຺ຕກາຣຓໍ ນິທ຺ຘາເຣນ຺ໂຕ ''ມຊ຺ເຌ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ໂຄ''ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ''ມຊ຺ເຌ
ຐຕ຺ວາ''ຕິ ເອເຕນ ມຊ຺ຌຠາວທີປເນນ ວິເສສໂຕ ຈຕຸນ຺ນໍ ອາຄມານໍ ສາຘາຣຓຏ຺ຐກຖາ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ໂຄ, ນ ສຸມງ຺ຄລວິລາສິນີ
ອາທໂຍ ວິຍ ອສາຘາຣຓຏ຺ຐກຖາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ''ວິເສສໂຕ''ຕິ ຈ ອິທໍ ວິນຍາຠິຘມ຺ມານມ຺ປິ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ໂຄ ຍຖາຣຫໍ
ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາ ໂຫຕິ ເອວາຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໑໙ຯອິຈ຺ເຈວາຕິ ອິຕິ ເອວຯ ຕມ຺ປີຕິ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ຄມ຺ປີຯ ເອຕາຍາຕິ ມໂນຣຖປູຣຓິຍາຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ''ສີຫຬທີປໍ ອາຠຕາ''ຕິອາທິ
ນາ ອຕ຺ຖປ຺ປກາສນສ຺ສ ນິມິຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕິ, ''ທີປວາສີນມຕ຺ຖາຍ ສຸຊນສ຺ສ ຈ ຕຸຏ຺ຐຕ຺ຖໍ ຈິຣຏ຺ຐິຕຕ຺ຖຎ຺ຈ ຘມ຺ມສ຺ສາ''ຕິ ເອ
ເຕນ ປໂຍຊນໍ, ອປເນຕ຺ວານ ຕໂຕຫໍ, ສີຫຬຠາສ''ນ຺ຕິອາທິນາຯ ''ສາວຕ຺ຖິປ຺ປຠຸຕີນ''ນ຺ຕິອາທິນາ ຈ ກຣຓປ຺ປກາຣໍຯ ເຫຏ຺ຐິມ
ນິກາເຍສຸ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄ ຈ ວິຈາຣິຕານໍ ອຕ຺ຖານໍ ອວິຈາຣຓມ຺ປີ ຫິ ອິຘ ກຣຓປ຺ປກາໂຣ ເອວາຕິຯ

ຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑຺ ຣູປາທິວຄ຺ຄວຕ຺ຕນາ

ນິທານວຕ຺ຕນາ

ວິກາຄວນ຺ຕານໍ ສກາວວິກາວນໍ ວິກາຄທສ຺ສນວເສເນວ ໂທຕີຕີ ປ໌ຖມໍ ຕາວ ນິປາຕສຸຕ຺ຕວເສນ ວິກາຄໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ “ຕຕ຺ຖ ອຽ ຄຸຕ຺ຕຣາຄໂມ ນາມາ”ຕິອາທິມາຫ຺ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖາຕິ “ອຽຄຸຕ຺ຕຣາຄມສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ປ໌ກາສຢິສ຺ສາມີ”ຕີ ຍທິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມີ ວຈ ເນ, “ຍສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ປ໌ກາສຢິສ຺ສາມີ”ຕີ ປ໌ຜິລ຺ຸລາຕໍ, ໂສ ອຽຄຸຕ຺ຕຣາຄໂມ ນາມ ນິປາຕສຸຕ຺ຕວເສນ ເອວໍ ວິກາໂຄຕີ ອຕ຺ໂຖ຺ ອຖ ວາ ຕຕ຺ຖາຕີ “ອຽຄຸຕ຺ຕຣນິສ຺ສິຕໍ ອຕ຺ຖ”ນ຺ຕີ ເອຕສ຺ມີ ວຈເນ ໂຍ ອຽຄຸຕ຺ຕຣາຄໂມ ວຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ນິປາຕສຸຕ຺ຕາທິວເສນ ເອທີໂສ ຕີ ອຕ຺ໂຖ຺

ອິທານີ ຕໍ ອາທິໂຕ ປ໌ຜ຺ຖາຍ ສໍວຕ຺ຕີຕ຺ກາໂມ ອຕ຺ຕໂນ ສໍວຕ຺ຕນາຍ ປ໌ຖມມຫາສຽຄີຕິຢໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕານຸກ຺ກເມນ ປ໌ວຕ຺ຕກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ “ຕສ຺ສ ນິປາເຕສຸ…ເປ… ວຸຕ຺ຕໍ ນິທານມາທີ”ຕິອາທິມາຫ຺ ຕຕ຺ຖ ຍຖາປ໌ຈ຺ຈຍໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ເທ ສິຕຕ຺ຕາ ປ໌ລຸລຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຈ ວິປ຺ປ໌ກິຕ຺ຕານໍ ຌມ຺ມວິນຍານໍ ສຽຄເຫຕ຺ວາ ຄາຍນໍ ກຖນໍ ສຽຄີຕີ຺ ເອເຕນ ຕໍຕໍສິກ຺ຂາປ໌ທານໍ ສຸຕ຺ຕານລ຺ຸຈ ອາທິປ໌ຣິໂຍສາເນສຸ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ຈ ສມ຺ພນ຺ຌວເສນ ຖປີຕໍ ສຽຄີຕິກາຣວຈນໍ ສຽຄຫີຕໍ ໂຫຕີ຺ ສຽຄີຍມານສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ມຫນ຺ຕຕາຍ ປູຊນີຍຕາຍ ຈ ມຫຕີ ສຽຄີຕີ ມຫາສຽຄີຕີ, ປ໌ຖມາ ມຫາສຽຄີຕີ ປ໌ຖມມຫາສຽຄີຕີ, ຕສ຺ສາ ປ໌ວຕ຺ຕີ ກາໂລ ປ໌ຖມມຫາສຽຄີຕິກາໂລ, ຕສ຺ມີ ປ໌ຖມມຫາສຽຄີຕິກາເລ຺ ນິທທາຕີ ເທສນໍ ເທສກາລາທິວເສນ ອວິທີຕໍ ວິທີຕໍ ກຕ຺ວາ ນິທສ຺ເສຕີຕີ ນິທານໍ຺ ໂຍ ໂລກິເຍຫີ ອຸໂປ໌ຄ຺ຆາໂຕຕີ ວຸຈ຺ຈຕີ, ສ຺ວາຍເມຕ຺ຖ “ເອວໍ ເມ ສຸຕ”ນ຺ຕິອາທິໂກ ຄນ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ນ “ສນິທານາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ຌມ຺ມໍ ເທເສມີ”ຕິອາທີສຸ (ອ຺ ນິ຺ ໓຺໑໒໖) ວິຍ ອຊ຺ຊາສຍາທິເທສນຸປ຺ປ໌ຕ຺ຕິເຫຕ຺ຸ ເຕເນວາຫ –
“ເອວໍ ເມ ສຸຕນ຺ຕິອາທິກໍ ອາຍສ຺ມຕາ ອານນ຺ເທນ ປ໌ຖມມຫາສຽຄີຕິກາເລ ວຸຕ຺ຕໍ ນິທານມາທີ”ຕີ຺

໑຺ “ສາ ປ໌ເນສາ”ຕິອາທິນາ ພາທິຣນິທາເນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ອຕິທິສິຕ຺ວາ ອິທານີ ອພ຺ກນ຺ຕຣນິທານໍ ອາທິໂຕ ປ໌ຜ຺ຖາຍ ສໍວຕ຺ຕີຕ຺ວໍ “ຍໍ ປ໌ເນຕ”ນ຺ຕີ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ສໍວຕ຺ຕນໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ສໍວຕ຺ເຕຕພ຺ເພ ຌມ຺ເມ ປ໌ທານີ ປ໌ທວິກາຄໍ ຕທຕ຺ຖລ຺ຸຈ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕໂຕ ປ໌ຣໍ ປີຕ຺ຫຕ຺ຖາທີນິທສ຺ສນວເສນ ຈ ສໍວຕ຺ຕນາ ກາຕພ຺ພາ, ຕສ຺ມາ ປ໌ທານີ ຕາວ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ເອວນ຺ຕີ ນິ ປາຕປ໌ທ”ນ຺ຕິອາທິມາຫ ຺ ຕຕ຺ຖ ປ໌ທວິກາໂຄຕີ ປ໌ທານໍ ວິເສໂສ, ນ ປ໌ທວິຄ຺ຄໂຫ຺ ອຖ ວາ ປ໌ທານີ ຈ ປ໌ທວິກາໂຄ ຈ ປ໌ທວິກາໂຄ, ປ໌ທວິຄ຺ຄໂຫ ຈ ປ໌ທວິກາໂຄ ຈ ປ໌ທວິກາໂຄຕີ ວາ ເອກເສສວເສນ ປ໌ທປ໌ທວິຄ຺ຄຫາ ປ໌ທວິກາຄສທ຺ເທນ ວຸຕ຺ຕາຕີ ເວທິຕພ຺ພໍ຺ ຕຕ຺ຖ ປ໌ທວິຄ຺ຄໂຫ “ເຊຕສ຺ສ ວນໍ ເຊຕວນ”ນ຺ຕິອາທິນາ ສມາສປ໌ເທສຸ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ຺

ອຕ຺ຖໂຕຕີ ປ໌ທຕ຺ຖໂຕ຺ ຕໍ ປ໌ນ ປ໌ທຕ຺ຖໍ ອຕ຺ຖຸທ຺ຌາຣກ຺ກເມນ ປ໌ຖມໍ ເອວໍ-ສທ຺ທສ຺ສ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ເອວໍ-ສທ຺ໂທ ຕາວາ”ຕິອາທີ ມາຫ຺ ອວຌາຣຕາທີຕີ ເອຕ຺ຖ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ອິທມຕ຺ຖປ຺ຸຈ຺ຈາປ໌ຣິມາຕາທີອຕ຺ຖານໍ ສຽຄໂຫ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ຺ ຕຖາ ທີ “ເອວໍຄ ຕານີ ປຸຖຸສິປ຺ປ໌າຍຕນານີ, ເອວມາທີນີ”ຕິອາທີສຸ ອິທໍ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ເຖ ເອວໍ-ສທ຺ໂທ຺ ຄຕ-ສທ຺ໂທ ທີ ປ໌ກາຣປ໌ຣິຍາໂຍ, ຕຖາ ວິຌາກາຣ-ສທ຺ທາ ຈ຺ ຕຖາ ທີ ວິຌຍຸຕ຺ຕຄຕສທ຺ເທ ໂລກິຍາ ປ໌ກາຣຕ຺ເຖ ວທນ຺ຕີ຺ “ເອວໍ ສຸ ເຕ ສຸນ຺ຫາຕາ ສຸວິລິຕ຺ຕາ ກປ຺ປີຕ ເກສມສ຺ສູ ອາມຸກ຺ກມຕີກຸຕ຺ຆລາກຣຕາ ໂອທາຕວຕ຺ຖວສນາ ປ໌ລ຺ຸຈຫີ ກາມຄຸເຕຫີ ສມປ຺ປີຕາ ສມຽຄີກູຕາ ປ໌ຣິຈາເຣນ຺ຕີ ເສຍ຺ຍຖາປີ ຕ຺ວໍ ເອຕຣຫີ ສາຈຣິຍໂກຕີ຺ ໂນ ຫີທໍ, ໂກ ໂຄຕມາ”ຕິອາທີສຸ (ທີ຺ ນິ຺ ໑຺໔໗໒) ປ຺ຸຈ຺ຈາຍໍ຺ “ເອວໍ ລຫຸປ໌ຣິວຕ຺ຕໍ (ອ຺ ນິ຺ ໑຺໔໗), ເອວມາຍຸປ໌ຣິຍນ຺ໂຕ”ຕີ (ທີ຺ ນິ຺ ໑຺໔໔໔; ປ໌າຣາ຺ ໑໔) ຈ ອາທີສຸ ປ໌ຣິມາເຕ຺

ນນຸ ຈ “ເອວໍ ສຸ ເຕ ສຸນ຺ຫາຕາ ສຸວິລິຕ຺ຕາ ເອວມາຍຸປ໌ຣິຍນ຺ໂຕ”ຕີ ເອຕ຺ຖ ເອວໍ-ສທ຺ເທນ ປ຺ຸຈ຺ຉນາກາຣປ໌ຣິມາຕາກາຣານໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອາກາຣຕ຺ໂຖ ເອວ ເອວໍ-ສທ຺ໂທຕີ? ນ, ວິເສສສພ຺ກາວໂຕ຺ ອາກາຣມຕ຺ຕວາຈໂກ ຫີ ເອວໍ-ສທ຺ໂທ ອາກາຣຕ຺ໂຖຕີ ອຌິປ຺ເປໂຕ ຍຖາ “ເອວໍ ພ຺ຍາໂຂ”ຕິອາທີສຸ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໔໓໔; ປ໌າຈິ຺ ໔໑໗; ຈູລຸອວ຺ ໖໕), ນ ປ໌ນ ອາກາຣວິເສສວາຈໂກ຺ ເອວລ຺ຸຈ ກຕ຺ວາ “ເອວໍ ຊາເຕນ ມຈ຺ເຈນາ”ຕິອາທີນີ (ຌ຺ ປ໌຺ ໔໓) ອຸປ໌ມາທີອຸທາຫຣຕານີ ອຸປ໌ປ໌ນ຺ນານີ ໂຫນ຺ຕີ຺ ຕຖາ ທີ “ຍຖາ ທີ…ເປ… ພຫຸ”ນ຺ຕີ (ຌ຺ ປ໌຺ ໔໓) ເອຕ຺ຖ ປຸປ໌ຜຣາສິຍ຺ຖານິຍໂຕ ມນຸສ຺ສູປ໌ປ໌ຕ຺ຕິສປ຺ປຸຣິສູປ໌ນິສ຺ສຍສທ຺ຌມ຺ມສ຺ສວນໂຍນິ ໂສມນສິກາຣໂກຄສມ຺ປ໌ຕ຺ຕີ- ອາທີທານາທີປ຺ຸລ຺ລກິຣິຍາເຫຕຸສມຸທາຍໂຕ ໂສກາສຸຄນ຺ຌຕາທີຄຸຕໂຍຄໂຕ ມາລາຄຸຕສທິສີໂຍ ປ໌

ໜູຕາ ປຸໍຸຸຍກິຣິຍາ ມຣິຕພຸພສກາວຕາຍ ມຈຸເຈນ ສຕຸເຕນ ກຕຸຕພຸພາຕິ ໂຊຕິຕຕຸຕາ ປຸປຸ໌ຜຣາສີມາລາຄຸຕາວ ອຸປ໌ມາ฿ ເຕສໍ ອຸປ໌ມາກາໂຣ ຍຖາ-ສທຸເທນ ອນິຍມໂຕ ວຸຕຸໂຕຕິ ''ເອວໍ-ສທຸໂທ ອຸປ໌ມາກາຣນິຄມນຕຸໂຖ''ຕິ ວຕຸຕຸໍ ຍຸຕຸຕໍ, ໂສ ປນ ອຸປ໌ມາກາໂຣ ນິຍມິຍມາໂນ ອຕຸຖໂຕ ອຸປ໌ມາວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ – ''ອຸປ໌ມາຍໍ ອາຄໂຕ''ຕີ฿ ຕຖາ ''ເອວໍ ອິມິນາ ອາກາເຣນ ອກິກຸກມິຕພຸພ''ນຸຕິອາທີນາ ອຸປ໌ທິສີຍມານາຍ ສມຕສາຣຸປຸ໌ປາຍ ອາກປຸ໌ປສມຸປ໌ຕຸຕິຍາ ໂຍ ຕຕຸຖ ອຸປ໌ທິສນາກາໂຣ, ໂສ ອຕຸຖໂຕ ອຸປ໌ເທໂສ ເອວາຕິ ວຸຕຸຕໍ – ''ເອວໍ ເຕ…ເປ໌… ອຸປ໌ເທເສ''ຕີ฿ ຕຖາ ເອວເມຕໍກຄວາ, ເອວເມຕໍ ສຸຄຕາຕິ ເອຕຸຖ ກຄວຕາ ຍຖາວຸຕຸຕມຕຸຖໍ ອວິປ໌ຣີຕໂຕ ຊານນຸເຕຫິ ກຕໍ ຕຕຸຖ ສໍວິຊຊມານຄຸຕານໍ ປກາເຣຫິ ຫໍສນໍ ອຸທຄຸຄຕາກາຣຕໍ ສມຸປ໌ຫໍສນໍ, ໂຍ ຕຕຸຖ ສມຸປ໌ຫໍສນາກາໂຣຕິ ໂຍເຊຕພຸພໍ฿

ເອວເມວໍ ປ໌ນາຍນຸຕິ ເອຕຸຖ ຄຣຫຕາກາໂຣຕິ ໂຍເຊຕພຸພໍ, ໂສ ຈ ຄຣຫຕາກາໂຣ ''ວສລີ''ຕິອາທີຊໍສນສທຸທສນຸນິສານໂຕ ອິສ ເອວໍ-ສທຸເທນ ປກາສິໂຕຕິ ວິລຸລາຍຕີ฿ ຍຖາ ເຈຕຸຖ, ເອວໍ ອຸປ໌ມາກາຣາທໂຍປີ ອຸປ໌ມາທີວເສນ ວຸຕຸຕານໍ ປຸປຸ໌ຜຣາສິອາທີສທຸທານໍ ສນຸນິສານໂຕຕິ ທຍຸຖພຸພໍ฿ ເອວໍ, ກນຸເຕຕິ ໂຂຕິອາທີສຸ ປນ ສມຸມສຸສ ສາສຸກໍ ສວນມນສີກາເຣນ ນີໂຍຊິເຕຫິ ກິກຸຂູຫິ ອຕຸຕໂນ ຕຕຸຖ ຄິຕກາວສຸສ ປ໌ຜິຊານນວເສນ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ເອຕຸຖ ເອວໍ-ສທຸໂທ ວຈນສມຸປ໌ຜິຈຸສນຕຸໂຖ ວຸຕຸໂຕ, ເຕນ ''ເອວໍ, ກນຸເຕ, ສາສຸ ກນຸເຕ, ສຸຍຸຖຸ ກນຸເຕ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕີ฿ ເອວລຸຈ ວເທຫີຕິ ''ຍຖາຫໍ ວທາມິ, ເອວໍ ສມຕໍ ອານນຸທໍ ວເທຫີ''ຕິ ວທນາກາໂຣ ອິທານິ ວຕຸຕພຸໂພ ເອວໍ-ສທຸເທນ ນິທສຸສີຍຕີຕິ ນິທສຸສນຕຸໂຖ ວຸຕຸໂຕ฿ ເອວໍ ໂນຕິ ເອຕຸຖາປີ ເຕສໍ ຍຖາວຸຕຸຕສມຸມານໍ ອຫິຕທຸກຸຂາວຫາເວ ສນຸນິຍຸຖານຊນນຕຸຖໍ ອນຸມຕິຄຸຄຫຕາວເສນ 'ໂນ ວາ, ກຖໍ ໂວ ເອຕຸຖ ໂຫຕີ''ຕິ ປຸຈຸສາຍ ກຕາຍ ''ເອວໍ ໂນ ເອຕຸຖ ໂຫຕີ''ຕິ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ຕທາກາຣສນຸນິຍຸຖານໍ ເອວໍ-ສທຸເທນ ວິກາວິຕນຸຕິ ວິລຸລາຍຕີ฿ ໂສ ປນ ເຕສໍ ສມຸມານໍ ອຫິຕາຍ ທຸກຸຂາຍ ສໍວຕຸຕນາກາໂຣ ນິຍມິຍມາໂນ ອວສາຣຕຕຸໂຖ ໂຫຕີຕິ ອາຫ – ''ເອວໍ ໂນ ເອຕຸຖ ໂຫຕີຕິອາທີສຸ ອວສາຣເຕ''ຕີ฿

ນານານຍນິປຸຕນຸຕິ ເອກຕຸຕນານຕຸຕອພຸຍາປາຣເອວໍສມຸມຕາສງຂາຕາ, ນນຸທິຍາວຍຸຜຕິປຸກຸຂລສີຫວິກຸກິລຸອິຕອງກຸສທິສາໂລຈນສງຂາຕາ ວາ ອາສາຣາທີເກທວເສນ ນານາວິສາ ນຍາ ນານານຍາ฿ ນຍາ ວາ ປາລຸອິຄຕິໂຍ, ຕາ ຈ ປ໌ລຸລຕຸຕິອາທີວເສນ ສໍກິເລສກາຄິຍາທີໂລກິຍາທິຕທຸກາຍໂວມິສຸສກຕາທີວເສນ ກຸສລາທີວເສນ ຂນຸສາທີວເສນ ສງຄຫາທີວເສນ ສມຍວິມຸຕຸຕາທີວເສນ ປສານາທີວເສນ ກຸສລມູລາທີວເສນ ຕິກປ໌ຍຸຖານາທີວເສນ ຈ ນານປຸປ໌ກາຣາຕິ ນານານຍາ, ເຕຫິ ນິປຸຕໍ ສຕຸຫໍ ສຸຂຸມນຸຕິ ນານານຍນິປຸຕໍ฿ ອາສໂຍວ ອຊຊາສໂຍ, ເຕ ຈ ສສຸສຕາທີເກເທນ ຕຕຸຖ ຈ ອປຸປ໌ຣຊກຸຂຕາທີເກເທນ ຈ ອເນເກ, ອຕຸຕຊຊາສຍາທໂຍ ເອວ ວາ ສມຸຍຸຖານໍ ອຸປຸ໌ປ໌ຕຸຕິເຫຕຸ ເອຕສຸສາຕິ ອເນກຊຊາສຍສມຸຍຸຖານໍ฿ ອຕຸຖພຸຍລຸຊນສມຸປ໌ນຸນນຸຕິ ອຕຸຖພຸຍລຸຊນປ໌ຣິປຸຕຸຕໍ ອຸປ໌ເນຕພຸພາກາວໂຕ฿ ສງກາສນປ໌ກາສນວິວຣຕວິກຊເນົາຕຸຕານິກຣຕປ໌ລຸລຕຸຕິວເສນ ລຫິ ອຕຸຖປ໌ເທຫິ ອກຸຂຣປທພຸຍລຸຊນາກາຣນິຣຸຕຸຕິນິທຸເທສວເສນ ລຫິ ພຸຍລຸຊນປ໌ເທຫິ ຈ ສມນຸນາຄຕນຸຕິ ວາ ອຕຸໂຖ ທຍຸຖພຸໂພ฿

ວິວິສປາຜິຫາຣິຍນຸຕິ ເອຕຸຖ ປາຜິຫາຣິຍປ໌ທສຸສ ວຈນຕຸຖໍ ''ປ໌ຜິປ໌ກຸຂຫຣຕໂຕ ຣາຄາທີກິເລສາປ໌ນຍນໂຕ ຈ ປາຜິຫາຣິຍ''ນຸຕິ ວທນຸຕີ฿ ກຄວໂຕ ປນ ປ໌ຜິປ໌ກຸຂາ ຣາຄາທໂຍ ນ ສນຸຕິ , ເຍ ຫຣິຕພຸພາ฿ ປຸຖຸຊຊນານມຸປີ ວິຄຕູປ໌ກຸກິເລເສ ອຍຸຖຄຸຕສມນຸນາຄເຕ ຈິຕຸເຕ ຫຕປ໌ຜິປ໌ກຸເຂ ອິທຸສິວິສໍ ປ໌ວຕຸຕຕິ, ຕສຸມາ ຕຕຸຖ ປ໌ວຕຸຕໂວຫາເຣນ ຈ ນ ສກຸກາ ອິສ ''ປາຜິຫາຣິຍ''ນຸຕິ ວຕຸຖໍ฿ ສເຈ ປນ ມຫາກາຣຸຕິກສຸສ ກຄວໂຕ ເວເນຍຸຍຄຕາ ຈ ກິເລສາ ປ໌ຜິປ໌ກຸຂາ, ເຕສໍ ຫຣຕໂຕ ''ປາຜິຫາຣິຍ''ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ, ເອວໍ ສຕິ ຍຸຕຸຕເມຕໍ฿ ອຖ ວາ ກຄວໂຕ ຈ ສາສນສຸສ ຈ ປ໌ຜິປ໌ກຸຂາ ຕິຕຸຖິຍາ, ເຕສໍ ຫຣຕໂຕ ປາຜິຫາຣິຍໍ฿ ເຕ ຫິ ທິຍຸຖິຫຣຕາວເສນ ຈ ທິຍຸຖິປຸປ໌ກາສເນ ອສມຕຸຖກາເວນ ຈ ອິທຸສິອາເທສນານຸສາສນີຫິ ຫຣິຕາ ອປ໌ນີຕາ ໂຫນຸຕີຕີ฿ ''ປ໌ຜິ''ຕິ ວາ ອຍໍ ສທຸໂທ ''ປ໌ຈຸສາ''ຕິ ເອຕສຸສ ອຕຸຖໍ ໂພເສຕິ ''ຕສຸມີ ປ໌ຜິປ໌ວິຍຸຖມຸຫີ, ອລຸໂລ ອາຄລຸສິ ພຸຣາຫຸມໂຕ''ຕິອາທີສຸ (ສຸ฿ ນິ฿ ລ໑໔; ຈູລຸອນິ฿ ປາຣາຍນວຄຸໂຄ, ວຕຸຖຸຄາຖາ ໔) ວິຍ, ຕສຸມາ ສມາຫິເຕ ຈິຕຸເຕ ວິຄຕູປ໌ກຸກິເລເສ ກຕກິຈຸເຈນ ປ໌ຈຸສາ ຫຣິຕພຸພໍ ປ໌ວຕຸເຕຕພຸພນຸຕິ ປ໌ຜິຫາຣິຍໍ, ອຕຸຕໂນ ວາ ອຸປ໌ກຸກິເລເສສຸ ຈຕຸຕຸຖຊຊານມຄຸເຄຫິ ຫຣິເຕສຸ ປ໌ຈຸສາ ຫຣຕໍ ປ໌ຜິຫາຣິຍໍ, ອິທຸສິອາເທສນານຸສາສນີໂຍ ຈ ວິຄຕູປ໌ກຸກິເລເສນ ກຕກິຈຸເຈນ ຈ ສຕຸຕຫິຕຕຸຖໍ ປຸນ ປ໌ວຕຸເຕຕພຸພາ, ຫຣິເຕສຸ ຈ ອຕຸຕໂນ ອຸປ໌ກຸກິເລເສສຸ ປ໌ຣສຕຸຕານໍ ອຸປ໌ກຸກິເລສຫຣຕານິ ໂຫນຸຕີຕິ ປ໌ຜິຫາຣິຍານິ ກວນຸຕີ฿ ປ໌ຜິຫາຣິຍເມວ ປາຜິຫາຣິຍໍ, ປ໌ຜິຫາຣິເຍ ວາ ອິທຸສິອາເທສນານຸສາສນີສມຸທາເຍ ກວໍ ເອກເມກໍ ປາຜິຫາຣິຍນຸຕິ ວຸຈຸຈຕີ฿ ປ໌ຜິຫາຣິຍໍ ວາ ຈຕຸຕຸຖຊຊານໍ ມຄຸໂຄ ຈ ປ໌ຜິປ໌ກຸຂຫຣຕໂຕ, ຕຕຸຖ ຊາຕໍ, ຕສຸມີ ວາ ນິມິຕຸຕກູເຕ, ຕໂຕ ວາ ອາຄຕນຸຕິ ປາຜິຫາຣິຍໍ฿ ຕສຸສ ປນ ອິທຸສິອາທີເກເທນ ວິສຍເກເທນ ຈ ພຫຸວິສສຸສ ກຄວໂຕ ເທສນາຍໍ ລພຸກມານຕຸຕາ ອາຫ – ''ວິວິສປາຜິຫາຣິຍ''ນຸຕີ฿

ນ ອລ຺ລຖາຕິ ກຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂາ ສຸຕາກາຣໂຕ ນ ອລ຺ລຖາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ນ ປນ ກຄວໂຕ ເທສິຕາກາຣໂຕ។ ອຈິນ຺ເຕຍ຺ຍານຸກາວາ ທີ ກຄວໂຕ ເທສນາ។ ເອວລ຺ຈ ກຕ຺ວາ "ສພ຺ພປ຺ປກາເຣນ ໂກ ສມຕ຺ໂຖ ວິລ຺ລາຕຸ"ນ຺ຕິ ອິທ໌ ວຈນ໌ ສມຕ຺ຖິຕ໌ ກວຕິ, ຊາຣຕາພລຫສ຺ສນລ຺ຈ ນ ວິຣຸຊ຺ຊຕິ ສຸຕາກາຣາວິຣຸຊ຺ຊນສ຺ສ ອຊິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ។ ນ ເຫຕຸຖ ອຕ຺ຖນ຺ຕຣຕາປຣິຫາໂຣ ທຸວິນ຺ນ໌ ອຕ຺ຖານ໌ ເອກວິສຍຕ຺ຕາ, ອິຕຣຖາ ເຖໂຣ ກຄວໂຕ ເທສນາຍ ສພ຺ພຖາ ປຝິຄ຺ຄຫເຕ ສມຕ຺ໂຖ ອສມຕ຺ໂຖ ຈາຕິ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ។

"ໂຍ ປໂຣ ນ ໂຫຕິ, ໂສ ອຕ຺ຕາ"ຕິ ເອວ໌ ວຸຕ຺ຕາຍ ນິຍກຊ຺ຊຕ຺ຕສງ຺ຂາຕາຍ ສສນ຺ຕຕິຍ໌ ວຕ຺ຕນໂຕ ຕິວິໂຊປີ ເມ-ສທ຺ໂທ ກິລ຺ຈາປີ ເອກສຸມິເຍວ ອຕ຺ເຖ ທິສ຺ສຕິ, ກຣຕສມ຺ປທານສາມິນິທ຺ເທສວເສນ ປນ ວິຊ຺ຊມານເກທ໌ ສນ຺ຊາຍາຫ – "ເມ-ສທ຺ໂທ ຕິສ຺ ອຕ຺ເຖສຸ ທິສ຺ສຕີ"ຕິ។

ກິລ຺ຈາປີ ອຸປສຄ຺ໂຄ ກິຣິຍ໌ ວິເສເສຕິ, ໂຊຕກກາວໂຕ ປນ ສຕິປີ ຕສ຺ມິ ສຸຕ-ສທ຺ໂທ ເອວ ຕ໌ ຕມຕ຺ຖ໌ ວທຕີຕິ ອນຸປສຄ຺ຄສ຺ສ ສຸຕ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖຸທ຺ຊາເຣ ເສົາປສຄ຺ຄສ຺ສ ຄຫຕ໌ ນ ວິຣຸຊ຺ຊຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ເສົາປສຄ຺ໂຄ ຈ ອນຸປສຄ຺ໂຄ ຈາ"ຕິ ອາຫ។ ອສ຺ສາຕິ ສຸຕສທ຺ທສ຺ສ។ ກມ຺ມກາວສາຊນານີ ອິຊ ສຸຕສທ຺ເທ ສມ຺ກວນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕ໌ – "ອຸປຊາຣິຕນ຺ຕິ ວາ ອຸປຊາຣຕນ຺ຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖ"ຕິ។ ມຍາຕິ ອຕ຺ເຖ ສຕີຕິ ຍທາ ເມ-ສທ຺ທສ຺ສ ກຕ຺ຕຸວເສນ ກຣຕນິທ຺ເທໂສ, ຕທາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ມມາຕິ ອຕ຺ເຖ ສຕີຕິ ຍທາ ສມ຺ພນ຺ຊວເສນ ສາມິນິທ຺ເທໂສ, ຕທາ។

ສຸຕສທ຺ທສນ຺ນິຝ຺ຄາເນ ປຍຸຕ຺ເຕນ ເອວ໌-ສທ຺ເທນ ສວນກິຣິຍາໂຊຕເກນ ກວິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕ໌ – "ເອວນ຺ຕິ ໂສຕວິລ຺ລາຕາທິວິລ຺ລາຕກິຈ຺ຈນິທສ຺ສນ"ນ຺ຕິ។ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສມ຺ປຝິຈ຺ຉນາທີນ໌ ໂສຕທ຺ວາຣິກວິລ຺ລາຕານ໌ ຕທກິນິຫຍານລ຺ຈ ມໂນທ຺ວາຣິກວິລ຺ລາຕານ໌ ຄຫຕ໌ ເວທິຕພ຺ພ໌។ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ວາກ຺ຍານ໌ ເອວການຕ຺ຖສທິຕຕ຺ຕາ "ສຸຕ"ນ຺ຕິ ເອຕສ຺ສ ສຸຕເມວາຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ລພ຺ກຕີຕິ ອາຫ – "ອສ຺ສວນກາວປ຺ປຝິກ຺ເຂປໂຕ"ຕິ។ ເອເຕນ ອວຊາຣເຕນ ນິຍາມຕ໌ ທສ຺ເສຕິ។ ຍຖາ ຈ ສຸຕ໌ ສຸຕເມວາຕິ ນິຍາເມຕພ຺ພ໌, ຕ໌ ສມ຺ມາ ສຸຕ໌ ໂຫຕີຕິ ອາຫ – "ອນູນາຊິກາວິປ຺ຣີຕຄ຺ຄຫຕນິທສ຺ສນ"ນ຺ຕິ។ ອຖ ວາ ສທ຺ທນ຺ຕຣຕ຺ຖາ ໂປຫນວເສນ ສທ຺ໂທ ອຕ຺ຖ໌ ວທຕີຕິ ສຸຕນ຺ຕິ ອສ຺ສຸຕ໌ ນ ໂຫຕີຕິ ອຍເມຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖຕິ ວຸຕ຺ຕ໌ – "ອສ຺ສວນກາວປ຺ປຝິກ຺ເຂປໂຕ"ຕິ។ ອິມິນາ ທິຝ຺ຄາທິວິນິວຕ຺ຕນ໌ ກໂຣຕິ។ ອິທ໌ ວຸຕ຺ຕ໌ ໂຫຕິ – ນ ອິທ໌ ມຍາ ທິຝ຺ຄ໌, ນ ສຍມ຺ກຸລາເຕນ ສຈ຺ຊິກຕ໌, ອຖ ໂຂ ສຸຕ໌, ຕລ຺ຈ ສມ຺ມເທວາຕິ។ ເຕເນວາຫ – "ອນູນາຊິກາວິປ຺ຣີຕຄ຺ຄຫຕນິທສ຺ສນ"ນ຺ຕິ។ ອວຊາຣຕຕ຺ເຖ ວາ ເອວ໌-ສທ຺ເທ ອຍມຕ຺ຖໂຍຊນາ – "ກຣີຍຕີ"ຕິ ຕທເປກ຺ຂສ຺ສ ສຸຕ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຍມຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ "ອສ຺ສວນກາວປ຺ປຝິກ຺ເຂປໂຕ"ຕິ។ ເຕເນວາຫ – "ອນູນາຊິກາວິປ຺ຣີຕຄ຺ຄຫຕນິທສ຺ສນ"ນ຺ຕິ។ ສວນ-ສທ຺ໂທ ເຈຕ຺ຖ ກມ຺ມຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ "ສຸຍ຺ຍຕີ"ຕິ។

ເອວ໌ ສວນເຫຕຸສວນວິເສສວເສນ ປທຕ຺ຕຍສ຺ສ ເອເກນ ປກາເຣນ ອຕ຺ຖໂຍຊນ໌ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ປກາຣນ຺ຕເຣທີ ຕ໌ ທສ຺ເສຕຸ໌ – "ຕຖາ ເອວ"ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕ໌។ ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສາຕິ ຍາ ສາ ກຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂາ ຊມ຺ມສ຺ສວນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕາ ມໂນທ຺ວາຣວິລ຺ລາຕວິຖີ, ຕສ຺ສາ។ ສາ ທີ ນານປ຺ປກາເຣນ ອາຣມ຺ມເຕ ປວຕ຺ຕິຕຸ໌ ສມຕ຺ຖາ។ ຕຖາ ຈ ວຸຕ຺ຕ໌ – "ໂສຕທ຺ວາຣານຸສາເຣນາ"ຕິ។ ນານປ຺ປກາເຣນາຕິ ວກ຺ຂມານານ໌ ອເນກວິຫິຕານ໌ ພ຺ຍລ຺ຊນຕ຺ຖຄ຺ຄຫຕານ໌ ນານາກາເຣນ។ ເອເຕນ ອິມິສ຺ສາ ໂຍຊນາຍ ອາກາຣຕ຺ໂຖ ເອວ໌-ສທ຺ໂທ ຄທີໂຕຕິ ທີເປຕິ។ ປວຕ຺ຕີກາວປ຺ປກາສນນ຺ຕິ ປວຕ຺ຕິຍາ ອຕ຺ຖິກາວປ຺ປກາສນ໌។ ສຸຕນ຺ຕິ ຊມ຺ມປ຺ປກາສນນ຺ຕິ ຍສ຺ມິ ອາຣມ຺ມເຕ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣາ ວິລ຺ລາຕວິຖີ ນານປ຺ປກາເຣນ ປວຕ຺ຕາ, ຕສ຺ສ ຊມ຺ມຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕ໌, ນ ສຸຕສທ຺ທສ຺ສ ຊມ຺ມຕ຺ຖຕ຺ຕາ។ ວຸຕ຺ຕສ຺ເສວຕ຺ຖສ຺ສ ປາກຝິກຣຕ໌ "ອຍລ຺ເຫຕ຺ຖາ"ຕິອາທີ។ ຕຕ຺ຖ ວິລ຺ລາຕວິຖີຍາຕິ ກຣຕຕ຺ເຖ ກຣຕວຈນ໌, ມຍາຕິ ກຕ຺ຕຸອຕ຺ເຖ។

ເອວນ຺ຕິ ນິທ຺ທິສິຕພ຺ພປ຺ປກາສນນ຺ຕິ ນິທສ຺ສນຕ຺ຖ໌ ເອວ໌-ສທ຺ທ໌ ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕ໌ ນິທສ຺ເສຕພ຺ພສ຺ສ ນິທສ຺ສິຕພ຺ພຕ຺ຕາກາວາກາວໂຕ ។ ເຕນ ເອວ໌-ສທ຺ເທນ ສກລມ຺ປີ ສຸຕ຺ຕ໌ ປຈ຺ຈາມຝ຺ຄນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ສຸຕສທ຺ທສ຺ສ ກິຣິຍາສທ຺ທຕ຺ຕາ ສວນກິຣິຍາຍ ຈ ສາຊາຣຕວິລ຺ລາຕປ຺ປພນ຺ຊປ຺ປຝິພທ຺ຊຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຖ ຈ ປຸຄ຺ຄລໂວຫາໂຣຕິ ວຸຕ຺ຕ໌ – "ສຸຕນ຺ຕິ ປຸຄ຺ຄລກິຈ຺ຈປ຺ປກາສນ"ນ຺ຕິ។ ນ ທີ ປຸຄ຺ຄລໂວຫາຣຣຫິເຕ ຊມ຺ມປ຺ປພນ຺ເຊ ສວນກິຣິຍາ ລພ຺ກຕີຕິ។

ຍສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານສ຺ສາຕິອາທີປີ ອາກາຣຕ຺ຖເມວ ເອວ໌-ສທ຺ທ໌ ຄເຫຕ຺ວາ ປຸຣິມໂຍຊນາຍ ອລ຺ລຖາ ອຕ຺ຖໂຍຊນ໌ ທສ຺ເສຕຸ໌ ວຸຕ຺ຕ໌។ ຕຕ຺ຖ ອາກາຣປລ຺ລຕ຺ຕີຕິ ອຸປາທາປລ຺ລຕ຺ຕິ ເອວ ຊມ຺ມານ໌ ປວຕ຺ຕິອາກາຣຸປາທານວເສນ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕາ។ ສຸຕນ຺ຕິ

ວິສຍນິທ຺ເທໂສຕິ ໂສຕພ຺ພຠູໂຕ ຘມ຺ໂມ ສວນກິຣິຍາກຕ຺ຕຸປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ສວນກິຣິຍາວເສນ ປວຕ຺ຕິຏ຺ຐານນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ. ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານວິນິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ກສ຺ສຈິ ກຕ຺ຕຸອຠາເວປິ ສທ຺ທໂວຫາເຣນ ພຸທ຺ຘິປຣິກປ຺ປິຕເຠທວຈນິຈ຺ຉາຍ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານໂຕ ອຎ຺ຎໍ ວິຍ ຕໍສມງ຺ຄີ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕາເນນ ຕໍສມງ຺ຄີໂນ’’ຕິ. ສວນກິຣິຍາວິສໂຍປິ ໂສຕພ຺ພຘມ຺ໂມ ສວນກິຣິຍາວເສນ ປວຕ຺ຕຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານສ຺ສ ອິຘ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ກຕ຺ຕຸຠາວໂຕ, ສວນວເສນ ຈິຕ຺ຕປວຕ຺ຕິຍາ ເອວ ວາ ສວນກິຣິຍາຠາວໂຕ ຕໍກິຣິຍາກຕ຺ຕຸ ຈ ວິສໂຍ ໂຫຕີຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ຕໍສມງ຺ຄີໂນ ກຕ຺ຕຸວິສເຍ’’ຕິ. ສຸຕາກາຣສ຺ສ ຈ ເຖຣສ຺ສ ສມ຺ມານິຈ຺ຉິຕຠາວໂຕ ອາຫ – ‘‘ຄຫິຕາສນ຺ນິຏ຺ຐານ’’ນ຺ຕິ. ເອເຕນ ວາ ອວຘາຣຓຕ຺ຖໍ ເອວໍ-ສທ຺ທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຍມຕ຺ໂຖ ໂຍຊນາ ກຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ.

ປຸພ຺ເພ ສຸຕານໍ ນານາວິຫິຕານໍ ສຸຕ຺ຕສງ຺ຂາຕານໍ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນານໍ ອຸປຘາຣິຕຣູປສ຺ສ ອາກາຣສ຺ສ ນິທສ຺ສນສ຺ສ, ອວຘາຣຓສ຺ສ ວາ ປກາສນສຠາໂວ ເອວໍ-ສທ຺ໂທຕິ ຕທາກາຣາທິອຸປຘາຣຓສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລປຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາ ອຸປາທານຠູຕຘມ຺ມປ຺ປພນ຺ຘພ຺ຍາປາຣຕາຍ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ເອວນ຺ຕິ ປຸຄ຺ຄລກິຈ຺ຈນິທ຺ເທໂສ’’ຕິ. ສວນກິຣິຍາ ປນ ປຸຄ຺ຄລວາທິໂນປິ ວິຎ຺ຎາຓນິຣເປກ຺ຂາ ນຕ຺ຖີຕິ ວິເສສໂຕ ວິຎ຺ຎາຓພ຺ຍາປາໂຣຕິ ອາຫ – ‘‘ສຸຕນ຺ຕິ ວິຎ຺ຎາຓກິຈ຺ຈນິທ຺ເທໂສ’’ຕິ. ເມຕິ ສທ຺ທປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ເອກນ຺ເຕເນວ ສຕ຺ຕວິສຍຕ຺ຕາ ວິຎ຺ຎາຓກິຈ຺ຈສ຺ສ ຈ ຕຕ຺ເຖວ ສໂມຫິຕພ຺ພໂຕ ‘‘ເມຕິ ອຸຠຍກິຈ຺ຈຍຸຕ຺ຕປຸຄ຺ຄລນິທ຺ເທໂສ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອວິຊ຺ຊມານປຎ຺ຎຕ຺ຕິວິຊ຺ຊມານປຎ຺ຎຕ຺ຕິສຠາວາ ຍຖາກ຺ກມໍ ເອວໍສທ຺ທສຸຕສທ຺ທານໍ ອຕ຺ຖາຕິ ເຕ ຕທາຣູປປຎ຺ຎຕ຺ຕິອຸປາທານພ຺ຍາປາຣຠາເວນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ເອວນ຺ຕິ ປຸຄ຺ຄລກິຈ຺ຈນິທ຺ເທໂສ, ສຸຕນ຺ຕິ ວິຎ຺ຎາຓກິຈ຺ຈນິທ຺ເທໂສ’’ຕິ. ເອຕ຺ຖ ຈ ກຣຓກິຣິຍາກຕ຺ຕຸກມ຺ມວິເສສປ຺ປກາສນວເສນ ປຸຄ຺ຄລພ຺ຍາປາຣວິສຍປຸຄ຺ຄລພ຺ຍາປາຣນິທສ຺ສນວເສນ ຄຫຓາກາຣຄ຺ຄາຫກຕພ຺ພິສຍວິເສສນິທ຺ເທສວເສນ ກຕ຺ຕຸກຣຓພ຺ຍາປາຣກຕ຺ຕຸນິທ຺ເທສວເສນ ຈ ທຸຕິຍາທໂຍ ຈຕສ຺ໂສ ອຕ຺ຖໂຍຊນາ ທສ຺ສິຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ.

ສພ຺ພສ຺ສປິ ສທ຺ທາຘິຄມນີຍສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິມຸເຂເນວ ປຏິປ຺ຊິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ສພ຺ພປຎ຺ຎຕ຺ຕີນຎ຺ຈ ວິຊ຺ຊມານາທິວເສນ ຉສຸ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິເຠເທສຸ ອນ຺ໂຕຄຘຕ຺ຕາ ເຕສຸ ‘‘ເອວ’’ນ຺ຕິອາທີນໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕີນໍ ສຣູປໍ ນິທ຺ຘາເຣນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ເອວນ຺ຕິ ຈ ເມຕິ ຈາ’’ຕິອາທິ. ຕຕ຺ຖ ເອວນ຺ຕິ ຈ ເມຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈມານສ຺ສຕ຺ຖສ຺ສ ອາກາຣາທີໂນ ຘມ຺ມານໍ ອສລ຺ລກ຺ຂຓຠາວໂຕ ອວິຊ຺ຊມານປຎ຺ຎຕ຺ຕິຠາໂວຕິ ອາຫ – ‘‘ສຈ຺ຈິກຏ຺ຐປຣມຕ຺ຖວເສນ ອວິຊ຺ຊມານປຎ຺ຎ຺ຕີ’’ຕິ. ຕຕ຺ຖ ສຈ຺ຈິກຏ຺ຐປຣມຕ຺ຖວເສນາຕິ ຠູຕຕ຺ເຖາຕ຺ຕມຕ຺ຖວເສນ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ໂຍ ມາຍາມຣີຈິອາທໂຍ ວິຍ ອຠູຕຕ຺ໂຖ, ອນຸສ຺ສວາທີຫີ ຄເຫຕພ຺ໂພ ວິຍ ອນຸຕ຺ຕມຕ຺ໂຖ ຈ ນ ໂຫຕິ, ໂສ ຣູປສທ຺ທາທິສຠາໂວ, ຣຸປ຺ປນານຸຠວນາທິສຠາໂວ ວາ ອຕ຺ໂຖ ສຈ຺ຈິກຏ຺ໂຐ ປຣມຕ຺ໂຖ ຈາຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ນ ຕຖາ ‘‘ເອວໍ ເມ’’ຕິປທານໍ ອຕ຺ໂຖຕິ. ເອຕເມວຕ຺ຖໍ ປາກຏຕຣໍ ກາຕຸໍ ‘‘ກິຎ຺ເຫຕ຺ຖ ຕ’’ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ສຸຕນ຺ຕິ ປນ ສທ຺ທາຍຕນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ – ‘‘ວິຊ຺ຊມານປຎ຺ຎຕ຺ຕີ’’ຕິ. ເຕເນວ ຫິ ‘‘ຍຎ຺ຫິ ຕໍ ເອຕ຺ຖ ໂສເຕນ ອຸປລທ຺ຘ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ‘‘ໂສຕທ຺ວາຣານຸສາເຣນ ອຸປລທ຺ຘ’’ນ຺ຕິ ປນ ວຸຕ຺ເຕ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນາທິ ສພ຺ພໍ ລພ຺ຠຕິ. ຕໍ ຕໍ ອຸປາທາຍ ວຕ຺ຕພ຺ພໂຕຕິ ໂສຕປຖມາຄເຕ ຘມ຺ເມ ອຸປາທາຍ ເຕສໍ ອຸປຘາຣິຕາກາຣາທີໂນ ປຈ຺ຈາມສນວເສນ ເອວນ຺ຕິ, ສສນ຺ຕຕິປຣິຍາປນ຺ເນ ຂນ຺ເຘ ອຸປາທາຍ ເມຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ທິຏ຺ຐາທິສຠາວຣຫິເຕ ສທ຺ທາຍຕເນ ປວຕ຺ຕມາໂນປິ ສຸຕໂວຫາໂຣ ‘‘ທຸຕິຍໍ ຕຕິຍ’’ນ຺ຕິອາທິໂກ ວິຍ ປຖມາທີນິ ທິຏ຺ຐມຸຕວິຎ຺ຎາເຕ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ປວຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ – ‘‘ທິຏ຺ຐາທີນິ ອຸປນິຘາຍ ວຕ຺ຕພ຺ພໂຕ’’ຕິ. ອສ຺ສຸຕໍ ນ ໂຫຕີຕິ ຫິ ສຸຕນ຺ຕິ ປກາສິໂຕ ອຍມຕ຺ໂຖຕິ.

ອຕ຺ຕນາ ປຏິວິທ຺ຘາ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ປກາຣວິເສສາ ເອວນ຺ຕິ ເຖເຣນ ປຈ຺ຈາມຏ຺ຐາຕິ ອາຫ – ‘‘ອສມ຺ໂມຫໍ ທີເປຕີ’’ຕິ. ນານປ຺ປກາຣປ຺ປຏິເວຘສມຕ຺ໂຖ ໂຫຕີຕິ ເອເຕນ ວກ຺ຂມານສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ນານປ຺ປກາຣຕໍ ທຸປ຺ປຏິວິຊ຺ຊຕຎ຺ຈ ທສ຺ເສຕິ. ສຸຕສ຺ສ ອສມ຺ໂມສໍ ທີເປຕີຕິ ສຸຕາກາຣສ຺ສ ຍາຖາວໂຕ ທສ຺ສິຍມານຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ. ອສມ຺ໂມເຫນາຕິ ສມ຺ໂມຫາຠາເວນ, ປຎ຺ຎາຍ ເອວ ວາ ສວນກາລສມ຺ຠູຕາຍ ຕທຸຕ຺ຕຣິກາລປຎ຺ຎາສິທ຺ຘິ. ເອວໍ ອສມ຺ໂມເສນາຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ. ພ຺ຍຎ຺ຊນານໍ ປຏິວິຊ຺ຊິຕພ຺ໂພ ອາກາໂຣ ນາຕິຄມ຺ຠີໂຣ, ຍຖາສຸຕຘາຣຓເມວ ຕຕ຺ຖ ກຣຓີຍນ຺ຕິ ສຕິຍາ ພ຺ຍາປາໂຣ ອຘິໂກ, ປຎ຺ຎາ ຕຕ຺ຖ ຄຸຓີຠູຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ປຎ຺ຎາປຸພ຺ພງ຺ຄມາຍາ’’ຕິອາທິ ‘‘ປຎ຺ຎາຍ ປຸພ຺ພງ຺ຄມາ’’ຕິ ກຕ຺ວາ. ປຸພ຺ພງ຺ຄມຕາ ເຈຕ຺ຖ ປຘານຠາໂວ ‘‘ມໂນປຸພ຺ພງ຺ຄມາ’’ຕິອາທີສຸ (ຘ. ປ. ໑, ໒) ວິຍ, ປຸພ຺ພງ຺ຄມຕາຍ ວາ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓາທີສຸ ອາວຊ຺ຊນາທີນໍ ວິຍ ອປ຺ປຘານຕ຺ເຕ ປຎ຺ຎາປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ເອຕິສ຺ສາຕິ ອຍມ຺ປິ ອຕ຺ໂຖ ຍຸຊ຺ຊຕິ, ເອວໍ ສຕິປຸພ຺ພງ຺ຄມາຍາຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ຍຖາສມ຺ຠວມຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນສມ຺ປນ຺ນສ຺ສາຕິ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນປຣິປຸຓ຺ຓສ຺ສ, ສງ຺ກາສນປ຺ປກາສນວິວຣຓວິຠຊເນາຕ຺ຕານີກຣຓປຎ຺ຎຕ຺ຕິວເສນ ຉຫິ ອຕ຺ຖປເທຫິ ອກ຺ຂຣປທພ຺ຍຎ຺ຊນາກາຣນິຣຸຕ຺ຕິນິທ຺ເທສວເສນ ຉຫິ ພ຺ຍຎ຺ຊນປເທຫິ ຈ ສມນ຺

ນາຄຕສ຺ສາຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ

ໂຍນິໂສມນສິກາຣໍທີເປຕິ ເອວໍ-ສທ຺ເທນ ວຸຈ຺ຈມານານໍ ອາກາຣນິທສ຺ສນາວຘາຣຓຕ຺ຖານໍ ອວິປຣີຕສທ຺ຘມ຺ມວິສຍຕ຺ຕາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອວິກ຺ເຂປໍ ທີເປຕີຕິ “ຈິຕ຺ຕປຣິຍາທານໍ ກຕ຺ຖ ຠາສິຕ”ນ຺ຕິອາທິປຸຈ຺ຉາວເສ ປກຣຓປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ວກ຺ຂມານສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ສວນໍ ສມາຘານມນ຺ຕເຣນ ນ ສມ຺ຠວຕີຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕສ຺ສາຕິອາທີ ຕສ຺ເສວຕ຺ຖສ຺ສ ສມຕ຺ຖນວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕີຍາຕິ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນເທສກປ຺ປໂຍຊນາທີສມ຺ປຕ຺ຕີຍາຯ ອວິປຣີຕສທ຺ຘມ຺ມວິສເຍຫິ ວິຍ ອາກາຣນິທສ຺ສນາວຘາຣຓຕ຺ເຖຫິ ໂຍນິໂສມນສິກາຣສ຺ສ, ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວເນນ ວິຍ ຈ ອວິກ຺ເຂປສ຺ສ ຍຖາ ໂຍນິໂສມນສິກາເຣນ ຜລຠູເຕນ ອຕ຺ຕສມ຺ມາປຓິຘິປຸພ຺ເພກຕປຸຎ຺ຎຕານໍ ສິທ຺ຘິ ວຸຕ຺ຕາ ຕທວິນາຠາວໂຕຯ ເອວໍ ອວິກ຺ເຂເປນ ຜລຠູເຕນ ກາຣຓຠູຕານໍ ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວນສປ຺ປຸຣິສູປນິສ຺ສຍານໍ ສິທ຺ຘິ ທສ຺ເສຕພ຺ພາ ສິຍາ ອສ຺ສຸຕວໂຕ ສປ຺ປຸຣິສູປນິສ຺ສຍຣຫິຕສ຺ສ ຈ ຕທຠາວໂຕຯ ນ ຫິ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕຕິອາທີນາ ສມຕ຺ຖນວຈເນນ ປນ ອວິກ຺ເຂເປນ ກາຣຓຠູເຕນ ສປ຺ປຸຣິສູປນິສ຺ສເຍນ ຈ ຜລຠູຕສ຺ສ ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວນສ຺ສ ສິທ຺ຘິ ທສ຺ສິຕາຯ ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາໂຍ ຍຸຕ຺ໂຕ ສິຍາ, ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວນສປ຺ປຸຣິສູປນິສ຺ສຍາ ນ ເອກນ຺ເຕນ ອວິກ຺ເຂປສ຺ສ ກາຣຓໍ ພາຫິຣງ຺ຄຕ຺ຕາ, ອວິກ຺ເຂໂປ ປນ ສປ຺ປຸຣິສູປນິສ຺ສໂຍ ວິຍ ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວນສ຺ສ ເອກນ຺ຕກາຣຓນ຺ຕິຯ ເອວມ຺ປິ ອວິກ຺ເຂເປນ ສປ຺ປຸຣິສູປນິສ຺ສຍສິທ຺ຘິໂຊຕນາ ນ ສມຕ຺ຖິຕາວຯ ໂນ ນ ສມຕ຺ຖິຕາ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕານໍ ສປ຺ປຸຣິສປຍິຣຸປາສນາຠາວສ຺ສ ອຕ຺ຖສິທ຺ຘຕ຺ຕາຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ປຸຣິມໍ ຜເລນ ກາຣຓສ຺ສ ສິທ຺ຘິທສ຺ສນໍ ນທີປູເຣນ ວິຍ ອຸປຣິ ວຸຏ຺ຐິສພ຺ຠາວສ຺ສ, ທຸຕິຍໍ ກາຣເຓນ ຜລສ຺ສ ສິທ຺ຘິທສ຺ສນໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ ເອກນ຺ຕວສ຺ສິນາ ວິຍ ເມຆວຸຏ຺ຐາເນນ ວຸຏ຺ຐິປ຺ປວຕ຺ຕິຍາຯ

ຠຄວໂຕ ວຈນສ຺ສ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນປ຺ປເຠທປຣິຈ຺ເຉທວເສນ ສກລສາສນສມ຺ປຕ຺ຕິໂອຄາຫນາກາໂຣ ນິຣວເສສປຣຫິຕປາຣິປູຣິຕາກາຣຓນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ – “ເອວໍ ຠທ຺ທໂກ ອາກາໂຣ”ຕິຯ ຍສ຺ມາ ນ ໂຫຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ປຈ຺ຉິມຈກ຺ກທ຺ວຍສມ຺ປຕ຺ຕິນ຺ຕິ ອຕ຺ຕສມ຺ມາປຓິຘິປຸພ຺ເພກຕປຸຎ຺ຎຕາສງ຺ຂາຕຄຸຓທ຺ວຍໍຯ ອປຣາປຣໍ ວຸຕ຺ຕິຍາ ເຈຕ຺ຖ ຈກ຺ກຠາໂວ, ຈຣນ຺ຕິ ເອເຕຫີ ສຕ຺ຕາ ສມ຺ປຕ຺ຕິຠເວສູຕິ ວາຯ ເຍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ – “ຈຕ຺ຕາຣີມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈກ຺ການິ, ເຍຫິ ສມນ຺ນາຄຕານໍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ຈຕຸຈກ຺ກໍ ວຕ຺ຕຕີ”ຕິອາທິ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໓໑)ຯ ປຸຣິມປຈ຺ຉິມຠາໂວ ເຈຕ຺ຖ ເທສນາກ຺ກມວເສນ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ປຈ຺ຉິມຈກ຺ກທ຺ວຍສິທ຺ຘິຍາຕິ ປຈ຺ຉິມຈກ຺ກທ຺ວຍສ຺ສ ອຕ຺ຖິຕາຍຯ ສມ຺ມາປຓິຫິຕຕ຺ໂຕ ປຸພ຺ເພ ຈ ກຕປຸຎ຺ໂຎ ສຸທ຺ຘາສໂຍ ໂຫຕິ ຕທສິທ຺ຘິເຫຕູນໍ ກິເລສານໍ ທູຣີຠາວໂຕຕິ ອາຫ – “ອາສຍສຸທ຺ຘິ ສິທ຺ຘາ ໂຫຕີ”ຕິຯ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ – “ສມ຺ມາປຓິຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ, ເສຍ຺ຍໂສ ນໍ ຕໂຕ ກເຣ”ຕິ (ຘຯ ປຯ ໔໓), “ກຕປຸຎ຺ໂຎສິ ຕ຺ວໍ, ອານນ຺ທ, ປຘານມນຸຍຸຎ຺ຊ, ຂິປ຺ປໍ ໂຫຫິສິ ອນາສໂວ”ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໒໐໗) ຈຯ ເຕເນວາຫ – “ອາສຍສຸທ຺ຘິຍາ ອຘິຄມພ຺ຍຕ຺ຕິສິທ຺ຘີ”ຕິຯ ປໂຍຄສຸທ຺ຘິຍາຕິ ໂຍນິໂສມນສິກາຣປຸພ຺ພງ຺ຄມສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສວນປ຺ປໂຍຄສ຺ສ ວິສທຠາເວນຯ ຕຖາ ຈາຫ – “ອາຄມພ຺ຍຕ຺ຕິສິທ຺ຘີ”ຕິ , ສພ຺ພສ຺ສ ວາ ກາຍວຈີປໂຍຄສ຺ສ ນິທ຺ໂທສຠາເວນຯ ປຣິສຸທ຺ຘກາຍວຈີປໂຍໂຄ ຫິ ວິປ຺ປຏິສາຣາຠາວໂຕ ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ປຣິຍຕ຺ຕິຍໍ ວິສາຣໂທ ໂຫຕີຕິຯ

ນານປ຺ປກາຣປຏິເວຘທີປເກນາຕິອາທີນາ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊເນສຸ ເຖຣສ຺ສ ເອວໍ-ສທ຺ທສຸຕ-ສທ຺ທານໍ ອສມ຺ໂມຫທີປນໂຕ ຈຕຸປ຺ປຏິສມ຺ຠິທາວເສນ ອຕ຺ຖໂຍຊນໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຕຕ຺ຖ ໂສຕປ຺ປເຠທປຏິເວຘທີປເກນາຕິ ເອເຕນ ອຍໍ ສຸຕ-ສທ຺ໂທ ເອວໍ-ສທ຺ທສນ຺ນິຘານໂຕ, ວກ຺ຂມານາເປກ຺ຂາຍ ວາ ສາມຎ຺ເຎເນວ ໂສຕພ຺ພຘມ຺ມວິເສສໍ ອາມສຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ມໂນທິຏ຺ຐິກຣຓານໍ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມານໍ ອນຸເປກ຺ຂນສຸປ຺ປຏິເວຘາ ວິເສສໂຕ ມນສິກາຣປ຺ປຏິພທ຺ຘາຕິ ເຕ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ໂຍນິໂສມນສິກາຣທີປເກນ ເອວໍ-ສທ຺ເທນ ໂຍເຊຕ຺ວາ, ສວນຘາຣຓວຈີປຣິຈຍາ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມາ ວິເສເສນ ໂສຕາວຘານປ຺ປຏິພທ຺ຘາຕິ ເຕ ອວິກ຺ເຂປທີປເກນ ສຸຕ-ສທ຺ເທນ ໂຍເຊຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ສາສນສມ຺ປຕ຺ຕີຍາ ຘມ຺ມສ຺ສວເນ ອຸສ຺ສາຫໍ ຊເນຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຘມ຺ມາຕິ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມາຯ ມນສາ ອນຸເປກ຺ຂິຕາຕິ “ອິຘ ສີລໍ ກຖິຕໍ, ອິຘ ສມາຘິ, ອິຘ ປຎ຺ຎາ, ເອຕ຺ຕກາ ເອຕ຺ຖ ອນຸສນ຺ຘໂຍ”ຕິອາທີນາ ນເຍນ ມນສາ ອນຸ ອນຸ ເປກ຺ຂິຕາຯ ທິຏ຺ຐິຍາ ສຸປ຺ປຏິວິທ຺ຘາຕິ ນິຊ຺ຌານກ຺ຂນ຺ຕິ ຠູຕາຍ, ຎາຕປຣິຎ຺ຎາສງ຺ຂາຕາຍ ວາ ທິຏ຺ຐິຍາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕຣູປາຣູປຘມ຺ເມ “ອິຕິ ຣູປໍ, ເອຕ຺ຕກໍ ຣູປ”ນ຺ຕິອາທີນາ ສຸຏ຺ຐຸ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ ປຏິວິທ຺ຘາຯ

ສກເລນ ວຈເນນາຕິ ປຸພ຺ເພ ຕີຫິ ປເທຫິ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ໂຍຊິຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອສປ຺ປຸຣິສຠູມິນ຺ຕິ ອກຕຎ຺ຎຸຕໍ, “ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປາປຠິກ຺ຂຸ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິຕໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ ປຣິຍາປຸຓິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ທຫຕີ”ຕິ (ປາຣາຯ ໑໙໕) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອນຣິຍໂວຫາຣາວຕ຺ຖໍຯ ສາ ເອວ ອນຣິຍໂວຫາຣາວຕ຺ຖາ ອສທ຺ຘມ຺ໂມຯ ນນຸ ຈ ອານນ຺ທຕ຺ເຖຣສ຺ສ “ມເມທໍ ວຈນ”ນ຺ຕິ ອຘິມານສ຺ສ, ມຫາກສ຺ສປຕ຺ເຖຣາທີນຎ຺ຈ ຕທາສງ຺ກາຍ ອຠາວໂຕ ອສປ຺ປຸຣິສຠູມິສມຕິກ຺ກມາທິວຈນໍ ນິຣຕ຺ຖກນ຺ຕິ? ນຍິທເມວໍ, “ເອວໍ ເມ ສຸຕ”ນ຺ຕິ ວທນ຺

ເຕນ ອຍມ຺ປີ ອຕ຺ໂຖ ວິກາວິໂຕຕິ ທສ຺ສນໂຕ. ເກຈິ ປນ ''ເທວຕານ໌ ປຣິວິຕກ຺ກາເປກ຺ຂ໌ ຕຖາວຈນນ຺ຕິ ເອທິສີ ໂຈທນາ ອນວ ກາສາ''ຕິ ວທນ຺ຕິ. ຕສ຺ມີ ກິຣ ຂເຕ ເອກຈ຺ຈານ໌ ເທວຕານ໌ ເອວ໌ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອຸທປາທິ ''ກຄວາ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ, ອຍຍ຺ຈ ອາຍສ຺ມາ ເທສນາກຸສໂລ ອິທານິ ຘມ຺ມ໌ ເທເສຕິ, ສກ຺ຍກຸລປ຺ປສຸໂຕ ຕຖາຄຕສ຺ສ ກາຕາ ຈູລ຺ອປິຕຸປຸຕ຺ໂຕ, ກີ ນຸ ໂຂ ສຍ໌ ສຈ຺ຆິກ ຕ໌ ຘມ຺ມ໌ ເທເສຕິ, ອຸທາຫຸ ກຄວໂຕ ເອວ ວຈນ໌ ຍຖາສຸຕ''ນ຺ຕິ, ເອວ໌ ຕທາສງ຺ກິຕປ຺ປກາຣໂຕ ອສປ຺ປຸຣິສກູມິສໂມກ຺ກມາທິໂຕ ອຕິກ຺ກມາທິ ວິກາວິຕນ຺ຕິ. ອຕ຺ຕໂນ ອທໜນ຺ໂຕຕິ ''ມເມທ''ນ຺ຕິ ອຕ຺ຕນີ ອຢ຺ຖເປນ຺ໂຕ. ອປ຺ເປຕິຕິ ນິທສ຺ເສຕິ. ທິຢ຺ຖຘມ຺ ມິກສມ຺ປຣາຍິກປຣມຕ຺ເຖສຸ ຍຖາຣທ໌ ສຕ຺ເຕ ເນຕີຕິ ເນຕ຺ຕິ, ຘມ຺ໂມເຍວ ເນຕ຺ຕິ ຘມ຺ມເນຕ຺ຕິ.

ທລ຺ຫຕຣນິວິຢ຺ຖາ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ກງ຺ຂາ. ນາຕິສໍສປ຺ປນ໌ ມຕິເກາທມຕ຺ຕ໌ ວິມຕິ. ອສ຺ສທ຺ຘິຍ໌ ວິນາເສຕິ ກຄວຕາ ກາສິຕຕ຺ຕາ ສມ຺ມຸຂາ ຈສ຺ສ ປຝິຄ຺ຄທິຕຕ຺ຕາ ຂລິຕທຸຣຸຕ຺ຕາທິຄ຺ຄຫຕໂທສາກາວໂຕ ຈ. ເອຕ຺ຖ ຈ ປຌ຺ຈມາທໂຍ ຕິສ຺ໂສ ອຕ຺ຖໂຍຊນາ ອາ ກາຣາທິອຕ຺ເຖສຸ ອຄ຺ຄທິຕວິເສສເມວ ເອວ໌-ສທ຺ທ໌ ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ສິຕາ, ຕໂຕ ປຣາ ຈຕສ຺ໂສ ອາກາຣຕ຺ຖເມວ ເອວ໌-ສທ຺ທ໌ ຄເຫຕ຺ວາ ວິກາວິຕາ, ປຈ຺ຉິມາ ປນ ຕິສ຺ໂສ ຍຖາກ຺ກມ໌ ອາກາຣຕ຺ຖ໌ ນິທສ຺ສນຕ຺ຖ໌ ອວຘາຣຕຕ຺ຖຌ຺ຈ ເອວ໌-ສທ຺ທ໌ ຄເຫຕ຺ວາ ໂຍ ຊິຕາຕິ ທຢ຺ຖພ຺ພ໌.

ເອກ-ສທ຺ໂທ ອຌ຺ຌເສຢ຺ຖອສຫາຍສງ຺ຂາທີສຸ ທິສ຺ສຕິ. ຕຖາ ເຫສ ''ສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈ໌ ໂມຄມຌ຺ຌນ຺ ຕິ ອິຕ຺ເຖເກ ອກິວທນ຺ຕີ''ຕິອາທີສຸ (ມ. ນິ. ໓.໒໗) ອຌ຺ຌຕ຺ເຖ ທິສ຺ສຕິ, ''ເຈຕໂສ ເອໂກທິກາວ''ນ຺ຕິອາທີສຸ (ທີ. ນິ. ໑.໒໒໘; ປາຣາ. ໑໑) ເສຢ຺ເຖ, ''ເອໂກ ວູປກຢ຺ໂຖ''ຕິອາທີສຸ (ທີ. ນິ. ໑.໔໐໕; ໔.໑໕; ມ. ນິ. ໑.໘໐; ສໍ. ນິ. ໓.໖໓; ຈູລ຺ ວ. ໔໔໕) ອສຫາເຍ ''ເອໂກວ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຂໂຕ ຈ ສມໂຍ ຈ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາສາຍາ''ຕິອາທີສຸ (ອ. ນິ. ໘.໒໙) ສງ຺ຂາຍ໌. ອິຘາປີ ສງ຺ຂາຍນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ – ''ເອກນ຺ຕິ ຄຓນປຣິຈ຺ເຉທນິທ຺ເທໂສ''ຕິ. ກາລຌ຺ຈ ສມຍຌ຺ຈາຕິ ຍຸຕ຺ຕກາລຌ຺ຈ ປຈ຺ຈຍສາມຄ຺ຄິຌ຺ຈ. ຂໂຕຕິ ໂອກາໂສ. ຕຖາຄຕຸປ຺ປາທາທິໂກ ຫິ ມຄ຺ຄພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສ ໂອກາໂສ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍປ຺ປຝິລາກເຫຕຸຕ຺ ຕາ. ຂໂຕ ເອວ ຈ ສມໂຍ. ໂຍ ຂໂຕຕິ ຈ ສມໂຍຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິ, ໂສ ເອໂກ ເອວາຕິ ຫິ ອຕ຺ໂຖ. ມຫາສມໂຍຕິ ມຫາສມູໂຫ. ສມໂຍປີ ໂຂຕິ ສິກ຺ຂາປທປູຣຕສ຺ສ ເຫຕຸປີ. ສມຍປ຺ປວາທເກຕິ ທິຢ຺ຖິປ຺ປວາທເກ. ຕຕ຺ຖ ຫິ ນິສີທ຺ນາ ຕິຕ຺ຖິຍາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕ ໂນ ສມຍ໌ ປວທນ຺ຕີຕິ. ອຕ຺ຖາກິສມຍາຕິ ຫິຕປ຺ປຝິລາກາ. ອກິສເມຕພ຺ໂພຕິ ອກິສມໂຍ, ອກິສມໂຍ ອຕ຺ໂຖ ອກິສມຍຢ຺ໂຖຕິ ປີ ລ຺ອນາທີນິ ອກິສເມຕພ຺ພກາເວນ ເອກີກາວ໌ ອຸປເນຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕານິ. ອກິສມຍສ຺ສ ວາ ປຝິເວຘສ຺ສ ວິສຍກູໂຕ ອຕ຺ໂຖ ອກິສມຍຢ຺ໂຖຕິ ຕາເນວ ຕຖາ ເອກຕ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຕານິ. ຕຕ຺ຖ ປີລ຺ອນ໌ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈສ຺ສ ຕໍສມງ຺ຄິໂນ ຫິໍສນ໌ ອວິປ຺ຜາຣິກຕາກາຣຕ຺ຕ໌. ສນ຺ຕາໂປ ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂຕາທິວເສນ ສນ຺ຕປ຺ປນ໌ ປຣິທຫນ໌.

ຕຕ຺ຖ ສຫກາຣີກາຣເຕ ສນິຊ຺ຊ໌ ສເມຕິ ສມເວຕີຕິ ສມໂຍ, ສມວາໂຍ. ສເມຕິ ສມາຄຈ຺ຉຕິ ເອຕ຺ຖ ມຄ຺ຄພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍ໌ ຕ ທາຘາຣປຸຄ຺ຄເລຫີຕິ ສມໂຍ, ຂໂຕ. ສເມຕິ ເອຕ຺ຖ, ເອເຕນ ວາ ສໍຄຈ຺ຉຕິ ສຕ຺ໂຕ, ສກາວຘມ຺ໂມ ວາ ສຫຊາຕາທີຫີ, ອຸປ຺ປາທາ ທີຫີ ວາຕິ ສມໂຍ, ກາໂລ. ຘມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕິມຕ຺ຕຕາຍ ອຕ຺ຖໂຕ ອກູໂຕປີ ຫິ ກາໂລ ຘມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ອຘິກຣຓ໌ ກຣຓ໌ ວິຍ ຈ ກປ຺ປນາມຕ຺ຕສິທ຺ເຘນ ຣູເປນ ໂວຫຣີຍຕີຕິ. ສມ໌, ສຫ ວາ ອວຍວານ໌ ອຍນ໌ ປວຕ຺ຕິ ອວຢ຺ຖານນ຺ຕິ ສມໂຍ, ສມູໂຫ ຍຖາ ''ສມຸ ທາໂຍ''ຕິ. ອວຍວສຫາວຢ຺ຖານເມວ ຫິ ສມູໂຫຕິ. ອວເສສປຈ຺ຈຍານ໌ ສມາຄເມ ເອຕິ ຜລ໌ ເອຕສ຺ມາ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊຕິ ປວຕ຺ຕຕີ ຈາ ຕິ ສມໂຍ, ເຫຕຸ ຍຖາ ''ສມຸທໂຍ''ຕິ. ສເມຕິ ສໍໂຍຊນກາວໂຕ ສມ຺ພທ຺ໂຘ ເອຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວິສເຍ ປວຕ຺ຕຕິ, ທລ຺ຫຄ຺ຄຫຓກາວ ໂຕ ວາ ສໍຍຸຕ຺ຕາ ອຍນ຺ຕິ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ ສຕ຺ຕາ ຍຖາກິນິເວສ໌ ເອເຕນາຕິ ສມໂຍ, ທິຢ຺ຖິ. ທິຢ຺ຖິສໍໂຍຊເນນ ຫິ ສຕ຺ຕາ ອຕິວິຍ ພຊ຺ຌນ຺ຕີຕິ. ສມິຕິ ສງ຺ຄຕິ ສໂມຘານນ຺ຕິ ສມໂຍ, ປຝິລາໂກ. ສມສ຺ສ ຍານ໌, ສມ຺ມາ ວາ ຍານ໌ ອປຄໂມຕິ ສມໂຍ, ປຫານ໌. ອກິມຸຂ໌ ຌາເຓນ ສມ຺ມາ ເອຕພ຺ໂພ ອກິສເມຕພ຺ໂພຕິ ອກິສມໂຍ, ຘມ຺ມານ໌ ອວິປຣີໂຕ ສກາໂວ. ອກິມຸຂກາເວນ ສມ຺ມາ ເອຕິ ຄຈ຺ຉຕິ ພຸຊ຺ຊຕີຕິ ອກິສມໂຍ, ຘມ຺ມານ໌ ອວິປຣີຕສກາວາວໂພໂຘ. ເອວ໌ ຕສ຺ມີ ຕສ຺ມີ ອຕ຺ເຖ ສມຍສທ຺ທສ຺ສ ປວຕ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. ສມຍສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖຸທ຺ຘາເຣ ອກິສມຍສທ຺ທສ຺ສ ອຸທາຫຣຓ໌ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພ໌. ອສ຺ສາຕິ ສມຍສທ຺ທສ຺ສ. ກາໂລ ອຕ຺ໂຖ ສມວາຍາທີນ໌ ອຕ຺ຖານ໌ ອິຘ ອສມ຺ກວໂຕ, ເທສເທສກປຣິສານ໌ ວິຍ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ນິທານກາເວນ ກາລສ຺ສ ອປທິສິຕພ຺ພ ໂຕ ຈ.

ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ອນິຍມິຕວເສເນວ ກາໂລ ນິທ຺ທິຢ຺ໂຖ, ນ ອຸຕຸສໍວຈ຺ຉຣາທິວເສນ ນິຍເມຕ຺ວາຕິ ອາຫ – ''ຕຕ຺ຖ ກິຌ຺ຈາປີ''ຕິ ອາທິ. ອຸຕຸສໍວຈ຺ຉຣາທິວເສນ ນິຍມ໌ ອກຕ຺ວາ ສມຍສທ຺ທສ຺ສ ວຈເນ ອຍມ຺ປີ ຄຸໂຓ ລທ຺ໂຘ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ເຍ ວາ ອິ ເມ''ຕິອາທິມາຫ. ສາມຌ຺ຌໂຊຕນາ ຫິ ວິເສເສ ອວຕິຢ຺ຖຕີຕິ. ຕຕ຺ຖ ທິຢ຺ຖຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣສມໂຍ ເທວສິກ໌ ຊານສມາປຕ຺ຕີຫີ

ວິຕິນາມນກາໂລ, ວິເສສໂຕ ສຕ຺ຕສຕ຺ຕາຫານິຯ ສຸປ຺ປກາສາຕິ ທສສຫສ຺ສິໂລກຘາຕຸຍາ ປກມ຺ປນໂອຠາສປາຕຸຠາວາທີຫິ ປາກຜາຯ ຍຖາວຸຕ຺ຕເກເຫສຸ ເອວ ສມເຍສຸ ເອກເທສໍ ປກາຣນ຺ຕເຣຫິ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ໂຍ ຈາຍ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ຕຖາ ຫິ ຎາຕກິຈ຺ຈສມໂຍ ອຕ຺ຕຫິຕປ຺ປຏິປຕ຺ຕິສມໂຍ ຈ ອພິສມ຺ໂພຘິສມໂຍ, ອຣິຍຕຸຓ຺ຫີຠາວສມໂຍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣສມໂຍ, ກຣຸຓາກິຈ຺ຈປຣຫິຕປ຺ປຏິປຕ຺ຕິຘມ຺ມິກຖາສມໂຍ ເທສນາສມໂຍເຍວຯ

ກຣຓວຈເນນ ນິທ຺ເທໂສ ກໂຕຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ອພິຘມ຺ມວິນເຍສຸຯ ຕຖາຕິ ຠຸມ຺ມກຣເຓຫິຯ ອຘິກຣຓຕ຺ໂຖ ອາຘາຣຕ຺ໂຖຯ ຠາໂວ ນາມ ກິຣິຍາ, ກິຣິຍາຍ ກິຣິຍນ຺ຕຣລກ຺ຂຓໍ ຠາເວນຠາວລກ຺ຂຓໍຯ ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ກາໂລ ສຠາວຘມ຺ມປຣິຈ຺ຉິນ຺ໂນ ສຍໍ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອວິຊ຺ຊມາໂນປິ ອາຘາຣຠາເວນ ປຎ຺ຎາໂຕ ຕງ຺ຂຓປ຺ປວຕ຺ຕານໍ ຕໂຕ ປຸພ຺ເພ ປໂຣ ຈ ອຠາວໂຕ ‘‘ປຸພ຺ພຓ຺ເຫ ຊາໂຕ, ສາຍນ຺ເຫ ຄຈ຺ຉຕີ’’ຕິ ຈ ອາທີສຸ, ສມູໂຫ ຈ ອວຍວວິນິມຸຕ຺ໂຕ ອວິຊ຺ຊມາໂນປິ ກປ຺ປນາມຕ຺ຕສິທ຺ໂຘ ອວຍວານໍ ອາຘາຣຠາເວນ ປຎ຺ຎາປີຍຕິ ‘‘ຣຸກ຺ເຂ ສາຂາ, ຍວຣາສິຍໍ ສມ຺ຠູໂຕ’’ຕິອາທີສຸ, ເອວໍ ອິຘາປີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ອຘິກຣຓໍ…ເປ… ຘມ຺ມານ’’ນ຺ຕິຯ ຍສ຺ມິໍ ກາເລ, ຘມ຺ມປຸຎ຺ເຊ ວາ ກາມາວຈຣໍ ກຸສລໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມິໍ ເອວ ກາເລ, ຘມ຺ມປຸຎ຺ເຊ ຈ ຜສ຺ສາທໂຍປິ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຍຎ຺ຫິ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖຯ ຍຖາ ‘‘ຄາວີສຸ ທຸຍ຺ຫມານາສຸ ຄໂຕ, ທຸທ຺ຘາສຸ ອາຄໂຕ’’ຕິ ໂທຫນກິຣິຍາຍ ຄມນກິຣິຍາ ລກ຺ຂີຍຕິ, ເອວໍ ອິຘາປີ ‘‘ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ, ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ’’ຕິ ຈ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ສຕີ’’ຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ວິຎ຺ຎາຍມາໂນ ເອວ ໂຫຕິ ປທຕ຺ຖສ຺ສ ສຕ຺ຕາວິຣຫາຠາວໂຕຕິ ສມຍສ຺ສ ສຕ຺ຕາກິຣິຍາຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປາທກິຣິຍາ, ຜສ຺ສາທີນໍ ຠວນກິຣິຍາ ຈ ລກ຺ຂີຍຕີຕິຯ ຍສ຺ມິໍ ສມເຍຕິ ຍສ຺ມິໍ ນວເມ ຂເຓ, ຍສ຺ມິໍ ໂຍນິໂສມນສິກາຣາທິເຫຕຸມ຺ຫິ, ປຈ຺ຈຍສມວາເຍ ວາ ສຕິ ກາມາວຈຣໍ ກຸສລໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມິໍເຍວ ຂເຓ ເຫຕຸມ຺ຫິ ປຈ຺ຈຍສມວາເຍ ຈ ຜສ຺ສາທໂຍປິ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຸຠຍຕ຺ຖ ສມຍສທ຺ເທ ຠຸມ຺ມນິທ຺ເທໂສ ກໂຕ ລກ຺ຂຓຠູຕຠາວຍຸຕ຺ໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ຂເຓ…ເປ… ລກ຺ຂີຍຕີ’’ຕິຯ

ເຫຕຸອຕ຺ໂຖ ກຣຓຕ຺ໂຖ ຈ ສມ຺ຠວຕິ ‘‘ອນ຺ເນນ ວສຕິ, ອຊ຺ເຊເນນ ວສຕິ, ຜຣສຸນາ ຉິນ຺ທຕິ, ກຸທາເລນ ຂຓຕີ’’ຕິອາທີສຸ ວິຍຯ ວີຕິກ຺ກມຎ຺ຫິ ສຸຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆໍ ສນ຺ນິປາຕາເປຕ຺ວາ ໂອຕິຓ຺ເຓ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ຕໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ປຏິປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ວິຄຣຫິຕ຺ວາ ຈ ຕໍ ຕໍ ວຕ຺ຖຸໍ ໂອຕິຓ຺ຓກາລໍ ອນຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ເຕເນວ ກາເລນ ສິກ຺ຂາປທານິ ປຎ຺ຎາເປນ຺ໂຕ ຠຄວາ ວິຫຣຕິ ສິກ຺ຂາປທປຎ຺ຎຕ຺ຕິເຫຕຸຎ຺ຈ ອເປກ຺ຂມາໂນ ຕຕິຍປາຣາຊິກາທີສຸ ວິຍຯ

ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ອາຣມ຺ຠໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ເທສນານິຏ຺ຐານໍ ປຣຫິຕປ຺ປຏິປຕ຺ຕິສງ຺ຂາເຕນ ກຣຸຓາວິຫາເຣນຯ ຕທຕ຺ຖ ໂຊຕນຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຈ຺ຈນ຺ຕສໍໂຍຄຕ຺ຖໂຊຕນຕ຺ຖໍຯ ອຸປໂຍຄວຈນນິທ຺ເທໂສ ກໂຕ ຍຖາ ‘‘ມາສໍ ອຊ຺ເຊຕີ’’ຕິຯ ໂປຣາຓາຕິ ອຏ຺ຐກຖາຈຣິຍາຯ ອຠິລາປມຕ຺ຕເຠໂທຕິ ວຈນມຕ຺ເຕນ ວິເສໂສຯ ເຕນ ສຸຕ຺ຕວິນເຍສຸ ວິຠຕ຺ຕິພ຺ຍຕ຺ຕໂຍ ກໂຕຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

ອິທານິ ‘‘ຠຄວາ’’ຕິ ອິມສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ຠຄວາຕິ ຄຣູ’’ຕິອາທິຯ ຠຄວາຕິ ວຈນໍ ເສຏ຺ຐນ຺ຕິ ເສຏ຺ຐວາຈກໍ ວຈນໍ, ເສຏ຺ຐຄຸຓສຫຈຣຓໍ ເສຏ຺ຐນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຖ ວາ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ວຈນໍ, ອຕ຺ໂຖຯ ຍສ຺ມາ ໂຍ ‘‘ຠຄວາ’’ຕິ ວຈເນນ ວຈນີໂຍ ອຕ຺ໂຖ, ໂສ ເສຏ຺ໂຐຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຠຄວາຕິ ວຈນມຸຕ຺ຕມນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ຄາຣວຍຸຕ຺ໂຕຕິ ຄຣຸຠາວຍຸຕ຺ໂຕ ຄຣຸຄຸຓໂຍຄໂຕຯ ຄຣຸກຣຓໍ ວາ ສາຕິສຍໍ ອຣຫຕີຕິ ຄາຣວຍຸຕ຺ໂຕ, ຄາຣວາຣໂຫຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສິປ຺ປາທິສິກ຺ຂາປກາ ຄຣູ ໂຫນ຺ຕິ, ນ ຈ ຄາຣວຍຸຕ຺ຕາ, ອຍໍ ປນ ຕາທິໂສ ນ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ຄຣູຕິ ວຕ຺ວາ ຄາຣວຍຸຕ຺ໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເກຈິຯ ວຸຕ຺ໂຕເຍວ, ນ ອິຘ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ຄສ຺ສ ອິມິສ຺ສາ ອຏ຺ຐກຖາຍ ເອກເທສຠາວໂຕຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ຘມ຺ມສຣີຣໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ກໂຣຕີຕິ ‘‘ໂຍ ໂວ, ອານນ຺ທ, ມຍາ ຘມ຺ໂມ ຈ ວິນໂຍ ຈ ເທສິໂຕ ປຎ຺ຎຕ຺ໂຕ , ໂສ ໂວ ມມຈ຺ຈເຍນ ສຕ຺ຖາ’’ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໒໑໖) ວຈນໂຕ ຘມ຺ມສ຺ສ ສຕ຺ຖຸຠາວປຣິຍາໂຍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວຊິຣສງ຺ຆາຕສມານກາໂຍ ປເຣຫິ ອເຠຊ຺ຊສຣີຣຕ຺ຕາຯ ນ ຫິ ຠຄວໂຕ ຣູປກາເຍ ເກນຈິ ສກ຺ກາ ອນ຺ຕຣາໂຍ ກາຕຸນ຺ຕິຯ ເທສນາສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ນິທ຺ທິສຕິ ວກ຺ຂມານສ຺ສ ສກລສຸຕ຺ຕສ຺ສ ເອວນ຺ຕິ ນິທ຺ທິສນໂຕຯ ສາວກສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ນິທ຺ທິສຕິ ປຏິສມ຺ຠິທາປຕ຺ເຕນ ປຎ຺ຈສຸ ຐາເນສຸ ຠຄວຕາ ເອຕທຄ຺ເຄ ຐປິເຕນ ມຍາ ມຫາສາວເກນ ສຸຕໍ, ຕຎ຺ຈ ໂຂ ມຍາ ສຸຕໍ, ນ ອນຸສ຺ສຸຕິກໍ, ນ ປຣມ຺ປຣາຄຕນ຺ຕິ ອິມສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ທີປນໂຕຯ ກາລສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ນິທ຺ທິສຕິ ‘‘ຠຄວາ’’ຕິ ປທສ຺ສ ສນ຺ນິຘາເນ ປຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ສມຍສທ຺ທສ຺ສ ກາລສ຺ສ ພຸທ຺ຘຸປ຺ປາທປ຺ປຏິມຓ຺ຑິຕຠາວທີປນໂຕ ຯ ພຸທ຺ຘຸປ຺ປາທປຣມາ ຫິ ກາລສມ຺ປທາຯ ເຕເນຕໍ ວຸຈ຺ຈຕິ –

‘‘ກປ຺ປກສາເຍ ກລິຍຸເຄ, ພຸທ຺ຘຸປ຺ປາໂທ ອໂຫ ມຫາຈ຺ຉຣິຍໍ;

ຫຸຕາວຫມຊ຺ເຊ ຊາຕໍ, ສມຸທິຕມກຣນ຺ທມຣວິນ຺ທ''ນ຺ຕິ໚ (ທີ໚ ນິ໚ ຜີ໚ ໑໚໑; ສໍ໚ ນິ໚ ຜີ໚ ໑໚໑໚໑ ເທວຕາສໍຍຸຕ຺ຕ);

ກຄວາຕິ ເທສກສມ຺ປຕ຺ຕີ ນິທ຺ທິສຕິ ຄຸຕວິສິຜ຺ຖສຕ຺ຕຸຕ຺ຕມຄຣຸຄາຣວາຣິວຈນກາວໂຕ໚

ເອວໍນາມເກ ນຄເຣຕິ ກາໍ ປເນຕໍ ນຄຣໍ ເອວໍນາມກໍ ຊາຕນ຺ຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ, ຍຖາ ກາກນ຺ທສ຺ສ ອິສິໂນ ນິວາສຜ຺ຖາເນ ມາປີຕາ ນຄຣີ ກາກນ຺ທີ, ມາກນ຺ທສ຺ສ ນິວາສຜ຺ຖາເນ ມາປີຕາ ມາກນ຺ທີ, ກຸສມ຺ພສ຺ສ ນິວາສຜ຺ຖາເນ ມາປີຕາ ໂກສມ຺ພີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ສວຕ຺ຖສ຺ສ ອິສິໂນ ນິວາສຜ຺ຖາເນ ມາປີຕາ ນຄຣີ ສາວຕ຺ຖີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ໚ ເອວໍ ຕາວ ອກ຺ຂຣຈິນ຺ຕກາ ວທນ຺ຕິ໚ ອຜ຺ຖກຖາຈຣິຍາ ປນ ກຓນ຺ຕິ – ''ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ມນຸສ຺ສານໍ ອຸປໂກຄປຣິໂກຄໍ, ສພ຺ພເມຕ຺ຖ ອຕ຺ຖີ''ຕິ ສາວຕ຺ຖີ໚ ສຕ຺ຖສມາໂຍເຄ ຈ 'ກໍ ກຕ຺ໝມຕ຺ຖີ'ຕິ ປຸຈ຺ຊິເຕ 'ສພ຺ພມຕ຺ຖີ'ຕິ ວຈນມຸປາທາຍ ສາວຕ຺ຖີ໚

''ສພ຺ພທາ ສພ຺ພູປກຣຕໍ, ສາວຕ຺ຖີຍໍ ສໂມຫິຕໍ;

ຕສ຺ມາ ສພ຺ພມຸປາທາຍ, ສາວຕ຺ຖີຕິ ປວຸຈ຺ຈຕິ໚ (ມ໚ ນິ໚ ອຜ຺ຖ໚ ໑໚໑໔; ຂຸ໚ ປາ໚ ອຜ຺ຖ໚ ໕໚ມງຄລສຸຕ຺ຕວຕ຺ຓນາ; ອຸທາ໚ ອຜ຺ຖ໚ ໕; ປຜີ໚ ມ໚ ໔໚໑໚໑໗໔);

''ໂກສລານໍ ປຸຣໍ ຣມ຺ມໍ, ທສ຺ສເນຍ຺ຍໍ ມໂນຣມໍ;

ທສຫິ ສທ຺ເທຫິ ອວິວິຕ຺ຕໍ, ອນ຺ນປານສມາຍຸຕໍ໚

''ວຸທ຺ຣີ ເວປຸລ຺ລຕໍ ປຕ຺ຕໍ, ອິທ຺ຣໍ ຜີຕໍ ມໂນຣມໍ;

ອາລກມນ຺ທາວ ເທວານໍ, ສາວຕ຺ຖີປຸຣມຸຕ຺ຕມ''ນ຺ຕິ໚ (ມ໚ ນິ໚ ອຜ຺ຖ໚ ໑໚໑໔; ຂຸ໚ ປາ໚ ອຜ຺ຖ໚ ໕໚ມງຄລສຸຕ຺ຕວຕ຺ຓນາ);

ອວິເສເສນາຕິ ນ ວິເສເສນ, ວິຫາຣກາວສາມຄ຺ເຄນາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ອິຣິຍາປຖວິຫາໂຣ…ເປ…ວິຫາເຣສູຕິ ອິຣິຍາປຖວິຫາໂຣ ທິພ຺ພວິຫາໂຣ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາໂຣ ອຣິຍວິຫາໂຣຕິ ເອເຕສຸ ຈຕູສຸ ວິຫາເຣສຸ໚ ສມງ຺ຄີປຣິທີປນນ຺ຕິ ສມງ຺ຄີກາວປຣິທີປນໍ໚ ເອຕນ຺ຕິ ວິຫຣຕີຕິ ເອຕໍ ປທໍ໚ ຕຖາ ຫິ ຕໍ ''ອິເຣກຈ຺ໂຈ ຄິຫີສໍສຜ຺ໂຖ ວິຫຣຕິ ສຫນນ຺ທີ ສຫໂສກີ''ຕິອາທີສຸ (ສໍ໚ ນິ໚ ໔໚໒໔໑) ອິຣິຍາປຖວິຫາເຣ ອາຄຕໍ, ''ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ … ປຖມໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕີ''ຕິອາທີສຸ (ຘ໚ ສ໚ ໔໙໙; ວິກ໚ ໒໔໔) ທິພ຺ພວິຫາເຣ, ''ໂສ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕີ''ຕິອາທີສຸ (ທີ໚ ນິ໚ ໑໚໕໕໖; ໓໚໓໐໗; ມ໚ ນິ໚ ໑໚໗໗, ໕໙, ໕໐໙; ໒໚໓໐໙, ໓໑໕, ໔໕໑, ໔໗໑; ໓໚໒໓໐, ວິກ໚ ໒໔໔, ໒໔໓) ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາເຣ, ''ໂສ ໂຂຫໍ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ຕສ຺ສາເຍວ ກຖາຍ ປຣິໂຍສາເນ ຕສ຺ມິເຍວ ປຸຣິມສ຺ມິໍ ສມາຣິນິມິຕ຺ເຕ ອຊ຺ຊຕ຺ຕເມວ ຈິຕ຺ຕໍ ສຕ຺ຖເປມິ ສນ຺ນິສາເທມິ ເອໂກທີ ກໂຣມິ, ສມາທຫາມິ, ເຍນ ສຸທໍ ນິຈ຺ຈກປ຺ປໍ ວິຫຣາມີ''ຕິອາທີສຸ (ມ໚ ນິ໚ ໑໚໓໗໗) ອຣິຍວິຫາເຣ໚

ຕຕ຺ຖ ອິຣິຍນໍ ປວຕ຺ຕນໍ ອິຣິຍາ, ກາຍປ຺ປໂຍໂຄ໚ ຕສ຺ສາ ປວຕ຺ຕນູປາຍກາວໂຕ ຖານາທິ ອິຣິຍາປໂຖ໚ ຖານສມງ຺ຄີ ວາ ຫິ ກາເຍນ ກິຍ຺ຈິ ກເຣຍ຺ຍ ຄມນາທີສຸ ອຄ຺ຄຕຣສມງ຺ຄີ ວາ໚ ອຖ ວາ ອິຣິຍຕີ ປວຕ຺ຕຕີ ເອເຕນ ອຕ຺ຕກາໂວ, ກາຍກິຈ຺ຈໍ ວາຕິ ອິຣິຍາ, ຕສ຺ສາ ປວຕ຺ຕີຍາ ອຸປາຍກາວໂຕ ປໂຖຕິ ອິຣິຍາປໂຖ, ຖານາທິ ເອວ໚ ໂສ ຈ ອຕ຺ຖໂຕ ຄຕິນິວຕ຺ຕິອາທິອາກາເຣນ ປວຕ຺ໂຕ ຈຕຸສນ຺ຕຕິຣູປປ຺ປພນ຺ໂຘ ເອວ໚ ວິຫຣຕໍ, ວິຫຣຕີ ເອເຕນາຕິ ວາ ວິຫາໂຣ໚ ທີວິ ກໂວ ທິພ຺ໂພ, ຕຕ຺ຖ ພຫຸລປ຺ປວຕ຺ຕີຍາ ພ຺ຣຫ຺ມປາຣິສຊ຺ຊາທິເທວໂລເກ ກໂວຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ຕຕ຺ຖ ໂຍ ທິພ຺ພານຸກາໂວ, ຕທຕ຺ຖາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີຕິ ວາ ທິພ຺ໂພ, ອກິຄ຺ຄາກິນິຫາຣວເສນ ມຫາຄຕິກຕ຺ຕາ ວາ ທິພ຺ໂພ, ທິພ຺ໂພ ຈ ໂສ ວິຫາໂຣ ຈາຕິ ທິພ຺ພວິຫາໂຣ, ຈຕສ຺ໂສ ຣູປາວຈຣສມາປຕ຺ຕິໂຍ໚ ອຣູປສມາປຕ຺ຕິໂຍປີ ເອຕ຺ເຖວ ສງ຺ຄຫໍ ຄຈ຺ຊນ຺ຕິ໚ ພ຺ຣຫ຺ມານໍ, ພ຺ຣຫ຺ມາໂນ ວາ ວິຫາຣາ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣາ, ຈຕສ຺ໂສ ອປ຺ປມຄ຺ຄາໂຍ໚ ອຣິໂຍ, ອຣິຍານໍ ວາ ວິຫາໂຣ ອຣິຍວິຫາໂຣ, ຈຕ຺ຕາຣິ ສາມຄ຺ຄຜລານິ໚ ໂສ ຫິ ເອກໍ ອິຣິຍາປຖພາຘນ຺ຕິ ອາທິ ຍທິປີ ກຄວາ ເອເກນປິ ອິຣິຍາປເຖນ ຈິຣຕຣໍ ກາລໍ ອຕ຺ຕກາວໍ ປວຕ຺ເຕຕຸໍ ສກ຺ໂກຕິ, ຕຖາປິ ອຸປາທິນ຺ນກສຣີຣສ຺ສ ອຍໍ ສກາໂວຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ຍສ຺ມາ ວາ ກຄວາ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ວສນ຺ໂຕ ເວເນຍ຺ຍານໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ ນານາສມາປຕ຺ຕີຫິ ຈ

ກາລໍ ວີຕິນາເມນ຺ໂຕ ວສຕີຕິ ສຕ຺ຕານໍ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ວິວິຊທີຕສ຺ຂໍ ຫຣຕິ ອຸປເນຕິ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ຕສ຺ມາ ວິວິຊໍ ຫຣຕີຕິ ວິຫຣຕີຕິ
ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພฯ

ເຊຕສ຺ສຣາຊກຸມາຣສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິກຊນໍ ຊິນາຕີຕິ ເຊໂຕฯ ໂສຕສຫ຺ໂທ ວິຍ ທິ ກຕ຺ຕຸສາຊໂນ ເຊຕສຫ຺ໂທฯ
ອຖ ວາ ຣລ຺ຍາ ປເສນທິໂກສເລນ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິກຊເນ ຊິເຕ ຊາໂຕຕິ ເຊໂຕฯ ຣລ຺ໂຍ ທິ ຊຍໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ກຸມາໂຣ ຊິຕ
ວາຕິ ເຊໂຕຕິ ວຸຕ຺ໂຕฯ ມງຄລກາມຕາຍ ວາ ຕສ຺ສ ເອວໍນາມເມວ ກຕນ຺ຕິ ເຊໂຕฯ ມງຄລກາມຕາຍ ທິ ເຊຍ຺ໂຍຕິ ເອຕສ຺ມິ
ອຕ຺ເຖ ເຊໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍฯ ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນາຕີອາທີນາ ''ອນາຖປີຕ຺ທິກສ຺ສ ອາຣາເມ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ສຸທຕ຺ໂຕ ນາມ ໂສ, ຄຫປຕິ, ມາ
ຕາປີຕູຫີ ກຕນາມວເສນ, ສພ຺ພກາມສມິທ຺ຊຕາຍ ປນ ວິຄຕມຈ຺ເຊຣຕາຍ ກຣຸຕາທີຄຸຕສມງຄິຕາຍ ຈ ນິຈ຺ຈກາລໍ ອນາຖານໍ
ປີຕ຺ໝມທາສິฯ ເຕນ ອນາຖປີຕ຺ທິໂກຕິ ສງຂໍ ຄໂຕฯ ອາຣມນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປາຕິໂນ, ວິເສເສນ ວາ ປພ຺ພຊິຕາຕິ ອາຣາໂມ, ຕສ຺ສ
ປຸປ຺ຜຜລາທີໂສການ ນາຕິທູຣນ຺ຈາສນ຺ນຕາທີປລ຺ຈວິຊເສນາສນງຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ຕໂຕ ຕໂຕ ອາຄມ຺ມ ຣມນ຺ຕິ ອກິຣມນ຺
ຕິ, ອນຸກ຺ກຕ຺ກິຕາ ຫຸຕ຺ວາ ນິວສນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖฯ ວຸຕ຺ຕປ຺ປການ ວາ ສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຄເຕປີ ອຕ຺ຕໂນ
ອພ຺ການ຺ຕຣໍເຍວ ອາເນຕ຺ວາ ຣເມຕີຕິ ອາຣາໂມฯ ໂສ ທິ ອນາຖປີຕ຺ທິເກນ ຄຫປຕິນາ ເຊຕສ຺ສ ຣາຊກຸມາຣສ຺ສ ຫຕ຺ຖໂຕ
ອຍ຺ຖາຣສທິຣລ຺ລໂກຍິທີ ສນ຺ຖາເຣນ ກີຕ຺ວາ ອຍ຺ຖາຣສທິຣລ຺ລໂກຍິທີ ເສນາສນານິ ກາຣາເປຕ຺ວາ ອຍ຺ຖາຣສທິຣລ຺ລໂກຍິ
ທີ ວິຫາຣມຫໍ ນິຍ຺ຖາເປຕ຺ວາ ເອວໍ ຈຕ຺ປລ຺ລາສທິຣລ຺ລໂກຍິປຣິຈ຺ຈາເຄນ ພຸທ຺ຊປ຺ປມຸຂສ຺ສ ກິກ຺ຂຸສງຟສ຺ສ ນິຍ຺ຍາຕິໂຕ, ຕສ຺
ມາ ''ອນາຖປີຕ຺ທິກສ຺ສ ອາຣາໂມ''ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ນິທສ຺ເສຕິฯ

ຕຕ຺ຖາຕິ ''ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປີຕ຺ທິກສ຺ສ ອາຣາເມ''ຕິ ຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ ວາກ຺ຍໍ, ຕຕ຺ຖฯ ສິຍາຕິ
ກສ຺ສຈິ ເອວໍ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ສິຍາ, ວກ຺ຂມານາການເຣນ ກທາຈີ ໂຈເທຍ຺ຍ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖฯ ອຖ ຕຕ຺ຖ ວິຫຣຕີຕິ ຍທີ ເຊຕວເນ ອ
ນາຖປີຕ຺ທິກສ຺ສ ອາຣາເມ ວິຫຣຕິฯ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ນານາຖານກູຕຕ຺ຕາ ສາວຕ຺ຖິເຊຕວນານໍ, ''ເອກໍ ສມຍ''ນ຺ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕຕ຺
ຕາຕິ ອທິປ຺ປາໂຍฯ ອິທານີ ໂຈທໂກ ຕເມວ ອຕ຺ຕໂນ ອທິປ຺ປາຍໍ ''ນ ທິ ສກ຺ກາ''ຕິອາທີນາ ວິວຣຕິฯ ອິຕໂຣ ສພ຺ພເມຕໍ ອວິປຣີຕໍ
ອຕ຺ຖໍ ອຊານນ຺ເຕນ ຕຍາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ນ ໂຂ ປເນຕໍ ເອວໍ ທຍ຺ຖພ຺ພ''ນ຺ຕິອາທິມາຫฯ ຕຕ຺ຖ ເອຕນ຺ຕິ ''ສາວຕ຺ຖິຍໍ
ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປີຕ຺ທິກສ຺ສ ອາຣາເມ''ຕິ ເອຕໍ ວຈນໍฯ ເອວນ຺ຕິ ''ຍທີ ຕາວ ກຄວາ''ຕິອາທີນາ ຍໍ ຕໍ ກວຕາ ໂຈທີຕໍ,
ຕໍ ອຕ຺ຖໂຕ ເອວໍ ນ ໂຂ ປນ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ, ນ ອຸກາຍຕ຺ຖ ອປ຺ພ຺ພໍ ອຈຣິມໍ ວິຫາຣທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖฯ ອິທານີ ອຕ຺ຕນາ ຍຖາທິປ຺
ເປຕໍ ອວິປຣີຕມຕ຺ຖໍ, ຕສ຺ສ ຈ ປຍິກຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕການໍ, ເຕນ ຈ ອປ຺ປຍິວິທ຺ຊຕໍ ປການສ຺ໂຕ ''ນນຸ ອໂວຈຸມ຺ຫ...ເປ... ເຊຕວ
ເນ''ຕິ ອາຫฯ ເອວມ຺ປີ ''ເຊຕວເນ ອນາຖປີຕ຺ທິກສ຺ສ ອາຣາເມ ວິຫຣຕິ''ຈ຺ເຈວ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ນ ''ສາວຕ຺ຖິຍ''ນ຺ຕິ ໂຈທນໍ ມນສິ
ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ – ''ໂຄຈຣຄາມນິທສ຺ສນຕ຺ຖ''ນ຺ຕິອາທີฯ

ອວສ຺ສລ຺ເຈຕ຺ຖ ໂຄຈຣຄາມກິຕ຺ຕນໍ ກຕ຺ຕພ຺ພໍฯ ຕຖາ ທິ ຕໍ ຍຖາ ເຊຕວນາທີກິຕ຺ຕນໍ ປພ຺ພຊິຕານຸຄ຺ຄຫກຣຕາທີອ
ເນກປ຺ປໂຍຊນໍ, ເອວໍ ໂຄຈຣຄາມກິຕ຺ຕນມ຺ປີ ຄຫຍ຺ຖານຸຄ຺ຄຫກຣຕາທີວິວິຊປໂຍຊນນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ສາວຕ຺ຖິວຈເນນາ''ຕິອາ
ທິມາຫฯ ຕຕ຺ຖ ປຈ຺ຈຍຄ຺ຄຫເຕນ ອຸປສງກມປຍິຣຸປາສນານໍ ໂອກາສທາເນນ ຊມ຺ມເທສນາຍ ສຣເຕສຸ ສີເລສຸ ຈ ປຕິຍ຺ຖາປ
ເນນ ຍຖູປນິສ຺ສຍໍ ອຸປຣິວິເສສາຊິຄມາວຫເນນ ຈ ຄຫຍ຺ຖານຸຄ຺ຄຫກຣຕໍ, ອຸຄ຺ຄຫປຣິປຸຈ຺ຉານໍ ກມ຺ມຍ຺ຖານານຸໂຍຄສ຺ສ ຈ
ອນຸຣູປວສນຍ຺ຖານປຣິຄ຺ຄເຫເນຕ຺ຖ ປພ຺ພຊິຕານຸຄ຺ຄຫກຣຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍฯ ກຣຸຕາຍ ອຸປຄມນໍ, ນ ລາກາທີນິມິຕ຺ຕໍฯ ປລ຺ລາຍ
ອປຄມນໍ, ນ ວິໂຣຊາທີນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຸປຄມນາປຄມນານໍ ນິຣຸປກ຺ກິເລສຕໍ ວິກາເວຕິฯ ຊມ຺ມິກສ຺ຂໍ ນາມ ອນວຊ຺ຊສ຺ຂໍฯ ເທວຕາ
ນໍ ອຸປການພຫຸລຕາ ຊນວິວິຕ຺ຕຕາຍฯ ປຈ຺ຣຊນວິວິຕ຺ຕລ຺ທີ ຖານໍ ເທວາ ອຸປສງກມິຕພ຺ພໍ ມລ຺ລນ຺ຕິฯ ຕທຕ຺ຖປຣິນິປ຺
ຜາທນນ຺ຕິ ໂລກຕ຺ຖນິປ຺ຜາທນໍ, ພຸທ຺ຊກິຈ຺ຈສມ຺ປາທນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖฯ ເອວມາທີນາຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສາວຕ຺ຖິກິຕ຺ຕເນນ ຣູປ
ກາຍສ຺ສ ອນຸຄ຺ຄຕ຺ໜໍ ທສ຺ເສຕິ, ເຊຕວນາທີກິຕ຺ຕເນນ ຊມ຺ມກາຍສ຺ສฯ ຕຖາ ປ຺ຸຣິເມນ ປຣາຊີນກິຣິຍາກຣຕໍ, ທຸຕິເຍນ ອຕ຺
ຕາຊີນກິຣິຍາກຣຕໍฯ ປ຺ຸຣິເມນ ວາ ກຣຸຕາກິຈ຺ຈໍ, ອິຕເຣນ ປລ຺ລາກິຈ຺ຈໍฯ ປ຺ຸຣິເມນ ຈສ຺ສ ປຣມາຍ ອນຸກມ຺ປາຍ ສມນ຺ນາຄມໍ,
ປຈ຺ຉິເມນ ປຣມາຍ ອຸເປກ຺ຂາຍ ສມນ຺ນາຄມໍ ທີເປຕິฯ ກຄວາ ທິ ສພ຺ພສຕ຺ເຕ ປຣມາຍ ອນຸກມ຺ປາຍ ອນຸກມ຺ປຕິ, ນ ຈ ຕຕ຺ຖ ສິ
ເນຫໂທສານຸປຕິໂຕ ປຣມ຺ເປກ຺ຂກກາວໂຕฯ ອຸເປກ຺ຂໂກ ຈ ນ ປຣທິຕສ຺ຂກຣເຕ ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ໂກ ມຫາການຸຕິກກາວໂຕฯ ຕສ຺ສ
ມຫາການຸຕິກຕາຍ ໂລກນາຖຕາ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ອຕ຺ຕນາຖຕາฯ

ຕຖາ ເຫສ ໂພຊິສຕ຺ຕກູໂຕ ມຫາກຣຸຕາຍ ສລ຺ໂຈທີຕມານໂສ ສກລໂລກທິຕາຍ ອຸສ຺ສຸກ຺ກມາປນ຺ໂນ ມຫາກິນີຫາຣໂຕ ປຍ຺ຖາຍ
ຕທຕ຺ຖນິປ຺ຜາທນຕ຺ຖໍ ປຸລ຺ລລາຕສມ຺ກາເຣ ສມ຺ປາເທນ຺ໂຕ ອປຣິມິຕໍ ກາລໍ ອນປ຺ປກໍ ທຸກ຺ຂມນ຺ໂກສິ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ສມ຺ມາ

ປຕິເຕຫິ ທຸກ຺ເຂຫິ ນ ວິກມ຺ປິຕຕາຯ ມຫາກາຣຸຓິກຕາຍ ສໍສາຣາຠິມຸຂຕາ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ຕໂຕ ນິພ຺ພິນ຺ທນາຯ ຕຖາ ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ນິພ຺ພານາຠິມຸຂຕາ, ມຫາກາຣຸຓິກຕາຍ ຕທຘິຄໂມຯ ຕຖາ ມຫາກາຣຸຓິກຕາຍ ປເຣສໍ ອຫິໍສາປນໍ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ສຍໍ ປເຣຫິ ອຠາຍນໍຯ ມຫາກາຣຸຓິກຕາຍ ປຣໍ ຣກ຺ຂໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ຣກ຺ຂຓໍ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ອຕ຺ຕານໍ ຣກ຺ຂໂຕ ປເຣສໍ ຣກ຺ຂຓໍຯ ເຕນສ຺ສ ອຕ຺ຕຫິຕາຍ ປຏິປນ຺ນາທີສຸ ຈຕຸຕ຺ຖປຸຄ຺ຄລຠາໂວ ສິທ຺ໂຘ ໂຫຕິຯ ຕຖາ ມຫາກາຣຸຓິກຕາຍ ສຈ຺ຈາຘິຏ຺ຐານສ຺ສ ຈ ຈາຄາຘິຏ຺ຐານສ຺ສ ຈ ປາຣິປູຣີ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ອຸປສມາຘິຏ຺ຐານສ຺ສ ຈ ປຎ຺ຎາຘິຏ຺ຐານສ຺ສ ຈ ປາຣິປູຣີ ຯ ເອວໍ ປຸຣິສຸທ຺ຘາສຍປ຺ປໂຍຄສ຺ສ ມຫາກາຣຸຓິກຕາຍ ໂລກຫິຕຕ຺ຖເມວ ຣຊ຺ຊສມ຺ປທາທິຠວສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຸປຄມນໍ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ຕິຕາຍປິ ອມຎ຺ຎມານສ຺ສ ຕໂຕ ອປຄມນໍຯ ອິຕິ ສຸວິສຸທ຺ເຘາປຄມາປຄມສ຺ສ ມຫາກາຣຸຓິກຕາຍ ໂລກຫິຕຕ຺ຖເມວ ທານ ວເສນ ສມ຺ປຕ຺ຕີນໍ ປຣິຈ຺ຈຊນາ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ຈສ຺ສ ຜລສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ອປຈ຺ຈາສີສນາຯ ເອວໍ ສມຸທາຄມນໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ອຈ຺ຉຣິຍພ຺ຠຸຕຄຸຓສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ມຫາກາຣຸຓິກຕາຍ ປເຣສໍ ຫິຕສຸຂຕ຺ຖໍ ອຕິທຸກ຺ກຣກາຣິຕາ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ກາຍມ຺ປິ ອນລງ຺ກາຣິຕາຯ

ຕຖາ ມຫາກາຣຸຓິກຕາຍ ຈຣິມຕ຺ຕຠາເວ ຊິຓ຺ຓາຕຸຣມຕທສ຺ສເນນ ສຎ຺ຊາຕສໍເວໂຄ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ອຸຬາເຣສຸ ເທວໂຠຄສທິເສສຸ ໂຠເຄສຸ ນິຣເປກ຺ໂຂ ມຫາຠິນິກ຺ຂມນໍ ນິກ຺ຂມິຯ ຕຖາ ມຫາກາຣຸຓິກຕາຍ "ກິຈ຺ໂຉ ວຕາຍໍ ໂລໂກ ອາປນ຺ໂນ"ຕິ ອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໕໗; ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໔, ໑໐) ກຣຸຓາມຸເຂເນວ ວິປ຺ສ຺ສນາຣມ຺ໂຠ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ພຸທ຺ຘຠູຕສ຺ສ ສຕ຺ຕ ສຕ຺ຕາຫານິ ວິເວກສຸເຂເນວ ວີຕິນາມນໍຯ ມຫາກາຣຸຓິກຕາຍ ຘມ຺ມຄມ຺ພີຣຕໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ຘມ຺ມເທສນາຍ ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ກນໍ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ວາປິ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມໂນ ອຊ຺ເຌສນາປເທເສນ ໂອກາສກຣຓໍ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ປຎ຺ຈວຄ຺ຄິຍາທິເວເນຍ຺ຍານໍ ອນນຸຣູປສມຸທາຈາເຣປິ ອນຎ຺ຎຖາຠາໂວຯ ມຫາກາຣຸຓິກຕາຍ ກຕ຺ຖຈິ ປຏິຆາຕາຠາເວນສ຺ສ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອມິຕ຺ຕສຎ຺ຎາຠາໂວ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ກຕ຺ຖຈິປິ ອນຸໂຣຘາຠາເວນ ສພ຺ພຕ຺ຖ ສິເນຫສນ຺ຖວາຠາໂວຯ ມຫາກາຣຸຓິກຕາຍ ປເຣສໍ ປສາທນາ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ປສນ຺ນາກາເຣຫິ ນ ວິກມ຺ປນາຯ ມຫາກາຣຸຓິກຕາຍ ຘມ຺ມານຸຣາຄາຠາເວນ ຕຕ຺ຖ ອາຈຣິຍມຸຏ຺ຐິອຠາໂວ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ສາວການຸຣາຄາຠາເວນ ປຣິວາຣປຣິກມ຺ມຕາຠາໂວຯ ມຫາກາຣຸຓິກຕາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕຸໍ ປເຣຫິ ສໍສຄ຺ຄມ຺ປຄຈ຺ຉໂຕປິ ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ນ ຕຕ຺ຖ ອຠິຣຕິຯ ມຫາກາຣຸຓິກຕາຍ ຄາມາທີນໍ ອາສນ຺ນຏ຺ຐາເນ ວສໂຕປິ ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ອຣຎ຺ຎຏ຺ຐາເນ ເອວ ວິຫຣຓໍຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – "ປຸຣິເມນສ຺ສ ປຣມາຍ ອນຸກມ຺ປາຍ ສມນ຺ນາຄມໍ ທີເປຕິ"ຕິຯ

ຕນ຺ຕິ ຕຕ຺ຣາຕິ ປທໍຯ "ເທສກາລປຣິທີປນ"ນ຺ຕິ ເຍ ເທສກາລາ ອິຘ ວິຫຣຓກິຣິຍາວິເສສນຠາເວນ ວຸຕ຺ຕາ, ເຕສໍ ປຣິທີປນນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຍໍ ສມຍໍ...ເປ... ທີເປຕີ"ຕິ ອາຫຯ ຕໍ-ສທ຺ໂທ ຫິ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປຏິນິທ຺ເທໂສ, ຕສ຺ມາ ອິຘ ກາລສ຺ສ ເທສສ຺ສ ວາ ປຏິນິທ຺ເທໂສ ຠວິຕຸມຣຫຕິ, ນ ອຎ຺ຎສ຺ສຯ ອຍໍ ຕາວ ຕຕ຺ຣ-ສທ຺ທສ຺ສ ປຏິນິທ຺ເທສຠາເວ ອຕ຺ຖວິຠາວນາຯ ຍສ຺ມາ ປນ ອີທິເສສຸ ຐາເນສຸ ຕຕ຺ຣ-ສທ຺ໂທ ຘມ຺ມເທສນາວິສິຏ຺ຐໍ ເທສກາລຎ຺ຈ ວິຠາເວຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ – "ຠາສິຕພ຺ພຍຸຕ຺ເຕ ວາ ເທສກາເລ ທີເປຕີ"ຕິຯ ເຕນ ຕຕ຺ຣາຕິ ຍຕ຺ຣ ຠຄວາ ຘມ຺ມເທສນຕ຺ຖໍ ຠິກ຺ຂູ ອາລປຕິ ຠາສຕິ, ຕາທິເສ ເທເສ, ກາເລ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນ ຫິ ຕິອາທີນາ ຕເມວຕ຺ຖໍ ສມຕ຺ເຖຕິຯ ນນຸ ຈ ຍຕ຺ຖ ຐິໂຕ ຠຄວາ "ອກາໂລ ໂຂ ຕາວາ"ຕິອາທີນາ ພາຫິຍສ຺ສ ຘມ຺ມເທສນໍ ປຏິກ຺ຂິປິ, ຕຕ຺ເຖວ ອນ຺ຕຣວີຖິຍໍ ຐິໂຕ ຕສ຺ສ ຘມ຺ມໍ ເທເສສີຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ອເທເສຕພ຺ພກາເລ ອເທສນາຍ ອິທໍ ອຸທາຫຣຓໍຯ ເຕເນວາຫ – "ອກາໂລ ໂຂ ຕາວາ"ຕິຯ

ຍໍ ປນ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕໍ – "ອນ຺ຕຣຆຣໍ ປວິຏ຺ຐມ຺ຫາ"ຕິ, ຕມ຺ປິ ຕສ຺ສ ອກາລຠາວສ຺ເສວ ປຣິຍາເຍນ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕສ຺ສ ຫິ ຕທາ ອທ຺ຘານປຣິສ຺ສເມນ ຣູປກາເຍ ອກມ຺ມຎ຺ຎຕາ ອໂຫສິ, ພລວປີຕິເວເຄນ ນາມກາເຍຯ ຕທຸຠຍສ຺ສ ວູປສມໍ ອາຄເມນ຺ໂຕ ປປຎ຺ຈປຣິຫາຣຕ຺ຖໍ ຠຄວາ "ອກາໂລ ໂຂ"ຕິ ປຣິຍາເຍນ ປຏິກ຺ຂິປິຯ ອເທເສຕພ຺ພເທເສ ອເທສນາຍ ປນ ອຸທາຫຣຓໍ "ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ມຄ຺ຄາ ໂອກ຺ກມ຺ມ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ຣຸກ຺ຂມູເລ ນິສີທິ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໑໕໔), ວິຫາຣປ຺ຈ຺ຉາຍາຍໍ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທີ"ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໓໖໓) ຈ ເອວມາທີກໍ ອິຘ ອາທິສທ຺ເທນ ສງ຺ຄຫິຕໍຯ "ອຖ ໂຂ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາໂລ ອິຘ ປຸພ຺ເພ ເນສາໂທ ອິຘ ປາປານິ ກມ຺ມານິ ກຣິຕ຺ວາ"ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໒໕໑) ປທປູຣຓມຕ຺ເຕ ໂຂ-ສທ຺ໂທ, "ທຸກ຺ຂໍ ໂຂ ອຄາຣໂວ ວິຫຣຕິ ອປ຺ປຕິສ຺ໂສ"ຕິອາທີສຸ (ອຯ ນິຯ ໕ຯ໒໑) ອວຘາຣເຓ, "ກິຕ຺ຕາວຕາ ນຸ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ສຕ຺ຖຸ ປວິວິຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ສາວກາ ວິເວກໍ ນານຸສິກ຺ຂນ຺ຕີ"ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໓໑) ອາທິກາລຕ຺ເຖ, ວາກ຺ຍາຣມ຺ເຠຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ປທປູຣເຓນ ວຈນາລງ຺ກາຣມຕ຺ຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ອາທິກາລຕ຺ເຖນ ວາກ຺ຍສ຺ສ ອຸປຎ຺ຎາສມຕ຺ຕໍຯ ອວຘາຣຓຕ຺ເຖນ ປນ ນິຍມທສ຺ສນໍ, ຕສ຺ມາ ອາມນ຺ເຕສິ ເອວາຕິ ອາມນ຺ຕເນ ນິຍໂມ ທສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິຯ

ຠຄວາຕິ ໂລກຄຣຸທີປນນ຺ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ປຸພ຺ເພປິ ຠຄວາສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕຕິ? ຍທິປິ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕໍ ປນສ຺ສ ຍຖາວຸຕ຺ເຕ ຐາເນ ວິຫຣຕາກິຣິຍາຍ ກຕ຺ຕຸ ວິເສສທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ກຕໍ, ນ ອາມນ຺ຕນກິຣິຍາຍ, ອິຘ ປນ ອາມນ຺ຕນກິຣິຍາຍ, ຕສ຺ມາ ຕທຕ຺ຖໍ ປຸນ ''ຠຄວາ''ຕິ ປາຬິຍໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕສ຺ສຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ຠຄວາຕິ ໂລກຄຣຸທີປນ''ນ຺ຕິ ອາຫຯ ເຕນ ໂລກຄຣຸຠາວໂຕ ຕທນຸຣູປໍ ປຏິປຕ຺ຕິໍ ປຕ຺ເຖນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕິກໍ ອຸປຄຕານໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ອຊ຺ຌາສຍານຸຣູປໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕຸໍ ເຕ ອາມນ຺ເຕສີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ກຖາສວນຍຸຕ຺ຕປຸຄ຺ຄລວຈນນ຺ຕິ ວກ຺ຂມານາຍ ຈິຕ຺ຕປຣິຍາທານເທສນາຍ ສວນໂຍຄ຺ຄປຸຄ຺ຄລວຈນໍຯ ຈຕູສຸປິ ປຣິສາສຸ ຠິກ຺ຂູ ເອວ ເອທິສານໍ ເທສນານໍ ວິເສເສນ ຠາຊນຠູຕາຕິ ສາຕິສຍໍ ສາສນສມ຺ປຏິຄ຺ຄາຫກຠາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອິຘ ຠິກ຺ຂຸຄ຺ຄຫຓນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ສທ຺ທຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ອປິຈາ''ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຠິກ຺ຂໂກຕິ ຠິກ຺ຂູຕິ ຠິກ຺ຂນຘມ຺ມຕາຍ ຠິກ຺ຂູຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຠິກ຺ຂາຈຣິຍໍ ອຊ຺ຌຸປຄໂຕຕິ ພຸທ຺ຘາທີຫິ ອຊ຺ຌຸປຄຕໍ ຠິກ຺ຂາຈຣິຍໍ, ອຸຎ຺ຉາຈຣິຍໍ, ອຊ຺ຌຸປຄຕຕ຺ຕາ ອນຸຏ຺ຐິຕຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂຸຯ ໂຍ ຫິ ອປ຺ປໍ ວາ ມຫນ຺ຕໍ ວາ ໂຠຄກ຺ຂນ຺ຘໍ ປຫາຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ, ໂສ ກສິໂຄຣກ຺ຂາທິຊີວິກາກປ຺ປນໍ ຫິຕ຺ວາ ລິງ຺ຄສມ຺ປຏິຈ຺ຉເນເນວ ຠິກ຺ຂາຈຣິຍໍ ອຊ຺ຌຸປຄຕຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂຸ, ປຣປ຺ປຏິພທ຺ຘຊີວິກຕ຺ຕາ ວາ ວິຫາຣມຊ຺ເຌ ກາຊຠຕ຺ຕໍ ຠຸຎ຺ຊມາໂນປິ ຠິກ຺ຂາຈຣິຍໍ ອຊ຺ຌຸປຄໂຕຕິ ຠິກ຺ຂຸ, ປິຓ຺ຑິຍາໂລປໂຠຊນໍ ນິສ຺ສາຍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ ອຸສ຺ສາຫຊາຕຕ຺ຕາ ວາ ຠິກ຺ຂາຈຣິຍໍ ອຊ຺ຌຸປຄໂຕຕິ ຠິກ຺ຂູຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ອາທີສຸ ນເຍນາຕິ ''ຉິນ຺ນຠິນ຺ນປຏຘໂຣຕິ ຠິກ຺ຂຸ, ຠິນ຺ທຕິ ປາປເກ ອກຸສເລ ຘມ຺ເມຕິ ຠິກ຺ຂຸ, ຠິນ຺ນຕ຺ຕາ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ຠິກ຺ຂູ''ຕິອາທິນາ (ວິຠຯ ໕໑໐) ວິຠງ຺ເຄ ອາຄຕນເຍນຯ ຎາປເນຕິ ອວໂພຘເນ, ປຏິເວຘເນຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຠິກ຺ຂນສີລຕາຕິ ຠິກ຺ຂເນນ ຊີວນສີລຕາ, ນ ກສິວາຓິຊ຺ຊາທີນາ ຊີວນສີລຕາຯ ຠິກ຺ຂນຘມ຺ມຕາຕິ ''ອຸທ຺ທິສ຺ສ ອຣິຍາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕີ''ຕິ (ຊາຯ ໑ຯ໗ຯ໕໙) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂນສຠາວຕາ, ນ ຍາຈນໂກຫຎ຺ຎສຠາວຕາຯ ຠິກ຺ຂເນ ສາຘຸກາຣິຕາຕິ ''ອຸຕ຺ຕິຏ຺ເຐ ນປ຺ປມຊ຺ເຊຍ຺ຍາ''ຕິ (ຘຯ ປຯ ໑໖໘) ວຈນໍ ອນຸສ຺ສຣິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ອປ຺ປມຊ຺ຊນາຯ ອຖ ວາ ສີລໍ ນາມ ປກຕິສຠາໂວ, ອິຘ ປນ ຕທຘິຏ຺ຐານໍຯ ຘມ຺ໂມຕິ ວຕໍຯ ສາຘຸກາຣິຕາຕິ ສກ຺ກຈ຺ຈກາຣິຕາ ອາທຣກິຣິຍາຯ ຫີນາຘິກຊນເສວິຕນ຺ຕິ ເຍ ຠິກ຺ຂຸຠາເວ ຐິຕາປິ ຊາຕິມຫາທິວເສນ ອຸທ຺ຘຕາ ອຸນ຺ນຬາ, ເຍ ຈ ຄິຫິຠາເວ ປເຣສໍ ອຘິກຠາວມ຺ປິ ອນຸປຄຕຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂາຈຣິຍໍ ປຣມກາຣຸຎ຺ຎຕໍ ມຎ຺ຎນ຺ຕິ, ເຕສໍ ອຸຠເຍສມ຺ປິ ຍຖາກ຺ກມໍ ''ຠິກ຺ຂໂວ''ຕິ ວຈເນນ ຫີນຊເນຫິ ທລິທ຺ເທຫິ ປຣມກາຣຸຎ຺ຎຕໍ ປຕ຺ເຕຫິ ປຣກຸເລສຸ ຠິກ຺ຂາຈຣິຍາຍ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປນ຺ເຕຫິ ເສວິຕໍ ວຸຕ຺ຕິໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ອຸທ຺ຘຕຠາວນິຄ຺ຄຫໍ ກໂຣຕິຯ ອຘິກຊເນຫິ ອຸຬາຣໂຠຄຂຕ຺ຕິຍກຸລາທີໂຕ ປພ຺ພຊິເຕຫິ ພຸທ຺ຘາທີຫິ ອາຊີວວິໂສຘນຕ຺ຖໍ ເສວິຕໍ ວຸຕ຺ຕິໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ທີນຠາວນິຄ຺ຄຫໍ ກໂຣຕີຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ຍສ຺ມາ ''ຠິກ຺ຂໂວ''ຕິ ວຈນໍ ອາມນ຺ຕນຠາວໂຕ ອຠິມຸຂີກຣຓໍ, ປກຣຓໂຕ ສາມຕ຺ຖິຍໂຕ ຈ ສຸສ຺ສູສາຊນນໍ ສກ຺ກຈ຺ຈສວນມນສິກາຣນິໂຍຊນຎ຺ຈ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຠິກ຺ຂໂວຕິ ອິມິນາ''ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ສາຘຸກໍ ສວນມນສິກາເຣຕິ ສາຘຸກສວເນ ສາຘຸກມນສິກາເຣ ຈຯ ກຖໍ ປນ ປວຕ຺ຕິຕາ ສວນາທໂຍ ສາຘຸກໍ ປວຕ຺ຕິຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິ? ''ອທ຺ຘາ ອິມາຍ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິຍາ ສກລສາສນສມ຺ປຕ຺ຕິ ຫຕ຺ຖຄຕາ ຠວິສ຺ສຕີ''ຕິ ອາທຣຄາຣວໂຍເຄນ ກຖາທີສຸ ອປຣິຠວາທີນາ ຈຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ຫິ ''ປຎ຺ຈຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ສຸຓນ຺ໂຕ ສທ຺ຘມ຺ມໍ ຠພ຺ໂພ ນິຍາມໍ ໂອກ຺ກມິຕຸໍ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສມ຺ມຕ຺ຕໍຯ ກຕເມຫິ ປຎ຺ຈຫິ? ກຖໍ ນ ປຣິໂຠຕິ, ກຖິກໍ ນ ປຣິໂຠຕິ, ນ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິໂຠຕິ, ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ຘມ຺ມໍ ສຸຓາຕິ ເອກຄ຺ຄຈິຕ຺ໂຕ, ໂຍນິໂສ ຈ ມນສິກໂຣຕິຯ ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຎ຺ຈຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ສຸຓນ຺ໂຕ ສທ຺ຘມ຺ມໍ ຠພ຺ໂພ ນິຍາມໍ ໂອກ຺ກມິຕຸໍ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສມ຺ມຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ (ອຯ ນິຯ ໕ຯ໑໕໑)ຯ ເຕນາຫ – ''ສາຘຸກໍ ສວນມນສິກາຣາຍຕ຺ຕາ ຫິ ສາສນສມ຺ປຕ຺ຕີ''ຕີຯ

ປຸພ຺ເພ ສພ຺ພປຣິສາສາຘາຣຓຕ຺ເຕປິ ຠຄວໂຕ ຘມ຺ມເທສນາຍ ''ເຊຏ຺ຐເສຏ຺ຐາ''ຕິອາທິນາ ຠິກ຺ຂູນໍ ເອວ ອາມນ຺ຕເນ ກາຣຓໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາວ ຘມ຺ມເທສນາຍ ປໂຍຊນໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ກິມຕ຺ຖໍ ປນ ຠຄວາ''ຕິ ໂຈທນໍ ສມຸຏ຺ຐາເປຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອຎ຺ຎໍ ຈິນ຺ເຕນ຺ຕາຕິ ອຎ຺ຎວິຫິຕາຯ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕາຕິ ອສມາຫິຕຈິຕ຺ຕາຯ ຘມ຺ມໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ຕາຕິ ຫິຍ຺ໂຍ ຕໂຕ ປຣໍ ທິວເສສຸ ວາ ສຸຕຘມ຺ມໍ ປຕິ ປຕິ ມນສາ ອເວກ຺ຂນ຺ຕາຯ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ຘມ຺ເມ ເທສິຍມາເນ ອາທິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ເທສນໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕຸໍ ສກ຺ໂກນ຺ຕີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ພ຺ຍຕິເຣກມຸເຂນ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ເຕ ອນາມນ຺ເຕຕ຺ວາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຠິກ຺ຂໂວຕິ ເຈຕ຺ຖ ສນ຺ຘິວເສນ ອິ-ກາຣໂລໂປ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ຠິກ຺ຂໂວ ອິຕີຕິ ອຍໍ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ເຫຕຸປຣິສມາປນາທິອຕ຺ຖປທຕ຺ຖວິປຣິຍາຍປກາຣາວຘາຣຓນິທສ຺ສນາທິອເນກຕ຺ຖປ຺ປເຠໂທຯ ຕຖາ ເຫສ ''ຣຸປ຺ປຕີຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕສ຺ມາ ຣູປນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ''ຕິອາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໗໙) ເຫຕ຺ວຕ຺ເຖ ທິສ຺ສຕິຯ ''ຕສ຺ມາຕິຫ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມທາຍາທາ ຠວຖ, ມາ ອາມິສທາຍາທາຯ ອຕ຺ຖິ ເມ ຕຸມ຺ເຫສຸ ອນຸກມ຺ປາຯ ກິນ຺ຕິ ເມ ສາວກາ ຘມ຺ມທາຍາທາ ຠເວຍ຺ຍຸໍ, ໂນ ອາມິສທາຍາທາ''ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໙) ປຣິສມາປເນຯ ''ອິຕິ ວາ ອິຕິ ເອວຣູປາ ນຈ຺ຈຄີຕວາທິຕວິສູກທສ຺ສນາ ປຏິວິຣໂຕ''ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໖) ອາ

ທິອຕ຺ເຖ. ‘‘ມາຄຕ຺ໍສີໂຍຕິ ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ສງ຺ຂາ ສມຄ຺ຍາ ປຄ຺ຍຕ຺ຕິ ໂວຫາໂຣ ນາມໍ ນາມກມ຺ມໍ ນາມເທຍ຺ຍໍ ນິຣຸຕ຺ຕິ
ພ຺ຍຄ຺ຊນມກິລາໂປ’’ຕິອາທີສຸ (ມຫານິ. ໑໖, ໑໘) ປທຕ຺ຖວິປ຺ຣີຍາເຍ. ‘‘ອິຕິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປ໌ຜິກໂຍ ພາໂລ, ອປ຺ປ໌ຜິກໂຍ
ປຕ຺ສີໂຕ, ເສົາປທ຺ທໂວ ພາໂລ, ອນຸປທ຺ທໂວ ປຕ຺ສີໂຕ, ເສົາປສຄ຺ໂຄ ພາໂລ, ອນຸປສຄ຺ໂຄ ປຕ຺ສີໂຕ’’ຕິອາທີສຸ (ມ. ນິ.
໓.໑໒໔) ປກາເຣ. ‘‘ອຕ຺ຖິ ອິທປ຺ປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຕນ຺ຕິ ປຸຝ຺ເຖນ ສຕາ, ‘ອານນ຺ທ, ອຕ຺ຖີ’ຕິສ຺ສ ວຈນີຍໍ. ‘ກິ ປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມ
ຣຕ’ນ຺ຕິ ອິຕິ ເຈ ວເທຍ຺ຍ. ຊາຕິປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຕໍ ອິຈ຺ຈສ຺ສ ວຈນີຍ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ທີ. ນິ. ໔.໙໖) ອວທາຣເຕ. ‘‘ອຕ຺ຖີຕິ
ໂຂ, ກຈ຺ຈານ, ອຍເມໂກ ອນ຺ໂຕ, ນຕ຺ຖີຕິ ໂຂ, ກຈ຺ຈານ, ອຍໍ ທຸຕິໂຍ ອນ຺ໂຕ’’ຕິອາທີສຸ (ສໍ. ນິ. ໔.໑໕; ສໍ. ນິ. ໓.໙໐)
ນິທສ຺ສເນ. ອິທາປີ ນິທສ຺ສເນ ເອວ ທຝ຺ຖພ຺ໂພ. ກິກ຺ຂໂວຕິ ທີ ອາມນ຺ຕນາກາໂຣ. ຕເມສ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ນິທສ຺ເສຕິ ‘‘ກິກ຺ຂໂວຕິ
ອາມນ຺ເຕສີ’’ຕີ. ອິມິນາ ນເຍນ ‘‘ກທ຺ທນ຺ເຕ’’ຕິອາທີສຸປີ ຍຖາຣຫໍ ອິຕິ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ປຸພ຺ເພ ‘‘ກຄວາ ອາມນ຺
ເຕສີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ກຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸ’’ນ຺ຕິ ອິທ ‘‘ກຄວໂຕ’’ຕິ ສາມິວຈນໍ ອາມນ຺ຕນເມວ ສມ຺ພນ຺ທິອນ຺ຕຣໍ ອເປກ຺ຂຕີຕິ ອິ
ມິນາ ອທິປ຺ປາເຍນ ‘‘ກຄວໂຕ ອາມນ຺ຕນໍ ປຜິອສ຺ໂສສຸ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ‘‘ກຄວໂຕ’’ຕິ ປນ ອິທໍ ປຜິສ຺ສວສມ຺ພນ຺ເທນ ສມ຺ປທານ
ວຈນໍ ຍຖາ ‘‘ເທວທຕ຺ຕາຍ ປຜິສ຺ສຸໂຕາຕີ’’ຕີ. ຍໍ ນິທານໍ ກາສິຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ. ອິມສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ສຸຂາວຄາຫຕຕ຺ຖນ຺ຕິ ກມ
ລກຸວລຍຸຊ຺ຊລວິມລສາທຸຣສສລິລາຍ ໂປກ຺ຂຣຕີຍາ ສຸຂາວຕຣຕຕ຺ຖໍ ນິມ຺ມລສິລາຕລຣຈນາວິລາສໂສກິຕຣຕນໂສປານໍ
ວິປ຺ປກິຕ຺ຕມຸຕ຺ຕາຕລສທິສວາລຸກາຈຸຕ຺ຕປຕ຺ສຣກູມິກາຄໍ ຕິຕ຺ຖໍ ວິຍ ສຸວິກຕ຺ຕກິຕ຺ຕິວິຈິຕ຺ຣເວທິກາປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ
ນກ຺ຂຕ຺ຕປຖໍ ຜຸສິຕຸກາມຕາຍ ວິຍ ປຜິວິຊມ຺ກິຕສມຸສ຺ສຍສ຺ສ ປາສາທວຣສ຺ສ ສຸຂາໂຣຫນຕ຺ຖໍ ທນ຺ຕມຍສຕ຺ຫມຸທຸຜລກຄ຺ຈນລ
ຕາວິນທ຺ຣມຕິຄຕປ຺ປກາສມຸທຍຸຊ຺ຊລໂສກໍ ໂສປານໍ ວິຍ ສຸວຕ຺ຕວລຍນູປຸຣາທິສງ຺ຆຝ຺ຜນສທ຺ທສມ຺ມິສ຺ສິຕສ຺ສ
ກຖິຕຫສິຕມທຸຣສ຺ສຣເຄຫຊນວິຊມ຺ກິຕວິຈຣິຕສ຺ສ ອຸລຸອາໂຣສ຺ສຣິຍວິກວໂສກິຕສ຺ສ ມຫາຆຣສ຺ສ ສຸຂປ຺ປເວສນຕ຺ຖໍ
ສຸວຕ຺ຕຣຊຕມຕິມຸຕ຺ຕາປວາລຸອາທິຊຸຕິວິສ຺ສຣວິຊ຺ໂຊຕິຕສຸປ຺ປຕິຝ຺ຖິຕວິສາລທ຺ວາຣພາຫໍ ມຫາທ຺ວາຣໍ ວິຍ ຈ
ອຕ຺ຖພ຺ຍຄ຺ຊນສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ພຸທ຺ທານໍ ເທສນາຄ຺ຍາຕຄມ຺ກີຣກາວສໍສູຈກສ຺ສ ອິມສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ສຸຂາວຄາຫຕ຺ຖໍ.

ເອຕ຺ຖາຫ – ‘‘ກິມຕ຺ຖໍ ປນ ຘມ຺ມວິນຍສງ຺ຄເຫ ກຍິຣມາເນ ນິທານວຈນໍ, ນນຸ ກຄວຕາ ກາສິຕວຈນສ຺ເສວ ສງ຺ຄໂຫ ກາຕພ຺
ໂພ’’ຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ, ເທສນາຍ ຖິຕິອສມ຺ໂມສສທ຺ເທຍ຺ຍກາວສມ຺ປາທນຕ຺ຖໍ. ກາລເທສເທສກນິມິຕ຺ຕປຣິສາປເທເສຫິ
ອຸປນິພນ຺ຘິຕ຺ວາ ຖປີຕາ ຫິ ເທສນາ ຈິຣຝ຺ຖິຕິກາ ໂຫຕິ ອສມ຺ໂມສຘມ຺ມາ ສທ຺ເທຍ຺ຍາ ຈ. ເທສກາລກຕ຺ຕຸເຫຕຸນິມິຕ຺ເຕຫິ
ອຸປນິພທ຺ໂທ ວິຍ ໂວຫາຣວິນິຈ຺ຉໂຍ. ເຕເນວ ຈ ອາຍສ຺ມຕາ ມຫາກສ຺ສເປນ ‘‘ຈິຕ຺ຕປຣິຍາທານສຸຕ຺ຕໍ, ອາວຸໂສ ອານນ຺ທ,
ກຕ຺ຖ ກາສິຕ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ເທສາທິປຸຈ຺ຉາສຸ ກຕາສຸ ຕາສໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ຘມ຺ມກຕ຺ຫາຄາຣິເກນ ‘‘ເອວໍ ເມ ສຸຕ’’ນ຺ຕິ
ອາທິນາ ອິມສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ນິທານໍ ກາສິຕໍ. ອປິຈ ສຕ຺ຖຸສມ຺ປຕ຺ຕິປ຺ປກາສນຕ຺ຖໍ ນິທານວຈນໍ. ຕຖາຄຕສ຺ສ ຫິ ກຄວໂຕ
ປຸພ຺ພຈຣຕານຸມານາຄມຕກ຺ກາກາວໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘກາວສິທ຺ຘິ. ນ ຫິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸສ຺ສ ປຸພ຺ພຈຣຕາທີຫິ ອຕ຺ໂຖ ອຕ຺ຖິ
ສພ຺ພຕ຺ຖ ອປ຺ປ໌ຜິຫຕຄ຺ຍາຕຈາຣຕາຍ ເອກປ຺ປມາຕຕ຺ຕາ ຈ ເຄຍ຺ຍຘມ຺ເມສຸ. ຕຖາ ອາຈຣິຍມຸຝ຺ຖິຘມ຺ມມຈ຺ຉຣິຍສາສນສາວກາ
ນານຸຣາຄາກາວໂຕ ຂີຕາສວກາວສິທ຺ຘິ. ນ ຫິ ສພ຺ພໂສ ຂີຕາສວສ຺ສ ເຕ ສມ຺ກວນ຺ຕີຕິ ສຸວິສຸທ຺ຘສ຺ສ ປຣານຸຄ຺ຄຫປ຺ປວຕ຺ຕີ.
ເອວໍ ເທສກສໍກິເລສກູຕານໍ ທິຝ຺ຖິສີລສມ຺ປທາທູສການໍ ອວິຊ຺ຊາຕຕ຺ຫານໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕາກາວສໍສູຈເກຫິ ຄ຺ຍາຕປ຺ປຫານສມ຺ປ
ທາກິພ຺ຍຄ຺ຊນເກຫີ ຈ ສມ຺ພຸທ຺ຘວິສຸທ຺ຘກາເວຫີ ປຸຣິມເວສາຣຊ຺ຊທ຺ວຍສິທ຺ຘີ, ຕໂຕ ຈ ອນ຺ຕຣາຍິກນິຍ຺ຍານິກຘມ຺ເມສຸ ສມ຺ໂມ
ຫາກາວສິທ຺ຘິໂຕ ປຈ຺ຉິມເວສາຣຊ຺ຊທ຺ວຍສິທ຺ຘີຕິ ກຄວໂຕ ຈຕຸເວສາຣຊ຺ຊສມນ຺ນາຄໂມ ອຕ຺ຕຫິຕປຣຫິຕປ຺ປຜິປຕ຺ຕິ ຈ
ນິທານວຈເນນ ປກາສິຕາ ໂຫຕີ. ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຕ຺ຕປຣິສາຍ ອຊ຺ຊາສຍານຸຣູປໍ ຖານຸປ຺ປຕ຺ຕິກປ຺ປ໌ຜິກາເນນ ຘມ຺ມເທສນາ
ທີປນໂຕ, ອິທ ປນ ຣູປຄຣຸການໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ອຊ຺ຊາສຍານຸຣູປໍ ຖານຸປ຺ປຕ຺ຕິກປ຺ປ໌ຜິກາເນນ ຘມ຺ມເທສນາທີປນໂຕຕິ ໂຍເຊຕພ຺
ພໍ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ສຕ຺ຖຸສມ຺ປຕ຺ຕິປ຺ປກາສນຕ຺ຖໍ ນິທານວຈນ’’ນ຺ຕີ.

ຕຖາ ສາສນສມ຺ປຕ຺ຕິປ຺ປກາສນຕ຺ຖໍ ນິທານວຈນໍ. ຄ຺ຍາຕກຣຸຕາປຣິຄ຺ຄຫິຕສພ຺ພກິຣິຍສ຺ສ ຫິ ກຄວໂຕ ນຕ຺ຖິ ນິຣຕ຺ຖກາ
ປຜິປຕ຺ຕິ, ອຕ຺ຕຫິຕຕ຺ຖາ ວາ. ຕສ຺ມາ ປເຣສໍ ເອວ ອຕ຺ຖາຍ ປວຕ຺ຕສພ຺ພກິຣິຍສ຺ສ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ສກລມ຺ປີ ກາຍວຈີມ
ໂນກມ຺ມໍ ຍຖາປວຕ຺ຕໍ ວຸຈ຺ຈມານໍ ທິຝ຺ຖຘມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິກປຣມຕ຺ເຖຫິ ຍຖາຣຫໍ ສຕ຺ຕານໍ ອນຸສາສນຝ຺ເຖນ ສາສນໍ, ນ
ກປ຺ປຣຈນາ. ຕຍິທໍ ສຕ຺ຖຸຈຣິຕໍ ກາລເທສເທສກປຣິສາປເທເສຫິ ສທ຺ຘິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ນິທານວຈເນຫິ ຍຖາຣຫໍ ປກາສີຍຕີ.
‘‘ອິທ ປນ ຣູປຄຣຸການໍ ປຸຄ຺ຄລານ’’ນ຺ຕິອາທິ ສພ຺ພໍ ປຸຣິມສທິສເມວ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ສາສນສມ຺ປຕ຺ຕິປ຺ປກາສນຕ຺ຖໍ ນິທານ
ວຈນ’’ນ຺ຕີ. ອປິຈ ສຕ຺ຖຸໂນ ປມາຕກາວປ຺ປກາສເນນ ວຈເນນ ສາສນສ຺ສ ປມາຕກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ນິທານວຈນໍ, ຕຄ຺ຈ
ເທສກປ຺ປມາຕກາວທສ຺ສນໍ ເຫຝ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ‘‘ກຄວາ’’ຕິ ຈ ອິມິນາ ປເທນ ວິກາວິຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ກຄວາຕິ
ຫິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ຣາຄໂທສໂມຫາທິສພ຺ພກິເລສມລທ຺ຈ຺ຈຣິຕໂທສປ຺ປຫານທີປເນນ ວຈເນນ ອນຄ຺ຍສາຘາຣຕສຸປຣິ

ສຸທ຺ຜລາຕກຣຸຕາທິຄຸຓວິເສສໂຍຄປ໌ຣິຫີປເນນ ຕໂຕ ເອວ ສພ຺ພສຕ຺ຕຸຕ຺ຕມກາວຫິປເນນ ອຍມຕ຺ໂຖ ສພ຺ພຖາ ປກາສິໂຕ ໂຫຕີຕິ. ອິທເມຕ຺ຖ ນິທານວຈນປ຺ປໂຍຊນສຸສ ມຸຂມຕ຺ຕນິທສຸສນໍ.

ນິກ຺ຂິຕ຺ຕສຸສາຕິ ເທສິຕສຸສ. ເທສນາ ຫິ ເທເສຕພ຺ພສຸສ ສີລາທິອຕ຺ຖສຸສ ເວເນຍ຺ຍສນ຺ຕາເນສຸ ນິກ຺ຂິປນໂຕ "ນິກ຺ເຂໂປ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປໍ ວິຈາເຣຕ຺ວາວ ວຸຈ຺ຈມານາ ປາກຜາ ໂຫຕີຕິ ສາມຄ຺ຄໂຕ ກຄວໂຕ ເທສນາຍ ສມຸຜຸຖານສຸສ ວິກາຄໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ "ເອຕ຺ຖາຍໍ ເທສນາ ເອວໍສມຸຜຸຖານາ"ຕິ ເທສນາຍ ສມຸຜຸຖາເນ ທສ຺ສິເຕ ສຸຕ຺ຕສຸສ ສມ຺ມເທວ ນິທານປ໌ຣິຊານ ເນນ ວຕ຺ຕນາຍ ສຸວິຄ຺ເຄຍ຺ຍຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ອເນກສຕອເນກສຫສຸສເກທານິປິ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕານິ ສໍກິເລສກາຄິຍາ ທີປຜຸຖານນຍວເສນ ໂສລຸອສວິຜຕໍ ນາຕິວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ເອວໍ ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສຍາທິສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປວເສນ ຈຕຸພ຺ພິຜກາວນ຺ຕິ ອາຫ – "ຈຕ຺ຕາໂຣ ຫິ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປາ"ຕີ. ເອຕ຺ຖ ຈ ຍຖາ ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສຍສຸສ ອຜຸຖຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ປ໌ຣຊ຺ຊາສຍປຸຈ຺ຈາທີ ສທ຺ຜີ ສໍສຄ຺ຄເກໂທ ສມ຺ກວຕິ "ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສໂຍ ຈ ປ໌ຣຊ຺ຊາສໂຍ ຈ, ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສໂຍ ຈ ປຸຈ຺ຈາວສິໂກ ຈ, ອຜຸຖຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກ ຈ ປ໌ຣຊ຺ຊາສໂຍ ຈ, ອຜຸຖຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກ ຈ ປຸຈ຺ຈາວສິໂກ ຈາ"ຕິ ອຊ຺ຊາສຍປຸຈ຺ຈານຸສນ຺ຜິສພ຺ກາວໂຕ, ເອວໍ ຍທິປິ ອຜຸຖຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສເຍນປິ ສໍສຄ຺ຄເກໂທ ສມ຺ກວຕິ, ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສຍາທີຫີ ປນ ປຸຣໂຕ ກິເຕຫີ ອຜຸຖຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສໍສຄ຺ໂຄ ນຕ຺ຖີຕິ ນ ອິຜ ນິຣວເສໂສ ວິຕ຺ຖາຣນໂຍ ສມ຺ກວຕີຕິ "ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕທນ຺ໂຕຄຜຕ຺ຕາ ວາ ເສສນິກ຺ເຂປານໍ ມູລນິກ຺ເຂປວເສນ ຈຕ຺ຕາໂຣວ ທສ຺ສິຕາ. ຍຖາທສຸສນຄ຺ເຫຕ຺ຖ ອຍໍ ສໍສຄ຺ຄເກໂທ ຄເຫຕພ຺ໂພຕິ.

ຕຕ຺ຣາຍໍ ວຈນຕ຺ໂຖ – ນິກ຺ຂິປີຍຕີຕິ ນິກ຺ເຂໂປ, ສຸຕ຺ຕໍ ເອວ ນິກ຺ເຂໂປ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂໂປ. ອຖ ວາ ນິກ຺ຂິປນໍ ນິກ຺ເຂໂປ, ສຸຕ຺ຕສຸສ ນິກ຺ເຂໂປ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂໂປ, ສຸຕ຺ຕເທສນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຊາສໂຍ ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສໂຍ, ໂສ ອສຸສ ອຕ຺ຖີ ກາຣຕກູໂຕຕີຕິ ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສໂຍ. ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຊາສໂຍ ເອຕສຸສາຕິ ວາ ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສໂຍ. ປ໌ຣຊ຺ຊາສເຍປິ ເອເສວ ນໂຍ. ປຸຈ຺ຈາຍ ວໂສ ປຸຈ຺ຈາວໂສ, ໂສ ເອຕສຸສ ອຕ຺ຖີຕິ ປຸຈ຺ຈາວສິໂກ. ສຸຕ຺ຕເທສນາວຕ຺ຖຸກູຕສຸສ ອຕ຺ຖສຸສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິ, ອຕ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິ ເຍວ ອຜຸຖຸປ຺ປຕ຺ຕິ ຕ຺ຖ-ກາຣສຸສ ຜຸຖ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ. ສາ ເອຕສຸສ ອຕ຺ຖີຕິ ອຜຸຖຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກ. ອຖ ວາ ນິກ຺ຂິປີຍຕີ ສຸຕ຺ຕໍ ເອເຕນາຕິ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂໂປ, ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສຍາທີ ເອວ. ເອຕສ຺ມິ ອຕ຺ຖວິກປ຺ເປ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຊາສໂຍ ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສໂຍ. ປ໌ເຣສໍ ອຊ຺ຊາສໂຍ ປ໌ຣຊ຺ຊາສໂຍ. ປຸຈ຺ຈີຍຕີຕິ ປຸຈ຺ຈາ, ປຸຈ຺ຈິຕພ຺ໂພ ອຕ຺ໂຖ. ປຸຈ຺ຈາວເສນ ປວຕ຺ຕໍ ຜມ຺ມປ຺ປຕິຄ຺ຄາຫການໍ ວຈນໍ ປຸຈ຺ຈາວສິກໍ, ຕເທວ ນິກ຺ເຂປສທ຺ທາເປກ຺ຂາຍ ປຸລ຺ລິງ຺ຄວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ – "ປຸຈ຺ຈາວສິໂກ"ຕີ. ຕຖາ ອຜຸຖຸປ຺ປຕ຺ຕິ ເອວ ອຜຸຖຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ອປິເຈຕ຺ຖ ປ໌ເຣສໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍປ໌ຣິປາກາທິກາຣຕນິຣເປກ຺ຂຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສຍສຸສ ວິສຸໍ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປກາໂວ ຍຸຕ຺ໂຕ ເກວລໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຊາສເຍເນວ ຜມ຺ມຕນ຺ຕິຜຸຖປນຕ຺ຖໍ ປວຕ຺ຕິຕເທສນຕ຺ຕາ. ປ໌ຣຊ຺ຊາສຍປຸຈ຺ຈາວສິການໍ ປນ ປ໌ເຣສໍ ອຊ຺ຊາສຍປຸຈ຺ຈານໍ ເທສນາປວຕ຺ຕິເຫຕຸກູຕານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ປວຕ຺ຕິຕານໍ ກຖມຜຸຖຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອນວໂຣໂຜ, ປຸຈ຺ຈາວສິກອຜຸຖຸປ຺ປຕ຺ຕິການໍ ວາ ປ໌ຣຊ຺ຊາສຍານຸໂຣເຜນ ປວຕ຺ຕິຕານໍ ກຖໍ ປ໌ຣຊ຺ຊາສເຍ ອນວໂຣໂຜຕິ? ນ ໂຈເທຕພ຺ພເມຕໍ. ປ໌ເຣສຄ຺ຫິ ອກິນີຫາຣປ໌ຣິປຸຈ຺ຈາທິວິນິມຸຕ຺ຕສ຺ເສວ ສຸຕ຺ຕເທສນາກາຣຕຸປ຺ປາທສຸສ ອຜຸຖຸປ຺ປຕ຺ຕິກາເວນ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ປ໌ຣຊ຺ຊາສຍປຸຈ຺ຈາວສິການໍ ວິສຸໍ ຄຫຕໍ. ຕຖາ ຫິ ພ຺ຣຫ຺ມຊາລຜມ຺ມທາຍາທສຸຕ຺ຕາທີນໍ ວຕ຺ຕາວຕ຺ຕອາມິສຸປ຺ປາທາທິເທສນານິມິຕ຺ຕໍ "ອຜຸຖຸປ຺ປຕ຺ຕີ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ປ໌ເຣສໍ ປຸຈ຺ຈໍ ວິນາ ອຊ຺ຊາສຍໍ ເອວ ນິມິຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ເທສິໂຕ ປ໌ຣຊ຺ຊາສໂຍ, ປຸຈ຺ຈາວເສນ ເທສິໂຕ ປຸຈ຺ຈາວສິໂກຕິ ປາກໂຜຍມຕ຺ໂຖຕິ. ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຊາສເຍເນວ ກເຖສີຕິ ຜມ຺ມຕນ຺ຕິຜຸຖປນຕ຺ຖໍ ກເຖສິ. ວິມຸຕ຺ຕິປ໌ຣິປາຈນີຍາ ຜມ຺ມາ ສທ຺ຜິນ຺ທ຺ຣິຍາທໂຍ. ອຊ຺ຊາສຍນ຺ຕິ ອຜິມຸຕ຺ຕິ. ຂນ຺ຕິນ຺ຕິ ທິຜຸຖິນິຊ຺ຊານກ຺ຂນ຺ຕິ. ມນນ຺ຕິ ປຄ຺ຄຕ຺ຕິຈິຕ຺ຕໍ. ອກິນີຫາຣນ຺ຕິ ປຕິຜານໍ. ພຸຊ຺ຊນກາວນ຺ຕິ ພຸຊ຺ຊນສກາວໍ, ປຜິວິຊ຺ຊນາກາຣໍ ວາ. ຣູປຄຣຸການນ຺ຕິ ປຄ຺ຈສຸ ອາຣມ຺ມເຕສຸ ຣູປາຣມ຺ມຕຄຣຸກາ ຣູປຄຣຸກາ. ຈິຕ຺ເຕນ ຣູປນິນ຺ນາ ຣູປໂປຕາ ຣູປປພ຺ການາ ຣູປທສຸສນປ຺ປສຸຕາ ຣູເປນ ອາກຫ຺ຜິຕຫທຍາ, ເຕສໍ ຣູປຄຣຸການໍ.

ປຜິເສຜຕ຺ໂຖຕິ ປຜິກ຺ເຂປຕ຺ໂຖ. ກສຸສ ປນ ປຜິກ຺ເຂປຕ຺ໂຖຕິ? ກິຣິຍາປຜານຄ຺ຫິ ວາກ຺ຍໍ, ຕສ຺ມາ "ນ ສມນຸປສຸສາມິ"ຕິ ສມນຸປສຸສນາກິຣິຍາປຜິເສຜຕ຺ໂຖ. ເຕນາຫ – "ອິມສຸສ ປນ ປທສຸສາ"ຕິອາທີ. ໂຍ ປໂຣ ນ ໂຫຕິ, ໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ໂລກ ສມຄ຺ຄາມຕ຺ຕສິທ຺ຜໍ ສຕ຺ຕສນ຺ຕານໍ ສນ຺ຜາຍ – "ອຫ"ນ຺ຕິ ສຕ຺ຖາ ວທຕິ, ນ ພາຫີຣາປ໌ຣິກປ຺ປິຕໍ ອຫໍກາຣວິສຍໍ ອຫໍກາຣສຸສ ໂພຜິມູເລເຍວ ສມຸຈ຺ຊິນ຺ນຕ຺ຕາ. ໂລກສມຄ຺ຄານຕິກ຺ກມນ຺ຕາ ເອວ ຫິ ພຸທ຺ຜານໍ ໂລກິເຍ ວິສເຍ ເທສນາປວຕ຺ຕິ. ກິກ຺ຂເວຕິ ອາລປເນ ການຕໍ ເທຜຸຖາ ວຸຕ຺ຕເມວ. ອຄ຺ຄນ຺ຕິ ອເປກ຺ຂາສິທ຺ຜຕ຺ຕາ ອຄ຺ຄຕ຺ຖສຸສ "ອິທານິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຕ຺ຖີຣູປໂຕ ອຄ຺ຄ"ນ຺ຕິ ອາຫ. ເອກມ຺ປີ ຣູປນ຺ຕິ ເອກໍ ວຕ຺ຕາຍຕນໍ. ສມໍ ວິສມໍ ສມ຺ມາ ຍາຖາວໂຕ ອນຸ ອນຸ ປສ຺ສຕີຕິ ສມນຸປສຸສນາ, ຄາຕໍ. ສໍກິ

ລິສ຺ສນວເສນ ອນຸ ອນຸ ປສ຺ສຕີຕິ ສມນຸປສ຺ສນາ, ທິຍ຺ຖີ໋ ໂນ ນິຈ຺ຈໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ອາທິອຕ຺ໂຖ, ເອວມາທີໂກຕິ ອຕ຺ໂຖ໋ ເຕນ “ທຸກ຺ຂໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕີ”ຕິ ເອວມາທີນິ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕີ໋ ໂອໂລເກນ຺ໂຕປີຕິ ເທວມນຸສ຺ສວິມານກປ຺ປຣຸກ຺ຂມຕີການກາທີຄຕານິ ຣູປານິ ອນວເສສໍ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕຍ຺ຍາເຕນ ໂອໂລເກນ຺ໂຕປີ໋ ສາມຍ຺ຍວຈໂນປີ ຍໍ-ສທ຺ໂທ “ເອກຣູປມ຺ປີ”ຕິ ຣູປສ຺ສ ອສິຄຕຕ຺ຕາ ຣູປວິສໂຍ ອິຈ຺ຊິໂຕຕິ “ຍໍ ຣູປ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໋ ຕຖາ ປຸຣິສສທ຺ໂທ ປຣິຍາທິຍິຕພ຺ພຈິຕ຺ຕປຸຄ຺ຄລວິສໂຍຕິ ຣູປຄຣຸກສ຺ສາຕິ ວິເສສິຕໍ໋ ຄຫຕໍ “ເຂປນ”ນ຺ຕິ ຈ ອສິປ຺ເປຕໍ, ປຣິຍາທານຍ຺ຈ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິນິວາຣຕນ຺ຕິ ອາຫ – “ຈຕຸກູມກກຸສລຈິຕ຺ຕ”ນ຺ຕີ໋ ຕຍ຺ຫິ ຣູປີ ຕາທິສສ຺ສ ປຣິຕ຺ຕກຸສລສ຺ສປີ ອຸປ຺ປຕ຺ຕີ ນິວາເຣຕິ, ກິມງ຺ຄໍ ປນ ມຫຄ຺ຄຕານຸຕ຺ຕຣຈິຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ໂລກຸຕ຺ຕຣກຸສລຈິຕ຺ຕສ຺ສປີ ອຸປ຺ປຕ຺ຕີຍາ ນິວາຣຕໍ ໂຫຕຸ ສມຕ຺ຖໍ, ໂລກິຍກຸສລຸປ຺ປຕ຺ຕີຍາ ນິວາຣກຕ຺ເຕ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖີຕິ “ຈຕຸກູມກກຸສລຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທິຍິຕ຺ວາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໋ ນ ຫິ ກາມຄຸຕສ຺ສາທປ຺ປສຸຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ທານາທິວເສນ ສວິປ຺ຜາຣິກາກຸສລຸປ຺ປຕ຺ຕິ ສມ຺ກວຕີ໋ ຄຕ຺ຫິຕ຺ວາ ເຂເປຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ຕານໍ ອສ຺ສາເທຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕມານສ຺ສ ອກຸສລຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫນ຺ຕໍ ປວຕ຺ຕິນິວາຣເຕນ ມຸຍ຺ກິຄຕໍ ວິຍ ຄເຫຕ຺ວາ ອນຸປ຺ປາທນິໂຣເຜນ ເຂເປຕ຺ວາ ວິຍ ຕິຍ຺ຖຕີ໋ ຕາວ ມຫຕິ ໂລກສນ຺ນິວາເສ ຕສ຺ສ ປຣິຍາທິຍຍ຺ຖານໍ ອວິຈ຺ເຊທໂຕ ລພ຺ກຕີຕິ ອາຫ – “ຕິຍ຺ຖຕີ”ຕິ ຍຖາ “ປພ຺ພຕາ ຕິຍ຺ຖນ຺ຕິ, ນຊ຺ໂຊ ສນ຺ທນ຺ຕີ”ຕີ໋ ເຕນາຫ – “ອິຜ ອຸກາຍມ຺ປີ ວຍ຺ຜຕີ”ຕິອາທີ໋

ຍຖຍິທນ຺ຕິ ສນ຺ຜິວເສນ ອາກາຣສ຺ສ ຣສ຺ສຕ຺ຕໍ ຍກາຣາຄໂມ ຈາຕິ ອາຫ – “ຍຖາ ອິທ”ນ຺ຕີ໋ ອິຕ຺ຖີຍາ ຣູປນ຺ຕິ ອິຕ຺ຖີສຣີຣຄຕໍ ຕປ຺ປຜິພທ຺ຜຍ຺ຈ ຣູປາຍຕນໍ໋ ປຣມຕ຺ຖສ຺ສ ນິຣຸລ຺ໂທ, ປຖມໍ ສາຜາຣຕາໂຕ ສທ຺ທສຕ຺ຖລກ຺ຂຕານິ ວິກາເວຕພ຺ພານິ, ປຈ຺ຊາ ອສາຜາຣຕາໂຕຕິ ຕານິ ປາລຸອິວເສນ ວິກາເວຕຸໍ – “ຣູປ຺ປຕີຕິ ໂຂ…ເປ… ເວທິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ອາຫ໋ ຕຕ຺ຖ ຣູປ຺ປຕີຕິ ສີຕາທີວິໂຣຜິປຈ຺ຈເຍທິ ວິກາຣໍ ອາປາທີຍຕິ, ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖ໋ ວິກາຣຸປ຺ປຕ຺ຕິ ຈ ວິໂຣຜິປຈ຺ຈຍສນ຺ນິປາເຕ ວິສທິສຸປ຺ປຕ຺ຕິ ວິກູຕຕຣາ, ກຸໂຕ ປນາຍໍ ວິເສໂສຕິ ເຈ? “ສີເຕນາ”ຕິອາທິວຈນໂຕ໋ ເອວຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ ເວທນາທີສຸ ອນວເສສຣູປສມຍ຺ຍາສາມຍ຺ຍລກ຺ຂຕນ຺ຕິ ສພ຺ພຣູປຜມ຺ມສາຜາຣຕໍ ຣູປ຺ປນໍ໋ ອິທານິ ອຕ຺ຖຸທ຺ຜາຣນເຍນ ຣູປສທ຺ທໍ ສໍວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ “ອຍໍ ປນາ”ຕິອາທີມາຫ໋ ຣູປກ຺ຂນ຺ເຜ ວຕ຺ຕຕີຕິ “ໂອລຸອາຣິກໍ ວາ ສຸຂຸມໍ ວາ”ຕິອາທິວຈນໂຕ (ມ໋ ນິ໋ ໑໋໓໖໑; ໔໋໑໑໓; ໖໋໗໖, ໗໙; ວິກ໋ ໘)໋ ຣູປູປປຕ຺ຕີຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ຣູປກໂວ ຣູປີ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລເປນ໋ ຣູປກວູປປຕ຺ຕີຍາຕິ ອຍຍ຺ເຫຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ໋ ກສີຕນິມິຕ຺ເຕຕິ ປຖວິກສີຕາທິສຍ຺ຍິເຕ ປຜິກາຄນິມິຕ຺ເຕ໋ ຣູປ຺ປຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຜລສ຺ສ ສກາວໍ ກໂຣຕີຕິ ຣູປີ, ສກາວເຫຕູຕິ ອາຫ – “ສຣູປາ…ເປ… ເອຕ຺ຖ ປຈ຺ຈເຍ”ຕີ໋ ກຣຈຣຕາທີອວຍວສງ຺ຆາຕກາເວນ ຣູປີຍຕິ ນິຣູປີຍຕີຕິ ຣູປີ, ຣູປກາໂຍຕິ ອາຫ – “ອາກາໂສ…ເປ… ເອຕ຺ຖ ສຣີເຣ”ຕີ໋

ຣູປຍຕິ ວຕ຺ຕວິກາຣໍ ອາປຊ຺ຊມານໍ ຫທຍງ຺ຄຕກາວໍ ປກາເສຕີຕິ ຣູປີ, ວຕ຺ຕາຍຕນໍ໋ ອາໂຣຫປຣິຕາຫາທິເກທຣູປຄຕໍ ສຕ຺ຖານສມ຺ປຕ຺ຕີ ນິສ຺ສາຍ ປສາທໍ ອາປຊ຺ຊມາໂນ ຣູປປ຺ປມາໂຕຕິ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ – “ເອຕ຺ຖ ສຕ຺ຖາເນ”ຕີ໋ ປີຍຣູປນ຺ຕິອາທີສຸ ສກາວຕ຺ໂຖ ຣູປສທ຺ໂທ໋ ອາທິສທ຺ເທນ ຣູປຊ຺ຊານາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ໋ “ຣູປີ ຣູປານິ ປສ຺ສຕີ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ເກສາທີສຸ ປຣິກມ຺ມສຍ຺ຍາວເສນ ປຜິລທ຺ຜຣູປຊ຺ຊານໍ ຣູປີ, ຕໍ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ຣູປີຕິ ວຸຕ຺ໂຕ໋ ອິຕ຺ຖີຍາ ຈຕ຺ສມຸຍ຺ຖາເນ ວຕ຺ເຕຕິ ອິຕ຺ຖີສຣີຣປຣິຍາປນ຺ນເມວ ຣູປີ ຄທິຕໍ, ຕປ຺ປຜິພທ຺ຜວຕ຺ຖາລງ຺ການາທີຣູປມ຺ປີ ປນ ປຸຣິສຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິຍາທາຍກໍ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ – “ອປີຈາ”ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ໋ ຄນ຺ຜວຕ຺ຕາຄ຺ຄຫເຕນ ວິເລປນໍ ວຸຕ຺ຕໍ໋ ການໍ “ອສຸກາຍ ອິຕ຺ຖີຍາ ປສາຜນ”ນ຺ຕິ ສລ຺ລກ຺ຂິຕສ຺ສ ອກາຍປ຺ປຜິພທ຺ຜສ຺ສປີ ວຕ຺ໂຕ ປຜິພທ຺ຜຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຍ຺ເຖຍ຺ຍ, ຕໍ ປນ ນ ເອກນ຺ຕິກນ຺ຕິ ເອກນ຺ຕິກໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ກາຍປ຺ປຜິພທ຺ໂຜ”ຕິອາຫ໋ ອຸປກປ຺ປຕີຕິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິຍາທານາຍ ອຸປກປ຺ປຕີ໋ ປຸຣິມສ຺ເສວາຕິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕອຕ຺ຖສ຺ເສວ ທລ຺ຫີກຣຕຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຍຖາ “ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸ ພນ຺ຜໍ ສຸພນ຺ຜ”ນ຺ຕີ໋ ນິຄມນວເສນ ວາ ເອຕໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ໋ ໂອປມ຺ມວເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ “ຍໍ ເອວໍ ປຸຣິສສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຍ຺ຖຕີ”ຕິ ສກລເມວິທໍ ປຸຣິມວຈນໍ ອຸປມາວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຕ຺ຖ ປນ ອຸປມາກູຕໍ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ – “ຍຖຍິທໍ…ເປ… ອິຕ຺ຖີຣູປ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໋ ປຣິຍາທາເນ ອານຸກາໂວ ສມ຺ກໂວ ປຣິຍາທານານຸກາໂວ, ຕສ຺ສ ທສ຺ສນວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ໋

ອິທໍ ປນ “ອິຕ຺ຖີຣູປ”ນ຺ຕິອາທິວຈນໍ ປຣິຍາທານານຸກາເວ ສາເຜຕພ຺ເພ ທີເປຕພ຺ເພ ວຕ຺ຖຸ ກາຣຕໍ໋ ນາໂຄ ນາມ ໂສ ຣາຊາ, ທີຆທາຄິກຕ຺ຕາ ປນ “ມຫາທາຄິກນາຄຣາຊາ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ໋ ອສໍວຣນິຍາເມນາຕິ ຈກ຺ຂຸທ຺ວາຣິເກນ ອສໍວຣນິຫາເຣນ໋ ນິມິຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ຣາຄຸປ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸກູຕໍ ຣູປີ ສຸກນິມິຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ໋ ວິສີກາທສ຺ສນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາຕິ ສິວຖີກທສ຺ສນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ໋ ຕຕ຺ຖ ທີ ອາທີນວານຸປສ຺ສນາ ອິຊ຺ຊຕີ໋ ວຕ຺ຖຸໂລເກນ ກຸໂຕ ຕາທີສາຍ ມຣຕນ຺ຕິ ອສທ຺ທທຫນ຺ໂຕ “ມຸຂໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ສູມວຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ເຕທຫຣສາມເຕເຣ ອຸປ຺ປຕ຺ເຫນ຺ໂຕ ວທຕີ໋

ຣຕນຕ຺ຕເຍ ສຸປ຺ປສນ຺ນຕ຺ຕາ ກາກວຕ຺ຕາຕິສ຺ສາທີທີ ວິເສສນຕ຺ຖລ຺ຈ ໂສ ຕິສ຺ສມຫາຣາຊາ ສທ຺ຮາສທ຺ເທນ ວິເສເສຕ຺ວາ ວຸຈ຺ຈ
ຕິ຺ ທຫຣສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍຕິຍ຺ຖຕິຕິ ອຣິກາຣວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ນິຍ຺ຖິຕ຺ທ຺ເທສກິຈ຺ໂຈຕິ ຄາເມ ອສປ຺ປາຍຣູປທສ຺ສນໍ ອິມສ຺ສ
ອນຕ຺ຖາຍ ສິຍາຕິ ອາຈຣິເຍນ ນິວາຣິຕຄາມປ຺ປເວໂສ ປຈ຺ຉາ ນິຍ຺ຖິຕ຺ທ຺ເທສກິຈ຺ໂຈ ຫຸຕ຺ວາ ກິໂຕ຺ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – "ອຕ຺ຖກາມາ
ນໍ ວຈນໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ"ຕິ ຺ ນິວຕ຺ຖວຕ຺ຖໍ ສລ຺ຊານິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ຕນາ ທິຍ຺ຖທິວເສ ນິວຕ຺ຖວຕ຺ຖໍ ຕສ຺ສາ ມຕທິວເສ ສິວ
ຖິກທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ຄເຕນ ລທ຺ຣໍ ສລ຺ຊານິຕ຺ວາ຺ ເອວມ຺ປີຕິ ເອວໍ ມຣຕາສມ຺ປາປນວເສນປີ຺ ອຍໍ ຕາເວຕ຺ຖ ອຍ຺ຖກຖາຍ ອນຸຕ຺
ຕານຕ຺ຖທີປນາ຺

ເນຕ຺ຕິນຍວຕ຺ຕນາ

ອິທານິ ປກຣຕນເຍນ ປາລຸອິຍາ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນໍ ກຣິສ຺ສາມ຺ ສາ ປນ ອຕ຺ຖສໍວຕ຺ຕນາ ຍສ຺ມາ ເທສນາຍ
ສມຸຍ຺ຖານປ຺ປໂຍຊນກາຊເນສຸ ປີຕ຺ທຕ຺ເຖສຸ ຈ ນິທ຺ຮາຣິເຕສຸ ສຸກຣາ ໂຫຕິ ສຸວິລ຺ເລຍ຺ຍາ ຈ, ຕສ຺ມາ ສຸຕ຺ຕເທສນາຍ ສມຸຍ຺ຖາ
ນາທີນິ ປຖມໍ ນິທ຺ຮາຣຍິສ຺ສາມ຺ ຕຕ຺ຖ ສມຸຍ຺ຖານໍ ນາມ ເທສນານິທານໍ, ຕໍ ສາຮາຣຕມສາຮາຣຕນ຺ຕິ ທຸວິຮໍ຺ ຕຕ຺ຖ
ສາຮາຣຕມ຺ປີ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກພາຫິຣເກທໂຕ ທຸວິຮໍ຺ ຕຕ຺ຖ ສາຮາຣຕໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກສມຸຍ຺ຖານໍ ນາມ ໂລກນາຖສ຺ສ ມຫາກຣຸຕາ຺
ຕາຍ ທີ ສມຸສ຺ສາທິຕສ຺ສ ກຄວໂຕ ເວເນຍ຺ຍານໍ ຮມ຺ມເທສນາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸທປາທີ, ຍໍ ສນ຺ຮາຍ ວຸຕ຺ຕໍ – "ສຕ຺ເຕສຸ ຈ ກາຣຸລ຺ລ
ຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ພຸທ຺ຮຈກ຺ຂຸນາ ໂລກໍ ໂວໂລເກສີ"ຕິອາທີ (ມ຺ ນິ຺ ໑໔໘໗; ມຫາວ຺ ຣ; ສໍ຺ ນິ຺ ໑໗໑໗)຺ ເອຕ຺ຖ ຈ ເທ
ຕາວຕ຺ຖາຍປີ ມຫາກຣຸຕາຍ ສ຺ງໂຄທ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ ຍາວເທວ ສໍສາຣມໂຫຄໂຕ ສທ຺ຮມ຺ມເທສນາຫຕ຺ຖທາເນຫີ ສຕ຺ຕສນ຺
ຕາຣຕຕ຺ຖໍ ຕທຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ຺ ຍຖາ ຈ ມຫາກຣຸຕາ, ເອວໍ ສພ຺ພລ຺ລຸຕລ຺ລາຕໍ ທສພລລາຕາທໂຍ ຈ ເທສນາຍ
ອພ຺ການ຺ຕຣສມຸຍ຺ຖານກາເວນ ວຕ຺ຕພ຺ພາ຺ ສພ຺ພລ຺ທີ ເລຍ຺ຍຮມ຺ມໍ ເຕສໍ ເທເສຕພ຺ພາກາຣໍ ສຕ຺ຕານລ຺ຈ ອາສຍານຸສຍາທີ ຍາ
ຖາວໂຕ ຊານນ຺ໂຕ ກຄວາ ຖານາຍ຺ຖານາທີສຸ ໂກສລ຺ເລນ ເວເນຍ຺ຍຊ຺ຊາສຍານຸຣູປໍ ວິຈິຕ຺ຕນຍເທສນໍ ປວຕ຺ເຕສີຕິ຺ ພາຫິຣໍ
ປນ ສາຮາຣຕໍ ສມຸຍ຺ຖານໍ ທສສທສ຺ສມຫາພ຺ຣຫ຺ມປຣິວາຣສ຺ສ ສຫມ຺ປຕິພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ອຊ຺ເຊສນໍ຺ ຕທຊ຺ເຊສນ຺ຕຕຣກາລລ຺ທີ
ຮມ຺ມຄມ຺ກີຣຕາປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາຊນິຕໍ ອປ຺ໂປ຺ສ຺ສຸກ຺ກຕໍ ປຕິປ຺ປສ຺ສມ຺ເກຕ຺ວາ ຮມ຺ມສ຺ສາມິ ຮມ຺ມເທສນາຍ ອຸສ຺ສາຫຊາໂຕ
ອໂຫສີ຺ ອສາຮາຣຕມ຺ປີ ອພ຺ການ຺ຕຣພາຫິຣເກທໂຕ ທຸວິຮເມວ຺ ຕຕ຺ຖ ອພ຺ການ຺ຕຣໍ ຍາຍ ມຫາກຣຸຕາຍ ເຍນ ຈ ເທສ
ນາລາເຕນ ອິທໍ ສຸຕ຺ຕໍ ປວຕ຺ຕິຕໍ, ຕທຸກຍໍ ເວທິຕພ຺ພໍ຺ ພາຫິຣໍ ປນ ຣູປຄຣຸການໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ອຊ຺ຊາສໂຍ຺ ສ຺ວາຍມຕ຺ໂຖ
ອຍ຺ຖກຖາຍໍ ວຸຕ຺ໂຕ ເອວ຺

ປໂຍຊນມ຺ປີ ສາຮາຣຕາສາຮາຣຕໂຕ ທຸວິຮໍ຺ ຕຕ຺ຖ ສາຮາຣຕໍ ຍາວ ອນຸປາທາປຣິນິພ຺ພານໍ ວິມຸຕ຺ຕິຣສຕ຺ຕາ ກຄວໂຕ ເທສ
ນາຍ຺ ເຕເນວາຫ – "ເອຕທຕ຺ຖາ ກຖາ, ເອຕທຕ຺ຖາ ມນ຺ຕນາ"ຕິອາທີ຺ ອສາຮາຣຕໍ ປນ ເຕສໍ ຣູປຄຣຸການໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ຣູເປ
ລນ຺ທຣາຄສ຺ສ ຊຫາປນໍ, ອຸກຍມ຺ເປຕໍ ພາຫິຣເມວ຺ ສເຈ ປນ ເວເນຍ຺ຍສນ຺ຕານຄຕມ຺ປີ ເທສນາພລສິທ຺ຮິສ຺ງຂາຕໍ ປໂຍຊນໍ
ອຮິປ຺ປາຍສມິຊ຺ຊນກາວໂຕ ຍຖາຮິປ຺ເປຕຕ຺ຖສິທ຺ຮິຍາ ມຫາກາຣຸຕິກສ຺ສ ກຄວໂຕປີ ປໂຍຊນເມວາຕິ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍ, ອິມິນາ ປຣິ
ຍາເຍນສ຺ສ ອພ຺ການ຺ຕຣຕາປີ ສິຍາ຺

ອປິຈ ເຕສໍ ຣູປຄຣຸການໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ຣູປສ຺ມິໍ ວິຊ຺ຊມານສ຺ສ ອາທີນວສ຺ສ ຍາຖາວໂຕ ອນວໂພໂຮ ອິມິສ຺ສາ ເທສນາຍ ສມຸຍ຺ຖາ
ນໍ, ຕທວໂພໂຮ ປໂຍຊນໍ຺ ໂສ ທີ ອິມາຍ ເທສນາຍ ກຄວນ຺ຕໍ ປໂຍເຊຕິ ຕນ຺ນິປ຺ຜາທນປຣາຍໍ ເທສນາຕິ ກຕ຺ວາ຺ ຍລ຺ທີ ເທສ
ນາຍ ສາເຮຕພ຺ພໍ ຜລໍ, ຕໍ ອາກ຺ງຂິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ເທສກໍ ເທສນາຍ ປໂຍເຊຕິຕິ ປໂຍຊນນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ຺ ຕຖາ ເຕສໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ
ຕທລ຺ເລສລ຺ຈ ເວເນຍ຺ຍານໍ ຣູປມຸເຂນ ປລ຺ຈສຸ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຮສຸ ອາທີນວທສ຺ສນລ຺ເຈຕ຺ຖ ປໂຍຊນໍ຺ ຕຖາ ສໍ
ສາຣຈກ຺ກນິວຕ຺ຕິສທ຺ຮມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕິສສ຺ສຕາທິມິຈ຺ຉາວາທນິຣາກຣຕໍ ສມ຺ມາວາທປ຺ເຣກ຺ຂາໂຣ ອກຸສລມູລສມູຫນນໍ
ກຸສລມູລສມາໂຣປນໍ ອປາຍທ຺ວາຣປິທຫນໍ ສຄ຺ຄມຄ຺ຄທ຺ວາຣວິວຣຕໍ ປຣິຍຸຍ຺ຖານວູປສມນໍ ອນຸສຍສມຸຄ຺ຄາຕນໍ "ມຸຕ຺ໂຕ ໂມ
ເຈສ຺ສາມິ"ຕິ ປຸຣິມປຕິລ຺ລາວິສໍວາທນໍ ຕປ຺ປຕິປກ຺ຂມາຣມໂນຣຖວິສໍວາທນໍ ຕິຕ຺ຖິຍຮມ຺ມນິມ຺ມຖນໍ ພຸທ຺ຮຮມ຺ມປຕິຍ຺ຖາປນນ຺
ຕິ ເອວມາທີນິປີ ປໂຍຊນານິ ອິຮ ເວທິຕພ຺ພານິ຺

ຍຖາ ເຕ ປຸຄ຺ຄລາ ຣູປຄຣຸກາ, ເອວໍ ຕທລ຺ເລ ຈ ສກ຺ກາຍຄຣຸກາ ສກ຺ກາຍສ຺ມິໍ ອລ຺ລີນາ ສ຺ງຂຕຮມ຺ມານໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຮສ຺ສ ຈ
ປຕິປຕ຺ຕີ ອຊານນ຺ຕາ ອສທ຺ຮມ຺ມສ຺ສວນສາຮາຣຕປຣິຈຣິຍມນສິກາຣປຣາ ສທ຺ຮມ຺ມສ຺ສວນຮາຣຕປຣິຈຍປ຺ປຕິເວຮວິມຸຂາ ຈ

ຠວວິປ຺ປໂມກ຺ເຂສິໂນ ເວເນຍ຺ຍາ ອິມິສ຺ສາ ເທສນາຍ ຠາຊນໍຯ

ປີຓ຺ຫຕ຺ຕາ ເຈຕ຺ຖ ຣູປຄ຺ຄຫເຓນ ຣູປຘາຕຸຣູປາຍຕນຣູປກ຺ຂນ຺ຘປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫນໍ ຣູປມຸເຂນ ຈຕຸຘມ຺ມານໍ ວຏ຺ຏຕ຺ຕຍວິຈ຺ເຉທນູປາໂຍ ອາສໂວຆາທິວິເວຈນໍ ອຠິນ຺ທນນິວາຣຓສງ຺ຄຕິກ຺ກໂມ ວິວາທມູລປຣິຈ຺ຈາໂຄ ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍານຸໂຍໂຄ ປຫານຕ຺ຕຍທີປນາ ສມຖວິປສ຺ສນານຸຏ຺ຐານໍ ຠາວນາສຈ຺ຉິກິຣິຍາສິທ຺ຘິຕິ ເອວມາທໂຍ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ອິໂຕ ປຣໍ ປນ ໂສຬສ ຫາຣາ ທສ຺ເສຕພ຺ພາຯ ຕຕ຺ຖ “ຣູປ”ນ຺ຕິ ສຫຊາຕາ ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຍຠູຕາ ຕປ຺ປຏິພທ຺ຘາ ຈ ສພ຺ເພ ຣູປາ ຣູປຘມ຺ມາ ຕຓ຺ຫາວຊ຺ຊາ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈໍຯ ຕໍສມຸຏ຺ຐາປິກາ ຕທາຣມ຺ມຓາ ຈ ຕຓ຺ຫາ ສມຸທຍສຈ຺ຈໍຯ ຕທຸຠເຍສໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕິ ນິໂຣຘສຈ຺ຈໍຯ ນິໂຣຘປ຺ປຊານນາ ປຏິປທາ ມຄ຺ຄສຈ຺ຈໍຯ ຕຕ຺ຖ ສມຸທເຍນ ອສ຺ສາໂທ, ທຸກ຺ເຂນ ອາທີນໂວ, ມຄ຺ຄນິໂຣເຘຫິ ນິສ຺ສຣຓໍ, ຣູປາຣມ຺ມຓສ຺ສ ອກຸສລຈິຕ຺ຕສ຺ສ ກຸສລຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ປຣິຍາທານໍ ຜລໍຯ ຍຎ຺ຫິ ເທສນາຍ ສາເຘຕພ຺ພໍ ປໂຍຊນໍ, ຕໍ ຜລນ຺ຕິ ວຸຕ຺ໂຕວາຍມຕ຺ໂຖຯ ຕທຕ຺ຖໍ ຫິທໍ ສຸຕ຺ຕໍ ຠຄວຕາ ເທສິຕນ຺ຕິຯ ຍຖາ ຕໍ ກຸສລຈິຕ຺ຕໍ ນ ປຣິຍາທິຍຕິ, ເອວໍ ປຏິສງ຺ຂານຠາວນາພລປຣິຄ຺ຄຫິຕາ ອິນ຺ທຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣຕາ ອຸປາໂຍຯ ປຸຣິສສ຺ສ ກຸສລຈິຕ຺ຕປຣິຍາທາເນນສ຺ສ ຣູປສ຺ສ ອຎ຺ຎຣູປາສາຘາຣຓາທສ຺ສນາປເທເສນ ອຕ຺ຖກາເມຫິ ຕໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ສາຘຸກໍ ຣກ຺ຂິຕພ຺ພໍຯ ອຍເມຕ຺ຖ ຠຄວໂຕ ອາຓຕ຺ຕີຕິ ອຍໍ ເທສນາຫາໂຣຯ ອສ຺ສາທາທີສນ຺ທສ຺ສນວິຠາວນລກ຺ຂໂຓ ຫິ ເທສນາຫາໂຣຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ເນຕ຺ຕິປ຺ປກຣເຓ –

“ອສ຺ສາທາທີນວຕາ, ນິສ຺ສຣຓມ຺ປິ ຈ ຜລໍ ອຸປາໂຍ ຈ;

ອາຓຕ຺ຕີ ຈ ຠຄວໂຕ, ໂຍຄີນໍ ເທສນາຫາໂຣ”ຕິຯ (ເນຕ຺ຕິຯ ໔ ນິທ຺ເທສວາຣ);

ເທສິຍຕິ ສໍວຓ຺ຓິຍຕິ ເອຕາຍ ສຸຕ຺ຕຕ຺ໂຖຕິ ເທສນາ, ເທສນາຍ ສຫຈຣຓໂຕ ວາ ເທສນາຯ ນນຸ ຈ ອຎ຺ເຎປິ ຫາຣາ ເທສນາສງ຺ຂາຕສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນາໂຕ ເທສນາຍ ສຫຈາຣິໂນ ວາຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ອຍໍ ປນ ຫາໂຣ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ຍຖາຣຸຕວເສເນວ ວິຎ຺ຎາຍມາໂນ ເທສນາຍ ສຫ ຈຣຕີຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫຕິ, ນ ຕຖາປເຣຯ ນ ຫິ ອສ຺ສາທາທີນວນິສ຺ສຣຓາທິສນ຺ທສ຺ສນຣຫິຕາ ສຸຕ຺ຕເທສນາ ອຕ຺ຖິຯ ກິໍ ປນ ເຕສໍ ອສ຺ສາທາທີນໍ ອນວເສສານໍ ວຈນໍ ເທສນາຫາໂຣ, ອຸທາຫຸ ເອກເທສານນ຺ຕິ? ນິຣວເສສານໍເຍວຯ ຍສ຺ມິຎ຺ຫິ ສຸຕ຺ເຕ ອສ຺ສາທາທີນວນິສ຺ສຣຓານິ ສຣູປໂຕ ອາຄຕານິ, ຕຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິຯ ຍຕ຺ຖ ປນ ເອກເທເສນ ອາຄຕານິ, ນ ຈ ສຣູເປນ, ຕຕ຺ຖ ອນາຄຕໍ ອຕ຺ຖວເສນ ນິທ຺ຘາເຣຕ຺ວາ ຫາໂຣ ໂຍເຊຕພ຺ໂພຯ

ສຍໍ ສມນ຺ຕຈກ຺ຂຸຠາວໂຕ ຕໍທສ຺ສເນນ ສຠາວໂຕ ຈ “ອຫ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຠິກ຺ຂນສີລຕາທິຄຸຓໂຍຄໂຕ ອຠິມຸຂີກຣຓຕ຺ຖຎ຺ຈ, “ຠິກ຺ຂເວ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຕ຺ຕາຠາວໂຕ ອປຣຕາທສ຺ສນຕ຺ຖຎ຺ຈ “ອຎ຺ຎ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອກສ຺ສ ອນຸປລພ຺ຠທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອເນກຠາວປ຺ປຏິເສຘນຕ຺ຖຎ຺ຈ “ເອກຣູປມ຺ປີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕາທິສສ຺ສ ຣູປສ຺ສ ອຠາວໂຕ ອທສ຺ສນໂຕ ຈ “ນ ສມນຸປສ຺ສາມີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈາມສນໂຕ ອນິຍມໂຕ ຈ “ຍ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິທານິ ວຸຈ຺ຈມານາກາຣປຣາມສນໂຕ ຕທຎ຺ຎາກາຣນິເສຘນໂຕ ຈ “ເອວ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວິສຠາຄິນ຺ທຣິຍວຕ຺ຖຸໂຕ ສຠາຄວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ຕທຠາວໂຕ ຈ “ປຸຣິສສ຺ສາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫສ຺ສ ວຕ຺ຖຸຠາວໂຕ ຕຖາ ປຣິກປ຺ປິຕຕ຺ຕາ ຈ “ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຏ຺ຐຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອວນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາກາຣປຣາມສນຕ຺ຖຎ຺ເຈວ ນິທສ຺ສນຕ຺ຖຎ຺ຈ “ຍຖາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈກ຺ຂຠາວໂຕ ຠິກ຺ຂູນໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂກຣຓຕ຺ຖຎ຺ຈ “ອິທ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິຕ຺ຖິສນ຺ຕານປຣິຍາປນ຺ນໂຕ ຕປ຺ປຏິພທ຺ຘຠາວໂຕ ຈ “ອິຕ຺ຖິຣູປ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອວໍ ອນຸປທວິຈຍໂຕ ວິຈໂຍ ຫາໂຣຯ ວິຈິຍນ຺ຕິ ເອເຕນ, ເອຕ຺ຖ ວາ ປທປຎ຺ຫາທໂຍຕິ ວິຈໂຍ, ວິຈິຕິ ເອວ ວາ ເຕສນ຺ຕິ ວິຈໂຍຯ ປທປຸຈ຺ຉາວິສ຺ສຊ຺ຊນປຸພ຺ພາປຣານຸຄ຺ຄຫານໍ ອສ຺ສາທາທີນຎ຺ຈ ວິເສສນິທ຺ຘາຣຓວເສນ ປວິຈຍລກ຺ຂໂຓ ຫິ ວິຈໂຍ ຫາໂຣຯ ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຈຕໍ –

“ຍໍ ປຸຈ຺ຉິຕຎ຺ຈ ວິສ຺ສຊ຺ຊິຕຎ຺ຈ, ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ຍາ ຈ ອນຸຄີຕິ;

ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ໂຍ ປວິຈໂຍ, ຫາໂຣ ວິຈໂຍຕິ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຐ”ຕິຯ (ເນຕ຺ຕິຯ ໔ ນິທ຺ເທສວາຣ);

ອນາທິມຕິ ສໍສາເຣ ອິຕ຺ຖິປຸຣິສານໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎຣູປາຠິຣາມຕາຍ “ອິຕ຺ຖິຣູປໍ ປຸຣິສສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຏ຺ຐຕີ”ຕິ ຍຸຊ຺ຊຕີຕິ ອຍໍ ຍຸຕ຺ຕິຫາໂຣຯ ພຍຎ຺ຊນຕ຺ຖານໍ ຍຸຕ຺ຕາຍຸຕ຺ຕວິຠາຄວິຠາວນລກ຺ຂໂຓ ຫິ ຍຸຕ຺ຕິຫາໂຣຯ ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຈຕໍ –

‘‘ສພ຺ເພສໍ ຫາຣານໍ, ຍາ ກູມີ ໂຍ ຈ ໂຄຈໂຣ ເຕສໍ;

ຍຸຕ຺ຕາຍຸຕ຺ຕິປຣິກ຺ຂາ, ຫາໂຣ ຍຸຕ຺ຕີຕິ ນິທ຺ທິຝ຺ໂຖ’’ຕິ. (ເນຕ຺ຕິ. ໔ ນິທ຺ເທສວາຣ);

ຍຸຕ຺ຕີຕິ ຈ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ສາຘນຍຸຕ຺ຕິ, ອິຘ ປນ ຍຸຕ຺ຕິວິຈາຣຓາ ຍຸຕ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລເປນ ‘‘ຣູປກໂວ ຣູປ’’ນ຺ຕິ ຍຖາ. ຍຸຕ຺ຕິສຫາຈຣຓໂຕ ວາ ຍຸຕ຺ຕິ.

ອິຕ຺ຖິຣູປໍ ອໂຍນິໂສ ໂອໂລກິຍມານໍ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ອຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣຕາຍ ປທຝ຺ຖານໍ, ສາ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອກາວນາຍ ປທຝ຺ຖານໍ, ສາ ສພ຺ພສ຺ສປີ ສໍກິເລສປກ຺ຂສ຺ສ ປຣິວຸທ຺ຘິຍາ ປທຝ຺ຖານໍ. ພຸຍຕິເຣກໂຕ ປນ ອິຕ຺ຖິຣູປໍ ໂຍນິໂສ ໂອໂລກິຍມານໍ ສຕິປຝ຺ຖານກາວນາຍ ປທຝ຺ຖານໍ, ສາ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄານໍ ກາວນາປາຣິປູຣິຍາ ປທຝ຺ຖານໍ, ສາ ວິຊ຺ຊາວິມຸຕ຺ຕີນໍ ປາຣິປູຣິຍາ ປທຝ຺ຖານໍ, ກຸສລສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິຍາທານໍ ສມ຺ໂມຫາກິນິເວສສ຺ສ ປທຝ຺ຖານໍ, ໂສ ສງ຺ຂາຣານໍ ປທຝ຺ຖານໍ, ສງ຺ຂາຣາ ວິຍ຺ຍາຓສ຺ສາຕິ ສພ຺ພໍ ອາວຕ຺ຕຕິ ກວຈກ຺ກໍ. ພຸຍຕິເຣກໂຕ ປນ ກຸສລສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອປຣິຍາທານໍ ເຕສໍ ເຕສໍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປ຺ປາທາຍ ປາຣິປູຣິຍາ ປທຝ຺ຖານນ຺ຕິ ອຍໍ ຕາວ ອວິເສສໂຕ ນໂຍ. ວິເສສໂຕ ປນ ສີລສ຺ສ ອປຣິຍາທານໍ ອວິປ຺ປຝິສາຣສ຺ສ ປທຝ຺ຖານໍ, ອວິປ຺ປຝິສາໂຣ ປາໂມຊ຺ຊສ຺ສາຕິອາທິນາ ຍາວ ອນຸປາທາປຣິນິພ຺ພານໍ ເນຕພ຺ພໍ. ອຍໍ ປທຝ຺ຖາໂນ ຫາໂຣ. ສຸຕ຺ເຕ ອາຄຕຘມ຺ມານໍ ປທຝ຺ຖານກູເຕ ຘມ຺ເມ ເຕສຍ຺ຈ ປທຝ຺ຖານກູເຕຕິ ສມ຺ກວໂຕ ປທຝ຺ຖານກູຕຘມ຺ມນິທ຺ຘາຣຓລກ຺ຂໂຓ ຫິ ປທຝ຺ຖາໂນ ຫາໂຣ. ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຈຕໍ –

‘‘ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ຊິໂນ, ຕສ຺ສ ຈ ຘມ຺ມສ຺ສ ຍໍ ປທຝ຺ຖານໍ;

ອິຕິ ຍາວ ສພ຺ພຘມ຺ມາ, ເອໂສ ຫາໂຣ ປທຝ຺ຖາໂນ’’ຕິ. (ເນຕ຺ຕິ. ໔ ນິທ຺ເທສວາຣ);

ປທຝ຺ຖານນ຺ຕິ ອາສນ຺ນກາຣຓໍ. ອິຘ ປນ ປທຝ຺ຖານວິຈາຣຓາ ປທຝ຺ຖາໂນຕິອາທີ ຍຸຕ຺ຕີຫາເຣ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ເອກຣູປນ຺ຕິ ຈ ຣູປາຍຕນຄ຺ຄຫເຓນ ຉນ຺ນມ຺ປີ ພາຫິຣານໍ ອາຍຕນານໍ ຄຫຓໍ ພາຫິຣາຍຕນກາເວນ ເອກລກ຺ຂຓຕ຺ຕາ. ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ມນາຍຕນຄ຺ຄຫເຓນ ຉນ຺ນມ຺ປີ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິການໍ ອາຍຕນານໍ ຄຫຓໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກາຍຕນກາເວນ ເອກລກ຺ຂຓຕ຺ຕາ. ເອວໍ ຂນ຺ຘາຕາທິວເສນປີ ເອກລກ຺ຂຓຕາ ວຕ຺ຕພ຺ພາ. ອຍໍ ລກ຺ຂໂຓ ຫາໂຣ. ລກ຺ຂີຍນ຺ຕິ ເອເຕນ, ເອຕ຺ຖ ວາ ເອກລກ຺ຂຓຘມ຺ມາ ອວຸຕ຺ຕາປິ ເອກຈ຺ຈວຈເນນາຕິ ລກ຺ຂໂຓ. ສຸຕ຺ເຕ ອນາຄເຕປິ ຘມ຺ເມ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣ ອາຄເຕ ວິຍ ນິທ຺ຘາເຣຕ຺ວາ ຍາ ສໍວຓ຺ຓນາ, ໂສ ລກ຺ຂໂຓ ຫາໂຣ. ວຸຕ຺ຕມ຺ປີ ເຈຕໍ –

‘‘ວຸຕ຺ຕມ຺ຫິ ເອກຘມ຺ເມ, ເຍ ຘມ຺ມາ ເອກລກ຺ຂຓາ ເກຈິ;

ວຸຕ຺ຕາ ກວນ຺ຕິ ສພ຺ເພ, ໂສ ຫາໂຣ ລກ຺ຂໂຓ ນາມາ’’ຕິ. (ເນຕ຺ຕິ. ໔ ນິທ຺ເທສວາຣ);

ນິທາເນ ອິມິສ຺ສາ ເທສນາຍ ຣູປຄຣຸການໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ຣູປສ຺ມິໍ ອນາທີນວທສ຺ສີຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ‘‘ກຖໍ ນຸ ໂຂ ອິເມ ອິມໍ ເທສນໍ ສຸຕ຺ວາ ຣູເປ ອາທີນວທສ຺ສນມຸເຂນ ສພ຺ພສ຺ມິມ຺ປີ ຂນ຺ຘປຍ຺ຈເກ ສພ຺ພໂສ ຉນ຺ທຣາຄໍ ປຫາຍ ສກລວຝ຺ຝທຸກ຺ຂໂຕ ມຸຈ຺ເຈຍ຺ຍຸໍ, ປເຣ ຈ ຕຕ຺ຖ ປຕິຝ຺ຖາເປຍ຺ຍຸ’’ນ຺ຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ກຄວໂຕ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ປທນິພ຺ພຈນໍ ນິຣຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ‘‘ເອວ’’ນ຺ຕິອາທີນິທານປທານໍ ‘‘ນາຫ’’ນ຺ຕິອາທີປາລຸອີປທານຍ຺ຈ ອຝ຺ຖກຖາຍໍ ຕສ຺ສາ ລີນຕ຺ຖວຓ຺ຓນາຍ ຈ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ສຸກຣຕ຺ຕາ ນ ວິຕ຺ຖາຣຍິມ຺ຫ.

ປທປທຕ຺ຖເທສນາເທສນານິກ຺ເຂປສຸຕ຺ຕສນ຺ຘິວເສນ ປຍ຺ຈວິຘາ ສນ຺ຘີ. ຕຕ຺ຖ ປທສ຺ສ ປທນ຺ຕເຣນ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ປທສນ຺ຘີ. ປທຕ຺ຖສ຺ສ ປທຕ຺ຖນ຺ຕເຣນ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ປທຕ຺ຖສນ຺ຘີ, ໂຍ ‘‘ກິຣິຍາກາຣກສມ຺ພນ຺ໂຘ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ນານານຸສນ຺ຘິກສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ຕໍຕໍອນຸສນ຺ຘີຫິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ, ເອການຸສນ຺ຘິກສ຺ສ ຈ ປຸພ຺ພາປຣສມ຺ພນ຺ໂຘ ເທສນາສນ຺ຘີ, ຍາ ອຝ຺ຖກຖາຍໍ ‘‘ປຸຈ຺ຉານຸສນ຺ຘີ,

ອຊ຺ຌາສຍານຸສນ຺ຘິ, ຍຖານຸສນ຺ຘີ’’ຕິ ຕິສາ ວິກຕ຺ຕາ។ ອຊ຺ຌາສໂຍ ເຈຕ຺ຖ ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສໂຍ ປຣຊ຺ຌາສໂຍຕິ ທ຺ວິສາ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ເທສນານິກ຺ເຂປສນ຺ຘິ ຈຕ຺ນ຺ນໍ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປານໍ ວເສນ ເວທິຕພ຺ພາ។ ສຸຕ຺ຕສນ຺ຘິ ອິຘ ປຖມນິກ຺ເຂປວເສເນວ ເວທິຕພ຺ພາ។ ‘‘ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ອິທເມວ ຈິຕ຺ຕປຣິຍາທານສຸຕ຺ຕໍ ປຖມໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ນາຍມນ຺ໂຍໂຄ ກຕ຺ຖຈິ ນ ປວຕ຺ຕຕິ។ ອປິຈ ອິເມ ສຕ຺ຕາ ອນາທິມຕິ ສໍສາເຣ ປຣິພ຺ກມນ຺ຕາ ອິຕ຺ຖິປຸຣິສາ ອຍ຺ຍມຍ຺ເຍສໍ ປຍ຺ຈກາມຄຸຓສ຺ຂາຕຣູປາກິຣາມາ, ຕຕ຺ຖ ອິຕ຺ຖີ ປຸຣິສສ຺ສ ຣູເປ ສຕ຺ຕາ ຄິທ຺ສາ ຄຘິຕາ ລຄ຺ຄາ ລຄ຺ຄິຕາ ອາສຕ຺ຕາ, ສາ ຈສ຺ສາ ຕຕ຺ຖ ອາສຕ຺ຕິ ທ຺ພ຺ພິເວຈນິຍາ ។ ຕຖາ ປຸຣິໂສ ອິຕ຺ຖິຍາ ຣູເປ, ຕຕ຺ຖ ຈ ທສ຺ສນສໍສຄ຺ໂຄ ຄຣຸຕໂຣ ອິຕເຣສຍ຺ຈ ມູລກູໂຕ។ ເຕເນວ ຫິ ກຄວາ ‘‘ກຖໍ ນ຺ ໂຂ ມາຕຄາເມ ປຝິປຊ຺ຊິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ (ທີ។ ນິ។ ໒។໒໐໓) ປຸຝ຺ໂຖ ‘‘ອທສ຺ສນເມວາ’’ຕິ ອໂວຈ។ ຕສ຺ມາ ກຄວາ ປຍ຺ຈສ຺ ກາມຄຸເຓສ຺ ຣູເປ ຌນ຺ທຣາຄ ຫາປນຕ຺ຖໍ ອິທເມວ ສຸຕ຺ຕໍ ປຖມໍ ເທເສສິ។ ນິພ຺ພານາຘິຄມາຍ ປຝິປຕ຺ຕິຍາ ອາທິ ເຣສາ ປຝິປຕ຺ຕີຕິ។ ຍໍ ປນ ເອກີສ຺ສາ ເທສ ນາຍ ເທສນນ຺ເຣນ ສໍສນ຺ທນໍ, ອຍມ຺ປີ ເທສນາສນ຺ຘິ។ ສາ ອິຘ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ພາ។ ‘‘ນາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ…ເປ… ຕິຝ຺ຖຕີ’’ຕິ ອຍໍ ເທສນາ។ ‘‘ເຍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍາ ຣູປາ ອິຝ຺ຖາ ກນ຺ຕາ ມນາປາ ປີຍຣູປາ ກາມູປສໍຫິຕາ ຣຊນິຍາ , ຕຍ຺ເຈ ກິກ຺ຂຸ ອກິນນ຺ທຕິ ອກິວທຕິ ອຊ຺ໂຌສາຍ ຕິຝ຺ຖຕິ, ຕສ຺ສ ຕໍ ອກິນນ຺ທໂຕ ອກິວທໂຕ ອຊ຺ໂຌສາຍ ຕິຝ຺ຖໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ອເນເກ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ’’ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ໔។໑໑໗) ອິມາຍ ເທສນາຍ ສໍສນ຺ທຕິ។ ຕຖາ ‘‘ຣູເປ ມຍ຺ຍຕິ, ຣູເປສ຺ ມຍ຺ຍຕິ, ຣູປໂຕ ມຍ຺ຍຕິ, ຣູປໍ ‘ເມ’ຕິ ມຍ຺ຍຕິ។ ຣູປໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອນກິຊານໍ ອປຣິຊານໍ ອວິຣາຊຍໍ ອປ຺ປຊຫໍ ອກພ຺ໂພ ທ຺ກ຺ຂກ຺ຂຍາຍາ’’ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ໔។໑໑໘) ເອວມາທີຫິ ເທສນາຫິ ສໍສນ຺ທຕີຕິ ອຍໍ ຈຕ຺ພ຺ຍູໂຫ ຫາໂຣ។ ວິຍູຫິຍນ຺ຕິ ວິກາເຄນ ປີຕ຺ຫິຍນ຺ຕິ ເອເຕນ, ເອຕ຺ຖ ວາຕິ ພ຺ຍູໂຫ, ນິພ຺ພຈນາທີນໍ ຈຕ຺ນ຺ນໍ ພ຺ຍູໂຫຕິ ຈຕ຺ພ຺ຍູໂຫ, ຈຕ຺ນ຺ນໍ ວາ ພ຺ຍູໂຫ ເອຕ຺ຖາຕິ ຈຕ຺ພ຺ຍູໂຫ។ ນິພ຺ພຈນາຘິປ຺ປາຍາທີນໍ ຈຕ຺ນ຺ນໍ ວິກາຄລກ຺ຂໂຓ ຫິ ຈຕ຺ພ຺ຍູໂຫ ຫາໂຣ។ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ –

‘‘ເນຣຸຕ຺ຕມຘິປ຺ປາໂຍ, ພ຺ຍຍ຺ຊນມຖ ເທສນານິທານຍ຺ຈ;

ປຸພ຺ພາປຣານຸສນ຺ຘີ, ເອໂສ ຫາໂຣ ຈຕ຺ພ຺ຍູໂຫ’’ຕິ។ (ເນຕ຺ຕິ។ ໔ ນິທ຺ເທສວາຣ);

‘‘ນາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອຍ຺ຍໍ…ເປ… ອິຕ຺ຖິຣູປ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ ທີປິໂຕ។ ຍໍ ຕຕ຺ຖ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທິຍຕິ, ເຕນ ໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ។ ຕຕ຺ຖ ອໂຍນິໂສມນສິກໂຣໂຕ ຕຓ຺ຫາວິຊ຺ຊາ ປຣິວຸທ຺ຒນ຺ຕິ, ຕາສ຺ ຕຓ຺ຫາຄຫເຓນ ນວ ຕຓ຺ຫາມູລກາ ຘມ຺ມາ ອາວຝ຺ຝນ຺ຕິ, ອວິຊ຺ຊາຄຫເຓນ ອວິຊ຺ຊາມູລກໍ ສພ຺ພໍ ກວຈກ຺ກໍ ອາວຝ຺ຝຕິ, ໂຍນິໂສມນສິກາຣຄ຺ຄຫເຓນ ຈ ໂຍນິໂສມ ນສິກາຣມູລກາ ຘມ຺ມາ ອາວຝ຺ຝນ຺ຕິ, ຈຕ຺ພ຺ພິຘຍ຺ຈ ສມ຺ປຕ຺ຕິຈກ຺ກນ຺ຕີ។ ອຍໍ ອາວຝ຺ໂຝ ຫາໂຣ។ ອາວຝ຺ຝຍນ຺ຕິ ເອເຕນ, ເອຕ຺ຖ ວາ ສກາຄວິສກາຄາ ຈ ຘມ຺ມາ, ເຕສໍ ວາ ອາວຝ຺ຝນນ຺ຕິ ອາວຝ຺ໂຝ។ ເທສນາຍ ຄຫິຕຘມ຺ມານໍ ສກາຄາສກາຄຘມ຺ມວເສນ ອາວຝ຺ຝນລກ຺ຂໂຓ ຫິ ອາວຝ຺ໂຝ ຫາໂຣ។ ວຸຕ຺ຕມ຺ປີ ເຈຕໍ –

‘‘ເອກມ຺ຫິ ປທຝ຺ຖາເນ, ປຣິເຍສຕິ ເສສກໍ ປທຝ຺ຖານໍ;

ອາວຝ຺ຝຕິ ປຝິປກ຺ເຂ, ອາວຝ຺ໂຝ ນາມ ໂສ ຫາໂຣ’’ຕິ។ (ເນຕ຺ຕິ។ ໔ ນິທ຺ເທສວາຣ);

ຣູປໍ ຈຕ຺ພ຺ພິຘໍ ກມ຺ມສມຸຝ຺ຖານໍ, ຈິຕ຺ຕສມຸຝ຺ຖານໍ, ອຸຕຸສມຸຝ຺ຖານໍ, ອາຫາຣສມຸຝ຺ຖານໍ, ຕຖາ ອິຝ຺ຖໍ ອິຝ຺ຖມຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອນິຝ຺ຖໍ ອນິຝ຺ຖມຊ຺ຌຕ຺ຕນ຺ຕີ។ ອິຘ ປນ ອິຝ຺ຖໍ ອຘິປ຺ເປຕໍ។ ຈິຕ຺ຕໍ ກຸສລຈິຕ຺ຕເມຕ຺ຖ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ຕໍ ກາມາວຈຣໍ, ຣູປາວຈຣໍ, ອຣູປາວຈຣໍ, ໂລກຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ຈຕ຺ພ຺ພິຘໍ។ ເວທນາທີສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມເກທໂຕ ອເນກວິຘນ຺ຕິ ອຍໍ ວິກຕ຺ຕິຫາໂຣ។ ວິກຊິຍນ຺ຕິ ເອ ເຕນ, ເອຕ຺ຖ ວາ ສາຘາຣຓາສາຘາຣຓານໍ ສໍກິເລສໂວທານຘມ຺ມານໍ ກູມິໂຍຕິ ວິກຕ຺ຕິ។ ວິກຊນໍ ວາ ເອເຕສໍ ກູມິໂຍຕິ ວິກຕ຺ຕິ។ ສໍກິເລສຘມ຺ເມ ໂວທານຘມ຺ເມ ຈ ສາຘາຣຓາສາຘາຣຓໂຕ ປທຝ຺ຖານໂຕ ກູມິໂຕ ວິກຊນລກ຺ຂໂຓ ຫິ ວິກຕ຺ຕິຫາໂຣ។ ວຸຕ຺ຕມ຺ປີ ເຈຕໍ –

‘‘ຘມ຺ມຍ຺ຈ ປທຝ຺ຖານໍ, ກູມິຍ຺ຈ ວິກຊ຺ຊເຕ ອຍໍ ຫາໂຣ;

ສາຘາຣເຓ ອສາຘາຣເຓ ຈ ເນຍ຺ໂຍ ວິກຕ຺ຕີ’’ຕິ។ (ເນຕ຺ຕິ។ ໔ ນິທ຺ເທສວາຣ);

ອິຕຸຖິຣູປໍ ປຸຣິສສຸສ ຈິຕຸຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຍຸຖຕິ ອໂຍນິໂສ ມນສິກໂຣໂຕ, ໂຍນິໂສ ມນສິກໂຣໂຕ ນ ປຣິຍາທິຍຕິ ສຸສໍວຸ ຕິນຸທຣິຍຕຸຕາ ສີເລສຸ ສມາທິຕສຸສາຕິ ອຍໍ ປຣິວຕຸໂຕ ຫາໂຣ។ ປຜິປກຸຂວເສນ ປຣິວຕຸຕີຍນຸຕີ ອິມິນາ, ເອຕຸຖ ວາ ສຸຕຸເຕ ວຸຕຸຕຊມຸມາ, ປຣິວຕຸຕນໍ ວາ ເຕສນຸຕີ ປຣິວຕຸໂຕ។ ນິທຸທິຍຸຖານໍ ຊມຸມານໍ ປຜິປກຸຂໂຕ ປຣິວຕຸຕນລກຸຂໂຕ ທີ ປຣິວຕຸໂຕ ຫາໂຣ។ ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ –

''ກຸສລາກຸສເລ ຊມຸເມ, ນິທຸທິຍຸເຖ ກາວິເຕ ປຫີເນ ຈ;

ປຣິວຕຸຕຕີ ປຜິປກຸເຂ, ຫາໂຣ ປຣິວຕຸຕໂນ ນາມາ''ຕິ។ (ເນຕຸຕິ។ ໔ ນິທຸເທສວາຣ);

ກີກຸຂເວ, ສມຕາ ປພຸພຊິຕາຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍ។ ອລຸລໍ ປຣໍ ກີລຸຈິຕີ ປຣິຍາຍວຈນໍ។ ຣູປໍ ວຕຸຕໍ ຈກຸຂວິລຸເລຍຸຍນຸຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍ។ ສມນຸປສຸສາມິ ໂອໂລເກສຸສາມິ ຊານາມິຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍ។ ເອວໍ ອິຕຸຖໍ ອິມໍ ປກາຣນຸຕີ ປຣິຍາຍວຈນໍ។ ປຸຣິສສຸສ ປຸຄຸຄລສຸສາຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍ។ ຈິຕຸຕໍ ວິລຸລາຕໍ ມໂນຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍ។ ປຣິຍາທາຍ ຄເຫຕຸວາ ເຂເປຕຸວາຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍ។ ຕິຍຸຖຕິ ຊຣຕີ ຖາຕີຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍ។ ຍຖາ ເຍນ ປກາເຣນ ເຍນາກາເຣນາຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍ។ ອິຕຸຖີ ນາຣີ ມາຕຸຄາໂມຕິ ປຣິຍາຍວຈນນຸຕິ ອຍໍ ເວວຈໂນ ຫາໂຣ។ ວິວິຊໍ ວຈນໍ ເອກສຸເສວຕຸຖສຸສ ວາຈກເມຕຸຖາຕິ ວິວຈນໍ, ວິວຈນເມວ ເວວຈນໍ។ ວິວິຊໍ ວຸຈຸຈຕີ ເອເຕນ ອຕຸໂຖຕິ ວາ ວິວຈນໍ, ວິວຈນເມວ ເວວຈນໍ។ ເອກສຸມິ ອຕຸເຖ ອເນກປຣິຍາຍສທຸທປຸປໂຍຊນລກຸຂໂຕ ທີ ເວວຈໂນ ຫາໂຣ។ ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ –

''ເວວຈນານີ ພຫູນີ ຕຸ, ສຸຕຸເຕ ວຸຕຸຕານີ ເອກຊມຸມສຸສ;

ໂຍ ຊານາຕິ ສຸຕຸຕວິທູ, ເວວຈໂນ ນາມ ໂສ ຫາໂຣ''ຕິ។ (ເນຕຸຕິ។ ໔ ນິທຸເທສວາຣ);

ຣູປໍ ກາລຸອສາມາທິວເສນ ອເນກຊາ ປລຸລຕຸຕໍ។ ປຸຣິໂສ ຂຕຸຕິຍາທິວເສນ ອເນກຊາ ປລຸລຕຸໂຕ។ ຈິຕຸຕໍ ປຣິຕຸຕມຫຄຸຄຕາທິວເສນ ອເນກຊາ ປລຸລຕຸຕໍ។ ''ປຣິຍາທາຍາ''ຕິ ເອຕຸຖ ປຣິຍາທານໍ ປຣິຍາທາຍການໍ ປາປຊມຸມານໍ ວເສນ ວິຕິກຸກມປຣິຍຸຍຸຖານທີນາ ຈ ອເນກຊາ ປລຸລຕຸຕໍ។ ອຍໍ ປລຸລຕຸຕິຫາໂຣ។ ປກາເຣທີ, ປເກາທໂຕ ວາ ລາປີຍນຸຕີ ອິມິນາ, ເອຕຸຖ ວາ ອຕຸຖາຕີ ປລຸລຕຸຕີ។ ເອເກກສຸສ ຊມຸມສຸສ ອເນກາທີ ປລຸລຕຸຕີທີ ປລຸລາເປຕພຸພາການວິກາວນລກຸຂໂຕ ທີ ປລຸລຕຸຕິຫາໂຣ។ ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ –

''ເອກໍ ກຄວາ ຊມຸມໍ, ປລຸລຕຸຕີທີ ວິວິຊາທີ ເທເສຕິ;

ໂສ ອາກາໂຣ ເລຍຸໂຍ, ປລຸລຕຸຕີ ນາມ ໂສ ຫາໂຣ''ຕິ។ (ເນຕຸຕິ។ ໔ ນິທຸເທສວາຣ);

ວິໂຣຊິປຈຸຈຍສມວາເຍ ວິສທິສຸປຸປຕຸຕິຣຸປຸປນວຕຸຕວິກາຣາປຕຸຕິຍາ ຕໍສມຸງຄິໂນ ຫທຍງຄຕກາວປຸປກາສນໍ ຣູປຍຸໂຖຕິ ອນິຈຸຈຕາມຸເຂນ ໂອຕຣຕໍ, ອນິຈຸຈສຸສ ປນ ທຸກຸຂຕຸຕາ ທຸກຸຂຕາມຸເຂນ, ທຸກຸຂສຸສ ຈ ອນຕຸຕາຕຸຕາ ສຸລຸລຕາມຸເຂນ ໂອຕຣຕໍ។ ຈິຕຸຕໍ ມໂນວິລຸລາຕຊາຕຸ, ຕສຸສາ ປຣິຍາທາຍິກາ ຕຕຸຫາ ຕເທກຍຸຖາ ຈ ປາປຊມຸມາ ຊມຸມຊາຕູຕິ ຊາຕຸມຸເຂນ ໂອຕຣຕໍ។ ເອວໍ ຂນຸຊາຍຕນາທີມຸເຂທີປີ ໂອຕຣຕໍ ວຕຸຕພຸພນຸຕີ ອຍໍ ໂອຕຣໂຕ ຫາໂຣ។ ໂອຕາຣີຍນຸຕີ ອນຸປຸປເວສີຍນຸຕີ ເອເຕນ, ເອຕຸຖ ວາ ສຸຕຸຕາຄຕາ ຊມຸມາ ປຜິຈຸຈສມຸປຸປາທາທີສູຕິ ໂອຕຣໂຕ។ ປຜິຈຸຈສມຸປຸປາທາທີມຸເຂນ ສຸຕຸຕຕຸຖສຸສ ໂອຕຣຕລກຸຂໂຕ ທີ ໂອຕຣໂຕ ຫາໂຣ។ ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ –

'ໂຍ ຈ ປຜິຈຸຈຸປຸປາໂທ, ອິນຸທຣິຍຂນຸຊາ ຈ ຊາຕຸອາຍຕນາ;

ເອເຕທີ ໂອຕຣຕີ ໂຍ, ໂອຕຣໂຕ ນາມ ໂສ ຫາໂຣ''ຕິ។ (ເນຕຸຕິ។ ໔ ນິທຸເທສວາຣ);

ນາຫໍ, ກີກຸຂເວ…ເປ… ສມນຸປສຸສາມິຕີ ອາຣມຸໂກ។ ເອວໍ ປຸຣິສສຸສ ຈິຕຸຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຍຸຖຕີຕິ ປທສຸທຸຊີ, ນ ປນ ອາຣມຸກ

ສຸຫຸສີ. ຍຖຍິທນຸຕິອາທີ ປທສຸຫຸສີ ເຈວ ອາຣມຸກສຸຫຸສີ ຈາຕິ ອຍໍ ໂສຂໂນ ຫາໂຣ. ໂສຂິຍນຸຕິ ສມາຂິຍນຸຕິ ເອເຕນ, ເອຕຸຖ ວາ ສຸຕຸເຕ ປທປທຕຸຖປລຸຫາຣມຸກາຕິ ໂສຂໂນ. ສຸຕຸເຕ ປທປທຕຸຖປລຸຫາຣມຸການໍ ໂສຂນລກຸຂໂຓ ທິ ໂສຂໂນ ຫາໂຣ. ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ –

''ວິສຸສຊຸຊິຕມຸທິ ປລຸເທ, ຄາຖາຍໍ ປຸຈຸຊິຕາຍມາຣພຸກ;

ສຸທຸສາສຸທຸສປຣິກຸຂາ, ຫາໂຣ ໂສ ໂສຂໂນ ນາມາ''ຕິ. (ເນຕຸຕິ. ໔ ນິທຸເທສວາຣ);

ອລຸລນຸຕິ ສາມລຸລໂຕ ອຂິຍຸຖານໍ ກສຸສຈິ ວິເສສສຸສ ອນາມຍຸຖຸຕຸຕາ. ເອກຮູປມຸປີຕິ ຕໍ ອວິກປຸເປຕຸວາ ວິເສສວຈນໍ. ຍຖຍິທນຸຕິ ສາມລຸລໂຕ ອຂິຍຸຖານໍ ອນິຍມວຈນກາວໂຕ. ອິຕຸຖິຮູປນຸຕິ ຕໍ ອວິກປຸເປຕຸວາ ວິເສສວຈນນຸຕິ ອຍໍ ອຂິຍຸຖາໂນ ຫາໂຣ. ອຂິຍຸກິຍນຸຕິ ອນຸປຸປວຕຸຕິຍນຸຕິ ເອເຕນ, ເອຕຸຖ ວາ ສາມລຸລວິເສສກູຕາ ຂມຸມາ ວິນາ ວິກປຸເປນາຕິ ອຂິຍຸຖາໂນ. ສຸຕຸຕາຄຕານໍ ຂມຸມານໍ ອວິກປຸປນວເສເນວ ສາມລຸລວິເສສນິທຸຂາຣຕາລກຸຂໂຓ ທິ ອຂິຍຸຖາໂນ ຫາໂຣ. ວຸຕຸຕມຸປີ ເຈຕໍ –

''ເອກຕຸຕຕາຍ ຂມຸມາ, ເຍປີ ຈ ເວມຕຸຕຕາຍ ນິທຸທິຍຸຖາ;

ເຕນ ວິກປຸປຍິຕພຸພາ, ເອໂສ ຫາໂຣ ອຂິຍຸຖາໂນ''ຕິ. (ເນຕຸຕິ. ໔ ນິທຸເທສວາຣ);

ຮູປສຸສ ກມຸມາວິຊຸຊາທໂຍ ກມຸມຈິຕຸຕາທໂຍ ຈ ເຫຕຸ. ສມນຸປສຸສນາຍ ອາວຊຸຊນາທໂຍ. ກຸສລສຸສ ຈິຕຸຕສຸສ ໂຍນິໂສ ມນສິການາທໂຍ. ປຣິຍາທາຍາຕິ ເອຕຸຖ ປຣິຍາທານສຸສ ອໂຍນິໂສມນສິການາທໂຍຕິ ອຍໍ ປຣິກຸຂາໂຣ ຫາໂຣ. ປຣິກໂຣຕິ ອກິສງຂໂຣຕິ ຜລນຸຕິ ປຣິກຸຂາໂຣ, ເຫຕຸ ປຈຸຈໂຍ ຈ. ປຣິກຸຂາຣໍ ອາຈິກຸຂຕິຕິ ປຣິກຸຂາໂຣ, ຫາໂຣ. ປຣິກຸຂາຣວິສຍຕຸຕາ, ປຣິກຸຂາຣສຫຈຣຓໂຕ ວາ ປຣິກຸຂາໂຣ. ສຸຕຸເຕ ອາຄຕຂມຸມານໍ ປຣິກຸຂາຣສງຂາຕເຫຕຸປຈຸຈເຍ ນິທຸຂາເຣຕຸວາ ສໍວຕຸຓນາ ລກຸຂໂຓ ທິ ປຣິກຸຂາໂຣ ຫາໂຣ. ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ –

''ເຍ ຂມຸມາ ຍໍ ຂມຸມໍ, ຊນຍນຸຕິປຸປຈຸຈຍາ ປຣມຸປຣໂຕ;

ເຫຕຸມວກາຫຼຍິຕຸວາ, ເອໂສ ຫາໂຣ ປຣິກຸຂາໂຣ''ຕິ. (ເນຕຸຕິ. ໔ ນິທຸເທສວາຣ);

ປຸຣິສສຸສ ຈິຕຸຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຍຸຖຕິຕິ ເອຕຸຖ ປຣິຍາທາຍິກາ ວິເສສໂຕ ຕຕຸຫາວິຊຸຊາ ເວທິຕພຸພາ ຕາສໍ ວເສນ ປຣິຍາທານ ສມຸກາວໂຕ. ຕາສຸ ຕຕຸຫາຍ ຮູປມຂິຍຸຖານໍ, ອວິຊຸຊາຍ ອຣູປໍ. ວິເສສໂຕ ຕຕຸຫາຍ ສມໂຖ ປຕິປກຸໂຂ, ອວິຊຸຊາຍ ວິປສຸສນາ. ສມຖສຸສ ເຈໂຕວິມຸຕຸຕິ, ຜລວິປສຸສນາຍ ປລຸລາວິມຸຕຸຕິ. ຕຖາ ທິ ຕາ ຣາຄວິຣາຄາ ອວິຊຸຊາວິຣາຄາຕິ ວິເສເຕຸວາ ວຸຈຸຈນຸຕິ ຕິ ອຍໍ ສມາໂຣປໂນ ຫາໂຣ. ສມາໂຣປີຍນຸຕິ ເອເຕນ, ເອຕຸຖ ວາ ປທຍຸຖານາທິມຸເຂນ ຂມຸມາຕິ ສມາໂຣປໂນ. ສຸຕຸເຕ ອາຄຕຂມຸມານໍ ປທຍຸຖານເວວຈນກາວນາປຫານສມາໂຣປນວິຈາຣຕາລກຸຂໂຓ ທິ ສມາໂຣປໂນ ຫາໂຣ. ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ –

''ເຍ ຂມຸມາ ຍໍ ມູລາ, ເຍ ເຈກຕຸຖາ ປກາສິຕາ ມຸນິນາ;

ເຕ ສມາໂຣປຍິຕພຸພາ, ເອສ ສມາໂຣປໂນ ຫາໂຣ''ຕິ. (ເນຕຸຕິ. ໔ ນິທຸເທສວາຣ);

ເອຕຸຕາວຕາ ຈ –

''ເທສນາ ວິຈໂຍ ຍຸຕຸຕິ, ປທຍຸຖາໂນ ຈ ລກຸຂໂຓ;

ຈຕຸພຸຍູໂຫ ຈ ອາວຸຕຸໂຕ, ວິກຕຸຕິ ປຣິວຕຸຕໂນ.

ເວວຈໂນ ຈ ປຄຸຄລຕຸຕິ, ໂອຕຣໂຕ ຈ ໂສຣໂນ;

ອຣິຍຸຄາໂນ ປຣີກຸຂາໂຣ, ສມາໂຣປໂນ ໂສລຸອໂສ’’ຕິ။ (ເນຕຸຕິ။ ໑ ອຸທຸເທສວາຣ) –

ເອວໍ ວຸຕຸຕາ ໂສລຸອສ ຫາຣາ ທສຸສິຕາຕິ ເວທິຕພຸພາ။ ຫຣີຍນຸຕິ ເອເຕຫິ, ເອຕຸຖ ວາ ສຸຕຸຕເຄຍຸຍາທິວິສຍາ ອຄຸຄາຕ ສໍສຍວິປລຸລາສາຕິ ຫາຣາ။ ຫຣນຸຕິ ວາ ສຍໍ ຕານິ, ຫຣຕາມຕຸຕເມວ ວາຕິ ຫາຣາ ຜລູປຈາເຣນ။ ອຖ ວາ ຫຣີຍນຸຕິ ໂວຫຣີຍນຸຕິ ຂມຸມສໍວຕຸຕາກຂມຸມປຸປຜິຄຸຄາຫເກຫິ ຂມຸມສຸສ ທານຄຸຄຫຕາວເສນາຕິ ຫາຣາ။ ອຖ ວາ ຫາຣາ ວິຍາຕິ ຫາຣາ။ ຍຖາ ຫິ ອ ເນກຣຕນາວລິສມູໂຫ ຫາຣສງຂາໂຕ ອຕຸຕໂນ ອວຍວກູຕຣຕນສມຸຜສຸເສຫິ ສມຸປຊນິຍມານຫິລາທສຸໂຂ ທຸຕຸວາ ຕທຸປໂກຄິຊນສຣີຣສນຸຕາປໍ ນິທາຫປຣິລຸອາຫູປຊນິຕໍ ວູປສເມຕິ, ເອວເມວ ເຕປີ ນານາວິຂປຣມຕຸຖຣຕນປຸປພນຸຂາ ສໍວຕຸຕາ ນາວິເສສາ ອຕຸຕໂນ ອວຍວກູຕປຣມຕຸຖຣຕນາສິຄເມນ ສມຸປຸປາທິຍມານນິພຸພຸຕິສຸຂາ ຂມຸມປຸປຜິຄຸຄາຫກຊນຫທຍປຣິຕາປໍ ກາມຣາຄາທິກິເລສເຫຕຸກໍ ວູປສເມນຸຕີຕິ။ ອຖ ວາ ຫາຣຍນຸຕິ ອຄຸຄາຕາທິນິຫາຣໍ ອປຄມໍ ກໂຣນຸຕິ ອາຈິກຸຂນຸຕີຕິ ວາ ຫາຣາ။ ອຖ ວາ ໂສຕຸຊນຈິຕຸຕສຸສ ຫຣຕາໂຕ ຣມຕາໂຕ ຈ ຫາຣາ ນິຣຸຕຸຕິນເຍນ ຍຖາ ‘‘ກເວສຸ ວນຸຕຄມໂນ ກຄວາ’’ຕິ (ວິສຸທຸຂີ။ ໑။໑໔໔; ປາຣາ။ ອຜຸຄ။ ໑။ເວຣຄຸຊກຄຸທວຕຸຕນາ)။

ອິໂຕ ປຣໍ ປນ ນນຸທິຍາວຜຸຜາທິປຄຸຈວິຂນຍາ ເວທິຕພຸພາ – ຕຕຸຖ ຕຕຸຫາວິຊຸຊາ ສມຸທຍສຈຸຈໍ, ຕາສໍ ອຣິຜຸຄານາທິກູຕາ ຣູປຂມຸມາ ທຸກຸຂສຈຸຈໍ, ເຕສໍ ອປຸປວຕຸຕິ ນິໂຣຂສຈຸຈໍ, ນິໂຣຂປຸປຊານນາ ປຜິປທາ ມຄຸຄສຈຸຈໍ။ ຕຕຸຫາຄຫເຄນ ເຈຕຸຖ ມາຍາ ສາເຖຍຸຍມານາຕິມານມທປຸປມາທປາປິຈຸຄຕາປາປມິຕຸຕຕາອຫິຣິກອໂນຕຸຕປຸປາທິວເສນ ອກຸສລປກຸໂຂ ເນຕພຸໂພ။ ອວິຊ ຊາຄຫເຄນ ວິປຣີຕມນສິກາຣໂກຊຸປນາຫມກຸຂປລຸອາໂສສຸສາມຈຸຄຣິຍ- ສາຣມຸກໂທວຈສຸສຕາກວທິຜຸຖິວິກວທິຜຸຖິອາທິວ ເສນ ອກຸສລປກຸໂຂ ເນຕພຸໂພ။ ວຸຕຸຕວິປຣິຍາຍໂຕ ກຸສລປກຸໂຂ ເນຕພຸໂພ။ ກຖໍ? ອມາຍາອສາເຖຍຸຍາທິວເສນ ອວິປຣີຕມນສິ ກາຣາທິວເສນ ຈ။ ຕຖາ ສມຖປກຸຂິຍານໍ ສທຸຂິນຸທຣີຍາທີນໍ , ວິປສຸສນາປກຸຂິຍານໍ ອນິຈຸຈສຄຸຄາທີນຄຸຈ ວເສນ ໂວທານປກຸ ໂຂ ເນຕພຸໂພຕິ ອຍໍ ນນຸທິຍາວຜຸຜສຸສ ນຍສຸສ ກູມິ။ ໂຍ ຫິ ຕຕຸຫາອວິຊຸຊາຫິ ສໍກິເລສປກຸຂສຸສ ສຸຕຸຕຕຸຖສຸສ ສມຖວິປສຸສນາ ຫິ ໂວທານປກຸຂສຸສ ຈ ຈຕຸສຈຸຈໂຍຊນມຸເຂນ ນຍນລກຸຂໂຕ ສໍວຕຸຕນາວິເສໂສ, ອຍໍ ນນຸທິຍາວຜຸຜນໂຍ ນາມ။ ວຸຕຸຕຄຸເຫຕໍ –

‘‘ຕຕຸຫຄຸຈ ອວິຊຸຊມຸປິ ຈ, ສມເຖນ ວິປສຸສນາຍ ໂຍ ເນຕິ;

ສຈຸເຈຫິ ໂຍຊຍິຕຸວາ, ອຍໍ ນໂຍ ນນຸທິຍາວຜຸໂຜ’’ຕິ။ (ເນຕຸຕິ။ ໔ ນິທຸເທສວາຣ);

ນນຸທິຍາວຜຸຜສຸສ ວິຍ ອາວຜຸໂຜ ເອຕສຸສາຕິ ນນຸທິຍາວຜຸໂຜ။ ຍຖາ ຫິ ນນຸທິຍາວຜຸໂຜ ອນຸໂຕ ຄິເຕນ ປຂານາວຍເວນ ພ ຫິທຸຂາ ອາວຜຸຜຕິ, ເອວມຍມຸປິ ນໂຍຕິ ອຕຸໂຖ။ ອຖ ວາ ນນຸທິຍາ ຕຕຸຫາຍ ປໂມທສຸສ ວາ ອາວຜຸໂຜ ເອຕຸຖາຕິ ນນຸທິຍາວ ຜຸໂຜ။

ເຫຜຸຄາ ວຸຕຸຕນເຍນ ຄຫິເຕສຸ ຕຕຸຫາວິຊຸຊາຕປຸປກຸຂິຍຂມຸເມສຸ ຕຕຸຫາ ໂລໂກ, ອວິຊຸຊາ ໂມໂຫ, ອວິຊຸຊາຍ ສມຸປຍຸຕຸໂຕ ໂລ ຫິເຕ ສຕິ ປຸພຸໂພ ວິຍ ຕຕຸຫາຍ ສຕິ ສິຊຸຊມາໂນ ອາຫາໂຕ ໂທໂສ ອິຕິ ຕີຫິ ອກຸສລມູເລຫິ ຄຫິເຕຫິ, ຕປຸປຜິປກຸຂໂຕ ກຸສລຈິຕຸຕຄຸຄຫເຄນ ຈ ຕີຕີ ກຸສລມູລານິ ຄຫິຕານິ ເອວ ໂຫນຸຕິ။ ອິຂາປີ ໂລໂກ ສພຸພານິ ວາ ສາສວກຸສລມູລານິ ສມຸທຍສຈຸ ຈໍ, ຕນຸນິພຸພຕຸຕາ ເຕສໍ ອຣິຜຸຄານໂຄຈຣກູຕາ ອຸປາທານກຸຂນຸຂາ ທຸກຸຂສຈຸຈນຸຕິອາທິນາ ສຈຸຈໂຍຊນາ ເວທິຕພຸພາ။ ຜລໍ ປ ເນຕຸຖ ວິໂມກຸຂຕຸຕຍວເສນ ນິທຸຂາເຣຕພຸພໍ, ຕີຫິ ອກຸສລມູເລຫິ ຕິວິຂທຸຈຸຈຣິຕສໍກິເລສມລວິສມອກຸສລສຄຸຄາວິຕກຸກາທິວ ເສນ ອກຸສລປກຸໂຂ ເນຕພຸໂພ, ຕຖາ ຕີຫິ ກຸສລມູເລຫິ ຕິວິຂສຸຈຣິຕສມກຸສລສຄຸຄາວິຕກຸກາສທຸຂມຸມສມາຂິວິໂມກຸຂມຸຂາທິວ ເສນ ໂວທານປກຸໂຂ ເນຕພຸໂພຕິ ອຍໍ ຕິປຸກຸຂລສຸສ ນຍສຸສ ກູມິ။ ໂຍ ຫິ ອກຸສລມູເລຫິ ສໍກິເລສປກຸຂສຸສ ກຸສລມູເລຫິ ໂວທານ ປກຸຂສຸສ ສຸຕຸຕຕຸຖສຸສ ຈ ຈຕຸສຈຸຈໂຍຊນາມຸເຂນ ນຍນລກຸຂໂຕ ສໍວຕຸຕນາວິເສໂສ, ອຍໍ ຕິປຸກຸຂລນໂຍ ນາມ။ ຕີຫີ ອວຍເວຫິ ໂລກາທີຫິ ສໍກິເລສປກຸເຂ, ອໂລກາທີຫິ ຈ ໂວທານປກຸເຂ ປຸກຸຂໂລ ໂສກໂນຕີ ຕິປຸກຸຂໂລ။ ວຸຕຸຕຄຸເຫຕໍ –

‘ໂຍ ອກຸສເລ ສມູເລຫິ,

ເນຕິ ກຸສເລ ຈ ກຸສລມູເລຫີ;

ກູຕໍ ຕໆຖໍ ອວິຕຖໍ,

ຕິປຸກຸຂລໍ ຕໍ ນຍໍ ອາຫູ''ຕິ។ (ເນຕຸຕິ។ ໔ ນິທຸເທສວາຣ);

ວຸຕຸຕນເຍນ ຄທິເຕສຸ ຕຕຸຫາວິຊຊາຕປຸປກຸຂິຍສມຸເມສຸ ວິເສສໂຕ ຕຕຸຫາທິຜຸຖິນໍ ວເສນ ອສຸເກ ''ສຸກ''ນຸຕິ, ທຸກຸເຂ ''ສຸຂ''ນຸຕິ ຈ ວິປລຸລາສາ, ອວິຊຊາທິຜຸຖິນໍ ວເສນ ອນິຈຸເຈ ''ນິຈຸຈ''ນຸຕິ, ອນຕຸຕນິ ''ອຕຸຕາ''ຕິ ວິປລຸລາສາ ເວທິຕພຸພາ។ ເຕສໍ ປຜິປກຸຂ ໂຕ ກຸສລຈິຕຸຕຄຸຄຫເນນ ສິທຸເສທີ ສຕິວິຣິຍສມາຮິປລຸລິນຸທຸຣິເຍທີ ຈຕຸຕາຣິ ສຕິປຜຸຖານານິ ສິທຸຮານິເຍວ ໂຫນຸຕິ។

ຕຕຸຖ ຈຕູທີ ອິນຸທຸຣິເຍທີ ຈຕຸຕາໂຣ ປຸຄຸຄລາ ນິທຸທິສິຕພຸພາ។ ກຖໍ? ທຸວິໂຮ ທີ ຕຕຸຫາຈຣິໂຕ ມຸທິນຸທຸຣິໂຍ ຕິກຸຂິນຸທຸຣິໂຍຕິ, ຕຖາ ທິຜຸຖິຈຣິໂຕ។ ເຕສຸ ປຖໂມ ອສຸເກ ''ສຸກ''ນຸຕິ ວິປຣິເຍສຄຸຄາທີ ສຕິພເລນ ຍຖາກູຕໍ ກາຍສກາວໍ ສລຸລກຸເຂນຸໂຕ ກາວ ນາພເລນ ຕໍ ວິປລຸລາສໍ ສມຸຄຸໜາເຕຕຸວາ ສມຸມຕຸຕນິຍາມໍ ໂອກຸກມຕິ។ ທຸຕິໂຍ ອສຸເຂ ''ສຸຂ''ນຸຕິ ວິປຣິເຍສຄຸຄາທີ ''ອຸປຸປນຸນໍ ກາມວິຕກຸກໍ ນາຮິວາເສຕິ''ຕິອາທິນາ (ມ។ ນີ។ ໑໗໔໖; ອ។ ນີ។ ໔໗໑໔; ຝ໗໔໗) ວຸຕຸເຕນ ວິຣິຍສໍວຣກູເຕນ ວິຣິຍພເລນ ປຜິປກຸຂໍ ວິໂນເທນຸໂຕ ກາວນາພເລນ ຕໍ ວິປລຸລາສໍ ວິຮເມຕຸວາ ສມຸມຕຸຕນິຍາມໍ ໂອກຸກມຕິ។ ຕຕິໂຍ ອນິຈຸເຈ ''ນິຈຸຈ''ນຸຕິ ວິປລຸລາສຄຸຄາທີ ສມຖພເລນ ສມາທິຕຈິຕຸໂຕ ສງຂາຣານໍ ຂຕິກກາວໍ ສລຸລກຸເຂນຸໂຕ ກາວນາພເລນ ຕໍ ວິປລຸລາສໍ ສມຸຄຸໜາ ເຕຕຸວາ ສມຸມຕຸຕນິຍາມໍ ໂອກຸກມຕິ។ ຈຕຸຕຸໂຖ ສນຸຕຕິສມູຫກິຈຸຈາຣມຸມຕາໜນວລຸຈິຕຕາຍ ຜສຸສາທິຮມຸມປຸລຸຊມຕຸເຕ ອນຕຸຕນິ ''ອຕຸຕາ''ຕິ ມິຈຸຊາກິນິເວສີ ຈຕຸໂກຜິກສຸລຸລຕາມນສິກາເຣນ ຕໍ ມິຈຸຊາກິນິເວສໍ ວິທຸຮໍເສນຸໂຕ ສາມລຸລຜລໍ ສຈຸຊິກໂຣຕິ។ ສຸກາສລຸລາທິທີ ຈຕູທິປີ ວາ ວິປລຸລາເສທີ ສມຸທຍສຈຸຈໍ, ເຕສມຮິຜຸຖານາຣມຸມຕາກູຕາ ປລຸຈຸປາທານກຸຂນຸຮາ ທຸກຸຂສຈຸຈນຸຕິອາທິນາ ສຈຸຈໂຍຊນາ ເວທິຕພຸພາ។ ຜລໍ ປເນຕຸຖ ຈຕຸຕາຣິ ສາມລຸລຜລານິ, ຈຕູທີ ເຈຕຸຖ ວິປລຸລາເສທີ ຈຕຸຣາສໂວໜໂຍຄຄນຸຖອຄຕິຕຕຸຫຸປາທານສລຸລວິລຸລາຕຜຸຖິຕິອປຣິລຸລາທິວເສນ ອກຸສລປກຸໂຂ ເນຕພຸໂພ, ຕຖາ ຈຕູທີ ສ ຕິປຜຸຖາເນທີ ຈຕຸພຸພິຮຊຊານວິຫາຣາຮິຜຸຖານສຸຂກາຄິຍຮມຸມອປຸປມລຸລາສມຸມປຸປຮາໂນທຸຮິປາທາທິວເສນ ໂວທານປກຸໂຂ ເນຕພຸໂພຕິ ອຍໍ ສີຫວິກຸກີລຸອິຕສຸສ ນຍສຸສ ກູມິ។ ໂຍ ທີ ສຸກາສລຸລາທິທີ ວິປລຸລາເສທີ ສກລສຸສ ສໍກິເລສປກຸຂສຸສ ສທຸຮິນຸທຸຣິ ຍາທິທີ ຈ ໂວທານປກຸຂສຸສ ຈຕຸສຈຸຈໂຍຊນາວເສນ ນຍນລກຸຂໂຕ ສໍວຕຸຕນາວິເສໂສ, ອຍໍ ສີຫວິກຸກີລຸອິໂຕ ນາມ។ ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ –

'ໂຍ ເນຕິ ວິປລຸລາເສທີ,

ກິເລເສ ອິນຸທຸຣິເຍທີ ສທຸຮມຸເມ;

ເອຕໍ ນຍໍ ນຍວິທູ,

ສີຫວິກຸກີລຸອິຕໍ ອາຫູ''ຕິ។ (ເນຕຸຕິ។ ໔ ນິທຸເທສວາຣ);

ອສນຸຕາສນຊວປຣກຸກມາທິວິເສສໂຍເຄນ ສີໂຫ ກຄວາ, ຕສຸສ ວິກຸກີລຸອິຕໍ ເທສນາ ວຈີກມຸມກູໂຕ ວິຫາໂຣຕິ ກຕຸວາ ວິປລຸ ລາສຕປຸປຜິປກຸຂປຣິທີປນໂຕ ສີຫສຸສ ວິກຸກີລຸອິຕໍ ເອຕຸຖາຕິ ສີຫວິກຸກີລຸອິໂຕ, ນໂຍ។ ພລວິເສສໂຍຄທີປນໂຕ ວາ ສີຫວິກຸກີລຸ ອິຕສທິສຕຸຕາ ນໂຍ ສີຫວິກຸກີລຸອິໂຕ។ ພລວິເສໂສ ເຈຕຸຖ ສທຸຮາທິພລໍ, ທສພລານິ ເອວ ວາ។

ອິເມສໍ ປນ ຕິຕຸຕໍ ອຕຸຖນຍານໍ ສີທຸຮິຍາ ໂວຫາຣນຍທຸວຍໍ ສີທຸຮເມວ ໂຫຕີ។ ຕຖາ ທີ ອຕຸຖນຍຕຸຕຍທິສາກາເວນ ກຸສລາ ທິຮມຸມານໍ ອາໂລຈນໍ ທິສາໂລຈນໍ។ ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ –

''ເວຍຸຍາກຣເຕສຸ ທີ ເຍ,

ກຸສລາກຸສລາ ຕຫີ ຕຫີ ວຸຕຸຕາ;

ມນສາ ໂວໂລກຍເຕ,

ຕໍ ຂຸ ທິສາໂລຈນໍ ອາຫູ’’ຕິ. (ເນຕຸຕິ. ໔ ນິທຸເທສວາຣ);

ຕຖາ ອາໂລຈິຕານໍ ເຕສໍ ຘມຸມານໍ ອຕຸຖນຍຕຸຕຍໂຍຊເນ ສມານຍນໂຕ ອງກຸໂສ ວິຍ ອງກຸໂສ. ວຸຕຸຕຸເຫຕໍ –

‘‘ໂອໂລເກຕຸວາ ທິສໂລຈເນນ, ອຸກຸຂິປິຍ ຍໍ ສມາເນຕິ;

ສພຸເພ ກຸສລາກຸສເລ, ອຍໍ ນໂຍ ອງກຸໂສ ນາມາ’’ຕິ. (ເນຕຸຕິ. ໔ ນິທຸເທສວາຣ);

ຕສຸມາ ມນສາວ ອຕຸຖນຍານໍ ທິສາກູຕຘມຸມານໍ ໂລຈນໍ ທິສາໂລຈນໍ, ເຕສໍ ສມານຍນໍ ອງກຸໂສຕິ ປຌຸຈປິ ນຍານິ ຍຸຕຸຕານິ ໂຫນຸຕິ.

ເອຕຸຕາວຕາ ຈ –

‘‘ປຖໂມ ນນຸທິຍາວຝໂຍ, ທຸຕິໂຍ ຈ ຕິປຸກຸຂໂລ;

ສີຫວິກກີລິຕໂຕ ນາມ, ຕຕິໂຍ ນຍລຌຸຊໂກ.

ທິສາໂລຈນມາຫໍສຸ, ຈຕຸຕຖໍ ນຍມຸຕຸຕມໍ;

ປຌຸຈໂມ ອງກຸໂສ ນາມ, ສພຸເພ ປຌຸຈ ນຍາ ຄຕາ’’ຕິ. (ເນຕຸຕິ. ໑ ອຸທຸເທສວາຣ) –

ເອວໍ ວຸຕຸຕປຌຸຈນຍາປິ ເອຕຸຖ ທສຸສິຕາຕິ ເວທິຕພຸພາ. ນຍຕິ ສໍກິເລສໍ ໂວທານຌຸຈ ວິກາຄໂຕ ຌາເປຕີຕິ ນໂຍ, ລຌຸເຊຕິ ປກາເສຕິ ສຸຕຸຕຕຸຖນຸຕິ ລຌຸຊໂກ, ນໂຍ ຈ ໂສ ລຌຸຊໂກ ຈາຕິ ນຍລຌຸຊໂກ. ອິທຌຸຈ ສຸຕຸຕໍ ໂສລຸອສວິເຘ ສຸຕຸຕນຸຕປຝຸຖາເນ ສໍກິເລສກາຄິຍໍ ພຸຍຕິເຣກມຸເຂນ ນິພຸເພຘາເສກຸຂກາຄິຍນຸຕິ ທຝຸຖພຸພໍ. ອຝຸຖວີສຕິວິເຘ ປນ ສຸຕຸຕນຸຕປຝຸຖາເນ ໂລກິຍໂລກຸຕຸຕຣໍ ສຕຸຕຘມຸມາຘິຝຸຖານໍ ຌາຕຌຸເຌຍຍໍ ທສຸສນກາວນໍ ສກວຈນໍ ວິສຸສຊຊນິຍໍ ກຸສລາກຸສລໍ ອນຸຌຸຌາຕໍ ປຝິກຸຂິຕຸຕຌຸຈາຕິ ເວທິຕພຸພໍ.

ຕຸຕຖ ໂສລຸອສວິຘສຸຕຸຕນຸຕໍ ປຝຸຖານໍ ນາມ ‘‘ສໍກິເລສກາຄິຍໍ ສຸຕຸຕໍ, ວາສນາກາຄິຍໍ ສຸຕຸຕໍ, ນິພຸເພຘກາຄິຍໍ ສຸຕຸຕໍ, ອເສກຸຂກາຄິຍໍ ສຸຕຸຕໍ, ສໍກິເລສກາຄິຍຌຸຈ ວາສນາກາຄິຍຌຸຈ ສຸຕຸຕໍ, ສໍກິເລສກາຄິຍຌຸຈ ນິພຸເພຘກາຄິຍຌຸຈ ສຸຕຸຕໍ, ສໍກິເລສກາຄິຍຌຸຈ ອເສກຸຂກາຄິຍຌຸຈ ສຸຕຸຕໍ, ວາສນາກາຄິຍຌຸຈ ນິພຸເພຘກາຄິຍຌຸຈ ສຸຕຸຕໍ, ວາສນາກາຄິຍຌຸຈ ອເສກຸຂກາຄິຍຌຸຈ ສຸຕຸຕໍ, ນິພຸເພຘກາຄິຍຌຸຈ ອເສກຸຂກາຄິຍຌຸຈ ສຸຕຸຕໍ, ສໍກິເລສກາຄິຍຌຸຈ ວາສນາກາຄິຍຌຸຈ ນິພຸເພຘກາຄິຍຌຸຈ ສຸຕຸຕໍ, ສໍກິເລສກາຄິຍຌຸຈ ວາສນາກາຄິຍຌຸຈ ອເສກຸຂກາຄິຍຌຸຈ ສຸຕຸຕໍ, ສໍກິເລສກາຄິຍຌຸຈ ນິພຸເພຘກາຄິຍຌຸຈ ອເສກຸຂກາຄິຍຌຸຈ ສຸຕຸຕໍ, ວາສນາກາຄິຍຌຸຈ ນິພຸເພຘກາຄິຍຌຸຈ ອເສກຸຂກາຄິຍຌຸຈ ສຸຕຸຕໍ, ສໍກິເລສກາຄິຍຌຸຈ ວາສນາກາຄິຍຌຸຈ ນິພຸເພຘກາຄິຍຌຸຈ ອເສກຸຂກາຄິຍຌຸຈ ສຸຕຸຕໍ, ເນວ ສໍກິເລສກາຄິຍໍ ນ ວາສນາກາຄິຍໍ ນ ນິພຸເພຘກາຄິຍໍ ນ ອເສກຸຂກາຄິຍໍ ສຸຕຸຕ’’ນຸຕິ (ເນຕຸຕິ. ໑໙) ເອວໍ ວຸຕຸຕໂສລຸອສສາສນປຝຸຖານານິ.

ຕຸຕຖ ສໍກິລິສຸສນຸຕິ ເອເຕນາຕິ ສໍກິເລໂສ, ສໍກິເລສກາເຄ ສໍກິເລສໂກຝຸຖາເສ ປວຸຕຸຕໍ ສໍກິເລສກາຄິຍໍ. ວາສນາ ປຸຌຸຌກາວນາ, ວາສນາກາເຄ ປວຸຕຸຕໍ ວາສນາກາຄິຍໍ, ວາສນໍ ກຊາເປຕີຕິ ວາ ວາສນາກາຄິຍໍ. ນິພຸພິຊຊນໍ ໂລກຸຂນຸຘາທີນໍ ປທາລນໍ ນິພຸ

ເພໂສ, ນິພຸເພສກາເຄ ປວຕຸຕໍ, ນິພຸເພສໍ ກຊຸາເປຕີຕິ ວາ ນິພຸເພສກາຄີຍໍ។ ປຣິນິຍຸຖິຕສິກຸຂາ ສມຸມາ ອເສກຸຂາ, ອເສກຸຂກາເຄ ປວຕຸຕໍ, ອເສກຸເຂ ກຊຸາເປຕີຕິ ວາ ອເສກຸຂກາຄີຍໍ។ ເຕສຸ ຍຕຸຖ ຕຓຫາທີສໍກິເລໂສ ວິກຕຸໂຕ, ອິທໍ ສໍກິເລສກາຄີຍໍ។ ຍຕຸຖ ທານາທິປຸລຸລກິຣິຍວຕຸຖຸ ວິກຕຸຕໍ, ອິທໍ ວາສນາກາຄີຍໍ។ ຍຕຸຖ ເສກຸຂາ ສີລກຸຂນຸຣາທໂຍ ວິກຕຸຕາ, ອິທໍ ນິພຸເພສກາຄີຍໍ។ ຍຕຸຖ ປນ ອເສກຸຂາ ສີລກຸຂນຸຣາທໂຍ ວິກຕຸຕາ, ອິທໍ ອເສກຸຂກາຄີຍໍ។ ອິຕຣານີ ເຕສໍ ໂວມິສຸສກນຍວເສນ ວຸຕຸຕານີ។ ສພຸພາສວ ສໍວຣປຣິຍາຍາທີນໍ ວເສນ ສພຸພກາຄີຍໍ ເວທິຕພຸພໍ។ ຕຕຸຖ ທີ ສໍກິເລສສມຸມາ ໂລກິຍສຸຈຣິຕສມຸມາ ເສກຸຂາ ສມຸມາ ອເສກຸຂາ ສມຸມາ ຈ ວິກຕຸຕາ។ ສພຸພກາຄີຍໍ ປນ ''ປສຸສໍ ນ ປສຸສຕີ''ຕິອາທີກໍ ອຸທກາທີອນຸວາທວຈນໍ ເວທິຕພຸພໍ។

ອຍຸຖວິສຕິວິຣໍ ສຸຕຸຕນຸຕປຍຸຖານໍ ປນ ''ໂລກິຍໍ, ໂລກຸຕຸຕຣໍ, ໂລກິຍລຸຈ ໂລກຸຕຸຕຣລຸຈ, ສຕຸຕາຣິຍຸຖານໍ, ຣມຸມາຣິຍຸຖານໍ, ສຕຸຕາຣິຍຸຖານລຸຈ ຣມຸມາຣິຍຸຖານລຸຈ, ລາຄໍ, ເລຍຸຍໍ, ລາຄລຸຈ ເລຍຸຍລຸຈ, ທສຸສນໍ, ກາວນາ, ທສຸສນລຸຈ ກາວນາ ຈ, ສກວຈນໍ, ປຣວຈນໍ, ສກວຈນລຸຈ ປຣວຈນລຸຈ, ວິສຸສຊຸຊນີຍໍ, ອວິສຸສຊຸຊນີຍໍ, ວິສຸສຊຸຊນີຍລຸຈ ອວິສຸສຊຸຊນີຍລຸຈ, ກມຸມໍ, ວິປາໂກ, ກມຸມລຸຈ ວິປາໂກ ຈ ກຸສລໍ, ອກຸສລໍ, ກຸສລລຸຈ ອກຸສລລຸຈ ອນຸລຸລາຕໍ, ປຝິກຸຂິຕຸຕໍ, ອນຸລຸລາຕລຸຈ ປຝິກຸຂິຕຸຕລຸຈ, ຖໂວ''ຕິ (ເນຕຸຕິ។ ໑໑໔) ເອວມາຄຕານິ ອຍຸຖວິສຕິ ສາສນປຍຸຖານານີ។ ຕຕຸຖ ໂລກິຍນຸຕິ ໂລເກ ນິຍຸຕຸໂຕ, ໂລເກ ວາ ວິທິໂຕ ໂລກິໂຍ។ ອິຣ ປນ ໂລກິໂຍ ອຕຸໂຖ ຍສຸມີ ສຸຕຸເຕ ວຸຕຸໂຕ, ຕໍ ສຸຕຸຕໍ ໂລກິຍໍ។ ຕຖາ ໂລກຸຕຸຕຣໍ។ ຍສຸມີ ປນ ສຸຕຸເຕ ປເທເສນ ໂລກິຍໍ, ປເທເສນ ໂລກຸຕຸຕຣໍ ວຸຕຸຕໍ, ຕໍ ໂລກິຍລຸຈ ໂລກຸຕຸຕຣລຸຈ។ ສຕຸຕອຣິປຸປາຍສຕຸຕປລຸລຕຸຕິມຸເຂນ ເທສິຕໍ ສຕຸຕາຣິຍຸຖານໍ។ ຣມຸມວເສນ ເທສິຕໍ ຣມຸມາຣິຍຸຖານໍ។ ອຸກຍວເສນ ເທສິຕໍ ສຕຸຕາຣິຍຸຖານລຸຈ ຣມຸມາຣິຍຸຖານລຸຈ។ ອິມິນາ ນເຍນ ສພຸພປເທສຸ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ។ ພຸທຸຣາທີນໍ ປນ ຄາກິຕຸຖວນວເສນ ປວຕຸຕໍ ສຸຕຸຕໍ ຖໂວ ນາມ –

''ມຖຄານຍຸຖາຄີໂກ ເສຍຸໂຖ, ສຈຸຈານໍ ຈຕຸໂຣ ປທາ;

ວິຣາໂຄ ເສຍຸໂຖ ຣມຸມານໍ, ທຸວິປທານລຸຈ ຈກຸຂຸມາ''ຕິ។ (ຣ។ ປ។ ໒໗໓; ເນຕຸຕິ។ ໑໗໐; ເປຝໂກ។ ໓໐) ອາທີກໍ ວິຍ –

ເນຕຸຕິນຍວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໔។ສທຸທຄຣຸກາທີນນຸຕິ ອາທີສທຸເທນ ຄນຸຣຣສໂຜຍຸຖພຸພຄຣຸເກ ສງຄຕຸຫາຕິ។ ອາສຍວເສນາຕິ ອຊຸຊາສຍວເສນ។ ອຸຕຸສມຸຍຸຖາໂນປີ ອິຕຸຖິສນຸຕານຄໂຕ ສທຸໂທ ລພຸກຕິ, ໂສ ອິຣ ນາຣິປຸເປໂຕຕິ ''ຈິຕຸຕສມຸຍຸຖາໂນ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ກຖິຕສທຸໂທ ອາລາປາທິສທຸໂທ។ ຄີຕສທຸໂທ ສເຣນ ຄາຍນສທຸໂທ។ ອິຕຸຖິຍາ ຫສນສທຸໂທເປຕຸຖ ສງຄເຫຕພຸໂພ ຕສຸສປີ ປຸຣິເສນ ອສຸສາເທຕພຸພໂຕ។ ເຕນາຫ – ''ອປີຈ ໂຂ ມາຕຸຄາມສຸສ ສທຸທໍ ສຸຕາຕິ ຕິໂຣກຸຍຸຍາ ວາ ຕິໂຣປາກາຣາ ວາ ຫສນຸຕິຍາ ວາ ກຓນຸຕິຍາ ວາ ຄາຍນຸຕິຍາ ວາ, ໂສ ຕທສຸສາເທຕີ''ຕິອາທີ។ ນິວຕຸຖນິວາສນສຸສາຕິ ຂລິຕຸຖທຸສສສ ນິວາສນສຸສ។ ອລງກາຣສຸສາຕິ ນູປຸຣາທິກສຸສ ອລງກາຣສຸສ។ ອິຕຸຖິສທຸໂທຕຸເວວ ເວທິຕພຸໂພຕິ ອິຕຸຖິປຝິພທຸຣກາວໂຕ ວຸຕຸຕໍ។ ເຕນາຫ – ''ສພຸໂພປີ''ຕິອາທີ។ ອວິທູຣຍຸຖາເນຕິ ຕສຸສ ຫຕຸຖິກຸລສຸສ ວສນຍຸຖານໂຕ ອວິທູຣຍຸຖາເນ។ ກາຍູປປນຸໂນຕິ ສມຸປນຸນກາໂຍ ຖິຣກຖິນມຫາກາໂຍ។ ມຫາຫຕຸຖີຕິ ມຫານຸກາໂວ ຫຕຸຖີ។ ເຊຍຸຖກໍ ກຕຸວາຕິ ຍູຖປຕີ ກຕຸວາ។

ກຖິນຕິກຸຂກາເວນ ສີງຄສທິສຕຸຕາ ອລຸອສງຂາຕານິ ສີງຄານິ ເອຕສຸສ ອຕຸຖີຕິ ສີງຄີ, ສຸວຓຓວຓຓຕາຍ ມຫາພລຕາຍ ຈ ສີຫຫຕຸຖິອາທີນິມິຄສທິສຕຸຕາ ມິໂຄ ວິຍາຕິ ມິໂຄ។ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ກິຈຈໍ ເນຕຸກາເວນ ຈກຸຂເຍວ ເນຕຸຕໍ, ຕໍ ອຸຄຄຕຍຸເຖນ ອາຍຕໍ ເອຕສຸສາຕິ ອາຍຕຈກຸຂຸເນຕຸໂຕ។ ອຍຸຖິ ເອວ ຕໂຈ ເອຕສຸສາຕິ ອຍຸຖິຕຸຕໂຈ។ ເຕນາກິກູໂຕຕິ ເຕນ ມິເຄນ ອກິກູໂຕ ອຊໂຊຕຸຖໂຍ ນິຈຸຈລຄຸຄຫີໂຕ ທຸຕຸວາ។ ກຣຸຕໍ ຣຸທາມີຕິ ກາຣຸລຸລປຕຸໂຕ ທຸຕຸວາ ໂຣທາມິ ວິຣວາມີ។ ປຈຸຈຕຸຖິກາຍໂຕ ມຸຕຸຕີ ນາມ ຍຖາ ຕຖາ ສຫາຍວໂຕ ໂທຕີ, ນ ເອກາກີໂນຕີ ອາຫ – ''ມາ ເຫວ ມໍ ປາຓສມໍ ຊເຫຍຸຍາ''ຕີ។ ຕຕຸຖ ມາ ເຫວ ມນຸຕິ ມໍ ເອວຣູປໍ ພຸຍສນໍ ປຕຸຕໍ ອຕຸຕໂນ ປາຓສມໍ ປິຍສາມີກໍ ຕຸວໍ ມາເຫວ ຊທີ។

ກຸລຸເຈ ຄິຣິກູເຍ ຣມຕີ ອກິຣມຕີ, ຕຕຸຖ ວາ ວິຈຣຕີ, ໂກລຸຊນາທໍ ນທນຸໂຕ ວາ ວິຈຣຕີ, ກຸ ວາ ປຖວີ, ຕທກີຫາເຕນ ຊີຣຕີຕິ ກຸລຸຊໂຣ។ ສຍຸຖິຫາຍນນຸຕິ ຊາຕິຍາ ສຍຸຖິວສຸສກາລສຸມີ ກຸລຸຊຣາ ຖາເມນ ປຣິຫາຍນນຸຕິ, ຕໍ ສນຸຣາຍ ເອວມາຫ។ ປຖພຸຍາ ຈາຕຸຣນຸຕາຍາຕິ ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ສມຸທຸທໍ ປຕຸວາ ຖິຕາຍ ຈາຕຸຣນຸຕາຍ ປຖວິຍາ។ ສຸປຸປິໂຍຕິ ສຸຍຸຖຸ ປີໂຍ។ ເຕສໍ ຕຸວໍ ວາຣິໂຊ ເສຍຸໂຖຕິ ເຍ ສມຸທຸເທ ວາ ຄງຄາຍ ວາ ຍມຸນາຍ ວາ ນມຸມທານທິຍາ ວາ ກຸລຸຊີຣາ, ເຕສໍ ສພຸເພສໍ ວຓຓສມຸປຕຸຕິຍາ

ມຫນ຺ຕ຺ເຕນ ຈ ວາຣິມ຺ຫິ ຊາຕຕ຺ຕາ ວາຣິໂຊ ຕ຺ວເມວ ເສຍ຺ໂຍ ປສຕ຺ຖຕໂຣຯ ມຸຍ຺ຈ ໂຣຫນ຺ຕິຍາ ປຕິນ຺ຕິ ສພ຺ເພສໍ ເສຍ຺ຍຕ຺ຕາ ຕເມວ ຍາຈາມິ, ໂຣຫມານາຍ ມຍ຺ຫໍ ສາມິກໍ ມຸຍ຺ຈຯ ອຖາຕິ ຄຫຕາສ຺ສ ສິຖິລກຣຕາສມນນ຺ຕຣເມວຯ ເອຕສ຺ສາຕິ ປຜິສຕ຺ຕຸມທ຺ທນສ຺ສຯ

ປພ຺ພຕຄຫນໍ ນິສ຺ສາຍາຕິ ຕິສ຺ໂສ ປພ຺ພຕຣາຊິໂຍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຈຕຸຕ຺ຖາຍ ປພ຺ພຕຣາຊິຍໍ ປພ຺ພຕຄຫນໍ ອຸປນິສ຺ສາຍຯ ເອວໍ ວທຕິຕິ "ອຸເທຕຍໍ ຈກ຺ຂຸມາ"ຕິອາທີນາ (ຊາຯ ໑ຯ໔ຯ໑໗) ອິມໍ ພຸທ຺ຘມນ຺ຕໍ ມນ຺ເຕນ຺ໂຕ ວທຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ອຸເທຕິຕິ ປາຈີນໂລກຘາຕຸໂຕ ອຸຄ຺ຄຈ຺ຉຕິຯ ຈກ຺ຂຸມາຕິ ສກລຈກ຺ກວາລວາສີນໍ ອນ຺ຘກາຣໍ ວິຘມິຕ຺ວາ ຈກ຺ຂຸປ຺ປຕິລາພກຣເຕນ ຍນ຺ເຕນ ເຕສໍ ທິນ຺ນໍ ຈກ຺ຂຸ, ເຕນ ຈກ຺ຂຸນາ ຈກ຺ຂຸມາຯ ເອກຣາຊາຕິ ສກລຈກ຺ກວາລເອ ອາໂລກກຣານໍ ອນ຺ຕເຣ ເສຍ຺ຍຕ຺ເຖນ ຣຍ຺ຊນຕ຺ເຖນ ຈ ເອກຣາຊາຯ ຫຣິສ຺ສວຕ຺ໂຕຕິ ຫຣິສມານວຕ຺ໂຕ, ສຸວຕ຺ຕວຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຖວີ ປກາເສຕີຕິ ປຖວິປ຺ປກາໂສຯ ຕໍ ຕໍ ນມສ຺ສາມີຕິ ຕສ຺ມາ ຕໍ ເອວຣູປໍ ກວນ຺ຕໍ ນມສ຺ສາມິ ວນ຺ທາມິຯ ຕຍາຊ຺ຊ ຄຸຕ຺ຕາ ວິຫເຣມ຺ຫ ທິວສນ຺ຕິ ຕຍາ ອຊ຺ຊ ຣກ຺ຂິຕາ ຫຸຕ຺ວາ ອິມໍ ທິວສໍ ຈຕຸອິຣິຍາປຖວິຫາເຣນ ສຸຂໍ ວິຫເຣຍ຺ຍາມຯ

ເອວໍ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ສູຣິຍໍ ນມສ຺ສິຕ຺ວາ ທຸຕິຍຄາຖາຍ ອຕີເຕ ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ພຸທ຺ເຘ ເຈວ ພຸທ຺ຘຄຸເຕ ຈ ນມສ຺ສຕິ "ເຍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ"ຕິອາທີນາຯ ຕຕ຺ຖ ເຍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາຕິ ເຍ ພາທິຕປາປາ ປຣິສຸທ຺ຘາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາຯ ເວທຄູຕິ ເວທານໍ ປາຣໍ ຄຕາ, ເວເທຫິ ປາຣໍ ຄຕາຕິ ວາ ເວທຄູຯ ອິຘ ປນ ສພ຺ເພ ສງ຺ຂຕຘມ຺ເມ ວິທິເຕ ປາກເຕ ກຕ຺ວາ ກຕາຕິ ເວທຄູຯ ເຕເນວາຫ – "ສພ຺ພຘມ຺ເມ"ຕິຯ ສພ຺ເພ ຂນ຺ຘາຍຕນຘາຕຸຘມ຺ເມ ສລກ຺ຂຕາສາມຍ຺ຍລກ຺ຂຕາວເສນ ອຕ຺ຕໂນ ຎາຕສ຺ສ ວິທິເຕ ປາກເຕ ກຕ຺ວາ ຕິຕ຺ຕໍ ມາຣານໍ ມຕ຺ຖກໍ ມທ຺ທິຕ຺ວາ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘີ ປຕ຺ຕາ, ສໍສາຣໍ ວາ ອຕິກ຺ກນ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕ ເມ ນໂມຕິ ເຕ ມມ ອິມໍ ນມກ຺ກາຣໍ ປຕິຈ຺ຉນ຺ຕຸຯ ເຕ ຈ ມໍ ປາລຍນ຺ຕູຕິ ເອວໍ ມຍາ ນມສ຺ສິຕາ ຈ ເຕ ກຄວນ຺ໂຕ ມໍ ປາລຍນ຺ຕຸ ຣກ຺ຂນ຺ຕຸຯ ນມຕ຺ຖຸ ພຸທ຺ຘານໍ...ເປ... ວິມຸຕ຺ຕິຍາຕິ ອຍໍ ມມ ນມກ຺ກາໂຣ ອຕີຕານໍ ປຣິນິພ຺ພຸຕານໍ ພຸທ຺ຘານໍ ອຕ຺ຖຸ, ເຕສໍເຍວ ຈຕູສຸ ຜເລສຸ ຎາຕສງ຺ຂາຕາຍ ໂພຘິຍາ ອຕ຺ຖຸ, ຕຖາ ເຕສຍ຺ເຍວ ອຣຫຕ຺ຕຜລວິມຸຕ຺ຕິຍາ ວິມຸຕ຺ຕານໍ ອຕ຺ຖຸ, ຍາ ຈ ເນສໍ ຕທງ຺ຄວິກ຺ຂມ຺ກນສມຸຈ຺ເຉທປ຺ປຕິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິນິສ຺ສຣຕາສງ຺ຂາຕາ ປຍ຺ຈວິຘາ ວິມຸຕ຺ຕິ, ຕາຍ ວິມຸຕ຺ຕິຍາປີ ອຍໍ ມຍ຺ຫໍ ນມກ຺ກາໂຣ ອຕ຺ຖູຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິມໍ ໂສ ປຣິຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ, ໂມໂຣ ຈຣຕີ ເອສນາຕິ ອິທໍ ປນ ປທທ຺ວຍໍ ສຕ຺ຖາ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຫຸຕ຺ວາ ອາຫຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ກິກ຺ຂເວ, ໂສ ໂມໂຣ ອິມໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ອິມໍ ຣກ຺ຂໍ ກຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ໂຄຈຣກູມິຍໍ ປຸປ຺ຜຜລາທີນໍ ອຕ຺ຖາຍ ນານປ຺ປກາຣາຍ ເອສນາຍ ຈຣຕີຕິຯ

ເອວໍ ທິວສໍ ຈຣິຕ຺ວາ ສາຍໍ ປພ຺ພຕມຕ຺ຖເກ ນິສີທິຕ຺ວາ ອຕ຺ຖໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ສູຣິຍໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ພຸທ຺ຘຄຸເຕ ອາວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ນິວາສຍ຺ຖາເນ ຣກ຺ຂາວຣຕຕ຺ຖາຍ ປຸນ ພ຺ຣຫ຺ມມນ຺ຕໍ ວທນ຺ໂຕ "ອເປຕຍ"ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ເຕເນວາຫ – "ທິວສໍ ໂຄຈຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ"ຕິອາທີຯ ຕຕ຺ຖ ອເປຕີຕິ ອປຍາຕິ ອຕ຺ຖໍ ຄຈ຺ຉຕິຯ ອິມໍ ໂສ ປຣິຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ໂມໂຣ ວາສມກປ຺ປຍີຕິ ອິທມ຺ປີ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຫຸຕ຺ວາ ອາຫຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ກິກ຺ຂເວ, ໂສ ໂມໂຣ ອິມໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ອິມໍ ຣກ຺ຂໍ ກຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ນິວາສຍ຺ຖາເນ ວາສໍ ສໍກປ຺ປຍິຕ຺ຖາຕິຯ ປຣິຕ຺ຕກມ຺ມໂຕ ປຸເຣຕຣເມວາຕິ ປຣິຕ຺ຕກມ຺ມກຣຕ຺ໂຕ ປຸເຣຕຣເມວຯ ໂມຣກຸກ຺ກຸຕິກາຍາຕິ ກຸກ຺ກຸຕິກາສທິສາຍ ໂມຣຈ຺ຉາປີກາຍຯ

ຯ ຕຕິເຍ ຣູປາຍຕນສ຺ສ ວິຍ ຄນ຺ຘາຍຕນສ຺ສປີ ສມຸຍ຺ຖາປກປ຺ຈ຺ຈຍວເສນ ວິເສໂສ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ – "ຈຕຸສມຸຍ຺ຖານິກ"ນ຺ຕິຯ ອິຕ຺ຖິຍາ ສຣີຣຄນ຺ຘສ຺ສ ກາຍາຣຸລ຺ຫອນຸເລປນາທິຄນ຺ຘສ຺ສ ຈ ຕປ຺ປຕິພທ຺ຘກາວໂຕ ອວິເສເສນ ຄຫຕາປ຺ປສງ຺ເຄ ອິຘານິປ຺ເປຕຄນ຺ຘໍ ນິທ຺ຘາເຣນ຺ໂຕ "ສ຺ວາຍ"ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອິຕ຺ຖິຍາຕິ ປາກຕິກາຍ ອິຕ຺ຖິຍາຯ ທຸຄ຺ຄນ຺ໂຘຕິ ປາກຕິກາຍ ອິຕ຺ຖິຍາ ສຣີຣຄນ຺ຘກາວໂຕ ທຸຄ຺ຄນ຺ໂຘ ໂຫຕິຯ ອິຘານິປ຺ເປໂຕຕິ ອິຍ຺ຖກາວໂຕ ອສ຺ສາເທຕພ຺ພຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ກຖໍ ປນ ອິຕ຺ຖິຍາ ສຣີຣຄນ຺ຘສ຺ສ ທຸຄ຺ຄນ຺ຘກາໂວຕິ ອາຫ – "ເອກຈ຺ຈາ ຫີ"ຕິອາທີຯ ຕຕ຺ຖ ອສ຺ສສ຺ສ ວິຍ ຄນ຺ໂຘ ອສ຺ສາ ອຕ຺ຖີຕິ ອສ຺ສຄນ຺ຘິນີຯ ເມຕ຺ຫກສ຺ສ ວິຍ ຄນ຺ໂຘ ອສ຺ສາ ອຕ຺ຖີຕິ ເມຕ຺ຫກຄນ຺ຘິນີຯ ເສທສ຺ສ ວິຍ ຄນ຺ໂຘ ອສ຺ສາ ອຕ຺ຖີຕິ ເສທຄນ຺ຘິນີຯ ໂສຕິຕສ຺ສ ວິຍ ຄນ຺ໂຘ ອສ຺ສາ ອຕ຺ຖີຕິ ໂສຕິຕຄນ຺ຘິນີຯ ຣຊ຺ຊເຕວາຕິ ອນາທິມຕິ ສໍສາເຣ ອວິຊ຺ຊາທິກິເລສວາສນາຍ ປຣິກາຫ຺ຜິຕຫທຍຕ຺ຕາ ໂຜຍ຺ຖພ຺ພສ຺ສາທຄຘິຕຈິຕ຺ຕຕາຍ ຈ ອນ຺ຘພາໂລ ເອວຣູປາຍປີ ທຸຄ຺ຄນ຺ຘສຣີຣາຍ ອິຕ຺ຖິຍາ ຣຊ຺ຊຕິເຍວຯ ປາກຕິກາຍ ອິຕ຺ຖິຍາ ສຣີຣຄນ຺ຘສ຺ສ ທຸຄ຺ຄນ຺ຘກາວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ວິສິຍ຺ຖາຍ ເອກຈ຺ຈາຍ ອິຕ຺ຖິຍາ ຕທກາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ – "ຈກ຺ກວຕ຺ຕິໂນປນາ"ຕິອາທິມາຫຯ ຍທິ ເອວໍ ອີທິສາຍ ອິຕ຺ຖິຍາ ສຣີຣຄນ຺ໂຘປີ ອິຘ ກສ຺ມາ ນານິປ຺ເປໂຕຕິ ອາຫ – "ອຍໍ ນ ສພ຺ພາສໍ ໂຫ

ຕີ’’ຕິອາທີຯ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາຍ ອິຕ຺ຖິຍາ ເອກຈ຺ຈາຍ ຈ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິຍາ ສຣີຣຄນ຺ຘສ຺ສ ອຕີວິຍ ອສ຺ສາເທຕພ຺ພກາວທສ຺ສນໂຕ ປຸນ ຕມ຺ປິ ອວິເສເສນ ອນຸຊານນ຺ໂຕ “ອິຕ຺ຖິກາເຍ ຄນ຺ເຘ ວາ ໂຫຕູ’’ຕິອາທິມາຫຯ ອິຕ຺ຖິຄນ຺ເຘຕ຺ເວວ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ຕປ຺ປຝິພທ຺ຘກາວໂຕ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໔ຯ ຈຕ຺ຕ຺ຖາທີສຸ ກີ ເຕນາຕິ ຊີວ຺ຫາວິຍ຺ເຍຍ຺ຍຣເສ ອິຊາຌິປ຺ເປເຕ ກີ ເຕນ ອວຍວຣສາທີນາ ວຸຕ຺ເຕນ ປໂຍຊນໍຯ ໂອຍ຺ຖມໍສໍ ສມ຺ມກ຺ເຂຕີຕິ ໂອຍ຺ຖມໍສສມ຺ມກ຺ຂໂນ, ເຂລຸອາທີນີຯ ອາທີສທ຺ເທນ ໂອຍ຺ຖມໍສມກ຺ຂໂນ ຕມ຺ພຸລມຸຂວາສາທີຣໂສ ຄຍ຺ຫຕີຯ ສພ຺ໂພ ໂສ ອິຕ຺ຖີຣໂສຕິ ອິຕ຺ຖິຍາວສ຺ສ ຄເຫຕພ຺ພຕ຺ຕາຯ

໕ຯອິຕ຺ຖີໂຜຍ຺ຖພ຺ໂພຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ຍທິ ປເນຕ຺ຖ ອິຕ຺ຖີຄຕານິ ຮູປາຣມ຺ມຕາທີນີ ອວິເສສໂຕ ປຸຣິສສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຍ຺ຖນ຺ຕິ, ອຖ ກສ຺ມາ ກຄວຕາ ຕານິ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເທສິຕານີຕິ ອາຫ – “ອິຕິ ສຕ຺ຖາ’’ຕິອາທີຯ ຍຖາ ທີຕິອາທີນາ ຕເມວຕ຺ຖໍ ສມຕ຺ເຖຕິຯ ຄເມຕີຕິ ວິກ຺ເຂປໍ ຄເມຕິ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖຯ ຄເມຕີຕິ ຈ ສງຄເມຕິຯ ນ ຕຖາ ເສສາ ສທ຺ທາທໂຍ, ນ ຕຖາ ຮູປາທີນີ ອາຣມ຺ມຕານີຕິ ເອເຕນ ສຕ຺ເຕສຸ ຮູປາທີຄຣຸກຕາ ອສໍກິຕ຺ຕາ ວິຍ ທສ຺ສິຕາ, ນ ໂຂ ປເນຕໍ ເອວໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ ອເນກວິຊຕ຺ຕາ ສຕ຺ຕານໍ ອຊ຺ຊາສຍສ຺ສາຕີ ທສ຺ເສຕຸໍ – “ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ຈາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຍ຺ຈຄຣຸກວເສນາຕິ ປຍ຺ຈາຣມ຺ມຕຄຣຸກວເສນຯ ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ທີ ປຸຣິສສ຺ສ ຍຖາວຸຕ຺ເຕສຸ ປຍ຺ຈສຸປີ ອາຣມ຺ມເຕສຸ ຄຣຸກຕາ ໂຫຕີ, ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ກຕິປເຍສຸ, ເອກສ຺ມີ ເອວ ວາ, ເຕ ສພ຺ເພປີ ປຍ຺ຈຄຣຸກາຕ຺ເວວ ເວທິຕພ຺ພາ ຍຖາ “ສຕ຺ຕີສໂຍ ອຍ຺ຖວີໂມກ຺ຂາ’’ຕີຯ ນ ປຍ຺ຈຄຣຸກຊາຕກວເສນ ເອເກກາຣມ຺ມເຕ ຄຣຸກສ຺ເສວ ນາຌິປ຺ເປຕຕ຺ຕາຯ ເອເກກາຣມ຺ມຕຄຣຸການຍ຺ຫິ ປຍ຺ຈນ຺ນໍ ປຸຕ຺ຄລານໍ ຕຕ຺ຖ ອາຄຕຕ຺ຕາ ຕໍ ຊາຕກໍ “ປຍ຺ຈຄຣຸກຊາຕກ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍທິ ເອວໍ ເຕນ ອິຌ ປໂຍຊນໍ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ – “ສກ຺ຂິກາວຕ຺ຖາຍາ’’ຕີຯ ອາຫຣິຕ຺ວາ ກເຖຕພ຺ພນ຺ຕິ ຮູປາທີຄຣຸກຕາຍ ເອເຕ ອນຍພ຺ຍສນໍ ປຕ຺ຕາຕີ ທສ຺ເສຕຸໍ ກເຖຕພ຺ພໍຯ

໖-໗ຯເຕສນ຺ຕີ ສຸຕ຺ຕານໍຯ ອຸປ຺ປຕ຺ເຫຕ຺ວາ ຄຕ຺ທີຕຸໍ ນ ອິຈ຺ຌີຕີ ຕສ຺ສ ໂຖກໍ ວິຮູປຊາຕຸກຕ຺ຕາ ນ ອິຈ຺ຌີຯ ອນຕິກ຺ກມນ຺ໂຕຕີ ສໍສນ຺ເທນ຺ໂຕຯ ທ຺ເວ ຫຕ຺ຖໍ ປຕ຺ຕານີຕິ ທ຺ເວ ອຸປ຺ປລານີ ຫຕ຺ຖໍ ຄຕານີຯ ປຫຍ຺ຖາກາຣໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາຕີ ອປຣາທີ ອິຕ຺ຖີທີ ເອເກກໍ ລທ຺ຊໍ, ມຍາ ທ຺ເວ ລທ຺ຊານີຕີ ສນ຺ຕຸຍ຺ຖາກາຣໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາຯ ປໂຣທີຕີ ຕສ຺ສາ ປຸພ຺ພສາມິກສ຺ສ ມຸຂຄນ຺ຊໍ ສຣິຕ຺ວາຯ ຕສ຺ສ ທີ ມຸຂໂຕ ອຸປ຺ປລຄນ຺ໂຘ ວາຍຕີຯ ຫາເຣຕ຺ວາຕີ ຕສ຺ມາ ຄານາ ອປເນຕ຺ວາ, “ຫຣາເປຕ຺ວາ’’ຕິ ວາ ປາໂຖ, ອຍເມວຕ຺ໂຖຯ

ສາຊຸ ສາຊູຕິ ກາສໂຕຕິ ຊມ຺ມກຖາຍ ອນຸໂມທນວເສນ “ສາຊຸ ສາຊູ’’ຕິ ກາສໂຕຯ ອຸປ຺ປລໍວ ຍໂຖທເກຕີ ຍຖາ ອຸປ຺ປລໍ ອຸປ຺ປລຄນ຺ໂຘ ມຸຂໂຕ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕຕີຯ ວຍ຺ຍເມວ ກຖິຕນ຺ຕິ ຍຖາຣຸຕວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍທິປີ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຖາປີ ຍຖາຣຸຕມຕ຺ເຖ ອວຕ຺ວາ ວິວຍ຺ຍໍ ນີຫຣິຕ຺ວາ ກເຖຕພ຺ພໍ ວິມຸຕ຺ຕິຣສຕ຺ຕາ ກຄວໂຕ ເທສນາຍຯ

ຮູປາທີວຄ຺ຄວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

ອິຕິ ມໂນຣຖປູຣຕິຍາ ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣນິກາຍ-ອຍ຺ຖກຖາຍ

ປຖມວຄ຺ຄວຕ຺ຕນາຍ ອນຸຕ຺ຕານຕ຺ຖທີປນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໔໗ ນິວຣຕປຸປ໌ຫານວຕຸຄວຕຸໜາ

໑໑໗ທຸຕິຍສຸສາຕິ ທຸຕິຍວຕຸຄສຸສ໗ ເອກສມຸມຸປີຕິ ເອຕຸຖ ''ເອກສກາວມຸປີ''ຕິ ອິມິນາ ສກາວຕຸໂຖຍໍ ສມຸມສທຸໂທ ''ກຸສລາ ສມຸມາ''ຕິອາທີສຸ ວິຍາຕິ ທສຸສິຕໍ ໂທຕິ໗ ຍທຄຸເຄນ ຈ ສກາວຕຸໂຖ, ຕທຄຸເຄນ ນິສຸສຕຸຕຕຸໂຖ ສີທຸໂສ ເອວາຕິ ''ນິສຸສຕຸຕມຸເຖນ ສມຸໂມ ເວທິຕພຸໂພ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ໗ ສຸກນິມິຕຸຕນຸຕິ ສມຸມປຣິຍາເຍນ ວຸຕຸຕໍ໗ ຕລຸທີ ອຕຸຖໂຕ ການຈຸລນຸໂທ ວາ ສີຍາ໗ ໂສ ທີ ອຕຸຕໂນ ຄຫຕາກາເຣນ ສຸກນຸຕິ, ເຕນາກາເຣນ ປວຕຸຕນກສຸສ ອລຸຄສຸສ ການຈຸລນຸທສຸສ ນິມິຕຸຕຕຸຕາ ''ສຸກນິມິຕຸຕ''ນຸຕິ ຈ ວຸຈຸຈຕິ໗ ຕສຸສ ອາຣມຸມຕໍ ວາ ສຸກນິມິຕຸຕໍ໗ ອິຍຸຖລຸທີ ອິຍຸຖາກາເຣນ ວາ ຄຍຸໜມານໍ ຮູປາທິອາຣມຸມຕໍ ''ສຸກນິມິຕຸຕ''ນຸຕິ ວຸຈຸຈຕິ໗ ອາຣມຸມຕເມວ ເຈຕຸຖ ນິມິຕຸຕໍ໗ ຕຖາ ທີ ວກຸຂຕິ – ''ສຸກນິມິຕຸຕນຸຕິ ຣາຄຍຸຖານີຍໍ ອາຣມຸມຕ''ນຸຕິ໗ ສມຸຈຸຈຍຕຸໂຖ ວາ-ສທຸໂທ ອເນກຕຸຖຕຸຕາ ນິປາຕານໍ໗ ກີຍຸໂຍກາວາຍາຕິ ປຸນປຸປຸນໍ ກາວາຍ໗ ເວປຸລຸລາຍາຕິ ວິປຸລກາວາຍ, ວທຸຒີຍາຕິ ອຕຸໂຖ໗ ອຊາໂຕ ນິຊຊາໂຕ໗ ເສສປທານີ ຕສຸເສວ ເວວຈນານີ໗ ກາເມສູຕິ ປລຸຈສຸ ການຄຸເຕສຸ໗ ການຈຸລນຸໂທຕິ ການສງຂາໂຕ ລນຸໂທ, ນ ກຕຸຕຸກມຸຍຕາລນຸໂທ ນ ສມຸມຈຸລນຸໂທ໗ ການນວເສນ ຣຊຊນວເສນ ຈ ກາໂມ ເອວ ຣາໂຄ ການຣາໂຄ໗ ການນວເສນ ນນຸທນວເສນ ຈ ກາໂມ ເອວ ນນຸທີຕິ ການນນຸທີ໗ ການນວເສນ ຕຕຸຫາຍນວເສນ ຈ ການຕຕຸຫາ໗ ອາທີສທຸເທນ ''ການສຸເນໂທ ການປຣິລຸອາໂທ ການມຸຈຸລາ ການຊຸໂຊສານ''ນຸຕິ ເອເຕສໍ ປທານໍ ສງຄໂຫ ທຍຸຄພຸໂພ໗ ຕຕຸຖ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ການຕຸຖໍ ວິທິຕຸວາ ສີເນໜນຍຸເຖນ ການສຸເນໂທ, ປຣິລຸອາໜນຍຸເຖນ ການປຣິລຸອາໂທ, ມຸຈຸລນຍຸເຖນ ການມຸຈຸລາ, ຄິລິຕຸວາ ປຣິນິຍຸຖາປນຍຸເຖນ ການຊຸໂຊສານໍ ເວທິຕພຸພໍ໗ ການຈຸລນຸໂທ ເອວ ກຸສລປຸປວຕຸຕິໂຕ ຈິຕຸຕສຸສ ນິວຣຕຍຸເຖນ ການຈຸລນຸທນິວຣຕໍ, ໂສຕິ ການຈຸລນຸໂທ໗ ອສມຸທາຈາຣວເສນາຕິ ອສມຸທາຈາຣກາເວນ໗ ອນນຸກູ ຕາຣມຸມຕວເສນາຕິ ''ອິທໍ ນາເມຕ''ນຸຕິ ວຕຸຖຸວເສນ ອຸຕຸວາ ຕສຸມີ ອຕຸຕກາເວ ອນນຸກູຕສຸສ ອາຣມຸມຕສຸສ ວເສນ໗ ຮູປສທຸ ທາທີເກທໍ ປນ ອາຣມຸມຕໍ ເອກສຸມິມຸປີ ອຕຸຕກາເວ ອນນຸກູຕໍ ນາມ ນຕຸເຖວ, ກີມງຄໍ ປນ ອນາທິມຕິ ສໍສາເຣ໗

ຍໍ ວຸຕຸຕໍ – ''ອສມຸທາຈາຣວເສນ ຈາ''ຕິອາທີ, ຕໍ ອຕິສໍຂິຕຸຕນຸຕິ ວິຕຸຖາຣໂຕ ທສຸເສຕຸໍ – ''ຕຕຸຖາ''ຕິອາທີມາໜ໗ ຕຕຸຖ ກວຕຸຄໜເຄນ ມທຸຄຕກໂວ ຄທີໂຕ໗ ໂສ ທີ ໂອລຸອາຣິກກິເລສສມຸທາຈາຣຣທີໂຕ໗ ຕຊຊນິຍກມຸມກຕາທີກາເລ ປາຣິວາສິກ ກາເລ ຈ ຈຣິຕພຸພານີ ທຸເວອສີຕິ ຂຸທຸທກວຕຸຕານີ ນາມ໗ ນ ທີ ຕານີ ສພຸພາສຸ ອວຕຸຖາສຸ ຈຣິຕພຸພານີ, ຕສຸມາ ຕານີ ນ ມ ຫາວຕຸເຕສຸ ອນຸໂຕຄສານີຕິ ''ຈຸທຸທສ ມຫາວຕຸຕານີ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ໗ ຕຖາ ອາຄນຸຕຸກວຕຸຕອາວາສິກຄມິກ-ອນຸໂມທນກຕຸຕຄຸຄ-ປີຕຸທຈາຣິກອາຣລຸຍກເສນາສນຊນຸຕາພຣວຈຸຈກຸຜິອຸປຊຊາຍ- ສທຸທິວິຫາຣິກອາຈຣິຍ-ອນຸເຕວາສິກວຕຸຕານີຕິ ເອຕານີ ຈຸທຸທສ ມຫາວຕຸຕານີ ນາມາຕິ ວຸຕຸຕໍ໗ ອິຕຣານິ ປນ ''ປາຣິວາສິການໍ ກີກຸຂູນໍ ວຕຸຕໍ ປລຸລາເປສຸສາມີ''ຕິ (ຈູລຸວວ໗ ກ໔) ອາຣກີຕຸວາ ''ນ ອຸປສມຸປາເທຕພຸພໍ, ນ ລມາຍໍ ຈຽກມນຸເຕ ຈຽກເມ ຈຽກມິຕພຸພ''ນຸຕິ (ຈູລຸວວ໗ ໗໑) ວຸຕຸຕານີ ປກຕຕຸເຕ ຈຣິຕພຸພວຕຸຕານີ ລສຍຸຖິ, ຕໂຕ ປຣໍ ''ນ, ກີກຸຂເວ, ປາຣິວາສິເກນ ກີກຸຂູນາ ປາຣິວາສິກວຸທຸໝຕເຣນ ກີກຸຂູນາ ສທຸທີ, ມູລາຍ ປຜິກສຸສນາຣເໜນ, ມານຕຸຕາຣເໜນ, ມານຕຸຕຈາຣິເກນ, ອພຸການາຣເໜນ ກີກຸຂູນາ ສທຸທີ ເອກຈຸລນຸເນ ອາວາເສ ວຕຸຖພຸພ''ນຸຕິອາທີນີ ປກຕຕຸເຕ ຈຣິຕພຸເພທີ ອນລຸລຕຸຕາ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ອຄເຕາຕຸວາ ປາຣິວາສິກວຸທຸໝຕຣາທີສຸ ປຸຄຸຄລນຸຕເຣສຸ ຈຣິຕພຸພຕຸຕາ ເຕສໍ ວເສນ ສມຸປີຕຸເທຕຸວາ ເອເກກໍ ກຕຸວາ ຄຕີຕານີ ປລຸຈາຕິ ເອກສຕຸຕຕິວຕຸຕານີ໗ ອຸກ ເຂປນີຍກມຸມກຕວຕຸເຕສຸ ວຕຸຕປລຸລາປນວເສນ ວຸຕຸຕໍ – ''ນ ປກຕຕຸຕສຸສ ກີກຸຂູໂນ ອກິວາທນໍ ປຈຸຈຸຍຸຖານໍ…ເປ… ປີຍຸຖິປຣິກມຸມໍ ສາທິຕພຸພ''ນຸຕິ ອິທໍ ອກິວາທນາທີນໍ ອສຸສາທິຍນໍ ເອກໍ, ''ນ ປກຕຕຸໂຕ ກີກຸຂຸ ສີລວິປຕຸຕິຍາ ອນຸທຸສໍເສຕພຸ ໂພ''ຕິອາທີນີ (ຈູລຸວວ໗ ໕໑) ຈ ທສາຕິ ເອວໍ ທຸວາສີຕິ ໂໜນຸຕິ໗ ເອເຕສຸເວວ ປນ ການິຈິ ຕຊຊນິຍກມຸມກຕາທີວຕຸຕານີ ການິ ຈິ ປາຣິວາສິກາທີວຕຸຕານີຕິ ອຄຸຄທີຕຄຸຄໜເຄນ ທຸວາວີສຕິວຕຸຕນຸຕິ ເວທິຕພຸພໍ໗ ''ຈຸທຸທສ ມຫາວຕຸຕານີ''ຕິ ວຕຸວາປີ ''ອາຄນຸຕຸກຄມິກວຕຸຕານີ ຈາ''ຕິ ອິເມສໍ ວິສຸໍ ຄຫຕໍ ອິມານີ ອກິຕຸທໍ ສມຸກວນຸຕີຕິ ກຕຸວາ໗ ກິເລໂສ ໂອກາສໍ ນ ລກາຕິ ສພຸພ ທາ ວຕຸຕປຸປຜິປຕຸຕິຍໍເຍວ ພຸຍາວຕຈິຕຸຕຕາຍ໗ ອໂຍນິໂສມນສິການນຸຕິ ອນິຈຸຈາທີສຸ ''ນິຈຸຈ''ນຸຕິອາທີນາ ປວຕຸຕໍ ອນຸປາຍ ມນສິການໍ໗ ສຕິໂວສຸສຄຸຄນຸຕິ ສຕິຍາ ວິສຸສຊຊນໍ, ສຕິວິຣໜນຸຕິ ອຕຸໂຖ໗ ເອວມຸປີຕິ ວກຸຂມານາເປກຸຂາຍ ອວຸຕຸຕສມຸປີຕຸໜນຕຸໂຖ ປີ-ສທຸໂທ໗

ອນຸສນຸສິວເສນາຕິ ປຸຈຸລານຸສນຸສິອາທີອນຸສນຸສິວເສນ໗ ປຸພຸພາປຣວເສນາຕິ ປຸພຸພາປຣຄນຸຖສລຸລກຸຂຕວເສນ໗ ຄຕຸໜນຸຕສຸ ສາຕິ ອາຈຣິຍມຸຂໂຕ ຄຕຸໜນຸຕສຸສ໗ ສຊຊາຍນຸຕສຸສາຕິ ອາຈຣິຍມຸຂໂຕ ອຸຄຸຄທີຕຄນຸຖໍ ສຊຊາຍນຸຕສຸສ໗ ວາເຈນຸຕສຸສາຕິ

ປາລຸອີ ຕທຕ຺ຖຸຍ຺ຈ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫາປນວເສນ ປເຣສ໌ ວາເຈນ຺ຕສ຺ສ຿ ເທເສນ຺ຕສ຺ສາຕິ ເທສນາວເສນ ປເຣສ໌ ສມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕສ຺ສ຿ ປກາເສນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ສໍສຍຍ຺ຖາເນ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕານໍ ຍາຖາວໂຕ ອຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ຕສ຺ສ຿ ກິເລໂສ ໂອກາສໍ ນ ລກາຕີ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວໍ ຄນ຺ຖກມ຺ເມສຸເຍວ ພ຺ຍາວຍຈິຕ຺ຕຕາຍ຿ ເອວມ຺ປີຕິ ວຸຕ຺ຕສມ຺ປີຕ຺ໜນຕ຺ໂຖ ປີ-ສທ຺ໂທ຿ ເອວໍ ເສເສສຸປີ຿

ສຸຕ຺ຕຄສໂຣ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ປກາເສຕິ "ເຕຣສ ສຸຕ຺ຕຄຸເຕ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕຕີ"ຕິ຿ ພາຫຸລ຺ລາຍາຕິ ຈີວຣາທິປຈ຺ຈຍພາ ຫຸລ຺ລາຍ຿ ຍຖາ ຈີວຣາທໂຍ ປຈ຺ຈຍາ ພຫຸລໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕຖາ ອາວຕ຺ຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ຿ ປຣິຫີນຊ຺ຊານສ຺ສາຕິ ຊານນ຺ຕຣາຍກເຣນ ວິສກາຄຣູປທສ຺ສນາທິນາ ເກນຈິ ນິມິຕ຺ເຕນ ປຣິຫີນຊ຺ຊານສ຺ສ຿ ວິສ຺ສຍ຺ຖຊ຺ຊານສ຺ສາຕິ ອສ ມາປຊ຺ຊນວເສນ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕຊ຺ຊານສ຺ສ຿ ກສ຺ສາທິສູຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຄຕສ຺ຽຄຕິກນິທ຺ທານວກມ຺ມາທີ ສ຺ຽຄຕ຺ຫາຕິ຿ ສຕ຺ຕ ສ຺ ວາ ອນຸປສ຺ສນາສູຕິ ເອຕ຺ຖ ສຕ຺ຕ ອນຸປສ຺ສນາ ນາມ ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺ສນາ ທຸກ຺ຂານຸປສ຺ສນາ ອນຕ຺ຕານຸປສ຺ສນາ ນິພ຺ພິທານຸ ປສ຺ສນາ ວິຣາຄານຸປສ຺ສນາ ນິໂຣຮານຸປສ຺ສນາ ປຕິນິສ຺ສຄ຺ຄານຸປສ຺ສນາ ຂຍານຸປສ຺ສນາ ວຍານຸປສ຺ສນາ ວິປຣິຕາມານຸປສ຺ສ ນາ ອນິມິຕ຺ຕານຸປສ຺ສນາ ອປ຺ປຕິຫິຕານຸປສ຺ສນາ ສຸຍ຺ຍຕານຸປສ຺ສນາ ອຮິປຍ຺ຍາຮມ຺ມວິປສ຺ສນາ ຍຖາກູຕຍາຕທສ຺ສນໍ ອາ ທີນວານຸປສ຺ສນາ ປຕິສ຺ຽຂານຸປສ຺ສນາ ວິວຍ຺ຍານຸປສ຺ສນາຕິ ອິມາສຸ ອຍ຺ຖາຣສສຸ ມຫາວິປສ຺ສນາສຸ ອາທິໂຕ ວຸຕ຺ຕາ ອນິຈ຺ ຈານຸປສ຺ສນາທິ-ປຕິນິສ຺ສຄ຺ຄານຸປສ຺ສນາປຣິຍນ຺ຕາ ສຕ຺ຕ຿ ເອຕ຺ຖ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ວິສຸທ຺ຮິມຄ຺ຄສໍວຕ຺ຕນາໂຕ (ວິສຸທ຺ຮິ຿ ມ ຫາຍິ຿ ໘຿໗໘໑) ຄເຫຕພ຺ພໍ຿

ອນາເສວນຕາຍາຕິ ປຸຣິມຕ຺ຕກາເວ ຊາເນນ ວິກ຺ຂມ຺ກິຕກິເລສສ຺ສ ການຈ຺ຉນ຺ທາທິອາເສວນາຍ ອກາວໂຕ຿ ອນນຸກູຕປຸພ຺ພນ຺ ຕິ ຕສ຺ມິ ອຕ຺ຕກາເວ ອນນຸກູຕປຸພ຺ພໍ຿ ຊາໂຕຕິ ເອຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍ ສຍ຺ຊາໂຕຕິອາທີ຿ ນນຸ ຈ ຂຕິກຕ຺ຕາ ສພ຺ພຮມ຺ມານໍ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ການຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ຕ຺ຽຂຕໍເຍວ ອວສ຺ສໍ ນິໂຣຮສມ຺ກວໂຕ ນິຣຸທ຺ເຮ ຈ ຕສ຺ມິ ປຸນ ອຍ຺ຍສ຺ເສວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕ ຈ ກຖໍ ຕສ຺ສ ປຸນປ຺ປຸນກາໂວ ຣາສິກາໂວ ຈາຕິ ອາຫ – "ຕຕ຺ຖ ສກີ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ການຈ຺ຉນ຺ໂທ"ຕິອາທີ຿ ອຍ຺ຖານເມຕນ຺ຕິ ອກາຣຕເມ ຕໍ຿ ເຍນ ກາຣເຕນ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ການຈ຺ຉນ຺ໂທ ນ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ, ນິຣຸທ຺ໂຮ ຈ ສ຺ເວວ ປຸນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ, ຕາທິສໍ ກາຣຕໍ ນຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖ຿

ຣາຄຍ຺ຖານິຍນ຺ຕິ ຣາຄຊນກໍ຿ ອນິຈ຺ຈາທິສຸ ນິຈ຺ຈາທິວເສນ ວິປຣີຕມນສິກາໂຣ, ອິຮ ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣຕິ ອາຫ – "ອນິຈ຺ເຈ ນິຈ຺ຈ"ນ຺ຕິອາທີ຿ ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣຕິ ອນຸປາຍມນສິກາໂຣ, ກຸສລຮມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ອກາຣຕກູໂຕ ມນສິກາໂຣຕິ ອຕ຺ໂຖ຿ ອຸປ຺ປຖມນສິກາໂຣຕິ ກຸສລຮມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ອມຄ຺ຄກູໂຕ ມນສິກາໂຣ຿ ສຈ຺ຈວິປ຺ປຕິກູເລນາຕິ ສຈ຺ຈາກິສມຍສ຺ສ ອນນຸໂລມ ວເສນ຿ ອາວຊ຺ຊນາຕິອາທີນາ ອາວຊ຺ຊນາຍ ປຈ຺ຈຍກູຕາ ຕໂຕ ປຸຣິມປ຺ປນ຺ນາ ມໂນທ຺ວາຣິກາ ອກຸສລຊວນປ຺ປວຕ຺ຕີ ຜລໂວ ຫາເຣນ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕາ຿ ຕສ຺ສ ຫີ ວເສນ ສາ ອກຸສລປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ອຸປນິສ຺ສໂຍ ໂຫຕີ຿ ອາວຊ຺ຊນາຕິ ກວ຺ຽຄຈິຕ຺ຕໍ ອາວຊ຺ຊຍຕີຕິ ອາວຊ຺ຊນາ຿ ອນຸ ອນຸ ອາວຊ຺ເຊຕີຕິ ອນ຺ວາວຊ຺ຊນາ຿ ກວ຺ຽຄາຣມ຺ມຕໂຕ ອຍ຺ຍໍ ອາກຸຊຕີຕິ ອາໂກໂຄ຿ ສມນ຺ນາຫຣຕີຕິ ສມນ຺ນາຫາໂຣ຿ ຕເທວາຣມ຺ມຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ອນຸພນ຺ຮິຕ຺ວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ມນສິ ກໂຣຕີ ຖເປຕີຕິ ມນສິກາໂຣ຿ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ອ ໂຍນິໂສມນສິກາໂຣຕິ ອຍໍ ອນຸປາເຍນ ອຸປ຺ປຖມນສິກາຣລກ຺ຂໂຕ ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ ນາມ ວຸຈ຺ຈຕີ຿

໑໘຿ ທຸຕິເຍ ກຕ຺ຕພ຺ພາປຕ຺ຕິ ວິຍາຕິ ກຕ຺ຕສ຺ສ ປູຕິກາເວນ ວິປ຺ປກາຣປ຺ປຕ຺ຕິ ວິຍ, ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ພ຺ຍາປຊ຺ຊນນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວິ ກາຣກາວາປາທນໍ຿ ເຕເນວາຫ – "ປກຕິວິຊຫນກາໂວ"ຕິ຿ ພ຺ຍາປຊ຺ຊຕິ ເຕນ ຈິຕ຺ຕໍ ປູຕິກຸມ຺ມາສາທໂຍ ວິຍ ປຸຣິມປກຕິ ຊຫຕີ ຕິ ພ຺ຍາປາໂທ຿ ປຕິໂຕເຍວ ອຸປຣູປຣິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານສ຺ສ ປຕິຄສ຺ສ ນິມິຕ຺ຕກາວໂຕ ປຕິຄນິມິຕ຺ຕໍ, ປຕິຄສ຺ສ ຈ ກາຣຕກູຕໍ ອາຣມ຺ມຕໍ ປຕິຄນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ – "ປຕິຄສ຺ສປີ ປຕິຄາຣມ຺ມຕສ຺ສປີ ເອຕໍ ອຮິວຈນ"ນ຺ຕິ຿ ອຍ຺ຖກຖາຍນ຺ຕິ ມ ຫາອຍ຺ຖກຖາຍໍ຿

໑໙຿ ຕຕິເຍ ຖິນຕາ ຖິນໍ, ສປ຺ປີປີຕ຺ໂໄຫ ວິຍ ອວິປ຺ຜາຣິກຕາຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຄນກາໂວ ພທ຺ຮຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ຿ ເມຮຕີຕິ ມິທ຺ຮໍ, ອກມ຺ມຍ຺ຍກາເວນ ຫີສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຿ "ຍາ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອກລ຺ຍຕາ"ຕິອາທີນາ (ຮ຿ ສ຿ ໑໑໖໘) ຖິນສ຺ສ, "ຍາ ຕສ຺ ມິ ສມເຍ ກາຍສ຺ສ ອກລ຺ຍຕາ"ຕິອາທີນາ (ຮ຿ ສ຿ ໑໑໖໙) ຈ ມິທ຺ຮສ຺ສ ອກິຮມ຺ເມ ນິທ຺ທິຍ຺ຖຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ – "ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອກມ຺ມຍ຺ຍຕາ ຖິນໍ, ຕິຕ຺ຕໍ ຂນ຺ຮານໍ ອກມ຺ມຍ຺ຍຕາ ມິທ຺ຮ"ນ຺ຕິ຿ ສຕິປີ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍາວິປ຺ປໂຍເຄ ຈິຕ຺ຕກາຍລຫຸຕາທີນໍ ວິຍ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິການໍ ຍຖາກ຺ກມໍ ຕໍຕໍວິເສໂສ ສິຍາ, ຍາ ເຕສໍ ອກລ຺ຍຕາທີນໍ ວິເສສປຈ຺ຈຍຕາ, ອຍເມເຕສໍ ສກາໂວຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ຿ ກປິມິທ຺ຮສ຺ສາຕິ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ວິກາເວຕິ "ປຈລາຍິກກາວສ຺ສາ"ຕິ຿ ອກ຺ຂິທລານໍ ປຈລກາວໍ ກໂຣຕີຕິ ປຈລາຍິໂກ, ປຈລາຍິ

ກສ຺ສ ກາໂວ ປ຺ຈລາຍິກກາໂວ, ປ຺ຈລາຍິກຕ຺ຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ອຸກ຺ນຸນນ຺ຕິ ຖີນມິທ຺ທານໍ "ວິຕ຺ຖາໂຣ ເວທິຕພ຺ໂພ"ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ໂທ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອກລ຺ຍຕາຕິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຄິລານກາໂວ. ຄິລາໂນ ຫິ ອກລ຺ຍໂກຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ວິນເຍປິ ວຸຕ຺ຕໍ – "ນາຫໍ, ກນ຺ເຕ, ອກລ຺ຍໂກ"ຕິ (ປາຣາ. ໑໕໑). ກາລໍ ຂມຕີຕິ ຫິ ກລ຺ຍໍ, ອໂຣຄຕາ, ຕສ຺ສໍ ນິຍຸຕ຺ໂຕ ກລ຺ຍໂກ, ນ ກລ຺ຍໂກ ອກລ຺ຍໂກ. ອກມ຺ມນຍ຺ຍຕາຕິ ຈິຕ຺ຕເຄລຍ຺ຍສງ຺ຂາໂຕ ອກມ຺ມນຍ຺ຍຕາກາໂຣ. ໂອລີຍນາຕິ ໂອລີຍນາກາໂຣ. ອິຣິຍາປ຺ ຖູປຕ຺ຖມ຺ກິຕຍ຺ຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ອິຣິຍາປຖໍ ສນ຺ທາເຣຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕໍ ຣຸກ຺ເຂ ວຄ຺ຄຸລີ ວິຍ ຊີເລ ລຄ຺ຄິຕພາຕິຕວາຣໂກ ວິຍ ຈ ໂອລີຍຕິ ລມ຺ພຕິ, ຕສ຺ສ ຕໍ ອາກາຣໍ ສນ຺ທາຍ – "ໂອລີຍນາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ທຸຕິຍປທໍ ອຸປສຄ຺ເຄນ ວທ຺ທິຕໍ. ກາຍສ຺ສາຕິ ເວທນາ ທິກ຺ຂນ຺ຕຕ຺ຕຍສງ຺ຂາຕສ຺ສ ນາມກາຍສ຺ສ. ອກລ຺ຍຕາ ອກມ຺ມນຍ຺ຍຕາຕິ ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ. ເມໂພ ວິຍ ອາກາສໍ ໂອນຍ຺ຫ ຕີຕິ ໂອນາໂຫ. ໂອນຍ຺ຫຕີຕິ ຈ ຊາເທຕິ ອວຕ຺ຖຣຕີ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສພ຺ພໂຕກາເຄນ ໂອນາໂຫຕິ ປຣິໂຍນາໂຫ. ອຣຕີອາທີນໍ ອຕ຺ໂຖ ວິກ຺ເງ (ວິກ. ໘໕໖) ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕປາລຸອິຍາ ທສ຺ເສຕຸໍ – "ວຸຕ຺ຕໍ ເຫຕ"ນ຺ຕິອາທິມາຫ.

ຕຕ຺ຖ ປນ຺ເຕສູຕິ ທູເຣສຸ, ວິວິຕ຺ເຕສຸ ວາ. ອທິກຸສເລສູຕິ ສມຖວິປສ຺ສນາທມ຺ເມສຸ. ອຣຕີຕິ ຣຕິປ຺ປຕິກ຺ເຂໂປ. ອຣຕີຕາຕິ ອຣມ ນາກາໂຣ. ອນກິຣຕີຕິ ອນກິຣຕກາໂວ. ອນກິຣມນາຕິ ອນກິຣມນາກາໂຣ. ອຸກ຺ກຕ຺ຄິຕາຕິ ອຸກ຺ກຕ຺ຄນາກາໂຣ. ປຣິຕສ຺ສິຕາ ຕິ ອຸກ຺ກຕ຺ຄນວເສເນວ ປຣິຕສ຺ສນາ, ອຸກ຺ກຕ຺ຄິຕສ຺ເສວ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຫາຍນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ປຣິຕສ຺ສິຕາຕິ ວາ ກມ຺ປ ນາ. ຕນ຺ທີຕິ ຊາຕິອາລສິຍໍ, ປກຕິອາລສີຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕຖາ ຫິ ກຸສລກຣເຕ ກາຍສ຺ສ ອວິປ຺ຜາຣິກຕາ ລີນຕາ ຊາຕິອາລສິຍໍ ຕນ຺ທີ ນາມ, ນ ໂຣເຄາຕ຺ຊາທີຫີ ກາຍເຄລຍ຺ຍໍ. ຕນ຺ທີຍນາຕິ ຕນ຺ທີຍນາກາໂຣ. ຕນ຺ທີມນຕາຕິ ຕນ຺ທີຍາ ອກິກູຕຈິຕ຺ຕຕາ. ອລສສ຺ສ ກາໂວ ອາລສ຺ຍໍ, ອາລສ຺ຍາຍນາກາໂຣ ອາລສ຺ຍາຍນາ. ອາລສ຺ຍາຍິຕສ຺ສ ກາໂວ ອາລສ຺ຍາຍິຕຕ຺ຕໍ. ອິຕິ ສພ຺ເພຫິປິ ອິເມຫິ ປເທຫິ ກິເລສວເສນ ກາຍາລສິຍໍ ກຖິຕໍ. ຖີນມິທ຺ທກາຣຕານຍ຺ຫິ ຣາຄາທີກິເລສານໍ ວເສນ ນາມກາຍສ຺ສ ອາລສິຍໍ, ຕ ເທວ ຣູປກາຍສ຺ສາປີຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ຊມ຺ກນາຕິ ຜນ຺ທນາ. ປຸນປ຺ປຸນໍ ຊມ຺ກນາ ວິຊມ຺ກນາ. ອານມນາຕິ ປຸຣໂຕ ນມນາ. ວິນມ ນາຕິ ປຈ຺ຈໂຕ ນມນາ. ສນ຺ນມນາຕິ ສມນ຺ຕໂຕ ນມນາ. ປນມນາຕິ ຍຖາ ຕນ຺ຕໂຕ ອຸຍ຺ຖິຕເປສກາໂຣ ກິສ຺ມິຍ຺ຈິເທວ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸຊຸໍ ກາຍໍ ອຸສ຺ສາເປຕິ, ເອວໍ ກາຍສ຺ສ ອຸທ຺ທໍ ຄປນາ. ພ຺ຍາຣິຍກນ຺ຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນພ຺ຍາຣິຕາ. ອິຕິ ສພ຺ເພຫິປິ ອິເມຫິ ປເທຫິ ຖີນມິທ຺ທກາຣຕານໍ ຣາຄາທີກິເລສານໍ ວເສນ ກາຍພທ຺ທນເມວ ກຖິຕໍ. ກຸຕ຺ຕາວິສ຺ສາຕີ ກຸຕ຺ຕວໂຕ. ກຕ຺ຕມ຺ຸຈຊາຕິ ກຕ຺ຕ ເຄລຍ຺ຍໍ. ພລວກຕ຺ເຕນ ຫິ ມ຺ຸຈຊາປຕ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕິ. ກຕ຺ຕກິລມໂຖຕິ ກຕ຺ເຕນ ກິລນ຺ຕກາໂວ. ກຕ຺ຕປຣິລຸອາໂຫຕິ ກຕ຺ຕທຣ ໂຖ. ຕສ຺ມິຍ຺ຫິ ສມເຍ ປຣິລຸອາຫຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຸປຫຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ ໂຫຕິ, ກາໂຍ ຊີຣຕີຕິ. ກາຍທຸຍ຺ຖຸລລນ຺ຕິ ກຕ຺ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ກາຍ ສ຺ສ ອກມ຺ມນຍ຺ຍຕໍ. ອກລ຺ຍຕາຕິອາທີ ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ. ລີນນ຺ຕິ ອວິປ຺ຜາຣິກຕາຍ ປຕິກຸຜິຕໍ. ອິຕເຣ ທ຺ເວ ອາ ກາຣກາວນິທ຺ເທສາ. ຖີນນ຺ຕິ ສປ຺ປີປິຕ຺ໂທ ວິຍ ອວິປ຺ຜາຣິກຕາຍ ພນກາເວນ ຄິຕໍ. ຖີຍນາຕິ ອາກາຣນິທ຺ເທໂສ. ຖີຍິກາໂວ ຖີຍິຕຕ຺ຕໍ, ອວິປ຺ຜາຣວເສເນວ ພທ຺ທຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອິເມຫິ ປນ ສພ຺ເພຫິປິ ປເທຫິ ຖີນມິທ຺ທກາຣຕານໍ ຣາຄາທີກິເລສານໍ ວເສນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຄິລານາກາໂຣ ກຖິໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ. ປຸຣິມາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ທມ຺ມາຕິ ອຣຕີ, ຕນ຺ທີ, ວິຊມ຺ກິຕາ, ກຕ຺ຕສມ຺ມໂທ ຕິ ເອເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ທມ຺ມາ. ຍທາ ຖີນມິທ຺ທໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ຕທາ ອຣຕີອາທີນມ຺ປິ ສມ຺ກວໂຕ "ອຸປນິສ຺ສຍໂກຍິຍາ ປນ ໂຫ ຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຸປນິສ຺ສຍໂກຍິຍາ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໑໔. ຈຕ຺ຕຸເຖ ອຸທ຺ທຕສ຺ສ ກາໂວ ອຸທ຺ທຈ຺ຈໍ. ຍສ຺ສ ທມ຺ມສ຺ສ ວເສນ ອຸທ຺ທຕໍ ໂຫຕິ ຈິຕ຺ຕໍ, ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ວາ ທມ຺ມາ, ໂສ ທມ຺ ໂມ ອຸທ຺ທຈ຺ຈໍ. ກຸຈ຺ຊິຕໍ ກຕໍ ກຸກຕໍ, ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ສຸຈຣິຕຍ຺ຈ. ອກຕມ຺ປິ ຫິ ກຸກຕເມວ. ເອວຍ຺ຫິ ວຕ຺ຕາໂຣ ໂຫນ຺ຕິ "ຍໍ ມຍາ ນ ກຕໍ, ຕໍ ກຸກຕ"ນ຺ຕິ. ເອວໍ ກຕາກຕໍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ສຸຈຣິຕຍ຺ຈ ກຸກຕໍ, ຕໍ ອາຣພ຺ກ ວິປ຺ປຕິສາຣວເສນ ປວຕ຺ຕໍ ປນ ຈິຕ຺ຕໍ ອິທ ກຸກ ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ຕສ຺ສ ກາໂວ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ. ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ທຕາກາໂຣຕິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອວູປສມາກາໂຣວ ວຸຕ຺ໂຕ. ອວູປສມ ລກ຺ຂຕຍ຺ຫິ ອຸທ຺ທຈ຺ຈໍ. ຍຖາປວຕ຺ຕສ຺ສ ກຕາກຕາກາຣວິສິຍ຺ຖສ຺ສ ທຸຈ຺ຈຣິຕສຸຈຣິຕສ຺ສ ອນຸໂສຈນວເສນ ວິຣູປໍ ປຕິສຣຕໍ ວິປ຺ປຕິສາໂຣ. ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສປິ ກຕາກຕານຸໂສຈນວເສນ ຈິຕ຺ຕວິກ຺ເຂປກາວໂຕ ອວູປສມາກາໂຣ ສມ຺ກວຕີຕິ ອາຫ – "ເຈຕໂສ ອວູປສໂມຕິ ອຸທ຺ທຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ເສວຕໍ ນາມ"ນ຺ຕິ. ສ຺ເວວ ຈ ເຈຕໂສ ອວູປສໂມຕິ ອຸທ຺ທຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈເມວ ນິທ຺ທິຍ຺ຖໍ. ຕຍ຺ຈ ອຕ຺ຕໂນວ ອຕ຺ຕນາ ສທຊາຕໍ ນ ໂຫຕີຕິ ອາຫ – "ອຍໍ ປນ ອຸປນິສ຺ສຍໂກຍິຍາ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີ"ຕິ. ອຸປນິສ຺ສຍປຈ຺ຈຍຕາ ຈ ປຸຣິມຸປ຺ປນ຺ນວເສນ ເວທິຕພ຺ພາ.

໑໕. ປຍ຺ຈເມ ວິຄຕາ ຈິກິຈ຺ຊາ ອສ຺ສາຕິ ວິຈິກິຈ຺ຊາ. ສກາວໍ ວິຈິນນ຺ໂຕ ຕາຍ ກິຈ຺ຊຕີຕິ ວາ ວິຈິກິຈ຺ຊາ.

໑໖. ຊຍ຺ເຖ ເຫຕຸ ວາ ປຈ຺ຈຍໍ ວາ ນ ລກຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ເຫຕຸຄ຺ຄຫເຄນ ຊນກໍ ກາຣຄມາຫ, ປຈ຺ຈຍຄ຺ຄຫເຄນ ອນຸປາລນກໍ

ການຕໍາ. ເທຕຸນ̣ຕິ ວາ ອຸປາທານການຕໍາ. ປຈ̣ຈຍນ̣ຕິ ສຫການຕໍ ວຸຕ̣ຕໍ. ຕນ̣ຕິ ກິເລສໍ. ວິວຍ̣ເຍຕ̣ວາ ອຣຫຕ̣ຕໍ ຄຕ̣ຫາຕິຕິ ວິວຍ̣ຍາກິມ̣ຂໍ ຈິຕ̣ຕໍ ເປເສຕ̣ວາ ວິປ̣ສ̣ສນໍ ວຑ̣ເຍນ̣ໂຕ ອຣຫຕ̣ຕຜລໍ ຄຕ̣ຫາຕິ. ກິກ̣ຂາຍ ຈຣນ̣ຕິ ເອຕ̣ຖາຕິ ກິກ̣ຂາຈາໂຣ, ໂຄຈຣຄາມສ̣ເສຕໍ ອຂິວຈນໍ, ຕສ̣ມິ ກິກ̣ຂາຈາເຣ. ວຍໍ ອາຄມ̣ມາຕິ ທາຣກຣຕານຸຣູປໍ ວຍໍ ອາຄມ̣ມ. ອາຍູຫນ̣ໂຕຕິ ອຸປ̣ຈິນນ̣ໂຕ. ອງຄາຣປກ̣ກນ̣ຕິ ວິຕຈ̣ຈິກງຄາເຣສຸ ປກ̣ກໍ. ກີ ນາເມຕນ̣ຕິ ກິກ̣ຂູ ຄຣຫນ̣ໂຕ ອາຫ. ຊີວມານເປຕາສຕ̣ໂຕຕິ ຊີວມາໂນ ຫຸຕ̣ວາ "ເຕເນວ ອຕ̣ຕກາເວນ ເປຕກາວໍ ປຕ̣ຕສຕ̣ໂຕ ກວິສ̣ສຕີ"ຕິ ປຣິກປ̣ປວເສນ ວຸຕ̣ຕໍ. ກຸຍນ̣ຕິ ປານີຍໝຸ໌ ຍາວ ທາຣຸຕນ̣ຕິ ອຕິວິຍ ທາຣຸຕໍ. ວິປາໂກ ກີທິໂສ ກວິສ̣ສຕີຕິ ຕຍາ ກຕກມ̣ມສ̣ສ ອາຍຕີ ອນຸກວິຕພ̣ພວິປາໂກ ກີທິໂສ ກວິສ̣ສຕີ.

ວິສງ̣ຂຣິຕ̣ວາຕິ ເວທນເກທນາທີທີ ວິນາເສຕ̣ວາ. ທີປ̣ກມິຄປກ̣ຂີໂນຕິ ອຕ̣ຕໂນ ນິສີນ̣ນກາວສ̣ສ ທີປ̣ນໂຕ ເອວໍລທ̣ຂນາມາ ມິຄປກ̣ຂີໂນ, ເຍນ ອຣຄ̣ຄໍ ເນຕ̣ວາ ເນສາໂທ ເຕສໍ ສຫ̣ເທນ ອາຄຕາຄເຕ ມິຄປກ̣ຂີໂນ ວຂີຕ̣ວາ ຄຕ̣ຫາຕິ. ເຖຣນ̣ຕິ ຈູລອປິຕ̣ຫປາຕິກຕິສ̣ສຕ̣ເຖຣໍ. ອິທ̣ຂິຍາ ອກິສງ̣ຂຣິຕ̣ວາຕິ ອຂິຍ̣ຖານາທິວເສນ ອິທ̣ຂີ ອກິສງ̣ຂຣິຕ̣ວາ. ອຸປໂຍຄຕ̣ເຖ ເຈຕໍ ກຣຕາວຈນໍ. ອຄ̣ຄິປປ̣ຜິກນ̣ຕິ ອຈ̣ຈິກຣຕໍ, ວິປ̣ພຸລິງຄນ̣ຕິ ອຕ̣ໂຖ. ປສ̣ສນ̣ຕສ̣ເສວາຕິ ອນາທເຣ ສາມິວຈນໍ. ຕສ̣ສ ເຖຣສ̣ສາຕິ ຕສ̣ສ ມິລກ̣ຂຕິສ̣ສຕ̣ເຖຣສ̣ສ. ຕສ̣ສາຕິ ຕສ̣ສາ ອຄ̣ຄິປປ̣ຜິກາຍ. ປຜິພລສ̣ສາຕິ ອຸຄ̣ຄຫາຕາສຊ̣ຊາຍາທີສຸ ປຜິພລສ̣ສ. ທຸກ̣ຂໍ ອຸປ̣ປີສາ ກາຣຕາເນຕີສ̣ສາຕິ ທຸກ̣ຂູປ̣ປີສາ, ທຸກ̣ຂປີພນ̣ສນາ ທຸກ̣ຂເຫຕຸກາ ສທ̣ຂາຕິ ວຸຕ̣ຕໍ ໂທຕີ. ວຕ̣ຕມ̣ເຂນ ກມ̣ມຍ̣ຖານສ̣ສ ກຖິຕຕ̣ຕາ "ວຕ̣ຕສີເສ ຄຕ̣ວາ"ຕິ ວຸຕ̣ຕໍ. ປລາລວຣຕກນ̣ຕິ ປລາລປ̣ຄ̣ຊໍ.

ອາຣມ̣ກຖາຕິ ສມຖວິປ̣ສ̣ສນາທີສຸ ວີຣິຍໍ ກໂຣຖ. ນິກ̣ກມຖາຕິ ໂກສຊ̣ຊໂຕ ນິກ̣ຂມຖ, ກາມານໍ ວາ ປນູທນາຍ ນິກ̣ຂມຖ, ອຸກເຍນປີ ວີຣິຍເມວ ວຸຕ̣ຕໍ. ວີຣິຍຄ̣ຫີ ອາຣມ̣ກນວເສນ ອາຣມ̣ໂກ, ໂກສຊ̣ຊໂຕ ນິກ̣ຂມນວເສນ "ນິກ̣ກໂມ"ຕິ ວຸຈ̣ຈຕິ. ຍຸຄ̣ຊຖ ພຸທ̣ຂສາສເນຕິ ພຸທ̣ຂສ̣ສ ກຄວໂຕ ປຣິຍຕ̣ຕິປຜິປຕ̣ຕິປຜິເວຂສງ̣ຂາເຕ ຕິວິຂສາສເນ ຍຸຄ̣ຊຖ ໂຍຄໍ ກໂຣຖ. ເອວມ̣ນຸຍຸຄ̣ຊນ̣ຕາ ມຈ̣ຈຸໂນ ເສນໍ ຂຸນາຖ ວິທ̣ຂໍເສຖ. ຕຕ̣ຖ ມຈ̣ຈຸໂນ ເສນນ̣ຕິ –

"ກາມາ ເຕ ປຖມາ ເສນາ, ທຸຕິຍາ ອຣຕິ ວຸຈ̣ຈຕິ;

ຕຕິຍາ ຂຸປ̣ປີປາສາ ເຕ, ຈຕ̣ຕຖີ ຕຕ̣ຫາ ປວຸຈ̣ຈຕິ.

"ປຄ̣ຈມໍ ຖີນມິທ̣ຂໍ ເຕ, ວຄ̣ຖາ ກີຣູ ປວຸຈ̣ຈຕິ;

ສຕ̣ຕມີ ວິຈິກິຈ̣ຊາ ເຕ, ມກ̣ໂຂ ຖມ̣ໂກ ເຕ ອຄ̣ຖໂມ.

"ລາໂກ ສີໂລໂກ ສກ̣ກາໂຣ,

ມິຈ̣ຊາລທ̣ໂຂ ຈ ໂຍ ຍໂສ;

ໂຍ ຈຕ̣ຕານໍ ສມຸກ̣ກໍເສ,

ປເຣ ຈ ອວຊານາຕີ.

"ເອສາ ນມຸຈິ ເຕ ເສນາ, ກຕ̣ຫສ̣ສາກິປ̣ປຫາຣິນີ;

ນ ນໍ ອສູໂຣ ຊີນາຕິ, ເຊຕ̣ວາ ຈ ລກເຕ ສຸຂ"ນ̣ຕິ. (ສຸ. ນິ. ໔໓໘-໔໔໑) –

ເອວມາຄຕໍ ກາມາທີເກທໍ ມຈ̣ຈຸໂນ ເສນໍ. ເອຕ̣ຖ ຈ ຍສ̣ມາ ອາທິໂຕວ ອຄາຣິຍກູເຕ ສຕ̣ເຕ ວຕ̣ຖຸກາເມສຸ ກິເລສກາມາ ໂມສຍນ̣ຕິ, ເຕ ອກິກ̣ຍຍ ອນຄາຣິຍກາວໍ ອຸປຄຕານໍ ປນ̣ເຕສຸ ເສນາສເນສຸ ອຄ̣ຄຕຣຄ̣ຄຕເຣສຸ ວາ ອຂິກຸສເລສຸ ຂມ̣ເມສຸ ອຣຕິ ອຸປ̣ປຊ̣ຊຕີ. ວຸຕ̣ຕຄ̣ເຫຕໍ – "ປພ̣ພຊິເຕນ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອກິຣຕີ ທຸກ̣ກຣາ"ຕິ (ສໍ. ນິ. ໔.໓໓໑). ຕໂຕ ເຕ ປຣປ̣ປຜິພທ̣ຂ

ຊີວິກຕ຺ຕາ ອຸປ຺ປິປາສາ ພາຘຕິ, ຕາຍ ພາຘິຕານໍ ປຣິເຍສນຕຓ຺ຫາ ຈິຕ຺ຕໍ ກິລມຍຕິຯ ອຖ ເນສໍ ກິລນ຺ຕຈິຕ຺ຕານໍ ຖິນມິທ຺ຘໍ ໂອກ຺ກມຕິ, ຕໂຕ ວິເສສມນຘິຄຈ຺ຉນ຺ຕານໍ ທຸຣຠິສມ຺ຠເວສຸ ອຣຎ຺ຎວນປຕ຺ເຖສຸ ປນ຺ເຕສຸ ເສນາສເນສຸ ວິຫຣຕໍ ອຸຕ຺ຣາສສຎ຺ຎິຕາ ກິຣຸ ຌາຍຕິຯ ເຕສໍ ອຸສ຺ສງ຺ກິຕປຣິສງ຺ກິຕານໍ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ວິເວກຣສມນສ຺ສາທຍມານານໍ ວິຫຣຕໍ “ນ ສິຍາ ນຸ ໂຂ ເອສ ມຄ຺ໂຄ”ຕິ ປຏິປຕ຺ຕິຍໍ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ຕໍ ວິໂນເທຕ຺ວາ ວິຫຣຕໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕເກນ ວິເສສາຘິຄເມນ ມານມກ຺ຂຖມ຺ຠາ ຌາຍນ຺ຕິຯ ເຕປິ ວິໂນເທຕ຺ວາ ວິຫຣຕໍ ຕໂຕ ອຘິກຕຣໍ ວິເສສາຘິຄມໍ ນິສ຺ສາຍ ລາພສກ຺ກາຣສິໂລກາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິຯ ລາພາທີຫິ ມຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຘມ຺ມປ຺ປຕິຣູປການິ ປກາເສນ຺ໂຕ ມິຈ຺ຉາຍສໍ ອຘິຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຐິຕາ ຌາຕິອາທີຫິ ອຕ຺ຕານໍ ອຸກ຺ກໍເສນ຺ຕິ, ປຣໍ ວມ຺ເຠນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ກາມາທີນໍ ປຖມເສນາທິຠາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ນລຸອາຄາຣນ຺ຕິ ນລຸເອຫິ ວິນທ຺ຘຕິຓຈ຺ຉນ຺ນເຄຫໍຯ

ວິຫຎ຺ຎິສ຺ສຕີຕິ ອຸຄ຺ຄຫຕາສຊ຺ຌາຍນມນສິກາຣາທີຫິ ວິຫຎ຺ຎິສ຺ສຕິຯ ຊາຕິສໍສາຣນ຺ຕິ ປຸນປ຺ປຸນໍ ຊາຕິສງ຺ຂາຕສໍສາຣວຏ຺ຏໍຯ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສຕີຕິ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ອນ຺ຕສງ຺ຂາຕໍ ນິພ຺ພານໍ ສຈ຺ຉິກຣິສ຺ສຕິຯ ປລາລປຸຎ຺ຊາຫນ຺ຕິ ປລາລປຸຎ຺ຊໍ ອຫນ຺ຕິ ປທຈ຺ເຉໂທຯ ຕຕິຍໍ ຐານນ຺ຕິ ອນາຄາມິຝລໍ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິຯ

ຕິວສ຺ສຠິກ຺ຂຸກາເລຕິ ອຸປສມ຺ປທໂຕ ຕີຕິ ວສ຺ສານິ ອສ຺ສາຕິ ຕິວສ຺ໂສ, ຕິວສ຺ໂສ ຈ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຈາຕິ ຕິວສ຺ສຠິກ຺ຂຸ, ຕສ຺ສ, ເຕນ ວາ ອຸປລກ຺ຂິໂຕ ກາໂລ ຕິວສ຺ສຠິກ຺ຂຸກາໂລ, ຕສ຺ມິໍຯ ຍທາ ໂສ ຕິວສ຺ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ນາມ ໂຫຕິ, ຕທາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕີຕິ ຠາວນາກມ຺ມໍ ກໂຣຕິຯ ຄນ຺ຖກມ຺ມນ຺ຕິ ຄນ຺ຖວິສຍໍ ອຸຄ຺ຄຫຕາທິກມ຺ມໍຯ ປີຕ຺ຆາປຈິຕີ ກຕ຺ວາຕິ ອນ຺ໂຕວສ຺ເສ ເຕມາສໍ ຫີນ຺ນປີຕ຺ຆສ຺ສ ກິເລສກ຺ຂຍກຣເຓນ ອປຈິຕີ ປູຊໍ ກຕ຺ວາຯ ປີຕ຺ຆາປຈິຕີ ກໂຣນ຺ໂຕ ຫິ ຠິກ຺ຂຸ ເຍຫິ ອຕ຺ຕໂນ ໂຍ ປີຕ຺ຆປາໂຕ ຫີນ຺ໂນ, ເຕສໍ ຕສ຺ສ ມຫປ຺ຝລຠາວໍ ອິຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕານເມວ ກິເລສກ຺ຂຍກຣເຓນ ວິໂສເຘຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ຄຓ຺ຫາຕິຯ

ມຫາຠູຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ປູຊາວຈໂນ ມຫນ຺ຕສທ຺ໂທ, ຠູຕີຕິ ຈ ນາເມກເທເສນ ຕິສ຺ສຠູຕິຕ຺ເຖຣໍ ອາລປຕິຯ ຠວຕິ ຫິ ນາເມກເທເສນປິ ໂວຫາໂຣ ຍຖາ “ເທວທຕ຺ໂຕ ທຕ຺ໂຕ”ຕິຯ ມຫາຠູຕີຕິ ວາ ປີຍສມຸທາຫາໂຣ, ໂສ ມຫາຕິ ຠູຕິ ວິຠູຕິ ປຸຎ຺ຎຕາທີສມ຺ປທາ ອສ຺ສາຕິ ມຫາຠູຕິຯ ຉນ຺ນໍ ເສປຓ຺ຓິຄຈ຺ຉມູລນ຺ຕິ ສາຂາປລາສາທີຫິ ຉນ຺ນໍ ຆນຈ຺ຉາຍໍ ເສປຓ຺ຓິຄຈ຺ຉມູລໍຯ ອສຸຠກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ປາທກໍ ກຕ຺ວາຕິ ເກສາທິອສຸຠໂກຏ຺ຐາສຠາວນາຍ ປຏິລທ຺ຘໍ ອຸປຈາຣສມາຘິ ອປ຺ປນາສມາຘິ ວາ ປາທກໍ ກຕ຺ວາຯ ອສຸຠວິສຍໍ ອຸປຈາຣຊ຺ຌານາທິກມ຺ມເມເວຕ຺ຖ ອຸປຣິ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພຠາວນາກມ຺ມສ຺ສ ກາຣຓຠາວໂຕ ຐານນ຺ຕິ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍຯ

ສຫສ຺ສທ຺ວິສຫສ຺ສສ຺ສງ຺ຂາມຕ຺ຕຕ຺ຕາ “ມຫາຄເຓ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຕ຺ຕໂນ ວສນຐານໂຕ ເຖຣສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວສນຐານໂຕ ອາກາເສນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວິຫາຣສມີເປ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ທິວາຐາເນ ນິສິນ຺ນເຖຣສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາຯ ກີ ອາຄໂຕສີຕິ ກີການາ ອາຄໂຕສີຯ ສພ຺ເພສຸ ຣຕ຺ຕິທິວສຠາເຄສຸ ໂອກາສໍ ອລຠນ຺ໂຕຕິ ໂສ ກິຣ ເຖໂຣ “ຕຍ຺ຫໍ ໂອກາໂສ ນ ຠວິສ຺ສຕີ, ອາວຸໂສ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕປິ “ວິຕກ຺ກມາລເກ ຐິຕກາເລ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ, ຠນ຺ເຕ”ຕິ ວທຕິ “ຕສ຺ມິໍ ຐາເນ ອຎ຺ເຎ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສນ຺ຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ຠິກ຺ຂາຈາຣມຄ຺ເຄ, ຠນ຺ເຕ”ຕິ ວທຕິ “ຕຕ຺ຣາປິ ອຎ຺ເຎ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ທຸປຏ຺ຏນິວາສນຐາເນ, ສງ຺ຆາຏິປາຣຸປນຐາເນ, ປຕ຺ຕນີຫຣຓຐາເນ, ຄາເມ ຈຣິຕ຺ວາ ອາສນສາລາຍ ຍາຄຸປີຕກາເລ, ຠນ຺ເຕຕິຯ ຕຕ຺ຖາປິ ເຖຣາ ອຕ຺ຕໂນ ກງ຺ຂໍ ວິໂນເທນ຺ຕິ, ອາວຸໂສຕິຯ ອນ຺ໂຕຄາມໂຕ ນິກ຺ຂມນກາເລ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ, ຠນ຺ເຕຕິຯ ຕຕ຺ຣາປິ ອຎ຺ເຎ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອາວຸໂສຕິຯ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ, ຠນ຺ເຕຕິຯ ໂຠຊນສາລາຍ ກຕ຺ຕກິຈ຺ຈປຣິໂຍສາເນ, ຠນ຺ເຕຯ ທິວາຐາເນ ປາທໂຘວນກາເລ, ຠນ຺ເຕຕິຯ ຕໂຕ ປຐາຍ ຍາວ ອຣຸຓາ ອປເຣ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອາວຸໂສຕິຯ ທນ຺ຕກຏ຺ຐໍ ຄເຫຕ຺ວາ ມຸຂໂຘວນຕ຺ຖໍ ຄມນກາເລ, ຠນ຺ເຕຕິຯ ຕທາປິ ອຎ຺ເຎ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕີຕິຯ ມຸຂໍ ໂຘວິຕ຺ວາ ອາຄມນກາເລ, ຠນ຺ເຕຕິຯ ຕຕ຺ຣາປິ ອຎ຺ເຎ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສນ຺ຕີຕິຯ ເສນາສນໍ ປວິສິຕ຺ວາ ນິສິນ຺ນກາເລ, ຠນ຺ເຕຕິຯ ຕຕ຺ຣາປິ ອຎ຺ເຎ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອາວຸໂສຕິຯ ເອວໍ ສພ຺ເພສຸ ຣຕ຺ຕິທິວສຠາເຄສຸ ຍາຈມາໂນ ໂອກາສໍ ນ ລຠິ, ຕໍ ສນ຺ຘາເຍຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ – “ເອວໍ ໂອກາເສ ອສຕິ ມຣຓສ຺ສ ກຖໍ ໂອກາສໍ ລຠິສ຺ສຖາ”ຕິຯ ຠນ຺ເຕ, ນນຸ ມຸຂໍ ໂຘວິຕ຺ວາ ເສນາສນໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຕໂຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປລ຺ລງ຺ເກ ອຸຓ຺ຫາເປຕ຺ວາ ໂຍນິໂສມນສິກາຣກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕານໍ ໂອກາສລາເຠນ ຠວິຕພ຺ພໍ ສິຍາຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ ວທຕິຯ ມຓິວຕ຺ເຕຕິ ອິນ຺ທນີລມຓິວຕ຺ເຕຯ

ຆເຏນ຺ຕສ຺ເສວາຕິ ວາຍາມນ຺ຕສ຺ເສວຯ ວິສຸທ຺ຘິປວາຣຓນ຺ຕິ “ປຣິສຸທ຺ໂຘ ອຫ”ນ຺ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕໍ ວິສຸທ຺ຘິປວາຣຓໍຯ ອຣຫນ຺ຕານເມວ ເຫສາ ປວາຣຓາຯ ກາລຸອກໍ ວາຕິ ມຫນ຺ຕໍ ກາລຸອກໍ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິ, ຕິລໂກ ວາຕິ ຂຸທ຺ທກໍ ສນ຺ຘາຍຯ ອຸຠເຍນປິ ສີລສ຺ສ ປຣິສຸທ຺ຘຠາວເມວ ວິຠາເວຕິຯ

ປໜານກມ຺ມິກາຕິ ປໜານກມ຺ເມ ນິຍຸຕ຺ຕາ។ ລທ຺ໜມຄ຺ຄນ຺ຕິ ລທ຺ໜູປາຍໍ, ປຖມເມວ ລທ຺ໜູປເທສນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ອປ຺ຕານິຕິ
ຉທ຺ທິຕານິ។ ອລາພູເນວ ສາຣເທຕິ ສຣທກາເລ ວາຕາຕປຫຕານິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິປ຺ປກິຕ຺ຕອລາພູນິ ວິຍ។ ກາໂປຕການີຕິ ກ
ໂປຕກວຕ຺ຕານິ។ ຕານິ ທິສ຺ວານ ກາ ຣຕີຕິ ຕານິ ເອວຣູປານິ ອຎ຺ຖີນິ ທິສ຺ວາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ກາ ນາມ ຣຕິ, ນນຸ ອປ຺ປມຕ຺ຕກາປີ
ຣຕິ ກາຕຸໍ ນ ວຎ຺ຎຕີເຍວາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ທຸຕິຍກຖໍ ອກຖິຕປຸພ຺ໂພຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວຸທ຺ຒຕເຣນ ສທ຺ຘີ ວຸຕ຺ຕວຈນສ຺ສ ປຈ຺ຈນີກໍ ທຸ
ຕິຍກຖໍ ອກຖິຕປຸພ຺ໂພ។

ຕທງ຺ເຄນ, ຕທງ຺ຄສ຺ສ ປຫານໍ ຕທງ຺ຄປ຺ປຫານໍ។ ຍທ຺ທິ ຣຕ຺ຕິກາເຄ ສມຸຊ຺ຊລິເຕນ ທີເປນ ອນ຺ທກາຣສ຺ສ ວິຍ ເຕນ ເຕນ
ວິປ຺ສນາຍ ອວຍວພູເຕນ ຌາຕງ຺ເຄນ ປຕິປກ຺ຂວເສເນວ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ປຫາຕພ຺ພທມ຺ມສ຺ສ ປຫານມິທໍ ຕທງ຺ຄປ຺ປຫານໍ ນາມ
។ ຍຖາ ກາມຈ຺ຉນ຺ທາທໂຍ ນ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍຸຎ຺ຖາຍ ຕິຎ຺ຖນ຺ຕິ, ເອວໍ ປຣິຍຸຎ຺ຖານສ຺ສ ນິເສທນໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕິກຣຕໍ ວິກ຺ຂມ຺ການໍ
ວິກ຺ຂມ຺ການປ຺ປຫານໍ។ ຍທ຺ທິ ສເສວາເລ ອຸທເກ ປກ຺ຂິຕ຺ເຕນ ຌເຎນ ເສວາລສ຺ສ ວິຍ ເຕນ ເຕນ ໂລກິຍສມາທິນາ ນີວຣຕາທີນໍ
ປຈ຺ຈນີກທມ຺ມານໍ ວິກ຺ຂມ຺ການມິທໍ ວິກ຺ຂມ຺ການປ຺ປຫານໍ ນາມ។ ສມ຺ມາ ອຸປ຺ຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕິ ເອເຕນ ກິເລສາຕິ ສມຸຈ຺ເຉໂທ, ປຫີຍນ຺ຕິ
ເອເຕນ ກິເລສາຕິ ປຫານໍ, ສມຸຈ຺ເຉທສງ຺ຂາຕໍ ປຫານໍ ນິຣວເສສປ຺ປຫານນ຺ຕິ ສມຸຈ຺ເຉທປ຺ປຫານໍ។ ຍທ຺ທິ ອສນິວິຈກ຺
ກາກິທຕສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ວິຍ ອຣິຍມຄ຺ຄຌາເຕນ ສໍໂຍຊນາທີນໍ ທມ຺ມານໍ ຍຖາ ນ ປຸນ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ເອວໍ ປຫານມິທໍ
ສມຸຈ຺ເຉທປ຺ປຫານໍ ນາມ។ ປຕິປ຺ປສ຺ສມ຺ພຕິ ວູປສມ຺ມຕິ ກິເລສທຣໂຖ ເອຕາຍາຕິ ປຕິປ຺ປສ຺ສທ຺ທິ, ຜລໍ, ສາເຍວ ປຫານນ຺ຕິ
ປຕິປ຺ປສ຺ສທ຺ທິປ຺ປຫານໍ។ ສພ຺ເພ ກິເລສາ ສພ຺ພສງ຺ຂຕາ ວາ ນິສ຺ສຣນ຺ຕິ ອປຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ນິສ຺ສຣຕໍ, ນິພ຺ພານໍ, ຕເທວ
ປຫານນ຺ຕິ ນິສ຺ສຣຕປ຺ປຫານໍ។ ປຕິປ຺ປສ຺ສມ຺ພຍມານນ຺ຕິ ປຕິປ຺ປສ຺ສມ຺ກໍ ກິເລສວູປສມໍ ກຸຣຸມານໍ។ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕເຣຫີຕິ
ຕທງ຺ຄວິກ຺ຂມ຺ການປ຺ປຫານານໍ ໂລກິຍຕ຺ຕາ, ອິຕເຣສໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ។

ນິມີຍຕີ ຜລໍ ເອເຕນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນຎ຺ຖາເນ ປກ຺ຂິປມານໍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ນິມິຕ຺ຕໍ, ການຕສ຺ເສຕໍ ອທິວຈນໍ។ ອສຸກສ຺ສ ນິມິຕ຺ຕໍ, ອສຸກ
ເມວ ວາ ນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອສຸກນິມິຕ຺ຕໍ។ ອສຸກນິສ຺ສິຕມ຺ປີ ທີ ຌານໍ ນິສ຺ສິເຕ ນິສ຺ສຍໂວຫາເຣນ ອສຸກນ຺ຕິ ໂວຫຣີຍຕິ ຍຖາ ‘‘ມຌ຺ຈາ
ອຸກ຺ກຸຎ຺ຖີ ກໂຣນ຺ຕີ’’ຕິ។ ເຕເນວາຫ – ‘‘ທສສຸ ອສຸເພສຸ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ສາຣມ຺ມຕໍ ປຖມຊ຺ຌານ’’ນ຺ຕິ។ ອນິຈ຺ເຈ ອນິຈ຺ຈນ຺ຕີອາທີນາ
ນເຍນ ວຸຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ອິມິນາ ຈຕ຺ພ຺ພິທໍ ໂຍນິໂສມນສິການໍ ທສ຺ເສຕິ។ ເຫຎ຺ຖາ ເຈຕ຺ຖ ອິທ ຈ ຈຕ຺ພ຺ພິທສ຺ສ ອໂຍນິໂສມນສິ
ການສ຺ສ ໂຍນິໂສມນສິການສ຺ສ ຈ ຄຫຕໍ ນິຣວເສສທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ກຕນ຺ຕິ ທຎ຺ຖພ຺ພໍ។ ເຕສຸ ປນ ອສຸເກ ‘‘ອສຸກ’’ນ຺ຕິ ມນສິການໂຣ
ອິທາທິປ຺ເປໂຕ, ຕທນຸກູລຕ຺ຕາ ວາ ອິຕເຣສມ຺ປີ ຄຫຕໍ ທຎ຺ຖພ຺ພໍ។

ເອກາທສສຸ ອສຸເພສຸ ປຕິກູລາການສ຺ສ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫນໍ, ຍຖາ ວາ ຕຕ຺ຖ ອຸຄ຺ຄຫນິມິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕຖາ ປຕິປຕ຺ຕິ ອສຸກນິ
ມິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸຄ຺ຄໂຫ។ ອຸປຈາຣປ຺ປນາວທາຍ ອສຸກການນາຍ ອນຸຍຸຌ຺ຊນໍ ອສຸກການານຸໂຍໂຄ។ ໂພຊເນ ມຕ຺ຕຌ຺ຌຸໂນ ຖີນ
ມິທ຺ທາກິກວາກາວາ ໂອຕາຣໍ ອລກມາໂນ ກາມຈ຺ຉນ຺ໂທ ປຫີຍຕີຕິ ວທນ຺ຕິ។ ໂພຊນນິສ຺ສິຕໍ ປນ ອາຫາເຣ ປຕິກູລສຌ຺ຌໍ, ຕພ຺
ພິປຣິຕາມສ຺ສ ຕທາທາຣສ຺ສ ຕສ຺ສ ຈ ອຸທຣິຍກູຕສ຺ສ ອສຸກຕາທສ຺ສນໍ, ກາຍສ຺ສ ຈ ອາຫາຣຎ຺ຖິຕິກຕາທສ຺ສນໍ ໂຍ ອຸປ຺ປາເທ
ຕິ, ໂສ ວິເສສໂຕ ໂພຊເນ ປມາຕຌ຺ຌູ ນາມ, ຕສ຺ສ ຈ ກາມຈ຺ຉນ຺ໂທ ປຫີຍເຕວ។ ທສວິທຸຌ຺ທີ ອສຸກນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປາກຎວເສນ
ວຸຕ຺ຕໍ។ ກາຍຄຕາສຕີ ປນ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກາທສວິທມ຺ປີ ອສຸກນິມິຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍ។

ອກ຺ຕ຺ວາ ອຸທກໍ ປີເວຕິ ປານີຍສ຺ສ ໂອກາສທານຕ຺ຖໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຌ຺ຈ ອາໂລເປ ອກ຺ຕ຺ວາ ປານີຍໍ ປີເວຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເຕນ ວຸຕ຺
ຕໍ – ‘‘ຈຕຸນ຺ນໍປຌ຺ຈນ຺ນໍ ອາໂລປານໍ ໂອກາເສ ສຕີ’’ຕິ។ ອກິທມ຺ມຕິກາກາເຣນ ປເນຕ຺ຖ ‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຌ຺ຈ ອາໂລເປ, ກຕ຺ວານ
ອຸທກໍ ປີເວ’’ຕິ ປາຄໍ ປຣິກປ຺ເປຕ຺ວາ ອຌ຺ຌຖາ ອຕ຺ໂຖ ວຕ຺ຕັໂຕ, ໂສ ອຎ຺ຖກຖາຍ ນ ສເມຕິ។ ອສຸກກມ຺ມິກຕິສ຺ສຕ຺ເຖໂຣ
ທນ຺ຕຎ຺ຖິທສ຺ສາວີ។

໑໗។ ສຕ຺ຕເມ ມິຊ຺ຊຕີ ສີເຕຍຣຕາວເສນ ສິນິຍ຺ຫຕີຕິ ມິຕ຺ໂຕ, ທິເຕສີ ປຸຄ຺ຄໂລ, ຕສ຺ມິ ມິຕ຺ເຕ ກວາ, ມິຕ຺ຕສ຺ສ ວາ ເອສາຕິ
ເມຕ຺ຕາ, ທິເຕສິຕາ។ ຕຕ຺ຖ ‘‘ເມຕ຺ຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ອປ຺ປນາປີ ອຸປຈາໂຣປີ ວຎ຺ຎຕິ ສາທາຣຕວຈນກາວໂຕຕິ ອາຫ – ‘‘ເມຕ຺ຕາຕິ
ເອຕ຺ຕາວຕາ ປຸພ຺ພກາໂຄປີ ວຎ຺ຎຕີ’’ຕິ។ ອປີ-ສທ຺ໂທ ອປ຺ປນໍ ສມ຺ປີຕ຺ເຫຕິ។ ອປ຺ປນໍ ອປ຺ປຕ຺ຕາຍ ເມຕ຺ຕາຍ ສຸຎ຺ຖຸ ມຸຈ຺ຈນສ຺ສ
ອກາວໂຕ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕີຕິ ‘‘ອປ຺ປນາວ ອທິປ຺ເປຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។

ສຕ຺ເຕສຸ ເມຕ຺ຕາຍນສ຺ສ ຫິຕູປສໍຫາຣສ຺ສ ອຸປ຺ປາທນໍ ປວຕ຺ຕນໍ ເມຕ຺ຕານິມິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸຄ຺ຄໂຫ. ປຄຸຓປ຺ປຄຸໂຓ ເມຕ຺ຕາມນສິກາໂຣ ປວຕ຺ໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກສ຺ສ ກາຣຓຠາວໂຕ ເມຕ຺ຕາມນສິກາໂຣວ ເມຕ຺ຕານິມິຕ຺ຕໍ. ກມ຺ມໍເຍວ ສກໍ ເອເຕສນ຺ຕິ ກມ຺ມສ຺ສກາ, ສຕ຺ຕາ, ຕພ຺ຠາໂວ ກມ຺ມສ຺ສກຕາ, ກມ຺ມທາຍາທຕາ. ໂທສເມຕ຺ຕາສຸ ຍາຖາວໂຕ ອາທີນວານິສໍສານໍ ປຏິສງ຺ຂານວີມໍສາ ອິຘ ປຏິສງ຺ຂານໍ. ເມຕ຺ຕາວິຫາຣີກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕວນ຺ຕຕາ ອິຘ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ. ໂອທິສ຺ສກອໂນທິສ຺ສກທິສາຜຣຓານນ຺ຕິ ອຕ຺ຕອຕິປິຍມຊ຺ຊຕ຺ຕເວຣີວເສນ ໂອທິສ຺ສກຕາ, ສີມາສມ຺ເຠເທ ກເຕ ອໂນທິສ຺ສກຕາ, ເອກາທິທິສາຜຣຓວເສນ ທິສາຜຣຓຕາ ເມຕ຺ຕາຍ ອຸຄ຺ຄຫເຓ ເວທິຕພ຺ພາ. ວິຫາຣຣຈ຺ຉຄາມາທິວເສນ ວາ ໂອທິສ຺ສກທິສາຜຣຓໍ. ວິຫາຣາທິອຸທ຺ເທສຣຫິຕໍ ປຸຣຕ຺ຖິມາທິທິສາວເສນ ອໂນທິສ຺ສກທິສາຜຣຓໍ. ເອວໍ ວາ ທ຺ວິຘາ ອຸຄ຺ຄຫຓໍ ສນ຺ຘາຍ – "ໂອທິສ຺ສກອໂນທິສ຺ສກທິສາຜຣຓ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຸຄ຺ຄໂຫ ຈ ຍາວ ອຸປຈາຣາ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ. ອຸຄ຺ຄຫິຕາຍ ອາເສວນາ ຠາວນາ. ຕຕ຺ຖ ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ, ປາຓາ, ຠູຕາ, ປຸຄ຺ຄລາ, ອຕ຺ຕຠາວປຣິຍາປນ຺ນາຕິ ເອເຕສໍ ວເສນ ປຎ຺ຈວິຘາ. ເອເກກສ຺ມິໍ ອເວຣາ ໂຫນ຺ຕຸ, ອພ຺ຍາປຊ຺ຊາ, ອນີຆາ, ສຸຂີ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣນ຺ຕູຕິ ຈຕຸຘາ ປວຕ຺ຕິໂຕ ວີສຕິວິຘາ ອໂນຘິໂສຜຣຓາ ເມຕ຺ຕາ. ສພ຺ພາ ອິຕ຺ຖິໂຍ, ປຸຣິສາ, ອຣິຍາ, ອນຣິຍາ, ເທວາ, ມນຸສ຺ສາ, ວິນິປາຕິກາຕິ ສຕ຺ຕາຘິກຣຓວເສນ ປວຕ຺ຕາ ສຕ຺ຕວິຘາ ອຏ຺ຐວີສຕິວິຘາ ວາ, ທສຫິ ທິສາຫິ ທິສາຘິກຣຓວເສນ ປວຕ຺ຕາ ທສວິຘາ ຈ, ເອເກກາຍ ວາ ທິສາຍ ສຕ຺ຕາທິອິຕ຺ຖາທິອເວຣາທິເຠເທນ ອສີຕາຘິກຈຕຸສຕປ຺ປເຠທາ ຈ ໂອຘິໂສຜຣຓາ ເວທິຕພ຺ພາ. ເມຕ຺ຕໍ ຠາເວນ຺ຕສ຺ສາຕິ ເມຕ຺ຕາຌານໍ ຠາເວນ຺ຕສ຺ສ. ຕ຺ວໍ ເອຕສ຺ສ ກຸທ຺ໂຘຕິອາທິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາວິຘິທສ຺ສນໍ. ອປ຺ປຏິຈ຺ຉິຕປເຫຓກໍ ວິຍາຕິ ອສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕປຓ຺ຓາກາຣໍ ວິຍ. ປຏິສງ຺ຂາເນຕິ ວີມໍສາຍໍ. ວຕ຺ຕນິອຍວິຍໍ ອຕ຺ຕຄຸຕ຺ຕຕ຺ເຖຣສທິເສ.

໑໗. ອຏ຺ຐເມ ກຸສລຘມ຺ມສມ຺ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ປຏ຺ຐປນສຠາວຕາຍ ຕປ຺ປຏິປກ຺ຂານໍ ວິໂສສນສຠາວຕາຍ ຈ ອາຣມ຺ຠຘາຕຸອາທິໂຕ ປວຕ຺ຕວິຣິຍນ຺ຕິ ອາຫ – "ປຐມາຣມ຺ຠວິຣິຍ"ນ຺ຕິ. ຍສ຺ມາ ປຐມາຣມ຺ຠມຕ຺ຕສ຺ສ ໂກສຊ຺ຊວິຘມນໍ ຖາມຄມນໍ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ – "ໂກສຊ຺ຊໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ຕຕ຺ຕາ ຕໂຕ ພລວຕຣ"ນ຺ຕິ. ຍສ຺ມາ ປນ ອປຣາປຣຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ລທ຺ຘາເສວນໍ ອຸປຣູປຣິ ວິເສສໍ ອາວຫນ຺ຕໍ ອຕິວິຍ ຖາມຄຕເມວ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ – "ປຣໍ ປຣໍ ຖານໍ ອກ຺ກມນໂຕ ຕໂຕປິ ພລວຕຣ"ນ຺ຕິ. ປນູທນາຍາຕິ ນິຫຣຓາຍ. ຍຖາ ມຫໂຕ ປລິຆສ຺ສ ອຸຄ຺ຆາຏນກຊນສ຺ສ ມຫນ຺ໂຕ ອຸສ຺ສາໂຫ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ, ເອວມິຘາປີຕິ "ນິກ຺ກໂມ ເຈຕໂສ ປລິຆຸຄ຺ຆາຏນາຍາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ມຫາປຣກ຺ກໂມ ເອວ ປເຣນ ກຕໍ ພນ຺ຘນໍ ຉິນ຺ເທຍ຺ຍ, ເອວມິຘາປີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ – "ປຣກ຺ກໂມ ເຈຕໂສ ພນ຺ຘນຈ຺ເຉທນາຍາ"ຕິ.

ອາຣທ຺ຘໍ ສໍສາຘິຕໍ ປຣິປູຣິຕໍ ວິຣິຍໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ອາຣທ຺ຘວິຣິໂຍ, ນິປ຺ຜນ຺ນວິຣິໂຍ, ອາຣທ຺ຘໍ ປຄ຺ຄຫິຕໍ ວິຣິຍໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ອາຣທ຺ຘວິຣິໂຍ. ວິຣິຍາຣມ຺ຠປ຺ປສຸໂຕຕິ ອາຫ – "ອາຣທ຺ຘວິຣິຍສ຺ສາຕິ ປຣິປຸຓ຺ຓວິຣິຍສ຺ສເຈວ ປຄ຺ຄຫິຕວິຣິຍສ຺ສ ຈາ"ຕິ. ຈຕຸໂທສາປຄຕນ຺ຕິ ອຕິລີນຕາທີຫິ ຈຕູຫິ ໂທເສຫິ ອປຄຕໍ. ຈຕຸໂທສາປຄຕຕ຺ຕເມວ ວິຠາເວຕິ "ນ ຈ ອຕິລີນ"ນ຺ຕິອາທິນາ. ອຕິລີນຎ຺ຫິ ຠາວນາຈິຕ຺ຕໍ ໂກສຊ຺ຊປກ຺ຂິກໍ ສິຍາ, ອຕິປຄ຺ຄຫິຕຎ຺ຈ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈປກ຺ຂິກໍ. ຠາວນາວີຖີ ອນຊ຺ໂຌຄາເຫຕ຺ວາ ສງ຺ໂກຈາປຕ຺ຕິ ອຕິລີນຕາ. ອຊ຺ໂຌຄາເຫຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕສງ຺ໂກໂຈ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ສໍຂິຕ຺ຕຕາ. ອຕິປ຺ປຄ຺ຄຫິຕຕາ ອຈ຺ຈາຣທ຺ຘວິຣິຍຕາ. ພຫິທ຺ຘາ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕຕາ ພຫິວິສຍວິຕກ຺ການຸຘາວນາ. ຕເທຕໍ ວິຣິຍໍ ຈງ຺ກມາທີກາຍິກປ຺ປໂຍຄາວຫໍ ກາຍິກໍ, ຕທຎ຺ຎໍ ເຈຕສິກໍ. ຣຕ຺ຕິທິວສ຺ສ ປຎ຺ຈ ໂກຏ຺ຐາເສຕິ ປຸພ຺ພຕ຺ຫສາຍນ຺ຫປຐມມຊ຺ຊິມປຈ຺ຈິມຍາມສງ຺ຂາເຕ ປຎ຺ຈ ໂກຏ຺ຐາເສ. ຕທຸຠຍມ຺ປີຕິ ກາຍິກໍ ເຈຕສິກຎ຺ຈ ວິຣິຍໍ. ນິລກ຺ຂຕິສ຺ສຕ຺ເຖຣສ຺ສ ມຫາສີວຕ຺ເຖຣສ຺ສ ຈ ວຕ຺ຖຸ ເທຍ຺ຍາ ທສ຺ສິຕເມວ.

ປີຕິມລ຺ລກຕ຺ເຖຣສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ ປນ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ໂສ ກິຣ ຄິຫິກາເລ ມລ຺ລຍຸທ຺ຘາຍ ອາຫິຓ຺ຑນ຺ໂຕ ຕີສຸ ຣຊ຺ເຊສຸ ປຍາກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕມ຺ພປຓ຺ຓິທີປໍ ອາຄມ຺ມ ຣາຊານໍ ທິສ຺ວາ ຣຎ຺ຎາ ກຕານຸຄ຺ຄໂຫ ເອກທິວສໍ ກິລຎ຺ຈກາສນສາລາທ຺ວາເຣນ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ "ຣູປໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນ ຕຸມ຺ຫາກໍ, ຕໍ ປຊຫຖ, ຕໍ ໂວ ປຫີນໍ ທີຄຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ຠວິສ຺ສຕີ"ຕິ (ສໍ. ນິ. ໓.໓໓-໓໔; ໔.໑໐໘; ມ. ນິ. ໑.໒໔໗) ນຕຸມ຺ຫາກວຄ຺ຄໍ ສຸຕ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ – "ເນວ ກິຣ ຣູປໍ ອຕ຺ຕໂນ, ນ ເວທນາ"ຕິ. ໂສ ຕໍເຍວ ອງ຺ກຸສໍ ກຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ມຫາວິຫາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິໂຕ ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ທ຺ເວມາຕິກາ ປຄຸຓໍ ກຕ຺ວາ ຕິໍສ ຠິກ຺ຂູ ຄເຫຕ຺ວາ ອວຣວາລິຍອງ຺ຄຓໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສມຓຘມ຺ມໍ ອກາສິ. ປາເທສຸ ອວຫນ຺ເຕສຸ ຊຓ຺ຓຸເກຫິ ຈງ຺ກມຕິ. ຕເມນໍ ຣຕ຺ຕິໍ ເອໂກ ມິຄລຸທ຺ທໂກ "ມິໂຄ"ຕິ ມຎ຺ຎມາໂນ ປຫຣິ, ສຕ຺ຕິ ວິນິວິຊ຺ຌິຕ຺ວາ ຄຕາ. ໂສ ຕໍ ສຕ຺ຕິໍ ຫຣາເປຕ຺ວາ ປຫາຣມຸຂານິ ຕິຓວຏ຺ຏິຍາ ປູຣາເປຕ຺ວາ ປາສາຓປິຏ຺ຐິຍໍ ອຕ຺ຕານໍ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ໂອກາສໍ ກາເຣຕ຺ວາ ວິປ຺ສສ຺ສນໍ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ ສຫ ປຏິສມ຺ຠິທາຫິ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ວາ ອຸກ຺ກາສິຕສທ຺ເທນ ອາຄຕານໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ພ຺ຍາກຣິຕ຺ວາ ອິມໍ ອຸທານໍ ອຸທາເນສິ –

“ຠາສິຕໍ ພຸທ຺ຘເສຏ຺ຐສ຺ສ, ສພ຺ພໂລກຄ຺ຄວາທິໂນ;

ນ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອິທໍ ຣູປໍ, ຕໍ ຊເຫຍ຺ຍາຖ ຠິກ຺ຂໂວຯ (ທີຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໓໗໓; ມຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໑໐໕);

“ອນິຈ຺ຈາ ວຕ ສງ຺ຂາຣາ, ອຸປ຺ປາທວຍຘມ຺ມິໂນ;

ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິຣຸຊ຺ຌນ຺ຕິ, ເຕສໍ ວູປສໂມ ສຸໂຂ”ຕິຯ (ທີຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໓໗໓; ມຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໑໐໕; ເຖຣຄາຯ ໑໑໕໘);

ກຸຏຸມ຺ພິຍປຸຕ຺ຕຕິສ຺ສຕ຺ເຖຣສ຺ສປິ ວຕ຺ຖຸ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ກິຣ ຕິສ຺ໂສ ນາມ ກຸຏຸມ຺ພິຍປຸຕ຺ໂຕ ຈຕ຺ຕາລີສ ຫິຣຎ຺ຎໂກຏິໂຍ ປຫາຍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ອຄາມເກ ອຣຎ຺ເຎ ວິຫຣຕິ, ຕສ຺ສ ກນິຏ຺ຐຠາຕຸຠຣິຍາ “ຄຈ຺ຉຖ, ນໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຖາ”ຕິ ປຎ຺ຈສເຕ ໂຈເຣ ເປເສສິ, ເຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເຖຣໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ນິສີທິໍສຸຯ ເຖໂຣ ອາຫ – “ກສ຺ມາ ອາຄຕຕ຺ຖ ອຸປາສກາ”ຕິ? ຕໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປສ຺ສາມາຕິຯ ປາຏິໂພຄໍ ເມ ອຸປາສກາ ຄເຫຕ຺ວາ ອຊ຺ເຊກຣຕ຺ຕິໍ ຊີວິຕໍ ເທຖາຕິຯ ໂກ ເຕ, ສມຓ, ອິມສ຺ມິໍ ຐາເນ ປາຏິໂພໂຄ ຠວິສ຺ສຕີຕິ? ເຖໂຣ ມຫນ຺ຕໍ ປາສາຓໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອູຣູນິ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ “ວຏ຺ຏຕິ ອຸປາສກາ ປາຏິໂພໂຄ”ຕິ ອາຫຯ ເຕ ອປກ຺ກມິຕ຺ວາ ຈງ຺ກມນສີເສ ອຄ຺ຄິໍ ກຕ຺ວາ ນິປຊ຺ຊິໍສຸຯ ເຖຣສ຺ສ ເວທນໍ ວິກ຺ຂມ຺ເຠຕ຺ວາ ສີລໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂໂຕ ປຣິສຸທ຺ຘສີລໍ ນິສ຺ສາຍ ປີຕິປາໂມຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຯ ຕໂຕ ອນຸກ຺ກເມນ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ວຑ຺ເຒນ຺ໂຕ ຕິຍາມຣຕ຺ຕິໍ ສມຓຘມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ອຣຸຓຸຄ຺ຄມເນ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ໂຕ ອິມໍ ອຸທານໍ ອຸທາເນສິ –

“ອຸໂຠ ປາທານິ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ, ສຎ຺ຎເປສ຺ສາມິ ໂວ ອຫໍ;

ອຏ຺ຏິຍາມິ ຫຣາຍາມິ, ສຣາຄມຣຓໍ ອຫໍຯ

“ເອວາຫໍ ຈິນ຺ຕຍິຕ຺ວານ, ຍຖາຠູຕໍ ວິປ຺ສ຺ສິສໍ;

ສມ຺ປຕ຺ເຕ ອຣຸຓຸຄ຺ຄມ຺ຫິ, ອຣຫຕ຺ຕໍ ອປາປຸຓິ”ນ຺ຕິຯ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ໑ຯ໒໐; ທີຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໓໗໓; ມຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໑໐໕);

ອຕິໂຠຊເນນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາໂຫຕິ ອຕິໂຠຊເນ ຖີນມິທ຺ຘສ຺ສ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາໂຫ, “ເອຕ຺ຕເກ ຠຸຕ຺ເຕ ຕໍ ໂຠຊນໍ ຖີນມິທ຺ຘສ຺ສ ກາຣຓໍ ໂຫຕິ, ເອຕ຺ຕເກ ນ ໂຫຕີ”ຕິ ຖີນມິທ຺ຘສ຺ສ ກາຣຓາກາຣຓຄ຺ຄາໂຫ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ພ຺ຍຕິເຣກວເສນ ເຈຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ເອຕ຺ຕເກ ຠຸຕ຺ເຕ ຕໍ ໂຠຊນໍ ຖີນມິທ຺ຘສ຺ສ ກາຣຓໍ ນ ໂຫຕີຕິ ໂຠຊເນ ມຕ຺ຕຎ຺ຎຸຕາວ ອຕ຺ຖໂຕ ທສ຺ສິຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ເຕນາຫ – “ຈຕຸປຎ຺ຈ…ເປ… ຕໍ ນ ໂຫຕີ”ຕິຯ ທິວາ ສູຣິຍາໂລກນ຺ຕິ ທິວາ ຄຫິຕນິມິຕ຺ຕໍ ສູຣິຍາໂລກໍ ຣຕ຺ຕິຍໍ ມນສິກໂຣນ຺ຕສ຺ສປີຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຘຸຕງ຺ຄານໍ ວີຣິຍນິສ຺ສິຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ – “ຘຸຕງ຺ຄນິສ຺ສິຕສປ຺ປາຍກຖາຍປີ”ຕິຯ

໑໙ຯ ນວເມ ຎາເຓນ ວາ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ວາ ວູປສມິຕຈິຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ຎາເຓນ ວາ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ວາ ອວູປສມກຣກິເລສວິຄເມນ ວູປສມິຕຈິຕ຺ຕສ຺ສຯ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈມ຺ປິ ກຕາກຕານຸໂສຈນວເສນ ປວຕ຺ຕມານໍ ເຈຕໂສ ອວູປສມາວຫຕາຍ ອຸທ຺ຘຈ຺ເຈນ ສມານລກ຺ຂຓນ຺ຕິ ອຸຠຍສ຺ສ ປຫານກາຣຓໍ ອຠິນ຺ນໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ພຫຸສ຺ສຸຕສ຺ສ ຄນ຺ໂຖ ອຕ຺ໂຖ ຈ ສຸຕ຺ຕາທີນິ ວິຈາເຣນ຺ຕສ຺ສ ຕພ຺ພຫຸລວິຫາຣິໂນ ອຕ຺ຖເວທາທິປ຺ປຏິລາຠສມ຺ຠວໂຕ ວິກ຺ເຂໂປ ນ ໂຫຕິຯ ຍຖາ ວິຘິປ຺ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ຍຖານຸຣູປປ຺ປຏິກາຣປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ຈ ວິກ຺ເຂໂປ ຈ ກຕາກຕານຸໂສຈນຎ຺ຈ ນ ໂຫຕີຕິ “ພາຫຸສຈ຺ເຈນປິ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ປຫີຍຕີ”ຕິ ອາຫຯ ຍທຄ຺ເຄນ ພາຫຸສຈ຺ເຈນ ອຸທ຺ຘ຺ຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ປຫີຍຕິ, ຕທຄ຺ເຄນ ປຣິປຸຈ຺ຉກຕາວິນຍປ຺ປກຕຎ຺ຎຸຕາຫິປິ ຕໍ ປຫີຍຕີຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ວຸທ຺ຘເສວິຕາ ຈ ວຸທ຺ຘສີລິຕໍ ອາວຫຕີຕິ ເຈຕໂສ ວູປສມກຣຕ຺ຕາ “ອຸທ຺ຘ຺ຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈປ຺ປຫານກາຣີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ວຸທ຺ຘ຺ຕໍ ປນ ອນເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈວິໂນທກາ ວິນຍຘຣາ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕາຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ວິກ຺ເຂໂປ ຈ ປພ຺ພຊິຕານໍ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈເຫຕຸໂກ ໂຫຕີຕິ “ກປ຺ປິຍາກປ຺ປິຍປຣິປຸຈ຺ຉາພຫຸລສ຺ສາ”ຕິອາທິນາ ວິນຍນເຍເນວ ປຣິປຸຈ຺ຉກຕາທໂຍ ນິທ຺ທິຏ຺ຐາຯ

໒໐ຯ ທສເມ ພຫຸສ຺ສຸຕານໍ ຘມ຺ມສຠາວາວໂພຘສມ຺ຠວໂຕ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ອນວກາສາ ເອວາຕິ ອາຫ – “ພາຫຸສຈ຺ເຈນປິ…ເປ… ວິຈິກິຈ຺ຉາ ປຫີຍຕີ”ຕິຯ ກາມໍ ພາຫຸສຈ຺ຈປຣິປຸຈ຺ຉກຕາຫິ ສພ຺ພາປິ ອຏ຺ຐວຕ຺ຖຸກາ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ປຫີຍຕິ, ຕຖາປິ ຣຕນຕ຺ຕຍວິຈິກິ

ຈ຺ຉາມູລິກາ ເສສວິຈິກິຈ຺ຉາຕິ ອາຫ – ‘‘ຕີຓິ ຣຕນານິ ອາຣຠ຺ພ ປຣິປຸຈ຺ຉາພຫຸລສ຺ສປີ’’ຕິ. ຣຕນຕ຺ຕຍຄຸຓາວໂພເຘຫິ ‘‘ສຕ຺ຖຣິ ກງ຺ຂຕີ’’ຕິອາທີວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ອສມ຺ຠໂວຕິ. ວິນເຍ ປກຕຎ຺ຎຸຕາ ‘‘ສິກ຺ຂາຍ ກງ຺ຂຕີ’’ຕິ (ຘ. ສ. ໑໐໐໗; ວິຠ. ໙໑໘) ວຸຕ຺ຕາຍ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ປຫານໍ ກໂຣຕີຕິ ອາຫ – ‘‘ວິນເຍ ຈິຓ຺ຓວສີຠາວສ຺ສປີ’’ຕິ. ໂອກປ຺ປນີຍສທ຺ຘາສງ຺ຂາຕອຘິໂມກ຺ຂພຫຸລສ຺ສາຕິ ສທ຺ເທຍ຺ຍວຕ຺ຖຸໂນ ອນຸປ຺ປວິສນສທ຺ຘາສງ຺ຂາຕອຘິໂມກ຺ເຂນ ອຘິມຸຈ຺ຈນພຫຸລສ຺ສ. ອຘິມຸຈ຺ຈນຎ຺ຈ ອຘິໂມກ຺ຂຸປ຺ປາທນເມວາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ສທ຺ຘາຍ ວາ ຕໍນິນ຺ນໂປຓຕາ ອຘິມຸຕ຺ຕິ ອຘິໂມກ຺ໂຂ. ນີວຣຓານໍ ປຈ຺ຈຍສ຺ສ ເຈວ ປຈ຺ຈຍຆາຕສ຺ສ ຈ ວິຠາວິຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ວຏ຺ຏວິວຏ຺ຏໍ ກຖິຕ’’ນ຺ຕິ.

ນີວຣຓປ຺ປຫານວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໓. ອກມ຺ມນິຍວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ

໒໑. ຕຕິຍສ຺ສ ປຐເມ ອຠາວິຕນ຺ຕິ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາຠາວນາວເສນ ນ ຠາວິຕໍ ຕຖາ ອຠາວິຕຕ຺ຕາ. ຕຎ຺ຫິ ‘‘ອວຑ຺ຒິຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ປຏິປກ຺ຂາຠິຠເວນ ປຣິພ຺ຣູຫນາຠາວໂຕ. ເຕນາຫ ຠຄວາ – ‘‘ອກມ຺ມນິຍໍ ໂຫຕີ’’ຕິ.

໒໒. ທຸຕິເຍ ວຸຕ຺ຕວິປຣິຍາເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ປຐເມຕິ ຕຕິຍວຄ຺ຄສ຺ສ ປຐມສຸຕ຺ເຕ. ວຏ຺ຏວເສນາຕິ ວິປາກວຏ຺ຏວເສນ. ເຕຠູມກວຏ຺ຏນ຺ຕິ ເຕຠູມກວິປາກວຏ຺ຏໍ. ວຏ຺ຏປຏິລາຠາຍ ກມ຺ມນ຺ຕິ ວິປາກວຏ຺ຏສ຺ສ ປຏິລາຠາຍ ອຸປ຺ນິສ຺ສຍຠູຕໍ ກມ຺ມໍ, ຕສ຺ສ ສຫາຍຠູຕໍ ກິເລສວຏ຺ຏມ຺ປິ ກມ຺ມຄ຺ຄຫເຓເນວ ສງ຺ຄຫິຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ວິວຏ຺ຏປຏິລາຠາຍ ກມ຺ມນ຺ຕິ ວິວຏ຺ຏາຘິຄມສ຺ສ ອຸປ຺ນິສ຺ສຍຠູຕໍ ກມ຺ມໍ. ຍໍ ປນ ຈຣິມກວນິພ຺ພຕ຺ຕກໍ ກມ຺ມໍ, ຕໍ ວິວຏ຺ຏປ຺ປຏິລາຠາຍ ກມ຺ມໍ ໂຫຕິ, ນ ໂຫຕີຕິ? ນ ໂຫຕິ ວຏ຺ຏປາທກຠາວໂຕ. ຈຣິມກປຏິສນ຺ຘິ ວິຍ ປນ ວິວຏ຺ຏູປນິສ຺ສໂຍຕິ ສກ຺ກາ ວິຎ຺ຎາຕຸໍ. ນ ຫິ ກທາຈິ ຕິເຫຕຸກປຏິສນ຺ຘິຍາ ວິນາ ວິເສສາຘິຄໂມ ສມ຺ຠວຕິ. ອິເມສຸ ສຸຕ຺ເຕສູຕິ ອິເມສຸ ປນ ປຐມທຸຕິຍສຸຕ຺ເຕສຸ ຍຖາກ຺ກມໍ ວຏ຺ຏວິວຏ຺ຏເມວ ກຖິຕໍ.

໒໓. ຕຕິເຍ ອຠາວິຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຠາວນາ ນາມ ສມາຘິຠາວນາ. ສາ ຍຕ຺ຖ ອາສງ຺ກິຕພ຺ພາ, ຕໍ ກາມາວຈຣປຐມມຫາກຸສລຈິຕ຺ຕາທິອຠາວິຕນ຺ຕິ ອຘິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ເທວມນຸສ຺ສສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ’’ຕິອາທິ.

໒໔. ຈຕຸຕ຺ເຖ ຍສ຺ມາ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ວິວຏ຺ຏວເສເນວ ອຸປ຺ປນ຺ນຈິຕ຺ຕໍ ອຘິປ຺ເປຕໍ, ຕສ຺ມາ ຊາຕິຊຣາພ຺ຍາຘິມຣຓໂສກາທິທຸກ຺ຂສ຺ສ ອນິພ຺ພຕ຺ຕນໂຕ ມຫໂຕ ອຕ຺ຖາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີຕິ ໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາ.

໒໕-໒໖. ປຎ຺ຈມຉຏ຺ເຐສຸ ອຸປ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ອວິຄຕຸປ຺ປາທາທິຂຓຕ຺ຕຍມ຺ປິ ອຠາວິຕໍ ຠາວນາຣຫິຕໍ ອປາຕຸຠູຕເມວ ປຕ຺ຫິຕສມ຺ມຕສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນກິຈ຺ຈສ຺ສ ອສາຘນໂຕ ຍຖາ ‘‘ອປຸຕ຺ໂຕ’’ຕິ. ໂສ ຫິ ສມຕ຺ໂຖ ຫຸຕ຺ວາ ປິຕຸ ປຸຕ຺ຕກິຈ຺ຈໍ ອສາເຘນ຺ໂຕ ອປຸຕ຺ໂຕຕິ ໂລເກ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ສມ຺ປທມິທໍ. ເຕນາຫ – ‘‘ກສ຺ມາ’’ຕິອາທິ. ເຕສຸ ຘມ຺ເມສູຕິ ໂລກຸຕ຺ຕຣປາທກຌານາທີສຸ. ເຖໂຣ ປນ ມຕ຺ຖກປ຺ປຕ຺ຕເມວ ຠາວິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ມຄ຺ຄຈິຕ຺ຕເມວາ’’ຕິ ອາຫ.

໒໗-໒໘. ສຕ຺ຕມຏ຺ຐເມສຸ ປຸນ຺ປ຺ປຸນໍ ອກຕນ຺ຕິ ຠາວນາພຫຸລີກາຣວເສນ ປຸນ຺ປ຺ປຸນໍ ນ ກຕໍ. ອິມານິປິ ທ຺ເວຕີ ອິເມສຸ ທ຺ວີສຸ ສຸຕ຺ເຕສຸ ອາຄຕານິ ອິມານິປິ ທ຺ເວ ຈິຕ຺ຕານິ.

໒໙-໓໐. ນວເມ ອຘິວຫຕີຕິ ອາເນຕິ. ທຸກ຺ເຂນາຕິ ກິຈ຺ເຉນ. ທຸປ຺ເປສນໂຕຕິ ທຸກ຺ເຂນ ເປເສຕພ຺ພໂຕ. ມຕ຺ຖກປ຺ປຕ຺ຕໍ ວິປ຺ສ຺ສນາສຸຂໍ ປາກຕິກຌານສຸຂໂຕ ສນ຺ຕຕຣປຓີຕຕຣເມວາຕິ ອາຫ – ‘‘ຌານສຸຂໂຕ ວິປ຺ສ຺ສນາສຸຂ’’ນ຺ຕິ. ເຕນາຫ ຠຄວາ –

‘‘ສຸຎ຺ຎາຄາຣໍ ປວິຏ຺ຐສ຺ສ, ສນ຺ຕຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ;

ອມານຸສີ ຣຕີ ໂຫຕິ, ສມ຺ມາ ຘມ຺ມໍ ວິປ຺ສ຺ສໂຕ.

‘‘ຍໂຕ ຍໂຕ ສມ຺ມສຕິ, ຂນ຺ຘານໍ ອຸທຍພ຺ພຍໍ;

ລຠຕິ ປີຕິປາໂມຊ຺ຊໍ, ອມຕໍ ຕໍ ວິຊານຕ’’ນ຺ຕິ. (ຘ. ປ. ໓໗໔);

ຕຎ຺ຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິສ຺ສຏ຺ໄຐນ຺ທວຊິຣສທິສໍ ອໂມຆຠາວໂຕ.

ອກມ຺ມນິຍວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໔ຯ ອຫນ຺ຕວຄ຺ຄວຕ຺ຕນາ

໓໑-໓໖ຯ ຈຕຸຕ຺ຖສ຺ສ ປ໌ຖເມ ອຫນ຺ຕນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕກາວນາຍ ວິນາ ນ ຫນ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ – ''ສຕິສໍວຣຣຫິຕ''ນ຺ຕິຯ ຈຕຸຕ຺ເຖ ຕຕິເຍ ວຸຕ຺ຕວິປ໌ຣິຍາເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ປຌ຺ຈມຉຌ຺ເຖສຸ ປຸຣິມສທິໂສເຍວາຕິ ຕຕິຍຈຕຸຕ຺ຖສທິໂສ ເອວຯ

໓໗-໓໘ຯ ສຕ຺ຕມຍ຺ຖເມສຸ ອຸປ໌ມາ ປເນຕ຺ຖາຕິ ຍຖາ ປຖມາທີສຸ ອຫນ຺ຕຫຕ຺ຖິອສ຺ສາຫໂຍ ອຸປ໌ມາກາເວນ ຄຫິຕາ, ເອວເມຕ຺ຖ ສຕ຺ຖມຍ຺ຖເມສຸ ''ອສໍວຸຕຆຣທ຺ວາຣາທິວເສນ ເວທິຕພ຺ພາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໓໙-໔໐ຯ ນວມທສເມສຸ ຈຕູຫິປິ ປເທຫີຕິ ອຫນ຺ຕາທີຫິ ຈຕູຫິ ປເທຫິ ໂຍເຊຕ຺ວາ ນວມທສມານິ ສຸຕ຺ຕານິ ວຸຕ຺ຕານີຕິ ໂຍຊ ນາຯ

ອຫນ຺ຕວຄ຺ຄວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໘. ປຕິຫິຕອຸຈອວຄຸຄວຓ຺ຓນາ

໘໑. ປຎ຺ຈມສ຺ສ ປຖເມ ອຸປມາວ ໂອປມ຺ມໍ, ໂສ ເອວ ອຕ຺ໂຖ, ຕສ຺ມິ ໂອປມ຺ມຕ຺ເຖ ໂພເຣຕພ຺ເພ ນິປາໂຕ. ເສຍ຺ຍຖາປີຕິ ຍຖາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອຕ຺ຖ ຈ ຕຕ຺ຣ ກຄວາ ກຕ຺ຖຈິ ອຕ຺ເຖນ ອຸປມໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິ ວຕ຺ຖສຸຕ຺ເຕ ວິຍ, ປາຣິຈ຺ຉຕ຺ຕໂກປມ (ອ. ນິ. ໗.໖໙) ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ໂຘປມາທີ (ອ. ນິ. ໗.໗໒) ສຸຕ຺ເຕສຸ ວິຍ ຈ. ກຕ຺ຖຈິ ອຸປມາຍ ອຕ຺ຖໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິ ໂລຓມ຺ພິລ ສຸຕ຺ເຕ (ອ. ນິ. ໓.໑໐໑) ວິຍ, ສຸວຓ຺ຓກາຣສຕ຺ຕສູຣິໂຍປມາທິສຸຕ຺ເຕສຸ (ອ. ນິ. ໗.໖໖) ວິຍ ຈ. ອິມສ຺ມິ ປນ ສາລິສູໂກປເມ ອຸປມາຍ ອຕ຺ຖໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ເສຍ຺ຍຖາປີ, ກິກ຺ຂເວ"ຕິອາທິມາຫາຕິ ໂປ຺ຕ຺ຖເກສຸ ລິຂນ຺ຕິ, ຕໍ ມຌ຺ຌິມຎ຺ຖກາຖາຍ ວຕ຺ຖສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ (ມ. ນິ. ອຎ຺ຖ. ໑.໗໐) ນ ສເມຕິ. ຕຕ຺ຖ ຫິ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ –

ເສຍ຺ຍຖາປີ, ກິກ຺ຂເວ, ວຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຸປມາວຈນເມເວຕໍ. ອຸປມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຈ ກຄວາ ກຕ຺ຖຈິ ປຖມໍເຍວ ອຸປມໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິ, ກຕ຺ຖຈິ ປຖມໍ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ອຸປມໍ, ກຕ຺ຖຈິ ອຸປມາຍ ອຕ຺ຖໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິ, ກຕ຺ຖຈິ ອຕ຺ເຖນ ອຸປມໍ. ຕຖາ ເຫສ "ເສຍ຺ຍຖາປີສ຺ສຸ, ກິກ຺ຂເວ, ທ຺ເວ ອຄາຣາ ສທ຺ວາຣາ, ຕຕ຺ຖ ຈກ຺ຂຸມາ ປຸຣິໂສ ມຌ຺ເຌ ຐິໂຕ ປສ຺ເສຍ຺ຍາ"ຕິ ສກລມ຺ປິ ເທວທູຕສຸຕ຺ຕໍ (ມ. ນິ. ໓.໒໖໑ ອາທໂຍ) ອຸປມໍ ປຖມໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ. "ຕິໂຣກຸຎ຺ເຑ ຕິໂຣປາກາເຣ ຕິໂຣປພ຺ພຕໍ ອສຊ຺ຊມາໂນ ຄຈ຺ຉຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປີ, ອາກາເສ"ຕິອາທີນາ ປນ ນເຍນ ສກລມ຺ປິ ອິທ຺ຘິວິຘໍ ອຕ຺ຖໍ ປຖມໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ອຸປມໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ. "ເສຍ຺ຍຖາປີ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓປຸຣິໂສ ສາຣຕ຺ຖິໂກ ສາຣຄເວສີ"ຕິອາທີນາ (ມ. ນິ. ໑.໓໑໔) ນເຍນ ສກລມ຺ປິ ຈູລສາໂຣປມສຸຕ຺ຕໍ ອຸປມາຍ ອຕ຺ຖໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ. "ອິຘ ປນ, ກິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ເຈ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ຘມ຺ມໍ ປຣິຍາປຸຓນ຺ຕິ ສຸຕ຺ຕໍ...ເປ... ເສຍ຺ຍຖາປີ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຣິໂສ ອລຄທ຺ທຕ຺ຖິໂກ"ຕິອາທີນາ ນເຍນ ສກລມ຺ປິ ອລຄທ຺ທສຸຕ຺ຕໍ (ມ. ນິ. ໑.໒໓໘) ມຫາສາໂຣປມສຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອວມາທີນິ ສຸຕ຺ຕານິ ອຕ຺ເຖນ ອຸປມໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ. ສ຺ວາຍໍ ອິຘ ປຖມໍ ອຸປມໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕີຕິ.

ເອຕ຺ຖ ຫິ ຈູລສາໂຣປມາທີສຸ (ມ. ນິ. ໑.໓໑໘) ປຖມໍ ອຸປມໍ ວຕ຺ວາ ຕທນນ຺ຕຣໍ ອຸປເມຍ຺ຍຕ຺ຖໍ ວຕ຺ວາ ປຸນ ອຸປມໍ ວທນ຺ໂຕ ອຸປມາຍ ອຕ຺ຖໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕີຕິ ວຸຕ຺ໂຕ. ອລຄທ຺ທູປມສຸຕ຺ຕາທີສຸ ປນ ອຕ຺ຖໍ ປຖມໍ ວຕ຺ວາ ຕທນນ຺ຕຣໍ ອຸປມໍ ວຕ຺ວາ ປຸນ ອຕ຺ຖໍ ວທນ຺ໂຕ ອຕ຺ເຖນ ອຸປມໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕີຕິ ວຸຕ຺ໂຕ. ເຕເນເວຕ຺ຖ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສິນິຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ – "ອຸປເມຍ຺ຍຕ຺ຖໍ ປຖມໍ ວຕ຺ວາ ຕທນນ຺ຕຣໍ ອຕ຺ຖໍ ວຕ຺ວາ ປຸນ ອຸປມໍ ວທນ຺ໂຕ ອຸປມາຍ ອຕ຺ຖໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ. ອຕ຺ເຖນ ອຸປມໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍຕິ. ອິຘ ປນ ກຕ຺ຖຈິ ອຕ຺ເຖນ ອຸປມໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕີ. "ວຕ຺ຖສຸຕ຺ເຕ ວິຍ ປາຣິຈ຺ຉຕ຺ຕໂກປມອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ໂຘປມາທີສຸຕ຺ເຕສຸ ວິຍ ຈາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ວຕ຺ຖສຸຕ຺ເຕ ຕາວ "ເສຍ຺ຍຖາປີ, ກິກ຺ຂເວ, ວຕ຺ຖໍ ສໍກິລິຎ຺ຐໍ ມລຄ຺ຄຫິຕໍ, ຕເມນໍ ຣຊໂກ ຍສ຺ມິ ຍສ຺ມິ ຣງ຺ຄຊາເຕ ອຸປສໍຫເຣຍ຺ຍ. ຍທິ ນີລກາຍ, ຍທິ ປີຕກາຍ, ຍທິ ໂລຫິຕກາຍ, ຍທິ ມຎ຺ຌິຎ຺ຐກາຍ, ທຸຣຕ຺ຕວຓ຺ຓເມວສ຺ສ ອປຣິສຸທ຺ຘວຓ຺ຓເມວສ຺ສ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອປຣິສຸທ຺ຘຕ຺ຕາ, ກິກ຺ຂເວ, ວຕ຺ຖສ຺ສ. ເອວເມວ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຈິຕ຺ເຕ ສໍກິລິເຎ຺ຐ ທຸຄ຺ຄຕິ ປາຏິກງ຺ຂາ"ຕິອາທີນາ (ມ. ນິ. ໑.໗໐) ປຖມໍ ອຸປມໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ອຸປເມຍ຺ຍຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ, ນ ປນ ປຖມໍ ອຕ຺ຖໍ ວຕ຺ວາ ຕທນນ຺ຕຣໍ ອຸປມໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຸນ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ. ເຍນ ກຕ຺ຖຈິ ອຕ຺ເຖນ ອຸປມໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕີ. ວຕ຺ຖສຸຕ຺ເຕ ວິຍາຕິ ວເທຍ຺ຍ.

ຕຖາ ປາຣິຈ຺ຉຕ຺ຕໂກປເມປີ "ຍສ຺ມິໍ, ກິກ຺ຂເວ, ສມເຍ ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ປາຣິຈ຺ຉຕ຺ຕໂກ ໂກວິລາໂຣ ປຓ຺ຑຸປລາໂສ ໂຫຕິ, ອຕ຺ຕມນາ, ກິກ຺ຂເວ, ເທວາ ຕາວຕິໍສາ, ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ໂຫນ຺ຕິ ປຓ຺ຑຸປລາໂສ ທານິ ປາຣິຈ຺ຉຕ຺ຕໂກ ໂກວິລາໂຣ, ນ ຈິຣສ຺ເສວ ທານິ ປນ຺ນປລາໂສ ກວິສ຺ສຕິ...ເປ... ເອວເມວ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ ອຣິຍສາວໂກ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ ເຈເຕຕິ. ປຓ຺ຑຸປລາໂສ, ກິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວໂກ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ໂຫຕີ"ຕິອາທີນາ (ອ. ນິ. ໗.໖໙) ປຖມໍ ອຸປມໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ. ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ໂຘປເມ "ປສ຺ສຖ ໂນ ຕຸມ຺ເຫ, ກິກ຺ຂເວ, ອມຸໍ ມຫນ຺ຕໍ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ຘໍ ອາທິຕ຺ຕໍ ສມ຺ປຊ຺ຊລິຕໍ ສໂຊຕິກູຕນ຺ຕິ. ເອວໍ, ກນ຺ເຕຕິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ກິກ຺ຂເວ, ກຕມໍ ນຸ ໂຂ ວຣໍ ຍໍ ອມຸໍ ມຫນ຺ຕໍ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ຘໍ ອາທິຕ຺ຕໍ ສມ຺ປຊ຺ຊລິຕໍ ສໂຊຕິກູຕໍ ອາລິງ຺ເຄຕ຺ວາ ອຸປນິສີເທຍ຺ຍ ວາ ອຸປນິປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍ ວາ, ຍໍ ຂຕ຺ຕິຍກຎ຺ຎໍ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຎ຺ຎໍ ວາ ຄຫປຕິກຎ຺ຎໍ ວາ ມຸທຸຕລຸນຫຕ຺ຖປາທໍ ອາລິງ຺ເຄຕ຺ວາ ອຸປນິສີເທຍ຺ຍ ວາ ອຸປນິປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍ ວາ"ຕິອາທີນາ (ອ. ນິ. ໗.໗໒) ປຖມໍ ອຸປມໍເຍວ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ, ນ ປນ ປຖມໍ ອຕ຺ຖໍ ວຕ຺ວາ ຕທນນ຺ຕຣໍ ອຸປມໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຸນ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ມາ

‘‘ກຕຸຖຈີ ອຕຸເຖນ ອຸປມໍ ປຣິວາເຣຕຸວາ ທສ຺ເສຕິ ວຕຸຖສຸຕຸເຕ ວິຍ ປາຣິຈຸຉຕຸຕກໂປມອຄຸຄິກຸຂນ຺ໂຮປມາທີສຸຕຸເຕສຸ ວິຍ ຈາ’’ຕິ ນ ວຕຸຕພຸພໍ.

ເກຈິ ປເນຕຸຖ ເອວໍ ວຕຸຕາຍນ຺ຕິ ‘‘ອຕຸຖໍ ປຖມໍ ວຕຸວາ ປຈຸສາ ຈ ອຸປມໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອຕຸເຖນ ອຸປມໍ ປຣິວາເຣຕຸວາ ທສ຺ເສຕິ ນາມ, ອຸປມໍ ປນ ປຖມໍ ວຕຸວາ ປຈຸສາ ອຕຸຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອຸປມາຍ ອຕຸຖໍ ປຣິວາເຣຕຸວາ ທສ຺ເສຕິ ນາມ, ຕທຸກາຍສຸສປີ ອາຄຕພຸຖານໍ ນິທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘ວຕຸຖສຸຕຸເຕ ວິຍາ’ຕິອາທິມາຫາ’’ຕິ. ຕມ຺ປີ ‘‘ກຕຸຖຈີ ອຕຸເຖນ ອຸປມໍ ປຣິວາເຣຕຸວາ ທສ຺ເສຕິ ວຕຸຖສຸຕຸເຕ ວິຍ ປາຣິຈຸຉຕຸຕກໂປມອຄຸຄິກຸຂນ຺ໂຮປມາທີສຸຕຸເຕສຸ ວິຍ ຈາ’’ຕິ ວຕຸຕພຸພໍ, ເອວລຸຈ ວຸຈຸຈມາເນ ‘‘ກຕຸຖຈີ ອຸປມາຍ ອຕຸຖໍ ປຣິວາເຣຕຸວາ ທສ຺ເສຕິ ໂລຕມ຺ພິລສຸຕຸເຕ ວິຍາ’’ຕິ ວິສຸໍ ນ ວຕຸຕພຸພໍ ‘‘ອຄຸຄິກຸຂນ຺ໂຮປມາທີສຸຕຸເຕ ວິຍາ’’ຕິ ເອຕຸຖ ອາທິສທຸເທເນວ ສງຄຫິຕຕຸຕາ. ໂລຕມ຺ພິລສຸຕຸເຕປີ ຫິ –

‘‘ເສຍຸຍຖາປີ, ກິກຸຂເວ, ປຕຸທິໂຕ ພຸຍຕຸໂຕ ກຸສໂລ ສູໂທ ຣາຊານໍ ວາ ຣາຊມຫາມຕຸຕໍ ວາ ນານຈຸຈເຍຫິ ສູເປຫິ ປຈຸຈຸປຸຖິໂຕ ອສຸສ ອມ຺ພິລຄຸເຄຫິປີ ຕິຕຸຕກຄຸເຄຫິປີ ກຍຸກຄຸເຄຫິປີ ມຣຸຣຄຸເຄຫິປີ ຂາຣິເກຫິປີ ອຂາຣິເກຫິປີ ໂລຕິເກຫິປີ ອໂລຕິເກຫິປີ.

‘‘ສ ໂຂ ໂສ, ກິກຸຂເວ, ປຕຸທິໂຕ ພຸຍຕຸໂຕ ກຸສໂລ ສູໂທ ສກສຸສ ກຕຸຕສຸສ ນິມິຕຸຕໍ ອຸຄຸຄຕຸຫາຕິ ‘ອິທໍ ວາ ເມ ອຊຸຊ ກຕຸຕສູເປຍຸຍໍ ຣຸຈຸຈຕິ, ອິມສຸສ ວາ ອກິຫຣຕິ, ອິມສຸສ ວາ ພຫຸໍ ຄຕຸຫາຕິ, ອິມສຸສ ວາ ວຕຸຕໍ ກາສຕິ. ອມ຺ພິລຄຸຄໍ ວາ ເມ ອຊຸຊ ກຕຸຕສູເປຍຸຍໍ ຣຸຈຸຈຕິ, ອມ຺ພິລຄຸຄສຸສ ວາ ອກິຫຣຕິ, ອມ຺ພິລຄຸຄສຸສ ວາ ພຫຸໍ ຄຕຸຫາຕິ, ອມ຺ພິລຄຸຄສຸສ ວາ ວຕຸຕໍ ກາສຕິ... ເປ... ອໂລຕິກສຸສ ວາ ວຕຸຕໍ ກາສຕີ’ຕິ. ສ ໂຂ ໂສ, ກິກຸຂເວ, ປຕຸທິໂຕ ພຸຍຕຸໂຕ ກຸສໂລ ສູໂທ ລາກີ ເຈວ ໂຫຕິ ອຈຸຉາທນສຸສ, ລາກີ ເວຕນສຸສ, ລາກີ ອກິຫາຣານໍ. ຕໍ ກິສຸສ ເຫຕຸ? ຕຖາ ຫິ ໂສ, ກິກຸຂເວ, ປຕຸທິໂຕ ພຸຍຕຸໂຕ ກຸສໂລ ສູໂທ ສກສຸສ ກຕຸຕນິມິຕຸຕໍ ອຸຄຸຄຕຸຫາຕິ. ເອວເມວ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ອິເຮກຈຸໂຈ ປຕຸທິໂຕ ພຸຍຕຸໂຕ ກຸສໂລ ກິກຸຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ...ເປ... ເວທນາສຸ...ເປ... ຈິຕຸເຕ...ເປ... ຉມຸເມສຸ ຉມຸມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍຸຍ ໂລເກ ອກິຊຸຊາໂທມນສຸສໍ. ຕສຸສ ຉມຸເມສຸ ຉມຸມານຸປສ຺ສິໂນ ວິຫຣໂຕ ຈິຕຸຕໍ ສມາຂີຍຕິ, ອຸປກຸກິເລສາ ປຫີຍນ຺ຕິ, ໂສ ຕໍ ນິມິຕຸຕໍ ອຸຄຸຄຕຸຫາຕິ.

‘‘ສ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ປຕຸທິໂຕ ພຸຍຕຸໂຕ ກຸສໂລ ກິກຸຂຸ ລາກີ ເຈວ ໂຫຕິ ທິຖເຖວ ຉມຸເມ ສຸຂວິຫາຣານໍ, ລາກີ ໂຫຕິ ສ ຕິສມ຺ປຊຸລສຸສ. ຕໍ ກິສຸສ ເຫຕຸ? ຕຖາ ຫິ ໂສ, ກິກຸຂເວ, ປຕຸທິໂຕ ພຸຍຕຸໂຕ ກຸສໂລ ກິກຸຂຸ ສກສຸສ ຈິຕຸຕສຸສ ນິມິຕຸຕໍ ອຸຄຸຄຕຸຫາຕີ’’ຕິ (ສໍ. ນິ. ໕.໓໗໔) –

ເອວໍ ປຖມໍ ອຸປມໍ ທສ຺ເສຕຸວາ ປຈຸສາ ອຕຸໂຖ ວຸຕຸໂຕ. ‘‘ສຸວຕຸຕກາຣສູຣິໂຍປມາທີສຸຕຸເຕສຸ ວິຍ ຈາ’’ຕິ ອິທລຸຈ ອຸທາຫຣຕມຕຸເຕນ ສງຄຫໍ ຄຈຸສຕິ ສຸວຕຸຕກາຣສຸຕຸຕາທີສຸ ປຖມໍ ອຸປມາຍ ອທສ຺ສິຕຕຸຕາ. ເອເຕສຸ ຫິ ສຸວຕຸຕກາໂຣປມສຸຕຸເຕ (ອ. ນິ. ໓.໑໐໓) ຕາວ –

‘‘ອຂິຈິຕຸຕມນຸຍຸຕຸເຕນ, ກິກຸຂເວ, ກິກຸຂຸນາ ຕີຕິ ນິມິຕຸຕານິ ກາເລນ ກາລໍ ມນສີ ກາຕພຸພານິ, ກາເລນ ກາລໍ ສມາຂິນິມິຕຸຕໍ ມນສີ ກາຕພຸພໍ, ກາເລນ ກາລໍ ປຄຸຄຫນິມິຕຸຕໍ ມນສີ ກາຕພຸພໍ, ກາເລນ ກາລໍ ອຸເປກຸຂານິມິຕຸຕໍ ມນສີ ກາຕພຸພໍ. ສເຈ, ກິກຸຂເວ, ອຂິຈິຕຸຕມນຸຍຸຕຸໂຕ ກິກຸຂຸ ເອກນ຺ຕໍ ສມາຂິນິມິຕຸຕໍເຍວ ມນສີ ກເຣຍຸຍ, ຖານໍ ຕໍ ຈິຕຸຕໍ ໂກສຊຸຊາຍ ສໍວຕຸເຕຍຸຍ. ສເຈ, ກິກຸຂເວ, ອຂິຈິຕຸຕມນຸຍຸຕຸໂຕ ກິກຸຂຸ ເອກນ຺ຕໍ ປຄຸຄຫນິມິຕຸຕໍເຍວ ມນສີ ກເຣຍຸຍ, ຖານໍ ຕໍ ຈິຕຸຕໍ ອຸທຸຉຈຸຈາຍ ສໍວຕຸເຕຍຸຍ. ສເຈ, ກິກຸຂເວ, ອຂິຈິຕຸຕມນຸຍຸຕຸໂຕ ກິກຸຂຸ ເອກນ຺ຕໍ ອຸເປກຸຂານິມິຕຸຕໍເຍວ ມນສີ ກເຣຍຸຍ, ຖານໍ ຕໍ ຈິຕຸຕໍ ນ ສມ຺ມາ ສມາຂີເຍຍຸຍ ອາສວານໍ ຂຍາຍ. ຍໂຕ ຈ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ອຂິຈິຕຸຕມນຸຍຸຕຸໂຕ ກິກຸຂຸ ກາເລນ ກາລໍ ສມາຂິນິມິຕຸຕໍ...ເປ... ປຄຸຄຫນິມິຕຸຕໍ...ເປ... ອຸເປກຸຂານິມິຕຸຕໍ ມນສີ ກໂຣຕິ, ຕໍ ໂຫຕິ ຈິຕຸຕໍ ມຸທຸລຸຈ ກມ຺ມນິຍລຸຈ ປກສ຺ສຣລຸຈ, ນ ຈ ປກຸງຄຸ, ສມ຺ມາ ສມາຂີຍຕິ ອາສວານໍ ຂຍາຍ.

‘‘ເສຍຸຍຖາປີ, ກິກຸຂເວ, ສຸວຕຸຕກາໂຣ ວາ ສຸວຕຸຕກາຣນ຺ເຕວາສີ ວາ ອຸກຸກໍ ພນ຺ເຂຍຸຍ, ອຸກຸກໍ ພນ຺ຂິຕຸວາ ອຸກຸກາມຸຂໍ ອາລິມ຺ເປຍຸຍ, ອຸກຸກາມຸຂໍ ອາລິມ຺ປີຕຸວາ ສຕຸຫາເສນ ຊາຕຣູປໍ ຄເຫຕຸວາ ອຸກຸກາມຸເຂ ປກຸຂິເປຍຸຍ, ອຸກຸກາມຸເຂ ປກຸຂິປີຕຸວາ ກາເລນ ກາລໍ ອກິຂມຕິ, ກາເລນ ກາລໍ ອຸທເກນ ປຣິປ຺ໂຟເສຕິ, ກາເລນ ກາລໍ ອຊຸຊຸເປກຸຂຕິ. ສເຈ, ກິກຸຂເວ, ສຸວຕຸຕກາໂຣ ວາ

ສຸວຓ຺ຓກາຣນ຺ເຕວາສີ ວາ ຕໍ ຊາຕຣູປໍ ເອກນ຺ຕໍ ອຠິຘເມຍ຺ຍ, ຐານໍ ຕໍ ຊາຕຣູປໍ ຑເຫຍ຺ຍຯ ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸວຓ຺ຓກາໂຣ ວາ ສຸວຓ຺ຓກາຣນ຺ເຕວາສີ ວາ ຕໍ ຊາຕຣູປໍ ເອກນ຺ຕໍ ອຸທເກນ ປຣິປ຺ໂຜເສຍ຺ຍ, ຐານໍ ຕໍ ຊາຕຣູປໍ ນິພ຺ພາເປຍ຺ຍຯ ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸວຓ຺ຓກາໂຣ ວາ ສຸວຓ຺ຓກາຣນ຺ເຕວາສີ ວາ ຕໍ ຊາຕຣູປໍ ເອກນ຺ຕໍ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ເຂຍ຺ຍ, ຐານໍ ຕໍ ຊາຕຣູປໍ ນ ສມ຺ມາ ປຣິປາກໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍຯ ຍໂຕ ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸວຓ຺ຓກາໂຣ ວາ ສຸວຓ຺ຓກາຣນ຺ເຕວາສີ ວາ ຕໍ ຊາຕຣູປໍ ກາເລນ ກາລໍ ອຠິຘມຕິ, ກາເລນ ກາລໍ ອຸທເກນ ປຣິປ຺ໂຜເສຕິ, ກາເລນ ກາລໍ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂຕິ, ຕໍ ໂຫຕິ ຊາຕຣູປໍ ມຸທຸຍ຺ຈ ກມ຺ມນິຍຍ຺ຈ ປຠສ຺ສຣຍ຺ຈ, ນ ຈ ປຠງ຺ຄຸ, ສມ຺ມາ ອຸເປຕິ ກມ຺ມາຍຯ ຍສ຺ສາ ຍສ຺ສາ ຈ ປິຬນ຺ຘນວິກຕິຍາ ອາກງ຺ຂຕິ, ຍທິ ປຏ຺ຏິກາຍ ຍທິ ກຸຓ຺ຑລາຍ ຍທິ ຄີເວຍ຺ຍເກນ ຍທິ ສຸວຓ຺ຓມາລາຍ, ຕຍ຺ຈສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອນຸໂຠຕິຯ

“ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຘິຈິຕ຺ຕມນຸຍຸຕ຺ເຕນ ຠິກ຺ຂຸ…ເປ… ສມ຺ມາ ສມາຘິຍຕິ ອາສວານໍ ຂຍາຍຯ ຍສ຺ສ ຍສ຺ສ ຈ ອຠິຍ຺ຍາສຈ຺ຉິກຣຓີຍສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິນ຺ນາເມຕິ ອຠິຍ຺ຍາສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ, ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ເຣວ ສກ຺ຂິຠພ຺ພຕໍ ປາປຸຓາຕິ ສຕິ ສຕິອາຍຕເນ”ຕິ (ອຯ ນິຯ ໓ຯ໑໐໓) –

ເອວໍ ປຐມໍ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕທຕນ຺ຕຣໍ ອຸປມໍ ວຕ຺ວາ ປຸນປິ ອຕ຺ໂຖ ເອວໍ ປຐມໍ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕທນນ຺ຕຣໍ ອຸປມໍ ວຕ຺ວາ ປຸນປິ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕຯ

ສຕ຺ຕສູຣິໂຍປເມ ຈ –

“ອນິຈ຺ຈາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສງ຺ຂາຣາ, ອຘຸວາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສງ຺ຂາຣາ, ອນສ຺ສາສິກາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສງ຺ຂາຣາ, ຍາວຍ຺ຈິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອລເມວ ສພ຺ພສງ຺ຂາເຣສຸ ນິພ຺ພິນ຺ທິຕຸໍ ອລໍ ວິຣຊ຺ຊິຕຸໍ ອລໍ ວິມຸຈ຺ຈິຕຸໍຯ ສິເນຣຸ, ຠິກ຺ຂເວ, ປພ຺ພຕຣາຊາ ຈຕຸຣາສີຕິໂຍຊນສຫສ຺ສານິ ອາຍາເມນ, ຈຕຸຣາສີຕິໂຍຊນສຫສ຺ສານິ ວິຕ຺ຖາເຣນ, ຈຕຸຣາສີຕິໂຍຊນສຫສ຺ສານິ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອຊ຺ໂຌຄາຬ຺ໂຫ, ຈຕຸຣາສີຕິໂຍຊນສຫສ຺ສານິ ມຫາສມຸທ຺ທາ ອຈ຺ຈຸຄ຺ຄໂຕຯ ໂຫຕິ ໂສ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມໂຍ, ຍໍ ກທາຈິ ກຣຫຈິ ທີຆສ຺ສ ອທ຺ຘຸໂນ ອຈ຺ຈເຍນ ພຫູນິ ວສ຺ສານິ ພຫູນິ ວສ຺ສສຕານິ ພຫູນິ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ພຫູນິ ວສ຺ສສຕສຫສ຺ສານິ ເທໂວ ນ ວສ຺ສຕິ, ເທເວ ໂຂ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ອວສ຺ສນ຺ເຕ ເຍ ເກຈິເມ ພີຊຄາມຠູຕຄາມາ ໂອສຘິຕິຓວນປ຺ປຕໂຍ, ເຕ ອຸສ຺ສຸສ຺ສນ຺ຕິ ວິສ຺ສຸສ຺ສນ຺ຕິ ນ ຠວນ຺ຕິຯ ເອວໍ ອນິຈ຺ຈາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສງ຺ຂາຣາ, ເອວໍ ອຘຸວາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສງ຺ຂາຣາ”ຕິອາທິນາ (ອຯ ນິຯ ໗ຯ໖໖) –

ປຐມໍ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕທນນ຺ຕຣໍ ອຸປມໍ ວຕ຺ວາ ປຸນປິ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕຯ ອຖ ວາ “ສູຣິຍສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸທຍໂຕ ເອຕໍ ປຸພ຺ພງ຺ຄມໍ ເອຕໍ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ, ຍທິທໍ ອຣຸຓຸຄ຺ຄໍຯ ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ອຣິຍສ຺ສ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອຸປ຺ປາທາຍ ເອຕໍ ປຸພ຺ພງ຺ຄມໍ ເອຕໍ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ, ຍທິທໍ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ”ຕິ ຍເທຕໍ ສໍຍຸຕ຺ຕນິກາເຍ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໔໙) ອາຄຕໍ, ຕໍ ອິຘ ສູຣິໂຍປມສຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຘິປ຺ເປຕໍ ສິຍາຯ ຕມ຺ປິ “ກຕ຺ຖຈິ ອຸປມາຍ ອຕ຺ຖໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕີ”ຕິ ອິມິນາ ນ ສເມຕິ ປຐມໍ ອຸປມໍ ວຕ຺ວາ ຕທນນ຺ຕຣໍ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຸນ ອຸປມາຍ ອວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ປຐມເມວ ຫິ ຕຕ຺ຖ ອຸປມາ ທສ຺ສິຕາ, “ອິມສ຺ມິ ປນ ສາລິສູໂກປເມ ອຸປມາຍ ອຕ຺ຖໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວຕິ ອາທິມາຫາ”ຕິຯ ອິທມ຺ປິ ວຈນມສງ຺ຄຫິຕໍ ວຕ຺ຖສຸຕ຺ຕສ຺ສ ອິມສ຺ສ ຈ ວິເສສາຠາວໂຕຯ ອຸຠຍຕ຺ຖາປິ ຫິ ປຐມໍ ອຸປມໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ , ຕສ຺ມາ ເອວເມຕ຺ຖ ປາເຐນ ຠວິຕພ຺ພໍ “ຕຕ຺ຣ ຠຄວາ ກຕ຺ຖຈິ ປຐມໍເຍວ ອຸປມໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິ ວຕ຺ຖສຸຕ຺ເຕ ວິຍ ປາຣິຈ຺ຉຕ຺ຕໂກປມ- (ອຯ ນິຯ ໗ຯ໖໙) ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ໂຘປມາທິສຸຕ຺ເຕສຸ (ອຯ ນິຯ ໗ຯ໗໒) ວິຍ ຈ, ກຕ຺ຖຈິ ອຕ຺ເຖນ ອຸປມໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິ ສຸວຓ຺ຓກາຣສຕ຺ຕສູຣິໂຍປມາທິສຸຕ຺ເຕສຸ (ອຯ ນິຯ ໗ຯ໖໖) ວິຍ, ອິມສ຺ມິ ປນ ສາລິສູໂກປເມ ປຐມໍ ອຸປມໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວຕິ ອາທິມາຫາ”ຕິຯ ອຍ຺ຍຖາ ມຊ຺ຌິມຏ຺ຐກຖາຍ ວິຣຸຊ຺ຌຕິຯ ອິທາປິ ຈ ປຸພ຺ເພນາປຣໍ ນ ສເມຕິຯ ມຊ຺ຌິມຏ຺ຐກຖາຍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ວາ ອິທາປິ ປາໂຐ ຄເຫຕພ຺ໂພຯ

ກຓສຫິໂສ ສາລິຜລສ຺ສ ຕຸຕ຺ເຖ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກວາໂລ ສາລິສູກໍ, ຕຖາ ຍວສູກໍຯ ສູກສ຺ສ ຕນຸກຠາວໂຕ ເຠທວໂຕ ເຠໂທ ນາຕິມຫາ ໂຫຕີຕິ ອາຫ – “ຠິນ຺ທິສ຺ສຕິ, ຉວີ ຉິນ຺ທິສ຺ສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ”ຕິຯ ຍຖາ ມິຈ຺ຉາປຓິຫິຕສາລິສູກາທິ ອກ຺ກນ຺ຕມ຺ປິ ຫຕ຺ຖາທິ ນ ຠິນ຺ທຕິ ຠິນ຺ທິຕຸໍ ອໂຍຄ຺ຄຠາເວນ ຐິຕຕາ, ເອວໍ ອາຈຍຄາມິຈິຕ຺ຕໍ ອວິຊ຺ຊໍ ນ ຠິນ຺ທຕິ ຠິນ຺ທິຕຸໍ ອໂຍຄ຺ຄຠາເວນ ອຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິ “ມິຈ຺ຉາປຓິເຕນາ”ຕິອາທິນາຯ ອຏ຺ຐສຸ ຐາເນສູຕິ “ທຸກ຺ເຂ ອຍ຺ຍາຓ”ນ຺ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ເຕສຸ ທຸກ຺ຂາທີສຸ ຈຕູສຸ ສຈ຺ເຈສຸ ປຸພ຺ພນ຺ຕາທີສຸ ຈຕູສຸ ຈາຕິ ອຏ຺ຐສຸ ຐາເນສຸຯ ຆນພຫລນ຺ຕິ ຈິຣກາລປຣິຠາວນາຍ ອຕິວິຍ ພຫລໍຯ ມຫາວິ

ສຍຕາຍ ມຫາປຌິປກ຺ຂຕາຍ ພຫຸປຣິວາຣຕາຍ ພຫຸທຸກ຺ຂຕາຍ ຈ ມຫຕີ ອວິຊ຺ຊາຕິ ມຫາອວິຊ຺ຊາ຺ ຕំ ມຫາອວິຊ຺ຊំ຺ ມຫາສທ຺ໂທ ທີ ພຫຸກາວຕ຺ໂຖປີ ໂຫຕິ "ມຫາຊໂນ"ຕິອາທີສຸ ວິຍ຺ ຕຕ຺ຫາວານໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ຕກາເວນາຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຫາຍ ອກາວເມວ ວທຕິ຺

໔໘຺ ທຸຕິເຍ ປາເທເນວ ອວມທ຺ທິເຕ ອກ຺ກນ຺ຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈມາເນ ຫຕ຺ເຖນ ອວມທ຺ທິຕំ ອກ຺ກນ຺ຕំ ວິຍ ອກ຺ກນ຺ຕນ຺ຕິ ຣຸລຸທີ ເຫສາຕິ ອາຫ – "ອກ຺ກນ຺ຕນ຺ເຕວ ວຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ຺ ອຣິຍໂວຫາໂຣຕິ ອຣິຍເທສວາສີນំ ໂວຫາໂຣ຺ ມຫນ຺ຕំ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອປ຺ປມຕ຺ຕກສ຺ເສວ ຄຫເຕ ປໂຍຊນំ ທສ຺ເສຕ຺ុ – "ກສ຺ມາ ປນາ"ຕິອາທີ ອາຣທ຺ຘំ຺ ເຕນ "ວິວຍ຺ຍູປນິສ຺ສຍກຸສລំ ນາມ ໂຍນິໂສ ອຸປ຺ປາທິຕំ ອປ຺ປກ"ນ຺ຕິ ນ ຈິນ຺ເຕຕພ຺ພំ, ອນຸກ຺ກເມນ ລທ຺ຘປຈ຺ຈຍំ ຫຸຕ຺ວາ ວຑ຺ឍມານំ ຊຸທ຺ທການທີ ວິຍ ປກ຺ຂນ຺ທມໂຫຑາ ສມຸທ຺ທំ, ອນຸກ຺ກເມນ ນິພ຺ພານມຫາສມຸທ຺ທເມວ ປຸຣິສំ ປາເປຕີຕີ ທີເປຕິ຺ ປຈ຺ເຈກໂພຘີ ພຸທ຺ຘភູມິນ຺ຕິ ຈ ປຈ຺ຈຕ຺ເຕ ອຸປໂຍຄວຈນំ຺ ວຍ຺ຍວິວຍ຺ຍំ ກຖິຕນ຺ຕິ ຍຖາກ຺ກເມນ ວຸຕ຺ຕំ຺

໔໙຺ ຕຕິເຍ ໂທເສນ ປທຸຍ຺ຖຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານំ, ຍສ຺ມີ ສນ຺ຕາເນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ສ ຈ ທູສເນນ ວິສສំສຍ຺ຖປູຕິ ມຸຕ຺ຕສທິເສນ ໂທເສນ ປທູສິຕຈິຕ຺ຕំ຺ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ເຕນາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ເຈໂຕປຣິຍຌາເຕນ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕຍ຺ຌາເຕນ ວາ ສທີ ເຕນ ຈິຕ຺ເຕນ຺ ປຣິຈ຺ຈິນ຺ທິຕ຺ວາຕິ ຌາເຕນ ປຣິຈ຺ຈິນ຺ທິຕ຺ວາ ຺ ອີຍ຺ຖາການເຣນ ເອຕີຕີ ອໂຍ, ສຸຂំ຺ ສພ຺ພໂສ ອເປໂຕ ອໂຍ ເອຕສ຺ສ, ເອຕສ຺ມາຕິ ວາ ອປາໂຍ, ກາຍິກສ຺ສ ເຈຕສິກສ຺ສ ຈ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຄຕິ ປວຕ຺ຕິຍ຺ຖານນ຺ຕິ ທຸຄ຺ຄຕິ, ການຕາວເສນ ວິວິຘំ ວິການເຣນ ຈ ນິປາຕີຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ວິນິປາໂຕ, ອປ຺ປໂກປີ ນຕ຺ຖິ ອໂຍ ສຸຂំ ເອຕ຺ຖາຕິ ນິຣໂຍຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ຺

໕໐຺ ຈຕ຺ຕ຺ເຖ ສທ຺ຘາປສາເທນ ປສນ຺ນນ຺ຕິ ສທ຺ຘາສງ຺ຂາເຕນ ປສາເທນ ປສນ຺ນំ, ນ ອິນ຺ທຣິຍານំ ອວິປ຺ປສນ຺ນຕາຍ຺ ສຸຂສ຺ສ ຄຕີນ຺ຕິ ສຸຂສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຍ຺ຖານំ຺ ສຸຂເມເວຕ຺ຖ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ນ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ວາ ສຸຄຕີ຺ ມນາປີຍຣູປາທີຕາຍ ສຫ ອຄ຺ເຄຫີຕີ ສຄ຺ຄំ, ໂລກំ຺

໕໑຺ ປຌ຺ຈເມ ປຣິລຸອາຫວູປສມກໂຣ ຣຫໂທ ເອຕ຺ຖາຕິ ຣຫໂທ, ອຸທກປຸຕ຺ໂຕ ຣຫໂທ ອຸທກຣຫໂທ຺ ອຸທກំ ທທາຕີ ຘາເຣຕີຕີ ອຸທກທໂທ຺ ອາວິໂລຕິ ກລລພຫຸລຕາຍ ອາກຸໂລ຺ ເຕນາຫ – "ອວິປ຺ປສນ຺ໂນ"ຕີ຺ ລຸລຸອິໂຕຕິ ວາເຕນ ອາໂລລຸອິໂຕ຺ ເຕນາຫ – "ອປຣິສຕ຺ຖິໂຕ"ຕີ຺ ວາຕາກີຑາເຕນ ວິຈິຕຣງ຺ຄມລສມາກຸລຕາຍ ທີ ປຣິໂຕ ນ ສຕ຺ຖິໂຕ ວາ ອປຣິສຕ຺ຖິໂຕ຺ ວາຕາກີຑາ ເຕນ ອຸທກສ຺ສ ຈ ອປ຺ປກາເວນ ກລລີភູໂຕ ກທ຺ທມກາວປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ – "ກທ຺ທມີភູໂຕ"ຕີ຺ ສິປ຺ປີໂຍ ມຸຕ຺ຕສິປ຺ປີອາທໂຍ຺ ສມ຺ພຸກາ ສງ຺ຂສລາກວິເສສາ຺ ຈຣນ຺ຕມ຺ປີ ຕິຍ຺ຖນ຺ຕມ຺ປີຕິ ຍຖາລາກວຈນເມຕំ ທຍ຺ຖພ຺ພំ຺ ຕເມວ ທີ ຍຖາລາກວຈນຕំ ທສ຺ເສຕ຺ុ – "ເອຕ຺ຖາ"ຕິອາທີ ອາຣທ຺ຘំ຺

ປຣິໂຍນທ຺ເຘນາຕິ ປຌິຈ຺ຉາທິເຕນ຺ ຕຍິທំ ການເຕນ ອາວິລກາວສ຺ສ ທສ຺ສນំ຺ ທີຍ຺ຖຘມ຺ເມ ອິມສ຺ມີ ອຕ຺ຕກາເວ ກໂວ ທີຍ຺ຖຘມ຺ມິໂກ, ໂສ ປນ ໂລກິໂຍປີ ໂຫຕິ ໂລກຸຕ຺ຕໂຣປີຕິ ອາຫ – "ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣມິສ຺ສໂກ"ຕີ຺ ເປຈ຺ຈ ສມ຺ປເຣຕພ຺ພໂຕ ສມ຺ປຣາໂຍ, ປຣໂລໂກ຺ ເຕນາຫ – "ໂສ ທີ ປຣຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖຕິ ປຣຕ຺ໂຖ"ຕີ຺ ອິຕິ ທ຺ວິຘາປີ ສກສນ຺ຕຕິປຣິຍາປນ຺ໂນ ເອວ ຄທິໂຕ ຕິ ອິຕຣມ຺ປີ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕ຺ុ – "ອປີຈາ"ຕິອາທີມາຫ຺ ອຍນ຺ຕິ ກຸສລກມ຺ມປຖສງ຺ຂາໂຕ ທສວິໂຘ ຘມ຺ໂມ຺ ສຕ຺ຖນ຺ຕຣກປ຺ປາວສາເນຕິ ອິທំ ຕສ຺ສ ອາສນ຺ນກາວំ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕំ຺ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ອນ຺ຕຣກປ຺ປສ຺ສາວສາເນຕິ ເວທິຕພ຺ພំ຺ ອຣິຍານំ ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຣິຍານំ ອຣິຍກາວາຍ ຍຸຕ຺ຕំ, ຕໂຕ ເອວ ອຣິຍກາວំ ກາຕ຺ុ ສມຕ຺ຖំ຺ ຌາຌເມວ ເລຍ຺ຍສ຺ສ ປຈ຺ຈກ຺ຂກຣຕຍ຺ເຖນ ທສ຺ສນນ຺ຕິ ອາຫ – "ຌາຌເມວ ທີ"ຕິອາທີ຺ ກີ ປນ ຕນ຺ຕິ ອາຫ – "ທິພ຺ພຈກ຺ຂູ"ຕິອາທີ຺

໕໒຺ ຉຍ຺ເຖ ອຈ຺ໂຉຕິ ຕນຸໂກ຺ ຕນຸກາວເມວ ທີ ສນ຺ຘາຍ "ອພຫໂລ"ຕິ ວຸຕ຺ຕំ຺ ຍສ຺ມາ ປສນ຺ໂນ ນາມ ອຈ຺ໂຉ ນ ພຫໂລ, ຕສ຺ມາ "ປສນ຺ໂນຕິປີ ວຍ຺ຍຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕំ຺ ວິປ຺ປສນ຺ໂນຕິ ວິເສເສນ ປສນ຺ໂນ ຺ ໂສ ປນ ສມ຺ມາ ປສນ຺ໂນ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ – "ສຸຍ຺ຖຸ ປສນ຺ໂນ"ຕີ຺ ອນາວິໂລຕິ ອກລຸໂສ຺ ເຕນາຫ – "ປຣິສຸທ຺ໂຘ"ຕິອາທີ຺ ສງ຺ຂນ຺ຕິ ຊຸທ຺ທກເສວາລំ, ຍំ "ຕິລພີຊກ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ຺ ເສວາລນ຺ຕິ ກຕ຺ຕິກເສວາລំ຺ ປຓກນ຺ຕິ ອຸທກມລំ຺ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອາວິລກາໂວ ນີວຣຓເຫຕຸໂກຕິ ອາຫ – "ອນາວິເລນາຕິ ປຌ຺ຈນີວຣຓວິມຸຕ຺ເຕນາ"ຕີ຺

໕໓຺ ສຕ຺ຕເມ ຣຸກ຺ຂຊາຕານີຕິ ເອຕ຺ຖ ຊາຕສທ຺ເທນ ປທວຑ຺ឍນເມວ ກຕំ ຍຖາ "ໂກສຊາຕ"ນ຺ຕິ ອາຫ – "ຣຸກ຺ຂານເມເວຕំ

ອສິວຈນ’’ນ຺ຕິຯ ໂກຈິ ຫິ ຣຸກ຺ໂຂ ວຓ຺ເຓນ ອຄ຺ໂຄ ໂຫຕິ ຍຖາ ຕໍ ຣຕ຺ຕຈນ຺ທນາທີຯ ໂກຈິ ຄນ຺ເຘນ ຍຖາ ຕໍ ໂຄສີຕຈນ຺ທນໍຯ ໂກຈິ ຣເສນ ຂທິຣາທີຯ ໂກຈິ ຖທ຺ຘຕາຍ ຈມ຺ປກາທີຯ ມຄ຺ຄຜລາວຫຕາຍ ວິປສ຺ສນາວເສນ ຠາວິຕມ຺ປິ ຄຫິຕໍຯ ‘‘ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ສກ຺ຂິຠພ຺ພຕໍ ປາປຸຓາຕີ’’ຕິ (ອຯ ນິຯ ໓ຯ໑໐໓) ວຈນໂຕ ‘‘ອຠິຎ຺ຎາປາທກຈຕຸຕ຺ຖຌ຺ຌານຈິຕ຺ຕເມວ, ອາວຸໂສ’’ຕິ ຜຸສ຺ສ ມິຕ຺ຕຕ຺ເຖໂຣ ວທຕິຯ

໔໗ຯ ອຏ຺ຐເມ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິວຕ຺ຕນໍ ອຸປ຺ປາທນິໂຣຘາ ເອວາຕິ ອາຫ – ‘‘ເອວໍ ລຫຸໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ລຫຸໍ ນິຣຸຊ຺ຌນກ’’ນ຺ຕິຯ ອຕິມຕ຺ຕປ຺ປມາຓຕ຺ເຖຕິ ອຕິກ຺ກນ຺ຕປ຺ປມາຓຕ຺ເຖ, ປ຺ປມາຓາຕິຕ຺ຕາຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ – ‘‘ອຕິວິຍ ນ ສຸກຣາ’’ຕິຯ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓມ຺ປິ ອນິປ຺ເປຕເມວາຕິ ສພ຺ພສ຺ສປິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສມານຂຓຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຕິວິຍ ລຫຸປຣິວຕ຺ຕິຠາວໍ ເຖຣ ວາເທນ ທີເປຕຸໍ – ‘‘ອິມສ຺ມິໍ ປນຕ຺ເຖ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣາຕິ ສສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ວທຕິຯ ວາຫສຕານໍ ໂຂ, ມຫາ ຣາຊ, ວີຫີນນ຺ຕິ ໂປຕ຺ຖເກສຸ ລິຂນ຺ຕິ, ‘‘ວາຫສຕໍ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ວີຫີນ’’ນ຺ຕິ ປນ ປາເຐນ ຠວິຕພ຺ພໍຯ ມິລິນ຺ທປຎ຺ເຫປິ (ມິຯ ປຯ ໔ຯ໑ຯ໘) ຫິ ກຕ຺ຖຈິ ອຍເມວ ປາໂຐ ທິສ຺ສຕິຯ ‘‘ວາຫສຕານ’’ນ຺ຕິ ວາ ປຈ຺ຈຕ຺ເຕ ສາມິວຈນໍ ພ຺ຍຕ຺ຕເຍນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ອຑ຺ຒຈູລອນ຺ຕິ ໂຖເກນ ອູນໍ ອຸປຑ຺ຒໍຯ ກສ຺ສ ປນ ອຸປຑ຺ຒນ຺ຕິ? ອນິກາຣໂຕ ວາຫສ຺ສາຕິ ວິຎ຺ຎາຍຕິຯ ‘‘ອຑ຺ຒຈຸທ຺ທສ’’ນ຺ຕິ ເກຈິຯ ‘‘ອຑ຺ຒຈຕຸຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ ອປເຣຯ ສານິກໍ ທີຍຑ຺ຒສຕໍ ວາຫາຕິ ທລຸທ຺ທໍ ກຕ຺ວາ ວທນ຺ຕິ, ວີມໍສິຕພ຺ພໍຯ ຈຕຸນາລຸອິໂກ ຕຸມ຺ໂພຯ ປຸຈ຺ຉາຍ ອກາເວນາຕິ ‘‘ສກ຺ກາ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ອຸປມໍ ກາຕຸ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕາຍ ປຸຈ຺ຉາຍ ອກາເວນ ນ ກຕາ ອຸປມາຯ ຘມ຺ມ ເທສນາປຣິໂຍສາເນຕິ ສນ຺ນິປຕິຕປຣິສາຍ ຍຖາຣທ຺ຘຘມ຺ມເທສນາຍ ປຣິໂຍສາເນຯ

໔໘ຯ ນວເມ ປຠສ຺ສຣນ຺ຕິ ປຣິໂຍທາຕໍ ສຠາວປຣິສຸທ຺ຘຏ຺ເຐນຯ ເຕນາຫ – ‘‘ປຓ຺ຑຣໍ ປຣິສຸທ຺ຘ’’ນ຺ຕິຯ ປຠສ຺ສຣຕາທໂຍ ນາມ ວຓ຺ຓຘາຕຸຍໍ ລພ຺ຠນກວິເສສາຕິ ອາຫ – ‘‘ກິໍ ປນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວຓ຺ໂຓ ນາມ ອຕ຺ຖີ’’ຕິ? ອິຕໂຣ ອຣູປຕາຍ ‘‘ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ປຏິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປຣິຍາຍກຖາ ອຍໍ ຕາທິສສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິສຸທ຺ຘຠາວນາທິປ຺ປນາຍາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ນີລາທີນ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ຕຖາ ຫິ ‘‘ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ’’ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໒໔໓-໒໔໔; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໓໘໔-໓໘໖, ໔໓໑-໔໓໓; ປາຣາຯ ໑໒-໑໓) ວຸຕ຺ຕໍ ຯ ເຕເນວາຫ – ‘‘ອິທມ຺ປິ ນິຣຸປກ຺ກິເລສຕາຍ ປຣິສຸທ຺ຘນ຺ຕິ ປຠສ຺ສຣ’’ນ຺ຕິຯ ກິໍ ປນ ຠວງ຺ຄຈິຕ຺ຕໍ ນິຣຸປກ຺ກິເລສນ຺ຕິ? ອາມ ສຠາວໂຕ ນິຣຸປກ຺ກິເລສໍ, ອາຄນ຺ຕຸເກາປກ຺ກິເລສວເສນ ປນ ສິຍາ ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐໍຯ ເຕນາຫ – ‘‘ຕຎ຺ຈ ໂຂ’’ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕໂນ ເຕສຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂູນໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂຠາວໂຕ ປຸພ຺ເພ ‘‘ອິທ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ປຈ຺ຈາມສນວເສນ ‘‘ຕ’’ນ຺ຕິ ອາຫຯ ຈ-ສທ຺ໂທ ອຕ຺ຖູປນຍເນຯ ໂຂ-ສທ຺ໂທ ວຈນາລງ຺ກາເຣ, ອວຘາຣເຓ ວາຯ ວກ຺ຂມານສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ນິຈ຺ຉິຕຠາວໂຕ ຠວງ຺ຄຈິຕ຺ເຕນ ສຫາວຏ຺ຐານາຠາວໂຕ ອຸປກ຺ກິເລສານໍ ອາຄນ຺ຕຸກຕາຕິ ອາຫ – ‘‘ອສຫຊາເຕຫີ’’ຕິອາທິຯ ຣາຄາທໂຍ ອຸເປ຺ຈ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານໍ ກິລິສ຺ສນ຺ຕິ ວິພາເຘນ຺ຕິ ອຸປຕາເປນ຺ຕິ ຈາຕິ ອາຫ – ‘‘ອຸປກ຺ກິເລເສຫີຕິ ຣາຄາທີຫີ’’ຕິຯ ຠວງ຺ຄຈິຕ຺ຕສ຺ສ ນິປ຺ປຣິ ຍາຍໂຕ ອຸປກ຺ກິເລເສຫິ ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐຕາ ນາມ ນຕ຺ຖິ ອສໍສຏ຺ຐຠາວໂຕ, ເອກສນ຺ຕຕິປຣິຍາປນ຺ນຕາຍ ປນ ສິຍາ ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐ ຕາປຣິຍາໂຍຕິ ອາຫ – ‘‘ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐໍ ນາມາຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິຯ ອິທານິ ຕມຕ຺ຖໍ ອຸປມາຍ ວິຠາເວຕຸໍ ‘‘ຍຖາ ຫີ’’ຕິອາທິມາຫຯ ເຕນ ຠິນ຺ນສນ຺ຕານຄຕາຍປິ ນາມ ອິຣິຍາຍ ໂລເກ ຄາຣຍ຺ຫຕາ ທິສ຺ສຕິ, ປເຄວ ເອກສນ຺ຕານຄຕາຍ ອິຣິຍາຍາຕິ ອິມໍ ວິເສສໍ ທສ຺ເສ ຕິຯ ເຕນາຫ – ‘‘ຊວນກ຺ຂເຓ…ເປ… ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐໍ ນາມ ໂຫຕີ’’ຕິຯ

໕໐ຯ ທສເມ ຠວງ຺ຄຈິຕ຺ຕເມວ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ‘‘ປຠສ຺ສຣມິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈິຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ຠວງ຺ຄຈິຕ຺ຕເມວຯ ຍທຄ຺ເຄນ ຠວງ຺ຄຈິຕ຺ຕໍ ຕາທິສປ຺ຈ຺ຈຍສມວາເຍ ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐໍ ນາມ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕທຄ຺ເຄນ ຕພ຺ພິຘຸຣປ຺ຈ຺ຈຍສມວາເຍ ອຸປກ຺ກິເລສໂຕ ວິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ເຕນາຫ – ‘‘ອຸປກ຺ກິເລເສຫິ ວິປ຺ປມຸຕ຺ຕໍ ນາມ ໂຫຕີ’’ຕິຯ ເສສເມຕ຺ຖ ນວມສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ປຓິຫິຕອຈ຺ຉວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ຝຯ ອຈຸລຣາສງຆາຕວຄຸຄວຕຸຕນາ

໕໑ຯ ລຍຸດສຸສ ປດເຍ ອສຸສຸຕວາຕິ ເອຕຸຖ ''ສາຣຸ ປລຸຍາຕວາ ນໂຣ''ຕິອາທີສຸ (ຊາຯ ໔ຯ໑໗ຯ໑໐໑) ອຕຸຖິຕາມຕຸຕສຸສ ໂພຣ ໂກ ວາ-ສທຸໂທຯ ''ສີລວາ ໂຫຕິ ກລຸຍາຕຣມຸໂມ''ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ຝຯຝ໗໑) ປສໍສາວິສິຍຸດາຍ ອຕຸຖິຕາຍຯ ''ປລຸຍວາ ໂຫຕິ ອຸທຍຕຸຖຄາມິນິຍາ ປລຸລາຍ ສມນຸນາຄໂຕ''ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ຝຯຝ໑໗; ມຯ ນິຯ ໔ຯ໔໕) ອຕິສຍຕຸຖວິສິຍຸດາຍ ອຕຸຖິຕາຍ, ຕສຸມາ ຍສຸສ ປສຕຸຖໍ ອຕິສເຍນ ວາ ສຸຕໍ ອຕຸຖິ, ໂສ ສຸຕວາ, ສໍກິເລສວິທຸຮໍສນສມຕຸຖໍ ປຣິຍຕຸຕິຣມຸມສຸສວນໍ, ຕໍ ສຸຕຸວາ ຕຖຕຸຕາຍ ປຜິປຕຸຕິ ຈ ''ສຸຕວາ''ຕິ ອິມິນາ ປເທນ ປກາສິຕາຯ ໂສຕພຸພຍຸຕຸຕໍ ສຸຕຸວາ ກຕຸຕພຸພນິປຸຜຕຸຕິວເສນ ສຸຕົຕິ ວາ ສຸ ຕວາ, ຕປຸປຜິກຸເຂເປນ ນ ສຸຕວາຕິ ອສຸສຸຕວາຯ

ອຍລຸຫິ ອກາໂຣ ''ອເຫຕຸກາ ຣມຸມາ (ຣຯ ສຯ ໔ ທຸກມາຕິກາ), ອກິກຸຂໍໂກ ອາວາໂສ''ຕິອາທີສຸ (ປາຈິຯ ໑໐໔໗) ຕໍສມາ ໂຍຄນິວຕຸຕິຍໍ ທິຍຸໂດຯ ''ອປຸປຈຸຈຍາ ຣມຸມາ''ຕິ (ຣຯ ສຯ ໗ ທຸກມາຕິກາ) ຕໍສມຸພນຸຣິກາວນິວຕຸຕິຍໍຯ ປຈຸຈຍຸປຸປນຸນລຸຫິ ປຈຸຈຍສມຸພນຸຣີຕິ ອປຈຸຈຍຸປຸປນຸນຕຸຕາ ອຕໍສມຸພນຸຣິຕາ ເອຕຸຖ ໂຊຕິຕາຯ ''ອນິທສຸສນາ ຣມຸມາ''ຕິ (ຣຯ ສຯ ໙ ທຸກມາຕິກາ) ຕໍສກາວນິວຕຸຕິຍໍຯ ນິທສຸສນລຸຫິ ເອຕຸຖ ທຍຸດພຸພຕາຯ ອຖ ວາ ປສຸສຕິຕິ ນິທສຸສນໍ, ຈກຸຂຸວິລຸລາຕໍຯ ຕຄຸຄເຫຕພຸພຕານິ ວຕຸຕິຍໍ, ຕຖາ ''ອນາສວາ ຣມຸມາ''ຕິ (ຣຯ ສຯ ໑໔ ທຸກມາຕິກາ)ຯ ''ອປຸປຜິຆາ ຣມຸມາ (ຣຯ ສຯ ໑໐ ທຸກມາຕິກາ) ອ ນາຣມຸມຕາ ຣມຸມາ''ຕິ (ຣຯ ສຯ ໕໔ ທຸກມາຕິກາ) ຕໍກິຈຸຈນິວຕຸຕິຍໍຯ ''ອຣູປິໂນ ຣມຸມາ ອເຈຕສິກາຣມຸມາ''ຕິ ຕໍສກາວນິວຕຸ ຕິຍໍຯ ຕທລຸລຕາ ຫິ ອິຣ ປກາສິຕາຯ ''ອມນຸສຸໂສ''ຕິ ຕພຸກາວມຕຸຕນິວຕຸຕິຍໍຯ ມນຸສຸສຕຸຕມຕຸຕໍ ນຕຸຖິ, ອລຸລໍ ຕໍສທິສນຸຕິຯ ສທິສຕາ ຫິ ເອຕຸຖ ສູຈິຕາຯ ''ອສຸສມໂຕ ສມຕປຜິລຸໂລ ອພຸຣຫຸມຈາຣີ ພຸຣຫຸມຈາຣິປຜິລຸໂລ''ຕິ (ອຯ ນິຯ ຝຯ໑ຝ) ຈ ຕໍສມຸກາວນິຍຄຸຕນິວຕຸຕິຍໍຯ ຄຣທາ ຫິ ອິຣ ລາຍຕິຯ ''ກຈຸຈິ ໂກໂຕ ອນາມຍໍ (ຊາຯ ໑ຯ໑໕ຯ໑໔ຝ; ໔ຯ໔໐ຯ໑໔໙) ອນຸທຣາ ກລຸລາ''ຕິ ຈ ຕທນປຸປກາວນິວຕຸຕິຍໍຯ ''ອນຸປຸປນຸນາ ຣມຸມາ''ຕິ (ຣຯ ສຯ ໑໗ ຕິກມາຕິກາ) ຕໍສທິສກາວນິວຕຸຕິຍໍຯ ອຕິຕານ ລຸຫິ ອຸປຸປນຸນປຸພຸພຕຸຕາ ອຸປຸປາທິຣມຸມານລຸຈ ປຈຸຈເຍກເທສສິທຸຣິຍາ ອາຣທຸຣຸປຸປາທກາວໂຕ ກາລວິນິມຸຕຸຕສຸສ ຈ ວິຊຊ ມານຕຸຕາ ອຸປຸປນຸນານຸກູລຕາ, ປເຄວ ປຈຸຈຸປຸປນຸນານນຸຕິ ຕພຸພິຣຸຣຕາ ເຫຕຸຖ ວິລຸລາຍຕິຯ ''ອເສກຸຂາ ຣມຸມາ''ຕິ (ຣຯ ສຯ ໑໑ ຕິກມາຕິກາ) ຕທປຣິໂຍສານນິວຕຸຕິຍໍຯ ຕນຸນິຍຸດານລຸເຫຕຸຖ ປກາສິຕນຸຕິ ເອວໍ ອເນເກສໍ ອຕຸຖານໍ ໂຊຕໂກຯ ອິຣ ປນ ''ອຣູປິໂນ ຣມຸມາ (ຣຯ ສຯ ໑໑ ທຸກມາຕິກາ), ອເຈຕສິກາ ຣມຸມາ''ຕິອາທີສຸ (ຣຯ ສຯ ໕໗ ທຸກມາຕິກາ) ວິຍ ຕໍສກາວນິວຕຸຕິຍໍ ທຍຸດພຸໂພ, ອລຸລຕຸເຖຕິ ອຕຸໂຖຯ ເອເຕນສຸສ ສຸຕາທິລາຕວິຣທໍ ທສຸເສຕິຯ ເຕນ ວຸຕຸຕໍ – ''ອາຄມາຣິຄມາກາວາ ເລຍຸໂຍ ອສຸ ສຸຕວາ ອິຕິ''ຕິຯ

ອິທານິ ຕສຸສຕຸຖໍ ວິວຣນຸໂຕ ''ໂຍ ຫິ''ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕຸຖ ຍສຸມາ ຂນຸຣຣາຕາທີໂກສລຸເລນປິ ອຸປກຸກິເລເສົາປກຸກິລິຍຸດານໍ ຊານນເຫຕຸກູຕໍ ພາຫຸສຈຸຈໍ ໂຫຕິຯ ຍຖາຫ – ''ກິຕຸຕາວຕາ ນຸ ໂຂ, ກນຸເຕ, ພຫຸສຸສຸໂຕ ໂຫຕິ? ຍໂຕ ໂຂ, ກິກຸຂຸ, ຂນຸຣກຸສໂລ ໂຫ ຕິຯ ຣາຕຸ…ເປ… ອາຍຕນ…ເປ… ປຜິຈຸຈສມຸປຸປາທກຸສໂລ ໂຫຕິຯ ເອຕຸຕາວຕາ ໂຂ, ກິກຸຂຸ, ພຫຸສຸສຸໂຕ ໂຫຕິ''ຕິຯ ຕສຸມາ ''ຍສຸສ ຈ ຂນຸຣຣາຕຸອາຍຕນປຈຸຈຍາການສຕິປຍຸດານາທີສູ''ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍຯ ຕຕຸຖ ວາຈຸຄຸຄຕກຣຕໍ ອຸຄຸຄໂຫຯ ອຕຸຖປຣິປຸຈຸລ ນໍ ປຸຣິປຸຈຸລາຯ ກຸສເລຫິ ສຫ ໂຈທນາປຣິຫຣຕາວເສນ ວິນິຈຸລຍກຣຕໍ ວິນິຈຸລໂຍຯ ອາຈຣິເຍ ປນ ປຍິຣຸປາສິຕຸວາ ອຕຸຖຣມຸມານໍ ອາຄມນໍ ສຸຕມຍລາຕວເສນ ອວພຸຊຊນໍ ອາຄໂມຯ ມຄຸຄຜລນິພຸພານານໍ ສຈຸລິກິຣິຍາ ອຣິຄໂມຯ

ພຫູນໍ ນານປຸປກາຣານໍ ສກຸກາຍທິຍຸດາທີນໍ ອວິຫຕຕຸຕາ ຕາ ຊເນນຸຕິ, ຕາທີ ວາ ຊນິຕາຕິ ປຸຖຸຊຊນາຯ ອວິຆາຕເມວ ວາ ຊນ-ສທຸໂທ ວທຕິຯ ປຸຖຸ ສຕຸຖາຣານໍ ມຸຂຸລຸໂລກິກາຕິ ເອຕຸຖ ປຸຖູ ຊນາ ສຕຸຖປຜິລຸລາ ເອເຕສນຸຕິ ປຸຖຸຊຊນາຯ ສພຸພຄຕີຫິ ອວຸຍຸດິຕາຕິ ເອຕຸຖ ຊເນຕພຸພາ, ຊາຍນຸຕິ ວາ ເອຕຸຖ ສຕຸຕາຕິ ຊນາ, ຄຕິໂຍ, ຕາ ປຸຖູ ເອເຕສນຸຕິ ປຸຖຸຊຊນາຯ ອິໂຕ ປເຣ ຊາຍນຸຕິ ເອເຕຫີຕິ ຊນາ, ອກິສງຂາຣາທໂຍ, ເຕ ເອເຕສໍ ປຸຖູ ວິຊຊນຸຕິຕິ ປຸຖຸຊຊນາຯ ອກິສງຂາຣາທິອຕຸໂຖ ເອວ ວາ ຊນ- ສທຸໂທ ທຍຸດພຸໂພຯ ໂອຆາ ກາໂມຆາທໂຍຯ ຣາຄຄຸຄິອາທໂຍ ສນຸຕາປາຯ ເຕ ເອວ ສພຸເພປິ ວາ ກິເລສາ ປຣິລຸອາຫາຯ ປຸຖຸ ປລຸຈສຸ ກາມຄຸເຕສຸ ຣຕຸຕາຕິ ເອຕຸຖ ຊາຍຕິຕິ ຊໂນ, ຣາໂຄ ເຄໂຣຕິ ເອວມາທິໂກ, ປຸຖຸ ຊໂນ ເອເຕສນຸຕິ ປຸຖຸຊຊນາຯ ປຸຖູສຸ ຊນາ ຊາຕາ ຣຕຸຕາຕິ ເອວໍ ຣາຄາທິອຕຸໂຖ ເອວ ວາ ຊນ-ສທຸໂທ ທຍຸດພຸໂພຯ

ຣຕ຺ຕາຕິ ວຕ຺ຖໍ ວິຍ ຣງ຺ຄຊາເຕນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວິປ຺ຣິຓາມກເຣນ ຉນ຺ທຣາເຄນ ຣຕ຺ຕາ ສາຣຕ຺ຕາ. ຄິທ຺ຘາຕິ ອຠິກງ຺ຂນສຠາເວນ ອຠິຄິຊ຺ຌເນນ ຄິທ຺ຘາ ເຄຘໍ ອາປນ຺ນາ. ຄຘິຕາຕິ ຄນ຺ຖິຕາ ວິຍ ທຸມ຺ໂມຈນີຍຠາເວນ ປຏິພທ຺ຘາ. ມຸຈ຺ຉິຕາຕິ ກິເລສວເສນ ວິສຎ຺ຎີຠູຕາ ວິຍ ອນຎ຺ຎກິຈ຺ຈາ ໂມຫມາປນ຺ນາ. ອຌ຺ໂຌປນ຺ນາຕິ ອນຎ຺ຎສາຘາຣເຓ ວິຍ ກຕ຺ວາ ຄິລິຕ຺ວາ ປຣິນິຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ຐິຕາ. ລຄ຺ຄາຕິ ວງ຺ກາກຕ຺ຏເກ ວິຍ ອາສຕ຺ຕາ, ມຫາປລິເປ ຍາວ ນາສິກຄ຺ຄາ ປລິປນ຺ນປຸຣິໂສ ວິຍ ອຸທ຺ຘຣິຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍຠາເວນ ນິມຸຄ຺ຄາ . ລຄ຺ຄິຕາຕິ ມກ຺ກຏາເລເປ ອາລຄ຺ຄຠາເວນ ສມ຺ມສິໂຕ ວິຍ ມກ຺ກໂຏ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ວເສນ ອາລຄ຺ຄິຕາ. ປລິພຸທ຺ຘາຕິ ສມ຺ພທ຺ຘາ, ອຸປທ຺ທຸຕາ ວາ. ອາວຸຕາຕິ ອາວຣິຕາ. ນິວຸຕາຕິ ນິວາຣິຕາ. ໂອວຸຕາຕິ ປລິຄຸຓ຺ຐິຕາ, ປຣິໂຍນທ຺ຘາ ວາ. ປິຫິຕາຕິ ປິທຫິຕາ. ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາຕິ ຉາທິຕາ. ປຏິກຸຊ຺ຊິຕາຕິ ເຫຏ຺ຐາມຸຂຊາຕາ.

“ອສ຺ສຸຕວາ”ຕິ ເອເຕນ ອວິຊ຺ຊນ຺ຘຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ – “ອນ຺ຘປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ວຸຕ຺ໂຕ”ຕິ. ຈິຕ຺ຕຏ຺ຐິຕິ ຈິຕ຺ຕປ຺ຣິຄ຺ຄໂຫ ນຕ຺ຖີຕິ ຍາຍ ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສໍ ຕໂຕ ວິປ຺ປມຸຕ຺ຕິຎ຺ຈ ຍຖາສຠາວໂຕ ຊາເນຍ຺ຍ, ສາ ຈິຕ຺ຕຠາວນາ ຈິຕ຺ຕຏ຺ຐິຕິ. ເອກາຣມ຺ມເຓ ສຸຏ຺ຐຸ ສມາຘານວເສນ ອວຏ຺ຐິຕີ ປາຫກໍ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕິຕາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ເມຫິ ນິສ຺ສຍາຣມ຺ມເຓຫິ ຈ ສທ຺ຘິໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິຄ຺ຄຫສຎ຺ຎິຕາ ວິປ຺ສ຺ສນາຠາວນາປິ ນຕ຺ຖິ, ຍາຍ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ຍຖາສຠາວໂຕ ຊາເນຍ຺ຍ.

໔໒. ທຸຕິເຍ ສຸຕວາຕິ ປທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ອນນ຺ຕຣສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ໂຕເຍວ. ອຣິຍສາວໂກຕິ ເອຕ຺ຖ ຈຕຸກ຺ກໍ ສມ຺ຠວຕີຕິ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ – “ອຕ຺ຖິ ອຣິໂຍ”ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຘໍ. ປຈ຺ເຈກໍ ສຈ຺ຈານິ ພຸທ຺ຘວນ຺ໂຕຕິ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘາ. ນນຸ ສພ຺ເພປິ ອຣິຍາ ປຈ຺ເຈກເມວ ສຈ຺ຈານິ ປຏິວິຊ຺ຌນ຺ຕິ ຘມ຺ມສ຺ສ ປຈ຺ຈຕ຺ຕເວທນີຍຠາວໂຕ? ນຍິທມີທິສໍ ປຏິເວຘໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍຖາ ປນ ສາວກາ ອຎ຺ເຎສໍ ນິສ຺ສເຍນ ສຈ຺ຈານິ ປຏິວິຊ຺ຌນ຺ຕິ ປຣໂຕໂຆເສນ ວິນາ ເຕສໍ ທສ຺ສນມຄ຺ຄສ຺ສ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕ. ຍຖາ ຈ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາ ອຎ຺ເຎສໍ ນິສ຺ສຍຠາເວນ ສຈ຺ຈານິ ອຠິສມ຺ພຸຊ຺ຌນ຺ຕິ, ນ ເອວເມເຕ, ເອເຕ ປນ ອປຣເນຍ຺ຍາ ຫຸຕ຺ວາ ອປຣນາຍກຠາເວນ ສຈ຺ຈານິ ປຏິວິຊ຺ຌນ຺ຕິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – “ປຈ຺ເຈກໍ ສຈ຺ຈານິ ພຸທ຺ຘວນ຺ໂຕຕິ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘາ”ຕິ.

ອຕ຺ຖິ ສາວໂກ ນ ອຣິໂຍຕິ ເອຕ຺ຖ ໂປຖຸຊ຺ຊນິກາຍ ສທ຺ຘາຍ ຣຕນຕ຺ຕເຍ ອຠິປ຺ປສນ຺ໂນ ສທ຺ໂຘປິ ຄຫິໂຕ ເອວ. ຄິຫີ ອນາຄຕຜໂລຕິ ອິທໍ ປນ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ຍຖາວຸຕ຺ຕປຸຄ຺ຄໂລ ຫິ ສຣຓຄມນໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ປຏິປນ຺ໂນອິຈ຺ເຈວ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ລຠຕິ. ສ຺ວາຍມຕ຺ໂຖ ທກ຺ຂິຓາວິຠງ຺ຄສຸຕ຺ເຕນ (ມ. ນິ. ໓.໓໗໖ ອາທໂຍ) ທີເປຕພ຺ໂພ. ສຸຕວາຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕອຕ຺ໂຖ ນາມ ອຕ຺ຕຫິຕປຣຫິຕປ຺ປຏິປຕ຺ຕິ, ຕສ຺ສ ວເສນ ສຸຕສມ຺ປນ຺ໂນ. ຍໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘ໂສ ຈ ໂຫຕິ ສຸເຕນ ອຸປປນ຺ໂນ, ອປ຺ປມ຺ປິ ເຈ ສຫິຕໍ ຠາສມາໂນ’ຕິ ຈ ອາທິ. ອຣິຍສາວໂກຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ອຣິຍສ຺ສ ຠຄວໂຕ ຘມ຺ມສ຺ສວນກິຈ຺ເຈ ຍຸຕ຺ຕປ຺ປຍຸຕ຺ຕຠາວໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຸປກ຺ກິເລເສຫິ ວິປ຺ປມຸຕ຺ຕິ ອນຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐຕາ, ຕສ຺ສາ ຍຖາສຠາວຊານນໍ ທຬ຺ຫຕຣາຍ ເອວ ຈິຕ຺ຕຠາວນາຍ ສຕິ ໂຫຕິ, ນ ອຎ຺ຎຖາຕິ “ພລວວິປ຺ສ຺ສນາ ກຖິຕາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

໔໓. ຕຕິເຍ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ໂຘປມສຸຕ຺ຕນ຺ຕອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ໂຘປມສຸຕ຺ເຕ (ອ. ນິ. ໗.໗໒) ເທສນາອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ. ຕໍເທສນາເຫຕຸຠູເຕ ເອກຈ຺ຈານໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ມິຈ຺ຉາປຏິປຕ຺ຕິໍ ນິມິຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ຠຄວາ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕໍ ເທເສສິ. ອວິຊຫິຕເມວ ໂຫຕິ ສພ຺ພກາລໍ ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕສຕິສມ຺ປຊ຺ຎຕ຺ຕາ. ຍສ຺ມາ ພຸທ຺ຘານໍ ຣູປກາໂຍ ພາຫິຣພ຺ຠນ຺ຕເຣຫິ ມເລຫິ ອນຸປກ຺ກິລິຏ຺ໂຐ ສຸໂຘຕຊາຕິມຓິສທິໂສ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ – “ອຸປ຺ຏ຺ຐາການຸຄ຺ຄຫຕ຺ຖໍ ສຣີຣຜາສຸກຕ຺ຖຎ຺ຈາ”ຕິ. ວີຕິນາເມຕ຺ວາຕິ ຜລສມາປຕ຺ຕີຫິ ວີຕິນາເມຕ຺ວາ. ກາລປຣິຈ຺ເຉທວເສນ ວິວິຕ຺ຕາສເນ ວີຕິນາມນໍ ວິເວກນິນ຺ນຕາຍ ເຈວ ປເຣສໍ ທິຏ຺ຐານຸຄຕິອາປຊ຺ຊນຕ຺ຖຎ຺ຈ. ນິວາເສຕ຺ວາຕິ ວິຫາຣນິວາສນປຣິວຕ຺ຕນວເສນ ນິວາເສຕ຺ວາ. ກທາຈິ ເອກກສ຺ສ, ກທາຈິ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆປຣິວຸຕສ຺ສ, ກທາຈິ ປກາຕິຍາ, ກທາຈິ ປາຏິຫາຣິເຍຫິ ວຕ຺ຕມາເນຫິ ຈ ຄາມປ຺ປເວໂສ ຕຖາ ຕຖາ ວິເນຕພ຺ພປຸຄ຺ຄລວເສນ. ອຸປສໍຫຣິຕ຺ວາຕິ ຫິມວນ຺ຕາທິສຸ ປຸປ຺ຜິຕຣຸກ຺ຂາທິໂຕ ອາເນຕ຺ວາ. ໂອຕ຺ຖຕ຺ຖຕາຍ ຠູມິຍາ ສຕ຺ຖຸ ປທນິກ຺ເຂປສມເຍ ສມຠາວປຕ຺ຕິ, ສຸຂສມ຺ຜສ຺ສວິກາສິຕປທຸມສມ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນຎ຺ຈ ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕປາທຕາຍ ນິສ຺ສນ຺ທຜລໍ, ນ ອິທ຺ຘິນິມ຺ມານໍ. ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕຎ຺ເຈຕໍ ສກ຺ຂຣາກຐລກຓ຺ຏກສງ຺ກຸກລລາທິອປຄໂມ ສຸຈິຠາວປຕ຺ຕິຕິ ເອວມາທີນມ຺ປິ ຕທາ ລພ຺ຠນໂຕ.

ອິນ຺ທຂີລສ຺ສ ອນ຺ໂຕ ຐປິຕມຕ຺ເຕຕິ ອິທໍ ຍາວເທວ ເວເນຍ຺ຍຊນວິນຍຕ຺ຖາຍ ສຕ຺ຖຸ ປາຏິຫາຣິຍໍ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ. ທກ຺ຂິຓປາເທຕິ ອິທໍ ພຸທ຺ຘານໍ ສພ຺ພປທກ຺ຂິຓຕາຍ. “ຉພ຺ພຓ຺ຓຣສ຺ມິໂຍ”ຕິ ວຕ຺ວາປິ “ສຸວຓ຺ຓຣສປິຎ຺ຊຣານິ ວິຍາ”ຕິ ອິທໍ ພຸທ຺ຘານໍ ສຣີເຣ ປີຕາຠາຍ ເຍຠຸຍ຺ຍຕາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ມຘຸເຣນາກາເຣນ ສທ຺ທໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພສາຣສ຺ສ ທິຏ຺ຐຕາຍ. ເຠຣີອາທີນໍ ປນ ສທ຺ທາຍນໍ ຉມ຺ມຕາວ. ປຏິມາເນນ຺ຕີຕິ “ສຸທ຺ຘຸລກໍ ອິທໍ ອຊ຺ຊ ອມ຺ເຫຫິ ລພ຺ຠາຕິ, ເຍ ມຍໍ ອີທິເສນ ປຕີເຕນ ອາຫາ

ເຣນ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸປ຺ຜ຺ຖຫາມາ''ຕິ ປ຺ຕິຕມານສາ ມາເນນ຺ຕິ ປູເຊນ຺ຕີ. ເຕສໍ ສນ຺ຕານານິ ໂອໂລເກຕ຺ວາຕິ ເຕສໍ ຕຖາ ອຸປ຺ຜ຺ຖາການໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ອຕີເຕ ເອຕຣຫິ ຈ ປວຕ຺ຕຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານານິ ໂອໂລເກຕ຺ວາ. ອຣຫຕ຺ເຕ ປຕິຜ຺ຖຫນ຺ຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ຕຕ຺ຖາຕິ ວິຫາເຣ. ຄນ຺ຘມຕ຺ຫລມາລຸເອຕິ ຈຕຸຊ຺ຊາຕິຍຄນ຺ເຘນ ກຕປ຺ຣິກຕ຺ເຫ ມຕ຺ຫລມາລຸເອ.

ທຸລ຺ລກາ ຂຕສມ຺ປຕ຺ຕິຕິ ສຕິປິ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕປ຺ປ໌ຜິລາເກ ປຕິຣູປເທສວາໄສນ຺ທຸຣິຍາເວກລ຺ລສທ຺ຘາປ໌ຜິລາກາຫໂຍ ຄຸຓາ ທຸລ຺ລກາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຈາຕຸມຫາຣາຊິກ...ເປ... ວສວຕ຺ຕິກວນໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ອິທໍ ຕຕ຺ຖ ສຸລ຺ລວິມານານິ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກຄວາ ຄນ຺ຘກຸຝີ ປວິສິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາກຕ຺ຕໍ ຕໂຍ ກາເຄ ກຕ຺ວາ ປຖມກາເຄ ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ, ທກ຺ຂິເຕນ ປສ຺ເສນ ສີຫເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປຕິ. ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ, ພຸທ຺ຘາຈິຕ຺ຓາຜລສມາປຕ຺ຕີ ສມາປຊ຺ຊຕິ. ອຖ ຍຖາກາລປ຺ຣິຈ຺ເຉທໍ ຕໂຕ ວຸຜ຺ຖຫິຕ຺ວາ ທຸຕິຍກາເຄ ປຈ຺ຉິມຍາເມ ຕຕິຍໂກຜ຺ຖາເສ ວິຍ ໂລກໍ ໂວໂລເກຕິ ເວເນຍ຺ຍານໍ ຓາຓປ຺ຣິປາກໍ ປສ຺ສິຕຸໍ. ເຕນາຫ – ''ສເຈ ອາກງ຺ຂຕີ''ຕິອາທີ.

ກາລຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຕ຺ຕກລ຺ລໍ, ''ອິມິສ຺ສາ ເວລາຍ ອິມສ຺ສ ເອວໍ ວຕ຺ຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ຕໍກາລານຸຣູປໍ. ສມຍຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍ, ອຜ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິອນຸຣູປໍ ວາ. ສມຍຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ວາ ອຣິຍສມຍສໍຍຸຕ຺ຕໍ. ເທສກາລານຸຣູປເມວ ຫິ ພຸທ຺ຘາ ກຄວນ຺ໂຕ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ, ເທເສນ຺ຕາ ຈ ອຣິຍສມ຺ມຕໍ ປ໌ຜິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທນຍໍ ທີເປນ຺ຕາວ ເທເສນ຺ຕິ. ອຖ ວາ ສມຍຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຫຕູທາຫຣຕາສຫິຕໍ. ກາເລນ ສາປເທສຄ຺ຫີ ກຄວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ກາລໍ ວິທິຕ຺ວາ ປຣິສໍ ອຸຍ຺ໂຍເຊຕິ, ນ ຍາວ ສມນ຺ຘກາຣາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕີ.

ອຸຕ຺ຕໍ ຄຕ຺ຫາເປຕິ, ນ ປນ ມລໍ ປກ຺ຂາເລຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ນ ຫີ ກຄວໂຕ ກາເຍ ຣໂຊຊລ຺ລໍ ອຸປລິມ຺ປຕີຕີ. ຕໂຕ ຕໂຕຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ທິວາຜ຺ຖານາທິໂຕ. ໂອກາສໍ ລກມານາຕິ ປຸເຣກຕ຺ຕປຈ຺ຉາກຕ຺ຕປຸຣິມຍາເມສຸ ໂອກາສໍ ອລກິຕ຺ວາ ອິທານິ ມຊ຺ຊິມຍາເມ ໂອກາສໍ ລກມານາ, ກຄວຕາ ວາ ກໂຕກາສຕາຍ ໂອກາສໍ ລກມານາ. ປຈ຺ຉາກຕ຺ຕສ຺ສ ຕີສຸ ກາເຄສຸ ປຖມກາເຄ ສີຫເສຍ຺ຍກປ຺ປນໍ ເອກນ຺ຕິກໍ ນ ໂຫຕີຕິ ອາຫ – ''ປຸເຣກຕ຺ຕໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ນິສຊ຺ຊາປີລຸອິຕສ຺ສ ສຣີຣສ຺ສາ''ຕິ. ເຕເນວ ຫິ ຕຕ຺ຖ ''ສເຈ ອາກງ຺ຂຕີ''ຕິ ຕຫາ ສີຫເສຍ຺ຍກປ຺ປນສ຺ສ ອນິພທ຺ຘຕາ ວິກາວິຕາ. ກິລາສຸກາໂວ ປຣິສ຺ສໂມ ຯ ສີຫເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປຕິ ສຣີຣສ຺ສ ກິລາສຸກາວໂມຈນຕ຺ຖນ຺ຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ພຸທ຺ຘຈກ຺ຂຸນາ ໂລກໍ ໂວໂລເກຕີຕິ ອິທໍ ປຈ຺ຉິມຍາເມ ກຄວໂຕ ພຫຸລໍ ອາຈິຕ຺ຓາວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ. ອປ຺ເປກທາ ອວສິຜ຺ຖພລຓາເຕຫິ ສພ຺ພຄ຺ຄຸຕຄ຺ຓາເຕເນວ ຈ ກຄວາ ຕມຕ຺ຖໍ ສາເຘຕີຕິ.

ອິມສ຺ມີເຍວ ກິຈ຺ເຈຕິ ປຈ຺ຉິມຍາມກິຈ຺ເຈ. ພລວຕາ ປຈ຺ຈນ຺ຕາເປນ ສໍວຫ຺ຓມາເນນ ກຣຊກາເຍ ມຫາປຣິລຸອາໂຫ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ອາຫ – ''ນາມກາເຍ ສນ຺ຕຕ຺ເຕ ກຣຊກາໂຍ ສນ຺ຕຕ຺ໂຕ''ຕິ. ນິຘານຄຕນ຺ຕິ ສນ຺ນິຈິຕໂລຫິຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຸຕ຺ຫໍ ໂລຫິຕໍ ມຸຂໂຕ ອຸຄ຺ຄລ຺ລີຕິ ໂລຫິຕໍ ອຸຕ຺ຫໍ ຫຸຕ຺ວາ ມຸຂໂຕ ອຸຄ຺ຄລ຺ລິ. ຖານນ຺ຕິ ກິກ຺ຂຸປ໌ຜິລ຺ຄໍ. ຕໍ ປາປີ ວຫ຺ຓມານນ຺ຕິ ກິກ຺ຂຸປ໌ຜິລ຺ຄາຍ ອວິຊຫິຕຕ຺ຕາ ຕຖາ ປວຫ຺ຓມານປາປີ. ອນ຺ຕິມວຕ຺ຖຸອຊ຺ຊາປນ຺ນານມ຺ປີ ອຸປາເຍນ ປວຕ຺ຕິຍມາໂນ ໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ ສາຕ຺ຖໂກ ໂຫຕິເຍວາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຊາຕສໍເວຄາ''ຕິອາທິມາຫ. ອໂຫ ສລ຺ເລຂິຕນ຺ຕິ ອໂຫ ອຕິວິຍ ສລ຺ເລເຂນ ອິຕໍ ປວຕ຺ຕໍ. ກາສາວປຊ຺ໂຊໂຕຕິ ກິກ຺ຂູນໍ ພຫຸກາວໂຕ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ວິຈຣນ຺ຕານໍ ເຕສໍ ກາສາວຊຸຕິຍາ ປຊ຺ໂຊຕິໂຕ. ອິສິວາຕປ຺ຣິວາໂຕຕິ ສີລກ຺ຂນ຺ຘາທີນໍ ນິພ຺ພານສ຺ສ ຈ ເອສນໂຕ ອິສີນໍ ກິກ຺ຂູນໍ ຄຸຓຄນ຺ເຘນ ເຈວ ຄຸຓຄນ຺ຘວາສິເຕນ ສຣີຣຄນ຺ເຘນ ຈ ປຣິໂຕ ສມນ຺ຕໂຕ ວາຍິໂຕ.

ຘມ຺ມສໍເວໂຄ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ ອນາວຊ຺ຊເນນ ປຸພ຺ເພ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອສໍວິທິຕຕ຺ຕາ. ຘມ຺ມສໍເວໂຄຕິ ຈ ຕາທິເສ ອຕ຺ເຖ ຘມ຺ມຕາວເສນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກໍ ສໂຫຕ຺ຕປ຺ປ໌ຓາຕໍ. ອສ຺ສາສຜ຺ຖານນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສາສກາຣຕໍ ກມ຺ມຜ຺ຖານໍ. ສພ຺ເພສໍ ກິຈ຺ຈານໍ ປຸພ຺ພກາໂຄ ສພ຺ພປຸພ຺ພກາໂຄ. ''ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ ອເວຣາ ໂຫນ຺ຕູ''ຕິອາທິນາ ຫິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຜ຺ຖານໍ ອຸປ຺ຜ຺ຖານໍ ຫິຕຜຣຕໍ. ອິຕຣໍ ອິໂຕ ໂຖກໍ ມຫນ຺ຕນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ອິທໍ ''ຈູລອຈ຺ຉຣາສງ຺ຆາຕສຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຈ຺ຉຣາສງ຺ຆາໂຕ ວຸຈ຺ຈຕິ ອງ຺ຄຸລິໂຜຍນກ຺ຂໂຓ ອກ຺ຂິນິມິສກາໂລ, ໂຍ ເອກສ຺ສ ອກ຺ຂຣສ຺ສ ອຸຈ຺ຈາຣຕກ຺ຂໂຓ. ເຕນາຫ – ''ທ຺ເວ ອງ຺ຄຸລິໂຍ ປຫຣິຕ຺ວາ ສທ຺ທກຣຕມຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ. ສພ຺ພສຕ຺ຕານໍ ຫິຕຜຣຕາຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ສຕ຺ຕານໍ ສມ຺ມເທວ ຫິເຕສິຕວເສນ ປວຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ. ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ອາເສວຕີຕິ ຫິເຕສິຕວເສນ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ. ອາວຊ຺ຊເນນ ອາກຸຊນ຺ໂຕປີ ອາເສວຕິ ນາມ ຓາຕວິປ຺ປຍຸຕ຺ເຕນ. ຊານນ຺ໂຕຕິ ຕຖາ ຓາຕມຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປາເທນ຺ໂຕປີ. ປສ຺ສນ຺ໂຕຕິ ຕຖາ ຓາຓຈກ຺ຂຸນາ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ວິຍ ວິປສ຺ສນ຺ໂຕປີ. ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ໂຕຕິ ຕມຕ຺ຖໍ ປຕິ ປຕິ ອເວກ຺ຂນ຺ໂຕປີ. ສທ຺ຘາຍ ອຘິມຸຈ຺ຈນ຺ໂຕຕິອາທີ ປ໌ຈຈນ຺ນໍ ອິນ຺ທຣິຍານໍ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ. ອກິລ຺ເລຍ຺ຍນ຺ຕິອາທີ ຈຕຸສຈ຺ຈວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ. ສພ຺ພເມວ ເຈຕໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ, ສາມລ຺ເລນ ອາເສວນທສ຺ສນເມວາຕິ ອິຘາຘິປ຺

ເປຕເມວ ອາເສວນຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ – ‘‘ອິຘ ປນາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ອຣິຕ຺ຕຊ຺ຌາໂນຕິ ອວິຣຫິຕຊ຺ຌາໂນ. ອຕຸຈ຺ຉຊ຺ຌາໂນຕິ ຌາເນນ ອຕຸຈ຺ໂຉ. ຈາໂຄ ວາ ເວວຈນນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ອປ຺ຣິຈ຺ຈຕ຺ຕຊ຺ຌາ
ໂນ’’ຕິ. ວິຫຣຕີຕິ ປທສ຺ສ ວິຠງ຺ເຄ (ວິຠ. ໕໔໐) ອາຄຕນເຍນ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ວິຫຣຕີຕິ ອິຣິຍຕີ’’ຕິອາທິມາຫ. ອຍໍ ປ
ເນຕ຺ຖ ສຫ຺ຫຕ຺ໂຖ – ວິຫຣຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ວິ-ສທ຺ໂທ ວິຈ຺ເຉທຕ຺ໂຖໂຊຕໂນ. ຫຣຕີຕິ ເນຕິ, ປວຕ຺ເຕຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ, ວິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ
ຫຣຕິ ວິຫຣຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ໄສ ຫິ ເອກໍ ອິຣິຍາປຖພາຘນໍ ອຎ຺ເຎນ ອິຣິຍາປເຖນ ວິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ອປ຺ປຣິປຕນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕການໍ
ຫຣຕິ ປວຕ຺ເຕຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ວິຫຣຕີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ອິຣິຍຕີຕິ ຐານນິສຊ຺ຌາທິກິຣິຍໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ປວຕ຺ຕຕິ. ປວຕ຺ຕຕີຕິ ຐານາ
ທິສມງ຺ຄີ ຫຸຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕຕິ. ປາເລຕີຕິ ເອກໍ ອິຣິຍາປຖພາຘນໍ ອິຣິຍາປຖນ຺ຕເຣຫິ ຣກ຺ຂນ຺ໂຕ ປາເລຕິ. ຍເປ຺ຕິ ຍາເປ຺ຕີຕິ
ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍ. ເອກຎ຺ຫິ ອິຣິຍາປຖພາຘນໍ ອຎ຺ເຎນ ອິຣິຍາປເຖນ ວິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ອປ຺ປຣິປຕນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕການໍ ປາເລນ຺ໂຕ ຍເປ
ຕິ ຍາເປ຺ຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ຈຣຕີຕິ ຐານນິສຊ຺ຌາທີສຸ ອຎ຺ຎຕຣສມງ຺ຄີ ຫຸຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕຕິ. ອິມິນາ ປເທນາຕິ ‘‘ວິຫຣຕີ’’ຕິ ອິມິນາ
ປເທນ.

ອິຣິຍາປຖວິຫາໂຣຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຣິຍນໍ ປວຕ຺ຕນໍ ອິຣິຍາ, ກາຍປ຺ປໂຍໂຄ ກາຍິກກິຣິຍາ. ຕສ຺ສາ ປວຕ຺ຕນູປາຍພາວໂຕ ອິຣິຍາຍ
ປໂຖ ອິຣິຍາປໂຖ, ຐານນິສຊ຺ຌາທິ. ນ ຫິ ຐານນິສຊ຺ຌາທີຫິ ອວຕ຺ຖາຫິ ວິນາ ກິຎ຺ຈິ ກາຍິກກິຣິຍໍ ປວຕ຺ເຕຕຸໍ ສກ຺ກາ.
ຐານສມງ຺ຄີ ວາ ຫິ ກາເຍນ ກິຎ຺ຈິ ກເຣຍ຺ຍ, ຄມນາທີສຸ ອຎ຺ຎຕຣສມງ຺ຄີ ວາ. ວິຫຣຕໍ, ວິຫຣຕິ ເອເຕນາຕິ ວາ ວິຫາໂຣ, ອິຣິ
ຍາປໂຖວ ວິຫາໂຣ ອິຣິຍາປຖວິຫາໂຣ, ໄສ ຈ ອຕ຺ຖໂຕ ຐານນິສຊ຺ຌາທິອາການປ຺ປວຕ຺ໂຕ ຈຕຸສນ຺ຕຕິຣູປປ຺ປພນ຺ໂຘ ເອວ. ໂອວາ
ທານຸສາສນີນໍ ເອກາເນກວາຣາທິວິສິຏ຺ໂຐເຍວ ເຠໂທ, ນ ປນ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ເຕສໍ ນານາກຣຓນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ – ‘‘ປຣມຕ຺ຖໂຕ
ປນາ’’ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ເອເສ ເອເກ ເອກຏ຺ເຐຕິອາທີສຸ ເອໂສ ເອໂກ ເອກຕ຺ໂຖຕິອາທີນາ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ຣຏ຺ຐສ຺ສ , ຣຏ຺ໂຐ ວາ ລທ຺ໂຘ ປິຓ຺ໂຑ ຣຏ຺ຐປິຓ຺ໂຑ. ເຕນາຫ – ‘‘ຎາຕິປຣິວຏ຺ຏໍ ປຫາຍາ’’ຕິອາທິ. ຕຕ຺ຖ ‘‘ອມ຺ຫາກເມ
ເຕ’’ຕິ ວິຎ຺ຎາຍນ຺ຕີຕິ ຎາຕີ, ປິຕາມຫປິຕຸປຸຕ຺ຕາທິວເສນ ປຣິວຏ຺ຏນຏ຺ເຐນ ປຣິວຏ຺ໂຏ, ຎາຕິເຍວ ປຣິວຏ຺ໂຏ ຎາຕິ
ປຣິວຏ຺ໂຏ. ເຖຍ຺ຍປຣິໂຠໂຄ ນາມ ອນຣຫສ຺ສ ປຣິໂຠໂຄ. ຠຄວຕາ ຫິ ອຕ຺ຕໂນ ສາສເນ ສີລວໂຕ ປຈ຺ຈຍາ ອນຸຎ຺ຎາຕາ, ນ
ທຸສ຺ສີລສ຺ສ. ທາຍການມ຺ປິ ສີລວໂຕ ເອວ ປຣິຈ຺ຈາໂຄ, ນ ທຸສ຺ສີລສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ກາຣານໍ ມຫປ຺ຜລພາວສ຺ສ ປຈ຺ຈາສີສນ຺ໂຕ. ອິ
ຕິ ສຕ຺ຖາຣາ ອນນຸຎ຺ຎາຕຕ຺ຕາ ທາຍເກຫິ ຈ ອປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສງ຺ຆມຊ຺ເຌປິ ນິສີທິຕ຺ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ທຸສ຺ສີລສ຺ສ
ປຣິໂຠໂຄ ເຖຍ຺ຍາຍ ປຣິໂຠໂຄ ເຖຍ຺ຍປຣິໂຠໂຄ. ອິຓວເສນ ປຣິໂຠໂຄ ອິຓປຣິໂຠໂຄ ປຏິຄ຺ຄາຫກໂຕ ທກ຺ຂິຓາວິສຸທ຺ຘິຍາ
ອຠາວໂຕ ອິຓໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິໂຠໂຄ ວິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ທາຕພ຺ພຏ຺ເຐນ ທາຍໍ, ຕໍ ອາທິຍນ຺ຕີຕິ ທາຍາທາ, ປຸຕ຺ຕານເມຕໍ ອຘິວຈນໍ, ເຕສໍ ຠາໂວ ທາຍຊ຺ຊໍ, ທາຍຊ຺ຊວເສນ ປຣິໂຠໂຄ
ທາຍຊ຺ຊປຣິໂຠໂຄ, ປຸຕ຺ຕຠາເວນ ປຣິໂຠໂຄຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ເສກ຺ຂາ ຫິ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ໂອຣສປຸຕ຺ຕາ, ເຕ ປິຕຸ ສນ຺ຕການໍ ທາ
ຍາທາ ຫຸຕ຺ວາ ເຕ ປຈ຺ຈເຍ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ຕິ. ກິໍ ປນ ເຕ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈເຍ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ຕິ, ອຸທາຫຸ ຄິຫີນນ຺ຕິ? ຄິຫີຫິ ທິນ຺ນາປິ
ຠຄວຕາ ອນຸຎ຺ຎາຕຕ຺ຕາ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕກາ. ອນນຸຎ຺ຎາເຕສຸ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ປຣິໂຠຄາຠາວໂຕ, ອນຸຎ຺ຎາເຕສຸເຍວ ຈ
ປຣິໂຠຄສມ຺ຠວໂຕ. ຘມ຺ມທາຍາທສຸຕ຺ຕຎ຺ເຈຕ຺ຖ ສາຘກໍ.

ວີຕຣາຄາ ເອວ ຕຓ຺ຫາຍ ທາສພ຺ຍໍ ອຕີຕຕ຺ຕາ ສາມິໂນ ຫຸຕ຺ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ຕີຕິ ອາຫ – ‘‘ຂີຓາສວສ຺ສ ປຣິໂຠໂຄ ສາມິ
ປຣິໂຠໂຄ ນາມາ’’ຕິ. ອວີຕຣາຄານຎ຺ຫິ ຕຓ຺ຫາປຣວສຕາຍ ປຈ຺ຈຍປຣິໂຠເຄ ສາມິຠາໂວ ນຕ຺ຖິ, ຕທຠາເວນ ວີຕຣາຄານໍ
ຕຕ຺ຖ ສາມິຠາໂວ ຍຖາຣຸຈິປຣິໂຠຄສມ຺ຠວໂຕ. ຕຖາ ຫິ ເຕ ປຏິກູລມ຺ປິ ອປ຺ປຏິກູລາກາເຣນ, ອປ຺ປຏິກູລມ຺ປິ ປຏິກູລາກາເຣນ,
ຕທຸຠຍມ຺ປິ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂນາກາເຣນ ປຈ຺ຈເຍ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ຕິ, ທາຍການຎ຺ຈ ມໂນຣຖໍ ປູເຣນ຺ຕິ. ໂຍ ປນາຍໍ ສີລວໂຕ
ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕປຣິໂຠໂຄ, ໄສ ອິຓປຣິໂຠຄສ຺ສ ປຈ຺ຈນີກຕ຺ຕາ ອາຓຓ຺ຍປຣິໂຠໂຄ ນາມ ໂຫຕິ. ຍຖາ ຫິ ອິຓາຍິໂກ ອຕ຺ຕໂນ ຣຸຈິ
ຍາ ອິຈ຺ຉິຕໍ ເທສໍ ຄນ຺ຕຸໍ ນ ລຠຕິ, ເອວໍ ອິຓປຣິໂຠຄຍຸຕ຺ໂຕ ໂລກໂຕ ນິສ຺ສຣິຕຸໍ ນ ລຠຕີຕິ ຕປ຺ປຏິປກ຺ຂຕ຺ຕາ ສີລວໂຕ
ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕປຣິໂຠໂຄ ‘‘ອາຓຓ຺ຍປຣິໂຠໂຄ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ມາ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ຈຕຸປຣິໂຠຄວິນິມຸຕ຺ໂຕ ວິສຸໍເຍວາຍໍ ປຣິໂຠໂຄຕິ
ເວທິຕພ຺ໂພ. ໄສ ອິຘ ວິສຸໍ ນ ວຸຕ຺ໂຕ, ທາຍຊ຺ຊປຣິໂຠເຄເຍວ ວາ ສງ຺ຄຫໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ສີລວາປິ ຫິ ອິມາຍ ສິກ຺ຂາຍ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺
ຕາ ‘‘ເສໂຂ’’ຕ຺ເວວ ວຸຈ຺ຈຕິ. ອິເມສຸ ປຣິໂຠເຄສຸ ສາມິປຣິໂຠໂຄ ທາຍຊ຺ຊປຣິໂຠໂຄ ຈ ອຣິຍານໍ ປຸຖຸຊ຺ຊນານຎ຺ຈ ວຏ຺ຏຕິ,
ອິຓປຣິໂຠໂຄ ນ ວຏ຺ຏຕິ. ເຖຍ຺ຍປຣິໂຠເຄ ກຖາເຍວ ນຕ຺ຖິ. ກຖໍ ປເນຕ຺ຖ ສາມິປຣິໂຠໂຄ ທາຍຊ຺ຊປຣິໂຠໂຄ ຈ ປຸຖຸຊ຺ຊນານໍ

ສມຸກາວຕິ? ອຸປ໌ຈາຣວເສນ຺. ໂຍ ຫິ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສປິ ສລ຺ເລຂປ຺ປ໌ຜິປ຺ຕິຍໍ ກິຕ຺ສ຺ສ ປ຺ຈຍເຄຳ ປ໌ຫາຍ ຕ຺ຕ຺ຖ ອນຸປ໌ລິ຺ຕ຺ເຕນ ຈິຕ຺ເຕນ ປ໌ຣິໂກໂຄ, ໂສ ສາມິປ໌ຣິໂກໂຄ ວິຍ ໂຫຕິ. ສີລວໂຕ ປນ ປ໌ຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕປ໌ຣິໂກໂຄ ທາຍຊ຺ຊປ໌ຣິໂກໂຄ ວິຍ ໂຫຕິ ທາຍການໍ ມໂນຣຖ຺ສ຺ສ ອວິຣາຒນໂຕ. ກລ຺ຍາຓປຸຖຸຊ຺ຊນ຺ສ຺ສ ປ໌ຣິໂກເຄ ວ຺ຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນ຺ຕ຺ຖິ ຕ຺ສ຺ສ ເສກ຺ຂສ຺ງຄຫໂຕ. ເສກ຺ຂສ຺ຕ຺ຕໍ (ສໍ. ນິ. ໕.໑໓) ເຫຕ຺ສ຺ສ ອຕ຺ຖ຺ສ຺ສ ສາທກໍ.

ອິມ຺ສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນຕິ ອຈ຺ຉຣາສ຺ງຯາຕມ຺ຕ຺ຕມ຺ປິ ກາລໍ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ ອາເສວນ຺ຕ຺ສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ. ອໂມໂຍ ຣຍ຺ຖປີ຺ຕ຺ຑປ໌ຣິໂກໂຄຕິ ''ອຍໍ ປ໌ພ຺ພຊິໂຕ ສມໂຓ ກິກ຺ຂູຕິ ອາມິສໍ ເທນ຺ຕານໍ ຕາຍ ເມຕ຺ຕາເສວນາຍ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕາເນ ໂທສມລ຺ສ຺ສ ວາ ຕ ເທກ຺ຍ຺ຖານຍ຺ຈ ປາປ໌ຒມ຺ມານໍ ປ໌ພ຺ພາຊນໂຕ ວູປສມນໂຕ ສໍສາເຣ ຈ ກຍ຺ສ຺ສ ສມ຺ມາວ ອິກ຺ຂຓໂຕ ອຊ຺ຊາສຍ຺ສ຺ສ ອວິສໍວາທເນນ຺ສ຺ສ ອໂມໂຍ ຣຍ຺ຖປີ຺ຕ຺ຑປ໌ຣິໂກໂຄ. ມຫ຺ຍ຺ຖິຍນ຺ຕິ ມຫ຺ຕ຺ຖິກໍ ມຫາປ໌ໂຍຊນໍ. ມຫປ຺ຜລນ຺ຕິ ວິປຸລປ຺ຜລໍ. ມຫານິສໍສນ຺ຕິ ມຫານິສ຺ສນ຺ທປ຺ຜລໍ. ມຫາຊຸຕິກນ຺ຕິ ມຫານຸກາວໍ. ມຫາວິປ຺ຜາຣນ຺ຕິ ມຫາວິຕ຺ຖາຣໍ. ເອຕ຺ຖ ຈ ປ໌ຖມໍ ກາຣຓໍ ເມຕ຺ຕາເສວນາຍ ຕ຺ສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ສາມິອາທິກາເວນ ຣຍ຺ຖປີ຺ຕ຺ຑປ໌ຣິໂກຄາຣຫຕາ, ທຸຕິຍໍ ປ໌ເຣຫິ ທິນ຺ນ຺ສ຺ສ ທານ຺ສ຺ສ ມຫ຺ຍ຺ຖິຍກາວກຣຓໍ. ໂກ ປນ ວາໂທຕິ ເມຕ຺ຕາຍ ອາເສວນມ຺ຕ຺ຕມ຺ປີ ເອວໍມຫານຸກາວໍ, ໂກ ປນ ວາໂທ ພຫຸລີກາເຣ, ເອຕ຺ຖ ວ຺ຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນ຺ຕ຺ຖິ''ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໕໔. ຈ຺ຕ຺ເຖ ອຸປ຺ປ໌າເທຕິ ວຑ຺ເຒຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ກາວນາສທ຺ທ຺ສ຺ສ ອຸປ຺ປ໌າທນວຑ຺ຒນ຺ຕ຺ຖຕາ ປຸພ຺ເພ ວ຺ຸຕ຺ຕາ ເອວ.

໕໕. ປຍ຺ຈເມ ອິເມສຸ ທ຺ວິສູຕິ ຈ຺ຕ຺ຕ຺ຖປຍ຺ຈເມສຸ. ''ຕຕິເຍ ວ຺ຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ວ຺ຕ຺ວາ ຕ຺ຖາ ເວທິຕພ຺ພຕໍ ທ຺ສ຺ເສ຺ຕຸ – ''ໂຍ ຫິ ອາເສວຕີ''ຕິອາທິ ວ຺ຸຕ຺ຕໍ. ເຕນ ອາເສວນາກາວນາມນສິການານໍ ອຕ຺ຖວິເສສາກາວມາຫ. ຍທິ ເອວໍ ສ຺ຸຕ຺ຕນ຺ຕ຺ສ຺ສ ເທສນາ ກຖນ຺ຕິ ອາຫ – ''ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຮ ປນາ''ຕິອາທິ. ຍາຍ ຒມ຺ມຒາຕຸຍາຕິ ສພ຺ພຍ຺ຍ຺ຸຕຍ຺ຍາຓມາຫ. ເຕນ ຫິ ຒມ຺ມານໍ ອາການເກທໍ ຌ຺ຕ຺ວາ ຕທນຸຣູປໍ ເອກມ຺ປີ ຒມ຺ມໍ ຕ຺ຖາ ວິກຊິ຺ຕ຺ວາ ກຄວາ ທ຺ສ຺ເສຕິ. ຕີຫິ ໂກຍ຺ຖາເສຫີຕິ ອາເສວນາກາວນາມນສິການກາເຄຫີ. ເມ຺ຕ຺ຕາ ຫິ ສພ຺ພວ຺ຕ຺ຖຸໂນ ເມຕ຺ຕາຍນວເສນ ອານີຕາ ເສວນາ ອາເສວນາ, ຕ຺ສ຺ສາ ວຑ຺ຒນາ ກາວນາ, ອວິ຺ສ຺ສຊ຺ເຊ຺ຕ຺ວາ ມນສິ ຖປ຺ປນໍ ມນສິກາໂຣ.

໕໖. ຉຍ຺ເຖ ອນິຍມິຕວຈນໍ ''ອິເມ ນາມາ''ຕິ ນິຍເມ຺ຕ຺ວາ ອວ຺ຸຕ຺ຕ຺ຕ຺ຕາ. ນິຍມິຕວຈນໍ ''ອກຸສລາ''ຕິ ສຣູເປເນວ ວ຺ຸຕ຺ຕ຺ຕ຺ຕາ. ອເສສໂຕ ປ໌ຣິຍາທິນ຺ນາ ໂໜນ຺ຕິ ອປ຺ປ໌ກ຺ສ຺ສປິ ອກຸສລກາຄ຺ສ຺ສ ອຄ຺ຄຫິຕ຺ສ຺ສ ອກາວໂຕ. ອກຸສລໍ ກຊນ຺ຕີຕິ ອກຸສລກາຄິຍາ. ອກຸສລປ຺ກ຺ເຂ ກວາຕິ ອກຸສລປ຺ກ຺ຂິກາ. ເຕນາຫ – ''ອກຸສລາເຍວາ''ຕິອາທິ. ປ໌ຖມຕຣໍ ຄ຺ຈຉຕີຕິ ປ໌ຖມຕຣໍ ປ໌ວ຺ຕ຺ຕຕິ, ປ໌ຖໂມ ປ໌ຌາໂນ ຫ຺ຸຕ຺ວາ ວ຺ຕ຺ຕຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອກຸປ຺ປ໌າທາທິວເສນ ຫິ ເອກຊ຺ຊໍ ປ໌ວ຺ຕ຺ຕມາເນສຸ ຈ຺ຕູສຸ ອຣູປ຺ກ຺ຂນ຺ເຒສຸ ອຍເມວ ປ໌ຖມໍ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊຕີຕິ ອິທໍ ນ຺ຕ຺ຖິ, ໂລກ຺ຸຕ຺ຕຣມ຺ຄ຺ເຄສຸ ວິຍ ປນ ປຍ຺ຍິນ຺ທ຺ຣິຍ຺ສ຺ສ, ໂລກິຍຒມ຺ເມສຸ ມນິນ຺ທ຺ຣິຍ຺ສ຺ສ ປຸເຣຕຣ຺ສ຺ສ ກາໂວ ສາຕິສໂຍຕິ ''ສພ຺ເພເຕ ມໂນປຸພ຺ພງ຺ຄມາ''ຕິ ວ຺ຸຕ຺ຕໍ. ຕ຺ຖາ ຫິ ອກິຒມ຺ເມປິ (ຒ. ສ. ໑) ''ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ ກາມາວຈຣໍ ກຸສລໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປ໌ນ຺ນໍ ໂຫຕິ''ຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຸພ຺ພງ຺ຄມໍ ເຊຍ຺ຖໍ ກ຺ຕ຺ວາ ເທສນາ ປ໌ວ຺ຕ຺ຕາ. ສ຺ຸຕ຺ເຕສຸປິ ວ຺ຸຕ຺ຕໍ – ''ມໂນປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ຒມ຺ມາ (ຒ. ປ໌. ໑, ໒), ຉທ຺ວາຣາຒິປ໌ຕິ ຣາຊາ''ຕິ (ຒ. ປ໌. ອຍ຺ຖ. ໔.ພຸທ຺ຒວ຺ຕ໌ໂຄ, ເອຣກປ຺ຕ຺ຕນາຄຣາຊວ຺ຕ຺ຖຸ). ເຕນາຫ – ''ເອເຕ ຫີ''ຕິອາທິ. ເຕສໍ ມໂນ ອຸປ຺ປ໌າທໂກຕິ ຈ ຍທ຺ເຄນ ມໂນ ສມ຺ປຍ຺ຸຕ຺ຕຒມ຺ມານໍ ເຊຍ຺ໂກ ຫ຺ຸຕ຺ວາ ປ໌ວ຺ຕ຺ຕຕິ, ຕທ຺ເຄນ ເຕ ອ຺ຕ຺ຕານໍ ອນຸວ຺ຕ຺ຕາເປນ຺ໂຕ ເຕ ຕ຺ຖາ ອຸປ຺ປ໌າເທນ຺ໂຕ ນາມ ໂຫຕີຕິ ກ຺ຕ຺ວາ ວ຺ຸຕ຺ຕໍ. ອຍ຺ຖກຖາຍໍ ປນ ຈິຕ຺ຕ຺ສ຺ສ ເຊຍ຺ຖກາວເມວ ສນ຺ຒາຍ ຣາຊຄມນຍ຺ຍາເຍນ ສຫຸປ຺ປ໌ຕ຺ຕິປິ ປ໌ຖມຸປ຺ປ໌ຕ຺ຕິ ວິຍ ກ຺ຕ຺ວາ ວ຺ຸຕ຺ຕາຕິ ອຍມ຺ໂຕ ທ຺ສ຺ສິໂຕ. ອນ຺ວເທວາຕິ ເອເຕເນວ ຈິຕ຺ຕ຺ສ຺ສ ຂຓວເສນ ປ໌ຖມຸປ຺ປ໌ຕ຺ຕິຍາ ອກາໂວ ທີປີໂຕຕິ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ. ເຕເນວາຫ – ''ເອກໂຕເຍວາຕິ ອຕ຺ໂຖ''ຕິ.

໕໗. ສຕ຺ຕເມ ຈ຺ຕຸກູມກາປີ ກຸສລາ ຒມ຺ມາ ກຫິຕາຕິ ''ເຍ ເກຈິ ກຸສລາ ຒມ຺ມາ''ຕິ ອນວເສສປ໌ຣິຍາທານໂຕ ວ຺ຸຕ຺ຕໍ.

໕໘. ອຍ຺ຖເມ ອິທນ຺ຕິ ລິງຄວິປ຺ລ຺ລາເສນ ນິທ຺ເທໂສ, ນິປ໌າຕປ຺ທໍ ວາ ເອຕໍ ''ຍທິທ''ນ຺ຕິອາທີສຸ ວິຍາຕິ ອາຫ – ''ອຍໍ ປ໌ມາໂທຕິ ອຕ຺ໂຖ''ຕິ. ປ໌ມຊ຺ຊນາກາໂຣຕິ ປ໌ມາທາປ໌ຕ຺ຕິ. ຈິຕ຺ຕ຺ສ຺ສ ໂວສ຺ສຄ຺ໂຄຕິ ອິເມສຸ ເອ຺ຕ຺ຕເກສຸ ຖາເນສຸ ສຕິຍາ ອນິ຺ຄ຺ຄ຺ຫິ຺ຕ຺ວາ ຈິ຺ຕ຺ຕ຺ສ຺ສ ໂວສ຺ສຊ຺ຊນໍ ສຕິວິຣໂໜ. ໂວສ຺ສຄ຺ຄານຸປ຺ປ໌ທານນ຺ຕິ ໂວສ຺ສຄ຺ຄ຺ສ຺ສ ອນຸ ອນຸ ປ໌ທານໍ ປຸນປ຺ປຸນໍ ວິ຺ສ຺ສຊ຺ຊນໍ. ອສກ຺ກ຺ຈ຺ຈກິຣິຍຕາຕິ ເອເຕສໍ ທານາທີນໍ ກຸສລຒມ຺ມານໍ ປ໌ວ຺ຕ຺ຕເນ ປ຺ຸຄ຺ຄລ຺ສ຺ສ ວາ ເທຍ຺ຍຒມ຺ມ຺ສ຺ສ ວາ ອສກ຺ກ຺ຈ຺ຈກິຣິຍາ. ສ຺ຕ຺ຕກາໂວ ສາ຺ຕ຺ຈ຺ຈໍ, ສາ຺ຕ຺ຈ຺ເຈນ ກິຣິຍາ ສາ຺ຕ຺ຈ຺ຈກິຣິຍາ, ສາເຍວ ສາ຺ຕ຺ຈ຺ຈກິຣິຍຕາ, ນ ສາ຺ຕ຺ຈ຺ຈກິຣິຍຕາ ອສາ຺ຕ຺ຈ຺ຈກິຣິຍ

ຕາຯ ອນຏ຺ຐິຕກິຣິຍຕາຕິ ອນິຏ຺ຐິຕກິຣິຍຕາ ນິຣນ຺ຕຣໍ ນ ອນຸຏ຺ຐິຕກິຣິຍຕາ ຈຯ ໂອລີນວຸຕ຺ຕິຕາຕິ ນິຣນ຺ຕຣກຣຓສງ຺ຂາຕສ຺ສ ວິປ຺ຜາຣສ຺ສ ອກາເວນ ໂອລີນວຸຕ຺ຕິຕາຯ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕຉນ຺ທຕາຕິ ກຸສລກິຣິຍາຍ ວີຣິຍຉນ຺ທສ຺ສ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕກາໂວຯ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸຣຕາຕິ ວີຣິຍຘຸຣສ຺ສ ໂອໂຣປນໍ, ໂອສກ຺ກິຕມານສຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອນຘິຏ຺ຐານນ຺ຕິ ກຸສລກຣເຓ ອປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕກາໂວຯ ອນນຸໂຍໂຄຕິ ອນນຸຍຸຎ຺ຊນໍຯ ກຸສລຘມ຺ເມສຸ ອາເສວນາທີນໍ ອກາໂວ ອນາເສວນາທໂຍຯ ປມາໂທຕິ ສຣູປນິທ຺ເທໂສຯ ປມຊ຺ຊນາຕິ ອາກາຣນິທ຺ເທໂສຯ ປມຊ຺ຊິຕຕ຺ຕນ຺ຕິ ກາວນິທ຺ເທໂສຯ ປຣິຫາຍນ຺ຕິຕິ ອິມິນາ ປມາທສ຺ສ ສາວຊ຺ຊຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຕຍິທໍ ໂລກິຍານໍ ວເສນ, ນ ໂລກຸຕ຺ຕຣານນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ອຸປ຺ປນ຺ນາ…ເປ… ອິທ’’ນ຺ຕິອາທິຯ

໘໙ຯ ນວເມ ນ ປມຊ຺ຊຕິ ເອເຕນາຕິ ອປ຺ປມາໂທ, ປມາທສ຺ສ ປຏິປກ຺ໂຂ ສຕິຍາ ອວິປ຺ປວາໂສຯ ອຕ຺ໂຖ ນິຈ຺ຈໍ ອຸປຏ຺ຐິຕາຍ ສຕິຍາ ເອຕໍ ນາມໍຯ ປມາໂທ ປນ ສຕິຍາ ສຕິສມ຺ປຊຎ຺ຎສ຺ສ ວາ ປຏິປກ຺ຂກູໂຕ ອກຸສລຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ເຕນາຫ – ‘‘ປມາທສ຺ສ ປຏິປກ຺ຂວເສນ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພ’’ຕິຯ

໙໐ຯ ທສເມ ກຸຈ຺ຉິຕໍ ສີທຕີຕິ ກຸສີໂຕ ທ-ກາຣສ຺ສ ຕ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ໂກສຊ຺ຊໍ, ອາລສິຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອຈ຺ຉຣາສງ຺ຆາຕວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໗ຯ ວີຣິຍາຣມ຺ຠາທິວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ

໖໑ຯ ສຕ຺ຕມສ຺ສ ປຐເມ ວີຣານໍ ກມ຺ມນ຺ຕິ ວີຣິຍໍ, ວິຘິນາ ວາ ອີຣຍິຕພ຺ພໍ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພນ຺ຕິ ວີຣິຍໍ, ຕເທວ ກຸສລກິຣິຍາຍ ປຘານຏ຺ເຐນ ອາຣມ຺ໂຠ ວີຣິຍາຣມ຺ໂຠຯ ອາຣທ຺ຘວີຣິຍຕາ ປຄ຺ຄຫິຕວີຣິຍຕາ ປຣິປຸຓ຺ຓວີຣິຍຕາຕິ ປຈ຺ເຈກໍ ວີຣິຍຕາສທ຺ໂທ ໂຍເຊຕພ຺ໂພຯ

໖໒ຯ ທຸຕິເຍ ມຫນ຺ຕີ ອິຈ຺ຉາ ເອຕສ຺ສາຕິ ມຫິຈ຺ໂຉ, ຕສ຺ສ ຠາໂວ ມຫິຈ຺ຉຕາຯ ມຫາວິສໂຍ ໂລໂຠ ມຫາໂລໂຠ ມຫນ຺ຕານໍ ວຕ຺ຖູນໍ ພຫູນຎ຺ຈ ອຠິຄິຊ຺ຌນໂຕຯ ອິຕຣີຕຣາຕິອາທິນາ ປພ຺ພຊິຕານໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນມຫິຈ຺ຉຕາ ວຸຕ຺ຕາຯ ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫີຕິອາທິ ຄຫຏ຺ຐານໍ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິຈ຺ຉາຕິ ສຠາວນິທ຺ເທໂສຯ ອິຈ຺ຉາຄຕາຕິ ອິຈ຺ຉາປວຕ຺ຕາຯ ມຫິຈ຺ຉຕາຕິ ມຫາອິຈ຺ຉຕາຯ ອຕ຺ຖໂຕ ປນາຍໍ ຣາໂຄ ເອວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ – “ຣາໂຄ ສາຣາໂຄ”ຕິອາທິຯ

໖໓ຯ ຕຕິເຍ ອປ຺ປິຈ຺ຉສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ອປ຺ປ-ສທ຺ໂທ ອຠາວຕ຺ໂຖ “ອປ຺ປາພາໂຘ ໂຫຕິ ອປ຺ປາຕງ຺ໂກ”ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໓໐໒) ວິຍາຕິ ອາຫ – “ອນິຈ຺ຉສ຺ສາ”ຕິຯ ໂລເກ ປາກຏສ຺ສ ຫິ ອກ຺ຂິໂຣຄກຸຈ຺ຉິໂຣຄາທິເກາທສ຺ສ ອາພາຘສ຺ສ ອຠາວໍ ສນ຺ຘາຍ “ອປ຺ປາ ພາໂຘ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິທາປິ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ປາກຏຕຣໍ ກາຕຸໍ “ເອຕ຺ຖ ຫີ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ພ຺ຍຎ຺ຊນໍ ສາວເສສໍ ວິຍ ປຣິຕ຺ຕເກປິ ອປ຺ປສທ຺ທສ຺ສ ທິສ຺ສມານຕ຺ຕາຯ ອຕ຺ໂຖ ປນ ນິຣວເສໂສ ສພ຺ພໂສ ປຈ຺ຈຍິຈ຺ຉາຍ ອຠາວສ຺ສ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາຯ ເຕນາຫ – “ນ ຫີ”ຕິອາທິຯ

ອິຈ຺ຉາຍ ອຠາເວເນວ ອປ຺ປິຈ຺ໂຉ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ປກາຣນ຺ຕເຣນ ທີເປຕຸໍ – “ອປິຈ຺ຉາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຕ຺ຣິຈ຺ຉຕາ ນາມ ອຕ຺ຣ ອຕ຺ຣ ອິຈ຺ຉາຯ ອສນ຺ຕຄຸຓສມ຺ຠາວນຕາຍ ປາປາ ລາມິກາ ນິຫີນາ ອິຈ຺ຉາ ປາປິຈ຺ຉຕາຯ ຍາຍ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປາທນຕ຺ຖໍ ອຕ຺ຕນິ ວິຊ຺ຊມານຄຸເຓ ສມ຺ຠາເວຕິ, ປຈ຺ຈຍານໍ ປຏິຄ຺ຄຫເຓ ຈ ນ ມຕ຺ຕໍ ຊານາຕິ, ອຍໍ ມຫິຈ຺ຉຕາຯ ອສນ຺ຕຄຸຓສມ຺ຠາວນ ຕາຕິ ອຕ຺ຕນິ ອວິຊ຺ຊມານານໍ ຄຸຓານໍ ວິຊ຺ຊມານານໍ ວິຍ ປເຣສໍ ປກາສນາຯ ສນ຺ຕຄຸຓສມ຺ຠາວນຕາຕິ ອິຈ຺ຉາຈາເຣ ຄຕ຺ວາ ອຕ຺ຕນິ ວິຊ຺ຊມານສີລສຸຕສມ຺ມາທິຄຸຓວິຠາວນາຯ ຕາທິສສ຺ສປິ ປຏິຄ຺ຄຫເຓ ອມຕ຺ຕຎ຺ຎຸຕາປິ ໂຫຕິ, ສາປິ ອຠິຘມ຺ເມ ອາຄຕາເຍວາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ທຸສ຺ສນ຺ຕປ຺ປິໂຍຕິ ທຸຕ຺ຕປ຺ປິໂຍຯ

ອຕິລູຂຠາວນ຺ຕິ ປຕ຺ຕຈີວຣວເສນ ອຕິວິຍ ລູຂຠາວໍຯ ຕທສ຺ສ ທິສ຺ວາ ມນຸສ຺ສາ “ອຍໍ ອມງ຺ຄລທິວໂສ , ສຸມ຺ກາກສິນິ ທຸສປຕ຺ຕຈີວໂຣ ອຍ຺ໂຍ ປຸພ຺ພງ຺ຄໂມ ກາຕພ຺ໂພ”ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ, “ຠນ຺ເຕ, ໂຖກໍ ພຫີ ໂຫຖາ”ຕິ ອາຫໍສຸຯ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊີຕິ ມນຸສ຺ສານໍ ອຊານນ຺ຕານໍເຍວ ປຖວິໍ ນິມຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕເຍວ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊິຯ ຍທິ ເຖໂຣ “ຂີຓາສວຠາວໍ ຊານນ຺ຕູ”ຕິ ອິຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ນ ນໍ ມນຸສ຺ສາ “ພຫິ ໂຫຖາ”ຕິ ວເທຍ຺ຍຸໍ, ຂີຓາສວານໍ ປນ ຕຖາຈິຕ຺ຕເມວ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຯ

ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາປຘານໍ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານໍ ຈຕຸພ຺ພິໂຘຈ຺ຉາປເຠທໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຸນປິ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐາເນນ ຈຕຸພ຺ພິທໍ ອິຈ຺ຉາເຠທໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ອປໂຣປິ ຈຕຸພ຺ພິໂຘ ອປ຺ປິຈ຺ໂຉ”ຕິອາທິມາຫຯ ປຈ຺ຈຍອປ຺ປິຈ຺ໂຉຕິ ປຈ຺ຈເຍສຸ ອິຈ຺ຉາຣຫິໂຕຯ ຘຸຕງ຺ຄອປ຺ປິຈ຺ໂຉຕິ ຘຸຕຄຸຓສມ຺ຠາວນາຍ ອິຈ຺ຉາຣຫິໂຕຯ ປຣິຍຕ຺ຕິອປ຺ປິຈ຺ໂຉຕິ ພຫຸສ຺ສຸຕສມ຺ຠາວນາຍ ອິຈ຺ຉາຣຫິໂຕຯ ອຘິຄມອປ຺ປິຈ຺ໂຉຕິ “ອຣິໂຍ”ຕິ ສມ຺ຠາວນາຍ ອິຈ຺ຉາຣຫິໂຕຯ ທາຍກສ຺ສ ວສນ຺ຕິ ອປ຺ປໍ ວາ ຍໍ ທາຕຸກາໂມ ພຫຸໍ ວາຕິ ທາຍກສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວສໍ, ອຊ຺ຌາສຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມສ຺ສ ວສນ຺ຕິ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມສ຺ສ ອພຫຸຠາວໍຯ ອຕ຺ຕໂນ ຖາມນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປມາຓໍຯ ຍຕ຺ຕເກນ ອຕ຺ຕາ ຍາເປຕິ, ຕຕ຺ຕກສ຺ເສວ ຄຫຓໍຯ ຍທິ ຫີຕິອາທິ ສງ຺ເຂປໂຕ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ວິວຣຓໍຯ ປມາເຓເນວາຕິ ຍາປນປ຺ປມາເຓເນວຯ

ເອກຠິກ຺ຂຸປິ ນາຎ຺ຎາສີຕິ ໂສສານິກວຕ຺ເຕ ສມ຺ມເທວ ວຕ຺ຕິຕຕ຺ຕາ ເອໂກປິ ຠິກ຺ຂຸ ນ ອຎ຺ຎາສິຯ ອພ຺ໂພກິຓ຺ຓນ຺ຕິ ອວິຈ຺ເຉທໍຯ ທຸຕິໂຍ ນໍ ຊາເນຍ຺ຍາຕິ ທຸຕິໂຍ ສຫາຍຠູໂຕປິ ຍຖາ ນໍ ຊານິຕຸໍ ນ ສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍ, ຕຖາ ສຏ຺ຐິ ວສ຺ສານິ ນິຣນ຺ຕຣໍ ສຸສາເນ ວສາມິ, ຕສ຺ມາ ອຫໍ ອໂຫ ໂສສານິກຸຕ຺ຕໂມຯ ອຸປກາໂຣ ຫຸຕ຺ວາຕິ ອຸຄ຺ຄຫປຣິປຸຈ຺ຉາທີຫິ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມວເສນ ອຸປກາໂຣ ຫຸຕ຺ວາຯ ຘມ຺ມກຖາຍ ຊນປທໍ ໂຂເຠຕ຺ວາຕິ ໂລມຫໍສນສາຘຸກາຣທານເຈລຸກ຺ເຂປາທິວເສນ ສນ຺ນິປຕິຕໍ ອິຕຣຎ຺ຈ “ກາຖໍ ນຸ ໂຂ ອປ຺ປິ

ອຍຸຍສຸສ ສນ຺ຕິເກ ສມ຺ມໍ ໂສສຸສາມາ’’ຕິ ໂກລາຫລວເສນ ມຫາຊນໍ ໂຂເກຕ຺ວາ? ຍທິ ເຖໂຣ ພຫຸສຸສຸຕກາວໍ ຊານາເປຕຸໍ ອິຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ປຸພ຺ເພວ ຊນປທໍ ໂຂເກນ຺ໂຕ ສມ຺ມໍ ກເຖຍ຺ຍ។ ຄໂຕຕິ ‘‘ອຍໍ ໂສ, ເຍນ ຣຕ຺ຕິຍໍ ສມ຺ມກຖາ ກຕາ’’ຕິ ຊານນກາເວນ ປຣິຍຕ຺ຕິອປ຺ປິຈ຺ຉຕາຍ ປຸຣາຣຸຕາວ ຄໂຕ។

ຕໂຍກຸລປຸຕ຺ຕາ ວິຍາຕິ ປາຈີນວໍສທາເຍ ສາມຄ຺ຄິວາສໍວຸຍ຺ຖາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ, ນນ຺ທິໂຍ, ກິມິໂລຕິ ອິເມ ຕໂຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ວິຍ។ ເອເຕສຸປິ ທີ ອນຸຣຸທ຺ຘຕ຺ເຖເຣນ ກຄວຕາ ‘‘ອຕ຺ຖິ ປນ ໂວ ອນຸຣຸທ຺ຘາ ເອວໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕານໍ ອາຕາປີນໍ ປຫິຕຕ຺ຕານໍ ວິຫຣນ຺ຕານໍ ອຸຕ຺ຕຣີມນຸສຸສສມ຺ໂມ ອລມຣິຍຬາຕທສຸສນວິເສໂສ ອຘິຄໂຕ ຜາສຸວິຫາໂຣ’’ຕິ (ມ។ ນິ។ ໑។໓໒໘) ປຸຍ຺ເຖນ ‘‘ອິຘ ປນ ມຍໍ, ກນ຺ເຕ, ຍາວເທວ ອາກງຂາມ, ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ສມ຺ເມຫິ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຖມໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມາ’’ຕິອາທິນາ (ມ។ ນິ។ ໑។໓໒໘) ອນຸປຸພ຺ພວິຫາຣສມາປຕ຺ຕີສຸ ອາໂຣຈິຕາສຸ ອິຕເຣ ເຖຣາ ນ ອິຈ຺ຊີສຸ។ ຕຖາ ທີ ເຕ ປກ຺ກນ຺ເຕ ກຄວຕີ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອນຸຣຸທ຺ຘໍ ເອຕທໂວຈຸໍ – ‘‘ກິນ຺ນຸ ມຍໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ອນຸຣຸທ຺ຘສຸສ ເອວມາໂຣຈິມ຺ຫ ‘ອິມາສຌ຺ຈ ອິມາສຌ຺ຈ ວິຫາຣສມາປຕ຺ຕີນໍ ມຍໍ ລາກີໂນ’ຕິ? ຍໍ ໂນ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ກຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂາປີ ອາສວານໍ ຂຍໍ ປກາເສຕີ’’ຕິ? ໝຜິກາໂຣປີ ອຕ຺ຕໂນ ອຣິຍກາເວ ກິກິສຸສ ຣຌ຺ໂຌ ກຄວຕາ ອາໂຣຈິເຕ ນ ອຕ຺ຕມໂນ ອໂຫສິ? ເຕນາຫ – ‘‘ໝຜິກາຣກຸມ຺ກກາໂຣ ວິຍາ’’ຕີ។ ອິມສ຺ມີ ປນຕ຺ເຖຕິ ‘‘ຍຖຍິທໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາສງຂາເຕ ອຕ຺ເຖ។ ພລວອໂລເກນາຕິ ທລ຺ຫຕຣປ຺ປວຕ຺ຕິເກນ ອໂລເກນ។

໖໔។ ຈຕ຺ຕ຺ເຖ ນຕ຺ຖິ ເອຕສຸສ ສນ຺ຕຸຍ຺ກີຕິ ອສນ຺ຕຸຍ຺ກີ, ຕສຸສ ກາໂວ ອສນ຺ຕຸຍ຺ກີຕາ។ ຕໍ ປນ ສຣູປໂຕ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອສນ຺ຕຸຍ຺ເຖ ປຸຄ຺ຄເລ…ເປ… ໂລໂກ’’ຕິ ອາຫ។ ເສວນ຺ຕສຸສາຕິອາທີນິ ອຌ຺ຌມຌ຺ຌເວວຈນານີ។

໖໘-໖໗។ ປຌ຺ຈເມ ຕຸສຸສນໍ ຕຸຍ຺ກີ, ສມໍ, ສເກນ, ສນ຺ເຕນ ວາ ຕຸຍ຺ກີ ເອຕສຸສາຕິ ສນ຺ຕຸຍ຺ກີ, ຕສຸສ ກາໂວ ສນ຺ຕຸຍ຺ກີຕາ។ ຍສຸສ ສນ຺ໂຕສສຸສ ອຕ຺ຖິຕາຍ ກິກ຺ຂຸ ‘‘ສນ຺ຕຸຍ຺ໂຖ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອິຕຣີຕຣປຈ຺ຈຍສນ຺ໂຕເສນ ສມນ຺ນາຄຕສຸສາ’’ຕິ ອາຫ – ຈີວຣາທິເກ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ກປ຺ປີເຍ ປຈ຺ຈເຍ ສນ຺ຕຸສຸສເນນ ສມງຄີກູຕສຸສາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອຖ ວາ ອິຕຣໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຫີນໍ ປຕີຕໂຕ ອຌ຺ຌຕ຺ຕາ, ຕຖາ ປຕີຕມ຺ປິ ອິຕຣໍ ຫີນໂຕ ອຌ຺ຌຕ຺ຕາ។ ອເປກ຺ຂາສິທ຺ຘາ ທີ ອິຕຣຕາ។ ອິຕິ ເຍນ ສມ຺ເມນ ຫີເນນ ວາ ປຕີເຕນ ວາ ຈີວຣາທິປຈ຺ຈເຍນ ສນ຺ຕຸສຸສຕິ, ໂສ ຕຖາ ປວຕ຺ໂຕ ອໂລໂກ ອິຕຣີຕຣປຈ຺ຈຍສນ຺ໂຕໂສ, ເຕນ ສມນ຺ນາຄຕສຸສ ។ ຍຖາລາກໍ ອຕ຺ຕໂນ ລາການຸຣູປໍ ສນ຺ໂຕໂສ ຍຖາລາກສນ຺ໂຕໂສ។ ເສສປທທ຺ວເຍປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ລພ຺ກຕີຕິ ວາ ລາໂກ, ໂຍ ໂຍ ລາໂກ ຍຖາລາໂກ, ເຕນ ສນ຺ໂຕໂສ ຍຖາລາກສນ຺ໂຕໂສ។ ພລນ຺ຕິ ກາຍພລໍ។ ສາຣຸປ຺ປນ຺ຕິ ກິກ຺ຂຸໂນ ອນຸຈ຺ຉວິກຕາ។

ຍຖາລທ຺ຘໂຕ ອຌ຺ຌສຸສ ອປຕ຺ຖນາ ນາມ ສີຍາ ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາປີ ປວຕ຺ຕິອາກາໂຣຕິ ຕໂຕ ວິນິເວຈິຕເມວ ສນ຺ໂຕສສຸສ ສຣູປໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ລກນ຺ໂຕປີ ນ ຄຕ຺ຫາຕີ’’ຕິ ອາຫ។ ຕໍ ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ປກຕິທຸພ຺ພລາທີນໍ ຄຣຸຈີວຣໍ ອຜາສຸກາວາວຫໍ ສຣີຣເຂທາວຫຌ຺ຈ ໂຫຕີຕິ ປໂຍຊນວເສນ ນ ອຕ຺ຣິຈ຺ຉຕາທິວເສນ ຕໍ ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ລຫຸກຈີວຣປຣິໂກໂຄ ສນ຺ໂຕສວິໂຣຘີ ນ ໂຫຕີຕິ ອາຫ – ‘‘ລຫຸເກນ ຍາເປນ຺ໂຕປີ ສນ຺ຕຸຍ຺ໂຖວ ໂຫຕີ’’ຕີ។ ມຫຄ຺ໝຈີວຣໍ ພຫູນິ ວາ ຈີວຣານີ ລກິຕ຺ວາ ຕານິ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຕທຌ຺ຌສຸສ ຄຫຕໍ ຍຖາສາຣຸປ຺ປນເຍ ຖິຕຕ຺ຕາ ນ ສນ຺ໂຕສວິໂຣຘີຕິ ອາຫ – ‘‘ເຕສໍ…ເປ… ຘາເຣນ຺ໂຕປີ ສນ຺ຕຸຍ຺ໂຖວ ໂຫຕີ’’ຕີ។ ເອວໍ ເສສປຈ຺ຈເຍສຸປີ ຍຖາສາຣຸປ຺ປນິທ຺ເທເສ ອປີ-ສທ຺ທຄ຺ຄຫເຕ ອຘິປ຺ປາໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ມຸຕ຺ຕຫຣີຕກນ຺ຕິ ໂຄມຸຕ຺ຕປຣິກາວິຕໍ, ປູຕິກາເວນ ວາ ຉຑ຺ຑິຕໍ ຫຣີຕກໍ។ ພຸທ຺ຘາທີຫີ ວຕ຺ຕິຕນ຺ຕິ ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາສນ຺ຕຸຍ຺ກີສຸ ກິກ຺ຂູ ນິໂຍເຊຕຸໍ ‘‘ປູຕິມຸຕ຺ຕເກສຊ຺ຊໍ ນິສ຺ສາຍ ປພ຺ພຊ຺ຊາ’’ຕິອາທິນາ (ມຫາວ។ ໗໓, ໑໘໒) ພຸທ຺ຘາທີຫີ ປສຕ຺ຖໍ។ ປຣມສນ຺ຕຸຍ຺ໂຖວ ໂຫຕີ ປຣເມນ ອຸກ຺ກໍສຄເຕນ ສນ຺ໂຕເສນ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ។ ຍຖາສາຣຸປ຺ປສນ຺ໂຕໂສວ ອຄ຺ໂຄຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ກິກ຺ຂຸ ສາຣຸປ຺ປໍເຍວ ນິສ຺ສາຍ ສນ຺ຕຸສຸສນວເສນ ປວຕ຺ຕນໂຕ ອຄ຺ໂຄ។ ຉຍ຺ຖສຕ຺ຕເມສຸ ນຕ຺ຖິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ។

໖໙-໖໙។ ອຍ຺ຖມນວເມສຸ ນ ສມ຺ປຊານາຕີຕິ ອສມ຺ປຊາໂນ, ຕສຸສ ກາໂວ ອສມ຺ປຊຌ຺ຌໍ។ ວຸຕ຺ຕປ຺ປຜິປກ຺ເຂນ ສມ຺ປຊຌ຺ຌໍ ເວທິຕພ຺ພໍ។

໗໐។ ທສເມ ປາປມິຕ຺ຕາ ເທວທຕ຺ຕສທິສາ។ ເຕ ທີ ຫີນາຈາຣຕາຍ, ທຸກ຺ຂສຸສ ວາ ສມ຺ປາປກຕາຍ ‘‘ປາປາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີ។ ເຕ ນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕານນ຺ຕິ ໂຍ ປາປມິຕ຺ຕສຸສ ຂນ຺ຕິ ຣຸຈິ ອຘິມຸຕ຺ຕິ ຕນ຺ນິນ຺ນຕາຕໍສມ຺ປວງກຕາທິອາກາໂຣ, ເຕນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕານໍ។ ຈຕຸນ຺ນໍ ຂນ຺ຘານເມເວຕໍ ນາມນ຺ຕິ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຣູປກ຺ຂນ຺ຘານໍ ‘‘ປາປມິຕ຺ຕຕາ’’ຕິ ເອຕໍ ນາມໍ។ ຍສ຺ມາ ອສຸສທ຺ຘິຍາທີ

ປາປສມ຺ມສມນ຺ນາຄຕາ ປຸຄ຺ຄລາ ວິເສສໂຕ ປາປາ ປຸຄ຺ຄລສມ຺ມວິໂມກ຺ຂຕາຍ, ເຕ ຍສ຺ສ ມິຕ຺ຕາ ສຫາຍາ, ໂສ ປາປມິຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ປາປມິຕ຺ຕຕາ។ ເຕນາຫ – ''ເຍ ເຕ ປຸຄ຺ຄລາ ອສ຺ສທ຺ທາ''ຕິອາທີ។

ວິຣິຍາຣມ຺ກາທິວຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຍຶຕາ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໘ຯ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕາທິວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ

໗໑ຯ ອຏ຺ຐມສ຺ສ ປຐເມ ພຸທ຺ຘາ, ສາຣິປຸຕ຺ຕາທໂຍ ວາ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕາຯ ວຸຕ຺ຕປຏິປກ຺ຂນເຍນາຕິ ‘‘ປາປມິຕ຺ຕຕາ’’ຕິ ປເທ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຏິປກ຺ຂນເຍນຯ

໗໒-໗໓ຯ ທຸຕິເຍ ໂຍໂຄຕິ ສມງ຺ຄິຠາໂວຯ ປໂຍໂຄຕິ ປຍຸຎ຺ຊນໍ ປຏິປຕ຺ຕິຯ ອໂຍໂຄຕິ ອສມງ຺ຄິຠາໂວຯ ອປ຺ປໂຍໂຄຕິ ອປ຺ປຍຸຎ຺ຊນໍ ອປ຺ປຏິປຕ຺ຕິຯ ອນຸໂຍເຄນາຕິ ອນຸໂຍຄເຫຕຸຯ

໗໔ຯ ຈຕຸຕ຺ເຖ ພຸຊ຺ຌນກສຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ປຏິວິຊ຺ຌນກປຸຄ຺ຄລສ຺ສຯ ອງ຺ຄຠູຕາຕິ ຕສ຺ເສວ ປຏິເວຘສ຺ສ ກາຣຓຠູຕາຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ຈຕ຺ຕາຣິ ອຣິຍສຈ຺ຈານິ ພຸຊ຺ຌຕິ, ອຎ຺ຎາຓນິທ຺ທາຍ ວາປີ ພຸຊ຺ຌຕີຕິ ໂພຘີຕິ ລທ຺ຘນາໂມ ອຣິຍສາວໂກ ພຸຊ຺ຌນກສຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ພຸຊ຺ຌນກສຕ຺ຕສ຺ສຯ ໂພຘິຍາຕິ ຕສ຺ສາ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິສງ຺ຂາຕາຍ ໂພຘິຍາຯ ພຸຊ຺ຌນຏ຺ເຐນ ໂພຘິໂຍ, ໂພຘິໂຍ ເອວ ສຈ຺ຈສມ຺ປຏິໂພຘສ຺ສ ອງ຺ຄາຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ‘‘ພຸຊ຺ຌນ຺ຕີຕິ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາ’’ຕິຯ ວິປ຺ສ຺ສນາທີນໍ ກາຣຓານໍ ພຸຊ຺ຌິຕພ຺ພານຎ຺ຈ ສຈ຺ຈານໍ ອນຸຣູປໍ ພຸຊ຺ຌນ຺ໂຕ ອນຸພຸຊ຺ຌນ຺ຕີຕິ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາ, ປຏິມຸຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂຠາເວນ ອຠິມຸຂໍ ພຸຊ຺ຌນ຺ໂຕ ປຏິພຸຊ຺ຌນ຺ຕີຕິ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາ, ສມ຺ມາ ອວິປຣີຕ຺ໂຕ ພຸຊ຺ຌນ຺ໂຕ ສມ຺ພຸຊ຺ຌນ຺ຕີຕິ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາຕິ ເອວໍ ອຕ຺ຖວິເສສທີປເກຫິ ອຸປສຄ຺ເຄຫິ ອນຸພຸຊ຺ຌນ຺ຕີຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ໂພຘິສທ຺ໂທ ສພ຺ພວິເສສຍຸຕ຺ຕໍ ພຸຊ຺ຌນສາມຎ຺ເຎນ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ໂພຘາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ອິມິນາ ຕສ຺ສາ ສມ຺ມສາມຄ຺ຄິຍາ ພຸຊ຺ຌນສ຺ສ ເອກນ຺ຕກາຣຓໍ ທສ຺ເສຕິຯ ເອວໍ ປເນຕໍ ປທໍ ວິຠຕ຺ຕເມວາຕິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣນ ເອຕໍ ‘‘ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາ’’ຕິ (ປຏິຯ ມຯ ໒ຯ໑໗) ປທໍ ນິທ຺ເທເສ ປຏິສມ຺ຠິທາມຄ຺ເຄ ວິຠຕ຺ຕເມວຯ

໗໕ຯ ປຎ຺ຈເມ ຍາຖາວສຣສຠູມີຕິ ຍາຖາວໂຕ ສກິຈ຺ຈກຣຓຠູມິຯ ສາຕິ ຍາຖາວສຣສຠູມິຯ ວິປ຺ສ຺ສນາຕິ ພລວວິປ຺ສ຺ສນາຯ ເກຈິ ‘‘ຠງ຺ຄຎາຓໂຕ ປຏ຺ຐາຍາ’’ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ປາທກຊ຺ຌາເນ ຈ ສຕິອາທໂຍ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄປກ຺ຂິກາ ເອວ ປຣິຍາຍ ໂພຘິປກ຺ຂິຍຠາວໂຕຯ ຕຕ຺ຖາຕິອາທິ ຈຕຸພ຺ພິທານໍ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄານໍ ຠູມິວິຠາຄທສ຺ສນໍຯ

໗໖ຯ ຉຏ຺ເຐ ເຕສໍ ອນ຺ຕເຣຕິ ເຕສໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ອນ຺ຕເຣຯ ກາມໍ ສງ຺ຄີຕິອາຣຸຬ຺ຫວເສນ ອປ຺ປກມິທໍ ສຸຕ຺ຕປທໍ, ຠຄວາ ປເນຕ຺ຖ ສນ຺ນິປຕິຕປຣິສາຍ ອຊ຺ຌາສຍານຸຣູປໍ ວິຕ຺ຖາຣິກໍ ກໂຣຕີຕິ ກຕ຺ວາ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ມຫຕີ ເທສນາ ຠວິສ຺ສຕີ’’ຕິຯ ຄາມນິຄມາທິກຖາ ນຕ຺ຖີຕິ ຕສ຺ສາ ກຖາຍ ອຕິຣຈ຺ຈານກຖາຠາວມາຫ ຯ ຕຖາ ຫີ ສາ ປຸພ຺ເພ ພຫຸລາຕິກໍ ອໂຫສິ ພຫຸປກ຺ຂໍ, ອິທານິ ອປ຺ປລາຕິກໍ ອປ຺ປປກ຺ຂນ຺ຕິ ອນິຈ຺ຈຕາມຸເຂນ ນິຍ຺ຍານິກປກ຺ຂິກາ ຊາຕາຯ ເອຕາຍາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕາຍ ປຣິຫານິຍາຯ ປຕິກິຏ຺ຐນ຺ຕິ ນິຫີນໍຯ ມມ ສາສເນຕິ ອິທໍ ກມ຺ມສ຺ສກຕຊ຺ຌານປຎ຺ຎານມ຺ປີ ວິເສສນເມວຯ ຕທຸຠຍມ຺ປີ ຫີ ພາຫິຣການໍ ຕປ຺ປຎ຺ຎາທ຺ວຍໂຕ ສາຕິສຍເມວ ສພ຺ພຎ຺ຎຸພຸທ຺ຘານໍ ເທສນາຍ ລທ຺ຘວິເສສໂຕ ວິວຏ຺ຏູປນິສ຺ສຍໂຕ ຈຯ

໗໗ຯ ສຕ຺ຕເມ ເຕສໍ ຈິຕ຺ຕາຈາຣໍ ຎຕ຺ວາຕິ ຕຖາ ກເຖນ຺ຕານໍ ເຕສໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຕຕ຺ຖ ອຸປຄມເນນ ອຕ຺ຕໂນ ເທສນາຍ ຠາຊນຠູຕໍ ຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕິໍ ຎຕ຺ວາຯ ກມ຺ມສ຺ສກຕາທີຕິ ອາທິສທ຺ເທນ ຌານປຎ຺ຎາທີນໍ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປີ ປຎ຺ຎານໍ ຄຫຓໍຯ

໗໘-໘໐ຯ ອຏ຺ຐມາທີສຸ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວາຕິ ‘‘ຍາ ເອສາ ມມ ສາສເນ’’ຕິອາທິນາ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວຯ ເສສເມຕ຺ຖ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວຯ

ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕາທິວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໘໑-໘໒ຯ ນວເມ ວຄ຺ເຄ ນຕ຺ຖິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑໐ຯ ທຸຕິຍປມາທາທິວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ

໙໘-໑໑໕ຯ ທສເມ ວຄ຺ເຄ ອຊ຺ຌຕ຺ຕສນ຺ຕາເນ ກຕໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກໍຯ ອຊ຺ຌຕ຺ຕສນ຺ຕານໂຕ ພຫິທ຺ຘາ ກຕໍ ພາຫິຣໍຯ ວຸຕ຺ຕປ຺ປຏິປກ຺ຂນເຍນາຕິ ‘‘ອວິນາສາຍາ’’ຕິ ເອວມາທິນາ ອຕ຺ໂຖ ຄເຫຕພ຺ໂພຯ ຈຕຸກ຺ໂກຏິເກຕິ ‘‘ອນຸໂຍໂຄ ອກຸສລານໍ , ອນນຸໂຍໂຄ ກຸສລານໍ, ອນຸໂຍໂຄ ກຸສລານໍ, ອນນຸໂຍໂຄ ອກຸສລານ’’ນ຺ຕິ (ອຯ ນິຯ ໑ຯ໙໘) ເອວໍ ປຣິໂຍສານສຸຕ຺ເຕ ອາຄຕນຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ນາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຎ຺ຎໍ ເອກຘມ຺ມມ຺ປິ ສມນຸປ຺ສ຺ສາມີ’’ຕິອາທິນາ (ອຯ ນິຯ ໑ຯ໑໑) ອາຄຕສຸຕ຺ຕານໍ ສມຎ຺ຎາ ຊາຕາຯ

໑໓໐ຯ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕເຍ ຍຖາໂຈທນາ ສໍກິເລສຘມ຺ມານໍ ວິປຣິເຍສນໍ, ຕໍຕໍຘມ຺ມໂກຏ຺ຐາສານຎ຺ຈ ອູນໂຕ ອຘິກໂຕ ຈ ປເວທນໍ ອຘມ຺ມໍ ຘມ຺ໂມຕິ ທີປນໍຯ ເຕເນວ ປນ ອວິປ຺ປຣີຕໂຕ ອນູນາຘິກໂຕ ຈ ປເວທນໍ ຘມ຺ມໍ ຘມ຺ໂມຕິ ທີປນໍຯ ເອວໍ ວິນຍປ຺ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ອຍຖາວິທິປ຺ປເວທນໍ ອຘມ຺ມໍ ຘມ຺ໂມຕິ ທີປນໍຯ ຍຖາວິທິປ຺ປເວທນໍ ຘມ຺ມໍ ຘມ຺ໂມຕິ ທີປນໍຯ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕເຍນ ປຎ຺ຈວິໂທ ສໍວຣວິນໂຍ ປຫານວິນໂຍ ຈ ວິນໂຍ, ຕປ຺ປຏິປກ຺ເຂນ ອວິນໂຍຯ ວິນຍນເຍນ ວຕ຺ຖຸສມ຺ປທາທິນາ ຍຖາວິທິປ຺ປຏິປຕ຺ຕິ ເອວ ວິນໂຍ, ຕພ຺ພິປຣິຍາເຍນ ອວິນໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕີສ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍາ ປາຈິຕ຺ຕິຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ອາທ຺ຍຕ຺ໂຖຯ ເຕນ ທ຺ເວນວຸຕິ ປາຈິຕ຺ຕິຍາ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ປາຏິເທສນິຍາ, ສຕ຺ຕ ອຘິກຣຓສມຖາຕິ ອິເມສໍ ສງ຺ຄໂຫຯ ເອກຕີສ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ເຕນວຸຕິ ປາຈິຕ຺ຕິຍາ’’ຕິອາທິນາ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ເສສເມຕ຺ຖ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວຯ

ອຘິຄນ຺ຕພ຺ພໂຕ ອຘິຄໂມ, ມຄ຺ຄຜລານິຯ ນິພ຺ພານໍ ປນ ອນ຺ຕຣຘານາຠາວໂຕ ອິຘ ນ ຄຍ຺ຫຕິຯ ປຏິປຊ຺ຊນໍ ປຏິປຕ຺ຕິ, ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍສມາໂຍໂຄຯ ປຏິປຊ຺ຊິຕພ຺ພໂຕ ວາ ປຏິປຕ຺ຕິຯ ປຣິຍາປຸຓິຕພ຺ພໂຕ ປຣິຍຕ຺ຕິ, ປິຏກຕ຺ຕຍໍຯ ມຄ຺ຄຄ຺ຄຫເຓນ ຄຫິຕາປິ ຕຕິຍວິຊ຺ຊາຉຬຠິຎ຺ຎາ ວິຊ຺ຊາຠິຎ຺ຎາສາມຎ຺ຎໂຕ ‘‘ຕິສ຺ໂສ ວິຊ຺ຊາ ຉ ອຠິຎ຺ຎາ’’ຕິ ປຸນປິ ຄຫິຕາຯ ຕໂຕ ປຣໍ ຉ ອຠິຎ຺ຎາຕິ ວສ຺ສສຫສ຺ສໂຕ ປຣໍ ຉ ອຠິຎ຺ຎາ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕຸໍ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ, ນ ປຏິສມ຺ຠິທາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ຕໂຕຕິ ອຠິຎ຺ຎາກາລໂຕ ປຈ຺ຉາຯ ຕາຕິ ອຠິຎ຺ຎາໂຍຯ ປຸພ຺ພກາເລ ຌານສິເນຫາຠາເວນ ເກວລາຍ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ຐຕ຺ວາ ອຄ຺ຄຜລປ຺ປຕ຺ຕາ ສຸກ຺ຂວິປ຺ສ຺ສກາ ນາມ, ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ປນ ‘‘ຌານສິເນໂຫ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ ‘‘ສມຖວິປ຺ສ຺ສນໍ ຍຸຄນທ຺ຘໍ ຠາເວຕີ’’ຕິ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໑໗໐) ວຈນໂຕຯ ປຈ຺ຉິມກສ຺ສາຕິ ສພ຺ພປຈ຺ຉິມສ຺ສຯ ກິຎ຺ຈາປິ ອຣິໂຍ ອປຣິຫານຘມ຺ໂມ , ໂສຕາປນ຺ນສ຺ສ ປນ ອຸທ຺ຘໍ ຊີວິຕປຣິຍາທານາ ອຘິຄຕຘມ຺ໂມ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ປຈ຺ຈຍສາມຄ຺ຄິຍາ ອສຕິ ຍາວ ອຸປຣິວິເສສໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ, ຕາວ ອຘິຄມສ຺ສ ອສມ຺ຠໂວ ເອວາຕິ ອາຫ – ‘‘ໂສຕາປນ຺ນສ຺ສ…ເປ… ນາມ ໂຫຕີ’’ຕິຯ ຕສ຺ສິທໍ ມນຸສ຺ສໂລກວເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ນ ໂຈເທນ຺ຕີຕິ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ມີ ວິຊ຺ຊມານໍ ໂທສໍ ຊານນ຺ຕາປີ ນ ໂຈເທນ຺ຕິ ນ ສາເຣນ຺ຕິຯ ອກຸກ຺ກຸຈ຺ຈກາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ນ ອຸປ຺ປາເທນ຺ຕິຯ ‘‘ອສກ຺ກຈ຺ຈການິໂນ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕິ ຈ ປຐນ຺ຕິ, ສາຖລິກຕາຍ ສິກ຺ຂາສຸ ອສກ຺ກຈ຺ຈການິໂນ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຠິກ຺ຂູນໍ ສເຕປິ ສຫສ຺ເສປິ ຘຣມາເນຕິ ອິທໍ ພາຫຸລ຺ລວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອນ຺ຕິມວຕ຺ຖຸອນຊ຺ຌາປນ຺ເນສຸ ກຕິປຍມຕ຺ເຕສຸປິ ຠິກ຺ຂູສຸ ຘຣມານ຺ເຕສຸ, ເອກສ຺ມີ ວາ ຘຣມານ຺ເຕ ປຏິປຕ຺ຕິ ອນນ຺ຕຣຫິຕາ ເອວ ນາມ ໂຫຕີຯ ເຕເນວາຫ – ‘‘ປຈ຺ຉິມກສ຺ສ…ເປ… ອນນ຺ຕຣຫິຕາ ໂຫຕີ’’ຕິຯ

ອນ຺ເຕວາສິເກ ຄເຫຕຸນ຺ຕີ ອນ຺ເຕວາສິເກ ສງ຺ຄເຫຕຸໍຯ ອຕ຺ຖວເສນາຕິ ອຏ຺ຐກຖາວເສນຯ ມຕ຺ຖກໂຕ ປຏ຺ຐາຍາຕິ ອຸປຣິໂຕ ປຏ຺ຐາຍຯ ອຸໂປສຖກ຺ຂນ຺ຘກມຕ຺ຕນ຺ຕີ ວິນຍມາຕິກາປາຬິມາຫຯ ອາຬວກປຎ຺ຫາທີນໍ ວິຍ ເທເວສຸ ປຣິຍຕ຺ຕິຍາ ປວຕ຺ຕີ ອປ຺ປມາຓນ຺ຕີ ອາຫ – ‘‘ມນຸສ຺ເສສູ’’ຕິຯ

ໂອຏ຺ຐຏ຺ຐິວຓ຺ຓນ຺ຕີ ໂອຏ຺ຐານໍ ອຏ຺ຐິວຓ຺ຓໍ, ທນ຺ຕກາສາວໍ ເອກໍ ວາ ທ຺ເວ ວາ ວາເຣ ຣຊິຕ຺ວາ ທນ຺ຕວຓ຺ຓໍ ກຕ຺ວາ ຘາເຣນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຯ ເກເສສຸ ວາ ອລ຺ລິຍາເປນ຺ຕີຕິ ເຕນ ກາສາວຂຓ຺ເຑນ ເກເສ ພນ຺ຘນ຺ຕາ ອລ຺ລິຍາເປນ຺ຕີຯ ຠິກ຺ຂຸໂຄຕ຺ຕສ຺ສ ອຠິກວນ຺ໂຕ ວິນາສນ຺ໂຕ ໂຄຕ຺ຣຠຸໂນຯ ອຖ ວາ ໂຄຕ຺ຕໍ ວຸຈ຺ຈຕີ ສາຘາຣຓໍ ນາມໍ, ມຕ຺ຕສທ຺ໂທ ລຸຕ຺ຕນິທ຺ທິຏ຺ໂຐ, ຕສ຺ມາ ‘‘ສມຓາ’’ຕິ ໂຄຕ຺ຕມຕ຺ຕໍ ອນຸຠວນ຺ຕີ ຘາເຣນ຺ຕີຕິ ໂຄຕ຺ຣຠຸໂນ, ນາມມຕ຺ຕສມຓາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກາສາວຄຕກຓ຺ຐຕາຍ, ກາສາວ

ຄ຺ຄຫາເຫຕຸອຸປ຺ປຊ຺ຊນກໂສກຕາຍ ວາ ກາສາວກຕ຺ຖາຯ ສງ຺ຆຄຕນ຺ຕິ ສງ຺ຆໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ທິນ຺ນຕ຺ຕາ ສງ຺ຆຄຕໍຯ ຕໍ ສຣີຣນ຺ຕິ ຕໍ ຘາຕຸສຣີຣໍຯ

ເຕເນວາຕິ ປຣິຍຕ຺ຕິອນ຺ຕຣຘານມູລກຕ຺ຕາ ເອວ ອິຕຣອນ຺ຕຣຘານສ຺ຸສຯ ສກ຺ໂກ ເທວຣາຊາ ຉາຕກກາເຍ ປຣຕິຣຄມນາຍ ກິກ຺ຂູ ອຸສ຺ສຸກ຺ກມກາສີຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍຯ ເນຕິ ອຸກເຍປີ ປໍສຸກູລິກຕ຺ເຖເຣ ຘມ຺ມກຖິກຕ຺ເຖເຣ ຈຯ ເຖຣາຕິ ຕຕ຺ຖ ກິຕາ ສກ຺ຂິກູຕາ ເຖຣາຯ ຘມ຺ມກຖິກຕ຺ເຖຣາ ‘‘ຍາວ ຕິຜ຺ຖນ຺ຕິສຸຕ຺ຕນ຺ຕາ…ເປ… ໂຍຄກ຺ເຂມາ ນ ຘໍສຕິ’’ຕິ ອິທໍ ສຸຕ຺ຕໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ‘‘ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ ຣກ຺ຂິເຕ ສນ຺ເຕ, ປຜິປ຺ຕ຺ຕິ ໂຫຕິ ຣກ຺ຂິຕາ’’ຕິ ອິມິນາ ວຈເນນ ປໍສຸກູລິກຕ຺ເຖເຣ ອປ຺ປຜິກາເນ ອກໍສຸ ຯ ອິທານິ ປຣິຍຕ຺ຕິຍາ ອນນ຺ຕຣຘານເມວ ອິຕເຣສໍ ອນນ຺ຕຣຘານເຫຕູຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ພຸຍຕິເຣກໂຕ ອນ຺ວຍໂຕ ຈ ອຸປມາຫິ ວິກາເວຕຸໍ ‘‘ຍຖາ ຫີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕໍ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວຯ

ທຸຕິຍປມາທາທິວຄ຺ຄວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ກິຕາຯ

໑໘໐-໑໘໐ຯ ເອກາທສມທ຺ວາທສມວຄ຺ຄາ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍາ ເອວຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑໓. ເອກປຸຄ຺ຄລວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ

໑໗໐. ເອກປຸຄ຺ຄລສ຺ສາຕິ ເອກປຸຄ຺ຄລວຄ຺ຄສ຺ສ. ເຕນາຫ – ‘‘ປຐເມ’’ຕິ. ເອໂກຕິ ຄຓນປຣິຈ຺ເຉໂທ, ຕໂຕ ເອວ ທຸຕິຍາທິປຏິກ຺ເຂປຕ຺ໂຖ. ປຘານາສຫາຍຕ຺ໂຖປິ ເອກສທ຺ໂທ ໂຫຕີຕິ ຕນ຺ນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ‘‘ຄຓນປຣິຈ຺ເຉໂທ’’ຕິ ອາຫ. ສມ຺ມຸຕິຍາ ເທສນາ ສມ຺ມຸຕິເທສນາ. ປຣມຕ຺ຖສ຺ສ ເທສນາ ປຣມຕ຺ຖເທສນາ. ຕຕ຺ຖາຕິ ສມ຺ມຸຕິປຣມຕ຺ຖເທສນາສຸ, ນ ສມ຺ມຸຕິປຣມຕ຺ເຖສຸ. ເຕນາຫ – ‘‘ເອວຣູປາ ສມ຺ມຸຕິເທສນາ, ເອວຣູປາ ປຣມຕ຺ຖເທສນາ’’ຕິ. ຕຕ຺ຣິທໍ ສມ຺ມຸຕິປຣມຕ຺ຖານໍ ລກ຺ຂຓໍ – ຍສ຺ມິໍ ຠິນ຺ເນ, ພຸທ຺ຘິຍາ ວາ ອວຍວວິນິພ຺ໂພເຄ ກເຕ ນ ຕໍສມຎ຺ຎາ, ສາ ຆຏປຏາທິປ຺ປເພທາ ສມ຺ມຸຕິ, ຕພ຺ພິປຣິຍາເຍນ ປຣມຕ຺ຖາ. ນ ຫິ ກກ຺ຂຬຜຸສນາທິສຠາເວ ໂສ ນໂຍ ລພ຺ຠຕິ. ຕຕ຺ຖ ຣູປາທິຘມ຺ມສມູຫໍ ສນ຺ຕານວເສນ ປວຕ຺ຕມານໍ ອຸປາທາຍ ປຸຄ຺ຄລໂວຫາໂຣຕິ ປຸຄ຺ຄໂລຕິ ສມ຺ມຸຕິເທສນາ. ເສສປເທສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ. ອຸປ຺ປາທວຍວນ຺ໂຕ ສຠາວຘມ຺ມາ ນ ນິຈ຺ຈາຕິ ອນິຈ຺ຈາຕິ ອາຫ – ‘‘ອນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ປຣມຕ຺ຖເທສນາ’’ຕິ. ເອສ ນໂຍ ເສສປເທສຸປິ. ນນຸ ຂນ຺ຘເທສນາປິ ສມ຺ມຸຕິເທສນາວ. ຣາສຏ຺ໂຐ ວາ ຫິ ຂນ຺ຘ຺ຏ຺ໂຐ ໂກຏ຺ຐາສຏ຺ໂຐ ວາຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ອຍໍ ປນ ຂນ຺ຘສມຎ຺ຎາ ຜສ຺ສາທິສຸ ປວຕ຺ຕຕຊ຺ຊາປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ວິຍ ປຣມຕ຺ຖສນ຺ນິສ຺ສຍາ ຕສ຺ສ ອາສນ຺ນຕຣາ, ປຸຄ຺ຄລສມຎ຺ຎາ ຫິ ວິຍ ນ ທູເຣຕິ ປຣມຕ຺ຖສງ຺ຄຫາ ວຸຕ຺ຕາ. ຂນ຺ຘສີເສນ ວາ ຕທຸປາທານສຠາວຘມ຺ມາ ເອວ ຄຫິຕາ. ນນຸ ຈ ສຠາວຘມ຺ມາ ສພ຺ເພປິ ສມ຺ມຸຕິມຸເຂເນວ ເທສນໍ ອາໂຣຫນ຺ຕິ, ນ ສມຸເຂນາຕິ ສພ຺ພາປິ ເທສນາ ສມ຺ມຸຕິເທສນາວ ສິຍາຕິ? ນຍິທເມວໍ, ເທເສຕພ຺ພຘມ຺ມວິຠາເຄນ ເທສນາວິຠາຄສ຺ສ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ. ນ ຫິ ສທ຺ໂທ ເກນຈິ ປວຕ຺ຕິນິມິຕ຺ເຕນ ວິນາ ອຕ຺ຖໍ ປກາເສຕີຕິ.

ສມ຺ມຸຕິວເສນເທສນໍ ສຸຕ຺ວາຕິ ‘‘ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ໂຫຕິ ອຕ຺ຕປຣິຕາປານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ’’ຕິອາທິນາ (ປຸ. ປ. ໑໗໔) ສມ຺ມຸຕິມຸເຂນ ປວຕ຺ຕິຕເທສນໍ ສຸຕມຍຎາຓຸປ຺ປາທວເສນ ສຸຕ຺ວາ. ອຕ຺ຖໍ ປຏິວິຊ຺ຌິຕ຺ວາຕິ ຕທນຸສາເຣນ ຈຕຸສຈ຺ຈສງ຺ຂາຕໍ ອຕ຺ຖໍ ສຫ ວິປສ຺ສນາຍ ມຄ຺ຄປຎ຺ຎາຍ ປຏິວິຊ຺ຌິຕ຺ວາ. ໂມຫໍ ປຫາຍາຕິ ຕເທກຏ຺ຐກິເລເສຫິ ສທ຺ຘິໍ ອນວເສສໍ ໂມຫໍ ປຊຫິຕ຺ວາ. ວິເສສນ຺ຕິ ອຄ຺ຄຜລນິພ຺ພານສງ຺ຂາຕໍ ວິເສສໍ. ເຕສນ຺ຕິ ຕາທິສານໍ ເວເນຍ຺ຍານໍ. ປຣມຕ຺ຖວເສນາຕິ ‘‘ປຎ຺ຈິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານີ’’ຕິອາທິນາ (ສໍ. ນິ. ໕.໔໗໑-໔໗໓ ອາທໂຍ) ປຣມຕ຺ຖຘມ຺ມວເສນ. ເສສໍ ອນນ຺ຕຣນເຍ ວຸຕ຺ຕສທິສເມວ.

ຕຕ຺ຣາຕິ ຕສ຺ສໍ ສມ຺ມຸຕິວເສນ ປຣມຕ຺ຖວເສນ ຈ ເທສນາຍໍ. ເທສກາສາກຸສໂລຕິ ນານາເທສກາສາສຸ ກຸສໂລ. ຕິຓ຺ຓໍ ເວທານນ຺ຕິ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ, ຕິຓ຺ຓໍ ເວທານໍ ສິປ຺ປຸຄ຺ຄຫຓຍ຺ຄານມ຺ປີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ເຕເນວ ສິປ຺ປຸຄ຺ຄຫຓໍ ປໂຣໂຕ ວກ຺ຂຕິ. ສິປ຺ປານິ ວາ ວິຊ຺ຊາຏ຺ຐານການິ ເວທນ຺ໂຕຄຘານີ ກຕ຺ວາ ‘‘ຕິຓ຺ຓໍ ເວທານ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ກເຖຕພ຺ພກາເລນ ຄີຕານິ, ນ ກຕ຺ຖຈິ ສນ຺ນິຈິຕກາເລນາຕິ ເວທານມ຺ປີ ກເຖຕພ຺ພກາເລເຍວ ຄາຫໍ ທີເປນ຺ໂຕ ‘‘ຄຸຫາ ຄີຕີ ນິຫີຕາ ນ ຄຍ຺ຫນ຺ຕີ’’ຕິອາທິ ມິຈ຺ຉາວາທໍ ປຏິກ຺ຂິປຕິ. ນານາວິຘາ ເທສກາສາ ເອເຕສນ຺ຕິ ນານາເທສກາສາ.

ປຣໂມ ອຸຕ຺ຕໂມ ອຕ຺ໂຖ ປຣມຕ຺ໂຖ, ຘມ຺ມານໍ ຍຖາພູຕສຠາໂວ. ໂລກສງ຺ເກຕມຕ຺ຕສິທ຺ຘາ ສມ຺ມຸຕິ. ຍທິ ເອວໍ ກຖໍ ສມ຺ມຸຕິກຖາຍ ສຈ຺ຈຕາຕິ ອາຫ – ‘‘ໂລກສມ຺ມຸຕິກາຣຓາ’’ຕິ, ໂລກສມຎ຺ຎໍ ນິສ຺ສາຍ ປວຕ຺ຕນໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ໂລກສມຎ຺ຎາ ຫິ ອຠິນິເວເສນ ວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ, ນາຎ຺ຎາປນາ ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ສຸຕສ຺ສ ສາວນາ ວິຍ ນ ມຸສາ ອນຕິສາວິຕພ຺ພໂຕ ຕສ຺ສາ. ເຕນາຫ ຠຄວາ – ‘‘ຊນປທນິຣຸຕ຺ຕິໍ ນາຠິນິເວເສຍ຺ຍ, ສມຎ຺ຎໍ ນາຕິຘາວເຍ’’ຕິ. ຘມ຺ມານນ຺ຕິ ສຠາວຘມ຺ມານໍ. ພູຕກາຣຓາຕິ ຍຖາພູຕກາຣຓາ ຍຖາພູຕໍ ນິສ຺ສາຍ ປວຕ຺ຕນໂຕ. ສມ຺ມຸຕີ ໂວຫຣນ຺ຕສ຺ສາຕິ ‘‘ປຸຄ຺ຄໂລ, ສຕ຺ໂຕ’’ຕິອາທິນາ ໂລກສມຎ຺ຎໍ ກເຖນ຺ຕສ຺ສ.

ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປທີປນຕ຺ຖນ຺ຕິ ໂລກປາລນກິຈ຺ເຈ ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປຘມ຺ເມ ກິຈ຺ຈໂຕ ປກາເສຕຸໍ. ເຕສຎ຺ຫິ ກິຈ຺ຈໍ ສຕ຺ຕສນ຺ຕາເນ ເອວ ປາກຏໍ ໂຫຕີຕິ ປຸຄ຺ຄລາທິຏ຺ຐານາຍ ກຖາຍ ຕໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ. ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປິ. ຍສ຺ມິຎ຺ຫິ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທ ກມ຺ມໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ, ຕໍສນ຺ຕາເນ ເອວ ຕສ຺ສ ຜລສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ກມ຺ມສ຺ສກຕາ. ເອວຎ຺ຫິ ກຕວິຎ຺ຎາຓນາໂສ ອກຕາຄໂມ ຈ ນຕ຺ຖີຕິ ສາ ປຸຄ຺ຄລາທິຏ຺ຐານາຍ ເອວ ເທສນາຍ ທີເປຕພ຺ພາ. ເຕຫິ ສຕ຺ເຕຫິ ກາຕພ຺ພປຸຎ຺ຎກິຣິຍາ ປຈ຺ຈຕ຺ຕປຸຣິສກາໂຣ. ໂສປິ ສນ຺ຕານວເສນ ນິຏ຺ຐເປຕພ຺ໂພຕິ ປຸຄ຺ຄລາທິຏ຺ຐານາຍ ເອວ ກຖາຍ ທີເປຕພ຺ໂພ. ອານນ຺ຕຣິຍທີປນຕ຺ຖນ຺ຕິ ຈຸຕິອນນ຺ຕຣໍ ຜລໍ ອນນ຺ຕຣໍ ນາມ, ຕສ຺

ນີ ອນນ຺ຕເຣ ນິຍຸຕ຺ຕານິ ຕံນິພ຺ພຕ຺ຕເນນ ອນນ຺ຕຣກຣຓສີລານິ, ອນນ຺ຕຣກຣຓປໄຍຊນານິ ວາຕິ ອານນ຺ຕຣິຍານິ, ມາຕຸຆາຕາທີນິ, ເຕສໍ ທີປນຕ຺ຖໍ. ຕານິປິ ຫິ ສນ຺ຕານວເສນ ນິຏ຺ຐເປຕພ຺ພໂຕ ‘‘ມາຕຣໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕີ’’ຕິອາທີນາ (ປຏ຺ຐາ. ໑.໑.໔໒໓) ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານາຍ ເອວ ກຖາຍ ທີເປຕພ຺ພານິ, ຕຖາ ‘‘ໂສ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕີ’’ຕິອາທີນາ (ທີ. ນິ. ໑.໕໕໖; ໓.໓໐໘; ມ. ນິ. ໑.໗໗; ໒.໓໐໙; ໓.໒໓໐; ວິພ. ໖໔໒-໖໔໓) ‘‘ໂສ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ ເອກມ຺ປິ ຊາຕິ’’ນ຺ຕິອາທີນາ (ທີ. ນິ. ໑.໒໔໔-໒໔໕; ມ. ນິ. ໑.໑໔໘, ໓໘໔, ໔໓໑; ປາຣາ. ໑໒), ‘‘ອຕ຺ຖິ ທກ຺ຂິຓາ ທາຍກໂຕ ວິສຸຊ຺ຌຕິ, ໂນ ປຏິຄ຺ຄາຫກໂຕ’’ຕິອາທີນາ (ມ. ນິ. ໓.໓໘໑) ຈ ປວຕ຺ຕາ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣປຸພ຺ເພນິວາສທກ຺ຂິຓາວິສຸທ຺ທິກຖາ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານາ ເອວ ກຕ຺ວາ ທີເປຕພ຺ພາ ສຕ຺ຕສນ຺ຕານວິສຍຕ຺ຕາ. ‘‘ອຏ຺ຐ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລາ (ສໍ. ນິ. ໑.໒໔໙) ນ ສມຍວິມຸຕ຺ໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ’’ຕິອາທີນາ (ປຸ. ປ. ໒) ຈ ປຣມຕ຺ຖກຖໍ ກເຖນ຺ໂຕປີ ໂລກສມ຺ມຸຕິຍາ ອປ຺ປຫານຕ຺ຖໍ ປຸຄ຺ຄລກຖໍ ກເຖຕີ. ເອເຕນ ວຸຕ຺ຕາວເສສາຍ ກຖາຍ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານກາເວ ປໄຍຊນໍ ສາມຎ຺ຎວເສນ ສງ຺ຄຫິຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ກາມຎ຺ເຈຕໍ ສພ຺ພໍ ອປຣິຎ຺ຎາຕວຕ຺ຖຸການໍ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ປຣິຎ຺ຎາຕວຕ຺ຖຸການມ຺ປິ ປນ ເອວໍ ເທສນາ ສຸຂາວຫາ ໂຫຕີ.

ເອກປຸຄ຺ຄໂລຕິ ວິສິຏ຺ຐສມາຈາຣາປສ຺ສຍວິຣຫິໂຕ ເອກປຸຄ຺ຄໂລ. ພຸທ຺ຘານຎ຺ຫິ ສີລາທິຄຸເຓນ ສເທວເກ ໂລເກ ວິສິຏ຺ໂຐ ນາມ ໂກຈິ ນຕ຺ຖິ, ຕຖາ ສທິໂສປີ ສມານກາເລ. ເຕນາຫ – ‘‘ນ ອິມສ຺ມິ ໂລເກ ປຣສ຺ມິ ວາ ປນ ພຸທ຺ເຘນ ເສຏ຺ໂຐ ສທິໂສ ຈ ວິຊ຺ຊຕີ’’ຕິ (ວິ. ວ. ໑໐໔໗; ກຖາ. ໗໙໙), ຕສ຺ມາ ສທິໂສປີ ໂກຈິ ນຕ຺ຖິ. ທີໂນປີ ອປສ຺ສຍຠູໂຕ ນຕ຺ເຖວ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ວິສິຏ຺ຐສມາຈາຣາປສ຺ສຍວິຣຫິໂຕ ເອກປຸຄ຺ຄໂລ’’ຕິ. ເຍ ຈ ສີລາທິຄຸເຓຫິ ນຕ຺ຖິ ເອເຕສໍ ສມາຕິ ອສມາ, ປຸຣິມກາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາ. ເຕຫິ ສໂມ ມຊ຺ເຌ ກິນ຺ນສຸວຓ຺ຓເນກ຺ຂໍ ວິຍ ນິພ຺ພິສິຏ຺ໂຐຕິ ອສມສມຏ຺ເຐນປີ ເອກປຸຄ຺ຄໂລ ອຎ຺ຎສ຺ສ ຕາທິສສ຺ສ ອຠາວາ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ອສທິສຏ຺ເຐນາ’’ຕິອາທີ.

ສຕ຺ຕໂລໂກ ອຘິປ຺ເປໂຕ ສຕ຺ຕນິກາເຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ໂຕ. ມນຸສ຺ສໂລເກ ເອວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເທວພ຺ຣຫ຺ມໂລການໍ ພຸທ຺ຘານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອໂນກາສຠາວໂຕ. ກາມເທວໂລເກ ຕາວ ນຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາສສ຺ສ ອຏ຺ຐານຠາວໂຕ ຕຖາ ອນຈ຺ຉຣິຍຠາວໂຕ. ອຈ຺ຉຣິຍຘມ຺ມາ ຫິ ພຸທ຺ຘາ ຠຄວນ຺ໂຕ. ເຕສໍ ສາ ອຈ຺ຉຣິຍຘມ຺ມຕາ ເທວຕ຺ຕຠາເວ ຐິຕານໍ ໂລເກ ນ ປາກຏາ ໂຫຕິ ຍຖາ ມນຸສ຺ສຠູຕານໍ. ເທວຠູເຕ ຫິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘ ທິສ຺ສມານໍ ພຸທ຺ຘານຸຠາວໍ ເທວານຸຠາວໂຕວ ໂລເກ ທຫຕິ, ນ ພຸທ຺ຘານຸຠາວໂຕ. ຕຖາ ສຕິ ‘‘ອຍໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ’’ຕິ ນາຘິມຸຈ຺ຈຕິ ນ ສມ຺ປສີທຕິ, ອິສ຺ສຣກຕ຺ຕຄ຺ຄາຫໍ ນ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕິ, ເທວຕ຺ຕຠາວສ຺ສ ຈ ຈິຣກາລາວຏ຺ຐານໂຕ ເອກຈ຺ຈສ຺ສຕວາທໂຕ ນ ປຣິມຸຈ຺ຈຕິ. ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ນຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍ. ສຕ຺ຕານໍ ຕາທິສຄ຺ຄາຫວິນິໂມຈນຕ຺ຖຎ຺ຫິ ພຸທ຺ຘາ ຠຄວນ຺ໂຕ ມນຸສ຺ສສຸຄຕິຍໍເຍວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ນ ເທວສຸຄຕິຍໍ. ຍສ຺ມາ ອິມໍ ຈກ຺ກວາຬໍ ມຊ຺ເຌ ກຕ຺ວາ ອິມິນາ ສທ຺ຘິໍ ຈກ຺ກວາຬານໍ ທສສຫສ຺ສສ຺ເສວ ຊາຕິກ຺ເຂຕ຺ຕຠາໂວ ທີປິໂຕ ອິໂຕ ອຎ຺ຎສ຺ສ ພຸທ຺ຘານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຏ຺ຐານສ຺ສ ເຕປິຏເກ ພຸທ຺ຘວຈເນ ອາຄຕຏ຺ຐານສ຺ສ ອຠາວໂຕ. ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ອິມສ຺ມິໍເຍວ ຈກ຺ກວາເຬ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ’’ຕິ.

ອິຘ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ໂຕປີ ກສ຺ມາ ຊມ຺ພຸທີເປ ເອວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ນ ເສສທີເປສູຕິ? ເກຈິ ຕາວ ອາຫຸ – ‘‘ຍສ຺ມາ ປຖວິຍາ ນາຠິຠູຕາ ພຸທ຺ຘຠາວສຫາ ອຈລຏ຺ຐານຠູຕາ ໂພຘິມຓ຺ຑຠູມິ ຊມ຺ພຸທີເປ ເອວ , ຕສ຺ມາ ຊມ຺ພຸທີເປ ເອວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ’’ຕິ. ເອເຕເນວ ‘‘ຕຕ຺ຖ ມຊ຺ຌິມເທເສ ເອວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ’’ຕິ ເອຕມ຺ປິ ສໍວຓ຺ຓິຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ ຕຖາ ອິຕເຣສມ຺ປິ ອວິຊຫິຕຏ຺ຐານານໍ ຕຕ຺ເຖວ ລພ຺ຠນໂຕ. ຍສ຺ມາ ປຸຣິມພຸທ຺ຘານໍ ມຫາໂພຘິສຕ຺ຕານໍ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘານຎ຺ຈ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຍາ ສາວກໂພຘິສຕ຺ຕານໍ ສາວກໂພຘິຍາ ອຠິນິຫາໂຣ ສາວກປາຣມິຍາ ສມ຺ຠຣຓປຣິປາຈນຎ຺ຈ ພຸທ຺ຘກ຺ເຂຕ຺ຕຠູເຕ ອິມສ຺ມິໍເຍວ ຈກ຺ກວາເຬ ຊມ຺ພຸທີເປ ເອວ ອິຊ຺ຌຕິ, ນ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ. ເວເນຍ຺ຍຊນວິນຍນຕ຺ໂຖ ຈ ພຸທ຺ຘຸປ຺ປາໂທ, ຕສ຺ມາ ອຄ຺ຄສາວກມຫາສາວກາທິເວເນຍ຺ຍວິເສສາເປກ຺ຂາຍ ອິມສ຺ມິໍ ຊມ຺ພຸທີເປ ເອວ ພຸທ຺ຘາ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕິ, ນ ເສສທີເປສຸ. ອຍຎ຺ຈ ນໂຍ ສພ຺ພພຸທ຺ຘານໍ ອາຈິຓ຺ຓສມາຈິຓ຺ໂຓຕິ ເຕສໍ ອຸຕ຺ຕມປຸຣິສານໍ ຕຕ຺ເຖວ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ສມ຺ປຕ຺ຕິຈກ຺ການໍ ວິຍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎູປນິສ຺ສຍຕາຍ ທຏ຺ຐພ຺ພາ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ‘‘ຕີສຸ ທີເປສຸ ພຸທ຺ຘາ ນ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕິ, ຊມ຺ພຸທີເປ ເອວ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ທີປໍ ປສ຺ສີ’’ຕິ (ທີ. ນິ. ອຏ຺ຐ. ໒.໑໗; ພຸ. ວໍ. ອຏ຺ຐ. ໒໗ ອວິທູເຣນິທານກຖາ).

ອຸຠຍມ຺ປີທໍ ວິປ຺ປກຕວຈນເມວ ອຸປ຺ປາທກິຣິຍາຍ ວຕ຺ຕມານກາລິກຕ຺ຕາ. ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນຕິ ວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ. ສຕ຺ຕິອຕ຺ໂຖ ຈາຍໍ ມານ-ສທ຺ໂທ. ຍາວຕາ ຫິ ສາມຕ຺ຖິເຍນ ມຫາໂພຘິສຕ຺ຕານໍ ຈຣິມຠເວ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພາ, ຕຕ຺ຖເກນ ໂພຘິສມ຺ຠາຣສມ຺ຠູເຕນ ປຣິປຸຓ຺ເຓນ ສມນ຺ນາຄໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເກໂຫຕິ ວິເສໂສ. ຕເມວ ຫິ ຕິວິຘໍ ວິເສສໍ ທສ຺ເສຕຸໍ – ‘‘ເອສ

ທີ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕັ໌ ອຍ຺ຖຽຄສມ຺ນາຄຕສ຺ສ ມຫາກິນິຫາຣສ຺ສ ສີຫ຺ນາລໂຕ ປຍ຺ຄາຍ ມຫາໂພທິສຕ຺ໂຕ ພຸທ຺ນກາວາຍ ນິຍຕກາວປ຺ປຕ຺ຕຕາຍ ໂພທິສມ຺ການປຍິປທັ ປຍິປ຺ຊ຺ຊມາໂນ ຍຖາວຸຕ຺ຕສາມຕ຺ຖິຍໂຍເຄນ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊມາໂນ ນາມາຕິ ອຕ຺ໂຖ ອຸປ຺ປາທສ຺ສ ເອກນ຺ຕິກຕ຺ຕາ໌ ປຣິເຍສນ຺ໂຕຕິ ວິຈິນນ຺ໂຕ໌ ປຣິປ຺ກຄເຕ ຍາເຕາຕິ ອິມິນາ ຕໂຕ ປຸພ຺ເພ ຍາຕສ຺ສ ອປຣິປ຺ກຕາຍ ເອວ ລທ຺ນາວສຣາຍ ກມ຺ມປີໂລຕິຍາ ວເສນ ໂພທິສຕ຺ໂຕ ຕຖາ ມຫາປຮານັ ປທທິຕິ ທສ຺ເສຕິ໌ ອຣຫຕ຺ຕຜລກ຺ຂເຕ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ນາມ ''ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕີ''ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕ຺ຕາ໌ ອາຄໂຕວ ນາມ ເຫຕຸສມ຺ປທາຍ ສມ຺ມເທວ ນິປ຺ຜນ຺ນຕ຺ຕາ໌

ທິຕຕ຺ຖາຍາຕິ ໂລກິຍໂລກ຺ຕ຺ຕຣສ຺ສ ທິຕສ຺ສ ສີທ຺ທິຍາ໌ ສຸຂຕ຺ຖາຍາຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ໌ ຕສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ສຕ຺ຕໂລກສ຺ສ໌ ໂສ ປນາຍັ ສຕ຺ຕໂລໂກ ເຍນ ອນຸກ຺ກເມນ ຮມ຺ມາກິສມຍັ ປາປຸຕິ, ຕັ ຕເນວ ອນຸກ຺ກເມນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ມຫາໂພທິມຕ຺ເທ''ຕິ ອາທິມາຫ໌ ຍາວຊ຺ຊທິວສາຕິ ເອຕ຺ຖ ອຊ຺ຊ-ສທ຺ເທນ ສາສນສ຺ສ ອວຍ຺ຖານກາລັ ວທຕິ໌ ເທວມນຸສ຺ສານນ຺ຕິ ອຸກ຺ກຍ຺ຖນິທ຺ເທ ໂສຕິ ທສ຺ເສຕຸ໌ – ''ນ ເກວລ''ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕັ໌ ເອເຕສມ຺ປີຕິ ນາຄສຸປຕ຺ຕາທີນມ຺ປີ໌

ອຍັ ປ຺ຸຈ຺ຉາຕິ ອິມິນາ ''ກຕໂມ''ຕິ ປທສ຺ສ ສາມຍ຺ຍໂຕ ປ຺ຸຈ຺ຉາກາໂວ ທສ຺ສິໂຕ, ນ ວິເສສໂຕຕິ ຕສ຺ສ ປ຺ຸຈ຺ຉາວິເສສກາວຍາປນຕ຺ຖັ ມຫານິທ຺ເທເສ (ມຫານິ໌ ໑໕໐) ອາຄຕາ ສພ຺ພາປີ ປ຺ຸຈ຺ຉາ ອຕ຺ຖຸທ຺ທາຣນເຍນ ທສ຺ເສຕິ ''ປ຺ຸຈ຺ຉາ ຈ ນາເມສາ''ຕິອາທິນາ໌ ອທິຍ຺ຖັ ໂຊຕິຍຕິ ເອຕາຍາຕິ ອທິຍ຺ຖໂຊຕນາ໌ ທິຍ຺ຖັ ສັສນ຺ທິຍຕິ ເອຕາຍາຕິ ທິຍ຺ຖສັສນ຺ທນາ໌ ສັສນ຺ທນຍ຺ຈ ສາກຈ຺ຉາວເສນ ວິນິຈ຺ຉຍກຣຕັ໌ ວິມຕີ ຌິນ຺ທຕິ ເອຕາຍາຕິ ວິມຕິຈ຺ເຉທນາ໌ ອນຸມຕິຍາ ປ຺ຸຈ຺ຉາ ອນຸມຕິປ຺ຸຈ຺ຉາ໌ ''ຕັ ກິ ມຍ຺ຍຖ, ກິກ຺ຂເວ''ຕິອາທິ ປ຺ຸຈ຺ຉາຍ ''ກາ ຕຸມ຺ຫາກັ ອນຸມຕີ''ຕິ ອນຸມຕິ ປ຺ຸຈ຺ຊິຕາ ໂຫຕິ໌ ກເຖຕຸກມ຺ຍຕາປ຺ຸຈ຺ຉາຕິ ກເຖ ຕຸກມ຺ຍຕາຍ ປ຺ຸຈ຺ຉາ໌ ລກ຺ຂຕນ຺ຕິ ຍາຕຸັ ອິຈ຺ຊິໂຕ ໂຍ ໂກຈິ ສກາໂວ໌ ອຍ຺ຍາຕນ຺ຕິ ເຍນ ເກນຈິ ຍາເຕນ ອຍ຺ຍາຕກາວມາຫ໌ ອທິຍ຺ຖນ຺ຕິ ທສ຺ສນກູເຕນ ຍາເຕນ ປຈ຺ຈກ຺ຂັ ວິຍ ອທິຍ຺ຖຕັ໌ ອຕຸລິຕນ຺ຕິ ''ເອຕ຺ຕກັ ເອຕ''ນ຺ຕິ ຕຸລາກູເຕນ ອຕຸລິຕຕັ໌ ອຕີ ຣິຕນ຺ຕິ ຕີຣຕກູເຕນ ອກຕຍາຕກິຣິຍາສມາປນຕັ໌ ອວິກູຕນ຺ຕິ ຍາຕສ຺ສ ອປາກຜກາວັ໌ ອວິກາວິຕນ຺ຕິ ຍາເຕນ ອປາກ ຜກຕກາວັ໌

ເຍຫິ ຄຸຕວິເສເສຫິ ນິມິຕ຺ຕກູເຕຫິ ກຄວຕິ ''ຕຖາຄໂຕ''ຕິ ອຍັ ສມຍ຺ຍາ ປວຕ຺ຕາ, ຕັທສ຺ສນຕ຺ຖັ ''ອຍ຺ຖຫີ ກາຣເຕຫິ ກຄວາ ຕຖາຄໂຕ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕັ໌ ຄຸຕວິເສສເນມິຕ຺ຕິກາເນວ ຫິ ກຄວໂຕ ສພ຺ພານິ ນາມານິ໌ ຍຖາຫ –

''ອສງ຺ຂເຍຍ຺ຍານິ ນາມານິ, ສຄຸເຕນ ມເຫສິໂນ;

ຄຸເຕນ ນາມມຸທ຺ເຮຍ຺ຍັ, ອປີ ນາມສຫສ຺ສໂຕ''ຕິ໌ (ຮ໌ ສ໌ ອຍ຺ຖ໌ ໑໖໑໖; ອຸທາ໌ ອຍ຺ຖ໌ ໕໖; ປຍິ໌ ມ໌ ອຍ຺ຖ໌ ໑໌໑໌໗໖);

ຕຖາ ອາຄໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ອາກາຣນິຍມນວເສນ ໂອປມ຺ມສມ຺ປຍິປາທນຕ຺ໂຖ ຕຖາ-ສທ຺ໂທ໌ ສາມຍ຺ຍໂຊຕນາປີ ທີ ວິເສເສ ອວ ຕິຍ຺ຖຕີຕິ໌ ປຍິປທາຄມນຕ຺ໂຖ ອາຄຕ-ສທ຺ໂທ, ນ ຍາຕຄມນຕ຺ໂຖ ''ຕຖລກ຺ຂຕັ ອາຄໂຕ''ຕິອາທີສຸ (ທີ໌ ນິ໌ ອຍ຺ຖ໌ ໑໌ກ; ມ໌ ນິ໌ ອຍ຺ຖ໌ ໑໌໑໘; ສັ໌ ນິ໌ ອຍ຺ຖ໌ ໔໌໖໌ກ໗; ອ໌ ນິ໌ ອຍ຺ຖ໌ ໑໌໑໌໑ກ໐; ອຸທາ໌ ອຍ຺ຖ໌ ໑໗) ວິຍ, ນາປີ ກາຍຄມນຕ຺ໂຖ ''ອາຄໂຕ ໂຂ ມຫາສມໂຕ, ມຄຮານັ ຄິຣິພ຺ພຊ''ນ຺ຕິອາທີສຸ (ມຫາວ໌ ຜ໖) ວິຍ໌ ຕຕ຺ຖ ຍທາກາຣນິຍມນວເສນ ໂອປມ຺ມສມ຺ປຍິປາທນຕ຺ໂຖ ຕຖາ-ສທ຺ໂທ, ຕັກຣຸຕາປທານຕ຺ຕາ ມຫາກຣຸຕາມຸເຂນ ປຸຣິມພຸທ຺ຮານັ ອາຄມນປ຺ປຍິປທັ ອຸ ທາຫຣຕາວເສນ ສາມຍ຺ຍໂຕ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຍັ-ຕັ-ສທ຺ທານັ ເອກນ຺ຕສມ຺ພນ຺ນກາວໂຕ ''ຍຖາ ສພ຺ພໂລກ…ເປ… ອາຄຕາ''ຕິ ສາຮາຣຕໂຕ ວຕ຺ວາ ປຸນ ຕັ ປຍິປທັ ມຫາປທານສຸຕ຺ຕາທີສຸ (ທີ໌ ນິ໌ ໔໌໑ ອາທໂຍ) ສມ຺ພຫຸລນິທ຺ເທເສນ ສຸປາກຍານັ ອາສນ຺ນານຍ຺ຈ ວິປສ຺ສີອາທີນັ ຉນ຺ນັ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຮານັ ວເສນ ນິທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຍຖາ ວິປສ຺ສີ ກຄວາ''ຕິອາທິມາຫ໌ ຕຕ຺ຖ ເຍນ ອກິນິຫາເຣນາຕິ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕລິງ຺ຄສມ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸສຕ຺ຖຸທສ຺ສນປພ຺ພຊ຺ຊາອກິຍ຺ຍາທິຄຸຕສມ຺ປຕ຺ຕິອທິກາຣຈ຺ຉນ຺ທານັ ວເສນ ອຍ຺ຖງ຺ຄສມ຺ນາຄເຕນ ມຫາປຕິຮາເນນ໌ ສພ຺ເພສຍ຺ຫີ ພຸທ຺ຮານັ ກາຍປ຺ປຕິຮານັ ອິມິນາວ ອກິນິຫາເຣນ ສມິຊ຺ຊຕິ ຕິ໌ ເອວັ ມຫາກິນິຫາຣວິເສເສນ ''ຕຖາຄໂຕ''ຕິ ປທສ຺ສ ອຕ຺ຖັ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ປາຣມີປູຣຕາວເສນ ທສ຺ເສຕຸ໌ – ''ຍຖາ ວິປສ຺ສີ ກຄວາ…ເປ… ກສ຺ສໂປ ກຄວາ ທານປາຣມີ ປູເຣຕ຺ວາ''ຕິອາທິມາຫ໌

ເອຕ຺ຖ ຈ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕິການັ ມຫາໂພທິປ຺ປຍິປທາຍ ໂກສລ຺ລຊນນຕ຺ຖັ ກາ ປເນຕາ ປາຣມິໂຍ, ເກນຍ຺ເຖນ ປາຣມິໂຍ, ກຕິວິຮາ ເຈ ຕາ, ໂກ ຕາສັ ກໂມ, ການິ ລກ຺ຂຕຣສປຈ຺ຈຸປຍ຺ຖານປທຍ຺ຖານານິ, ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ, ໂກ ສັກິເລໂສ, ກິ ໂວທານັ, ໂກ ປຍິປກ຺ໂຂ, ກາ

ປະຕິປັດຕິ, ໂກ ວິກາໂຄ, ໂກ ສງຄໂຫ, ໂກ ສມຸປາທນູປາໂຍ, ກີຕຸຕເກນ ກາເລນ ສມຸປາທນໍ, ໂກ ອານິສໍໂສ, ກີລຸເຈຕານໍ ຜລນຸຕິ ປາຣມີສຸ ອຍໍ ວິຕຸຖາຣກຖາ ເວທິຕພຸພາ។ ສາ ປເນສາ ອິຈຸຉນຸເຕນ ທີໝາຄມນິກາຍໍ (ທີ។ ນີ។ ຝີ។ ໑។ຖ) ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸພາ, ນ ອີຊ ທສຸສິຕາ។ ຍຖາວຸຕຸຕາຍ ປະຕິປທາຍ ຍຖາວຸຕຸຕວິກາຄານໍ ປາຣມີນໍ ປູຣິຕກາວໍ ສນຸຊາຍາຫ – "ສມຕິສ ປາຣມີໂຍ ປູເຣຕຸວາ"ຕິ។

ສຕິປີ ມຫາປຣິຈຸຈາຄານໍ ທານປາຣມີກາເວ ປຣິຈຸຈາຄວິເສສກາວທສຸສນຕຸຖລຸເຈວ ສຸທຸກຸກຣກາວທສຸສນຕຸຖລຸຈ ມຫາປຣິຈຸຈາເຄທີ ວິສໍ ຄຫເກໍ។ ຕໂຕເຍວ ຈ ອງຄປຣິຈຸຈາຄໂຕ ວິສໍ ນຍນປຣິຈຸຈາຄຄຸຄຫເກໍ, ປຣິຈຸຈາຄກາວສາມລຸເລປີ ຂນຣຊຸຊປຣິຈຸຈາຄໂຕ ປຸຕຸຕທາຣປຣິຈຸຈາຄຄຸຄຫເກລຸຈ ກຕໍ។ ຄຕປຈຸຈາຄຕິກວຕຸຕສງຂາຕາຍ ປຸພຸພກາຄປຸປະຕິປທາຍ ສທຸຂີ ອກິລຸສາສມາປຕຸຕິນິປຸຜາທນໍ ປຸພຸພໂຍໂຄ។ ທານາທີສຸເຍວ ສາຕິສຍປຸປະຕິປຕຸຕິນິປຸຜາທນໍ ປຸພຸພຈຣິຍາ, ຍາ ວາ ຈຣິຍາປີຝກສງຄຫິຕາ។ "ອກິນີຫາໂຣ ປຸພຸພໂຍໂຄ, ທານາທິປຸປະຕິປຕຸຕິ ວາ ກາຍວິເວກວເສນ ເອກຈຣິຍາ ວາ ປຸພຸພຈຣິຍາ"ຕິ ເກຈິ។ ທານາທີນລຸເຈວ ອປຸປິຈຸຉຕາທີນລຸຈ ສໍສາຣນິພຸພາເນສຸ ອາທີນວານິສໍສານລຸຈ ວິກາວນວເສນ ສຕຸຕານໍ ໂພຂິຕຸຕເຍ ປຕິຝຸຖາປນປຣິປາຈນວເສນ ຈ ປວຕຸຕາ ກຖາ ຂມຸມກຸຂານໍ។ ລາຕີນໍ ອຕຸຖຈຣິຍາ ລາຕຕຸຖຈຣິຍາ។ ສາປີ ກຣຸຕາຍນວເສເນວ។ ອາທິ-ສທຸເທນ ໂລກຕຸຖຈຣິຍາທໂຍ ສງຄຫາຕິ។ ກມຸມສຸສກຕລາຕວເສນ ອນວຊຸຊກມຸມາຍຕນສິປຸປາຍຕນວິຊຸຊາຝຸຖານປຣິຈຍວເສນ ຂນຸຊາຍຕນາທິປຣິຈຍວເສນ ລກຸຂຕຕຸຕຍຕີຣຕາວເສນ ຈ ລາຕຈາໂຣ ພຸທຸຂິຈຣິຍາ។ ສາ ປນ ອຕຸຖໂຕ ປລຸລາປາຣມີເຍວ, ລາຕສມຸກາຣທສຸສນຕຸຖໍ ວິສໍ ຄຫເກໍ។ ໂກພິຕິ ປຣິຍນຸໂຕ, ອຸກຸກໍໂສຕິ ອຕຸໂຖ។ ຈຕຸຕາໂຣ ສຕິປຝຸຖາເນ ກາເວຕຸວາຕິ ສມຸພນຸໂຂ។ ຕຕຸຖ ກາເວຕຸວາຕິ ອຸປຸປາເທຕຸວາ។ ພຸຣູເຫຕຸວາຕິ ວຑຸເຌຕຸວາ។ ສຕິປຝຸຖານາທີຄຸຄຫເຕນ ອາຄມນປຸປະຕິປທໍ ມຕຸຖກໍ ປາເປຕຸວາ ທສຸເສຕິ។ ວິປສຸສນາສຫຄຕາ ເອວ ວາ ສຕິປຝຸຖານາທໂຍ ທຝຸຖພຸພາ។ ເອຕຸຖ ຈ "ເຍນ ອກິນີຫາເຣນາ"ຕິອາທິນາ ອາຄມນປຸປະຕິປທາຍ ອາທີ ທສຸເສຕິ, "ທານປາຣມີ"ນຸຕິອາທິນາ ມຊຸຊໍ, "ຈຕຸຕາໂຣ ສຕິປຝຸຖາເນ"ຕິອາທິນາ ປຣິໂຍສານນຸຕິ ເວທິຕພຸພໍ។

ສມຸປຕິຊາໂຕຕິ ມຸຫຸຕຸຕຊາໂຕ ນິກຸຂນຸຕມຕຸໂຕ។ ນິກຸຂນຸຕມຕຸຕລຸຫິ ມຫາສຕຸຕໍ ປຖມໍ ພຸຣຫຸມາໂນ ສຸວຕຸຕຊາເລນ ປະຕິຄຸຄຕຸຫີສຸ, ເຕສໍ ຫຕຸຖໂຕ ຈຕຸຕາໂຣ ມຫາຣາຊາໂນ ອຊີນປຸປເວຕີຍາ, ເຕສໍ ຫຕຸຖໂຕ ມນຸສຸສາ ທຸກູລຈຸມຸພເກນ ປະຕິຄຸຄຕຸຫີສຸ, ມນຸສຸສານໍ ຫຕຸຖໂຕ ມຸຈຸຈິຕຸວາ ປຖວິຍໍ ປຕິຝຸຖິໂຕ។ ຍຖາຫາຕິອາທິນາ ມຫາປທານເທສນາຍ ວຸຕຸຕວຈນໍ ນິທສຸເສຕິ។ ເສຕມຸຫິ ລຕຸເຕຕິ ທິພຸພເສຕຈຸລຕຸເຕ។ ອນຸຂາຣິຍມາເນຕີ ຂາຣິຍມາເນ។ ເອຕຸຖ ຈ ລຕຸຕຄຸຄຫເຕເນວ ຂຄຄາທີນິປລຸຈ ກກຸຂກຕຸຫານິ ວຸຕຸຕາເນວາຕິ ທຝຸຖພຸພໍ។ ຂຄຄຕາລວຕຸຜໂມຣຫຕຸຖກວາລພີຊນີອຸຕຸຫີສປຝຸຜາປີ ຫີ ລຕຸເຕນ ສຫ ຕທາ ອຸປຝຸຖິຕາ ອເຫສຸໍ។ ລຕຸຕາທີນິເຍວ ຈ ຕທາ ປລຸລາຍີສຸ, ນ ລຕຸຕາທິຄຸຄາຫກາ។ ສພຸພາ ຈ ທິສາຕິ ທສ ທິສາ, ນຍິທໍ ສພຸພທິສາວິໂລກນໍ ສຕຸຕປທວີຕິຫາຣຸຕຸຕຣກາລໍ។ ມຫາສຕຸໂຕ ທີ ມນຸສຸສານໍ ຫຕຸຖໂຕ ມຸຈຸຈິຕຸວາ ປຸຣຕຸຖິມໍ ທິສໍ ໂອໂລເກສິ, ຕຕຸຖ ເທວມນຸສຸສາ ຄນຸຂມາລາທີຫີ ປູຊຍມານາ, "ມຫາປຸຣິສ, ອີຊ ຕຸມຸເຫຫີ ສທີໂສປີ ນຕຸຖີ, ກຸໂຕ ອຸຕຸຕຣີຕໂຣ"ຕິ ອາຫໍສຸ។ ເອວໍ ຈຕສຸໂສ ທິສາ ຈຕສຸໂສ ອນຸທິສາ ເຫຝຸຖາ ອຸປຣີຕິ ສພຸພາ ທິສາ ອນຸວິໂລເກຕຸວາ ສພຸພຕຸຖ ອຕຸຕນາ ສທິສໍ ອທິສຸວາ "ອຍໍ ອຸຕຸຕຣາ ທິສາ"ຕິ ສຕຸຕປທວີຕິຫາເຣນ ອຄມາສີ។ ອາສກິນຸຕິ ອຸຕຸຕມໍ។ ອຄຸໂຄຕິ ສພຸພປຖໂມ។ ເຊຝຸໂຖຕິ ເສຝຸໂຖຕິ ຈ ຕສຸເສວ ເວວຈນໍ។ ອຍມນຸຕິມາ ຊາຕິ, ນຕຸຖິ ທານີ ປຸນພຸກໂວຕິ ອີມສຸມີ ອຕຸຕກາເວ ປຕຸຕພຸພໍ ອຣຫຕຸຕໍ ພຸຍາກາສີ។ "ອເນເກສໍ ວິເສສາຂິຄມານໍ ປຸພຸພນິມິຕຸຕກາເວນາ"ຕິ ສໍຂິຕຸເຕນ ວຸຕຸຕມຕຸຖໍ "ຍລຸຫີ"ຕິອາທິນາ ວິຕຸຖາຣໂຕ ທສຸເສຕິ។ ຕຕຸຖ ເອຕຸຖາຕິ –

"ອເນກສາຂລຸຈ ສຫສຸສມຕຸຫລໍ,

ລຕຸຕໍ ມຣູ ຂາຣຍຸມນຸຕລິກຸເຂ;

ສຸວຕຸຕທຕຸທາ ວິຕິປຕນຸຕິ ຈາມຣາ,

ນ ທິສຸສເຣ ຈາມຣລຕຸຕຄາຫກາ"ຕິ។ (ສຸ។ ນີ។ ໖໙໑) –

ອິມິສຸສາ ຄາຖາຍ។ ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຕເມວ ສພຸພຕຸຖ ອປຸປະຕິຫຕຈາຣຕາຍ ອນາວຣຕລາຕນຸຕິ ອາຫ – "ສພຸພລຸລຸຕານາວ

ຣຕຍາຕປ຺ຝິລາກ຺ສາ''ຕິ. ຕຖາ ອຍໍ ກຄວາປີ ຄໂຕ…ເປ… ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕກາເວນາຕິ ເອເຕນ ອກິຊາຕິຍໍ ຬມ຺ມຕາວເສນ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນກວິເສສາ ສພ຺ພໂພຬິສຕ຺ຕານໍ ສາຬາຣຕາຕິ ທສ຺ເສຕິ. ປາຣມິຕານິສ຺ສນ຺ທາ ທີ ເຕຕິ.

ວິກ຺ກມີຕິ ອຄມາສີ. ມຣູຕິ ເທວາ. ສມາຕິ ວິໂລກນສມຕາຍ ສມາ ສທິສີໂຍ. ມຫາປຸຣິໂສ ທີ ຍຖາ ເອກໍ ທິສໍ ວິໂລເກສິ, ເອວໍ ເສສທິສາປີ, ນ ກຕ຺ຖຈິ ວິໂລກເນ ວິພນ຺ໂຬ ຕສ຺ສ ອໂຫສີຕິ. ສມາຕິ ວາ ວິໂລເກຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນ ທີ ຕທາ ໂພຬິສຕ຺ຕສ຺ສ ວິຣູປພິກາຈ຺ຉວິສມຣູປານິ ວິໂລເກຕຸໍ ອຍຸຕ຺ຕານິ ທິສາສຸ ອຸປຍ຺ຄຫນ຺ຕີຕິ.

''ເອວໍ ຕຖາ ຄໂຕ''ຕິ ກາຍຄມນຍ຺ເຄນ ຄຕສທ຺ເທນ ຕຖາຄຕສທ຺ທໍ ນິທ຺ທິສິຕ຺ວາ ອິທານິ ຍາຕຄມນຍ຺ເຄນ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ – ''ອຖ ວາ''ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ເນກ຺ຂມ຺ເມນາຕິ ອໂລກປ຺ປ຺ຬາເນນ ກຸສລຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທນ. ກຸສລາ ທີ ຬມ຺ມາ ອິຬ ເນກ຺ຂມ຺ມໍ, ນ ປພ຺ພຊ຺ຊາທໂຍ. ''ປຖມຊ຺ຊາເນນາ''ຕິ ຈ ວທນ຺ຕິ. ປຫາຍາຕິ ປຊ຺ຫິຕ຺ວາ. ຄໂຕ ອຬິຄໂຕ, ປຝິປນ຺ໂນ ອຸຕ຺ຕຣິວິເສສນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຫາຍາຕິ ວາ ປຫານເຫຕຸ, ປຫານລກ຺ຂຕໍ ວາ. ເຫຕຸລກ຺ຂຕຕ຺ໂຖ ທີ ອຍໍ ປຫາຍສທ຺ໂທ. ກາມຈ຺ຉນ຺ທາທິປ຺ປຫານ ເຫຕຸກຍ຺ທີ ''ຄໂຕ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕໍ ຄມນໍ ອວໂພໂຬ, ປຝິປຕ຺ຕິ ເອວ ວາ ກາມຈ຺ຉນ຺ທາທິປ຺ປຫາເນນ ຈ ລກ຺ຂິຍຕິ. ເອສ ນໂຍ ປທາເລຕ຺ວາຕິອາທີສຸປີ. ອພ຺ຍາປາເທນາຕິ ເມຕ຺ຕາຍ. ອາໂລກສຍ຺ຍາຍາຕິ ວິກູຕໍ ກຕ຺ວາ ມນສິກຣເຕນ ອຸປຍ຺ຄິຕອາໂລກ ສຍ຺ຊານເນນ. ອວິກ຺ເຂເປນາຕິ ສມາຬິນາ. ຬມ຺ມວວຕ຺ຖາເນນາຕິ ກຸສລາທິຬມ຺ມານໍ ຍາຖາວນິຈ຺ຉເຍນ. ''ສປ຺ປ຺ຈ຺ຈຍນາມ ຣູປວວຕ຺ຖາເນນາ''ຕິປີ ວທນ຺ຕິ. ເອວໍ ກາມຈ຺ຉນ຺ທາທິນີວຣຕປ຺ປຫາເນນ ''ອກິຊ຺ຊໍ ໂລເກ ປຫາຍາ''ຕິອາທິນາ (ວິກ. ໕໐໗) ວຸຕ຺ຕາຍ ປຖມຊ຺ຊານສ຺ສ ປຸພ຺ພກາຄປ຺ປຝິປທາຍ ກຄວໂຕ ຕຖາຄຕກາວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ສທ ອຸປາເຍນ ອຍ຺ຄທີ ສມາປຕ຺ຕີທີ ອຍ຺ຄາຣສທີ ຈ ມຫາວິປ຺ສ຺ສນາທີ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ – ''ຍາເຕນາ''ຕິອາທິມາຫ. ນາມຣູປປຣິຄ຺ຄຫກງ຺ຂາວິຕຣຕານຍ຺ທີ ວິພນ຺ຬກູຕສ຺ສ ໂມຫສ຺ສ ທູຣີກຣເຕນ ຍາຕປຣິຍ຺ຍາຍໍ ຄິຕສ຺ສ ອນິຈ຺ຈສຍ຺ຍາທໂຍ ສິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕຖາ ຊານສມາປຕ຺ຕີສຸ ອກິຣ ຕີນິມິຕ຺ເຕນ ປາໂມຊ຺ເຊນ ຕຕ຺ຖ ອນກິຣຕິຍາ ວິໂນທິຕາຍ ຊານາທີນໍ ສມຬິຄໂມຕິ ສມາປຕ຺ຕິວິປ຺ສ຺ສນານໍ ອຣຕິວິໂນທນອວິຊ຺ ຊາປທາລນາທິອຸປາໂຍ, ອຸປ຺ປຝິປາຝິນິທ຺ເທໂສ ປນ ນີວຣຕສກາວາຍ ອວິຊ຺ຊາຍ ເຫຍ຺ຄາ ນີວຣເຕສຸປີ ສງ຺ຄຫສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ທຍ຺ຄພ຺ໂພ. ສມາປຕ຺ຕິວິຫາຣປ຺ປເວສວິພນ຺ຬເນນ ນີວຣຕານິ ກວາຍສທິສານີຕິ ອາຫ – ''ນີວຣຕກວາຍໍ ອຸຄ຺ຆາເຝຕ຺ວາ''ຕິ.

''ຣຕ຺ຕີ ວິຕກ຺ເກຕ຺ວາ ວິຈາເຣຕ຺ວາ ທິວາ ກມ຺ມນ຺ເຕ ປໂຍເຊຕິ''ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໒໕໑) ວຸຕ຺ຕຍ຺ຄາເນ ວິຕກ຺ກວິຈາຣາ ຬູມາຍນາ ອຬິປ຺ເປຕາຕິ ອາຫ – ''ວິຕກ຺ກວິຈາຣຬູມ''ນ຺ຕິ. ກິຍ຺ຈາປີ ປຖມຊ຺ຊານູປຈາເຣເຍວ ທຸກ຺ຂໍ, ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊາໂນປຈາເຣເຍວ ຈ ສຸຂໍ ປຫິຍຕິ, ອຕິສຍປ຺ປຫານໍ ປນ ສນ຺ຬາຍາຫ – ''ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊາເນນ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຫາຍາ''ຕິ. ຣູປສຍ຺ຍາຕິ ສຍ຺ຍາສີເສນ ຣູປາວຈຣຊ຺ຊານານິ ເຈວ ຕທາຣມ຺ມຕານິ ຈ ວຸຕ຺ຕານິ. ຣູປາວຈຣຊ຺ຊານມ຺ປີ ທີ ''ຣູປ''ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລເປນ ''ຣູປີ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ''ຕິອາທີສຸ (ມ. ນິ. ໒.໒໔໗; ຬ.ຬ.໑໒; ຬ. ສ. ໒໔໗; ປຝິ. ມ. ໑.໒໐໙). ຕສ຺ສ ອາຣມ຺ມຕມ຺ປີ ກສິຕຣູປໍ ''ຣູປ''ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ປຸຣິມປທໂລເປນ ''ພທິທ຺ຬາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ສຸວຕ຺ຕທຸພ຺ພຕ຺ຕານິ''ຕິອາທີສຸ (ທີ. ນິ. ໒.໑໗໓-໑໗໒; ມ. ນິ. ໒.໒໔໙; ຬ. ສ. ໒໔໒-໒໔໕). ຕສ຺ມາ ອິຬ ຣູເປ ຣູປຊ຺ຊາເນ ຕໍສຫຄຕສຍ຺ຍາ ຣູປສຍ຺ຍາຕິ ເອວໍ ສຍ຺ຍາສີເສນ ຣູປາວຈຣຊ຺ຊານານິ ວຸຕ຺ຕານິ. ຣູປໍ ສຍ຺ຍາ ອສ຺ສາຕິ ຣູປສຍ຺ຍໍ, ຣູປສ຺ສ ນາມນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ເອວໍ ປຖວີກສິຕາທິເກທສ຺ສ ຕ ທາຣມ຺ມຕສ຺ສ ເຈຕໍ ອຬິວຈນນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ປຝິຆສຍ຺ຍາຕິ ຈກ຺ຂາທີນໍ ວຕ຺ຖູນໍ ຣູປາທີນໍ ອາຣມ຺ມຕານຍ຺ຈ ປຝິຆາເຕນ ປຝິຫນເນນ ວິສຍິວິສຍສໂມຬາເນ ສມຸປ຺ປນ຺ນາ ທ຺ວິປຍ຺ຈວິຍ຺ຍາຕສຫຄຕາ ສຍ຺ຍາ ປຝິຆສຍ຺ຍາ. ນານຕ຺ຕສຍ຺ຍາໂຍຕິ ນານຕ຺ເຕ ໂຄຈເຣ ປວຕ຺ຕາ ສຍ຺ຍາ, ນານຕ຺ຕາ ວາ ສຍ຺ຍາ ນານຕ຺ຕສຍ຺ຍາ, ອຍ຺ຄ ກາມາວຈຣກຸສລສຍ຺ຍາ, ທ຺ວາທສ ອກຸສລສຍ຺ຍາ, ເອກາທສ ກາມາວຈຣກຸສລວິປາກສຍ຺ຍາ, ທ຺ເວ ອກຸສລວິປາກສຍ຺ຍາ, ເອກາທສ ກາມາວຈຣກິຣິຍສຍ຺ຍາຕິ ເອຕາສໍ ຈຕ຺ຈຕ຺ຕາລີສສຍ຺ຍານເມຕໍ ອຬິວຈນໍ. ເອຕາ ທີ ຍສ຺ມາ ຣູປສຍ຺ຍາທິເກເທ ນານຕ຺ເຕ ນານາສກາເວ ໂຄຈເຣ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ຍສ຺ມາ ຈ ນານຕ຺ຕາ ນານາສກາວາ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ອສທິສາ, ຕສ຺ມາ ''ນານຕ຺ຕສຍ຺ຍາ''ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ.

ອນິຈ຺ຈສ຺ສ, ອນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ວາ ອນຸປ຺ສ຺ສນາ ອນິຈ຺ຈານຸປ຺ສ຺ສນາ, ເຕກູມກຬມ຺ມານໍ ອນິຈ຺ຈຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕາຍ ອນຸປ຺ສ຺ສນາເຍ ຕໍ ນາມໍ. ນິຈ຺ຈສຍ຺ຍນ຺ຕິ ສງ຺ຂຕຬມ຺ເມ ''ນິຈ຺ຈາ ສສ຺ສຕາ''ຕິ ປວຕ຺ຕໍ ມິຈ຺ຉາສຍ຺ຍໍ. ສຍ຺ຍາສີເສນ ທິຍ຺ຄິຈິຕ຺ຕານມ຺ປີ ຄຫຕໍ ທຍ຺ຄພ຺ພໍ. ເອສ ນໂຍ ອິໂຕ ປເຣສຸປີ. ນິພ຺ພິທານຸປ຺ສ຺ສນາຍາຕິ ສງ຺ຂາເຣສຸ ນິພ຺ພິຊ຺ຊນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕາຍ ອນຸປ຺ສ຺ສນາຍ. ນນ຺ທິນ຺ຕິ ສປ຺ປີຕິກຕຕ຺ຫໍ. ວິຣາຄານຸປ຺ສ຺ສນາຍາຕິ ສງ຺ຂາເຣສຸ ວິຣຊ຺ຊນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕາຍ ອນຸປ຺ສ຺ສນາຍ. ນິໂຣຬານຸປ຺ສ຺ສ ນາຍາຕິ ສງ຺ຂາຣານໍ ນິໂຣຬສ຺ສ ອນຸປ຺ສ຺ສນາຍ. ''ເຕ ສງ຺ຂາຣາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິເຍວ, ອາຍຕິ ສມຸທຍວເສນ ນ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕີ''ຕິ ເອວໍ ວາ ອນຸປ຺ສ຺ສນາ ນິໂຣຬານຸປ຺ສ຺ສນາ. ເຕເນວາຫ – ''ນິໂຣຬານຸປ຺ສ຺ສນາຍ ນິໂຣເຬຕິ, ໂນ ສມຸເທຕິ''ຕິ. ມຸຈ຺ຈິຕຸກມ຺ຍຕາ ທີ

ອຍໍ ພລປ຺ປຕ຺ຕາຕິຯ ປຏິນິສ຺ສຊ຺ຊນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕາ ອນຸປສ຺ສນາ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄານຸປສ຺ສນາຯ ປຏິສງ຺ຂາ ສນ຺ຕິຏ຺ຐນາ ຫິ ອຍໍຯ ອາທານນ຺ຕິ ນິຈ຺ຈາທິວເສນ ຄຫຓໍຯ ສນ຺ຕຕິສມູຫກິຈ຺ຈາຣມ຺ມຓານໍ ວເສນ ເອກຕ຺ຕຄ຺ຄຫຓໍ ຆນສຎ຺ຎາຯ ອາຍູຫນໍ ອຠິສງ຺ຂຣຓໍຯ ອວຕ຺ຖາວິເສສາປຕ຺ຕິ ວິປຣິຓາໂມຯ ຘຸວສຎ຺ຎນ຺ຕິ ຖິຣຠາວຄ຺ຄຫຓໍຯ ນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ສມູຫາທິຆນວເສນ ສກິຈ຺ຈປຣິຈ຺ເຉທຕາຍ ຈ ສງ຺ຂາຣານໍ ສວິຄ຺ຄຫຄ຺ຄຫຓໍຯ ປຓິຘິນ຺ຕິ ຣາຄາທິປຓິຘິຯ ສາ ປນຕ຺ຖໂຕ ຕຓ຺ຫາວເສນ ສງ຺ຂາເຣສຸ ນນ຺ທິຕາຯ ອຠິນິເວສນ຺ຕິ ອຕ຺ຕານຸທິຏ຺ຐິຯ

ອນິຈ຺ຈທຸກ຺ຂາທິວເສນ ສພ຺ພຘມ຺ມຕີຣຓໍ ອຘິປຎ຺ຎາຘມ຺ມວິປສ຺ສນາຯ ສາຣາທານາຠິນິເວສນ຺ຕິ ອສາເຣ ສາຣຄ຺ຄຫຓວິປລ຺ລາສໍຯ ອິສ຺ສຣກຸຕ຺ຕາທິວເສນ ໂລໂກ ສມຸປ຺ປນ຺ໂນຕິ ອຠິນິເວໂສ ສມ຺ໂມຫາຠິນິເວໂສຯ ເກຈິ ປນ “ອໂຫສິ ນຸ ໂຂ ອຫມ ຕີຕມທ຺ຘານນ຺ຕິອາທິນາ ປວຕ຺ຕສໍສຍາປຕ຺ຕິ ສມ຺ໂມຫາຠິນິເວໂສ”ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ສງ຺ຂາເຣສຸ ເລຓຕາຓຠາວຄ຺ຄຫຓໍ ອາລ ຍາຠິນິເວໂສຯ “ອາລຍຣຕາ ອາລຍສມ຺ມຸທິຕາ”ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໖໔; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໘໑; ໒ຯ໓໓໗; ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໑໗໒; ມຫາວຯ ໗) ວຈນໂຕ ອາລໂຍ ຕຓ຺ຫາ, ສາເຍວ ຈກ຺ຂາທີສຸ ຣູປາທີສຸ ຈ ອຠິນິເວສວເສນ ປວຕ຺ຕິຍາ ອາລຍາຠິນິເວໂສຕິ ເກຈິຯ “ເອວໍວິຘາ ສງ຺ຂາຣາ ປຏິນິສ຺ສຊ຺ຊິຍນ຺ຕີ”ຕິ ປວຕ຺ຕໍ ຎາຓໍ ປຏິສງ຺ຂານຸປສ຺ສນາຯ ວຏ຺ຏໂຕ ວິຄຕ຺ຕາ ວິວຏ຺ຏໍ, ນິພ຺ພານໍຯ ຕຕ຺ຖ ອາຣມ຺ມຓກຣຓສງ຺ຂາເຕນ ອນຸປສ຺ສເນນ ປວຕ຺ຕິຍາ ວິວຏ຺ຏານຸປສ຺ສນາ, ໂຄຕ຺ຣຠູຯ ສໍໂຍຄາຠິນິເວສນ຺ຕິ ສໍຍຸຊ຺ຊນວເສນ ສງ຺ຂາເຣສຸ ອຠິນິວິສນໍຯ ທິຏ຺ເຐກຏ຺ເຐຕິ ທິຏ຺ຐິຍາ ສຫຊາເຕກຏ຺ເຐ ປຫາເນກຏ຺ເຐ ຈຯ ໂອຬາຣິເກຕິ ອຸປຣິມຄ຺ຄວຊ຺ເຊ ກິເລເສ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຎ຺ຎຖາ ທສ຺ສນປ຺ປຫາຕພ຺ພາປິ ທຸຕິຍມຄ຺ຄວຊ຺ເຊຫິ ໂອຬາຣິກາຕິຯ ອຓຸສຫຄເຕຕິ ອຓຸຠູເຕຯ ອິທໍ ເຫຏ຺ຐິມມຄ຺ຄວຊ຺ເຊ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສພ຺ພກິເລເສຕິ ອວສິຏ຺ຐສພ຺ພກິເລເສຯ ນ ຫິ ປຐມາທິມຄ຺ເຄຫິປິ ປຫີນາ ກິເລສາ ປຸນ ປຫີຍນ຺ຕີຕິຯ

ກກ຺ຂຬຕ຺ຕໍ ກຖິນຠາໂວຯ ປຄ຺ຆຣຓໍ ທຣວຠາໂວຯ ໂລກິຍວາຍຸນາ ກສ຺ຕາຍ ວິຍ ເຍນ ຕໍຕໍກລາປສ຺ສ ອຸທ຺ຘຸມາຍນໍ, ຖທ຺ຘຠາໂວ ວາ, ຕໍ ວິຕ຺ຖມ຺ຠນໍຯ ວິຊ຺ຊມາເນປິ ກລາປນ຺ຕຣຠູຕານໍ ກລາປນ຺ຕຣຠູເຕຫິ ຜຸຏ຺ຐຠາເວ ຕໍຕໍຠູຕວິວິຕ຺ຕຕາ ຣູປປຣິຍນ຺ໂຕ ອາກາໂສຕິ ເຍສໍ ໂຍ ປຣິຈ຺ເຉໂທ, ເຕຫິ ໂສ ອສມ຺ຜຸຏ຺ໂຐວ, ອຎ຺ຎຖາ ຠູຕານໍ ປຣິຈ຺ເຉທຠາໂວ ນ ສິຍາ ພ຺ຍາປີຕຠາວາປຕ຺ຕິໂຕຯ ຍສ຺ມິໍ ກລາເປ ຠູຕານໍ ປຣິຈ຺ເຉໂທ, ເຕຫິ ອສມ຺ຜຸຏ຺ຐຠາໂວ ອສມ຺ຜຸຏ຺ຐລກ຺ຂຓໍຯ ເຕນາຫ – ຠຄວາ ອາກາສຘາຕຸນິທ຺ເທເສ (ຘຯ ສຯ ໖໓໗) “ອສມ຺ຜຸຏ຺ໂຐ ຈຕູຫິ ມຫາຠູເຕຫີ”ຕິຯ

ວິໂຣຘິປຈ຺ຈຍສນ຺ນິປາເຕ ວິສທິສຸປ຺ປຕ຺ຕິ ຣຸປ຺ປນໍຯ ເຈຕນາປຘານຕ຺ຕາ ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ຘຘມ຺ມານໍ ເຈຕນາວເສເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ – “ສງ຺ຂາຣານໍ ອຠິສງ຺ຂຣຓລກ຺ຂຓ”ນ຺ຕິຯ ຕຖາ ຫິ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີເຍ ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ຘວິຠງ຺ເຄ (ວິຠຯ ໕໒) “ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສຊາ ເຈຕນາ”ຕິອາທິນາ ເຈຕນາວ ວິຠຕ຺ຕາຯ ອຠິສງ຺ຂຣຓລກ຺ຂຓາ ຈ ເຈຕນາຯ ຍຖາຫ – “ຕຕ຺ຖ ກຕໂມ ປຸຎ຺ຎາຠິສງ຺ຂາໂຣ, ກຸສລາ ເຈຕນາ ກາມາວຈຣາ”ຕິອາທິຯ ຜຣຓໍ ສວິປ຺ຜາຣິກຕາຯ ອສ຺ສທ຺ຘິເຍຕິ ອສ຺ສທ຺ຘິຍເຫຕຸຯ ນິມິຕ຺ຕຕ຺ເຖ ຠຸມ຺ມໍຯ ເອສ ນໂຍ ໂກສຊ຺ເຊຕິອາທີສຸຯ ວູປສມລກ຺ຂຓນ຺ຕິ ກາຍຈິຕ຺ຕປຣິຬາຫູປສມລກ຺ຂຓໍຯ ລີນຸທ຺ຘຈ຺ຈຣຫິເຕ ອຘິຈິຕ຺ເຕ ປວຕ຺ຕມາເນ ປຄ຺ຄຫນິຄ຺ຄຫສມ຺ປຫໍສເນສຸ ອພ຺ຍາວຏຕາຍ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂນໍ ປຏິສງ຺ຂານໍ ປກ຺ຂປາຕຸປຈ຺ເຉທໂຕຯ

ມຸສາວາທາທີນໍ ວິສໍວາທນາທິກິຈ຺ຈຕາຍ ລູຂານໍ ອປຣິຄ຺ຄາຫການໍ ປຏິປກ຺ຂຠາວໂຕ ປຣິຄ຺ຄາຫກສຠາວາ ສມ຺ມາວາຈາ, ສິນິທ຺ຘຠາວໂຕ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ເມ ສມ຺ມາວາຈາປຈ຺ຈຍສຸຠາສິຕານໍ ໂສຕາຣຎ຺ຈ ປຸຄ຺ຄລໍ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕີຕິ ສາ ປຣິຄ຺ຄຫລກ຺ຂຓາຯ ກາຍິກກິຣິຍາ ກິຎ຺ຈິ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ສມຸຏ຺ຐາເປຕິ, ສຍຎ຺ຈ ສມຸຏ຺ຐຫນໍ ຆຏນໍ ໂຫຕີຕິ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ຕສງ຺ຂາຕາ ວິຣຕິປິ ສມຸຏ຺ຐານລກ຺ຂຓາ ທຏ຺ຐພ຺ພາ, ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ວາ ອຸກ຺ຂິປນໍ ສມຸຏ຺ຐາປນໍ ກາຍິກກິຣິຍາຍ ຠາຣຸກ຺ຂິປນໍ ວິຍຯ ຊີວມານສ຺ສ ສຕ຺ຕສ຺ສ, ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ວາ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍປວຕ຺ຕິຍາ, ອາຊີວສ຺ເສວ ວາ ສຸທ຺ຘິ ໂວທານໍຯ “ສງ຺ຂາຣາ”ຕິ ອິຘ ເຈຕນາ ອຘິປ຺ເປຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ – “ສງ຺ຂາຣານໍ ເຈຕນາລກ຺ຂຓ”ນ຺ຕິຯ ນມນໍ ອາຣມ຺ມຓາຠິມຸຂຠາໂວຯ ອາຍຕນໍ ປວຕ຺ຕນໍຯ ອາຍຕນວເສນ ຫິ ອາຍສງ຺ຂາຕານໍ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິການໍ ປວຕ຺ຕິຯ ຕຓ຺ຫາຍ ເຫຕຸລກ຺ຂຓນ຺ຕິ ວຏ຺ຏສ຺ສ ຊນກເຫຕຸຠາໂວ, ມຄ຺ຄສ຺ສ ປນ ນິພ຺ພານສມ຺ປາປກຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຍເມເຕສໍ ວິເສໂສຯ

ຕຖລກ຺ຂຓໍ ອວິປຣີຕສຠາໂວຯ ເອກຣໂສ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎນາຕິວຕ຺ຕນໍ ອນູນາຘິກຠາໂວຯ ຍຸຄນທ຺ຘາ ສມຖວິປສ຺ສນາວຯ “ສທ຺ຘາປຎ຺ຎາ ປຄ຺ຄຫາວິກ຺ເຂປາ”ຕິປິ ວທນ຺ຕິຯ ຂເຍຕິ ກິເລສກ຺ຂເຍ ມຄ຺ໂຄຯ ອນຸປ຺ປາທປຣິໂຍສານຕາຍ ອນຸປ຺ປາໂທ ຜລໍຯ ປສ຺ສທ຺ຘິ ກິເລສວູປສໂມຯ ຉນ຺ທສ຺ສາຕິ ກຕ຺ຕຸກາມຕາຉນ຺ທສ຺ສຯ ມູລລກ຺ຂຓໍ ປຕິຏ຺ຐາຠາໂວຯ ສມຸຏ຺ຐານລກ຺ຂຓໍ

ອາຣມ຺ມຓປ຺ປຏິປາທກຕາຍ ສມ຺ປ຺ຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸຕາຯ ສໂມຘານໍ ວິສຍາທິສນ຺ນິປາເຕນ ຄເຫຕພ຺ພາກາໂຣ, ຍາ ສງ຺ຄຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ສມໍ, ສຫ ໂອທຫນ຺ຕິ ອເນນ ສມ຺ປ຺ຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມາຕິ ວາ ສໂມຘານໍ, ຜສ຺ໂສຯ ສໂມສຣນ຺ຕິ ສນ຺ນິປຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ສໂມສຣຓໍຯ ເວທນາຍ ວິນາ ອປ຺ປວຕ຺ຕມານາ ສມ຺ປ຺ຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມາ ເວທນານຸກວນນິມິຕ຺ຕໍ ສໂມສຏາ ວິຍ ໂຫນ຺ຕີຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ໂຄປານສີນໍ ກູຏໍ ວິຍ ສມ຺ປ຺ຍຸຕ຺ຕານໍ ປາໂມກ຺ຂຠາໂວ ປມຸຂລກ຺ຂຓໍຯ ຕໂຕ, ເຕສໍ ວາ ສມ຺ປ຺ຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ອຸຕ຺ຕຣິ ປຘານນ຺ຕິ ຕຕຸຕ຺ຕຣິຯ ປຎ຺ຎຸຕ຺ຕຣາ ຫິ ກຸສລາ ຘມ຺ມາຯ ວິມຸຕ຺ຕິຍາຕິ ຜລສ຺ສຯ ຕຎ຺ຫິ ສີລາທິຄຸຓສາຣສ຺ສ ປຣມຸກ຺ກໍສຠາເວນ ສາຣໍຯ ອຍຎ຺ຈ ລກ຺ຂຓວິຠາໂຄ ຉຘາຕຸປຎ຺ຈຌານງ຺ຄາທິວເສນ ຕໍຕໍສຸຕ຺ຕປທານຸສາເຣນ ໂປຣາຓຏ຺ຐກຖາຍໍ ອາຄຕນເຍນ ຈ ກໂຕຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ຕຖາ ຫິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ໂຕປີ ໂກຈິ ຘມ຺ໂມ ປຣິຍາຍນ຺ຕຣປ຺ປກາສນຕ຺ຖໍ ປຸນ ທສ຺ສິໂຕ, ຕໂຕ ເອວ ຈ ‘‘ຉນ຺ທມູລກາ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ມນສິກາຣສມຸຏ຺ຐານາ ຜສ຺ສສໂມຘານາ ເວທນາສໂມສຣຓາ’’ຕິ, ‘‘ປຎ຺ຎຸຕ຺ຕຣາ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ’’ຕິ, ‘‘ວິມຸຕ຺ຕິສາຣມິທໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍ’’ນ຺ຕິ, ‘‘ນິພ຺ພາໂນຄຘຎ຺ຫິ, ອາວຸໂສ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ນິພ຺ພານປຣິໂຍສານ’’ນ຺ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໔໑໘) ຈ ສຸຕ຺ຕປທານໍ ວເສນ ‘‘ຉນ຺ທສ຺ສ ມູລລກ຺ຂຓ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຕຖຘມ຺ມານາມ ຈຕ຺ຕາຣິ ອຣິຍສຈ຺ຈານິ ອວິປຣີຕສຠາວຕ຺ຕາຯ ຕຖານິ ຕໍສຠາວຕ຺ຕາ, ອວິຕຖານິ ອມຸສາສຠາວຕ຺ຕາ, ອນຎ຺ຎຖານິ ອຎ຺ຎາກາຣຣຫິຕຕ຺ຕາຯ ຊາຕິປຈ຺ຈຍສມ຺ຠູຕສມຸທາຄຕຏ຺ໂຐຕິ ຊາຕິປຈ຺ຈຍາ ສມ຺ຠູຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ສຫິຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈຍານຸຣູປສ຺ສ ອຸທ຺ຘໍ ອຸທ຺ຘໍ ອາຄຕຠາໂວ, ອນຸປວຕ຺ຕຕ຺ໂຖຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ວາ ສມ຺ຠູຕຏ຺ໂຐ ຈ ສມຸທາຄຕຏ຺ໂຐ ຈ ສມ຺ຠູຕສມຸທາຄຕຏ຺ໂຐ, ນ ຊາຕິໂຕ ຊຣາມຣຓໍ ນ ໂຫຕິ, ນ ຈ ຊາຕຶ ວິນາ ອຎ຺ຎໂຕ ໂຫຕີຕິ ຊາຕິປຈ຺ຈຍສມ຺ຠູຕຏ຺ໂຐ, ອິຕ຺ຖຎ຺ຈ ຊາຕິໂຕ ສມຸທາຄຈ຺ຉຕີຕິ ຊາຕິປຈ຺ຈຍສມຸທາຄຕຏ຺ໂຐຯ ຍາ ຍາ ຊາຕິ ຍຖາ ຍຖາ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ຕທນຸຣູປໍ ປາຕຸຠາໂວຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອວິຊ຺ຊາຍ ສງ຺ຂາຣານໍ ປຈ຺ຈຍຏ຺ໂຐຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ນ ອວິຊ຺ຊາ ສງ຺ຂາຣານໍ ປຈ຺ຈໂຍ ນ ໂຫຕິ, ນ ຈ ອວິຊ຺ຊໍ ວິນາ ສງ຺ຂາຣາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິຯ ຍາ ຍາ ອວິຊ຺ຊາ ເຍສໍ ເຍສໍ ສງ຺ຂາຣານໍ ຍຖາ ຍຖາ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ອຍໍ ອວິຊ຺ຊາຍ ສງ຺ຂາຣານໍ ປຈ຺ຈຍຏ຺ໂຐ, ປຈ຺ຈຍຠາໂວຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຠຄວາ ຕໍ ຊານາຕິ ປສ຺ສຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ເຕນາຕິ ຠຄວຕາຯ ຕໍ ວິຠຊ຺ຊມານນ຺ຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ຕນ຺ຕິ ຣູປາຍຕນໍຯ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ຐາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ມຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິ, ຕຖາ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນປຣິຕ຺ຕອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາຕທຸຠຍາທິເຠທໍຯ ລພ຺ຠມານກປ຺ປວເສນາຕິ ‘‘ຣູປາຍຕນໍ ທິຏ຺ຐໍ, ສທ຺ທາຍຕນໍ ສຸຕໍ, ຄນ຺ຘາຍຕນໍ ຣສາຍຕນໍ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພາຍຕນໍ ມຸຕໍ, ສພ຺ພໍ ຣູປໍ ມນສາ ວິຎ຺ຎາຕ’’ນ຺ຕິ (ຘຯ ສຯ ໙໖໖) ວຈນໂຕ ທິຏ຺ຐປທຎ຺ຈ ວິຎ຺ຎາຕປທຎ຺ຈ ຣູປາຣມ຺ມເຓ ລພ຺ຠຕິຯ ອເນເກຫີ ນາເມຫີຕິ ‘‘ຣູປາຣມ຺ມຓໍ ອິຏ຺ຐໍ ອນິຏ຺ຐໍ ມຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຕີຕໍ ອນາຄຕໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ພຫິທ຺ຘາ ທິຏ຺ຐໍ ວິຎ຺ຎາຕໍ ຣູປໍ ຣູປາຍຕນໍ ຣູປຘາຕຸ ວຓ຺ຓນິຠາ ສນິທສ຺ສນໍ ສປ຺ປຏິຆໍ ນີລໍ ປີຕກ’’ນ຺ຕິ ເອວມາທີຫີ ອເນເກຫີ ນາເມຫີຯ ເຕຣສຫີ ວາເຣຫີຕິ ຣູປກຓ຺ເຑ ອາຄເຕ ເຕຣສ ນິທ຺ເທສວາເຣ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ທ຺ເວປຎ຺ຎາສາຍ ນເຍຫີຕິ ເອເກກສ຺ມຶ ວາເຣ ຈຕຸນ຺ນໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ວວຕ຺ຖາປນນຍານໍ ວເສນ ທ຺ວິປຎ຺ຎາສາຍ ນເຍຫີຯ ຕຖເມວາຕິ ອວິປຣີຕທສ຺ສິຕາຍ ອປ຺ປຏິວຕ຺ຕິຍເທສນຕາຍ ຈ ຕຖເມວ ໂຫຕິຯ ຊານາມິ ອພ຺ຠຎ຺ຎາສິນ຺ຕິ ວຕ຺ຕມານາຕີຕກາເລສຸ ຎາຓປ຺ປວຕ຺ຕິທສ຺ສເນນ ອນາຄເຕປິ ຎາຓປ຺ປວຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາເຍວາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ວິທິຕ-ສທ຺ໂທ ອນາມຏ຺ຐກາລວິເສໂສ ເວທິຕພ຺ໂພ ‘‘ທິຏ຺ຐໍ ສຸຕໍ ມຸຕ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໑໗໗; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒-໗; ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໔໐໗; ອຯ ນິຯ ໔ຯ໔໓) ວິຍຯ ນ ອຸປຏ຺ຐາສີຕິ ອຕ຺ຕຕ຺ຕນິຍວເສນ ນ ອຸປຄຎ຺ຉິ ຯ ຍຖາ ຣູປາຣມ຺ມຓາທໂຍ ຘມ຺ມາ ຍໍສຠາວາ ຍໍປກາຣາ ຈ, ຕຖາ ເນ ປສ຺ສຕິ ຊານາຕິ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ຕຖາຄໂຕຕິ ເອວໍ ປທສມ຺ຠໂວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ເກຈິ ປນ ‘‘ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນ ປີໂສທຣາທິປກ຺ເຂເປນ ວາ ທສ຺ສີສທ຺ທສ຺ສ ໂລປໍ, ອາຄຕ-ສທ຺ທສ຺ສ ຈາຄມໍ ກຕ຺ວາ ຕຖາຄໂຕ’’ຕິ ວຓ຺ເຓນ຺ຕິຯ

ຍໍ ຣຕ຺ຕິນ຺ຕິ ຍສ຺ສໍ ຣຕ຺ຕິຍໍຯ ອຈ຺ຈນ຺ຕສໍໂຍເຄ ເຈຕໍ ອຸປໂຍຄວຈນໍຯ ຕິຓ຺ຓໍ ມາຣານນ຺ຕິ ກິເລສາຠິສງ຺ຂາຣເທວປຸຕ຺ຕສງ຺ຂາຕານໍ ຕິຓ຺ຓໍ ມາຣານໍຯ ອນຸປວຊ຺ຊນ຺ຕິ ນິທ຺ໂທສຕາຍ ນ ອຸປວຊ຺ຊໍຯ ອນູນນ຺ຕິ ປກ຺ຂິປິຕພ຺ພາຠາເວນ ນ ອູນໍຯ ອນຘິກນ຺ຕິ ອປເນຕພ຺ພາຠາເວນ ນ ອຘິກໍຯ ສພ຺ພາກາຣປຣິປຸຓ຺ຓນ຺ຕິ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນາທິສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສພ຺ພາກາເຣນ ປຣິປຸຓ຺ຓໍຯ ໂນ ອຎ຺ຎຖາຕິ ‘‘ຕເຖວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ພ຺ຍຕິເຣເກນ ສມ຺ປາເທຕິຯ ເຕນ ຍທຕ຺ຖໍ ຠາສິຕໍ, ຕທຕ຺ຖນິປ຺ຜາທນໂຕ ຍຖາ ຠາສິຕໍ ຠຄວຕາ, ຕເຖວາຕິ ອວິປຣີຕເທສນໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຄທຕ຺ໂຖຕິ ເອເຕນ ຕໍ ຄທຕີຕິ ຕຖາຄໂຕຕິ ທ-ກາຣສ຺ສ ຕ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຕຖາ ຄຕມສ຺ສາຕິ ຕຖາຄໂຕຯ ຄຕນ຺ຕິ ຈ ກາຍສ຺ສ ວາຈາຍ ວາ ປວຕ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຖາຕິ ຈ ວຸຕ຺ເຕ ຍໍ-ຕໍ-ສທ຺ທານໍ ອພ຺ຍຠິຈາຣິຕສມ຺ພນ຺ຘຕາຍ ຍຖາຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ອຸປຏ຺ຐິໂຕເຍວ ໂຫຕິຯ ກາຍວາຈາກິຣິຍານຎ຺ຈ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎານຸໂລເມນ ວຈນິຈ຺ຉາຍໍ ກາຍສ຺ສ ວາຈາ, ວາຈາຍ ຈ ກາໂຍ ສມ຺ພນ຺ຘຠາເວນ ອຸປຕິຏ຺ຐຕີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ຠຄວໂຕ ຫີ’’ຕິອາທີຯ ອິມສ຺ມຶ ປນ ອຕ຺ເຖ ຕຖາວາທິຕາຍ ຕຖາຄໂຕຕິ ອຍມ຺ປີ ອຕ຺ໂຖ ສິທ຺ໂຘ ໂຫຕິຯ ໂສ ປນ ປຸພ຺ເພ ປກາຣນ຺ຕເຣນ

ທສ຺ສີໂຕຕິ ອາຫ – ‘‘ເອວໍ ຕຖາກາຣິຕາຍ ຕຖາຄໂຕ’’ຕິ.

ຕິຣິຍໍ ອປ຺ຣິມາຕາສຸ ໂລກທາຕູສູຕິ ເອເຕນ ຍເທເກ ‘‘ຕິຣິຍໍ ວິຍ ອຸປ຺ຣີ ອໂທ ຈ ສນ຺ຕິ ໂລກທາຕຸໂຍ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ປ຺ຝິເສເທຕິ. ເທສນາວິລາໂສເຍວ ເທສນາວິລາສມໂຍ ຍຖາ ‘‘ປຸລຸລມຍໍ ທານມຍ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ທີ. ນິ. ໓.໓໐໕; ອິຕິວຸ. ໒໐; ເນຕ຺ຕິ. ໓໓). ນິປ຺ປາຕານໍ ວາຈກສທ຺ທສນ຺ນິທາເນ ຕທຕ຺ຖໂຊຕນກາເວນ ປວຕ຺ຕນໂຕ ຄຕ-ສທ຺ໂທເຍວ ອວຄຕຕ຺ຖໍ ອຕິຕ຺ຖຸລຸຈ ວທຕິຕິ ອາຫ – ‘‘ຄໂຕຕິ ອວຄໂຕ ອຕີໂຕ’’ຕິ. ອຖ ວາ ອກິນິຫາຣໂຕ ປ຺ຝຸຖາຍ ຍາວ ສມ຺ໂພທິ, ເອຕ຺ຖນ຺ຕເຣ ມຫາໂພທິຍານປ຺ປ຺ຝິປຕ຺ຕິຍາ ຫານຝຸຖານສົກິເລສນິວຕ຺ຕິນໍ ອກາວໂຕ ຍຖາ ປຕີທານໍ, ຕຖາ ຄໂຕ ອກິນິຫາຣານຸຣູປໍ ປ຺ຝິປນ຺ໂນຕິ ຕຖາຄໂຕ. ອຖ ວາ ມຫິທ຺ທິກຕາຍ ປ຺ຝິສມ຺ກິທານໍ ອຸກ຺ກໍສາທິຄເມນ ອນາວຣຕາລາຕຕາຍ ຈ ກຕ຺ຖຈິປິ ປ຺ຝິຫາຕາກາວໂຕ ຍຖາ ຣຸຈິ, ຕຖາ ກາຍວາຈາຈິຕ຺ຕານໍ ຄຕານິ ຄມນານິ ປວຕ຺ຕິໂຍ ເອຕສ຺ສາຕິ ຕຖາຄໂຕ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂລເກ ວິທຍຸຕ຺ຕຄຕປ຺ກາຣສທ຺ທາ ສມານຕ຺ຖາ ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຍຖາວິທາ ວິປ຺ສ຺ສີອາທໂຍ ກຄວນ຺ໂຕ, ອຍມ຺ປີ ກຄວາ ຕຖາວິໂທຕິ ຕຖາຄໂຕ. ຍຖາ ຍຸຕ຺ຕາ ຈ ເຕ ກຄວນ຺ໂຕ, ອຍມ຺ປີ ກຄວາ ຕຖາ ຍຸຕ຺ໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ. ອຖ ວາ ຍສ຺ມາ ສຈ຺ຈໍ ຕຕ຺ວໍ ຕຈ຺ລໍ ຕຖນ຺ຕິ ລາຕສ຺ເສຕໍ ອທິວຈນໍ, ຕສ຺ມາ ຕເຖນ ລາເຕນ ອາຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕຕິ ເອວມ຺ປີ ຕຖາຄຕສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ.

‘‘ປຫາຍ ກາມາທິມເລ ຍຖາ ຄຕາ,

ສມາທິລາເຕຫິ ວິປ຺ສ຺ສີອາທໂຍ;

ມເຫສິໂນ ສກ຺ຍມຸນີ ຊຸຕິນ຺ທໂຣ,

ຕຖາຄໂຕ ເຕນ ຕຖາຄໂຕ ມໂຕ.

‘‘ຕຖລຸຈ ທາຕາຍຕນາທິລກ຺ຂຕໍ,

ສກາວສາມລຸລວິກາຄເກທໂຕ;

ສຍມ຺ກຸລາເຕນ ຊິໂນຍມາຄໂຕ,

ຕຖາຄໂຕ ວຸຈ຺ຈຕິ ສກ຺ຍປຸ໌ງຄໂວ.

‘‘ຕຖານິ ສຈ຺ຈານິ ສມນ຺ຕຈກ຺ຂຸນາ,

ຕຖາ ອິທປ຺ປ຺ຈ຺ຈຍຕາ ຈ ສພ຺ພໂສ;

ອນລຸລເນຍ຺ເຍນ ຍໂຕ ວິກາວິຕາ,

ຍາຖາວໂຕ ເຕນ ຊິໂນ ຕຖາຄໂຕ.

‘‘ອເນກເກທາສຸປີ ໂລກທາຕຸສຸ,

ຊິນສ຺ສ ຣຸປາຍຕນາທິໂຄຈເຣ;

ວິຈິຕ຺ຕເກເທ ຕຖເມວ ທສ຺ສນໍ,

ຕຖາຄໂຕ ເຕນ ສມມຸຕໂລຈໂນ.

‘‘ຍໂຕ ຈ ສມຸມໍ ຕຖເມວ ກາສຕິ,

ກໂຣຕິ ວາຈາຍນຸໂລມມຕຸຕໂນ;

ຄຸເຕາຫິ ໂລກໍ ອກິກຸຍຸບິຣິຍຕິ,

ຕຖາຄໂຕ ເຕນປີ ໂລກນາຍໂກ.

‘‘ຍຖາກີນີຫາຣມໂຕ ຍຖາຣຸຈິ,

ປວຕຸຕວາຈາ ຕນຸຈິຕຸຕກາວໂຕ;

ຍຖາວິສາ ເຍນ ປຸຣາ ມເຫສິໂນ,

ຕຖາວິໂສ ເຕນ ຊິໂນ ຕຖາຄໂຕ’’ຕິ. (ທີ. ນີ. ຜີ. ໑.ກ) –

ສງຄຫຄາຖາ ມຸຂມຕຸຕເມວ, ກສຸມາ? ອປຸປມາຫປທໍ ວິຍ ສກລກຸສລສມຸມສມຸປຜິປຕຸຕິຍາ ສພຸພພຸທຸສຄຸຕານໍ ສງຄາຫກຕຸຕາ. ເຕເນວາຫ – ‘‘ສພຸພາກາເຣນາ’’ຕິອາທີ. ເສສເມຕຸຖ ອຸຕຸຕານຕຸຖເມວ.

໑ກ໑. ທຸຕິເຍ ອຸປຸປຕຸຕິຕິ ປຖມາຍ ຊາຕິຍາ ນິພຸພຕຸຕີ ວຕຸວາ ອຣິຍາຍ ຊາຕິຍາ ນິພຸພຕຸຕີ ທສຸເສຕຸໍ – ‘‘ນິປຸຜຕຸຕີ’’ຕິ ອາຫ. ຕທາ ຫີສຸສ ພຸທຸສກາວນິປຸຜຕຸຕິຕິ. ‘‘ທຸລຸລໂກ’’ຕິອາທີ ວຕຸວາ ກາຣຕສຸສ ທູຣສມຸກາຣກາວໂຕ ຕຕຸຖ ກາຣຕໍ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ເອກວາຣ’’ນຸຕິອາທິມາຫ. ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ – ຕຕຸຖ ວາຣຄຓນາ ນາມ ມາສສໍວຈຸຉຣາປຸປຄຓນາທິກາ, ກປຸປານໍ ເອກໍ ອສງຂຸເຍຍຸຍໍ ທຸເວ ອສງຂຸເຍຍຸຍານິ ຕີຕິ ອສງຂຸເຍຍຸຍານິປີ ປາຣມີໂຍ ປູເຣຕຸວາປີ ພຸທຸເສນ ກວິຕຸໍ ນ ສກຸກາ, ເຫຜຸຖິມໂກຜິຍາ ປນ ຈຕຸຕາຣີ ອສງຂຸເຍຍຸຍານີ ກປຸປສຕສຫສຸສລຸຈ ນິຣນຸຕຣໍ ທສ ປາຣມີໂຍ ປູເຣຕຸວາ ພຸທຸສກາວໍ ປຕຸຕຸໍ ສກຸກາ, ນ ອິໂຕ ອລຸລຖາຕິ ອິມິນາ ກາຣເຕນ ທຸລຸລໂກ ປາຕຸກາໂວ ພຸທຸສານນຸຕິ.

໑ກ໔. ຕຕິເຍ ນິຈຸຈໍ ນ ໂຫຕີຕິ ອກິຕຸຫປຸປວຕຸຕິກໍ ນ ໂຫຕິ ກທາຈິເທວ ສມຸກວໂຕ. ເຍກຸຍຸເຍນ ມນຸສຸສາ ອຈຸຉຣິຍໍ ທິສຸວາ ອຈຸຉຣໍ ປຫຣນຸຕີ, ຕໍ ສນຸສາຍ ວຸຕຸຕໍ – ‘‘ອຈຸຉຣໍ ປຫຣິຕຸວາ ປສຸສິຕພຸໂພ’’ຕິ. ສມນຸນາຄຕຕຸຕາຕິ ເອເຕນ ອຈຸຉຣິຍາ ຄຸຕສມຸມາ ເອຕສຸມີ ສນຸຕີຕິ ອຈຸຉຣິໂຍຕິ ທສຸເສຕິ. ອປີຈ ອາທີໂຕ ປກຸຕິ ອກິນີຫາຣາວໂຫ, ຕໂຕ ປຣມຸປີ ອນລຸລສາສາຣເຕາ ຄຸຕສມຸເມ ອາຈິຕຸຕາວາຕິ ອຈຸຉຣິໂຍຕິ ອາຫ – ‘‘ອາຈິຕຸຕາມນຸສຸໂສຕິປີ ອຈຸຉຣິຍມນຸສຸໂສ’’ຕິອາທີ. ມຫາໂພສິລາຕເມວ ມຕຸຫກູຕໍ ມຫາໂພສິມຕຸໂຫ. ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຕປທຸຖານລຸຫີ ມຄຸຄລາຕໍ, ມຄຸຄລາຕປທຸຖານລຸຈ ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຕໍ ‘‘ມຫາໂພສີ’’ຕິ ວຸຈຸຈຕິ. ອນິວຕຸຕເກນາຕິ ໂພສິຍາ ນິຍຕກາວາປຕຸຕິຍາ ມຫາໂພສິສຕຸຕກາວໂຕ ອນິວຕຸຕນສກາເວນ. ພຸທຸສການກສມຸມານໍ ປູຣຕມຸປີ ນ ອລຸລສຸສ ກສຸສຈິ ອາຈິຕຸຕານຸຕິອາທິນາ ເຫຕຸອວຕຸຖາຍ ຜລາວຕຸຖາຍ ສຕຸຕານໍ ອຸປກາຣາວຕຸຖາຍ ຈາຕິ ຕີສຸປີ ອວຕຸຖາສຸ ໂລກນາໂຖ ອນລຸລສາສາຣຕານໍ ຄຸຕສມຸມານໍ ອາຈິຕຸຕຕາຍ ອຈຸຉຣິຍມນຸສຸໂສ ວຸຕຸໂຕຕິ ທສຸເສຕິ.

໑ກ໕. ຈຕຸຕຸເຖ ກາເລ ກິຣິຍາຕິ ກາລກິຣິຍາ. ກຕຣສຸມີ ກາເລ ກິທິສີ ກິຣິຍາ. ສາມລຸລໂຊຕນາ ຫີ ວິເສເສ ອວຕິຜຸຖຕິ, ວິເສສຕຸຖິນາ ຈ ວິເສໂສ ອນຸປຸປໂຍຊິຕພຸໂພຕິ ອາຫ – ‘‘ເອກສຸມີ ກາເລ ປາກຜາ ກິຣິຍາ’’ຕິ. ກຕຣສຸມີ ປນ ເອກສຸມີ ກາເລ, ກຖລຸຈ ປາກຜາຕິ? ກປຸປານໍ ສຕສຫສຸສາສິການິ ອເນການິ ອສງຂຸເຍຍຸຍານິ ອກິກຸກມິຕຸວາ ຍຖາສິປຸເປຕມໂນຣຖປາຣິປູຣິວເສນ ສມຸປລທຸເສ ເອກສຸມີ ກາເລ, ສເທວໂລເກ ອຕິວິຍ ອຈຸຉຣິຍມນຸສຸສສຸສ ປຣິນິພຸພານນຸຕິ ອຈຸຈນຸຕປາກຜາ. ອນຸຕາປກຣາຕິ ເຈໂຕທຸກຸຂາວຫາ. ທສສຫສຸສຈກຸກວາລຸເອສູຕິ ວຸຕຸຕໍ ຕສຸສ ພຸທຸສກຸເຂຕຸຕກາເວນ ປຣິຈຸຉິນຸນຕຸຕາ,

ຕຫລ຺ເລສລ຺ຈ ອວິສຍຕ຺ຕາຯ

໑໘໔ຯ ປຎ຺ຈເມ ທຸຕິຍສ຺ສ ພຸທ຺ຘສ຺ສາຕິ ທຸຕິຍສ຺ສ ສພ຺ພຎ຺ຎຸພຸທ຺ຘສ຺ສ ອການາຯ ສຸຕພຸທ຺ໂຘ ນາມ ສຸຕມເຍນ ຎາເຓນ ພຸຊ຺ຊິຕພ຺ພສ຺ສ ພຸທ຺ຘຕ຺ຕາຯ ຈຕຸສ຺ຈພຸທ຺ໂຘ ນາມ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຣິຍສ຺ຈານໍ ອນວເສສໂຕ ພຸທ຺ຘຕ຺ຕາຯ ປ຺ຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຘ ນາມ ປ຺ຈ຺ເຈກໍ ອຕ຺ຕໂນເຍວ ຍຖາ ຈຕຸສ຺ຈສມ຺ໂພໂຘ ໂຫຕິ, ເອວໍ ພຸທ຺ຘຕ຺ຕາຯ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ເອວ ຫິ ຍຖາ ສເທວກສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ຈຕຸສ຺ຈສມ຺ໂພໂຘ ໂຫຕິ, ເອວໍ ສ຺ຈານິ ອພິສມ຺ພຸຊ຺ຊຕິຯ ຈຕ຺ຕາຣິ ວາ ອຕ຺ຖ ວາ ໂສລຸອສ ວາຕິ ອິທໍ ກຕມຫາພິນີຫາຣານໍ ມ ຫາໂພຘິສຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎາຘິກສທ຺ຘາຘິກວີຣິຍາຘິກວິກາຄວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ‘‘ປຎ຺ຎາຘິການຎ຺ຫິ ສທ຺ຘາ ມນ຺ທາ ໂຫຕິ, ປຎ຺ຎາ ຕິກ຺ຂາຯ ສທ຺ຘາຘິການໍ ປຎ຺ຎາ ມຊ຺ຊິມາ ໂຫຕິຯ ວີຣິຍາຘິການໍ ປຎ຺ຎາ ມນ຺ທາ, ປຎ຺ຎານຸກາເວນ ຈ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິ ອຘິຄນ຺ຕພ຺ພາ’’ຕິ ອຕ຺ຖກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອວິເສເສນ ປນ ວິມຸຕ຺ຕິປຣິປາຈນິຍຘມ຺ມານໍ ຕິກ຺ຂມຊ຺ຊິມມຸທຸກາເວນ ຕໂຍປເຕ ເກ ທາ ຍຸຕ຺ຕາຕິ ວທນ຺ຕິຯ ຕິວິຘາ ຫິ ໂພຘິສຕ຺ຕາ ອພິນີຫາຣກ຺ຂເຓ ກວນ຺ຕິ ອຸຄ຺ຆຕິຕຎ຺ຎຸວິປຎ຺ຈິຕຎ຺ຎຸເນຍ຺ຍເກເທນຯ ເຕສຸ ອຸຄ຺ຆຕິຕຎ຺ຎູ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ສມ຺ມຸຂາ ຈາຕຸປ຺ປທິກໍ ຄາຖໍ ສຸຓນ຺ໂຕ ຕຕິຍປເທ ອປ຺ປຣິໂຍສິເຕເຍວ ຉຫິ ອພິຎ຺ຎາຫິ ສຫ ປຏິສມ຺ພິທາຫິ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕຸໍ ສມຕ຺ຖູປນິສ຺ສໂຍ ໂຫຕິຯ ທຸຕິໂຍ ສຕ຺ຖຸ ສມ຺ມຸຂາ ເອກໍ ຄາຖໍ ສຸຓນ຺ໂຕ ອປ຺ປຣິໂຍສິເຕເຍວ ຈຕຸຕ຺ຖປເທ ຉຫິ ອພິຎ຺ຎາຫິ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕຸໍ ສມຕ຺ຖູປນິສ຺ສໂຍ ໂຫຕິຯ ອິຕໂຣ ກຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂາ ຈາຕຸປ຺ປທິກຄາຖໍ ສຸຕ຺ວາ ປຣິໂຍສິຕາຍ ຄາຖາຍ ຉຫິ ອພິຎ຺ຎາຫິ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕຸໍ ສມຕ຺ຖູປນິສ຺ສໂຍ ໂຫຕິຯ ຕໂຍປເຕ ວິນາ ກາລເກເທນ ກຕາພິນີ ຫາຣາ ລທ຺ຘພ຺ຍາກຣຓາ ປາຣມິໂຍ ປູເຣນ຺ໂຕ ຍຖາກ຺ກມໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕເກເທນ ກາເລນ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິໍ ປາປຸຓນ຺ຕິ, ເຕສຸ ເຕສຸ ປນ ກາລເກເທສຸ ອປ຺ປຣິປຸຓ຺ເຓສຸ ເຕ ເຕ ມຫາສຕ຺ຕາ ທິວເສ ທິວເສ ເວສ຺ສນ຺ຕຣທານສທິສໍ ທານໍ ເທນ຺ຕາປິ ຕທນຸຣູປໍ ສີລາ ທິເສສປາຣມິຘມ຺ເມ ອາຈິນນ຺ຕາປິ ອນ຺ຕຣາ ພຸທ຺ຘາ ກວິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ອກາຣຓເມຕໍຯ ກສ຺ມາ? ຎາຓສ຺ສ ອປ຺ປຣິປ຺ຈນໂຕຯ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນກາລນິປ຺ຜາທິຕໍ ວິຍ ຫິ ສສ຺ສໍ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນກາເລ ນິປ຺ຜາທິຕາ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິ ຕທນ຺ຕຣາ ສພ຺ພຸສ຺ສາເຫນ ວາຍມນ຺ ເຕນປິ ນ ສກ຺ກາ ປາປຸຓິຕຸນ຺ຕິ ປາຣມິປູຣີ ຍຖາວຸຕ຺ຕກາລວິເສເສນ ສມ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ສທ຺ຘິນ຺ຕິ ສມານກາເລຯ

ອສຫາໂຍຕິ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສຫອຍນຕ຺ໂຖ ຫິ ສຫາຍຕ຺ໂຖຯ ປຏິປຕ຺ຕິວເສນ ກຄວຕາ ສຫ ສມໍ ອຍນໍ ນາມ ກສ຺ສຈິປິ ນຕ຺ເຖວຯ ຫຕ຺ຖາທິອວຍວໂຕ ປຏິ ປຏິ ມິນິຕພ຺ພໂຕ ປຏິມາ ວຸຈ຺ຈຕິ ອຕ຺ຕກາໂວຯ ສມຕ຺ໂຖ ນາມ ນຕ຺ຖີຕິ ເທໂວ ວາ ມາໂຣ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມາ ວາ ໂກຈິ ນຕ຺ຖິຯ ປຏິສໂມຕິ ປຏິນິຘິກາເວນ ສໂມຯ ປຏິກາຄໍ ທາຕຸນ຺ຕິ ‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຕ຺ຖານາ’’ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ຘມ຺ມກາຄສ຺ສ ຘມ຺ມໂກຕ຺ຖາສສ຺ສ ປຏິປກ຺ຂກູຕໍ ກຕ຺ວາ ກາຄໍ ໂກຕ຺ຖາສໍ ປຏິວຈນໍ ທາຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ນາມ ນຕ຺ຖິຯ ນຕ຺ຖິ ເອຕສ຺ສ ສີລາທິຄຸເຓຫິ ປຏິພິມ຺ພກູໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລຕິ ອປ຺ປຏິປຸຄ຺ຄໂລຯ ເຕນາຫ – ‘‘ອຎ຺ໂຎ ໂກຈິ’’ຕິອາທິຯ ຕິສຫສ຺ສິມ ຫາສຫສ຺ສີນໍ ວິກາໂຄ ປຣໂຕ ອາວິ ກວິສ຺ສຕິຯ ເສສເມຕ຺ຖ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວຯ

໑໘໔ຯ ຉຕ຺ຖາທີສຸ ຕສ຺ມິ ປຸຄ຺ຄເລຕິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘຯ ຕນ຺ຕິ ປຎ຺ຎາຈກ຺ຂຸຯ ປາຕຸກູຕເມວ ໂຫຕິ ຕສ຺ສ ສຫສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ ໂຕຯ ອຸປ຺ປຕ຺ຕີຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນໍຯ ນິປ຺ຜຕ຺ຕີຕິ ປຣິວຸທ຺ຘິຯ ກິວຣູປສ຺ສາຕິ ກີທິສສ຺ສຯ ສາວກວິສເຍວ ຫຕ຺ຖຄຕໍ ປຎ຺ຎາຈກ຺ຂຸ ນາມ ທຸວິນ຺ນໍ ອຄ຺ຄສາວການໍເຍວາຕິ ອາຫ – ‘‘ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖຣສ຺ສາ’’ຕິອາທິຯ ສມາຘິປຎ຺ຎາຕິ ສມາຘິສຫຄຕາ ປຎ຺ຎາຯ ‘‘ສມາຘິ ສໍວຕ຺ຕນິກາ ຂິປ຺ປນິສນ຺ຕີອາທິວິເສສາວຫາ ປຎ຺ຎາ’’ຕິ ເກຈິຯ ອາໂລໂກຕິ ປຎ຺ຎາອາໂລໂກ ເອວຯ ຕຖາ ໂອກາໂສຯ ຕີຓີປີຕິ ຕີຓິປີ ສຸຕ຺ຕານີຯ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣມິສ຺ສການີຕິ ປຸພ຺ພກາຄປຎ຺ຎາຍ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ອຸຕ຺ຕມຘມ຺ມານນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣສ຺ສ ອກາເວນ ເສຏ຺ຖຘມ຺ມານໍຯ ທຏ຺ຖພ຺ພໂຕ ທສ຺ສນໍ, ກຄວໂຕ ຣູປກາໂຍຯ ຕຕ຺ຖປິ ວິເສສໂຕ ຣູປາຍຕນໍຯ ເຕນາຫ – ‘‘ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາເຓນ ທຏ຺ຖໍ ລກຕີ’’ຕິຯ ນຕ຺ຖິ ອິໂຕ ອຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ອນຸຕ຺ຕຣໍ, ຕເທວ ອນຸຕ຺ຕຣິຍໍ, ທສ຺ສນຎ຺ຈ ຕໍ ອນຸຕ຺ຕຣິຍຎ຺ຈາຕິ ທສ຺ສນານຸຕ຺ຕຣິຍໍຯ ເສສປເທສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ອຍໍ ປນ ປທວິເສໂສ – ສຸຍ຺ຍຕີຕິ ສວນໍ, ກຄວໂຕ ວຈນໍຯ ລພ຺ກຕີຕິ ລາໂກ, ກຄວຕິ ສທ຺ຘາຯ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໂຕ ສິກ຺ຂາຯ ສີລສມາຘິປຎ຺ຎາປຣິຈຣຓໍ ປາຣິຈຣິຍາ, ອຸປຏ຺ຖາ ນໍຯ ອນຸສ຺ສຣຓໍ ອນຸສ຺ສຕິ, ສຕ຺ຖຸ ຄຸຓານຸສ຺ສຣຓໍຯ ອິເມສນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕານໍ ຉນ຺ນໍ ອນຸຕ຺ຕຣິຍານໍຯ ປາຕຸກາໂວ ໂຫຕີຕິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປາຕຸກາວາ ຕປ຺ປຏິພທ຺ຘຕ຺ຕາ ຕພ຺ພິສຍຕ຺ຕາ ຈ ປາຕຸກາໂວ ໂຫຕິຯ ‘‘ທສ຺ສນານຸຕ຺ຕຣິຍ’’ນ຺ຕິ ຈ ສເທວເກ ໂລເກ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣສ຺ສ ກຄວໂຕ ຣູປສ຺ສ ນ ທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ອຘິປ຺ເປຕໍ, ອຖ ໂຂ ຕສ຺ສ ຣູປທສ຺ສນມຸເຂນ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ພຸທ຺ຘຄຸເຓ ໂອກປ຺ເປຕ຺ວາ ໂອຄາເຫຕ຺ວາ ທສ຺ສນໍ ທຏ຺ຖພ຺ພໍຯ ເຕນາຫ – ‘‘ອາຍສ຺ມາ ຫີ’’ຕິອາທິຯ ອິທມ຺ປິ ທສ຺ສນານຸຕ຺ຕຣິຍນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕໂຕ ນິພ຺ພິເສສຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ທສພລໍ ທສ຺ສນາຍ ລກິຕ຺ວາຕິ ອານນ຺ທຕ຺ເຖໂຣ ວິຍ ປສາທກຕ຺ຕິເມຕ຺ຕາປຸພ຺ພກໍ ທສພລໍ ທສ຺ສນາຍ ລກິຕ຺ວາຯ ທສ຺ສນໍ ວຑ຺ເຍຕ຺ວາຕິ ທສ຺ສນມຸເຂນ ປວຕ຺ຕໍ ວິປສ຺ສນາຈາຣໍ ວຑ຺ເຍຕ຺ວາຯ ທສ຺ສນມຸເຂນ ຍາວ ອນຸ

ໂລມຎາຓໍ ວິປ຺ສ຺ສນາຈາຣໍ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ ຕທນນ຺ຕຣໍ ອຏ຺ຐມກມຫາຠູມີ ໂອກ຺ກມນ຺ໂຕ ທສ຺ສນໍ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄໍ ປາເປຕິ ນາມ ຯ ອິຘ ປຣໂຕ ປວຕ຺ຕໍ ທສ຺ສນໍ ທສ຺ສນເມວ ນາມ, ມູລທສ຺ສນໍ ປນ ສຈ຺ຈທສ຺ສນສ຺ສປິ ກາຣຓຠາວໂຕ ທສ຺ສນານຸຕ຺ຕຣິຍໍ ນາມຯ ເອສ ນໂຍ ເສສານຸຕ຺ຕຣິເຍສຸປິຯ

ທສພເລ ສທ຺ຘໍ ປຏິລຠຕີຕິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘ ຠຄວຕິ ສທ຺ຘໍ ປຏິລຠຕິຯ ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາ ສິກ຺ຂິຕ຺ວາຕິ ຕິສ຺ໂສ ປຸພ຺ພຠາຄສິກ຺ຂາ ສິກ຺ຂິຕ຺ວາຯ ປຣິຈຣຕີຕິ ອຸປຏ຺ຐານໍ ກໂຣຕິຯ “ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ”ຕິອາທິນາ ພຸທ຺ຘານຸສ຺ສຕິວເສນ ອນຸສ຺ສຕິຊ຺ຌານໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ຕໍ ປທຏ຺ຐານໍ ກຕ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ວຑ຺ເຒນ຺ໂຕ “ອນຸສ຺ສຕິໍ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ

ສຈ຺ຉິກິຣິຍາໂຫຕີຕິ ປຈ຺ຈກ຺ຂກຣຓໍ ໂຫຕິຯ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ຫິ ລພ຺ຠມານາ ປຏິສມ຺ຠິທາ ຜລກ຺ຂເຓ ສຈ຺ຉິກຕາ ນາມ ໂຫຕິ ຕໂຕ ປຣໍ ອຕ຺ຖາທີສຸ ຍຖິຈ຺ຉິຕໍ ວິນິໂຍຄກ຺ຂມຠາວໂຕຯ ຈຕສ຺ໂສຕິ ຄຓນປຣິຈ຺ເຉໂທຯ ປຏິສມ຺ຠິທາຕິ ປເຠທາຯ ກສ຺ສ ປນ ປເຠທາ ຕິ? “ອຕ຺ເຖ ຎາຓໍ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາ”ຕິອາທິວຈນໂຕ (ວິຠຯ ໗໑໘-໗໔໑) ຎາຓສ຺ເສຕາ ປເຠທາຯ ຕສ຺ມາ ຈຕສ຺ໂສ ປຏິສມ຺ຠິທາຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຎາຓປ຺ປເຠທາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາຕິ ອຕ຺ເຖ ປຏິສມ຺ຠິທາ, ອຕ຺ຖປເຠທສ຺ສ ສ
ລກ຺ຂຓວິຠາວນວວຕ຺ຖານກຣຓສມຕ຺ຖໍ ອຕ຺ເຖ ປເຠທຄຕໍ ຎາຓນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຖາ ຘມ຺ມປເຠທສ຺ສ ສລກ຺ຂຓວິຠາວນວວຕ຺
ຖານກຣຓສມຕ຺ຖໍ ຘມ຺ເມ ປເຠທຄຕໍ ຎາຓໍ ຘມ຺ມປຏິສມ຺ຠິທາຯ ນິຣຸຕ຺ຕິປເຠທສ຺ສ ສລກ຺ຂຓວິຠາວນວວຕ຺ຖານກຣຓສມຕ຺ຖໍ ນິຣຸຕ຺ຕາຠິລາເປ ປເຠທຄຕໍ ຎາຓໍ ນິຣຸຕ຺ຕິປຏິສມ຺ຠິທາຯ ປຏິຠານປເຠທສ຺ສ ສລກ຺ຂຓວິຠາວນວວຕ຺ຖານກຣຓສມຕ຺ຖໍ ປຏິຠາເນ ປເຠທຄຕໍ ຎາຓໍ ປຏິຠານປຏິສມ຺ຠິທາຯ

ອຕ຺ເຖສຸ ຎາຓນ຺ຕິອາທີສຸ ອຕ຺ໂຖຕິ ສງ຺ເຂປໂຕ ເຫຕຸຜລໍຯ ຕຎ຺ຫິ ເຫຕຸວເສນ ອຣຓີຍໍ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕສ຺ມາ “ອຕ຺ໂຖ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ປເຠທໂຕ ປນ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນໍ, ນິພ຺ພານໍ, ຠາສິຕຕ຺ໂຖ, ວິປາໂກ, ກິຣິຍາຕິ ອິເມ ປຎ຺ຈ ຘມ຺ມາ “ອຕ຺ໂຖ”ຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຕໍ ອຕ຺ຖໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ຕສ຺ສ ຕສ຺ມິໍ ປເຠທຄຕໍ ຎາຓໍ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາຯ ຘມ຺ໂມຕິ ສງ຺ເຂປໂຕ ປຈ຺ຈໂຍຯ ໂສ ຫິ ຍສ຺ມາ ຕນ຺ຕິ ທຫາຕິ ວິທຫາຕິ ປວຕ຺ເຕຕິ ເຈວ ປາເປຕິ ຈ ຐເປຕິ ຈ, ຕສ຺ມາ “ຘມ຺ໂມ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ປເຠທໂຕ ປນ ໂຍ ໂກຈິ ຜລນິພ຺ພຕ຺ຕໂກ ເຫຕຸ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ຠາສິຕໍ ກຸສລໍ ອກຸສລນ຺ຕິ ປຎ຺ຈວິໂຘຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ, ຕໍ ຘມ຺ມໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ຕສ຺ສ ຕສ຺ມິໍ ຘມ຺ເມ ປເຠທຄຕໍ ຎາຓໍ ຘມ຺ມປຏິສມ຺ຠິທາຯ

ອຕ຺ຖຘມ຺ມນິຣຸຕ຺ຕາຠິລາເປ ຎາຓນ຺ຕິ ຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ເຖ ຈ ຘມ຺ເມ ຈ ສຠາວນິຣຸຕ຺ຕິສທ຺ທໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ກຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ຕສ຺ສ ຕສ຺ມິໍ ສຠາວນິຣຸຕ຺ຕິອຠິລາເປ ປເຠທຄຕໍ ຎາຓໍຯ ເອວມຍໍ ນິຣຸຕ຺ຕິປຏິສມ຺ຠິທາ ສທ຺ທາຣມ຺ມຓາ ນາມ ຊາຕາ, ນ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ອາຣມ຺ມຓາຯ ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ “ອຍໍ ສຠາວນິຣຸຕ຺ຕິ, ອຍໍ ນ ສຠາວນິຣຸຕ຺ຕີ”ຕິ ປຊານາຕິຯ ປຏິສມ຺ຠິທາປ຺ປຕ຺ໂຕ ຫິ “ຜສ຺ໂສ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ອຍໍ ສຠາວນິຣຸຕ຺ຕີ”ຕິ ຊານາຕິ, “ຜສ຺ສາ”ຕິ ວາ “ຜສ຺ສ”ນ຺ຕິ ວາ ວຸຕ຺ເຕ “ອຍໍ ນ ສຠາວນິຣຸຕ຺ຕີ”ຕິ ຊານາຕິຯ ເວທນາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ອຍໍ ປເນສ ນາມາຂ຺ຍາໂຕປສຄ຺ຄາພ຺ຍຍປທມ຺ປິ ຊານາຕິເຍວ ສຠາວນິຣຸຕ຺ຕິຍາ ຍາ
ຖາວໂຕ ຊານນ຺ໂຕຯ ຎາເຓສຸ ຎາຓນ຺ຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖກຎາຓໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ກຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ຕສ຺ສ ປເຠທຄຕໍ ຎາຓໍຯ

ອິມາ ປນ ຈຕສ຺ໂສ ປຏິສມ຺ຠິທາ ເສກ຺ຂຠູມິຍໍ ອເສກ຺ຂຠູມິຍນ຺ຕິ ທ຺ວີສຸ ຐາເນສຸ ປເຠທໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ອທິຄໂມ ປຣິຍຕ຺ຕິ ສວນໍ ປຣິປຸຈ຺ຉາ ປຸພ຺ພໂຍໂຄຕິ ອິເມຫິ ປຎ຺ຈຫິ ກາຣເຓຫິ ວິສທາ ໂຫນ຺ຕິຯ ອທິຄໂມ ນາມ ສຈ຺ຈປ຺ປຏິເວໂຘຯ ປຣິຍຕ຺ຕິ ນາມ ພຸທ຺ຘວຈ
ນໍຯ ຕຎ຺ຫິ ຄຓ຺ຫນ຺ຕສ຺ສ ປຏິສມ຺ຠິທາ ວິສທາ ໂຫນ຺ຕິຯ ສວນໍ ນາມ ຘມ຺ມສ຺ສວນໍຯ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ຘມ຺ມໍ ສຸຓນ຺ຕສ຺ສປິ ຫິ ປຏິສມ຺ຠິ
ທາ ວິສທາ ໂຫນ຺ຕິຯ ປຣິປຸຈ຺ຉາ ນາມ ອຏ຺ຐກຖາຯ ອຸຄ຺ຄຫິຕປາຬິຍາ ອຕ຺ຖໍ ກເຖນ຺ຕສ຺ສປິ ຫິ ປຏິສມ຺ຠິທາ ວິສທາ ໂຫນ຺ຕິຯ ປຸພ຺ພໂຍໂຄ ນາມ ປຸພ຺ພໂຍຄາວຈຣຕາຯ ຫຣຓປຈ຺ຈາຫຣຓນເຍນ ປຏິປາກຏກມ຺ມຏ຺ຐານສ຺ສປິ ປຏິສມ຺ຠິທາ ວິສທາ ໂຫນ຺ຕີຕິຯ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣາ ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ຕິສ຺ໂສ ປຏິສມ຺ຠິທາ ໂລກິຍາ, ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາ ສິຍາ ໂລກິຍາ, ສິຍາ ໂລກຸຕ຺ຕຣາຕິ ເອວໍ ວິຠ
ຊິຕ຺ວາ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ພຸທ຺ຘຸປ຺ປາເທເຍວາຕິ ອວຘາຣເຓນ ພຸທ຺ຘຸປ຺ປາເທ ເອວ ລພ຺ຠນ຺ໂຕ, ອພຸທ຺ຘຸປ຺ປາເທ ອລພ຺ຠນ຺ໂຕ ອນຎ຺ຎສາຘາຣໂຓ ປຏິເວໂຘ ອຘິປ຺ເປໂຕຯ ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ “ມຫາໂຕ ຈກ຺ຂຸສ຺ສາ”ຕິອາທີສຸ ປຎ຺ຎາມຫຕ຺ຕາທີກມ຺ປິ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓເມວ ອຘິປ຺
ເປຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ຕຖາ ວິຊ຺ຊາວິມຸຕ຺ຕິຜລສຈ຺ຉິກິຣິຍາທໂຍປິ ປເທສໍ ຕພ຺ຠາວາວຫາ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ຍາ ກາຈິ ຘາຕຸໂຍ ໂລກິຍາ ໂລກຸຕ຺ຕຣາ ວາ, ສພ຺ພາ ຕາ ອິມາເຫວ ສງ຺ຄຫິຕາ, ເອຕ຺ເຖວ ອນ຺ໂຕຄຘາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ – “ອິມາວ ອຏ຺ຐາຣສ ຘາຕຸໂຍ ນາ

ນາສຠາວໂຕ ນານາຘາຕຸໂຍ''ຕິຯ ສ຺ວາຍມຕ຺ໂຖ ອເນກຘາຕຸນານາຘາຕຸຌາຓວິຠງ຺ເຄນ (ວິຠຯ ໗໔໑) ທີເປຕພ຺ໂພຯ ''ສຈ຺ຉິກິຣິຍາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ''ວິຊ຺ຊາຕິ ຜເລ ຌາຓ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໑໕໗ຯ ຍສ຺ມາ ຈກ຺ກຕິ ອປ຺ຣາປ຺ຣໍ ປ຺ຣິວຕ຺ຕຕີຕິ ຈກ຺ກໍ, ຕສ຺ມາ ອິຣິຍາປຖາປິ ອປ຺ຣາປ຺ຣໍ ປ຺ຣິວຕ຺ຕນຏ຺ເຐນ ຈກ຺ກສທິສຕ຺ຕາ ຈກ຺ກນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ຕຖາ ປຏິຣູປເທສວາສາທິສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍຯ ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ອຠິນິຫຣຕິ ນາມາຕິ ເອຕ຺ຖ ຕທາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕານໍ ອຠິນິຫາຣໂຍຄໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ''ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ອຠິນິຫຣຕິ ນາມາ''ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຘມ຺ມຈກ຺ກາຠິນິຫາຣວິພນ຺ຘກຣຘມ຺ມານຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ໂຕຯ ອຠິນິຫຍໍ ນາມາຕິ ເອຕ຺ຖປິ ອຍເມວ ນໂຍຯ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄໍ ປຏິວິຊ຺ຊນ຺ໂຕປິ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ອຸປ຺ປາເທຕິເຍວ ນາມ ຕທຕ຺ຖໍ ຌາຓໍ ປຣິປາເຈຕີຕິ ກຕ຺ວາຯ ອຣຫຕ຺ຕຜລກ຺ຂເຓ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ອຸປ຺ປາທິຕໍ ນາມ ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ຘມ຺ມຈກ຺ກສ຺ສ ອຸປ຺ປາທນາຍ ກາຕພ຺ພກິຈ຺ຈສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ອຠາວາຯ ປຏິເວຘຌາຓຄ຺ຫີ ອິຘ ''ຘມ຺ມຈກ຺ກ''ນ຺ຕິ ອຘິປ຺ເປຕໍຯ ອິທານິ ເທສນາຌາຓວເສນ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ທສ຺ເສຕຸໍ – ''ກທາ ປວຕ຺ເຕຕິ ນາມາ''ຕິອາທິມາຫຯ ນ ເກວລໍ ເຖຣສ຺ເສວ, ອຖ ໂຂ ສພ຺ເພສມ຺ປິ ສາສນິການໍ ຘມ຺ມກຖາ ຠຄວໂຕ ຘມ຺ມເທສນາ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ຈຕຸນ຺ນຌ຺ຈ ເອກຕ຺ຕາທີນຍານໍ ອວິຣາຘນໂຕຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ – ''ໂຍ ຫິ ໂກຈິ ຠິກ຺ຂຸ ວາ''ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຘໍຯ ເສສໍ ສຸວິຌ຺ເຌຍ຺ຍເມວຯ

ເອກປຸຄ຺ຄລວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໔. ເອຕທ຺ຄ຺ຄວຄ຺ໂຄ

(໑໔) ໑. ປຖມເອຕທ຺ຄ຺ຄວຄ຺ໂຄ

ເອຕທ຺ຄ຺ຄປທວຓ຺ຓນາ

໑໘໘. ເອຕທ຺ຄ຺ເຄສຸ ປຖມວຄ຺ຄສ຺ສ ປຖເມ ອາທິມ຺ຫິ ທິສ຺ສຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ອຄ຺ຄສທ຺ໂທຕິ ອາເນຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄຕິ ອຊ຺ຊທິວສໍ ອາທິໍ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອງ຺ຄຸລຄ຺ເຄນາຕິ ອງ຺ຄຸລິໂກຏິຍາ. ອມ຺ພິລຄ຺ຄນ຺ຕິ ອມ຺ພິລໂກຏ຺ຖາໂສ. ໂກຏິຠູຕາຕິ ປຣມໂກຏິຠູຕາ ຕສ຺ມິໍ ຖາເນ ຕາທິສານໍ ອຍ຺ເຍສໍ ອຠາວໂຕ. ຕໂຕ ເອວ ເສຏ຺ຖຠູຕາຕິປິ ອຄ຺ຄາ. ເອຕທ຺ຄ຺ຄສນ຺ນິກ຺ເຂໂປຕິ ເອຕທ຺ຄ຺ເຄ ຖປນໍ ອຏ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິອາທີຫິ ຈຕູຫິປິ ກາຣເຓຫິ. ມຫາປຎ຺ຎຕາຍ ເຖເຣນ ເອຕທ຺ຄ຺ຄຏ຺ຖານສ຺ສ ລທ຺ຘຠາວໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ – ''ກຖ''ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ທ຺ເວ ປທນ຺ຕຣານີຕິ ຄຓ຺ຑມ຺ພມູເລ ຍຸຄນ຺ຘຣປພ຺ພເຕຕິ ທ຺ວີສຸ ຖາເນສຸ ທ຺ເວ ປທານິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ. ມຸຓ຺ຑປີຖກນ຺ຕິ ຍໍ ສຕ຺ຕງ຺ຄໍ ປຎ຺ຈງ຺ຄໍ ວາ ນ ໂຫຕິ, ເກວລໍ ມຸຓ຺ຑກປີຖໍ, ຕໍ ສນ຺ຘາເຍຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ອວຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ນິສີທີຕິ ພຸທ຺ຘານຸຠາເວນ ອຊ຺ໄຊຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ນິສີທິ. ເຕນາຫ – ''ເອວໍ ນິສີທນ຺ໂຕ''ຕິອາທິ. ກາຍສກ຺ຂີ ກຕ຺ວາຕິ ນາມກາເຍນ ເທສນາຍ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉນວເສນ ສກ຺ຂີຠູຕໍ ກຕ຺ວາ. ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອພ຺ຍາກຕາ ຘມ຺ມາຕິ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ອາທ຺ຍຕ຺ໂຖ, ເຕນ ສພ຺ພໍ ອຠິຘມ຺ມເທສນໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິ.

ປາຏິຫາຣິຍຏ຺ຖາເນຕິ ຍມກປາຏິຫາຣິຍສ຺ສ ກຕຏ຺ຖາເນ. ປສ຺ສຖາຕິ ເຕສໍ ພຫຸຠາວໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ອສ຺ສາຕິ ມນຸສ຺ສສມູຫສ຺ສ ເອກຠາວໍ. ອາກປ຺ປນ຺ຕິ ອາກາຣໍ. ມຫາຊໂນຕິ ສເທວເກ ໂລເກ ສພ຺ໂພ ມຫາຊໂນ. ຍຖາ ນິຣຍທສ຺ສນໍ ສໍເວຄຊນນຕ຺ຖໍ, ເອວໍ ເທວໂລກທສ຺ສນມ຺ປິ ສໍເວຄຊນນຕ຺ຖເມວ ''ອນຸປຸພ຺ພິກຖາຍໍ ສຄ຺ຄກຖາ ວິຍ ເອວໍ ສພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິສມ຺ເປໂຕປິ ສຄ຺ໂຄ ອນິຈ຺ໂຈ ອທ຺ຘຸໂວ ຈວນຘມ຺ໂມ''ຕິ. ສຊ຺ເຊຕ຺ວາຕິ ສມປຕ຺ຕາສາຍ ມຸຈ຺ຉນາທີ ຍຖາ ກາເມນ ນິວາເຫຕຸໍ ສກ຺ກາ, ເອວໍ ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ.

ປຸຖຸຊ຺ຊນປຎ຺ຈກໍ ປຎ຺ຫນ຺ຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊນປຎ຺ຫໍ ອາທິໍ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕິຕໍ ຂີຓາສວປຎ຺ຫປຣິຍນ຺ຕໍ ປຎ຺ຫປຎ຺ຈກໍ. ປຖມໍ...ເປ... ປຸຈ຺ຉິຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊນວິສເຍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉິ. ປຏິສມ຺ຠິທາ ຍຖາຠິນິຫາຣໍ ຍຖາສກໍ ວິປສ຺ສນາຠິນິຫາເຣນ ປຖມຠູມິຍາທໂຍ ວິຍ ປວຕ຺ຕິຕວິສຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ – ''ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ປຏິສມ຺ຠິທາວິສເຍ ຖຕ຺ວາ ກຖຍິໍສຸ''ຕິ. ພຸທ຺ຘວິສເຍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉິຕິ –

''ເຍ ຈ ສງ຺ຂາຕຘມ຺ມາເສ, ເຍ ຈ ເສຂາ ປຸຖູ ອິຘ;

ເຕສໍ ເມ ນິປໂກ ອິຣິຍໍ, ປຸຏ຺ໂຖ ປພ຺ຣູຫິ ມາຣິສາ''ຕິ. (ສຸ. ນິ. ໑໐໔໔) –

ອິທໍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉິ. ຕຕ຺ຖ ສງ຺ຂາຕຘມ຺ມາຕິ ສງ຺ຂາຕາ ຎາຕາ ຈຕຸສຈ຺ຈຘມ຺ມາ, ເຍ ຈ ສງ຺ຂາຕຘມ຺ມາ ຈຕູຫິ ມຄ຺ເຄຫິ ປຏິວິທ຺ຘຈຕຸສຈ຺ຈຘມ຺ມາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອິມິນາ ອເສກ຺ຂາ ກຖິຕາ. ປຸຖຸ-ສທ຺ໂທ ອຸຠຍຕ຺ຖປິ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ ''ເຍ ປຸຖູ ສງ຺ຂາຕຘມ຺ມາ, ເຍ ຈ ປຸຖູ ເສຂາ''ຕິ. ເຕສນ຺ຕິ ເຕສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ເສກ຺ຂາເສກ຺ຂປຸຄ຺ຄລານໍ ເມ ປຸຏ຺ໂຖຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ, ມຍາ ປຸຏ຺ໂຖຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອິຣິຍນ຺ຕິ ເສກ຺ຂາເສກ຺ຂຠູມິຍາ ອາຄມນປ຺ປຏິປທໍ. ອິຣິຍຕິ ຄຈ຺ຉຕິ ເສກ຺ຂຠູມິໍ ອເສກ຺ຂຠູມິຎ຺ຈ ເອຕາຍາຕິ ອິຣິຍາ, ຕໍ ເຕສໍ ອິຣິຍໍ ອາຄມນປ຺ປຏິປທໍ ມຍາ ປຸຏ຺ໂຖ ປພ຺ຣູຫິ ກເຖຫີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອວໍ ຠຄວາ ພຸທ຺ຘວິສເຍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ''ອິມສ຺ສ ນຸ ໂຂ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ສໍຂິຕ຺ເຕນ ຠາສິຕສ຺ສ ກຖໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຖພ຺ໂພ''ຕິ ອາຫ. ເຖໂຣ ປຎ຺ຫໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ''ສຕ຺ຖາ ມໍ ເສກ຺ຂາເສກ຺ຂານໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ອາຄມນປ຺ປຏິປທໍ ປຸຈ຺ຉຕີ''ຕິ ປຎ຺ເຫ ນິກ຺ກງ຺ໂຂ ຫຸຕ຺ວາ ''ອາຄມນປ຺ປຏິປທາ ນາມ ຂນ຺ຘາທິວເສນ ພຫູຫິປິ ມຸເຂຫິ ສກ຺ກາ ກເຖຕຸໍ, ກຕເຣນ ນຸ ໂຂ ກເຖນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖຸ ອຊ຺ຌາສຍໍ ຄຓ຺ຫິຕຸໍ ສກ຺ຂິສ຺ສາມີ''ຕິ ອຊ຺ຌາສເຍ ກງ຺ຂິ, ຕໍ ສນ຺ຘາເຍຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ – ''ຘມ຺ມເສນາປຕິ...ເປ... ນ ສກ຺ໂກຕີ''ຕິ. ປຸຈ຺ຉິຕປຎ຺ຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕຸໍ ປຏິຠາເນ ອສຕິ ທິສາວິໂລກນໍ ສຕ຺ຕານໍ ສຠາໂວຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ''ປຸຣຕ຺ຖິມ...ເປ.... ນາສກ຺ຂີ''ຕິ ອາຫ. ຕຕ຺ຖ ປຎ຺ຫປ຺ປຕິຏ຺ຖານນ຺ຕິ ປຎ຺ຫປ຺ປຕິຠານໍ.

ເຖຣສ຺ສກິລມນາກາຣໍ ຊານິຕ຺ວາຕິ ‘‘ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ປຎ຺ເຫ ນິຄ຺ຄໂຫ, ອຊ຺ຌາສເຍ ເມ ກຖຍມາໂນ ກິລມຕີ’’ຕິ ເຖຣສ຺ສ ກິລມນາກາຣໍ ຎຕ຺ວາ຺ຯ ຈຕຸມຫາຠູຕິກກາຍປຣິຄ຺ຄຫນ຺ຕິ ເອເຕນ ຂນ຺ຘມຸເຂນ ນາມຣູປປຣິຄ຺ຄໂຫ ວຸຕ຺ໂຕຯ ‘‘ຠູຕມິທນ຺ຕິ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ສມນຸປສ຺ສສີ’’ຕິ ຫິ ວທນ຺ເຕນ ຠຄວຕາ ຂນ຺ຘວເສນ ນາມຣູປປຣິຄ຺ຄໂຫ ທສ຺ສິໂຕຯ ເອວໍ ກິຣສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອໂຫສິ ‘‘ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ມຍາ ນເຍ ອທິນ຺ເນ ກເຖຕຸໍ ນ ສກ຺ຂິສ຺ສຕິ, ທິນ຺ເນ ປນ ນເຍ ມມຊ຺ຌາສຍໍ ຎຕ຺ວາ ຂນ຺ຘວເສນ ກເຖສ຺ສຕີ’’ຕິຯ ເຖຣສ຺ສ ສຫ ນຍທາເນນ ໂສ ປຎ຺ໂຫ ນຍສເຕນ ນຍສຫສ຺ເສນ ອຸປຏ຺ຐາສິຯ ເຕນາຫ – ‘‘ອຎ຺ຎາຕໍ ຠຄວາ, ອຎ຺ຎາຕໍ ສຸຄຕາ’’ຕິຯ

ອຣູປາວຈເຣ ປຏິສນ຺ຘິ ນາມ ນ ໂຫຕີຕິ ໂພຘິສມ຺ຠາຣສມ຺ຠຣຓສ຺ສ ອໂນກາສຠາວໂຕ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ – ‘‘ອຠພ຺ພຏ຺ຐານຕ຺ຕາ’’ຕິ, ລທ຺ຘພ຺ຍາກຣຓານໍ ໂພຘິສຕ຺ຕານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຠພ຺ພເທສຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ ຯ ຣູປາວຈເຣ ນິພ຺ພຕ຺ຕີຕິ ກມ຺ມວສິຕາສມ຺ຠາວໂຕ ອຣູປາວຈເຣ ອນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຣູປາວຈເຣ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຯ

ປໂຣສຫສ຺ສນ຺ຕິອາທີນາ ປໂຣສຫສ຺ສຊາຕກໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຕຕ຺ຖ ປໂຣສຫສ຺ສມ຺ປີຕິ ອຕິເຣກສຫສ຺ສມ຺ປິຯ ສມາຄຕານນ຺ຕິ ສນ຺ນິປຕິຕານໍ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ຊານິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕານໍ ພາລານໍຯ ກນ຺ເທຍ຺ຍຸໍ ເຕ ວສ຺ສສຕໍ ອປຎ຺ຎາຕິ ເຕ ເອວໍ ສມາຄຕາ ອປຎ຺ຎາ ອິເມ ພາລຕ຺ຕາ ສສາ ວິຍ ວສ຺ສສຕມ຺ປິ ວສ຺ສສຫສ຺ສມ຺ປິ ໂຣເທຍ຺ຍຸໍ ປຣິເທເວຍ຺ຍຸໍຯ ໂຣທມານາປິ ປນ ອຕ຺ຖໍ ວາ ກາຣຓໍ ວາ ເນວ ຊາເນຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ທີເປຕິຯ ເອໂກວ ເສຍ຺ໂຍ ປຸຣິໂສ ສປ຺ປຎ຺ໂຎຕິ ເອວຣູປານໍ ພາລານໍ ປໂຣສຫສ຺ສໂຕປິ ເອໂກ ປຓ຺ຑິຕປຸຣິໂສວ ເສຍ຺ໂຍ ວຣຕໂຣຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກີທິໂສ ສປ຺ປຎ຺ໂຎຕິ ອາຫ – ‘‘ໂຍ ຠາສິຕສ຺ສ ວິຊານາຕິ ອຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ, ອຍໍ ເຊຏ຺ຐນ຺ເຕວາສິໂກ ວິຍ ໂຍ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ຊານາຕິ, ໂສ ຕາທິໂສ ສປ຺ປຎ຺ໂຎ ວຣຕໂຣຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທຸຕິເຍ ປໂຣສຕຊາຕເກ ຊາເນຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ຍາຖາວໂຕ ອຕ຺ຖໍ ຊານິຕຸໍ ສມາຫິຕາ ຫຸຕ຺ວາ ຈິນ຺ເຕຍ຺ຍຸໍຯ ເສສເມຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ

ຕຕິຍຊາຕເກ ເຍ ສຎ຺ຎິໂນຕິ ຐເປຕ຺ວາ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນລາຠິໂນ ອວເສສຈິຕ຺ຕກສຕ຺ເຕ ທສ຺ເສຕິຯ ເຕປິ ທຸຄ຺ຄຕາຕິ ຕສ຺ສາ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສມາປຕ຺ຕິຍາ ອລາຠໂຕ ເຕປິ ທຸຄ຺ຄຕາ ທຸກ຺ຂໍ ອຸປຄຕາ ສຎ຺ຎິກາເວຯ ‘‘ສຎ຺ຎາ ໂຣໂຄ ສຎ຺ຎາ ຄຓ຺ໂຑ ສຎ຺ຎາ ສລ຺ລ’’ນ຺ຕິ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໔໘) ຫິ ເຕ ສຎ຺ຎາຍ ອາທີນວທສ຺ສິໂນຯ ເຍປິ ອສຎ຺ຎິໂນຕິ ອສຎ຺ຎິກາເວ ນິພ຺ພຕ຺ເຕ ອຈິຕ຺ຕກສຕ຺ເຕ ທສ຺ເສຕິຯ ເຕປິ ອິມິສ຺ສາເຍວ ສມາປຕ຺ຕິຍາ ອລາຠໂຕ ທຸຄ຺ຄຕາເຍວຯ ຊານສຸຂໍ ອນງ຺ຄຓໍ ນິທ຺ໂທສໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕໂທສາຠາວໂຕຯ ພລວຈິຕ຺ເຕກຄ຺ຄຕາສຠາເວນປິ ຕໍ ອນງ຺ຄຓໍ ນາມ ຊາຕໍຯ ເນວສຎ຺ຎີ ນາສຎ຺ຎີຕິ ອາຫາຕິ ອຕີເຕ ກິຣ ພາຣາຓສິຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ເຕ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣນ຺ເຕ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ອຣຎ຺ຎາຍຕເນ ກາລໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອນ຺ເຕວາສິເກຫິ ປຸຏ຺ໂຐ ‘‘ເນວສຎ຺ຎີ ນາສຎ຺ຎີ’’ຕິ ອາຫຯ ປຸຣິມຊາຕເກ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຕາປສາ ເຊຏ຺ຐນ຺ເຕວາສິກສ຺ສ ກຖໍ ນ ຄຓ຺ຫິໍສຸຯ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອາກາເສ ຐຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິຯ

ຈຕຸຕ຺ຖຊາຕເກ (ຊາຯ ໑ຯ໑ຯ໑໓໔) ຈນ຺ທສ຺ສ ວິຍ ອາຠາ ເອຕສ຺ສາຕິ ຈນ຺ທາຠໍ, ໂອທາຕກສິຓໍຯ ສູຣິຍາຠນ຺ຕິ ສູຣິຍສ຺ສ ວິຍ ອາຠາ ເອຕສ຺ສາຕິ ສູຣິຍາຠໍ, ປີຕກສິຓໍຯ ໂຍຘ ປຎ຺ຎາຍ ຄາຘຕີຕິ ໂຍ ປຸຄ຺ຄໂລ ອິຘ ສຕ຺ຕໂລເກ ອິທໍ ກສິຓທ຺ວຍໍ ປຎ຺ຎາຍ ຄາຘຕິ, ອາຣມ຺ມຓໍ ກຕ຺ວາ ອນຸປ຺ປວິສຕິ, ຕຕ຺ຖ ວາ ປຕິຏ຺ຐາຕິຯ ອວິຕກ຺ເກນ ທຸຕິຍຊ຺ຌາເນນ ອາຠສ຺ສຣູປໂຄ ໂຫຕີຕິ ໂສ ປຸຄ຺ຄໂລ ຕຖາ ກຕ຺ວາ ປຏິລທ຺ເຘນ ທຸຕິເຍນ ຊ຺ຌາເນນ ອາຠສ຺ສຣພ຺ຣຫ຺ມໂລກູປໂຄ ໂຫຕີຯ ເສສໍ ປຸຣິມນເຍເນວເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອິມິນາ ອິມໍ ທສ຺ເສຕິ (ຊາຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໑ຯ໑໓໔ ຈນ຺ທາຠຊາຕກວຓ຺ຓນາ) – ອຕີເຕ ພາຣາຓສິຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ເຕ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣນ຺ເຕ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ອຣຎ຺ຎາຍຕເນ ກາລໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອນ຺ເຕວາສິເກຫິ ປຸຈ຺ຉິໂຕ ‘‘ຈນ຺ທາຠໍ ສູຣິຍາຠ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ອາຠສ຺ສເຣ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕຯ ຕາປສາ ເຊຏ຺ຐນ຺ເຕວາສິກສ຺ສ ນ ສທ຺ທຫິໍສຸຯ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອາກາເສ ຐິໂຕ ອິມໍ ຄາຖໍ ອຠາສິຯ

ປຎ຺ຈມຊາຕເກ ອາສີເສເຖວາຕິ ອາສາຈ຺ເຉທໍ ອກຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ກມ຺ເມສຸ ອາສໍ ກເຣຍ຺ເຍວຯ ນ ນິພ຺ພິນ຺ເທຍ຺ຍາຕິ ນ ນິພ຺ເພທໍ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍ, ນ ອຸກ຺ກຓ຺ເຐຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂວຕີ ນິປາຕມຕ຺ຕໍຯ ຍຖາ ອິຈ຺ຉິນ຺ຕິ ອຫຎ຺ຫິ ສຏ຺ກິຫຕ຺ຖາ ນຣກາ ອຸຏ຺ຐານໍ ອິຈ຺ຉໍ, ໂສມ຺ຫິ ຕເຖວ ຊາໂຕ, ຕໂຕ ອຸຏ຺ຐິໂຕເຍວາຕິ ທີເປຕິຯ

ອຕີເຕ (ຊາຯ ອຏ຺ຐຯ ໔ຯ໑໓ຯສຣຠມິຄຊາຕກວຓ຺ຓນາ) ກິຣ ພາຣາຓສິຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ເຕ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣນ຺ເຕ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ສຣຠມິຄໂຍນິຍໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ອຣຎ຺ເຎ ປຏິວສຕິຯ ຣາຊາ ມິຄວິຕ຺ຕໂກ ອໂຫສິ ຖາມສມ຺ປນ຺ໂນຯ ເອກທິວສໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອມຈ຺ເຈ ອາຫ – ‘‘ຍສ຺ສ ປສ຺ເສນ ມິໂຄ ປລາຍຕິ, ເຕເນວ ໂສ ທາຕພ຺ໂພ’’ຕິຯ ອເຖກທິວສໍ ສຣຠມິໂຄ ອຸຏ຺ຐາຍ ຣຎ຺ໂຎ ຄິຕຏ຺ຐາເນນ ປ

ລາຍິຯ ອຖ ນໍ ອມຈ຺ຈາ ອຸປ຺ປຓ຺ເຑສຸໍຯ ຣາຊາ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ອິເມ ມໍ ປຣິຫາສນ຺ຕິ, ມມ ປມາຓໍ ນ ຊານນ຺ຕີ’’ຕິ ຄາຬ຺ຫໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຏິໂກວ ຂຄ຺ຄໍ ອາທາຍ ‘‘ສຣກໍ ຄຓ຺ຫິສ຺ສາມີ’’ຕິ ເວເຄນ ປກ຺ຂນ຺ທິຯ ອຖ ນໍ ທິສ຺ວາ ຕີຓິ ໂຍຊນານິ ອນຸພນ຺ຘິຯ ສຣໂກ ອຣຍ຺ຍໍ ປາວິສິຯ ຣາຊາປິ ປາວິສິເຍວຯ ຕຕ຺ຖ ສຣາມິຄສ຺ສ ຄມນມຄ຺ເຄ ສຕ຺ຖິຫຕ຺ຖມຕ຺ໂຕ ມຫາປູຕິປາຓນຣກອາວາໂຏ ອຕ຺ຖິ, ໂສ ຕິສຫຕ຺ຖມຕ຺ຕໍ ອຸທເກນ ປູຕ຺ໂຓ ຕິເຓຫິ ຈ ປຏິຈ຺ຉນ຺ໂນຯ ສຣໂກ ອຸທກຄນ຺ຘໍ ຆາຍິຕ຺ວາວ ອາວາຏກາວໍ ຎຕ຺ວາ ໂຖກໍ ໂອສກ຺ກິຕ຺ວາ ຄໂຕຯ ຣາຊາ ປນ ອຸຊຸກເມວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຕສ຺ມິໍ ປຕິຯ

ສຣໂກ ຕສ຺ສ ປທສທ຺ທໍ ອສ຺ສຸຓນ຺ໂຕ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຕໍ ອປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ ‘‘ນຣກອາວາເຏ ປຕິໂຕ ຠວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຎຕ຺ວາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ຕໍ ຄມ຺ພີເຣ ອຸທເກ ອປ຺ປຕິຏ຺ເຐ ກິລມນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ເຕນ ກຕາປຣາຘໍ ຫທເຍ ອກຕ຺ວາ ສຍ຺ຊາຕກາຣຸຍ຺ໂຍ ‘‘ມາ ມຍິ ປສ຺ສນ຺ເຕ ວຣາໂກ ນສ຺ສຕຸ, ອິມມ຺ຫາ ຕໍ ທຸກ຺ຂາ ໂມເຈສ຺ສາມີ’’ຕິ ອາວາຏຕີເຣ ຐິໂຕ ‘‘ມາ ກາຍິ, ມຫາຣາຊ, ອຫໍ ຕໍ ທຸກ຺ຂາ ໂມເຈສ຺ສາມີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປິຍປຸຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ຘຣິຕຸໍ ອຸສ຺ສາຫໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ວິຍ ຕສ຺ສຸທ຺ຘຣຓຕ຺ຖາຍ ສິລາຍ ໂຍຄ຺ຄໍ ກຕ຺ວາ ‘‘ວິຊ຺ຊິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອາຄຕໍ ຣາຊານໍ ສຕ຺ຖິຫຕ຺ຖາ ນຣກາ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ອສ຺ສາເສຕ຺ວາ ປີຏ຺ຖີ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ອຣຍ຺ຓາ ນິຫຣິຕ຺ວາ ເສນາຍ ອວິທູເຣ ໂອຕາເຣຕ຺ວາ ໂອວາທມສ຺ສ ທຕ຺ວາ ປຍ຺ຈສຸ ສີເລສຸ ປຕິຏ຺ຐາເປສິຯ ຣາຊາ ເສນງ຺ຄປຣິວຸໂຕ ນຄຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ອິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ສກລຣຏ຺ເຐ ສິໂນ ປຍ຺ຈ ສີລານິ ຣກ຺ຂນ຺ຕູ’’ຕິ ຆມ຺ມເກຣີ ຈຣາເປສິຯ ມຫາສຕ຺ເຕນ ປນ ອຕ຺ຕໂນ ກຕຄຸຓໍ ກສ຺ສຈິ ອກເຖຕ຺ວາ ສາຍໍ ນານຄ຺ຄຣສໂກຊນໍ ຄຸຍ຺ຊິຕ຺ວາ ອລງ຺ກຕສຍເນ ສຍິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈູສກາເລ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ຄຸຓໍ ສຣິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍ ສຍນປີຏ຺ເຐ ປລ຺ລງ຺ເກນ ນິສີທິຕ຺ວາ ປີຕິປຸຓ຺ເຓນ ຫທເຍນ ອຸທານໍ ອຸທາເນນ຺ໂຕ ‘‘ອາສີເສເຖວ ປຸຣິໂສ’’ຕິອາທິນາ ອິມາ ໖ ຄາຖາ ອພາສິຯ

ຕຕ຺ຖ ອທິຕາ ທິຕາ ຈາຕິ ທຸກ຺ຂຍສ຺ສາ ສຸຂຍສ຺ສາ ຈ, ມຣຓຍສ຺ສາ, ຊີວິຕຍສ຺ສາຕິປິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຕ຺ຕານຍ຺ຫິ ມຣຓຍສ຺ໂສ ອຫິໂຕ, ຊີວິຕຍສ຺ໂສ ຫິໂຕຯ ເຕສໍ ອຈິນ຺ຕິໂຕ ມຣຓຍສ຺ໂສ ອາຄຈ຺ຉຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ ຯ ອຈິນ຺ຕິຕມ຺ປີຕິ ມຍາ ‘‘ອາວາເຏ ປຕິສ຺ສາມີ’’ຕິ ນ ຈິນ຺ຕິຕໍ, ‘‘ສຣກໍ ມາເຣສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ຕິຕໍຯ ອິທານິ ປນ ເມ ຈິນ຺ຕິຕໍ ນຏ຺ຖໍ, ອຈິນ຺ຕິຕເມວ ຊາຕນ຺ຕິ ອຸທານວເສນ ວທຕິຯ ໂກຄາຕິ ຍສປຣິວາຣາ, ເອເຕ ຈິນ຺ຕາມຍາ ນ ໂຫນ຺ຕິຯ ຕສ຺ມາ ຓາຓວຕາ ວີຣິຍເມວ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທຕິຯ ວີຣິຍວໂຕ ຫິ ອຈິນ຺ຕິຕມ຺ປີ ໂຫຕິເຍວຯ

ຕສ຺ເສຕໍ ອຸທານໍ ອຸທາເນນ຺ຕສ຺ເສວ ອຣຸຓໍ ອຸຏ຺ຖຫິຯ ປຸໂຣຫິໂຕ ປາໂຕວ ສຸຂເສຍ຺ຍປຸຈ຺ຉນຕ຺ຖໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທ຺ວາເຣ ຄິໂຕ ຕສ຺ສ ອຸທານຄີຕສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ຣາຊາ ຫີຍ຺ໂຍ ມິຄວໍ ອຄມາສິ, ຕຕ຺ຖ ສຣາມິຄໍ ວິທ຺ໂຘ ຠວິສ຺ສຕິ, ເຕນ ມຍ຺ເຍ ອຸທານໍ ອຸທາເນຕີ’’ຕິຯ ເອວໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ຣຍ຺ໂຍ ປຣິປຸຓ຺ຓພ຺ຍຍ຺ຊນໍ ອຸທານໍ ສຸຕ຺ວາ ສຸມຊ຺ຊິເຕ ອາທາເສ ມຸຂໍ ໂອໂລເກນ຺ຕສ຺ສ ຉາຍາ ວິຍ ຣຍ຺ຓາ ຈ ສຣເກນ ຈ ກຕກາຣຓໍ ປາກຏໍ ອໂຫສິ, ໂສ ນຂຄ຺ເຄນ ທ຺ວາຣໍ ອາໂກເຏສິຯ ຣາຊາ ‘‘ໂກ ເອໂສ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ ອຫໍ, ເທວ, ປຸໂຣຫິໂຕຕິຯ ອຖສ຺ສ ທ຺ວາຣໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ‘‘ອິໂຕ ເອຫາຈຣິຍາ’’ຕິ ອາຫຯ ໂສ ປວິສິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ຊຍາເປຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ຄິໂຕ ‘‘ອຫໍ, ມຫາຣາຊ, ຕຍາ ອຣຍ຺ເຍ ກຕກາຣຓໍ ຊານາມິ, ຕ຺ວໍ ເອກໍ ສຣາມິຄໍ ອນຸພນ຺ຘນ຺ໂຕ ນຣເກ ປຕິໂຕ, ອຖ ນໍ ໂສ ສຣໂກ ສິລາຍ ໂຍຄ຺ຄໍ ກຕ຺ວາ ນຣກໂຕ ອຸທ຺ຘຣິ, ໂສ ຕ຺ວໍ ຕສ຺ສ ຄຸຓໍ ສຣິຕ຺ວາ ອຸທານໍ ອຸທາເນສີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ສຣກໍ ຄິຣິທຸຄ຺ຄສ຺ມິ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ທ຺ເວ ຄາຖາ ອພາສິຯ

ຕຕ຺ຖ ອນຸສຣີຕິ ອນຸພນ຺ຘິຯ ວິກ຺ກນ຺ຕນ຺ຕິ ອຸທ຺ຘຣຓຕ຺ຖາຍ ກຕປຣກ຺ກມໍຯ ອນຸຊີວສີຕິ ອຸປຊີວສິ, ຕສ຺ສານຸກາເວນ ຕຍາ ຊີວິຕໍ ລທ຺ຘນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສມຸທ຺ຘຣີຕິ ອຸທ຺ຘຣຕໍ ອພາສິຯ ສິລາຍ ໂຍຄ຺ຄໍ ສຣໂກ ກຣິຕ຺ວາຕິ ສິລາຍ ໂສປານສທິສາຍ ນຣກໂຕ ອຸທ຺ຘຣຓໂຍຄ຺ຄຕໍ ກຣິຕ຺ວາຯ ອລີນຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ສງ຺ໂກຈໍ ອປ຺ປຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍຯ ຕ ມິຄໍ ວເທສີຕິ ສຸວຓ຺ຓສຣາມິຄໍ ອິຘ ສິຣິສຍເນ ນິປ຺ນ຺ໂນ ວຓ຺ເຓສິຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ, ‘‘ອຍໍ ມຍາ ສທ຺ຘິໍ ນ ມິຄວໍ ອາຄໂຕ, ສພ຺ພຍ຺ຈ ປວຕ຺ຕີ ຊານາຕິ, ກຖໍ ນຸ ໂຂ ຊານາຕິ, ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ ນ’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ – ‘‘ກີ ຕ຺ວໍ ນຸ ຕຕ຺ເຖວາ’’ຕິ ນວມຄາຖມາຫ ຯ ຕຕ຺ຖ ກີສຣູປນ຺ຕິ ກີ ນຸ ເຕ ຓາຓໍ ພລວຊາຕິກໍ, ເຕເນຕໍ ຊານາສີຕິ ວທຕິຯ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ‘‘ນາຫໍ ສພ຺ພຍ຺ຍຸພ຺ທ຺ໂຘ, ພ຺ຍຍ຺ຊນໍ ອມກ຺ເຂຕ຺ວາ ຕຍາ ກຖິຕຄາຖາຍ ປນ ມຍ຺ຫໍ ອຕ຺ໂຖ ອຸປຏ຺ຖາຕີ’’ຕິ ທີເປນ຺ໂຕ ‘‘ນ ເຈວຫ’’ນ຺ຕິ ທສມຄາຖມາຫ ຯ ຕຕ຺ຖ ສຸກາສິຕານນ຺ຕິ ພ຺ຍຍ຺ຊນໍ ອມກ຺ເຂຕ຺ວາ ສຸຏ຺ຖຸ ກາສິຕານໍຯ ອຕ຺ຖໍ ຕທາເນນ຺ຕີຕິ ໂຍ ເຕສໍ ອຕ຺ໂຖ, ຕໍ ອາເນນ຺ຕິ ອຸປຘາເຣນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕທາ ປຸໂຣຫິໂຕ ຆມ຺ມເສນາປຕິ ອໂຫສິຯ ເຕເນວາຫ – ‘‘ອຕີເຕປີ’’ຕິອາທິຯ ເສສໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວຯ

ອລຍ຺ຍາສີໂກຓ຺ຫລຍ຺ຍຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

ອຎ຺ຎາສິໂກຓ຺ຑຎ຺ຎຕ຺ເຖຣາທໂຍຕິອາທີສຸ ປນ ຍາຖາວສຣສຄຸຓາວເສນາຕິ ຍຖາສກາວຄຸຓາວເສນ። ປພ຺ພຊ຺ຊາວເສນ ປຜິເວຌວເສນ ສຸຈິຣໍ ສຸນິປຸຓໍ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວປຣິຈຸເຌທຊານນວເສນ ຈ ຣຕ຺ຕຎ຺ຎຸຕາ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຄເປ຺ຕ຺ວາ ທີ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຌ"ນ຺ຕິອາທິມາຫ። ປາກໂຜວ ໂຫຕີຕິ ສຕິປຎ຺ຎາເວປຸລ຺ລປ຺ປ຺ຕ຺ຕິໂກ ປາກໂຜ ວິກູໂຕ ໂຫຕີ። ອຎ຺ຎາສິ ໂກຓ຺ຑຎ຺ໂຎຕິ ສາວເກສຸ ສພ຺ພປຖມໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ອຣິຍສຈ຺ຈານິ ຎາຕໂກຓ຺ຑຎ຺ໂຎ። ສພ຺ເພສຸປີ ເອຕທຄ຺ເຄສູຕິ ສພ຺ເພສຸປີ ເອຕທຄ຺ຄສຸຕ຺ເຕສຸ, ສພ຺ເພສຸ ວາ ເອຕທຄ຺ຄຎ຺ຄປເນສຸ።

ຌຣປ຺ຕ຺ຕານີຕິ ປ຺ຕ຺ຕານໍ ປມຸຂກູຕານິ ພາຫິຣປ຺ຕ຺ຕານີ። ນວຸຕິຫ຺ຖານີຕິ ມຊ຺ຌິມປຸຣິສສ຺ສ ຫ຺ຕ຺ເຖນ ນວຸຕິຣຕນານີ። ປທຸເມ ເນວ ຕໍ ຕໍ ປເທສໍ ອຸຕ຺ຕຣຕິ ອຕິກ຺ກມຕີຕິ ປທຸມຸຕ຺ຕໂຣ, ກຄວາ። ຄນ຺ຌທາມມາລາທາມາທີຫີຕິ ອາທິສທ຺ເທນ ປ຺ຕທາມາທີ ສງ຺ຄຫ຺ຫາຕີ። ຕ຺ຕ຺ຖ ຄນ຺ຌທາເມທີ ກຕມາລາ ຄນ຺ຌທາມໍ። ລວງ຺ຄຕກ຺ໂກລຊາຕິປຸປ຺ຜາທີທີ ກຕມາລາ ມາລາທາມໍ። ຕ ມາລປ຺ຕ຺ຕາທີທີ ກຕມາລາ ປ຺ຕທາມໍ። ວງ຺ຄປຎ຺ເຎຕິ ວງ຺ຄເທເສ ອຸປ຺ປນ຺ນພ຺ພນສຸຂຸມວຕ຺ເຖ። ອຸຕ຺ຕມສຸຂຸມວຕ຺ຖນ຺ຕິ ກາ ສິກວຕ຺ຖມາຫ።

ເຕປຣິວຎ຺ຎຌມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕນສຸຕ຺ຕນ຺ຕປຣິໂຍສາເນຕິ ເອຕ຺ຖ "ອິທໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈ"ນ຺ຕິອາທິນາ ສຈ຺ຈວເສນ, "ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍ"ນ຺ຕິອາທິນາ ກິຈ຺ຈວເສນ, "ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ປຣິຎ຺ຎາຕ"ນ຺ຕິອາທິນາ ກຕວເສນ ຈ ຕີທີ ອາກາເຣທີ ປຣິວຎ຺ເຎຕ຺ວາ ຈຕຸນ຺ນໍ ສຈ຺ຈານໍ ເທສິຕ຺ຕ຺ຕາ ຕໂຍ ປຣິວຎ຺ຎາ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ຕິປຣິວຎ຺ຎໍ, ຕິປຣິວຎ຺ຎເມວ ເຕປຣິວຎ຺ຎໍ, ເຕ ປຣິວຎ຺ຎຎ຺ຈ ຕໍ ຌມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕນຎ຺ຈາຕິ ເຕປຣິວຎ຺ຎຌມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕນໍ, ຕເທວ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕໍ, ຕສ຺ສ ປຣິໂຍສາເນຕິ ອຕ຺ໂຖ።

ສາລິຄພ຺ກໍ ຜາເລຕ຺ວາ ອາທາຍາຕິ ສາລິຄພ຺ກໍ ຜາເລຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ລພ຺ກມານໍ ສາລິຂີຣຣສໍ ອາທາຍ። ອນຸຈ຺ຌວິກນ຺ຕິ ພຸທ຺ຌານໍ ອນຸຈ຺ຌວິກໍ ຂີຣປາຍສໍ ປຈາເປມ። ເວຕີໂຍ ປຸຣິສກາວວເສນ ພນ຺ຌິຕ຺ວາ ກລາປກຣເຕ ກລາປຄ຺ຄໍ። ຂເລ ກລາປານໍ ຄປນທິວເສ ຂລຄ຺ຄໍ። ມທ຺ທິຕ຺ວາ ວີຫີນໍ ຣາສິກຣຕທິວເສ ຂລກຓ຺ຑຄ຺ຄໍ። ໂກຜ຺ເຖສຸ ທີ ຌຎ຺ຎສ຺ສ ປກ຺ຂິປນທິວເສ ໂກຜ຺ຖຄ຺ຄໍ።

ທ຺ເວ ຄຕີໂຍຕິ ທ຺ເວ ເອວ ນິປ຺ຜຕ຺ຕີໂຍ, ທ຺ເວ ນິຜ຺ຖາຕິ ອຕ຺ໂຖ። ຕສ຺ມີ ກຸມາເຣ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕໍ ປ຺ຕ຺ເຕຕິ ໂກຓ຺ຑຎ຺ຎມາຓວສ຺ເສວ ລທ຺ຌິຍໍ ຄຕ຺ວາ ອິຕເຣປີ ຌ ຊນາ ປຸຕ຺ເຕ ອນຸສາສີສຸ። ໂພຌິຣຸກ຺ຂມູເລ ປາຈີນປສ຺ສໍ ອຈລຜ຺ຖານໍ ນາມ, ຍໍ "ວຊິຣາສນ"ນ຺ຕິປີ ວຸຈ຺ຈຕີ። ມຫຕໍ ມຫຕີໂຍ ວທຕີຕິ "ປາຈີນມຸໂຂ"ຕິ ອວຕ຺ວາ "ປາຈີນໂລກຌາຕຸອກິມຸໂຂ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ። ມໍສຈກ຺ຂຸປີ ໂລກນາຖສ຺ສ ອປ຺ປຜິຆາຕໍ ມຫາວິສຍຎ຺ຈາຕີ። ຈຕຸຣງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕນ຺ຕິ "ກາມໍ ຕໂຈ ຈ ນ຺ຫາຣຸ ຈ, ອຜ຺ຖິ ຈ ອວສິສ຺ສຕູ"ຕິອາທິນາ (ມ። ນິ። ໒።໑໘໔; ສໍ។ ນິ። ໒។໒໒, ໒໓໗; ອ។ ນິ។ ໒។໕; ມຫານິ។ ໑໗໖) ວຸຕ຺ຕຈຕຸຣງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ។

ອິທໍ ປນ ສພ຺ພເມວາຕິ "ກສ຺ສ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ປຖມໍ ຌມ຺ມໍ ເທເສສ຺ສາມີ"ຕິອາທິນຍປ຺ປວຕ຺ຕໍ (ມ។ ນິ។ ໑។໒໘໔; ໒។໓໔໑; ມຫາວ។ ໑໐) ສພ຺ພເມວ។ ປຣິວິຕກ຺ກມຕ຺ຕເມວ ຕຖາ ອຕ຺ຖສິທ຺ຌິຍາ ອກາວໂຕ។ ປຸປ຺ຜິຕຜລິຕໍ ກຕ຺ວາຕິ ອກິຎ຺ຎາປຜິສມ຺ກິທາທີ ສພ຺ພປາລິຜຸລ຺ລໍ, ມຄ຺ຄຜເລທີ ສພ຺ພໂສ ຜລກາຣກາຣິຕຎ຺ຈ ກໂຣນ຺ໂຕ ປຸປ຺ຜິຕໍ ຜລິຕໍ ກຕ຺ວາ។ ອປກ຺ກມິຕຸກາໂມ ຫຸຕ຺ວາຕິ ທ຺ເວປີ ອຄ຺ຄສາວເກ ອຕ຺ຕໂນ ນິປຈ຺ຈກາຣໍ ກໂຣນ຺ເຕ ທິສ຺ວາ ເຕສໍ ຄຸຓາຕິເຣກຕໍ ພຫຸ ມຎ຺ຎນ຺ໂຕ ພຸທ຺ຌານໍ ສນ຺ຕິກາ ອປກ຺ກ ມິຕຸກາໂມ ຫຸຕ຺ວາ។ ຕຕ຺ເຖວາຕິ ຌທ຺ທນ຺ຕທຫຕິເຣເຍວ។

ສາຣິປຸຕ຺ຕ-ໂມຄ຺ຄລ຺ລານຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໑໗໒-໑໖໐។ ທຸຕິຍຕຕິເຍສຸ ອິທ຺ຌິມນ຺ຕານນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ມນ຺ຕ-ສທ຺ໂທ ອຕິສຍຕ຺ຖວິສໂຍຕິ ເຖຣສ຺ສ ອຕິສຍໄກທ຺ຌິຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ – "ອິທ຺ຌິຍາ ສມ຺ປນ຺ນານ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ສທ ປໍສູທີ ກິລຸອີສູຕິ ສທປໍສຸກິລຸອິຕາ។ ອິຌໂລກຕ຺ຕກາວເມວາຕິ ທີຜ຺ຖຌມ຺ມິ ກອຕ຺ຕກາວເມວ។ ໂສລ຺ອສ ປຎ຺ຎາ ປຜິວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຄິໂຕຕີ ມຊ຺ຌິມນິກາເຍ ອນຸປທສຸຕ຺ຕນ຺ຕເທສນາຍ "ມຫາປຎ຺ໂຎ, ກິກ຺ຂເວ, ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ, ປຸຖຸປຎ຺ໂຎ, ກິກ຺ຂເວ, ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ, ຫາສປຎ຺ໂຎ, ກິກ຺ຂເວ, ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ, ຊວນປຎ຺ໂຎ, ກິກ຺ຂເວ, ສາ ຣິປຸຕ຺ໂຕ, ຕິກ຺ຂປຎ຺ໂຎ, ກິກ຺ຂເວ, ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ, ນິພ຺ເພຌິກປຎ຺ໂຎ, ກິກ຺ຂເວ, ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ"ຕິ (ມ។ ນິ។ ໓។໙໓) ເອວມາຄຕາ ມ ຫາປຎ຺ຎາທິກາ ຌ, ຕສ຺ມີເຍວ ສຸຕ຺ເຕ ອາຄຕາ ນວານຸປຸພ຺ພວິຫາຣສມາປ຺ຕ຺ຕິປຎ຺ຎາ, ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄປຎ຺ຎາຕິ ອິມາ ໂສ

ລຸອສວິສາ ປຎ຺ຎາ ປຏິວິຊ຺ຌິຕ຺ວາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ຐິໂຕຯ

ປຎ຺ຫສາກຈ຺ຉນ຺ຕິ ປຎ຺ຫສ຺ສ ປຸຈ຺ຉນວເສນ ວິສ຺ສຊ຺ຊນວເສນ ຈ ສາກຈ຺ຉໍ ກໂຣຕິຯ ອຕ຺ຖິເກຫິ ອຸປຎ຺ຎາຕໍ ມຄ຺ຄນ຺ຕິ ເອຕໍ ອນຸພນ຺ຘສ຺ສ ກາຣຓວຈນໍຯ ອິທນ຺ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຍໍນູນາຫໍ ອິມໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ປິຏ຺ຐິໂຕ ປິຏ຺ຐິໂຕ ອນຸພນ຺ເຘຍ຺ຍໍຯ ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ອິທໍ ປິຏ຺ຐິໂຕ ປິຏ຺ຐິໂຕ ອນຸພນ຺ຘນໍ ນາມ ອຕ຺ຖິເກຫິ ອຸປຎ຺ຎາຕໍ ມຄ຺ຄໍ, ຎາໂຕ ເຈວ ອຸປຄໂຕ ຈ ມຄ຺ໂຄຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ວາ ອຕ຺ຖິເກຫິ ອມ຺ເຫຫິ ມຣເຓ ສຕິ ອມເຕນປິ ຠວິຕພ຺ພນ຺ຕິ ເອວໍ ເກວລໍ ອຕ຺ຖິຕິ ອຸປຎ຺ຎາຕໍ, ອນຸມານຎາເຓນ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ຎາຕໍ ນິພ຺ພານໍ ນາມ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ມຄ຺ຄນ຺ໂຕ ປຣິເຍສນ຺ໂຕຕິ ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ

ເນສໍ ປຣິສາຍາຕິ ທ຺ວິນ຺ນໍ ອຄ຺ຄສາວການໍ ປຣິວາຣພູຕປຣິສາຍຯ ທ຺ເວ ອຄ຺ຄສາວເກຕິ ສາຣິປຸຕ຺ຕໂມຄ຺ຄລ຺ລາເນ ທ຺ເວ ມຫານຸຠາເວ ສາວເກຯ ຐານນ຺ຕເຣຕິ ອຄ຺ຄສາວກຕ຺ຕສຎ຺ຎິເຕ ຐານນ຺ຕເຣ ຐເປສີຯ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ‘‘ອຄ຺ຄສາວເກ’’ຕິ ອວຕ຺ວາ ‘‘ມຫາສາວເກ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍທິ ອຎ຺ເຎປິ ມຫາເຖຣາ ອພິຎ຺ຎາຕາທິຄຸຓວິເສສໂຍເຄນ ‘‘ມຫາສາວກາ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ລພນ຺ຕິ, ອິເມເຍວ ປນ ສາວເກສຸ ອນຎ຺ຎສາທາຣຓພູຕາ ວິເສສໂຕ ‘‘ມຫາສາວກາ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ‘‘ທ຺ເວປິ ມຫາສາວເກ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ມຫາກສ຺ສປຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໑໒໑ຯ ຈຕຸຕ຺ເຖ ຍສ຺ມາ ຘຸຕວາທຘຸຕຘມ຺ມຘຸຕງ຺ຄານິ ຘຸຕມູລການິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ຘຸໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພ’’ຕິ ອາທິໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຕ຺ຖ ກິເລເສ ຘຸນີ ຘຸຕວາທີຕິ ຘຸໂຕ, ຘຸຕກິເລໂສ ປຸຄ຺ຄໂລ, ກິເລສຘຸນໂນ ວາ ຘມ຺ໂມ, ກິເລສຘຸນໂນ ຘມ຺ໂມຕິ ຈ ສພ຺ພຖາປິ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ອຘິປ຺ເປໂຕຯ ຕໍ ຘຸຕສຎ຺ຎິຕໍ ກິເລສຘຸນນຘມ຺ມໍ ວຫຕິ, ປເຣ ຕຕ຺ຖ ປຕິຏ຺ຐາເປຕີຕິ ຘຸຕວາໂທຯ ຈຕຸກ຺ກຎ຺ເຈຕ຺ຖ ສມ຺ຠວຕີຕິ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ – ‘‘ເອຕ຺ຖ ປນາ’’ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຘໍຯ ຕຍິທນ຺ຕິ ນິປາໂຕ, ຕສ຺ສ ໂສ ອຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຘຸຕພູຕສ຺ສ ຘຸຕພູຕາ ຘມ຺ມາ ຘຸຕຘມ຺ມາຯ ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາ ສນ຺ຕຸຏ຺ຐິຕາ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕາ ເອວ ຯ ກິເລເສ ສມ຺ມາ ລິຂຕີ ຕຈ຺ຉຕີຕິ ສລ຺ເລໂຂ, ກິເລສເຊຄຸຈ຺ຉີ, ຕສ຺ສ ຠາໂວ ສລ຺ເລຂຕາຯ ທ຺ວີຫິປີ ກາເຍຫິ ວິວິຈ຺ຈຕີຕິ ປວິເວໂກ, ໂຍນິໂສມນສິກາຣພຫຸໂລ ປຸຄ຺ຄໂລ, ຕສ຺ສ ຠາໂວ ປວິເວກຕາຯ ອິມິນາ ສຣີຣຏ຺ຐປນມຕ຺ເຕນ ອຕ຺ຖິຕີ ອິທມຏ຺ຐິ ຕ຺ຖ-ກາຣສ຺ສ ຏ຺ຐ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ, ຕສ຺ສ ຠາໂວ ອິທມຏ຺ຐິຕາ, ອິເມຫິ ວາ ກຸສລຘມ຺ເມຫິ ອຕ຺ໂຖ ອິທມຏ຺ຐິ, ເຍນ ຎາເຓນ ‘‘ປພ຺ພຊິເຕນ ນາມ ປໍສຸກູລິກງ຺ຄາທີສຸ ປຕິຏ຺ຐິເຕນ ຠວິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ຘຸຕຄຸເຓ ສມາທິຍຕິ ເຈວ ປຣິຫຣຕິ ຈ, ຕໍ ຎາຓໍ ອິທມຏ຺ຐິຕາຯ ເຕນາຫ – ‘‘ອິທມຏ຺ຐິຕາ ຎາຓເມວາ’’ຕິຯ ຘຸຕຘມ຺ມາ ນາມາຕິ ຘຸຕງ຺ຄເສວນາຍ ປຏິປກ຺ຂພູຕານໍ ປາປຘມ຺ມານໍ ຘຸນນວເສນ ປວຕ຺ຕິຍາ ຘຸໂຕຕິ ລທ຺ຘນາມາຍ ຘຸຕງ຺ຄເຈຕນາຍ ອຸປກາຣກາ ຘມ຺ມາຕິ ກຕ຺ວາ ຘຸຕຘມ຺ມາ ນາມ ຯ ອນຸປຕນ຺ຕີຕິ ຕທນ຺ໂຕຄຘາ ຕປ຺ປຣິຍາປນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ ຕທຸພຍສ຺ເສວ ປວຕ຺ຕິວິເສສຠາວໂຕຯ ປຏິກ຺ເຂປວຕ຺ຖູສູຕິ ຘຸຕງ຺ຄເສວນາຍ ປຏິກ຺ຂິປິຕພ຺ພວຕ຺ຖູສຸ ປຫາຕພ຺ພວຕ຺ຖູສຸຯ

ປໍສຸກູລິກງ຺ຄໍ…ເປ… ເນສຊ຺ຊິກງ຺ຄນ຺ຕິ ອຸທ຺ເທໂສປິ ເປຍ຺ຍາລເຍນ ທສ຺ສິໂຕຯ ຍເທຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ໑ຯ໔໘ ອາທໂຍ) ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຘຸຕວາທຄ຺ຄຫເຓເນວ ເຖຣສ຺ສ ຘຸຕຠາໂວປິ ຄຫິໂຕ ໂຫຕີຕິ ‘‘ຘຸຕວາທານ’’ນ຺ເຕວ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຍໍ ມຫາຕິ ອພິນີຫາຣາທິມຫນ຺ຕຕາຍປິ ສາສນສ຺ສ ອຸປກາຣິຕາຍປິ ອຍໍ ເຖໂຣ ມຫາ, ຄຸຓມຫນ຺ຕຕາຍ ປສໍສາວຈນເມວ ວາ ເອຕໍ ເຖຣສ຺ສ ຍທິທໍ ມຫາກສ຺ສໂປຕິ ຍຖາ ‘‘ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ’’ຕິຯ

ສຕ຺ຖຸ ຘມ຺ມເທສນາຍ ວຕ຺ຖຸຕ຺ຕເຍ ສຎ຺ຊາຕປ຺ປສາທຕາຍ ອຸປາສກຠາເວ ຐິຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ອຸໂປສຖງ຺ຄານິ ອຘິຏ຺ຐາຍາ’’ຕິ ອາທິຯ ເອຕສ຺ສ ອຄ຺ຄຠາວສ຺ສາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ສຈ຺ຈກາໂຣຕິ ສຈ຺ຈຠາວາວໂຫ ກາໂຣ, ອວິສໍວາທນວເສນ ວາ ຕທຕ຺ຖສາຘໂນຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂກລາຫລນ຺ຕິ ກຸຕູຫລວິປ຺ຜາໂຣຯ ສຕ຺ຖາ ສຕ຺ຕເມ ສຕ຺ຕເມ ສໍວຈ຺ຉເຣ ຘມ຺ມໍ ກເຖນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕານໍ ສວນໂຍຄ຺ຄໍ ກາລໍ ສລ຺ລກ຺ເຂນ຺ໂຕ ທິວາ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ກເຖຕິ, ຣຕ຺ຕິຍໍ ສກລຍາມໍຯ ເຕນາຫ – ‘‘ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ອາຫ – ໂກຕິ ກື ຣຕ຺ຕີ ຘມ຺ມໍ ສຸຓິສ຺ສສິ ທິວາ’’’ຕິຯ ວິສ຺ສາສິໂກຕິ ວິສ຺ສາສິກຠາໂວຯ ‘‘ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ໂສ’’ຕິ ວາ ປາໂຐຯ

ທ຺ເວອສງ຺ເຂຍ຺ຍານິ ປູຣິຕປາຣມິສ຺ສາຕິ ອິທໍ ສາ ປຣມ຺ປຣາຍ ໂສຕປຕິຕໍ ອຕ຺ຖໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຫຯ ອທິນ຺ນວິປາກສ຺ສາຕິ ອວິປກ຺ກວິປາກສ຺ສຯ ຠທ຺ທເກ ກາເລຕິ ຍຸຕ຺ເຕ ກາເລຯ ນກ຺ຂຕ຺ຕນ຺ຕິ ນກ຺ຂຕ຺ເຕນ ລກ຺ຂິຕໍ ຉຓໍຯ ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິຎ຺ຫິ ນກ຺ຂຕ຺ເຕ ອນຸຠວິຕພ຺ພຉຓານິ ນກ຺ຂຕ຺ຕານິ ນາມ, ອິຕຣານິ ປນ ຉຓານິ ນາມຯ ສມ຺ມາປຕິຕຸກ຺ຂໂຕ ວິໂມຈເນນ ຕໂຕ ນິຍ຺ຍານາວຫ

ຕາຍ ອິຈ຺ຈິຕ຺ຖ຺ສ຺ສ ລກາປ຺ນໂຕ ຈ ນິຍ຺ຍານິກໍ។ ເຕສ຺ນ຺ຕິ ສ຺ວຕ຺ຓາປ຺ຫຸມານໍ។ ໂອລມ຺ພກາຕິ ສ຺ວຕ຺ຓາຣຕນວິຈິຕ຺ຕາ ຣຕນທາມາ។ ປ຺ຸລ຺ຍນິຍາເມນາຕິ ປ຺ຸລ຺ຍານຸກາວສິທ຺ເຄນ ນິຍາເມນ។ ສ຺ວສ຺ສ ພາຣາຓສິຣຊ຺ຊໍ ທາຕຸ ກໂຕກາໂສ។ ຟຸສ຺ສຣຖນ຺ຕິ ມງ຺ຄລຣຖໍ។ ເສຕຈ຺ຉຕ຺ເຕົາຕ຺ທີສວາລພີຊນີຂຄ຺ຄມຕີປາທຸການີ ປ຺ລ຺ຈວິຂໍ ຣາຊກກຸຂກາຕ຺ໜນ຺ຕິ ວທນ຺ຕີ។ ອິຂ ປ຺ນ ເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕໍ ວິສ຺ຸ ຄທີຕນ຺ຕິ ສີໜາສນໍ ປ຺ລ຺ຈມໍ ກຕ຺ວາ ວທນ຺ຕີ។ ປາຣຸປ຺ນກຕ຺ຕນ຺ຕິ ປາຣຸປ຺ນວຕ຺ຖ຺ສ຺ສ ທສນ຺ຕໍ។ ທິພ຺ພວຕ຺ຖທາຍີ ປ຺ຸລ຺ຍານຸກາວໂຈທິໂຕ ''ນນຸ ຕາຕາ ຖູລ''ນ຺ຕິ ອາໜ។ ອໂໜ ຕປ຺ສ຺ສີຕິ ອໂໜ ກປ຺ໂຕ ອໜໍ ຣາຊາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ພຸທ຺ຂານໍ ສທ຺ທທີຕ຺ວາຕິ ພຸທ຺ຂານໍ ສາສນໍ ສທ຺ທທີຕ຺ວາ។ ຈງ຺ກມນສຕານິຕິ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ອາທ຺ຍຕ຺ໂຖ។ ເຕນ ທີ ອຄ຺ຄິສາລາທີນິ ປພ຺ພຊິຕສາຣຸປ຺ປານິ ຖານານິ ສງ຺ຄຕ຺ໜາຕີ។

ສານ຺ກິລຸອິຕນ຺ຕິ ອຣິຍານໍ ປຣິນິພ຺ພຸຕຍ຺ຖາເນ ກາຕພ຺ພສກ຺ກາຣໍ ວທຕີ។ ນປ຺ປ຺ມຊ຺ຊີ, ນິໂຣຄາ ອຍ຺ຍາຕິ ປຸຈ຺ຈິຕາກາຣທສ຺ສນໍ។ ປຣິນິພ຺ພຸຕາ ເທວາຕິ ເທວີ ປຜິວຈນໍ ອທາສີ។ ປຜິຍາເທຕ຺ວາຕິ ນິຍ຺ຍາເຕຕ຺ວາ។ ສມຕາປ຺ພ຺ພຊ຺ຊນ຺ຕິ ສມິຕປາເປ຺ທີ ອຣິເຍທີ ອນຸຍ຺ຖາຕພ຺ພປພ຺ພຊ຺ຊໍ។ ໂສ ທີ ຣາຊາ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຂານໍ ເວສ຺ສ ທິຍ຺ຖຕ຺ຕາ ''ອິທເມວ ກທ຺ທກ''ນ຺ຕິ ຕາທີສໍເຍວ ລິງ຺ຄໍ ຄຕ຺ທີ។ ຕຕ຺ເຖວາຕິ ພ຺ຣທ຺ມໂລເກ ເອວ។ ວິສຕິເມ ວສ຺ເສ ສມ຺ປຕ຺ເຕຕິ ອາທຣິຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ໂຂ។ ພ຺ຣທ຺ມໂລກໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ພ຺ຣທ຺ມຈຣິຍານິກາຣສ຺ສ ຈ ຈີຣກາລສມ຺ກູຕຕ຺ຕາ ''ເອວຣູປໍ ກຖໍ ມາ ກເຖຖາ''ຕິ ອາໜ។ ວິສຕິ ຂຣຕານິ ນິກ຺ຂນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ປ຺ລ຺ຈປ຺ລໍ ນິກ຺ຂນ຺ຕິ ອປເຣ។ ອິຕ຺ຖາກໂຣຕິ ອິຕ຺ຖີຣຕນສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍ຺ຖານໍ។ ອຍ຺ຍຂີຕາຕິ ອມ຺ໜາກໍ ອຍ຺ຍສ຺ສ ຂີຕາ, ກທ຺ທກາປີລານິຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ສມານປ຺ຕານ຺ຕິ ສທິສປ຺ຕ຺ຕໍ ສທິສເລຂໍ ກຸມາຣສ຺ສ ກຸມາຣິກາຍ ຈ ຍຸຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕເລຂໍ។ ເຕ ປຸຣິສາ ສມາຄຕຍ຺ຖານໂຕ ມຄຂຣຍ຺ເຖ ມໜາຕິຕ຺ຖຄາມໍ ມທ຺ທຣຍ຺ເຖ ສາຄລນຄຣລ຺ຈ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ອປ຺ກ຺ກມນ຺ຕາ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊນ຺ຕາ ນາມ ໂໜນ຺ຕີຕິ ''ອິໂຕ ຈ ເອຕ຺ໂຕ ຈ ເປເສສຸ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ។

ປຸປ຺ຜທາມນ຺ຕິ ຫຕ຺ຖີຫຕ຺ຖປ຺ປ຺ມາຕໍ ປຸປ຺ຜທາມໍ។ ຕານີຕິ ຕານິ ອຸໂກທີ ຄນ຺ຖາປີຕານິ ທ຺ເວ ປຸປ຺ຜທາມານິ។ ເຕຕິ ອຸໂກ ກທ຺ທາເຈວ ປີປ຺ປລີກຸມາໂຣ ຈ ។ ໂລການິເສນາຕິ ການສ຺ສາເທນ។ ອສໍສຍ຺ຖາຕິ ນ ສໍຍຸຕ຺ຕາ ໝເຍ ຊລນ຺ເຕນ ວິຍ ປທີເປນ ອຊ຺ຊາສເຍ ສມ຺ຊ຺ຊລນ຺ເຕນ ວິໂມກ຺ຂພີເຊນ ສມຸສ຺ສາທີຕຈິຕ຺ຕຕ຺ຕາ។ ຍນ຺ຕພທ຺ຂານີຕິ ສສ຺ສສມ຺ປາທນຕ຺ຖໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ທ຺ວາຣກວາຜໂຍຊນວເສນ ພທ຺ຂານີ ນິກ຺ຂມນຕຸມ຺ພານີ។ ກມ຺ມນ຺ໂຕຕິ ກສິກມ຺ມກຣຕຍ຺ຖານໍ។ ທາສິກຄາມາຕິ ທາສານໍ ວສນຄາມາ។ ໂອສາເຣຕ຺ວາຕິ ປກ຺ຂິປີຕ຺ວາ។ ອາກປ຺ປກຸຕ຺ຕວເສນາຕິ ອາກາຣວເສນ ກີຣິຍາວເສນ។ ອນນຸຈ຺ຈວິກນ຺ຕິ ປພ຺ພຊິຕກາວສ຺ສ ອນນຸຣູປໍ។ ຕສ຺ສ ມຕ຺ຖເກຕິ ທ຺ເວຂາປຖສ຺ສ ທ຺ວິຂາກູຕຍ຺ຖາເນ។ ເອເຕສໍ ສງ຺ຄໜໍ ກາຕຸ ວຍ຺ຍຕີຕິ ນິສີທຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຂ។ ສາປ຺ນ ຕຕ຺ຖ ສຕ຺ຖຸ ນິສຊ຺ຊາ ເອທີສີຕິ ທສ຺ເສຕຸ – ''ນິສີທນ຺ໂຕ ປ຺ນາ''ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຕ຺ຖ ຍາ ພຸທ຺ຂານໍ ອປຣິມິຕກາລສມ຺ກູຕາຈິນ຺ເຕຍ຺ຍາປຣິລ຺ເລຍ຺ຍປ຺ຸລ຺ລສມ຺ການູປຈຍນິພ຺ພຕ຺ຕາ ຣູປປ຺ປກາວພຸທ຺ຂຄຸຓວິຊ຺ໂຊຕິຕາ ທ຺ວຕ຺ຕິສມໜາປຸຣິສລກ຺ຂຓອສີຕິອນຸພ຺ຍລ຺ຊນສມຸຊ຺ຊລິຕາ ພ຺ຍາມປ຺ປກາເກຕຸມາລາລງ຺ກຕາ ສກາວສິທ຺ຂິຕາຍ ອກິຕ຺ຕິມາ ຣູປກາຍສີຣີ, ຕໍເຍວ ມໜາກສ຺ສປ຺ສ຺ສ ອທິຍ຺ຖປຸພ຺ພປ຺ປສາທສໍວທ຺ຂນຕ຺ຖໍ ອນິຄ຺ຄູທີຕ຺ວາ ນິສີນ຺ໂນ ກຄວາ ''ພຸທ຺ຂເວສໍ ຄເທຕ຺ວາ…ເປ… ນິສີທີ''ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ។ ອສີຕິຫຕ຺ຖປ຺ປເທສໍ ພ຺ຍາເປຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕິຍາ ອສີຕິຫຕ຺ຖາຕິ ວຸຕ຺ຕາ។ ສຕສາໂຂຕິ ພຫຸສາໂຂ ອເນກສາໂຂ។ ສ຺ວຕ຺ຓວຕ຺ໂຕວ ອໂທສີ ນິຣນ຺ຕຣໍ ພຸທ຺ຂຣສ຺ມີທີ ສມນ຺ຕໂຕ ສໂມກິຕ຺ຕກາວໂຕ។

ຕີສ຺ ຖາເນສູຕິ ທູຣໂຕ ນາຕິທູເຣ ອາສນ຺ເນຕິ ຕີສ຺ ຖາເນສຸ។ ຕີທີ ໂອວາເທທີຕິ ''ຕສ຺ມາຕີທ ເຕ, ກສ຺ສປ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ຕິພ຺ພໍ ເມ ທີໂຣຕ຺ຕປ຺ປໍ ປຈ຺ຈຸປຍ຺ຖິຕໍ ກວິສ຺ສຕິ ເຖເຣສຸ ນເວສຸ ມຊ຺ຊິເມສູ'ຕີ។ ເອວລ຺ທີ ເຕ, ກສ຺ສປ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ។ ຕສ຺ມາຕີທ ເຕ, ກສ຺ສປ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ຍໍ ກິລ຺ຈິ ຂມ຺ມໍ ສຸຕິສ຺ສາມິ ກຸສລູປສໍທີຕໍ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ອຍ຺ຖີ ກຕ຺ວາ ມນສີ ກຣິຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ເຈຕສາ ສມນ຺ນາໜຣິຕ຺ວາ ໂອທີຕໂສໂຕ ຂມ຺ມໍ ສຸຕິສ຺ສາມີ'ຕິ, ເອວລ຺ທີ ເຕ, ກສ຺ສປ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ។ ຕສ຺ມາຕີທ ເຕ, ກສ຺ສປ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ສາຕສໜຄຕາ ຈ ເມ ກາຍຄຕາສຕິ ນ ວິຊ຺ທີສ຺ສຕີ'ຕິ, ເອວລ຺ທີ ເຕ, ກສ຺ສປ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ໔໗໑໘໔) ອິເມທີ ຕີທີ ໂອວາເທທີ។ ເອຕ຺ຖ ທີ ກຄວາ ປຖມໍ ໂອວາທໍ ເຖຣສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຊາຕິກຕ຺ຕາ ຊາຕິມານປ຺ປໜານຕ຺ຖມກາສີ, ທຸຕິຍໍ ພາຫຸສຈ຺ຈໍ ນິສ຺ສາຍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນກອໜໍການປ຺ປໜານຕ຺ຖໍ, ຕຕິຍໍ ອຸປຂິສມ຺ປຕ຺ຕີ ນິສ຺ສາຍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນກອຕ຺ຕສິເນໜປ຺ປໜານຕ຺ຖໍ ។ ມຸທຸກາ ໂຂ ຕ຺ຍາຍນ຺ຕິ ມຸທຸກາ ໂຂ ເຕ ອຍໍ។ ກສ຺ມາ ປ຺ນ ກຄວາ ເອວມາໜ? ເຖເຣນ ສທ ຈີວຣໍ ປຣິວຕ຺ເຕຕຸກາມຕາຍ។ ກສ຺ມາ ປຣິວຕ຺ເຕຕຸກາໂມ ຊາໂຕຕິ? ເຖຣໍ ອຕ຺ຕໂນ ຖາເນ ຖເປຕຸກາມຕາຍ។ ກີ ສາຣິປຸຕ຺ຕໂມຄ຺ຄລ຺ລານາ ນຕ຺ຖີຕິ? ອຕ຺ຖີ, ເອວໍ ປ຺ນສ຺ສ ອໂທສີ ''ອິເມນ ຈີຣໍ ຖສ຺ສນ຺ຕິ, ກສ຺ສໂປ ປ຺ນ ວີສຕິວສ຺ສສຕາຍຸໂກ, ໂສ ມຍີ ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ສຕ຺ຕປຕ຺ຕິຄຸໜາຍໍ ວສິຕ຺ວາ ຂມ຺ມວິນຍສງ຺ຄໜໍ ກຕ຺ວາ ມມ ສາສນໍ ປ຺ລ຺ຈວສ຺ສສໜສ຺ສປຣິມາຕກາລປ຺ປວຕ຺ຕນກໍ ກຣິສ຺ສຕີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຖາເນ ຖເປສີ។ ເອວໍ ກິກ຺ຂູ ກສ຺ສປສ຺ສ ສຸສ຺ສູສິຕພ຺ພໍ ມລ຺ລິສ຺ສນ຺ຕີ''ຕີ។ ຕສ຺ມາ ເອວມາໜ។

ຈນ຺ທູປໂມຕິ ຈນ຺ທສທິໂສ ຫຸຕ຺ວາຯ ກຶ ປຣິມຕ຺ຫລຕາຍ? ໂນ, ອປິຈ ໂຂ ຍຖາ ຈນ຺ໂທ ຄຄນຕລໍ ປກ຺ຂນ຺ທມາໂນ ນ ເກນຈິ ສທ຺ຘິ ສນ຺ຖວໍ ວາ ສິເນຫໍ ວາ ອາລຍໍ ວາ ກໂຣຕິ, ນ ຈ ນ ໂຫຕິ ມຫາຊນສ຺ສ ປິໂຍ ມນາໂປ, ອຍມ຺ປິ ເອວໍ ເກນຈິ ສທ຺ຘິ ສນ຺ຖວາທີນໍ ອກຣເຓນ ພຫຸຊນສ຺ສ ປິໂຍ ມນາໂປ ຈນ຺ທູປໂມ ຫຸຕ຺ວາ ຂຕ຺ຕິຍກຸລາທີນິ ຈຕ຺ຕາຣິ ກຸລານິ ອຸປສງ຺ກມຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອປກ຺ສ຺ເສວ ກາຍໍ ອປກ຺ສ຺ສ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຕເນວ ສນ຺ຖວາທີນໍ ອກຣເຓນ ກາຍຎ຺ຈ ຈິຕ຺ຕຎ຺ຈ ອປກຑ຺ຒິຕ຺ວາ, ອປເນຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນິຈ຺ຈໍ ນໂວຕິ ນິຈ຺ຈນວໂກ, ອາຄນ຺ຕຸກສທິໂສ ຫຸຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອາຄນ຺ຕຸໂກ ຫິ ປຏິປາຏິຍາ ສມ຺ປຕ຺ຕເຄຫໍ ປວິສິຕ຺ວາ ສເຈ ນໍ ຆຣສາມິກາ ທິສ຺ວາ ''ອມ຺ຫາກມ຺ປິ ປຸຕ຺ຕຠາຕໂຣ ວິປ຺ປວາສໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເອວໍ ວິຈຣີສູ''ຕິ ອນຸກມ຺ປມານາ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ໂຠເຊນ຺ຕິ, ຠຸຕ຺ຕມຕ຺ໂຕເຍວ ''ຕຸມ຺ຫາກໍ ຠາຊນໍ ຄຓ຺ຫຖາ''ຕິ ອຸຏ຺ຐາຍ ປກ຺ກມຕິ, ນ ເຕຫິ ສທ຺ຘິ ສນ຺ຖວໍ ວາ ກໂຣຕິ, ກິຈ຺ຈກຣຓີຍານິ ວາ ສໍວິທຫຕິ, ເອວມຍມ຺ປິ ປຏິປາຏິຍາ ສມ຺ປຕ຺ຕໍ ຆຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຍໍ ອິຣິຍາປເຖ ປສນ຺ນາ ມນຸສ຺ສາ ເທນ຺ຕິ, ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຠິນ຺ນສນ຺ຖໂວ ເຕສໍ ກິຈ຺ຈກຣຓີເຍ ອພ຺ຍາວໂຏ ຫຸຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມຕີຕິ ທີເປຕິຯ

ອປ຺ປຄພ຺ໂຠຕິ ນປ຺ປຄພ຺ໂຠ, ອຏ຺ຐຏ຺ຐາເນນ ກາຍປາຄພ຺ຠິເຍນ, ຈຕຸຏ຺ຐາເນນ ວຈີປາຄພ຺ຠິເຍນ, ອເນກຏ຺ຐາເນນ ມໂນປາຄພ຺ຠິເຍນ ຈ ວິຣຫິໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຏ຺ຐຏ຺ຐານໍ ກາຍປາຄພ຺ຠິຍໍ ນາມ ສງ຺ຆຄຓປຸຄ຺ຄລໂຠຊນສາລຊນ຺ຕາຆຣນ຺ຫານຕິຕ຺ຖຠິກ຺ຂາຈາຣມຄ຺ເຄສຸ ອນ຺ຕຣຆຣປ຺ປເວສເນ ຈ ກາເຍນ ອປ຺ປຏິຣູປກຣຓໍຯ ຈຕຸຏ຺ຐານໍ ວຈີປາຄພ຺ຠິຍໍ ນາມ ສງ຺ຆຄຓປຸຄ຺ຄລອນ຺ຕຣຆເຣສຸ ອປ຺ປຏິຣູປວາຈານິຈ຺ຉາຣຓໍຯ ອເນກຏ຺ຐານໍ ມໂນປາຄພ຺ຠິຍໍ ນາມ ເຕສຸ ເຕສຸ ຐາເນສຸ ກາຍວາຈາຫິ ອຊ຺ຌາຈາຣໍ ອນາປຊ຺ຊິຕ຺ວາປິ ມນສາ ກາມວິຕກ຺ກາທີນໍ ວິຕກ຺ກນໍຯ ສພ຺ເພສມ຺ປິ ອິເມສໍ ປາຄພ຺ຠິຍານໍ ອຠາເວນ ອປ຺ປຄພ຺ໂຠ ຫຸຕ຺ວາ ກຸລານິ ອຸປສງ຺ກມຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກສ຺ສປສໍຍຸຕ຺ເຕນ ຈ ຈນ຺ທູປມປ຺ປຏິປທາທີເຖຣສ຺ສ ສຸຕວາເທສຸ ອຄ຺ຄກາວສ຺ສ ໂພຘິຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ເອຕເທວ ກສ຺ສປສໍຍຸຕ຺ຕໍ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິໍ ກຕ຺ວາ''ຕິຯ

ອນຸຣຸທ຺ຘສຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໑໘໔ຯ ປຎ຺ຈເມ ໂຠຊນປ຺ປຎ຺ຈມຕ຺ຕນ຺ຕິ ໂຄຈຣຄາເມ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣຓາຫາຣປຣິໂຠຄສຍ຺ຄິຕໍ ໂຠຊນປ຺ປຎ຺ຈມຕ຺ຕໍຯ ທີປຣຸກ຺ຂານນ຺ຕິ ໂລຫຫນ຺ຕກຎ຺ຎມຍານໍ ມຫນ຺ຕານໍ ທີປຣຸກ຺ຂານໍຯ ໂລຫມເຍສຸປິ ຫິ ເຕສຸ ທີປາຘາເຣສຸ ທີປຣຸກ຺ຂກາຕິ ຣຸລ຺ຫິເຣສາ ຫຎ຺ຎພ຺ພາຯ ໂອລມ຺ພກທີປມຕ຺ຫລທີປສຎ຺ຈຣຓທີປາທີກາ ເສສທີປາຯ

ອນຸປຣິຍາຍິ ປທກ຺ຂິຓາກຣຓວເສນຯ ອຫໍ ເຕນາຕິ ເຍນ ຕຸຍ຺ຫໍ ອຕ຺ໂຖ, ອຫໍ ເຕນ ປວາເຣມິ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຸວຕ຺ຕປາຕິຍໍເຍວສ຺ສ ກຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊີຕິ ເທວຕານຸຠາເວນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ, ນ ກິຎ຺ຈິ ປຈນກິຈ຺ຈໍ ອຕ຺ຖິຯ ສຕ຺ຕ ມຫາປຸຣິສວິຕກ຺ເກ ວິຕກ຺ເກສີຕິ ''ອປ຺ປິຈ຺ຉສ຺ສາຍໍ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ມຫິຈ຺ຉສ຺ສາ''ຕິອາທິເກ ສຕ຺ຕ ມຫາປຸຣິສວິຕກ຺ເກ ວິຕກ຺ເກສີຯ ອຏ຺ຐເມຕິ ''ນິປ຺ປປຎ຺ຈາຣາມສ຺ສາຍໍ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ປປຎ຺ຈາຣາມສ຺ສາ''ຕິ ເອຕສ຺ມິໍ ປຸຣິສວິຕກ຺ເກຯ

ມມ ສງ຺ກປ຺ປມຎ຺ຎາຍາຕິ ''ອປ຺ປິຈ຺ຉສ຺ສາຍໍ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ມຫິຈ຺ຉສ຺ສາ''ຕິອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໓໕໘; ອຯ ນິຯ ໘ຯ໓໐) ມຫາປຸຣິສວິຕກ຺ກວເສນ ອາຣທ຺ຘມຕ຺ຕໍ ມຕ຺ຖກໍ ປາເປຕຸໍ ອສມຕ຺ຖກາເວນ ກິຕໍ ມມ ສງ຺ກປ຺ປໍ ຊານິຕ຺ວາຯ ມໂນມເຍນາຕິ ມໂນມເຍນ ວິຍ ມນສາ ນິມ຺ມິຕສຣີເຣນ, ປຣິຓາມິເຕນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິທ຺ຘິຍາຕິ ''ອຍໍ ກາໂຍ ອິທໍ ຈິຕ຺ຕໍ ວິຍ ໂຫຕູ''ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕາຍ ອຘິຏ຺ຐານິທ຺ຘິຍາຯ

ຍທາ ເມ ອຫຸ ສງ຺ກປ຺ໂປຕິ ຍສ຺ມິໍ ກາເລ ມຍ຺ຫໍ ''ກີທີໂສ ນຸ ໂຂ ອຏ຺ຐໂມ ມຫາປຸຣິສວິຕກ຺ໂກ''ຕິ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອໂຫສິ, ຍທາ ເມ ອຫຸ ສງ຺ກປ຺ໂປ, ຕໂຕ ມມ ສງ຺ກປ຺ປມຎ຺ຎາຍ ອິທ຺ຘິຍາ ອຸປສງ຺ກມິ, ອຸຕ຺ຕຣິ ເທສຍີຕິ ໂຍຊນາຯ ອຸຕ຺ຕຣິ ເທສຍີຕິ ''ນິປ຺ປປຎ຺ຈາຣາມສ຺ສາຍໍ ຘມ຺ໂມ ນິປ຺ປປຎ຺ຈຣຕິໂນ , ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ປປຎ຺ຈາຣາມສ຺ສ ປປຎ຺ຈຣຕິໂນ''ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໓໕໘; ອຯ ນິຯ ໘ຯ໓໐) ອິມໍ ອຏ຺ຐມໍ ມຫາປຸຣິສວິຕກ຺ກໍ ປູເຣນ຺ໂຕ ອຸປຣິ ເທສຍິຯ ຕໍ ປນ ເທສິຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ – ''ນິປ຺ປປຎ຺ຈຣໂຕ ພຸທ຺ໂຘ, ນິປ຺ປປຎ຺ຈມເທສຍີ''ຕິ, ປປຎ຺ຈາ ນາມ ຣາຄາທໂຍ ກິເລສາ, ເຕສໍ ວູປສມນຕາຍ ຕທຠາວໂຕ ຈ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມາ ນິປ຺ປປຎ຺ຈາ ນາມຯ ຍຖາ ຕໍ ປາປຸຓາຕິ, ຕຖາ ຘມ຺ມໍ ເທເສສິ, ສາມຸກ຺ກໍສິກໍ ຈຕຸສຈ຺ຈເທສນໍ ອເທສຍີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຕສ຺ສາຫໍ ຘມ຺ມມຎ຺ຎາຍາຕິ ຕສ຺ສ ສຕ຺ຖຸ ເທສນາຘມ຺ມໍ ຊານິຕ຺ວາຯ ວິຫາສິນ຺ຕິ ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ປຏິປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ວິຫຣິຯ ສາສເນ ຣ

ໂຕຕິ ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍສງ຺ຄໂຫ ສາສເນ ອກິຣໂຕ຺ ຕິສ຺ໂສ ວິຊ຺ຊາ ອນຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕາຕິ ປຸພ຺ເພນິວາສລາຕໍ, ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸລາຕໍ, ອາສວກ຺ຂຍລາຕນ຺ຕິ ອິມາ ຕິສ຺ໂສ ວິຊ຺ຊາ ມຍາ ອນຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕາ ສຈ຺ສິກຕາ຺ ຕໂຕ ເອວ ກຕໍ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ສາສນໍ, ອນຸສິຝ຺ຖິ ໂອວາໂທ ອນຸຝ຺ຖິໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ກທ຺ທິຍຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໑໘໓຺ ລຝ຺ເຖ ອຸຈ຺ຈ-ສທ຺ເທນ ສມານຕ຺ໂຖ ອຸຈ຺ຈາ-ສທ຺ໂທຕິ ອາຫ – ‘‘ອຸຈ຺ຈາກຸລີການນ຺ຕິ ອຸຈ຺ເຈ ກຸເລ ຊາຕານ’’ນ຺ຕິ຺ ກາລຸອິ ສາ ເທວີຕິ ກາລຸອວຕ຺ຕຕາຍ ກາລຸອິ ສາ ເທວີ຺ ກຸລານຸກ຺ກເມນ ຣຊ຺ຊານຸປ຺ປ຺ຕິ ມຫາກຸລີນສ຺ເສວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ໂສເຍວ ຈາ’’ຕິອາທິ຺

ລກຸຕ຺ໜກກທ຺ທິຍຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໑໘໔຺ ສຕ຺ຕເມ ຣິຕ຺ຕໂກຕິ ເທຍ຺ຍວຕ຺ຖຸຣທິໂຕ຺ ຄຸເຓ ອາວຊ຺ເຊຕ຺ວາຕິ ກຄວໂຕ ຣູປ຺ຄຸເຓ ເຈວ ອາກປ຺ປສມ຺ປທາທິຄຸເຓ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ອສິປ຺ປາຍໍ ລຕ຺ວາ ອມ຺ພປກ຺ກສ຺ສ ປຝິຄ຺ຄຫຕໍ ປຣິກຸລ຺ຊນນ຺ຕິ ເອວມາທິເກ ຍຖາອຸປ຺ຝ຺ຖິເຕ ຄຸເຓ ອາວຊ຺ເຊຕ຺ວາ຺

ປີຕ຺ໂໜລກາຣທ຺ວາຊຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໑໘໕຺ ອຝ຺ຖເມ ອກິຕນາທກາເວນ ສີຫສ຺ສ ວິຍ ນາໂທ ສີໜນາໂທ, ໂສ ເອເຕສໍ ອຕ຺ຖີຕິ ສີໜນາທິກາ, ເຕສໍ ສີໜນາທິການໍ຺ ຄຣທິຕພ຺ພປສໍສິຕພ຺ພຮມ຺ເມ ຍາຖາວໂຕ ຊານນ຺ຕສ຺ເສວ ຄຣທາ ປສໍສາ ຈ ຍຸຕ຺ຕຣູປາຕິ ອາຫ – ‘‘ພຸທ຺ຘາ ຈ ນາມາ’’ຕິອາທີ຺ ຂີຓາ ຊາຕິຕິອາທີຫິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓລາຓສ຺ສ ກູມີ ທສ຺ເສຕີ຺ ເຕນ ຫິ ລາເຕນ ອຣິຍສາວໂກ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ໂຕ ‘‘ຂີຓາ ຊາຕີ’’ຕິ ອາທີ ປຊານາຕີ຺ ກຕມາ ປນສ຺ສ ຊາຕິ ຂີຓາ, ກຖຍ຺ຈ ປຊານາຕີຕິ? ນ ຕາວສ຺ສ ອຕີຕາ ຂີຓາ ປຸພ຺ເພວ ຂີຓຕ຺ຕາ, ນ ອນາຄຕາ ອນາຄເຕ ວາຍາມາກາວໂຕ, ນ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາ ວິຊ຺ຊມານຕ຺ຕາ຺ ຍາ ປນ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອກາວິຕຕ຺ຕາ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍ ເອກຈຕຸປຍ຺ຈໂວກາຣກເວສຸ ເອກຈຕຸປຍ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘປ຺ປເກທາ ຊາຕິ, ສາ ມຄ຺ຄສ຺ສ ກາວິຕຕ຺ຕາ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມຕໍ ອາປຊ຺ຊເນນ ຂີຓາ຺ ຕໍ ໂສ ມຄ຺ຄກາວນາຍ ປຫີນກິເລເສ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ‘‘ກິເລສາກາເວ ວິຊ຺ຊມານມ຺ປິ ກມ຺ມໍ ອາຍຕິ ອປ຺ປຝິສນ຺ຘິກໍ ໂຫຕີ’’ຕິ ຊານນ຺ໂຕ ປຊານາຕີ຺

ວຸສິຕນ຺ຕິ ວຸຝ຺ຖໍ ປຣິວຸຝ຺ຖໍ, ກຕໍ ຈຣິຕໍ ນິຝ຺ຖິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕິ ມຄ຺ຄພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ຺ ປຸຖຸຊ຺ຊນກລ຺ຍາຓເກນ ຫິ ສທ຺ຘິ ສຕ຺ຕ ເສກ຺ຂາ ມຄ຺ຄພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວສນ຺ຕິ ນາມ, ຂີຓາສໂວ ວຸຝ຺ຖວາໂສ຺ ຕສ຺ມາ ອຣິຍສາວໂກ ອຕ຺ຕໂນ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາສໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ໂຕ ‘‘ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍ’’ນ຺ຕິ ປຊານາຕີ຺ ກຕໍ ກຣຓີຍນ຺ຕິ ຈຕູສຸ ສຈ຺ເຈສຸ ຈຕູຫິ ມຄ຺ເຄຫິ ປຣິລ຺ລາປ຺ໜານສຈ຺ສິກິຣິຍາກາວນາກິສມຍວເສນ ໂສລຸອສວິຘໍ ກິຈ຺ຈໍ ນິຝ຺ຖາປີຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ປຸຖຸຊ຺ຊນກລ຺ຍາຓກາທໂຍ ຫິ ຕໍ ກິຈ຺ຈໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ຂີຓາສໂວ ກຕກຣຓີໂຍ຺ ຕສ຺ມາ ອຣິຍສາວໂກ ອຕ຺ຕໂນ ກຣຓີຍໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ໂຕ ‘‘ກຕໍ ກຣຓີຍ’’ນ຺ຕິ ປຊານາຕີ຺ ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ອິທານິ ປຸນ ອິຕ຺ຖກາວາຍ ເອວໍ ໂສລຸອສວິຘກິຈ຺ຈກາວາຍ, ກິເລສກ຺ຂຍາຍ ວາ ມຄ຺ຄກາວນາຍ ກິຈ຺ຈໍ ເມ ນຕ຺ຖີຕິ ປຊານາຕີ຺ ອຖ ວາ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ອິຕ຺ຖກາວໂຕ ອິມສ຺ມາ ເອວໍປກາຣາ ອິທານິ ວຕ຺ຕມານກ຺ຂນ຺ຘສນ຺ຕານາ ອປຣໍ ຂນ຺ຘສນ຺ຕານໍ ມຍ຺ຫໍ ນຕ຺ຖິ, ອິເມ ປນ ປລ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາ ປຣິລ຺ລາຕາ ຕິຝ຺ຖນ຺ຕິ ຊິນ຺ນມູລກາ ຣຸກ຺ຂາ ວິຍ, ເຕ ຈຣິມກວິລ຺ລາຓນິໂຣເຘນ ອນຸປາທາໂນ ວິຍ ຊາຕເວໂທ ນິພ຺ພາຍິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ປຊານາຕີ຺

ມນ຺ຕາຕີປຸຕ຺ຕປຸຕ຺ຓຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໑໘໖຺ ນວເມ ອຝ຺ຖາຣສສຸປີ ວິຊ຺ຊາຝ຺ຖາເນສຸ ນິປ຺ຜຕ຺ຕີ ຄຕຕ຺ຕາ ‘‘ສພ຺ພສິປ຺ເປສຸ ໂກວິໂທ ຫຸຕ຺ວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ອກິທຍາ ອພ຺ກລ຺ລາວຫສ຺ເສວ ຘມ຺ມສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ອຸປລພ຺ການໂຕ ‘‘ໂມກ຺ຂຘມ຺ມໍ ອທິສ຺ວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ເຕນາຫ – ‘‘ອິທໍ ເວທຕ຺ຕຍໍ ນາມາ’’ຕິອາທິ ຺ ຕຖາ ຫິ ອເນນ ທຸຄ຺ຄຕິປຣິມຸຈ຺ຈນມ຺ປິ ທຸລ຺ລກໍ, ອກິລ຺ລາປຣິວາຣານໍ ອຝ຺ຖນ຺ນໍ ສມາປຕ຺ຕີນໍ ລາກິຕາຍ ສຍໍ ເອກເທເສນ ອຸປສນ຺ໂຕ ປຣມຸກ຺ກໍສຄຕໍ ອຸຕ຺ຕມທມຖສມຖໍ ອນລ຺ລສາຘາຣຓໍ ກຄວນ຺ຕໍ ສມ຺ກາເວນ຺ໂຕ ‘‘ອຍໍ ປຸຣິໂສ’’ຕິອາທິມາຫ຺ ປີຝການິ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ຜລກາຊນານິ ຄເຫຕ຺ວາ ອສ຺ສາມິກາຍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕີ຺ ພຸທ຺ຘານນ຺ຕິ ຄາຣວວເສນ

ພຫຸວຈນນິທ຺ເທໂສ ກໂຕຯ ປຣິກຸຓ຺ຊິຕິ ເທວຕາທິ ປກ຺ຂິຕ຺ຕທິພ຺ໂພຊໍ ວນມູລຜລາຜລໍ ປຣິກຸຓ຺ຊິຯ ປຕ຺ເຕ ປ
ຕິຜ຺ຆາປີຕສມນນ຺ຕຣເມວ ທິ ເທວຕາ ຕຕ຺ຖ ທິພ຺ໂພຊໍ ປກ຺ຂິປີສຸຯ ສມ຺ມສິຕ຺ວາຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ, ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາຕິ ຈ ວທນ຺
ຕິຯ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓີສູຕິ ມຫາເທວຕ຺ເຖຣສ຺ສ ອນຸໂມທນກຖາຍ ອນຸປຸພ຺ພິກຖາສກ຺ຂິກາຍ ສຸວິໂສຘິຕຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານາ ອຣຫຕ຺ຕໍ
ປາປຸຓີສຸຯ

ທສທິ ກຖາວຕ຺ຖູທີຕິ ອປ຺ປິຈ຺ຉກຖາ ສນ຺ຕຸຜ຺ຖິກຖາ ປວິເວກກຖາ ອສໍສຄ຺ຄກຖາ ວິຣິຍາຣມ຺ກກຖາ ສີລສມ຺ປທາກຖາ ສ
ມາຘິສມ຺ປທາກຖາ ປຓ຺ຓາສມ຺ປທາກຖາ ວິມຸຕ຺ຕິສມ຺ປທາກຖາ ວິມຸຕ຺ຕິຓາຓທສ຺ສນສມ຺ປທາກຖາຕິ ອິເມທິ ທສທິ ກຖາວຕ຺ຖູ
ທີຯ ຊາຕິກູມິຣຜ຺ຆວາສີໂນຕິ ຊາຕິກູມິວນ຺ຕເທສວາສີໂນ, ສຕ຺ຖຸ ຊາຕເທສວາສີໂນຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສີສານຸໂລກິໂກຕິ ປຸຣໂຕ
ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ສີສໍ ອນຸ ອນຸ ປສ຺ສນ຺ໂຕຯ ໂອກາສໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາຕິ ສາກຈ຺ຉາຍ ອວສຣໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາຯ ສຕ຺ຕວິສຸທ຺ຘິກຖໍ
ປຸຈ຺ຉີຕິ “ກິ ນຸ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ສີລວິສຸທ຺ຘຕ຺ຖໍ ກຄວຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວຸສ຺ສຕີ”ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໕໗) ສຕ຺ຕ ວິສຸທ຺ຘິໂຍ
ປຸຈ຺ຉີຯ ຌມ຺ມກຖິການໍ ອຄ຺ຄຜ຺ຆາເນ ຖເປສີ ສວິເສເສນ ທສກຖາວຕ຺ຖຸລາກິຕາຍຯ

ມຫາກຈ຺ຈານຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໑໙໗ຯ ທສເມ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ກຖິຕຌມ຺ມສ຺ສາຕິ ມຌຸປິຕ຺ທິກສຸຕ຺ຕນ຺ຕເທສນາສຸ ວິຍ ສງ຺ເຂເປນ ເທສິຕຌມ຺ມສ຺ສຯ ຕໍ ເທສນໍ
ວິຕ຺ຖາເຣຕ຺ວາຕິ ຕໍ ສງ຺ເຂປເທສນໍ ອາຍຕນາທິວເສນ ວິຕ຺ຖາເຣຕ຺ວາຯ ອຕ຺ຖໍ ວິກຊມານານນ຺ຕິ ຕສ຺ສາ ສງ຺ເຂປເທສນາຍ
ອຕ຺ຖໍ ວິກຊິຕ຺ວາ ກເຖນ຺ຕານໍຯ ອຕ຺ຖວເສນ ວາຕິ “ເອຕ຺ຕກາ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖາ”ຕິ ອຕ຺ຖວເສນ ວາ ເທສນໍ ປູເຣຕ຺ວາ ສກ຺ໂກນ຺ຕີຯ
ພ຺ຍຓ຺ຊນວເສນ ວາຕິ “ເອຕ຺ຕການິ ເອຕ຺ຖ ພ຺ຍຓ຺ຊນານິ ເທສນາວເສນ ວຕ຺ຕພ຺ພານີ”ຕິ ພ຺ຍຓ຺ຊນວເສນ ວາ ປູເຣຕ຺ວາ ສກ຺ໂກນ຺
ຕີຯ ອຍໍ ປນ ມຫາກຈ຺ຈານຕ຺ເຖໂຣ ອຸກຍວເສນປິ ສກ຺ໂກຕິ ຕສ຺ສ ສງ຺ເຂເປນ ອຸທ຺ທິຜ຺ຆສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ສຕ຺ຖຸ ອຊ຺ຊາສຍານຸຣູປໍ
ເທສນໂຕ, ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ອຄ຺ໂຄຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວາຕິ “ປາໂຕວ ສຸໂກຊນໍ ກຸຓ຺ຊິຕ຺ວາ ອຸໂປສຖງ຺ຄານິ ອຘິຜ຺ຆາຍາ”ຕິ
ອາທິນາ ເຫຜ຺ຆາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວຯ ອຓ຺ເຓທີຕິ ອຓ຺ຓາສໍ ອິຕ຺ຖີນໍ ເກເສທິ ອຕິວິຍ ທີຆາຯ ນ ເກວລຓ຺ຈ ທີຆາ ເອວ, ອຖ ໂຂ
ສິນິທ຺ຌນີລມຸທຸກຓ຺ຈິກາ ຈຯ ນິກ຺ເກສີຕິ ອປ຺ປເກສີ ຍຖາ “ອນຸທຣາ ກຓ຺ຓາ”ຕິຯ

ປຕີຍນ຺ຕິ ວິກ຺ເກຕພ຺ພກາຕ຺ທໍຯ ອາວຊ຺ເຊຕ຺ວາຕິ ອຸປ຺ນິສ຺ສຍໍ ເກສານໍ ປກຕິກາວາປຕ຺ຕິຓ຺ຈ ອາວຊ຺ເຊຕ຺ວາຯ ຄາຣເວນາຕິ
ມຸຕ຺ທສີສາປິ ເຖເຣ ຄາຣເວນ ເອກວຈເນເນວ ອາຄນ຺ຕ຺ວາຯ ນິມນ຺ເຕຕ຺ວາຕິ ສ຺ວາຕນາຍ ນິມນ຺ເຕຕ຺ວາຯ ອິມິສ຺ສາ ອິຕ຺ຖິຍາຕິ
ຍຖາວຸຕ຺ຕເສຜ຺ຖິຘີຕຣມາທຯ ທິຜ຺ຖຌມ຺ມິໂກວາຕິ ອວຌາຣຕໍ ອຜ຺ຆານປຍຸຕ຺ຕໍ, ທິຜ຺ຖຌມ຺ມິໂກ ຍສປຜິລາໂກວ ອໂຫສີຕິ ອຕ຺
ໂຖຯ ຍສປຜິລາໂກຕິ ຈ ກວສມ຺ປຕ຺ຕິປຜິລາໂກຯ ສຕ຺ຕສຸ ທິ ຊວນເຈຕນາສຸ ປຖມາ ທິຜ຺ຖຌມ຺ມເວທນິຍຜລາ, ປຈ຺ຉິມາ
ອຸປປຊ຺ຊເວທນິຍຜລາ, ມຊ຺ເຊ ປຓ຺ຈ ອປຣາປຣິຍເວທນິຍຜລາ, ຕສ຺ມາ ປຖມໍ ເອກໍ ເຈຕນໍ ຖເປຕ຺ວາ ເສສາ ຍຖາສກໍ
ປຣິປຸຕ຺ຕຜລທາຍິໂນ ໂທນ຺ຕິ, ປຖມເຈຕນາຍ ປນ ທິຜ຺ຖຌມ຺ມິໂກ ຍສປຜິລາໂກວ ອໂຫສີຯ

ປຖມເອຕທຄ຺ຄວຄ຺ຄວຕ຺ຓນາ ນິຜ຺ຖິຕາຯ

໑໔ຯ ເອຕທຄ຺ຄວຄ຺ໂຄ

(໑໔) ໔ຯ ທຸຕິຍເອຕທຄ຺ຄວຄ຺ຄວຕ຺ຓນາ

ຈູລ຺ອປນ຺ຖກຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໑໙໙-໔໐໐ຯ ທຸຕິຍສ຺ສ ປຖເມ ມເນນ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕນ຺ຕິ ອກິຓ຺ຓາມເນນ ອຸປ຺ປາທິຕໍຯ ມເນນ ກຕກາໂຍຕິ ອກິຓ຺ຓາຈິຕ຺ເຕນ
ເທສນ຺ຕຣໍ ປຕ຺ຕກາໂຍຯ ມເນນ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕກາໂຍຕິ ອກິຓ຺ຓາມນສາ ນິມ຺ມິຕກາໂຍ “ອຓ຺ຓໍ ກາຍໍ ອກິນິມ຺ມິນາຕີ”ຕິອາທີສຸ
(ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໔໓໖-໔໓໗; ປຜິຯ ມຯ ໓ຯ໑໔) ວິຍຯ ເອກສທິເສເຍວາຕິ ອຕ຺ຕສທິເສເຍວຯ ເອກວິຌເມວາຕິ ອຕ຺ຕນາ ກຕປ຺ປກາຣ
ເມວຯ ເອຕປ຺ປໂຣໂມ ທິ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ສາວການໍ ອິທ຺ຘິນິມ຺ມານວິຘີຯ ອຄ຺ໂຄ ນາມ ຊາໂຕ ເອກເທເສນ ສຕ຺ຖຸ ອິທ຺ຘິນິມ຺ມານານຸ
ວິຌານໂຕຯ

ລາກິຕາຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ລາກິຕິ ອິກາໂຣ ອຕິສຍຕ຺ໂຖຯ ເຕນ ເຖຣສ຺ສ ຈຕຸນ຺ນໍ ຣູປາວຈຣຊ຺ຌານານໍ ອຕິສເຍນ ສວິເສສລາກິຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ອຣູປາວຈຣຊ຺ຌານານໍ ລາກິຕາຍາຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນເຍຯ ນ ເກວລຎ຺ເຈຕາ ເຈໂຕສຎ຺ຎາວິວຏ຺ຏກຸສລຕາ ຣູປາຣູປຊ຺ຌານລາກິຕາຍ ເອວ, ອຖ ໂຂ ອິເມຫິປິ ກາຣເຓຫິຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ – ''ຈູຬປນ຺ຖໂກ ຈາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຈໂຕຕິ ເຈຕ຺ຖ ຈິຕ຺ຕສີເສນ ສມາຘິ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ມາ ເຈຕໂສ ສມາຘິສ຺ສ ວິວຏ຺ຏນໍ ເຈໂຕວິວຏ຺ໂຏ, ເອກສ຺ມິເຍວາຣມ຺ມເຓ ສມາຘິຈິຕ຺ຕໍ ວິວຏ຺ເຏຕ຺ວາ ເຫຏ຺ຐິມສ຺ສ ເຫຏ຺ຐິມສ຺ສ ອຸປຣູປຣິ ຫາປນໂຕ ຣູປາວຈຣຊ຺ຌານລາກີ ເຈໂຕວິວຏ຺ຏກຸສໂລ ນາມຯ ''ສພ຺ພໂສ ຣູປສຎ຺ຎານ''ນ຺ຕິອາທີນາ (ຘຯ ສຯ ໒໖໕) ວຸຕ຺ຕສຎ຺ຎາ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ''ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນສຎ຺ຎາສຫຄຕໍ...ເປ... ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສຎ຺ຎາສຫຄຕ''ນ຺ຕິ (ຘຯ ສຯ ໒໖໕-໒໖໗) ສຎ຺ຎາສີເສນ ວຸຕ຺ຕຊ຺ຌານານໍ ວິວຏ຺ຏກຸສໂລ, ຕຖາ ອິຕ຺ຖິປຸຣິສາທິສຎ຺ຎາ ນິຈ຺ຈສຎ຺ຎາທີໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ວິວຏ຺ເຏຕ຺ວາ ເກວເລ ຣູປາຣູປຘມ຺ມມຕ຺ເຕ ອສງ຺ຂເຕ ນິພ຺ພາເນ ຈ ວິເສສໂຕ ວຏ຺ຏນໂຕ ຈ ສຸຎ຺ຎຕານຸປສ຺ສນາພຫຸໂລ ສຎ຺ຎາວິວຏ຺ຏກຸສໂລຯ ສມາຘິກຸສລຕາຍ ເຈໂຕວິວຏ຺ຏກຸສລຕາ ຕພ຺ພຫຸລວິຫາຣິຕາຍຯ ຕຖາ ວິປສ຺ສນາກຸສລຕາຍ ສຎ຺ຎາວິວຏ຺ຏກຸສລຕາຯ ເອໂກຕິ ຈູຬປນ຺ຖກຕ຺ເຖຣໍ ວທຕິຯ ສມາຘິລກ຺ຂເຓຕິ ສວິຕກ຺ກສວິຈາຣາທິສມາຘິສຠາເວຯ ປຸນ ເອໂກຕິ ມຫາປນ຺ຖກຕ຺ເຖຣມາຫຯ ວິປສ຺ສນາລກ຺ຂເຓຕິ ສຕ຺ຕອນຸປສ຺ສນາ ອຏ຺ຐາຣສມຫາວິປສ຺ສນາທິວິປສ຺ສນາສຠາເວຯ ສມາຘິຄາລ຺ໂຫຕິ ສມາຘິສ຺ມິ ໂອຄາລ຺ຫຈິຕ຺ໂຕ ສຸຠາວິຕຠາວນຕາຯ ອງ຺ຄສໍຂິຕ຺ເຕຕິ ຈຕຸຣງ຺ຄິກຕິວງ຺ຄິກາທິວເສນ ຌານງ຺ຄານໍ ສງ຺ຂິປເນຯ ອາຣມ຺ມຓສໍຂິຕ຺ເຕຕິ ກສິຓຸຄ຺ຆາຏິມາກາສາທິນິພ຺ພຕ຺ຕເນນ ກສິຓາທິອາຣມ຺ມຓານໍ ສໍຂິປເນຯ ອງ຺ຄວວຕ຺ຖາປເນຕິ ວິຕກ຺ກາທີນໍ ຌານງ຺ຄານໍ ວວຕ຺ຖາປເນຯ ອາຣມ຺ມຓວວຕ຺ຖາປເນຕິ ປຖວີກສິຓາທີຊ຺ຌານາຣມ຺ມຓານໍ ວວຕ຺ຖາປເນຯ

ຌານງ຺ເຄຫີຕິ ຣູປາວຈຣຊ຺ຌານງ຺ເຄຫິ, ຌານງ຺ຄາເນວ ຌານໍຯ ປຸນ ຌານງ຺ເຄຫີຕິ ອຣູປາວຈຣຊ຺ຌານງ຺ເຄຫິຯ ກາຕາຕິ ເຊຏ຺ຐກາຕາຯ ອສ຺ສາຕິ ກຸຏຸມ຺ພິຍສ຺ສຯ ສຸວຓ຺ຓປູຊນ຺ຕິ ໂສວຓ຺ຓມຍໍ ປຸປ຺ຜປູຊໍ ກຕ຺ວາຯ ເທວປຸເຣຕິ ຕາວຕິໍສຠວເນ ສຸທສ຺ສນມຫານຄເຣຯ ອຄ຺ຄທ຺ວາເຣນາຕິ ຕສ຺ມິ ທິວເສ ອຄ຺ຄໍ ສພ຺ພປຘມໍ ວິວເຏນ ນຄຣທ຺ວາເຣນ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາຯ

ໂກກນທນ຺ຕິ ປທຸມວິເສສນໍ ຍຖາ ''ໂກກາສກ''ນ຺ຕິຯ ຕໍ ກິຣ ພຫຸປຕ຺ຕໍ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ນໍ ອຕິສຸຄນ຺ຘຎ຺ຈ ໂຫຕິຯ ''ໂກກນທໍ ນາມ ເສຕປທຸມ''ນ຺ຕິປີ ວທນ຺ຕິຯ ປາໂຕຕິ ປເຄວຯ ອຍຎ຺ເຫຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ – ຍຖາ ໂກກນທສງ຺ຂາຕໍ ປທຸມໍ ປາໂຕ ສູຣິຍຸຄ຺ຄມນເວລາຍໍ ຜຸລ຺ລໍ ວິກສິຕໍ ອວິຕຄນ຺ຘໍ ສິຍາ ວິໂຣຈມານໍ, ເອວໍ ສຣີຣຄນ຺ເຘນ ຄຸຓຄນ຺ເຘນ ຈ ສຸຄນ຺ຘໍ ສຣທກາເລ ອນ຺ຕລິກ຺ເຂ ອາທິຈ຺ຈມິວ ອຕ຺ຕໂນ ເຕຊສາ ຕປນ຺ຕໍ ອງ຺ຄີຣສໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ປສ຺ສາຕິຯ

ຈູຬປນ຺ຖໂກ ກິຣ ກສ຺ສປສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘກາເລ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎວາ ຫຸຕ຺ວາ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ສ ທນ຺ຘຠິກ຺ຂຸໂນ ອຸທ຺ເທສຄຫຓກາເລ ປຣິຫາສເກຬິໍ ອກາສິຯ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ເຕນ ປຣິຫາເສນ ລຊ຺ຊິໂຕ ເນວ ອຸທ຺ເທສໍ ຄຓ຺ຫິ, ນ ສຊ຺ຌາຍມກາສິຯ ເຕນ ກມ຺ເມນາຍໍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາວ ທນ຺ໂຘ ຊາໂຕ, ຕສ຺ມາ ຄຫິຕຄຫິຕປທໍ ອຸປຣິອຸປຣິປທໍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕສ຺ສ ນສ຺ສຕິຯ ອິທ຺ຘິຍາ ອຠິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ ສຸທ຺ຘໍ ໂຈຬຂຓ຺ຑໍ ອທາສີຕິ ຕສ຺ສ ປຸພ຺ພເຫຕຸໍ ທິສ຺ວາ ຕທນຸຣູເປ ກມ຺ມຏ຺ຐາເນ ນິໂຍເຊນ຺ໂຕ ສຸທ຺ຘໍ ໂຈຬຂຓ຺ຑໍ ອທາສິຯ ໂສ ກິຣ ປຸພ຺ເພ ຣາຊາ ຫຸຕ຺ວາ ນຄຣໍ ປທກ຺ຂິຓໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ນລາຏໂຕ ເສເທ ມຸຈ຺ຈນ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘນ ສາຏເກນ ນລາຏໍ ປຸຎ຺ຉິ, ສາຏໂກ ກິລິຏ຺ໂຐ ອໂຫສິຯ ໂສ ''ອິມໍ ສຣີຣໍ ນິສ຺ສາຍ ເອວຣູໂປ ປຣິສຸທ຺ຘສາຏໂກ ປກຕິໍ ຊຫິຕ຺ວາ ກິລິຏ຺ໂຐ ຊາໂຕ, ອນິຈ຺ຈາ ວຕ ສງ຺ຂາຣາ''ຕິ ອນິຈ຺ຈສຎ຺ຎໍ ປຏິລຠິຯ ເຕນ ກາຣເຓນສ຺ສ ຣໂຊຫຣຓເມວ ປຈ຺ຈໂຍ ຊາໂຕຯ

ໂລມານີຕິ ໂຈຬຂຓ຺ຑຕນ຺ຕຄຕອໍສຸເກ ວທຕິຯ ''ກິລິຏ຺ຐຘາຕຸການີ''ຕິ ກິລິຏ຺ຐສຠາວານີຯ ເອວໍຄຕິກເມວາຕິ ອິທໍ ຈິຕ຺ຕມ຺ປີ ຠວງ຺ຄວເສນ ປກຕິຍາ ປຓ຺ຑຣໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ຣາຄາທິສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມວເສນ ສໍກິລິຏ຺ຐໍ ຊາຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ນກ຺ຂຕ຺ຕໍ ສມາເນຕ຺ວາຕິ ນກ຺ຂຕ຺ຕໍ ສມນ຺ນາຫຣິຕ຺ວາ, ອາວຊ຺ເຊຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ ຯ ພິຬາຣສ຺ສຕ຺ຖາຍາຕິ ພິຬາຣສ຺ສ ໂຄຈຣຕ຺ຖາຍຯ ຊລປ຺ປກມ຺ມິເກນາຕິ ສມ຺ຫຸທ຺ຘກມ຺ມິເກນຯ ຈາຣິນ຺ຕິ ຂາທິຕພ຺ພຕິຓໍຯ ສຈ຺ຈກາຣນ຺ຕິ ສຈ຺ຈກາວຫໍ ກາຣໍ, ''ອຕ຺ຕນາ ຄຫິເຕ ຠຓ຺ເຑ ອຎ຺ເຎສໍ ນ ທາຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ທາຕພ຺ພລຎ຺ຊນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຕຕິເຍນ ປຏິຫາເຣນາຕິ ຕຕິເຍນ ສາສເນນຯ ປຕ຺ຕິກາ ຫຸຕ຺ວາຕິ ສາມິໂນ ຫຸຕ຺ວາຯ

ອປ຺ປເກນປີຕິ ໂຖເກນປິ ປຣິຕ຺ເຕນປີຯ ເມຘາວີຕິ ປຎ຺ຎວາຯ ປາຠເຕນາຕິ ຠຓ຺ຑມູເລນຯ ວິຈກ຺ຂໂຓຕິ ໂວຫາຣກຸສໂລຯ ສມຸຏ຺ຐາເປຕິ ອຕ຺ຕານນ຺ຕິ ມຫນ຺ຕໍ ຘນໍ ຍສຎ຺ຈ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕານໍ ສຓ຺ຐເປຕິ ປຕິຏ຺ຐາເປຕິ ຯ ຍຖາ ກິໍ? ອຓຸໍ

ອຄ຺ຄືວ ສນ຺ຄນ໌, ຍຖາ ປຕ຺ທີໂຕ ປຸຣິໂສ ປຣິຕ຺ຕກ໌ ອຄ຺ຄີ ອນຸກ຺ກເມນ ໂຄມຍຈຸຕ຺ຕາທີນີ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ມຸຂວາເຕນ ຄເມນ຺ໂຕ ສມຸຍ຺ຖາເປຕິ ວຫ຺ເຒຕິ, ມຫນ຺ຕໍ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ຄໍ ກໂຣຕິ, ເອວເມວ ປຕ຺ທີໂຕ ໂຖກມ຺ປີ ປາກຕໍ ລກີຕ຺ວາ ນານາອຸປາເຍຫີ ປໂຍ ເຊຕ຺ວາ ຄນລ຺ຈ ຍຄລ຺ຈ ວຫ຺ເຒຕິ, ວຫ຺ເຒຕ຺ວາ ປຸນ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕານໍ ປຕິຍ຺ຖາເປຕິ຿ ຕາຍ ເອວ ວາ ປນ ຄນສ຺ສ ມຫນ຺ຕຕາຍ ອຕ຺ຕານໍ ສມຸຍ຺ຖາເປຕິ, ອກິລ຺ລາຕໍ ປາກຍໍ ກໂຣຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ຿

ສຸກ຺ກູຕິຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໘໐໑-໘໐໔຿ ຕຕິເຍ ຣຕາຕິ ທີ ຣາຄາທໂຍ ກິເລສາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຕິ ‘‘ສຣຕາ ຄມ຺ມາ’’ຕິອາທີສຸ (ຄ຿ ສ຿ ໑໐໐ ທຸກມາຕິກາ) ຣາ ຄາທໂຍ ກິເລສາ ‘‘ຣຕາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ຿ ຣຕນ຺ຕິ ເອເຕຫີຕິ ຣຕາ຿ ເຍຫີ ອກິກູຕາ ສຕ຺ຕາ ນານປ຺ປກາເຣນ ກນ຺ທນ຺ຕິ ປຣິ ເທວນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ເຕ ຣາຄາທໂຍ ‘‘ຣຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ຿ ເທສີຕນິຍາມໂຕ ອໂນກ຺ກມິຕ຺ວາຕິ ເທສີຕາໂນກ຺ກມນໂຕ ອນຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ເທເສຕີ, ສຕ຺ຖາຣາ ເທສີຕນິຍາເມເນວ ອໂນທີສ຺ສກໍ ກຕ຺ວາ ຄມ຺ມໍ ເທເສຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຿ ເອວນ຺ຕິ ເອວໍ ເມຕ຺ຕາຊານໂຕ ວຸຍ຺ຖາຍ ກິກ຺ຂາຄຫເຕ ສຕິ຿ ກິກ຺ຂາທາຍການໍ ມຫປ຺ຜລໍ ກວິສ຺ສຕີຕິ ອີທໍ ຈູລອຈ຺ຈຣາສງ຺ຄາຕສຸຕ຺ເຕນ (ອ຿ ນິ຿ ໑຿໕໑ ອາທໂຍ) ທີເປຕພ຺ພໍ຿ ອຈ຺ຈຣາສງ຺ຄາຕມຕ຺ຕມ຺ປີ ທີ ກາລໍ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ ອາເສວນ຺ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ທີນ຺ນທານໍ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສໍ, ເຕນ ຈ ໂສ ອໂມຄໍ ຣຍ຺ຖປິຕ຺ທໍ ກຸລ຺ຊຕິຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ຕຕ຺ຖ ອາຄໂຕເຍວ຿ ນີມິຕ຺ຕໍ ຄຕ຺ທີຕ຺ວາຕິ ອາກາຣໍ ສລ຺ ລກ຺ເຂຕ຺ວາ຿

ຂທີຣວນິຍເຣວຕຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໘໐໓຿ ປລ຺ຈເມ ວນສກາຄນ຺ຕິ ສກາຄໍ ວນໍ, ສກາຄນ຺ຕິ ຈ ສປ຺ປາຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຿ ຍລ຺ທີ ປກຕິວິຣຸທ຺ຄໍ ພ຺ຍາຄີວິຣຸທ຺ຄລ຺ຈ ນ ໂຫ ຕິ, ຕໍ ‘‘ສກາຄ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ຿ ອຸທກສກາຄນ຺ຕິອາທີສຸປີ ອີມິນາວ ນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ຿ ກລ຺ຍາຕກມ຺ມາຍູຫນກ຺ຂໂຕຕິ ກລ຺ຍາຕກມ຺ມູປຈຍສ຺ສ ໂອກາໂສ຿ ຕິຕ຺ຕໍ ກາຕິການນ຺ຕິ ອຸປ຺ຕິສ຺ໂສ, ຈຸນ຺ໂທ, ອຸປເສໂນຕິ ອີເມສໍ ຕິຕ຺ຕໍ ເຊຍ຺ຖກາຕິການໍ຿ ຕິສ຺ສນ຺ນລ຺ຈ ກຄິນີນນ຺ຕິ ຈາລາ, ອຸປຈາລາ, ສີສຸປຈາລາຕິ ອີເມສໍ ຕິສ຺ສນ຺ນໍ ເຊຍ຺ຖກຄິນີນໍ຿ ເອຕ຺ຖ ຈ ສາຣີປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖໂຣ ສຍໍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຈາລາ, ອຸປຈາລາ, ສີສຸປຈາລາຕິ ຕິສ຺ໂສ ກຄິນີໂຍ, ຈຸນ຺ໂທ ອຸປເສໂນຕິ ອີເມ ກາຕໂຣ ປພ຺ພາເຊສີ, ເຣວຕກຸມາໂຣ ເອໂກວ ເຄເຫ ອວສິສ຺ສຕີ຿ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ອມ຺ຫາກໍ…ເປ… ປພ຺ພາເຊນ຺ຕີ’’ຕິ຿ ມຫລ຺ລກຕຣາຕິ ວຸທ຺ຄຕຣາ຿ ອີທລ຺ຈ ກຸມາ ຣິກາຍ ຈີຣຊີວິຕໍ ອກິກງ຺ຂມານາ ອາທໍສຸ຿ ສາ ກິຣ ຕສ຺ສ ອຍ຺ຍິກາ ວີສຕິວສ຺ສສຕິກາ ຂຕ຺ທທນ຺ຕາ ປລິຕເກສາ ວລິຕ຺ຕຈາ ຕິ ລກາຫຕຄຕ຺ຕາ ໂຄປານສິວງ຺ກາ ອໂຫສິ຿ ວິຄາວນີກນ຺ຕິ ວິຄາວນກີລ຺ອີກໍ຿ ຕິສ຺ສນ຺ນໍ ສມ຺ປຕ຺ຕີນນ຺ຕິ ອນຸສ຺ສວວເສນ ມນຸສ຺ສ ເທວໂມກ຺ຂສມ຺ປຕ຺ຕີໂຍ ສນ຺ຄາຍ ວທຕິ, ມນຸສ຺ສເທວພ຺ຣຫ຺ມສມ຺ປຕ຺ຕີໂຍ ວາ຿ ສີວລີສ຺ສ ປຸລ຺ລໍ ວີມໍສີສ຺ສາມາຕິ ‘‘ສີວລີນາ ກຕປຸລ຺ລສ຺ສ ວິປາກທານຍ຺ຖານມິທ’’ນ຺ຕິ ລຕ຺ວາ ເອວມາຫ຿ ສກາຄຍ຺ຖານນ຺ຕິ ສມໍ ເທສໍ຿

ຕໍ ກູມິຣາມເຕຍ຺ຍກນ຺ຕິ ກິລ຺ຈາປີ ອຣຫນ຺ໂຕ ຄາມນ຺ເຕ ກາຍວິເວກໍ ນ ລກນ຺ຕິ, ຈິຕ຺ຕວິເວກໍ ປນ ລກນ຺ເຕວ຿ ເຕສລ຺ທີ ທິພ຺ພປ຺ປຜິກາຄານິປີ ອາຣມ຺ມຕານີ ຈິຕ຺ຕໍ ຈາເລຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຄາໂມ ວາ ໂຫຕຸ ອຣລ຺ລາທີນໍ ວາ ອລ຺ລຕຣໍ, ‘ຍຕ຺ຖ ອຣຫນ຺ໂຕ ວິຫຣນ຺ຕິ, ຕໍ ກູມິຣາມເຕຍ຺ຍກໍ’, ໂສ ກູມິປ຺ປເທໂສ ຣມຕີໂຍ ເອວາຕິ ອຕ຺ໂຖ຿

ກງ຺ຂາເຣວຕຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໘໐໔຿ ລຍ຺ເຖ ອກປ຺ປີໂຍ, ອາວຸໂສ, ຄຸລໂອຕິ ເອກທິວສໍ ເຖໂຣ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ຄຸລອກຣຕໍ ໂອກ຺ກມິຕ຺ວາ ຄຸລເອ ປີຍ຺ຖມ຺ປີ ລາຣິກມ຺ປີ ປກ຺ຂິຕ຺ເຕ ທິສ຺ວານ ‘‘ອກປ຺ປີໂຍ ຄຸລໂອ, ສາມິໂສ ນ ກປ຺ປຕິ ຄຸລໂອ ວິກາເລ ປຣິກຸລ຺ຊິຕຸ’’ນ຺ຕິ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາຍນ຺ໂຕ ເອວ ມາຫ຿ ອກປ຺ປີຍາ ມຸຄ຺ຄາຕິ ເອກທິວສໍ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ວຈ຺ເຈ ມຸຄ຺ຄໍ ຊາຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ອກປ຺ປີຍາ ມຸຄ຺ຄາ, ປກ຺ກາປີ ມຸຄ຺ຄາ ຊາຍ ນ຺ຕີ’’ຕິ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາຍນ຺ໂຕ ເອວມາຫ຿ ເສສເມຕ຺ຖ ສພ຺ພໍ ອຸຕ຺ຕານເມວ຿

ໂສຕໂກລຸອິວິສຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໘໐໕຿ ສຕ຺ຕເມ ທາເປຕພ຺ພເມວ ອໂຫສີ ອຈ຺ຈາຣທ຺ຄວີຣີຍຕ຺ຕາ຿ ອຸທເກນ ສມ຺ປພ຺ຍູລ຺ເຫຕິ ອຸທເກນ ຖລໍ ອຸສ຺ສາເຣຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ

ຓຕ຺ຖ ຣາສິກເຕ។ ຫຣິຕູປລິຕ຺ຕາຍາຕິ ໂຄມຍປຣິກຕ຺ຫກຕາຍ។ ຕິວິເສນ ອຸທເກນໂປເສນ຺ຕີຕິ ຊີໂຣທກໍ ຄນ຺ໂສທກໍ ເກວໂລທກນ຺ຕິ ເອວໍ ຕິວິເສນ ອຸທເກນ ໂປເສນ຺ຕີ ປຣິປາເລນ຺ຕີ។ ປຣິສ຺ສາເວຕ຺ວາຕິ ປຣິໂສເສຕ຺ວາ ຄຫິເຕ ຕຕ຺ຫຸເລຕິ ໂຍ ເຊຕພ຺ພໍ។ ເທໂວ ມຄ຺ເຄຕິ ເທໂວ ວິຍ ។ ວິໂຕວາເທນາຕິ "ຕໍ ກິ ມຄ຺ຄສິ, ໂສຓ, ຍທາ ເຕ ວິຕາຍ ຕນ຺ຕໂຍ ອຈ຺ຈາຍຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ອປິ ນຸ ເຕ ວິຕາ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ສຣວຕິ ວາ ໂຫຕິ ກມ຺ມຄ຺ຄາ ວາຕິ? ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕຕິ។ ເອວເມວ ໂຂ, ໂສຓ, ອຈ຺ຈາຣທ຺ຊ ວິຣິຍໍ ອຸທ຺ຊຈ຺ຈາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ອຕິສິຖິລວິຣິຍໍ ໂກສ຺ຊ຺ຊາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ។ ຕສ຺ມາຕິຫ ຕ຺ວໍ, ໂສຓ, ວິຣິຍສມຕໍ ອຊິຍ຺ຖຫ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານຄ຺ຈ ສມຕໍ ປຝິວິຊ຺ຊາ"ຕິ (ມຫາວ។ ໒໔໓) ເອວໍ ວິຕໍ ອຸປມໍ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕິເຕນ ວິໂຕປໂມວາເທນ។ ວິຣິຍສມຖໂຍຊນຕ຺ຖາຍາຕິ ວິຣິຍສ຺ສ ສມເຖນ ໂຍຊນຕ຺ຖາຍ។

ໂສຓກຸຝິກຕ຺ຕຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໔໐໖។ ອຍ຺ຖເມ ກຸຝິກຕ຺ໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ "ໂກຝິກຕ຺ໂຕ"ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ "ກຸຝິກຕ຺ໂຕ"ຕິ ໂວຫຣິຍຕີ។ ກຸລຆເຣ ກວາ ກຸລຆຣິກາ។ ສາ ກິຣ ອວນ຺ຕິຣຍ຺ເຖ ກຸລຆເຣ ມຫາວິກວສ຺ສ ເສຍ຺ຖິສ຺ສ ກຣິຍາ។ ທສພລສ຺ສ ຊມ຺ມກາຖໍ ສຸຕ຺ວາ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຍ຺ຖາຍ ຈິນ຺ເຕສີຕິ ອິທໍ ອງຄຸຕ຺ຕຣກາຕກາມໍ ມເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ។ ສຸຕ຺ຕນິປາຕຍ຺ຖກຖາຍໍ ປນ "ສປ຺ໂສ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງກມ຺ມ ຊມ຺ມເທສນໍ ອສ຺ໂສສິ, ນ ຈ ກຄ຺ຈິ ວິເສສໍ ອຊິຄຄ຺ຉິ។ ກສ຺ມາ? ໂສ ຫິ ຊມ຺ມໍ ສຸຓນ຺ໂຕ ເຫມວຕໍ ອນຸສ຺ສຣິຕ຺ວາ 'ອາຄໂຕ ນຸ ໂຂ ເມ ສຫາໂກ, ໂນ'ຕິ ທິສາທິສໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ຕໍ ອປສ຺ສນ຺ໂຕ 'ວຄ຺ຈິໂຕ ເມ ສຫາໂຍ, ໂຍ ເອວໍ ວິຈິຕ຺ຕປ຺ປຝິກາຓໍ ກຄວໂຕ ເທສນໍ ນ ສຸຓາຕີ'ຕິ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ອໂຫສີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។

ຍສ຺ມາ ປຝິສນ຺ຊິຊາຕິອກິນິກ຺ຂມນໂພຊິປຣິນິພ຺ພາເນສ຺ເວວ ທ຺ວຕ຺ຕິສ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕານິ ທຸຕ຺ວາວ ປຝິວິຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ນ ຈິຣຍ຺ຖິຕິການິ ໂຫນ຺ຕິ, ຊມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕເນ (ສໍ។ ນິ។ ໕។໑໐໘໑; ປຝິ។ ມ។ ໒។໓໐) ປນ ຕານິ ສວິເສສານິ ທຸຕ຺ວາ ຈິຣຕຣໍ ຖຕ຺ວາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ – "ຕິໂຍຊນສຫສ຺ສໍ ທິມວນ຺ຕໍ ອກາລປຸປ຺ຜິຕໍ ທິສ຺ວາ"ຕິອາທິ។ ອຄ຺ຄພລກາຍາຕິ ສພ຺ພປຸ໌ຣໂຕ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ພລກາຍາ។ ເກນ ປຸປ຺ຜິຕກາວໍ ຊານາສີຕິ ເກນ ກາຣເຕນ ທິມວນ຺ຕສ຺ສ ປຸປ຺ຜິຕກາວໍ ຊານາສີຕິ, ເຍນ ກາຣເຕນ ອິມໍ ອກາລປຸປ຺ຜປາຝິຫາຣິຍໍ ຊາຕໍ, ຕໍ ຊານາສີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຕກາວນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ຊມ຺ມຈກ຺ກສ຺ສ ກຄວຕາ ປວຕ຺ຕິຕກາວໍ។ ສທ຺ເທ ນິມິຕ຺ຕໍ ຄຕ຺ຫີຕິ ສທ຺ເທ ອາກາຣໍ ສລ຺ລກ຺ເຂສິ។ ຕໂຕຕິ "ອທໍ 'ເອຕໍ ອມຕຊມ຺ມໍ ຕມ຺ປີ ຊານາເປສ຺ສາມີ'ຕິ ຕວ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄໂຕສ຺ມີ"ຕິ ຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕທນນ຺ຕຣນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ສາຕາຄິໂຣ ເຫມວຕສ຺ສ ພຸທ຺ຊຸປ຺ປາທໍ ກເຖຕ຺ວາ ຕໍ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ອາເນຕຸກາໂມ "ອຊ຺ຊ ປນ຺ນຣໂສ"ຕິອາທິຄາຖມາຫ។ ຕຕ຺ຖ (ສຸ។ ນິ។ ອຍ຺ຖ។ ໑។໑໕໓) ອຊ຺ຊາຕິ ອຍໍ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິໂວ ປກ຺ຂຄຓນໂຕ ປນ຺ນຣໂສ, ອຸປວສິຕພ຺ພໂຕ ອຸໂປສໂຖ។ ຕີສຸ ວາ ອຸໂປສເຖສຸ ອຊ຺ຊ ປນ຺ນຣໂສ ອຸໂປສໂຖ, ນ ຈາຕຸທ຺ທສິອຸໂປສໂຖ, ນ ສາມຄ຺ຄີອຸໂປສໂຖ។ ທິວິ ກວານິ ທິພ຺ພານິ, ທິພ຺ພານິ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ຖິຕິ ທິພ຺ພານິ។ ການິ ຕານິ? ຣູປານິ។ ຕຄ຺ຫິ ຣຕ຺ຕິ ເທວານໍ ທສສຫສ຺ສີໂລກຊາຕຸໂຕ ສນ຺ນິປຕິຕານໍ ສຣີຣວຕ຺ຖາກຣຕວິມານປ຺ປກາທີ ອພ຺ກາທິອຸປກ຺ກິເລສວິຣຫິຕາຍ ຈນ຺ທປ຺ປກາຍ ຈ ສກລຊມ຺ພຸທີໂປ ອລງກໂຕ ອໂຫສິຕິ ອຕິວິຍ ອລງກໂຕ ຈ ປຣິວິສຸທ຺ຊິເທວສ຺ສ ກຄວໂຕ ສຣີຣປ຺ປກາຍ។ ເຕນາຫ – "ທິພ຺ພາ ຣຕ຺ຕິ ອຸປຍ຺ຖິຕາ"ຕີ។

ເອວໍ ຣຕ຺ຕິຄຸຕວຕ຺ຕນາປເທເສນປິ ສຫາຍສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາທໍ ຊເນນ຺ໂຕ ພຸທ຺ຊຸປ຺ປາທໍ ກເຖຕ຺ວາ ອາຫ – "ອໂນມນາມໍ ສຕ຺ຖາຣໍ, ຫນ຺ທ ປສ຺ສາມ ໂຄຕມ"ນ຺ຕີ។ ຕຕ຺ຖ ອໂນເມຫິ ອລາມເກຫິ ສພ຺ພາກາຣປຣິປູເຣຫິ ຄຸເຕຫິ ນາມໍ ອສ຺ສາຕິ ອໂນມນາໂມ។ ຕຖາ ຫີສ຺ສ "ພຸຊ຺ຊິຕາ ສຈ຺ຈານີຕິ ພຸທ຺ໂຊ, ໂພເຊຕາ ປຊາຍາຕິ ພຸທ຺ໂຊ"ຕິອາທິນາ (ມຫານິ។ ໑໙໒; ຈູລ຺ອນິ។ ປາຣາຍນຕ຺ຖຸຕິຄາຖານິທ຺ເທໂສ ໙໗; ປຝິ។ ມ។ ໑។໑໖໒) ນເຍນ ພຸທ຺ໂຊຕິ ອໂນເມຫິ ຄຸເຕຫິ ນາມໍ។ "ກຄ຺ຄຣາໂຄຕິ ກຄວາ, ກຄ຺ຄໂທໂສຕິ ກຄວາ"ຕິອາທິນາ (ມຫານິ។ ໘໔) ນເຍນ ກຄວາຕິ ອໂນເມຫິ ຄຸເຕຫິ ນາມໍ។ ເອສ ນໂຍ "ອຣທໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຊ ວິຊ຺ຊາຈຣຕສມ຺ປນ຺ໂນ"ຕິອາທີສຸ។ ທິຍ຺ຖຊມ຺ມິກາທິອຕ຺ເຖຫິ ເທວມນຸສ຺ເສ ອນຸສາສຕີ "ອິມໍ ປຊຫຖ, ອິມໍ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕຖາ"ຕິ ສຕ຺ຖາ។ ຕໍ ອໂນມນາມໍ ສຕ຺ຖາຣໍ។ ຫນ຺ທາຕິ ວຈສາຍຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ។ ປສ຺ສາມາຕິ ເຕນ ອຕ຺ຕານໍ ສທ ສງຄເຫຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນພທຸວຈນໍ។ ໂຄຕມນ຺ຕິ ໂຄຕມໂຄຕ຺ຕໍ។ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – "ສຕ຺ຖາ, ນ ສຕ຺ຖາ"ຕິ ມາ ວິມຕິ ອກາສິ, ເອການ຺ຕພ຺ຍວສິໂຕ ທຸຕ຺ວາວ ເອຫິ ປສ຺ສາມ ໂຄຕມນ຺ຕີ។

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ເຫມວໂຕ "ອຍໍ ສາຕາຄິໂຣ 'ອໂນມນາມໍ ສຕ຺ຖາຣ'ນ຺ຕິ ກຕນ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ສພ຺ພຄ຺ຄຸຕໍ ປກາເສຕິ, ສພ຺ພຄ຺ຄຸໂນ ຈ

ທຸລ຺ລກາ ໂລເກ, ສພ຺ພຌ຺ຌຸປ຺ປຜິຌ຺ເຌຫິ ປູຣຕາທິສຫິເສເຫວ ໂລໂກ ອຸປ຺ທຸທຸໂຕຯ ໂສ ປນ ຍທິ ສພ຺ພຌ຺ຌູ, ອຫ຺ສາ ຕາທິລກ຺ຂຓໍ ປ຺ຕ຺ໂຕ ກວິສ຺ສຕິ, ເຕນ ເອວໍ ຄເຫສ຺ສາມີ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕາທິລກ຺ຂຓໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອາຫ – ''ກຈ຺ຈິ ມໂນ''ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ກຈ຺ຈິ ຕິ ປຸຈ຺ຉາຯ ມໂນຕິ ຈິຕ຺ຕໍຯ ສຸປ຺ຕິຫິໂຕຕິ ສຸຜ຺ຖຸ ຖປິໂຕ ອຈໂລ ອສມ຺ປເວຘີຯ ສພ຺ເພສຸ ກູເຕສຸ ສພ຺ພກູເຕສຸຯ ຕາທິໂນຕິ ຕາທິລກ຺ຂຓໍ ປ຺ຕ຺ຕສ຺ເສວ ສໂຕຯ ປຸຈ຺ຉາ ເອວ ວາ ອຍໍ ''ໂສ ຕວ ສຕ຺ຖາ ສພ຺ພກູເຕສຸ ຕາທິ, ອຸທາຫຸ ໂນ''ຕິຯ ອິຜ຺ເຖ ອນິຜ຺ເຖຈາຕິ ເອວຣູເປ ອາຣມ຺ມເຕຯ ສງ຺ກປ຺ປາຕິ ວິຕກ຺ກາຯ ວສີກຕາຕິ ວສໍ ຄມິຕາຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຍໍ ຕໍ ສຕ຺ຖາຣໍ ວທສິ, ຕສ຺ສ ເຕ ສຕ຺ຖຸໂນ ກຈ຺ຈິ ຕາທິລກ຺ຂຓໍ ສມ຺ປ຺ຕ຺ຕສ຺ສ ສໂຕ ສພ຺ພກູເຕສຸ ມໂນ ສຸປ຺ຕິຫິໂຕ, ອຸທາຫຸ ຍາວ ປຈ຺ຈຍໍ ນ ລກຕິ, ຕາວ ສຸປ຺ຕິຫິໂຕ ວິຍ ຂາຍຕິຯ ໂສ ວາ ເຕ ສຕ຺ຖາ ກຈ຺ຈິ ສພ຺ພກູເຕສຸ ສຕ຺ເຕສຸ ຕາທິ, ອຸທາຫຸ ໂນ, ເຍ ຈ ອິຜ຺ຖານິຜ຺ເຖສຸ ອາຣມ຺ມເຕສຸ ຣາຄໂທສວເສນ ສງ຺ກປ຺ປາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ, ຕ຺ຍາສ຺ສ ກຈ຺ຈິ ວສີກຕາ, ອຸທາຫຸ ກທາຈິ ເຕສມ຺ປິ ວເສນ ວຕ຺ຕຕີຕິຯ

ຕິກໍ ວສ຺ສານິຕິ ໂສຕາສ຺ສ ປພ຺ພຊິຕທິວສໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ຕີກໍ ວສ຺ສານິຯ ຕທາ ກິຣ ກິກ຺ຂູ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ມຊ຺ຊິມເທເສເຍວ ວສິຸສຸ, ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ກຕິປ຺ຍາ ເອວ ອເຫສຸໍຯ ເຕ ຈ ເອກສ຺ມິ ນິຄເມ ເອໂກ ທ຺ເວຕິ ເອວໍ ວີສຸໍ ວີສຸໍ ວສິຸສຸ, ເຖຣານຌ຺ຈ ກຕິປເຍ ກິກ຺ຂູ ອາເນຕ຺ວາ ອຌ຺ເຌສຸ ອານີຍມາເນສຸ ປຸພ຺ພໍ ອານີຕາ ເກນຈິເທວ ກຣຕີເຍນ ປກ຺ກມີສຸ, ກຌ຺ຈິ ກາລໍ ອາຄເມຕ຺ວາ ປຸນ ເຕສຸ ອານີຍມາເນສຸ ອິຕເຣ ປກ຺ກມີສຸ, ເອວໍ ປຸນປ຺ປຸນໍ ອານຍເນນ ສນ຺ນິປາໂຕ ຈິເຣເນວ ອໂຫສິ, ເຖໂຣ ຈ ຕທາ ເອກວິຫາຣີ ອໂຫສິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – ''ຕິກໍ ວສ຺ສານິ ຄຓໍ ປຣິເຍສິຕ຺ວາ''ຕິຯ ຕີກໍ ວສ຺ສານີຕິ ຈ ອຈ຺ຈນ຺ຕສໍໂຍເຄ ອຸປໂຍຄວຈນໍຯ ສຕ຺ຖຸ ອຌິປ຺ປາຍໍ ຌຕ຺ວາ ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອາຕາປເນເນວ ''ອິມິນາ ສທ຺ຘີ ເອກຄນ຺ຘກຸຜິຍໍ ວສິຕຸກາໂມ ກຄວາ''ຕິ ສຕ຺ຖຸ ອຌິປ຺ປາຍໍ ຊານິຕ຺ວາຯ ກຄວາ ກິຣ ເຍນ ສທ຺ຘີ ເອກຄນ຺ຘກຸຜິຍໍ ວສິຕຸກາໂມ, ຕສ຺ສ ເສນາສນປຌ຺ຌຕ຺ຕິຍໍ ອານນ຺ທຕ຺ເຖຣໍ ອາຕາເປຕິຯ

ອຊ຺ໂຊກາເສ ວິຕິນາເມຕ຺ວາຕິ ອຊ຺ໂຊກາເສ ນິສຊ຺ຊາຍ ວິຕິນາເມຕ຺ວາຯ ຍສ຺ມາ ກຄວາ ອາຍສ຺ມໂຕ ໂສຕາສ຺ສ ສມາປຕ຺ຕິສມາປ຺ຊຊ຺ເນນ ປຜິສນ຺ຖາຣໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ສາວກສາຘາຣຕາ ສພ຺ພາ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ອນຸໂລມປ຺ປຜິໂລມໍ ສມາປ຺ຊຊ຺ນ຺ໂຕ ພຫຸເທວ ຣຕ຺ຕີ ອຊ຺ໂຊກາເສ ນິສຊ຺ຊາຍ ວິຕິນາເມຕ຺ວາ ປາເທ ປກ຺ຂາເລຕ຺ວາ ວິຫາຣໍ ປາວິສິ, ຕສ຺ມາ ອາຍສ຺ມາປິ ໂສໂຕ ກຄວໂຕ ອຌິປ຺ປາຍໍ ຌຕ຺ວາ ຕທນຸຣູປໍ ສພ຺ພາ ຕາ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ສມາປ຺ຊຊ຺ນ຺ໂຕ ພຫຸເທວ ຣຕ຺ຕີ ອຊ຺ໂຊກາເສ ນິສຊ຺ຊາຍ ວິຕິນາເມຕ຺ວາ ປາເທ ປກ຺ຂາເລຕ຺ວາ ວິຫາຣໍ ປາວິສີຕິ ວທນ຺ຕິຯ ປວິສິຕ຺ວາ ຈ ກຄວຕາ ອນຸຌ຺ຌາໂຕ ຈີວຣຕິໂຣກຣຕີຍໍ ກຕ຺ວາ ກຄວໂຕ ປາທປສ຺ເສ ນິສຊ຺ຊາຍ ວິຕິນາເມສິຯ ອຊ຺ເຊສີຕິ ອາຕາເປສິຯ ປຜິກາຕຸ ຕໍ ກິກ຺ຂຸ ຘມ຺ໂມ ກາສິຕຸນ຺ຕິ ກິກ຺ຂຸ ຕຸຍ຺ຫໍ ຘມ຺ໂມ ກາສິຕຸໍ ອຸປຜ຺ຖາຕຸ, ຌາຕມຸຂໍ ອາຄຈ຺ຉຕຸ, ຍຖາສຸຕໍ ຍຖາປຣິຍຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມໍ ກຓາຫີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຜ຺ຖກວຄ຺ຄິຍານີຕິ ອຜ຺ຖກວຄ຺ຄກູຕານິ ກາມສຸຕ຺ຕາທີໂສລຸອສສຸຕ຺ຕານິ (ມຫານິຯ ໑)ຯ ສຸຄ຺ຄຫີໂຕຕິ ສມ຺ມາ ອຸຄ຺ຄຫີໂຕຯ ສພ຺ເພ ວເຣ ຍາຈິຕິ ວິນຍຘຣປຌ຺ຈເມນ ຄເຕນ ອຸປສມ຺ປທາ ຘຸວນ຺ຫານໍ ຈມ຺ມຕ຺ຖຣຓໍ ຄຓງຄຕູປາຫນໍ ຈີວຣວິປ຺ປວາໂສຕິ ອິເມ ປຌ຺ຈ ວເຣ ຍາຈິຯ ສຸຕ຺ເຕ ອາຄຕເມວາຕິ ອຸທານປາລຸອິຍໍ ອາຄຕສຸຕ຺ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິຯ

ສີວລິຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໘໐ກຯ ນວເມ ສາກຈ຺ຉິຕ຺ວາ ສາກຈ຺ຉິຕ຺ວາຕິ ຣຌ຺ຌາ ສທ຺ຘີ ປຜິວິຣຸຊ຺ຊນວເສນ ປຸນປ຺ປຸນໍ ສາກຈ຺ຉໍ ກຕ຺ວາຯ ຄຸລຸອທນີນ຺ຕິ ປຕ຺ຖິນ຺ນໍ ຄຸລຸອສຫິສໍ ກຖິນຫນີຯ ອຕິອຌ຺ຉິຕຸນ຺ຕິ ອຕິວິຍ ອາກຫ຺ຓິຕຸໍຯ ກຌ຺ຊິຍໍ ວາເຫຕ຺ວາຕິ ທນີມຕ຺ຖໍ ປວາເຫຕ຺ວາ, ປຣິສ຺ສາເວຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ''ທນີໂຕ ກຌ຺ຊິຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ''ຕິປິ ປາໂຖຯ ນນ຺ຕິ ສຸປ຺ປວາສໍຯ ພິຊປ຺ຈ຺ຈີ ຟຸສາເປນ຺ຕີຕິ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຍາວ ນ ອຸກ຺ກຫ຺ຓນ຺ຕີຕິ ຍາວ ທາເນ ນ ອຸກ຺ກຫ຺ຓນ຺ຕິ, ທາຕຸກາມາວ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຌິປ຺ປາໂຍ ມຫາທຸກ຺ຂໍ ອນຸໂກສີຕິ ປສວນິພນ຺ຘນໍ ມຫນ຺ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ອນຸໂກສິຯ ສາມິກໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາຕິ ສຕ຺ຕາຫໍ ມູລ຺ຫຄພ຺ກາ ຕິພ຺ພາຫີ ຂຣາຫີ ທຸກ຺ຂເວທນາຫີ ຟຸຜ຺ຖາ ''ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວຕ ໂສ ກຄວາ, ໂຍ ອິມສ຺ສ ເອວຣູປສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປຫານາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິຯ ສຸປ຺ປຜິປນ຺ໂນ ວຕ ຕສ຺ສ ກຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂຆ, ໂຍ ອິມສ຺ສ ເອວຣູປສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປຫານາຍ ປຜິປນ຺ໂນຯ ສຸສຸຂໍ ວຕ ນິພ຺ພານໍ, ຍຕ຺ຖິທໍ ເອວຣູປໍ ທຸກ຺ຂໍ ນ ສໍວິຊ຺ຊຕີ''ຕິ (ອຸທາຯ ໑໘) ອິເມຫິ ຕີຫິ ວິຕກ຺ເກຫິ ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຘິວາເສນ຺ຕີ ສຕ຺ຖຸ ສນ຺ຕິກໍ ເປເສຕຸກາມຕາຍ ສາມິກໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາຯ ປຸເຣ ມຣຕາຕິ ມຣຕໂຕ ປຸເຣຕຣເມວຯ ອິງ຺ຄິຕນ຺ຕິ ອາກາຣໍຯ ຊີວິຕກຕ຺ຕນ຺ຕິ ຊີວິຕສໍສເຍ ທາຕພ຺ພກຕ຺ຕໍຯ ສພ຺ພກມ຺ມກ຺ຂໂມ ອໂຫສີຕິ ສຕ຺ຕວສ຺ສິເກຫິ ທາຣເກຫິ ກາຕພ຺ພໍ ຍໍ ກິຌ຺ຈິ ກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ສມຕ຺ຖຕາຍ ສພ຺ພສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ຂໂມ ອໂຫສິຯ ເຕເນວ ໂສ ສຕ຺ຕາຫໍ ມຫາທາເນ ທີຍມາເນ ຊາຕທິວສໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ຘມ຺ມກຣຓໍ ອາທາຍ ສງ຺ຆສ຺ສ ອຸທກໍ ປຣິສ຺ສາເວຕ຺ວາ ອທາສິຯ

ໂຍມນ຺ຕິອາທິຄາຖາຍ ‘‘ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ອິມໍ ຣາຄປລິປ຺ຖ຺ຸເຈວ ກິເລສທ຺ຄ຺ຄ຺ລ຺ຈ ສໍສາຣວຸຍ຺ຜລ຺ຈ ຈຕຸນ຺ນໍ ສຈ຺ຈານໍ ອປ຺ປ຺ຜິວິຊ຺ຊນກ ໂມຫລ຺ຈ ອຕິໂຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ໂອເຜ ຕິຕ຺ໂຕ ທຸຕ຺ວາ ປາຣໍ ອນຸປ຺ປ຺ຕ຺ໂຕ, ທຸວິເຣນ ຊາເນນ ຊາຍີ, ຕຕ຺ທາຍ ອກາເວນ ອເນໂຊ, ກຖໍກຖາຍ ອກາເວນ ອກຖໍກຖີ, ອຸປາທານານໍ ອກາເວນ ອນຸປາທິຍິຕ຺ວາ ກິເລສນິພ຺ພາເນນ ນິພ຺ພຸໂຕ, ຕມຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ວທາ ມີ’’ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ສພ຺ເພສໍເຍວ ປນ ເກສານໍ ໂອໂຣປນລ຺ຈ ອຣຫຕ຺ຕສຈ຺ຈິກິຣິຍາ ຈ ອປ຺ຈ຺ຉາອປ຺ປຸຣິມາ ອໂຫສີຕິ ອິມິນາ ເຖຣສ຺ສ ຂຸຣຄ຺ເຄເຍວ ອຣຫຕ຺ຕຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິ ທີປິຕາ຺ ເອກຈ຺ເຈ ປນ ອາຈຣິຍາ ເອວໍ ວທນ຺ຕິ ‘‘ເທຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຌມ຺ມເສນາປຕິນາ ໂອວາເທ ທິນ຺ເນ ‘ຍໍ ມຍາ ກາຕຸໍ ສກ຺ກາ, ຕມຫໍ ຊານິສ຺ສາມີ’ຕິ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ວິປສ຺ສນາກມ຺ມຍ຺ຖານໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕໍ ທິວສໍເຍວ ອລ຺ລຕຣໍ ວິຈິຕ຺ຕໍ ກຸຍິກໍ ທິສ຺ວາ ປວິສິຕ຺ວາ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິຍໍ ສຕ຺ຕ ວສ຺ສານິ ອຕ຺ຕນາ ອນຸກູຕທຸກ຺ຂໍ ອນຸສ຺ສຣິຕ຺ວາ ຕທນຸສາເຣນ ອຕີຕານາຄເຕ ລາຕໍ ເນນ຺ຕສ຺ສ ອາທິຕ຺ຕາ ວິຍ ຕໂຍ ກວາ ອຸປຍ຺ຖຫິສ຺ຸ ລາຕສ຺ສ ປຣິປາກໍ ຄຕຕ຺ຕາ ວິປສ຺ສນາວີຖີ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ຕາວເທວ ມຄ຺ຄປ຺ປ຺ຜິປາຜິຍາ ສພ຺ເພປີ ອາສເວ ເຂເປນ຺ໂຕ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປ຺ຸຕີ’’ຕີ຺ ອຸກຍຖາປີ ເຖຣສ຺ສ ອຣຫຕ຺ຕຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິເຍວ ປກາສິຕາ, ເຖໂຣ ປນ ປກິນ຺ນປ຺ປ຺ຜິສມ຺ກິໂທ ຉລຸອກິລ຺ໂລ ອໂຫສີ຺

ວກ຺ກລິຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໘໐໗຺ ທສເມ ອາຫາຣກຣຕເວລນ຺ຕິ ໂກຊນກິຈ຺ຈເວລໍ຺ ອຊິຄຈ຺ຉເຉ ປທໍ ສນ຺ຕນ຺ຕິ ສງຂາຣູປສມໍ ສຸຂນ຺ຕິ ລທ຺ຌນາມໍ ສນ຺ຕໍ ປທໍ ນິພ຺ພານໍ ອຊິຄຈ຺ຉເຍ຺ຍ຺ ປຖມປາເທນ ປພ຺ພເຕ ກິໂຕເຍວາຕິ ປຖເມນ ປາເທນ ຄິຊ຺ຊກູເຜ ປພ຺ພເຕ ກິໂຕເຍວ຺ ເສສເມຕ຺ຖ ສຸວິລ຺ເລຍ຺ຍເມວ຺

ທຸຕິຍເອຕທຄ຺ຄວຄ຺ຄວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ຺

໑໔຺ ເອຕທຄ຺ຄວຄ຺ໂຄ

(໑໔) ໓຺ ຕຕິຍເອຕທຄ຺ຄວຄ຺ຄວຕ຺ຕນາ

ຣາຫຸລ-ຣຍ຺ຖປາລຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໘໐໙-໘໑໐຺ ຕຕິຍສ຺ສ ປຖມທຸຕິເຍສຸ ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາຕິ ອຊິສີລອຊິຈິຕ຺ຕອຊິປ຺ລ຺ລາສງຂາຕາ ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາ຺ ຈຸທ຺ທສ ກຕ຺ຕຈ຺ເຉເທ ກຕ຺ວາຕິ ສຕ຺ຕາຫໍ ນິຣາຫາຣຕາຍ ເອເກກສ຺ມີ ທິວເສ ທ຺ວິນ຺ນໍ ກຕ຺ຕຈ຺ເຉທານໍ ວເສນ ຈຸທ຺ທສ ກຕ຺ຕຈ຺ເຉເທ ກຕ຺ວາ຺

ເຕສນ຺ຕິ ເຕສໍ ຕາປສານໍ຺ ລາພຸກາຊນາທິປຣິກ຺ຂາຣໍ ສໍວິຌາຍາຕິ ລາພຸກາຊນາທິຕາປສປຣິກ຺ຂາຣໍ ສໍວິທຫິຕ຺ວາ຺ ສປຣິລຸອາຫ ກາຍຌາຕຸໂກຕິ ອຸສ຺ສນ຺ນປິຕ຺ຕຕາຍ ສປຣິລຸອາຫກາຍສກາໂວ຺ ສຕສຫສ຺ສາຕິ ສຕສຫສ຺ສປຣິມາຕາ຺ ສຕສຫສ຺ສໍ ປຣິມາຕໍ ເອ ເຕສນ຺ຕິ ສຕສຫສ຺ສາ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລເປນ ຍຖາ ‘‘ຣູປກໂວ ຣູປ’’ນ຺ຕິ, ອຕ຺ຖິອຕ຺ເຖ ວາ ອກາຣປ຺ຈ຺ຈໂຍ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ຺ ປາຕາຕິປາ ຕາທິອກຸສລຌມ຺ມສມຸທາຈາຣສງຂາໂຕ ອາມຄນ຺ໂຌ ກຸຕປຄນ຺ໂຌ ນຕ຺ຖີ ເອເຕສນ຺ຕິ ນິຣາມຄນ຺ຌາ, ຍຖາວຸຕ຺ຕກິເລສສມຸທາ ຈາຣຣຫິຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ກິເລສສມຸທາຈາໂຣ ເຫຕ຺ຖ ‘‘ອາມຄນ຺ໂຌ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ຺ ກິໍການຕາ? ອມນຸລ຺ລຕ຺ຕາ, ກິເລສອສຸຈິມິສ຺ສຕ຺ ຕາ, ສພ຺ກິ ຊິຄຸຈ຺ຉິຕຕ຺ຕາ, ປຣມທຸຄ຺ຄນ຺ຌກາວວຫຕ຺ຕາ ຈ຺ ຕຖາ ຫິ ເຍ ເຍ ອຸສ຺ສນ຺ນກິເລສາ ສຕ຺ຕາ, ເຕ ເຕ ອຕິທຸຄ຺ຄນ຺ຌາ ໂຫນ຺ຕີ຺ ເຕເນວ ນິກ຺ກິເລສານໍ ມຕສຣີຣມ຺ປີ ທຸຄ຺ຄນ຺ຌໍ ນ ໂຫຕີ຺ ທານຄ຺ຄປຣິວໜນເກາຕິ ທານຄ຺ຄຊຸຣວໜນເກາ຺ ມາປໂກຕິ ທິວ ເສ ທິວເສ ປຣິມິຕປຣິພ຺ພຍທານວເສນ ຌລ຺ລມາປໂກ຺

ປາລຸອິຍນ຺ຕິ ວິນຍປາລຸອິຍໍ຺ ມິຄຊາຕກໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ກເຖສີຕິ ອຕີເຕ ກິຣ ໂພຊິສຕ຺ໂຕ ມິຄໂຍນິຍໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ມິຄຄຕປຣິວຸ ໂຕ ອຣລ຺ເລ ວສຕີ຺ ອຖສ຺ສ ກຄິນີ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຕ຺ຕກໍ ອຸປເນຕ຺ວາ ‘‘ກາຕິກ ອິມໍ ກາຄິເນຍ຺ຍໍ ມິຄມາຍໍ ສິກ຺ຂາເປຫີ’’ຕິ ອາຫ຺ ໂພຊິສຕ຺ໂຕ ‘‘ສາຌູ’’ຕິ ປຜິສ຺ສຸຕິຕ຺ວາ ‘‘ຄຈ຺ຉ ຕາຕ, ອສຸກເວລາຍໍ ນາມ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍາສີ’’ຕິ ອາຫ຺ ໂສ ມາຕຸເລນ

ວຸຕ຺ຕເວລໍ ອນຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມິຄມາຍໍ ສິກ຺ຂິ. ໄສ ເອກທິວສໍ ວເນ ວິຈຣນ຺ໂຕ ປາເສນ ພທ຺ໂຘ ພທ຺ຘຣວໍ ວິຣວິ. ມິຄຄໂຓ ປລາຍິຕ຺ວາ ‘‘ປຸຕ຺ໂຕ ເຕ ປາເສນ ພທ຺ໂຘ’’ຕິ ຕສ຺ສ ມາຕຸຍາ ອາໂຣເຈສິ. ສາ ຠາຕຸ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ຠາຕິກ ຠາຄິເນຍ຺ໂຍ ເຕ ມິຄມາຍໍ ສິກ຺ຂາປິໂຕ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິ. ໂພທິສຕ຺ໂຕ ‘‘ມາ ຕ຺ວໍ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ກິຎ຺ຈິ ປາປກໍ ອາສງ຺ກິ, ສຸຄ຺ຄຫີຕາ ເຕນ ມິຄມາຍາ, ອິທານິ ຕໍ ຫາສຍມາໂນ ອາຄຈ຺ຉິສ຺ສຕີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ມິຄໍ ຕິປ຺ລ຺ລຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫ.

ຕຕ຺ຖ ມິຄນ຺ຕິ ຠາຄິເນຍ຺ຍມິຄໍ. ຕິປ຺ລ຺ລຕ຺ຖນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ສຍນໍ, ອຸໂພຫິ ປສ຺ເສຫິ ອຸຊຸກເມວ ຈ ນິປ຺ປນ຺ນກວເສນ ຕີຫາກາເຣຫິ ປລ຺ລຕ຺ຖໍ ອສ຺ສ, ຕີຓິ ວາ ປລ຺ລຕ຺ຖານິ ອສ຺ສາຕິ ຕິປ຺ລ຺ລຕ຺ໂຖ, ຕໍ ຕິປ຺ລ຺ລຕ຺ຖໍ. ອເນກມາຍນ຺ຕິ ພຫຸມາຍໍ ພຫຸວຎ຺ຈນໍ. ອຏ຺ຐກ຺ຂຸຣນ຺ຕິ ເອເກກສ຺ມິໍ ປາເທ ທ຺ວິນ຺ນໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ວເສນ ອຏ຺ຐຫິ ຂຸເຣຫິ ສມນ຺ນາຄຕໍ. ອຑ຺ຒຣຕ຺ຕາປປາຍິນ຺ຕິ ປຸຣິມຍາມໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ມຊ຺ຌິມຍາເມ ອຣຎ຺ຎໂຕ ອາຄມ຺ມ ປານີຍສ຺ສ ປິວນໂຕ ອຑ຺ຒຣຕ຺ເຕ ອາປໍ ປິວຕີຕິ ອຑ຺ຒຣຕ຺ຕາປປາຍີ. ‘‘ອຑ຺ຒຣຕ຺ເຕ ອາປປາຍິ’’ນ຺ຕິປິ ປາໂຐ. ມມ ຠາຄິເນຍ຺ຍໍ ມິຄໍ ອຫໍ ສາທຸກໍ ມິຄມາຍໍ ອຸຄ຺ຄຫາເປສິໍ. ກຖໍ? ຍຖາ ເອເກນ ໂສເຕນ ຉມາຍໍ ອສ຺ສສນ຺ໂຕ ຉຫິ ກລາຫິ ອຕິໂພຕິ ຠາຄິເນຍ຺ໂຍ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ອຫໍ ຕວ ປຸຕ຺ຕໍ ຕຖາ ອຸຄ຺ຄຫາເປສິໍ, ຍຖາ ເອກສ຺ມິໍ ອຸປຣິມນາສິກາໂສເຕ ວາຕໍ ສນ຺ນິຣຸມ຺ພິຕ຺ວາ ປຖວິຍໍ ອລ຺ລີເນນ ເອເກນ ເຫຏ຺ຐິມນາສິກາໂສເຕນ ຕເຖວ ຉມາຍໍ ອສ຺ສສນ຺ໂຕ ຉຫິ ກລາຫິ ລຸທ຺ທກໍ ອຕິໂພຕິ, ຉຫິ ໂກຏ຺ຐາເສຫິ ອຊ຺ໂຌຕ຺ຖຣຕິ ວຎ຺ເຈຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກຕເມຫິ ຉຫິ? ຈຕ຺ຕາໂຣ ປາເທ ປສາເຣຕ຺ວາ ເອເກນ ປສ຺ເສນ ເສຍ຺ຍາຍ, ຂຸເຣຫິ ຕິຓປໍສຸຂຓເນນ, ຊິວ຺ຫານິນ຺ນາມເນນ, ອຸທຣສ຺ສ ອຸທ຺ຘຸມາຕກພາວກຣເຓນ, ອຸຈ຺ຈາຣປສ຺ສາວວິສ຺ສຊ຺ຊເນນ, ວາຕສ຺ສ ນິຣຸມ຺ພເນນາຕິ. ອຖ ວາ ຕຖາ ນໍ ອຸຄ຺ຄຫາເປສິໍ, ຍຖາ ເອ ເກນ ໂສເຕນ ຉມາຍໍ ອສ຺ສສນ຺ໂຕ. ຉຫີຕິ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ເຕຫິ ຉຫິ ກາຣເຓຫິ. ກລາຫີຕິ ກລາຍິສ຺ສຕິ, ລຸທ຺ທກໍ ວຎ຺ເຈສ຺ສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ໂພຕີຕິ ຠຄິນີ ອາລປຕິ. ຠາຄິເນຍ຺ໂຍຕິ ເອວໍ ຉຫິ ກາຣເຓຫິ ວຎ຺ຈກໍ ຠາຄິເນຍ຺ຍໍ ນິທ຺ທິສຕິ.

ເອວໍ ໂພທິສຕ຺ໂຕ ຠາຄິເນຍ຺ຍສ຺ສ ມິຄມາຍໍ ສາທຸກໍ ອຸຄ຺ຄຫິຕຠາວໍ ວທນ຺ໂຕ ຠຄິນີ ສມສ຺ສາເສສິ. ໂສປິ ມິຄໂປຕໂກ ປາເສ ພທ຺ໂຘ ອນິປ຺ຜນ຺ທິຕ຺ວາເຍວ ຠູມິຍໍ ມຫາຜາສຸກປສ຺ເສນ ປາເທ ປສາເຣຕ຺ວາ ນິປ຺ປນ຺ໂນ ປາທານໍ ອາສນ຺ນຏ຺ຐາເນ ຂຸເຣຫິ ເອວ ປຫຣິຕ຺ວາ ປໍສຸຎ຺ຈ ຕິຓານິ ຈ ອຸປ຺ປາເຏຕ຺ວາ ອຸຈ຺ຈາຣປສ຺ສາວໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ສີສໍ ປາເຕຕ຺ວາ ຊິວ຺ຫໍ ນິນ຺ນາເມຕ຺ວາ ສຣີຣໍ ເຂ ຬກິລິນ຺ນໍ ກຕ຺ວາ ວາຕຄ຺ຄຫເຓນ ອຸທຣໍ ອຸທ຺ຘຸມາຕກໍ ກຕ຺ວາ ອກ຺ຂີນິ ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ເຫຏ຺ຐານາສິກາໂສເຕນ ວາຕໍ ສຎ຺ຈຣາເປນ຺ໂຕ ອຸປຣິມນາສິກາໂສເຕນ ວາຕໍ ສນ຺ນິຣຸມ຺ພິຕ຺ວາ ສກລສຣີຣໍ ຖທ຺ຘພາວໍ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ມຕາກາຣໍ ທສ຺ເສສິ, ນີລມກ຺ຂິກາປິ ນໍ ສມ຺ປຣິວາເຣສຸໍ, ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ຐາເນ ກາກາ ນິລີຍິໍສຸ. ລຸທ຺ໂທ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸທເຣ ຫຕ຺ເຖນ ປຫຣິຕ຺ວາ ‘‘ປາໂຕ ພທ຺ໂຘ ຠວິສ຺ສຕິ, ປູຕິໂກ ຊາໂຕ’’ຕິ ຕສ຺ສ ພນ຺ຘນຣຊ຺ຊຸໍ ໂມເຈຕ຺ວາ ‘‘ເອຕ຺ເຖວ ທານິ ນໍ ອຸກ຺ກນ຺ຕິຕ຺ວາ ມໍສໍ ອາທາຍ ຄມິສ຺ສາມີ’’ຕິ ນິຣາສງ຺ໂກ ຫຸຕ຺ວາ ສາຂາປລາສໍ ຄເຫຕຸໍ ອາຣທ຺ໂຘ. ມິຄໂປຕໂກປິ ອຸຏ຺ຐາຍ ຈຕູຫິ ປາເທຫິ ຐຕ຺ວາ ກາຍໍ ວິຘຸນິຕ຺ວາ ຄີວໍ ປສາເຣຕ຺ວາ ມຫາວາເຕນ ຉິນ຺ນວລາຫໂກ ວິຍ ເວເຄນ ມາຕຸ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມາສິ. ສຕ຺ຖາ ‘‘ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣາຫຸໂລ ອິທາເນວ ສິກ຺ຂາກາໂມ, ປຸພ຺ເພປິ ສິກ຺ຂາກາໂມເຍວາ’’ຕິ ເອວໍ ມິຄຊາຕກໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ກເຖສິ.

ອມ຺ພລຏ຺ຐິກຣາຫຸໂລວາທໍ ເທເສສີຕິ ‘‘ປສ຺ສສິ ໂນ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ອິມໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຸທກາວເສສໍ ອຸທກາຘາເນ ຐປິຕນ຺ຕິ? ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ. ເອວໍ ປຣິຕ຺ຕກໍ ໂຂ, ຣາຫຸລ, ເຕສໍ ສາມຎ຺ຎໍ, ເຍສໍ ນຕ຺ຖິ ສມ຺ປຊານມຸສາວາເທ ລຊ຺ຊາ’’ຕິ ເອວມາທິນາ ອມ຺ພລຏ຺ຐິກຣາຫຸໂລວາທໍ (ມ. ນິ. ໒.໑໐໗ ອາທໂຍ) ກເຖສິ. ເຄຫສິຕໍ ວິຕກ຺ກໍ ວິຕກ຺ເກນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອາຍສ຺ມາ ກິຣ ຣາຫຸໂລ ຠຄວໂຕ ປິຏ຺ຐິໂຕ ປິຏ຺ຐິໂຕ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ປາທຕລໂຕ ຍາວ ອຸປຣິ ເກສນ຺ຕາ ຕຖາຄຕໍ ໂອໂລເກສິ, ໂສ ຠຄວໂຕ ພຸທ຺ຘເວສວິລາສໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ໂສຠຕິ ຠຄວາ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓວິຈິຕ຺ຕສຣີໂຣ ພ຺ຍາມປ຺ປຠາປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕຕາຍ ວິປ຺ປກິຓ຺ຓສຸວຓ຺ຓຈຸຓ຺ຓມຊ຺ຌຄໂຕ ວິຍ ວິຊ຺ຊຸລຕາປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ກນກປ຺ພໂຕ ວິຍ ຍນ຺ຕສມາກຑ຺ຒິຕຣຕນວິຈິຕ຺ຕສຸວຓ຺ຓອຄ຺ຆິກໍ ວິຍ ປໍສຸກູລຈີວຣປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ໂນປິ ຣຕ຺ຕກມ຺ພລປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕກນກປ຺ພໂຕ ວິຍ ປວາຬລຕາປຏິມຓ຺ຑິຕສຸວຓ຺ຓຆຏິກໍ ວິຍ ຈີນປິຏ຺ຐຈຸຓ຺ຓປູຊິຕສຸວຓ຺ຓເຈຕິຍໍ ວິຍ ລາຂາຣສານຸລິຕ຺ໂຕ ກນກຍູໂປ ວິຍ ຣຕ຺ຕວລາຫກນ຺ຕຣໂຕ ຕງ຺ຂຓມຸຄ຺ຄຕປຸຓ຺ຓຈນ຺ໂທ ວິຍ ອໂຫ ສມຕິໍສປາຣມິຕານຸຠາເວນ ສຊ຺ຊິຕສ຺ສ ອຕ຺ຕຠາວສ຺ສ ສິຣິສມ຺ປຕ຺ຕີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕສິ. ຕໂຕ ອຕ຺ຕານມ຺ປິ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ‘‘ອຫມ຺ປິ ໂສຠາມິ, ສເຈ ຠຄວາ ຈຕູສຸ ມຫາທີເປສຸ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິຣຊ຺ຊໍ ອກຣິສ຺ສ, ມຍ຺ຫໍ ປຣິຓາຍກຏ຺ຐານນ຺ຕຣໍ ອທສ຺ສ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ອຕິວິຍ ຊມ຺ພຸທີປຕລໍ ອໂສຠິສ຺ສາ’’ຕິ ອຕ຺ຕຠາວໍ ນິສ຺ສາຍ ເຄຫສິຕໍ ຉນ຺ທຣາຄໍ ອຸປ຺ປາເທສິ. ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ສຕ຺ຖຸ ເຈວ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ຣູປສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ທິສ຺ວາ ເຄຫສິຕໍ ວິຕກ຺ກໍ ວິຕກ຺ເກນ຺ຕສ຺ສາ’’ຕິ.

ຠຄວາປິ ປຸຣໂຕ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕວ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ປຣິປຸຓ຺ຓຈ຺ຉວິມໍສໂລຫິໂຕ ທານິ ຣາຫຸລສ຺ສ ອຕ຺ຕຠາໂວ, ຣຊນີເຍສຸ ຣູປາຣມ຺ມຓາ

ທີສຸ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປກ຺ຂນ຺ທນກາໂລ ຊາໂຕ, ນິປ຺ຜລຕາຍ ນຸ ໂຂ ຣາຫຸໂລ ວີຕິນາເມຕີ''ຕິຯ ອຖ ສຫາວຊ຺ຊເນເນວ ປສ຺ສເນ ອຸທເກ ມຈ຺ຌໍ ວິຍ ປຣິສຸທ຺ເຘ ອາທາສມຓ຺ຑເລ ມຸຂນິມິຕ຺ຕໍ ວິຍ ຈ ຕສ຺ສ ຕໍ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທໍ ອທ຺ທສ, ທິສ຺ວາ ຈ ''ອຍໍ ຣາຫຸໂລ ມຍ຺ຫໍ ອຕ຺ຣໂຊ ຫຸຕ຺ວາ ມມ ປຈ຺ຉໂຕ ອາຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ 'ອຫໍ ໂສຠາມິ, ມຍ຺ຫໍ ວຓ຺ຓາຍຕນໍ ປສ຺ສນ຺'ນ຺ຕິ ອຕ຺ຕຠາວໍ ນິສ຺ສາຍ ເຄຫສິຕໍ ຉນ຺ທຣາຄໍ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ອຕິຕ຺ເຖ ປກ຺ຂນ຺ໂທ, ອຸປ຺ປຖໍ ປຏິປນ຺ໂນ, ອໂຄຈເຣ ຈຣຕິ, ທິສາມູຬ຺ຫອທ຺ທິໂກ ວິຍ ອຄນ຺ຕພ຺ພໍ ທິສໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ອຍໍ ໂຂ ປນສ຺ສ ກິເລໂສ ອພ຺ຠນ຺ຕເຣ ວຑ຺ຒນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ປສ຺ສິຕຸໍ ນ ທສ຺ສິສ຺ສຕິ ປຣຕ຺ຖມ຺ປິ ອຸຠຍຕ຺ຖມ຺ປິ, ຕໂຕ ນິຣເຍປິ ປຏິສນ຺ຘິ ຄຓ຺ຫາເປສ຺ສຕິ, ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິຍມ຺ປິ ເປຕ຺ຕິວິສເຍປິ ອສຸຣກາເຍປິ ສມ຺ພາເຘປິ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິສ຺ມິນ຺ຕິ ອນມຕ຺ຄເຄ ສໍສາຣວຏ຺ເຏ ປຣິປາເຕສ຺ສຕິຯ ຍຖາ ໂຂ ປນ ອເນກຣຕນປູຣາ ມຫານາວາ ຠິນ຺ນຜລກນ຺ຕເຣນ ອຸທກໍ ອາທິຍມານາ ມຸຫຸຕ຺ຕມ຺ປິ ນ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂິຕພ຺ພາ ໂຫຕິ, ເວເຄນ ເວເຄນສ຺ສາ ວິວຣໍ ປິທຫິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ, ເອວເມວ ອຍມ຺ປິ ນ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂິຕພ຺ໂພຯ ຍາວສ຺ສ ອຍໍ ກິເລໂສ ອພ຺ຠນ຺ຕເຣ ສີລຣຕນາທີນິ ນ ວິນາເສຕິ, ຕາວເທວ ນໍ ນິຄ຺ຄຓ຺ຫິສ຺ສາມີ''ຕິ ອຊ຺ຌາສຍໍ ອກາສິຯ ຕໂຕ ຣາຫຸລໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ''ຍໍ ກິຎ຺ຈິ, ຣາຫຸລ, ຣູປໍ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວາ ພຫິທ຺ຘາ ວາ ໂອຬາຣິກໍ ວາ ສຸຂຸມໍ ວາ ຫີນໍ ວາ ປຓີຕໍ ວາ ຍໍ ທູເຣ ສນ຺ຕິເກ ວາ, ສພ຺ພໍ ຣູປໍ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາ'ຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ທຏ຺ຐພ຺ພນ຺ຕິຯ ຣູປເມວ ນຸ ໂຂ ຠຄວາ ຣູປເມວ ນຸ ໂຂ ສຸຄຕາຕິຯ ຣູປມ຺ປິ ຣາຫຸລ, ເວທນາປິ ຣາຫຸລ, ສຎ຺ຎາປິ ຣາຫຸລ, ສງ຺ຂາຣາປິ ຣາຫຸລ, ວິຎ຺ຎາຓມ຺ປິ ຣາຫຸລາ''ຕິ ມຫາຣາຫຸໂລວາທສຸຕ຺ຕໍ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໑໑໓ ອາທໂຍ) ອກາສິຯ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ – ''ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ຣາຫຸລ...ເປ... ກເຖສີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ສໍຍຸຕ຺ຕເກ ປນ ຣາຫຸໂລວາໂທຕິ ຣາຫຸລສໍຍຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕຣາຫຸໂລວາທໍ ສນ຺ຘາຍ ວທນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ''ສາຘຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕຸ, ຍມຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ຘມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ເອໂກ ວູປກຏ຺ໂຐ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕ຺ໂຕ ວິຫເຣຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ ເຖເຣນ ຍາຈິໂຕ ''ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຣາຫຸລ, ຈກ຺ຂຸ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາຕິ? ອນິຈ຺ຈໍ, ຠນ຺ເຕຯ ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ , ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາຕິ? ທຸກ຺ຂໍ, ຠນ຺ເຕຯ ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຓາມຘມ຺ມໍ, ກລ຺ລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາ'''ຕິອາທິນາ ຣາຫຸໂລວາທໍ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໑໘໘ ອາທໂຍ) ອາຣຠິຯ ເຖຣສ຺ສ ວິປສ຺ສນາຈາໂຣເຍວ, ນ ປນ ມຫາຣາຫຸໂລວາໂທ ວິຍ ວິຕກ຺ກູປຈ຺ເຉທາຍ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ອຖສ຺ສ ສຕ຺ຖາ ຎາຓປຣິປາກໍ ຎຕ຺ວາຕິອາທີສຸ ຠຄວໂຕ ກິຣ ຣໂຫຄຕສ຺ສ ປຏິສລ຺ລີນສ຺ສ ເອວໍ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອຸທປາທີ ''ປຣິປກ຺ກາ ໂຂ ຣາຫຸລສ຺ສ ວິມຸຕ຺ຕິປຣິປາຈນີຍາ ຘມ຺ມາ, ຍນ຺ນູນາຫໍ ຣາຫຸລໍ ອຸຕ຺ຕຣິ ອາສວານໍ ຂເຍ ວິເນຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ? ອຖສ຺ສ ຠຄວາ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຣາຫຸລໍ ອາມນ຺ເຕສິ – ''ຄຓ຺ຫາຫິ, ຣາຫຸລ, ນິສີທນໍ, ເຍນ ອນ຺ຘວນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມ ທິວາວິຫາຣາຍາ''ຕິຯ ''ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ''ຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣາຫຸໂລ ຠຄວໂຕ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ນິສີທນໍ ອາທາຍ ຠຄວໂຕ ປິຏ຺ຐິໂຕ ປິຏ຺ຐິໂຕ ອນຸພນ຺ຘິຯ ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອເນການິ ເທວຕາສຫສ຺ສານິ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸພນ຺ຘິຕາ ໂຫນ຺ຕິ ''ອຊ຺ຊ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຣາຫຸລໍ ອຸຕ຺ຕຣິ ອາສວານໍ ຂເຍ ວິເນສ຺ສຕີ''ຕິຯ ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອນ຺ຘວນໍ ອຊ຺ໂຌຄາເຫຕ຺ວາ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ຣຸກ຺ຂມູເລ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິຯ ອາຍສ຺ມາປິ ຣາຫຸໂລ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິຯ ອຖ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຣາຫຸລໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ''ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຣາຫຸລ, ຈກ຺ຂຸ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາຕິ? ອນິຈ຺ຈໍ, ຠນ຺ເຕຯ ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ, ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາຕິ? ທຸກ຺ຂໍ, ຠນ຺ເຕຯ ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຓາມຘມ຺ມໍ, ກລ຺ລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາ'''ຕິອາທິນາ ຣາຫຸໂລວາທໍ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໑໒໑) ອທາສິຯ ຕໍ ສນ຺ຘາເຍຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ – ''ອນ຺ຘວເນ ນິສີທິນ຺ໂນ ຈູຬຣາຫຸໂລວາທໍ ກເຖສີ''ຕິຯ

ໂກຏິສຕສຫສ຺ສເທວຕາຫີຕິ ອາຍສ຺ມຕາ ຣາຫຸເລນ ປທຸມຸຕ຺ຕຣສ຺ສ ຠຄວໂຕ ປາທມູເລ ປຖວິນ຺ຘຣຣາຊກາເລ ປຕ຺ຖນໍ ຐເປນ຺ເຕນ ສທ຺ຘິໍ ປຕ຺ຖນໍ ຐປິຕເທວຕາເຍເວຕາຯ ຕາສຸ ປນ ກາຈິ ຠູມຏ຺ຐເທວຕາ, ກາຈິ ອນ຺ຕລິກ຺ຂຏ຺ຐກາ, ກາຈິ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກາທິເທວໂລເກ, ກາຈິ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ, ອິມສ຺ມິໍ ປນ ທິວເສ ສພ຺ພາ ເອກຏ຺ຐາເນ ອນ຺ຘວນສ຺ມິເຍວ ສນ຺ນິປຕິຕາຯ

ອາຠິໂທສິກນ຺ຕິ ປາຣິວາສິກໍ ເອກຣຕ຺ຕາຕິກ຺ກນ຺ຕໍ ປູຕິຠູຕໍຯ ເອກຣຕ຺ຕາຕິກ຺ກນ຺ຕສ຺ເສວ ຫິ ນາມສຎ຺ຎາ ເອສາ, ຍທິທໍ ອາຠິໂທສິໂກຕິຯ ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ວຈນຕ຺ໂຖ – ປູຕິຠາວໂທເສນ ອຠິຠູໂຕຕິ ອຠິໂທໂສ, ອຠິໂທໂສເຍວ ອາຠິໂທສິໂກຯ ກຸມ຺ມາສນ຺ຕິ ຍວກຸມ຺ມາສໍຯ ອຘິວາເສຕ຺ວາຕິ ''ເຕນ ຫິ, ຕາຕ ຣຏ຺ຐປາລ, ອຘິວາເສຫິ ສ຺ວາຕນາຍ ຠຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ປິຕຣາ ນິມນ຺ຕິໂຕ ສ຺ວາຕນາຍ ຠິກ຺ຂໍ ອຘິວາເສຕ຺ວາຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ເຖໂຣ ປກຕິຍາ ອຸກ຺ກຏ຺ຐສປທານຈາຣິໂກ ສ຺ວາຕນາຍ ຠິກ຺ຂໍ ນາມ ນາຘິວາເສຕິ, ມາຕຸ ອນຸຄ຺ຄເຫນ ປນ ອຘິວາເສຕິຯ ມາຕຸ ກິຣສ຺ສ ເຖຣໍ ອນຸສ຺ສຣິຕ຺ວາ ອນຸສ຺ສຣິຕ຺ວາ ມຫາໂສໂກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ໂຣທເນເນວ ທຸກ຺ຂິ

ວິຍ ຊາຕາ, ຕສ຺ມາ ເຖໂຣ ‘‘ສຈາຫໍ ຕໍ ອປ຺ສສິຕ຺ວາ ຄມິສ຺ສາມິ, ຫທຍມ຺ປິສ຺ສາ ຜເລຍ຺ຍາ’’ຕິ ອນ຺ຸຄ຺ຄເຫນ ອສິວາເສສິ. ປຕ຺ຫິ ຕາ ຫິ ກິກ຺ຂູ ມາຕາປິຕູນໍ ອາຈຣິຍຸປ຺ຊ຺ຊາຍານໍ ວາ ກາຕພ຺ພໍ ອນຸຄ຺ຄຫໍ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ສຸຕ຺ງຄສ຺ສຫສິກາ ນ ກວນ຺ຕິ.

ອລງ຺ກຕປ຺ຜິຍຕ຺ເຕ ອິຕ຺ຖິຊເນຕິ ປີຕຣາ ອຸຍ຺ໂຍຊິເຕ ອິຕ຺ຖິຊເນ. ປີຕາ ກິຣສ຺ສ ທຸຕິຍທິວເສ ສການິເວສເນ ມຫນ຺ຕໍ ຫິຣລ຺ຍ ສຸວຕ຺ຕສ຺ສ ປຸລ຺ຊໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ກິລຍ຺ເຊທິ ປຜິຈ຺ຉາທາເປຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມໂຕ ຣຍ຺ຖປາລສ຺ສ ປຸຣາຕຸທຸຕິຍິກາໂຍ ‘‘ເອຖ ຕຸມ຺ເຫ ວສູ, ເຍນ ອລງ຺ກາເຣນ ອລງ຺ກຕາ ປຸພ຺ເພ ຣຍ຺ຖປາລສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປີຍາ ໂຫຖ ມນາປາ, ເຕນ ອລງ຺ກາເຣນ ອລງ຺ກໂຣຖ’’ຕິ ອາຕາເປຕ຺ວາ ປຕິຕໍ ຂາທນີຍໍ ໂກຊນີຍໍ ປຜິຍາທາເປຕ຺ວາ ກາເລ ອາໂຣຈິເຕ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ປລ຺ລຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສິນ຺ນໍ ‘‘ອິທໍ ເຕ, ຣຍ຺ຖປາລ, ມຕ຺ຕິກໍ ສນໍ, ອລ຺ລໍ ເປຕ຺ຕິກໍ, ອລ຺ລໍ ປີຕາມຫໍ; ສກ຺ກາ, ຕາຕ ຣຍ຺ຖປາລ, ໂກເຄ ຈ ກຸລ຺ຊິຕຸໍ, ປຸລ຺ລານິ ຈ ກາຕຸໍ? ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ຕາຕ ຣຍ຺ຖປາລ, ສິກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ ຫີນາຍາວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ໂກເຄ ຈ ກຸລ຺ຊສ຺ສຸ, ປຸລ຺ລານິ ຈ ກໂຣຫີ’’ຕິ ຍາຈິຕ຺ວາ ເຕນ ປຜິກ຺ຂິປີຕ຺ວາ ສມ຺ເນ ເທສິເຕ ‘‘ອຫໍ ອິມໍ ອຸປ຺ປພ຺ພາເຊສ຺ສາມີ’’ຕິ ອານຍີ, ໂສ ‘‘ທານີ ເມ ສມ຺ມກາຖໍ ກາຕຸໍ ອາຣທ຺ໂຘ, ອລໍ ເມ ວຈນໍ ນ ກຣິສ຺ສຕີ’’ຕິ ອຸຍ຺ຖາຍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ໂອໂຣສານໍ ທ຺ວາຣໍ ວິວຣາເປຕ຺ວາ ‘‘ອຍໍ ໂວ ສາມິໂກ, ຄຈ຺ຉຖ, ຍໍ ກິລ຺ຈິ ກຕ຺ວານ ຄຕ຺ຫິຕຸໍ ວາຍມຖາ’’ຕິ ອຸຍ຺ໂຍເຊສິ. ຕີສຸ ວເຍສຸ ຖິຕາ ນາຍກິຕ຺ຖິໂຍ ເຖຣໍ ປຣິວາຣຍີສຸ. ຕາສຸ ອຍໍ ອ ສຸກາສລ຺ລໍ ອຸປ຺ປາເທສິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ອລງ຺ກຕປ຺ຜິຍຕ຺ເຕ ອິຕ຺ຖິຊເນ ອສຸກາສລ຺ລໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ’’ຕິ.

ກິຕໂກວສມ຺ມໍ ເທເສຕ຺ວາຕິ –

‘‘ປສ຺ສ ຈິຕ຺ຕກຕໍ ພິມ຺ພໍ, ອຣຸກາຍໍ ສມຸສ຺ສິຕໍ;

ອາຕຸຣໍ ພຫຸສງ຺ກປ຺ປໍ, ຍສ຺ສ ນຕ຺ຖິ ທຸວໍ ຖິຕິ.

‘‘ປສ຺ສ ຈິຕ຺ຕກຕໍ ຣູປໍ, ມຕິນາ ກຸຕ຺ຫເລນ ຈ;

ອຍ຺ຖີ ຕເຈນ ໂອນທ຺ສໍ, ສຫ ວຕ຺ເຖຫິ ໂສກາຕິ.

‘‘ອລຕ຺ຕກກຕາ ປາທາ, ມຸຂໍ ຈຸຕ຺ຕກມກ຺ຂິຕໍ;

ອລໍ ພາລສ຺ສ ໂມຫາຍ, ໂນ ຈ ປາຣຄເວສິໂນ.

‘‘ອຍ຺ຖາປທກຕາ ເກສາ, ເນຕ຺ຕາ ອລ຺ຊນມກ຺ຂິຕາ;

ອລໍ ພາລສ຺ສ ໂມຫາຍ, ໂນ ຈ ປາຣຄເວສິໂນ.

‘‘ອລ຺ຊນີວຕ຺ຕາວາ ຈິຕ຺ຕາ, ປູຕິກາໂຍ ອລງ຺ກໂຕ;

ອລໍ ພາລສ຺ສ ໂມຫາຍ, ໂນ ຈ ປາຣຄເວສິໂນ.

‘ໂອທທິ ມິຄໂວ ປາສໍ, ນາສທາ ວາຄຸຣໍ ມິໂຄ;

ກຸຕ຺ວາ ນິວາປໍ ຄຈ຺ຉາມ, ກນ຺ທນ຺ເຕ ມິຄພນ຺ທເກ’’ຕິ. (ມ. ນິ. ໒.໓໐໔; ເຖຣຄາ. ໗໖໙-໗໗໔) –

ອິມາຫິ ຄາຖາຫິ ສມ຺ມໍ ເທເສຕ຺ວາ.

ອາກາສໍອຸປ຺ປຕິຕ຺ວາຕິ ອາກາສໍ ປກ຺ຂນ຺ທິຕ຺ວາ. ກສ຺ມາ ປນ ເຖໂຣ ອາກາເສນ ຄໂຕ? ປີຕາ ກິຣສ຺ສ ເສຍ຺ຖິ ສຕ຺ຕສຸ ທ຺ວາຣ

ໂກຏ຺ຐເກສຸ ອຄ຺ຄຬານິ ທາເປຕ຺ວາ ມລ຺ເລ ອາຓາເປສີ ''ສເຈ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉຕິ, ຫຕ຺ຖປາເທສຸ ນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ຫຣິຕ຺ວາ ຄິຫິເວສໍ ຄຓ຺ຫາເປຖາ''ຕິ຺ ຕສ຺ມາ ເຖໂຣ ''ເອເຕ ມາທິສໍ ມຫາຂີຓາສວໍ ຫຕ຺ເຖ ວາ ປາເທ ວາ ຄເຫຕ຺ວາ ອປຸຎ຺ຎໍ ປສເວຍ຺ຍຸໍ, ຕໍ ເນສໍ ມາ ອໂຫສີ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາກາເສນ ອຄມາສິຯ ມິຄຈີຣນ຺ຕິ ເອວໍນາມກໍ ອຸຍ຺ຍານໍຯ ຈຕຸປາຣິຊຸຎ຺ຎປຏິມຓ຺ຑິຕນ຺ຕິ ຊຣາປາຣິຊຸຎ຺ຎໍ, ພ຺ຍາຘິປາຣິຊຸຎ຺ຎໍ, ໂຠຄປາຣິຊຸຎ຺ຎໍ, ຎາຕິປາຣິຊຸຎ຺ຎນ຺ຕິ ອິເມຫິ ຈຕູຫິ ປາຣິຊຸຎ຺ເຎຫິ ປຏິມຓ຺ຑິຕໍຯ ປາຣິຊຸຎ຺ຎນ຺ຕິ ຈ ປຣິຫານີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເສສເມຕ຺ຖ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວຯ

ກຸຓ຺ຑຘານຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໘໑໑ຯ ຕຕິເຍ ສລາກໍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕີຕິ ສລາກຄາຫກາຯ ສຸນາປຣນ຺ຕຊນປທໍ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕປິ ປຐມເມວ ສລາກໍ ຄຓ຺ຫີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຉພ຺ພສ຺ສນ຺ຕເຣຕິ ຉນ຺ນໍ ວສ຺ສານໍ ອພ຺ຠນ຺ຕເຣຯ ເມຕ຺ຕີຕິ ມິຕ຺ຕຠາໂວຯ ເຠທເກ ສຕີຕິ ເຠທກາຣເກ ສຕິຯ ຄຸມ຺ພສຠາຄໂຕຕິ ຄຸມ຺ພສມີປໂຕ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຐຯ ອິຕ຺ຖີ ຫຸຕ຺ວາຕິ ອິຕ຺ຖີ ວິຍ ຫຸຕ຺ວາ, ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິວຓ຺ຓໍ ມາເປຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທີຆຣຕ຺ຕານຸຄໂຕຕິ ທີຆກາລໍ ອນຸພນ຺ໂຘຯ ເອຕ຺ຕກໍ ອທ຺ຘານນ຺ຕິ ເອຕ຺ຕກໍ ກາລໍຯ ຫນ຺ທາວຸໂສຕິ ຄຓ຺ຫາວຸໂສຯ ອຕ຺ຖໍ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ຠູຕຕ຺ຖໍ ຄເຫຕ຺ວາ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຐຯ ໂກຕ຺ໂຫ ຊາໂຕຕິ ຘຸຕ຺ໂຕ ຊາໂຕຯ

ມາໂວຈ ຜຣຸສໍ ກຎ຺ຈີຕິ ກຎ຺ຈິ ເອກປຸຄ຺ຄລໍ ຜຣຸສໍ ມາ ອໂວຈຯ ວຸຕ຺ຕາ ປຏິວເທຍ຺ຍຸ ຕນ຺ຕິ ຕຍາ ປເຣ ທຸສ຺ສີລາຕິ ວຸຕ຺ຕາ ຕມ຺ປິ ຕເຖວ ປຏິວເທຍ຺ຍຸໍຯ ທຸກ຺ຂາ ຫິ ສາຣມ຺ພກຖາຕິ ເອສາ ກາຣຓຸຕ຺ຕຣາ ຍຸຄ຺ຄຄາຫກຖາ ນາມ ທຸກ຺ຂາຯ ປຏິທຓ຺ຑາ ຜຸເສຍ຺ຍຸ ຕນ຺ຕິ ກາຍທຓ຺ຑາທີຫິ ປຣໍ ປຫຣນ຺ຕສ຺ສ ຕາທິສາວ ປຏິທຓ຺ຑາ ຕວ ມຕ຺ຖເກ ປເຕຍ຺ຍຸໍຯ

ສເຈ ເນເຣສີ ອຕ຺ຕານນ຺ຕິ ສເຈ ອຕ຺ຕານໍ ນິຈ຺ຈລໍ ກາຕຸໍ ສກ຺ຂິສ຺ສສິຯ ກໍໂສ ອຸປຫໂຕ ຍຖາຕິ ມຸຂວຏ຺ຏິໍ ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ຕລມຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ຐປິຕໍ ກໍສຕາລໍ ວິຍຯ ຕາທິສຎ຺ຫິ ຫຕ຺ເຖຫິ ປາເທຫິ ທຓ຺ເຑນ ວາ ປຫຕມ຺ປິ ສທ຺ທໍ ນ ກໂຣຕິຯ ເອສ ປຕ຺ໂຕສິ ນິພ຺ພານນ຺ຕິ ສເຈ ເອວຣູໂປ ຠວິຕຸໍ ສກ຺ຂິສ຺ສສິ, ອິມໍ ປຏິປທໍ ປູຣຍມາໂນ ເອໂສ ຕ຺ວໍ ອິທານິ ອປ຺ປຕ຺ໂຕປິ ນິພ຺ພານໍ ປຕ຺ໂຕສິ ນາມຯ ສາຣມ຺ໂພ ເຕ ນ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ''ເອວຎ຺ຈ ສຕິ ຕ຺ວໍ ທຸສ຺ສີໂລ, ອຫໍ ສຸສີໂລ''ຕິ ເອວມາທິໂກ ອຸຕ຺ຕຣິກຣຓວາຈາລກ຺ຂໂຓ ສາຣມ຺ໂພ ເຕ ນ ວິຊ຺ຊຕິ, ນ ຠວິສ຺ສຕິເຍວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຣິກ຺ກິເລເສນາຕິ ສໍກິເລສເຫຕຸນາຯ

ວງຄີສຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໘໑໘ຯ ຈຕຸຕ຺ເຖ ສມ຺ປນ຺ນປຏິການານນ຺ຕິ ປຣິປຸຓ຺ຓປຏິການານໍຯ ຈຸຕິໍ ໂຍ ເວທິ...ເປ... ສພ຺ພໂສຕິ ໂຍ ສຕ຺ຕານໍ ຈຸຕິຎ຺ຈ ປຏິສນ຺ຘິຎ຺ຈ ສພ຺ພາກາເຣນ ປາກຏໍ ກຕ຺ວາ ຊານາຕິ, ຕໍ ອຫໍ ອລຄ຺ຄນຕາຍ ອສຕ຺ຕໍ, ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ສຸຏ຺ຐຸ ຄຕຕ຺ຕາ ສຸຄຕໍ, ຈຕຸນ຺ນໍ ສຈ຺ຈານໍ ສມ຺ພຸທ຺ຘຕ຺ຕາ ພຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍສ຺ສ ຄຕິນ຺ຕິ ຍສ຺ເສເຕ ເທວາທໂຍ ຄຕິໍ ນ ຊານນ຺ຕິ, ຕມຫໍ ອາສວານໍ ຂີຓຕາຍ ຂີຓາສວໍ, ກິເລເສຫິ ອາຣກຕ຺ຕາ ອຣຫນ຺ຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອຸປເສນວງຄນ຺ຕປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໘໑໙ຯ ປຎ຺ຈເມ ສພ຺ພປາສາທິກນ຺ຕິ ສພ຺ພໂສ ປສາທໍ ຊເນນ຺ຕານໍຯ ກິນ຺ຕາຍນ຺ຕິ ກິໍ ເຕ ອຍໍຯ ອຕິລຫຸນ຺ຕິ ອຕິສີຆໍຯ ຍສ຺ສ ຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ຕຠາເວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນາຣຫານໍ ມຄ຺ຄຜລານໍ ອຸປນິສ຺ສໂຍ ນຕ຺ຖິ, ຕໍ ພຸທ຺ຘາ 'ໂມຆປຸຣິໂສ'ຕິ ວທນ຺ຕິ ອຣິຏ຺ຐລາລຸອຸທາຍິອາທິເກ ວິຍຯ ອຸປນິສ຺ສເຍ ສຕິປິ ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ມຄ຺ເຄ ວາ ຜເລ ວາ ອສຕິ 'ໂມຆປຸຣິສາ'ຕິ ວທນ຺ຕິເຍວ ຘນິຍຕ຺ເຖຣາທິເກ ວິຍຯ ອິມສ຺ສປິ ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ມຄ຺ຄຜລານໍ ອຠາວໂຕ 'ໂມຆປຸຣິສາ'ຕິ ອາຫ, ຕຸຈ຺ຉມນຸສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ພາຫຸລ຺ລາຍາຕິ ປຣິສພາຫຸລ຺ລາຍຯ ອເນກປຣິຍາເຍນາຕິ ອເນກກາຣເຓນຯ

ອິຈ຺ຉາມຫໍ, ຠິກ຺ຂເວຕິ ຠຄວາ ກິຣ ຕໍ ອທ຺ຘມາສໍ ນ ກຎ຺ຈິ ໂພຘເນຍ຺ຍສຕ຺ຕໍ ອທ຺ທສ, ຕສ຺ມາ ເອວມາຫ, ເອວໍ ສນ຺ເຕປິ ຕນ຺ຕິວເສນ ຘມ຺ມເທສນາ ກຕ຺ຕພ຺ພາ ສິຍາຯ ຍສ຺ມາ ປນສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ – ''ມຍິ ໂອກາສໍ ກາເຣຕ຺ວາ ປຏິສລ຺ລີເນ ຠິກ຺ຂູ ອຘມ຺ມິກໍ ກຕິກວຕ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕໍ ອຸປເສໂນ ຠິນ຺ທິສ຺ສຕິ, ອຫໍ ຕສ຺ສ ປສີທິຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂູນໍ ທສ຺ສນໍ ອນຸຊານິສ຺ສາມິຯ ຕໂຕ ມໍ ປສ຺ສິຕຸກາມາ ພຫູ ຠິກ຺ຂູ ຘຸຕງ຺ຄານິ ສມາທິຍິສ຺ສນ຺ຕິ, ອຫຎ຺ຈ ເຕຫິ ອຸຊ຺ຊິຕສນ຺ຖຕປຈ຺ຈຍາ ສິກ຺ຂາປທໍ ປຎ຺ຎເປສ຺ສາມີ''ຕິ,

ຕສ຺ມາ ເອວມາຫ. ເຖຣສ຺ສາຕິ ອຸປເສນຕ຺ເຖຣສ຺ສ. ມນາປານິ ເຕ ກິກ຺ຂຸ ປໍສຸກູລານີຕິ "ກິກ຺ຂຸ ຕວ ອິມານິ ປໍສຸກູລານິ ມນາປານິ ອຕ຺ຕໂນ ຣຸຈິຍາ ຂນ຺ຕິຍາ ຄຫິຕານີ"ຕິ ປຸຈ຺ຉຕິ. ນ ໂຂ ເມ, ກນ຺ເຕ, ມນາປານີ ປໍສຸກູລານີຕິ, ກນ຺ເຕ, ນ ມຍາ ອຕ຺ຕໂນ ຣຸຈິຍາ ຂນ຺ຕິຍາ ຄຫິຕານິ, ຄລຄ຺ຄາເຫນ ວິຍ ມຕ຺ຖກຕາລຸອເນນ ວິຍ ຈ ຄາຫິໂຕ ມຍາຕິ ທສ຺ເສຕິ. ປາລຸອິຍໍ ອາຄຕເມວາຕິ ວິນຍປາລຸອີ ສນ຺ສາຍ ວທຕິ.

ທພ຺ພຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໘໑໔. ຉຍ຺ເຖ ອຍ຺ຖາຣສສ຺ ມຫາວິຫາເຣສູຕິ ຣາຊຄຫສ຺ສ ສມນ຺ຕໂຕ ຖິເຕສ຺ ອຍ຺ຖາຣສສ຺ ມຫາວິຫາເຣສ຺. ອຸປວິຊຍ຺ຍາຕິ ອາສນ຺ນປສູຕິກາລາ. ຣໂຫຄໂຕຕິ ຣຫສິ ຄໂຕ. ສງ຺ຆສ຺ສ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກຣເຓ ກາຍໍ ໂຍເຊຕ຺ກາໂມ ຈິນ຺ເຕສີຕິ ເຖໂຣ ກິຣ ອຕ຺ຕໂນ ກຕກິຈ຺ຈກາວໍ ທິສ຺ວາ "ອຫໍ ອິມໍ ສຣີຣໍ ຆາເຣມິ, ຕຍ຺ຈ ໂຂ ວາຕມຸເຂ ຖິຕປທີໂປ ວິຍ ອນິຈ຺ຈຕາມຸເຂ ຖິຕໍ ນຈິຣສ຺ເສວ ນິພ຺ພາຍນກມ຺ມໍ ຍາວ ນ ນິພ຺ພາຍຕິ, ຕາວ ກີ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ສງ຺ຆສ຺ສ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈໍ ກເຣຍ຺ຍ"ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ ອິຕິ ປຕິສຍ຺ຈິກ຺ຂຕິ "ຕິໂຣຣຍ຺ເຖສ຺ ພຫູ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ກຄວນ຺ຕໍ ອທິສ຺ວາວ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ເຕ 'ກຄວນ຺ຕໍ ປສ຺ສິສ຺ສາມ ເຈວ ວນ຺ທິສ຺ສາມາ'ຕິ ຈ ທູຣໂຕປິ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຣ ເຍສໍ ເສນາສນໍ ນປ຺ປໂຫຕິ, ເຕ ສິລາປຕ຺ຕເກປີ ເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປນ຺ຕິ. ປໂຫມິ ໂຂ ປນາຫໍ ອຕ຺ຕໂນ ອານຸກາເວນ ເຕສໍ ເຕສໍ ກຸລປຸຕ຺ຕານໍ ອິຈ຺ຉາວເສນ ປາສາທວິຫາຣອຑ຺ຍໂຍຄາທີນິ ມຍ຺ຈປີຖຕ຺ຖຣຓານິ ນິມ຺ມິນິຕ຺ວາ ທາຕຸໍ? ປຸນທິວເສ ເຈຕ຺ຖ ເອກຈ຺ເຈ ອຕິວິຍ ກິລນ຺ຕຣູປາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕ ຄາຣເວນ ກິກ຺ຂູນໍ ປຸຣໂຕ ຖຕ຺ວາ ກຕ຺ຕານິປີ ນ ອຸທ຺ທິສາເປນ຺ຕິ, ອຫໍ ໂຂ ປນ ເຕສໍ ກຕ຺ຕານິປີ ອຸທ຺ທິສິຕຸໍ ປໂຫມີ"ຕິ. ອິຕິ ປຕິສຍ຺ຈິກ຺ຂນ຺ໂຕ "ຍໍນູນາຫໍ ສງ຺ຆສ຺ສ ເສນາສນຍ຺ຈ ປຍ຺ຍເປຍ຺ຍໍ, ກຕ຺ຕານິ ຈ ອຸທ຺ທິເສຍ຺ຍ"ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕສີ. ສກາຄສກາຄານນ຺ຕິ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕິກາທິຄຸຓາວເສນ ສກາຄານໍ, ນ ມິຕ຺ຕສນ຺ຖວວເສນ. ເຖໂຣ ຫິ ຍາວຕິກາ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕິກາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕ ອຸຈ຺ຈິນິຕ຺ວາ ອຸຈ຺ຈິນິຕ຺ວາ ເອກໂຕ ເຕສໍ ອນຸຣູປເມວ ເສນາສນໍ ປຍ຺ຍເປຕິ. ເວນຍິກາກິຆມ຺ມິກາມ຺ມຍ຺ຖານິກາຍາທລຸຫິພຫຸເລສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ. ເຕເນວ ປາລຸອິຍໍ (ປາຣາ. ໓໘໐) ວຸຕ຺ຕໍ – "ເຍເຕ ກິກ຺ຂູ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕິກາ, ເຕສໍ ເອກຊ຺ຊໍ ເສນາສນໍ ປຍ຺ຍເປຕີ"ຕິອາທິ.

ອງ຺ຄຸລິຍາ ຊລມານາຍາຕິ ເຕໂຊກສິຓາຈຕ຺ຕຖຊ຺ຊານໍ ສມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວຸຍ຺ຖາຍ ອກິຍ຺ຍາຓາເຓນ ອງ຺ຄຸລິຊລນໍ ອຆິຍ຺ຖຫິຕ຺ວາ ເຕເນວ ເຕໂຊຆາຕຸສມາປຕ຺ຕິຊນິເຕນ ອຄ຺ຄິຊາເລນ ອງ຺ຄຸລິຍາ ຊລມານາຍ. ອຍໍ ມຍ຺ໂຈຕິອາທີສຸ ປນ ເຖເຣ "ອຍໍ ມຍ຺ໂຈ"ຕິ ອາທີ ວທນ຺ເຕ ນິມ຺ມິຕາປີ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ຄຕຍ຺ຖາເນ "ອຍໍ ມຍ຺ໂຈ"ຕິອາທີ ວທນ຺ຕິ. ອຍຍ຺ຫິ ນິມ຺ມິຕານໍ ຆມ຺ມຕາ.

"ເອກສ຺ມີ ກາສມານສ຺ມີ, ສພ຺ເພ ກາສນ຺ຕິ ນິມ຺ມິຕາ;

ເອກສ຺ມີ ຕຸຕ຺ຫີມາສິເນ, ສພ຺ເພ ຕຸຕ຺ຫີ ກວນ຺ຕິ ເຕ"ຕິ. (ທີ. ນີ. ໘໔໘໓໖);

ຍສ຺ມີ ປນ ວິຫາເຣ ມຍ຺ຈປີຖາທີນິ ນ ປຣິປູເຣນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕໂນ ອານຸກາເວນ ປູເຣນ຺ຕິ, ເຕນ ນິມ຺ມິຕານໍ ອວຕ຺ຖຸກໍ ວຈນໍ ນ ໂຫຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ມຍ຺ຈປີຖາທີນໍ ສພ຺ກາວໂຕ. ສພ຺ພວິຫາເຣສຸ ຈ ຄມນມຄ຺ເຄ ສມປ຺ປມາເຓ ກຕ຺ວາ ອຆິຍ຺ຖາຕີ. ກຕິກສຕ຺ຖານາທີນໍ ປນ ນານປ຺ປກາຣຕ຺ຕາ ຕສ຺ມີ ຕສ຺ມີ ວິຫາເຣ ກຕິກວຕ຺ຕານິ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ກຖາເປຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ອນິຍເມຕ຺ວາ ນິມ຺ມິຕານຍ຺ຫີ "ເອກສ຺ມີ ກາສມານສ຺ມີ"ນ຺ຕິອາທິຆມ຺ມຕາ ວຸຕ຺ຕາ. ຕຖາ ຫິ ເຍ ວຕ຺ຕວຍສຣີຣາວຍວປຣິກ຺ຂາຣກີຣິຍາວິເສສາທີຫິ ນິຍມໍ ອກຕ຺ວາ ນິມ຺ມິຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕ ອນິຍເມຕ຺ວາ ນິມ຺ມິຕຕ຺ຕາ ອິທ຺ຆິມຕາ ສທິສາວ ໂຫນ຺ຕິ. ຖານນິສຊ຺ຊາທີສຸ ກາສິຕຕຸຕ຺ຫີກາວາທີສຸ ວາ ຍໍ ຍໍ ອິທ຺ຆິມາ ກໂຣຕິ, ຕໍ ຕເທວ ກໂຣນ຺ຕິ. ສເຈ ປນ ນານປ຺ປກາເຣ ກາຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ເກຈິ ປຖມວເຍ, ເກຈິ ມຊ຺ຊິມວເຍ, ເກຈິ ປຈ຺ຉິມວເຍ, ຕຖາ ທີຆເກເສ ອຸປຑ຺ຍມຸຕ຺ເຫ ມິສ຺ສເກເສ ອຸປຑ຺ຍຣຕ຺ຕຈີວເຣ ປຕ຺ຑຸກຈີວເຣ, ປທກາຕຆມ຺ມກຖາສຣກຍ຺ຍປຍ຺ຫປຸຈ຺ຉນປຍ຺ຫວິສ຺ສຊ຺ຊນຣຊນປຈນຈີວຣສິພ຺ພນໂຆວນາທີນິ ກໂຣນ຺ເຕ, ອປເຣປີ ວາ ນານປ຺ປກາເຣ ກາຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ເຕນ ປາທກຊ຺ຊານໂຕ ວຸຍ຺ຖາຍ "ເອຕ຺ຕກາ ກິກ຺ຂູ ປຖມວຍາ ໂຫນ຺ຕູ"ຕິອາທິນາ ນເຍນ ປຣິກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ປຸນ ສມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວຸຍ຺ຖາຍ ອຆິຍ຺ຖິເຕ ອຆິຍ຺ຖານຈິຕ຺ເຕນ ສທ຺ຆິ ອິຈ຺ຉິຕິຈ຺ຉິຕປ຺ປກາຣາເຍວ ໂຫນ຺ຕິ. ປຸນ ອຕ຺ຕໂນ ວສນຍ຺ຖານເມວ ອາຄຈ຺ຉຕີຕິ ເຕຫິ ສທ຺ຆິ ຊນປທກາຖໍ ກເຖນ຺ໂຕ ອນິສີທິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວສນຍ຺ຖານໍ ເວລຸວນເມວ ປຈ຺ຈາຄຈ຺ຉຕິ. ປາລຸອິຍນ຺ຕິ ວິນຍປາລຸອິຍໍ.

ປີລິນ຺ທວຈ຺ຉຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໘໑໕. ສຕ຺ຕເມ ປີຍານນ຺ຕິ ປີຍາຍິຕພ຺ພານິ. ມນາປານນ຺ຕິ ມນວຑ຺ຒນການິ. ປີລິນ຺ໂທຕິ ປນສ຺ສ ໂຄຕ຺ຕັ, ວຈ຺ໂຊຕິ ນາມນ຺ຕິ
ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕວິປຣິຍາເຍນປີ ວທນ຺ຕິ “ປີລິນ຺ໂທຕິ ນາມໍ, ວຈ຺ໂຊຕິ ໂຄຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ. ເຕເນວ ອາຈຣິຍຘມ຺ມປາລຕ຺ເຖເຣນ ເຖຣ
ຄາຖາສໍວຕ຺ຓນາຍ (ເຖຣຄາ. ອຏ຺ຐ. ໑.໘ ປີລິນ຺ທວຈ຺ຉຕ຺ເຖຣຄາຖາວຕ຺ຓນາ) ວຸຕ຺ຕໍ – “ປີລິນ຺ໂທຕິສ຺ສ ນາມໍ ອກໍສຸ, ວຈ຺ໂຊ
ຕິ ປນ ໂຄຕ຺ຕໍ. ເຕນ ໂສ ອປຣພາເຄ ປີລິນ຺ທວຈ຺ໂຊຕິ ປຌ຺ຌາຍິຕ຺ຖາ”ຕິ. ສໍສນ຺ເທຕ຺ວາຕິ ເອກໂຕ ກຕ຺ວາ.

ສຕ຺ຖຸ ຘມ຺ມເທສນໍ ສຸຕ຺ວາ ປຝິລທ຺ຘສທ຺ໂຘ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາຕິ ອິທໍ ອຽຄຸຕ຺ຕຣກາຓການໍ ກຖາມຄ຺ເຄນ ວຸຕ຺ຕໍ. ອປເຣ ປນ ກຓນ຺
ຕິ – ອນຸປ຺ປນ຺ເນເຍວ ອມ຺ຫາກໍ ກຄວຕິ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓເຄເຫ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ປີລິນ຺ທວຈ຺ໂຊຕິ ປຌ຺ຌາໂຕ ສໍສາເຣ ສໍ
ເວຄພຫຸລຕາຍ ປຣິພ຺ພາຊກປພ຺ພຊ຺ຊໍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຈູລຸອຄນ຺ຘາຣໍ ນາມ ວິຊ຺ຊໍ ສາເຘຕ຺ວາ ອາກາສຈາຣີ ປຣຈິຕ຺ຕວິທູ ຈ ຫຸຕ຺
ວາ ຣາຊຄເຫ ລາກຄ຺ຄຍສຄ຺ຄປ຺ປຕ຺ໂຕ ປຝິວສຕິ. ອຖ ຍທາ ອມ຺ຫາກໍ ກຄວາ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຫຸຕ຺ວາ ອນຸກ຺ກເມນ ຣາຊຄຫໍ
ອຸປຄໂຕ, ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ພຸທ຺ຘານຸກາເວນ ຕສ຺ສ ສາ ວິຊ຺ຊາ ນ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ, ອຕ຺ຖກິຈ຺ຈໍ ນ ສາເຘຕິ. ໂສ ຈິນ຺ເຕສິ – “ສຸຕໍ ໂຂ
ປນ ເມຕໍ ‘ອາຈຣິຍປາຈຣິຍານໍ ກາສມານານໍ ຍຕ຺ຖ ມຫາຄນ຺ຘາຣວິຊ຺ຊາ ຘຣຕິ, ຕຕ຺ຖ ຈູລຸອຄນ຺ຘາຣວິຊ຺ຊາ ນ ສມ຺ປຊ຺ຊຕີ’ຕິ.
ສມຓສ຺ສ ປນ ໂຄຕມສ຺ສ ອາຄຕກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ນາຍໍ ມມ ວິຊ຺ຊາ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ, ນິສ຺ສໍສຍໍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ມຫາຄນ຺ຘາຣວິຊ຺
ຊໍ ຊານາຕິ, ຍນ຺ນູນາຫໍ ຕໍ ປຍິຣຸປາສິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ວິຊ຺ຊໍ ປຣິຍາປຸເຓຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ. ໂສ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸປສຽກມິຕ຺ວາ
ເອຕທໂວຈ – “ອຫໍ, ມຫາສມຓ, ຕວ ສນ຺ຕິເກ ເອກໍ ວິຊ຺ຊໍ ປຣິຍາປຸຓິຕຸກາໂມ, ໂອກາສໍ ເມ ກໂຣຫີ”ຕິ. ກຄວາ “ເຕນ ຫິ
ປພ຺ພຊາ”ຕິ ອາຫ. ໂສ “ວິຊ຺ຊາຍ ປຣິກມ຺ມໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາ”ຕິ ມຌ຺ຌມາໂນ ປພ຺ພຊິຕິ. ປຣວມ຺ກນວເສນາຕິ ປເຣສໍ ຄຣຫນວເສນ.

ອກກ຺ກສນ຺ຕິ ອຟຣຸສໍ. ວິຌ຺ຌາປນິນ຺ຕິ ອຕ຺ຖວິຌ຺ຌາປນີ. ສຈ຺ຈນ຺ຕິ ກູຕຕ຺ຖໍ. ນາກິສເຊຕິ ຍາຍ ຄິຣາຍ ອຌ຺ຌໍ
ກຸຊ຺ຊາປນວເສນ ນ ລຄ຺ເປຍ຺ຍ, ຂີຓາສໂວ ນາມ ເອວຣູປເມວ ຄິຣໍ ນ ກາເສຍ຺ຍ, ຕສ຺ມາ ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວທາມີຕິ
ອຕ຺ໂຖ.

ອນຸວິຈິນິຕ຺ວາຕິ ອນຸວິຈາເຣຕ຺ວາ. ຈຕ຺ຫິກຕໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕນ຺ຕິ ສີຆຄຕິຍາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ.

ພາຫິຍທາຣຸຈີຣິຍຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໘໑໖. ອຏ຺ຐເມ ເອກຣຕ຺ຕິວາເສນ ຄນ຺ຕ຺ວາຕິ ເທວຕານຸກາເວນ ຄນ຺ຕ຺ວາ. “ພຸທ຺ຘານຸກາເວນາ”ຕິປີ ວທນ຺ຕິ. ເອວໍ ຄໂຕ ຈ ວິ
ຫາຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ສມ຺ພຫຸເລ ກິກ຺ຂູ ກຸຕ຺ຕປາຕຣາເສ ກາຍາລສິຍວິໂມຈນຕ຺ຖາຍ ອພ຺ໂກກາເສ ຈຽກມນ຺ເຕ ທິສ຺ວາ “ກຫໍ ເອຕຣ
ຫິ ສຕ຺ຖາ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິ. ກິກ຺ຂູ “ສາວຕ຺ຖິຍໍ ປີຓ຺ຑາຍ ປວິຏ຺ໂຐ”ຕິ ວຕ຺ວາ ຕໍ ປຸຈ຺ຉິສຸ – “ຕ຺ວໍ ປນ ກຸໂຕ ອາຄໂຕ”ຕິ? ສຸປ຺ປາຣກາ
ອາຄໂຕມ຺ຫີຕິ. ກທາ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕສີຕິ? ທິຍ຺ໂຍ ສາຍໍ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕມ຺ຫີຕິ. ທູຣໂຕ ອາຄໂຕ, ຕວ ປາເທ ໂຘວິຕ຺ວາ ເຕເລນ ມກ຺ເຂຕ຺
ວາ ໂຖກໍ ວິສ຺ສມາຫິ, ອາຄຕກາເລ ສຕ຺ຖາຣໍ ທກ຺ຂິສ຺ສຕີຕິ. ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ສຕ຺ຖຸ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວາ ຊີວິຕນ຺ຕຣາຍໍ ນ ຊານາມິ,
ເອກຣຕ຺ເຕເນວມ຺ຫິ ກຕ຺ຖຈິ ອຏ຺ຐຕ຺ວາ ອນິສີທິຕ຺ວາ ວີສໂຍຊນສຕິກໍ ມຄ຺ຄໍ ອາຄໂຕ, ສຕ຺ຖາຣໍ ປສ຺ສິຕ຺ວາວ ວິສ຺ສມິສ຺ສາມີຕິ.
ໂສ ເອວໍ ວຕ຺ວາ ຕຣມານຣູໂປ ສາວຕ຺ຖີ ປວິສິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອໂນປມາຍ ພຸທ຺ຘສິຣິຍາ ປີຓ຺ຑາຍ ຈຣນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ “ຈີຣສ຺ສໍ ວຕ
ເມ ທິຏ຺ໂຐ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ”ຕິ ທິຏ຺ຐຏ຺ຐານໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ໂອຓຕສຣີໂຣ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣວີຖິຍເມວ ປຌ຺ຈປຕິຏ຺ຐິເຕນ
ວນ຺ທິຕ຺ວາ ໂຄປ຺ຟເກສຸ ທລ຺ຫໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອວມາຫ – “ເທເສຕຸ ເມ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ ຘມ຺ມໍ, ເທເສຕຸ ເມ ສຸຄໂຕ ຘມ຺ມໍ, ຍໍ
ມມສ຺ສ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍາ”ຕິ.

ອຖ ນໍ ສຕ຺ຖາ “ອກາໂລ ໂຂ ຕາວ, ພາຫິຍ, ອນ຺ຕຣຆຣໍ ປວິຏ຺ໂຐມ຺ຫິ ປີຓ຺ຑາຍາ”ຕິ ປຝິກ຺ຂິປີ . ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ພາຫິໂຍ, “ກນ຺ເຕ,
ສໍສາເຣ ສໍສຣນ຺ເຕນ ກພລຸອີກາຣາຫາໂຣ ນ ໂນ ລທ຺ຘປຸພ຺ໂພ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ວາ ມຍ຺ຫໍ ວາ ຊີວິຕນ຺ຕຣາຍໍ ນ ຊານາມິ, ເທເສຖ ເມ
ຘມ຺ມ”ນ຺ຕິ. ສຕ຺ຖາ ທຸຕິຍມ຺ປີ ປຝິກ຺ຂິປີເຍວ. ເອວໍ ກິຣສ຺ສ ອໂຫສີ “ອິມສ຺ສ ມໍ ທິຏ຺ຐກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ສກລສຣີຣໍ ປີຕິຍາ
ນິຣນ຺ຕຣໍ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຍໍ ໂຫຕິ, ພລວປີຕິເວເຄນ ຘມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາປີ ນ ສກ຺ຂິສ຺ສຕິ ປຝິວິຊ຺ຊິຕຸໍ, ມຊ຺ຊຕ຺ຕຸເປກ຺ຂາ ຕາວ ຕິຏ຺ຐຕຸ,
ເອກຣຕ຺ເຕເນວ ວີສໂຍຊນສຕໍ ມຄ຺ຄໍ ອາຄຕຕ຺ຕາ ທຣໂຖປີສ຺ສ ພລວາ, ໂສປີ ຕາວ ປຝິປ຺ປສ຺ສມ຺ກຕູ”ຕິ. ຕສ຺ມາ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ
ປຝິກ຺ຂິປີຕ຺ວາ ຕຕິຍໍ ຍາຈິໂຕ ອນ຺ຕຣວີຖິຍໍ ຄິໂຕວ “ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ພາຫິຍ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ທິຏ຺ເຐ ທິຏ຺ຐມຕ຺ຕໍ ກວິສ຺ສ
ຕີ”ຕິອາທິນາ (ອຸທາ. ໑໐) ນເຍນ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ. ອິມມຕ຺ຖໍ ສໍຂິປີຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ສຕ຺ຖາຣໍ ປີຓ຺ຑາຍ ປວິຏ຺ຐ”ນ຺ຕິອາທິ

ມາຫ។ ຕຕ຺ຖ ອນ຺ຕຣຈເຣຕິ ອນ຺ຕຣວິຖິຍໍ។

ອປ຺ຣິປຸຕ຺ຕປຕ຺ຕຈີວຣຕາຍ ປຕ຺ຕຈີວຣໍ ປ຺ຣິເຍສນ຺ໂຕຕິ ໂສ ກິຣ ວິສຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ສມຕຄ຺ມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ‘‘ກິກ຺ຂຸນາ ນາມ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈເຍ ລກິຕ຺ວາ ອລ຺ລໍ ອໂນໂລເກຕ຺ວາ ສຍເມວ ກຸລ຺ຊິຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ’’ຕິ ເອກກິກ຺ຂຸສ຺ສປິ ປຕ຺ເຕນ ວາ ຈີວເຣນ ວາ ສງ຺ຄຫໍ ນາກາສິ។ ເຕນສ຺ສ ‘‘ອິທ຺ຣິມຍປຕ຺ຕຈີວຣໍ ນ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຍຕ຺ວາ ເອທິກິກ຺ຂຸກາເວນ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ນ ອທາສິ។ ຕາວ ເທວ ຈ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ຍາຈິໂຕ ‘‘ປ຺ຣິປຸຕ຺ຕໍ ເຕ ປຕ຺ຕຈີວຣ’’ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຊິຕ຺ວາ ‘‘ອປ຺ຣິປຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ເຕນ ຫິ ປຕ຺ຕຈີວຣໍ ປ຺ຣິເຍສາຫີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ។ ຕສ຺ມາ ໂສ ປຕ຺ຕຈີວຣໍ ປ຺ຣິເຍສນ຺ໂຕ ສງ຺ກາຣຍ຺ຖານໂຕ ໂຈລຸອຂຕ຺ຑານິ ສໍກຫ຺ຒຕິ។

ສຫສ຺ສມປີຕິ ປ຺ຣິຈ຺ເຊທວຈນໍ។ ເອກສຫສ຺ສໍ ທ຺ເວສຫສ຺ສານີຕິ ເອວໍ ສຫສ຺ເສນ ເຈ ປ຺ຣິຈ຺ຊິນ຺ນາ ຄາຖາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕາ ຈ ອນຕ຺ຖປທສໍຫິຕາ ອາກາສວຕ຺ຕປພ຺ພຕວຕ຺ຕາທີນິ ປກາສເກຫິ ອນິພ຺ພານທີປເກຫິ ອນຕ຺ຖເກຫິ ປເທຫິ ສໍຫິຕາ ຍາວ ພຫຸກາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕາວ ປາປີກາ ເອວາຕິ ອຕ຺ໂຖ ។ ເອກໍ ຄາຖາປທໍ ເສຍ຺ໂຍຕິ ‘‘ອປ຺ປ຺ມາໂທ ອມຕປທໍ…ເປ… ຍຖາ ມຕາ’’ຕິ (ຘ។ ປ។ ໒໑) ເອວຣູປາ ເອກຄາຖາປີ ເສຍ຺ໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ກຸມາຣກສ຺ສປຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໒໑໗។ ນວເມ ເອກໍ ພຸທ຺ຘນ຺ຕຣໍ ສມ຺ປຕ຺ຕີ ອນຸກວມາໂນຕິ ສາວກໂພຘິຍາ ນິຍຕຕາຍ ປຸລ຺ຍສມ຺ກາຣສ຺ສ ຈ ສາຕິສຍຕ຺ຕາ ວິນິປາຕໍ ອຄນ຺ຕ຺ວາ ເອກໍ ພຸທ຺ຘນ຺ຕຣໍ ເທເວສຸ ຈ ມນຸສ຺ເສສຸ ຈ ສມ຺ປຕ຺ຕີ ອນຸກວມາໂນ។ ‘‘ເອກິສ຺ສາ ກຸລທາຣິກາຍ ກຸຈ຺ຊິມ຺ຫິ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ໂນ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕເມວສ຺ສ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນກາວໍ ມູລໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ທສ຺ເສຕຸໍ – ‘‘ສາ ຈາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຕ຺ຖ ສາຕິ ກຸລທາຣິກາ ។ ຈ-ສທ຺ໂທ ພ຺ຍຕິເຣກຕ຺ໂຖ។ ເຕນ ວຸຈ຺ຈມານໍ ວິເສສໍ ໂຊຕຍຕິ។ ກຸລຆຣນ຺ຕິ ປຕິກຸລເຄຫໍ។ ຄພ຺ກນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ຄພ຺ກສ຺ສ ສຕ຺ກິຕກາວວິຕ຺ຄຫໍ។ ສຕີປີ ວິສາຂາຍ ສາວຕ຺ຖິວາສີກຸລປ຺ຣິຍາປນ຺ນຕ຺ເຕ ຕສ຺ສາ ຕຕ຺ຖ ປຘານກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ‘‘ວິສາຂລ຺ຈາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ ຍຖາ ‘‘ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ອາຄຕາ, ວາສິຕ຺ໂຖປີ ອາຄໂຕ’’ຕິ។ ກຄວຕາ ເອວໍ ຄຫິຕນາມຕ຺ຕາຕິ ໂຍຊນາ។ ຍສ຺ມາ ຣາຊປຸຕ຺ຕາ ໂລເກ ‘‘ກຸມາຣາ’’ຕິ ໂວຫຣີຍນ຺ຕິ, ອຍລ຺ຈ ຣລ຺ໂລ ກິຕ຺ຕິມປຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ມາ ອາຫ – ‘‘ຣລ຺ໂລ…ເປ… ສລ຺ຊານີສູ’’ຕິ។

ປລ຺ຈທສ ປລ຺ເຫ ອກິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາຕິ ‘‘ກິກ຺ຂຸ, ກິກ຺ຂຸ, ອຍໍ ວມ຺ມິໂກ ຣຕ຺ຕິ ຘູປາຍຕິ, ທິວາ ປ຺ຊ຺ຊລຕີ’’ຕິອາທິນາ ວມ຺ມິກສຸຕ຺ເຕ (ມ។ ນິ។ ໑។໒໔໙) ອາຄຕນເຍນ ປລ຺ຈທສ ປລ຺ເຫ ອກິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ។ ປາຍາສິຣລ຺ໂລຕິ ‘‘ນຕ຺ຖິ ປຣໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຕານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ’’ຕິ (ທີ។ ນິ។ ໒។໔໑໐, ໔໑໒) ເອວໍລທ຺ຘິກສ຺ສ ປາຍາສິຣາຊສ຺ສ។ ຣາຊາ ຫິ ຕທາ ອນກິສິຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ປເສນທິນາ ໂກສເລນ ທິນ຺ນເສຕພ຺ຍນຄຣໍ ອຊ຺ຊາວສນ຺ໂຕ ອິມໍ ທິຍ຺ຖິ ຄຕ຺ຫີ។ ປລ຺ຈທສຫິ ປລ຺ເຫຫິ ປຝິມຕ຺ເຫຕ຺ວາຕິ ‘‘ຕໍ ກີ ມລ຺ລສິ, ຣາຊລ຺ລ, ອິເມ ຈນ຺ທິມສູຣິຍາ ອິມສ຺ມີ ວາ ໂລເກ ປຣສ຺ມີ ວາ ເທວາ ວາ ເຕ ມນຸສ຺ສາ’’ຕິ ເອວມາທີຫິ (ທີ។ ນິ។ ໒។໔໑໑) ປລ຺ຈທສຫິ ປລ຺ເຫຫິ ປຝິມຕ຺ຑິຕໍ ກຕ຺ວາ។ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕຕິ ປາຍາສິສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ (ທີ។ ນິ។ ໒។໔໐໖ ອາທໂຍ)។

ມຫາໂກຍ຺ຖິກຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໒໑໘។ ທສມໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວ។

ຕຕິຍເອຕທຄ຺ຄວຄ຺ຄວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

໑໔។ ເອຕທຄ຺ຄວຄ຺ໂຄ

(໑໔) ໔។ ຈຕຕ຺ຖເອຕທຄ຺ຄວຄ຺ຄວຕ຺ຕນາ

ອານນ຺ທຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໘໑໗-໘໘໓ຯ ຈຕຸຕ຺ຖວຄ຺ຄສ຺ສ ປຐເມ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕປ຺ປມາຓນ຺ຕິ ເຫຏ຺ຐາ ໂກຓ຺ຑຎ຺ຎຕ຺ເຖຣສ຺ສ ວຕ຺ຖຸມ຺ຫິ ‘‘ຕສ຺ສ ຮຣປ຺ຕານິ ນວຸຕິຫຕ຺ຖານິ ໂຫນ຺ຕິ, ເກສຣໍ ຕິໍສຫຕ຺ຖໍ, ກຓ຺ຓິກາ ທ຺ວາທສຫຕ຺ຖາ, ປາເທນ ປຕິຏ຺ຐິຕຏ຺ຐານໍ ເອກາທສຫຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປມາຓໍຯ ຣຎ຺ໂຎ ເປເສສີຕິ ປຈ຺ຈນ຺ຕສ຺ສ ກຸປິຕຠາວໍ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ເປເສສິຯ ເຖຣຄາຖາສໍວຓ຺ຓນາຍໍ (ເຖຣຄາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໑໐໑໖ ອານນ຺ທຕ຺ເຖຣຄາຖາວຓ຺ຓນາ) ປນ ‘‘ປຈ຺ຈນ຺ຕສ຺ສ ກຸປິຕຠາວໍ ຣຎ຺ໂຎ ອນາໂຣເຈຕ຺ວາ ສຍເມວ ຕໍ ວູປສເມສິ, ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ຕຸຏ຺ຐມານໂສ ປຸຕ຺ຕໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ‘ວຣໍ ເຕ, ສຸມນ, ທມ຺ມິ, ຄຓ຺ຫາຫີ’ຕິ ອາຫາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນ ເມຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຖີຕິ ມມ ເອວຣູປໍ ຈິຕ຺ຕໍ ນຕ຺ຖິຯ ອວຎ຺ຌນ຺ຕິ ອຕ຺ຈ຺ຈໍຯ ອຎ຺ຎໍ ວເຣຫີຕິ ອຎ຺ຎໍ ປຕ຺ເຖຫີ, ອຎ຺ຎໍ ຄຓ຺ຫາຫີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອຸທກໍ ອຘິຏ຺ຐາຍາຕີ ‘‘ອຸທກໍ ໂຫຕູ’’ຕິ ອຘິຏ຺ຐຫິຕ຺ວາຯ ຄເຕນາຕິ ຄມເນນຯ ນ ອາມິສຈກ຺ຂຸກາຕິ ຈີວຣາທິປຈ຺ຈຍສງ຺ຂາຕໍ ອາມິສໍ ນ ໂອໂລເກນ຺ຕີຯ

ວສນຏ຺ຐານສຠາເຄເຍວາຕິ ວສນຏ຺ຐານສມີເປເຍວຯ ເອກນ຺ຕວລ຺ລໂກຕິ ອຸປ຺ປຏ຺ຐາກຏ຺ຐາເນ ເອກນ຺ເຕນ ວລ຺ລໂກຯ ເອຕສ຺ເສວາຕິ ເອຕສ຺ເສວ ຠິກ຺ຂຸສ຺ສຯ ທ຺ເວຊ຺ຊກາ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ ທ຺ວິຘາຠູຕກາ ນ ໂຫນ຺ຕິ, ອເນກນ຺ຕິກາກາ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອປິພທ຺ຘາຕິ ອປິຍຕາຯ ໂລຫິເຕນ ຄລນ຺ເຕນາຕິ ອິຕ຺ຖມ຺ຠູຕກ຺ຂາເນ ກຣຓວຈນໍ, ຄລນ຺ເຕນ ໂລຫິເຕນ ຍຸຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອນ຺ວາສຕ຺ໂຕຕິ ອນຸຄໂຕຯ ອຸຏ຺ເຐຫິ, ອາວຸໂສ ອານນ຺ທ, ອຸຏ຺ເຐຫິ, ອາວຸໂສ ອານນ຺ທາຕິ ຕຸຣິເຕ ອິທມາເມຑິຕວຈນໍຯ ທ຺ວິເຘນ ອຸທເກນາຕິ ສີຕຸທເກນ ອຸຓ຺ຫຸທເກນ ຈຯ ຕິວິເຘນ ຫນ຺ຕກຏ຺ເຐນາຕິ ຂຸທ຺ທກໍ ມຫນ຺ຕໍ ມຊ຺ຌິມນ຺ຕິ ເອວໍ ຕິປ຺ປກາເຣນ ຫນ຺ຕກຏ຺ເຐນຯ ນວ ວາເຣ ອນຸປ຺ປຣິຍາຍຕີຕິ ສຕ຺ຖຣິ ປກ຺ໂກສນ຺ເຕ ປຏິວຈນທານາຍ ຖີນມິທ຺ຘວິໂນທນຕ຺ຖໍ ນວກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອນຸປ຺ປຣິຍາຍຕິຯ ເຕເນວາຫ – ‘‘ເອວໍຫິສ຺ສ ອໂຫສີ’’ຕິອາທິຯ ເສສເມຕ຺ຖ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວຯ

ອຸຣຸເວລກສ຺ສປຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໘໘໔ຯ ທຸຕິເຍ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ວິນຍປາຬິຍໍ ອາຄຕເມວຯ

ກາຬຸທາຍິຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໘໘໕ຯ ຕຕິເຍ ຄມນາກປ຺ປນ຺ຕິ ຄມນາກາຣໍຯ ເສສເມຕ຺ຖ ອຸຕ຺ຕານເມວຯ

ພາກຸລຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໘໘໖ຯ ຈຕຸຕ຺ເຖ ນິຣາພາຘານນ຺ຕິ ອາພາຘຣຫິຕານໍຯ ຍຖາ ‘‘ທ຺ວາວີສຕິ ທ຺ວຕ຺ຕຶສາ’’ຕິອາທີມ຺ຫິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ‘‘ພາວີສຕິ ພາຕ຺ຕຶສາ’’ຕິອາທີນິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ເອວເມວໍ ທ຺ເວ ກຸລານິ ອສ຺ສາຕິ ທ຺ວິກຸໂລ, ທ຺ເວກຸໂລຕິ ວາ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ພາກຸໂລຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ພາກຸໂລຕິ ທ຺ວີສຸ ກຸເລສຸ ວຑ຺ຒິຕຕ຺ຕາ ເອວໍລທ຺ຘນາໂມ’’ຕິຯ ອຸປໂຍເຄນາຕິ ອານຸຠາເວນຯ ຜາສຸກກາເລຕິ ອໂຣຄກາເລຯ ຄທ຺ທຸຫນມຕ຺ຕມ຺ປີຕິ ໂຄທຸຫນມຕ຺ຕມ຺ປິ ກາລໍຯ ອິຘ ປນ ນ ສກໂລ ໂຄທຸຫນກ຺ຂໂຓ ອຘິປ຺ເປໂຕ, ອຖ ໂຂ ຄາວີ ຖເນ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກຂີຣພິນ຺ທຸທຸຫນກາລມຕ຺ຕໍ ອຘິປ຺ເປຕໍຯ ອາໂຣຄ຺ຍສາລນ຺ຕິ ອາຕຸຣານໍ ອໂຣຄຠາວກຣຓຕ຺ຖາຍ ກຕສາລໍຯ

ນິມຸຊ຺ຊນຸມ຺ມຸຊ຺ຊນວເສນາຕິ ຊາຓຸປ຺ປມາເຓ ອຸທເກ ໂຖກໍເຍວ ນິມຸຊ຺ຊນຸມ຺ມຸຊ຺ຊນວເສນຯ ຉທ຺ເຫຕ຺ວາ ປລາຍີຕິ ມຈ຺ຉສ຺ສ ມຸຂສມີເປເຍວ ຉທ຺ເຫຕ຺ວາ ປລາຍິຯ ທາຣກສ຺ສ ເຕເຊນາຕິ ທາຣກສ຺ສ ປຸຎ຺ຎເຕເຊນຯ ມາຣິຍມານາວ ມຣນ຺ຕີຕິ ທຓ຺ຑາທີຫິ ໂປເຖຕ຺ວາ ມາຣິຍມານາວ ມຣນ຺ຕິ, ນ ຊາເລນ ພທ຺ຘຕ຺ຕມຕ຺ເຕນ ອມາຣິຍມານາຯ ນິຫຍມຕ຺ໂຕວ ມໂຕຕິ ນິຫຍກ຺ຂເຓເຍວ ມໂຕຯ ເຕນສ຺ສ ມາຣຓຕ຺ຖໍ ອຸປກ຺ກໂມ ນ ກໂຕ, ເຍນ ອຸປກ຺ກເມນ ທາຣກສ຺ສ ອາພາໂຘ ສິຍາຯ ຕນ຺ຕິ ມຈ຺ຉໍຯ ສກລເມວາຕິ ອວິກລເມວ ປຣິປຸຓ຺ຓາວຍວເມວຯ ນ ເກຬາຍຕີຕິ ນ ນນ຺ທຕິ, ກິສ຺ມິຎ຺ຈິ ນ ມຎ຺ຎຕິຯ ປີຏ຺ຐິໂຕ ຜາເລນ຺ຕີຕິ ທາຣກສ຺ສ ປຸຎ຺ຎເຕເຊນ ປີຏ຺ຐິໂຕ ຜາເລນ຺ຕິຯ ເຠຣີ ຈຣາເປຕ຺ວາຕິ ‘‘ປຸຕ຺ຕໍ ລຠິ’’ນ຺ຕິ ອຸຄ຺ໂຆສນວເສນ ເຠຣີ ຈຣາເປຕ຺ວາຯ ປກຕີ ອາຈິກ຺ຂີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຕ຺ຕຠາວໍ ກເຖສິຯ ກຸຈ຺ຉິຍາ ຘາຣິຕຕ຺ຕາ ອມາຕາ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ກາຕິ ຊນນິຠາວໂຕ ອມາຕາ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ກາຯ ມຈ຺ຉໍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕາປີຕິ ມຈ຺ຉໍ ວິກ຺ກິຓິຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫນ຺ຕາປິຯ ຕຖາ ຄຓ຺ຫນ຺ຕາ ຈ ຕປ຺ປຣິຍາປນ຺ນໍ ສພ຺ພໍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕີ ນາມາຕິ ອາຫ – ‘‘ວກ຺ກຍກນາທີນິ ພຫີ ກຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫນ຺ຕາ ນາມ ນຕ຺ຖີ’’ຕິຯ ອຍມ຺ປີ ອມາຕາ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ກາຕິ ທິນ຺ນປຸຕ຺ຕຠາວໂຕ ນ ສກ຺

ກາ។

ໂສກິຕຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໔໔໗. ປຌ຺ຈມໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວ။

ອຸປາລິຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໔໔໘. ລຌ຺ເຄ ກາຣຸກາຈຸລກວຕ຺ຖຸນ຺ຕິ ອຌ຺ຌຕໂຣ ກິຣ ກາຣຸກາຈຸລເທສວາສີ ກິກ຺ຂຸ ສຸປີນນ຺ເຕ ປຸຣາຓທຸຕິຍິກາຍ ເມຖຸນໍ ຊມ຺ມໍ ປຏິເສວິຕ຺ວາ "ອສ຺ສມໂຓ ອຫໍ ວິພ຺ການິສ຺ສາມີ"ຕິ ກາຣຸກາຈຸລໍ ຄຈ຺ລນ຺ໂຕ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອຸປາລິ ປສ຺ສິຕ຺ວາ ເອຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສິ។ ອາຍສ຺ມາ ອຸປາລິ, ເອວມາຫ – "ອນາປຕ຺ຕິ, ອາວຸໂສ, ສຸປີນນ຺ເຕນາ"ຕີ។ ຍສ຺ມາ ສຸປີນນ຺ເຕ ອວິສຍຕ຺ຕາ ເອວໍ ໂຫຕິ។ ຕສ຺ມາ ອຸປາລິຕ຺ເຖໂຣ ກຄວຕາ ອວິນິຈ຺ຌິຕປຸພ຺ພມ຺ປີ ອິມໍ ວຕ຺ຖຸໍ ນຍຄ຺ຄາເຫນ ເອວໍ ວິນິຈ຺ຌິນິ។ ຄຫປຕີໂນ ຫ຺ເວ ທາຣກາ ໂຫນ຺ຕິ ປຸຕ຺ໂຕ ຈ ກາຄິເນຍ຺ໂຍ ຈ។ ອຖ ໂສ ຄຫປຕິ ຄິລາໂນ ຫຸຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອຊ຺ຊຸກໍ ເອຕທໂວຈ – "ອິມໍ, ກນ຺ເຕ, ໂອກາສໍ ໂຍ ອິເມສໍ ທາຣການໍ ສທ຺ໂຌ ໂຫຕິ ປສນ຺ໂນ, ຕສ຺ສ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍາສີ"ຕີ។ ເຕນ ຈ ສມເຍນ ຕສ຺ສ ຈ ຄຫປຕີໂນ ກາຄິເນຍ຺ໂຍ ສທ຺ໂຌ ໂຫຕິ ປສນ຺ໂນ។ ອຖາຍສ຺ມາ ອຊ຺ຊຸໂກ ຕໍ ໂອກາສໍ ຕສ຺ສ ທາຣກສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂິ។ ໂສ ເຕນ ສາປເຕຍ຺ເຍນ ກຸຏຸມ຺ພຌ຺ຈ ສຕ຺ຖເປສີ, ທານຌ຺ຈ ປຏ຺ຖເປສີ។ ອຖ ຕສ຺ສ ຄຫປຕີໂນ ປຸຕ຺ໂຕ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ – "ໂກ ນຸ ໂຂ, ກນ຺ເຕ ອານນ຺ທ, ປີຕຸໂນ ທາຍຊ຺ໂຊ ປຸຕ຺ໂຕ ວາ ກາຄິເນຍ຺ໂຍ ວາ"ຕີ។ ປຸຕ຺ໂຕ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ປີຕຸໂນ ທາຍຊ຺ໂຊຕີ។ ອາຍສ຺ມາ, ກນ຺ເຕ, ອຍ຺ໂຍ ອຊ຺ຊຸໂກ ອມ຺ຫາກໍ ສາປເຕຍ຺ຍໍ ອມ຺ຫາກໍ ເມຖຸນກສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂີຕີ។ ອສ຺ສມໂຓ, ອາວຸໂສ, ໂສ ອຊ຺ຊຸໂກຕີ។ ອຖາຍສ຺ມາ ອຊ຺ຊຸໂກ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ – "ເທຫີ ເມ, ອາວຸໂສ ອານນ຺ທ, ວິນິຈ຺ຌຍ"ນ຺ຕີ។ ເຕ ອຸໂກປີ ອຸປາລິຕ຺ເຖຣສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມໍສຸ។ ອຖາຍສ຺ມາ ອຸປາລິ, ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ – "ໂຍ ນຸ ໂຂ, ອາວຸໂສ ອານນ຺ທ, ສາມິເກນ 'ອິມໍ ໂອກາສໍ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂາ'ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂຕິ, ກິໍ ໂສ ອາປ຺ຊ຺ຊຕີ"ຕີ? ນ, ກນ຺ເຕ, ກິຌ຺ຈິ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິ ອນ຺ຕມໂສ ທຸກ຺ກຏມຕ຺ຕມ຺ປີຕີ។ ອຍໍ, ອາວຸໂສ, ອາຍສ຺ມາ ອຊ຺ຊຸໂກ ສາມິເກນ "ອິມໍ ໂອກາສໍ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂາ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂຕິ, ອນາປຕ຺ຕິ, ອາວຸໂສ, ອາຍສ຺ມໂຕ ອຊ຺ຊຸກສ຺ສາຕີ។ ກຄວາ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ "ສຸກຖິຕໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອຸປາລິນາ"ຕິ ວຕ຺ວາ ສາທຸກາຣມທາສີ, ຕໍ ສນ຺ຊາເຍຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ກຸມາຣກສ຺ສປວຕ຺ຖຸ (ອ។ ນິ។ ອຏ຺ຖ។ ໑.໑.໔໑໗) ປນ ເຫຏ຺ຖາ ອາຄຕເມວ។

ລນ຺ນໍ ຂຕ຺ຕິຍານນ຺ຕິ ກທ຺ທິໂຍ ສກ຺ຍຣາຊາ ອນຸຣຸທ຺ໂຌ ອານນ຺ໂທ ກຄຸ ກິມິໂລ ເທວທຕ຺ໂຕຕິ ອິເມສໍ ລນ຺ນໍ ຂຕ຺ຕິຍານໍ។ ປສາໂຌ ໂກຕິ ມຕ຺ຫຍິຕາ။ ປາລຸອິຍນ຺ຕິ ສງ຺ພເກທກ຺ຂນ຺ຌກປາລຸອິຍນ຺ຕິ (ຈູລວ។ ໓໓໐ ອາທໂຍ)។

ນນ຺ທກຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໔໔໙. ສຕ຺ຕເມ ເອກສໂມຊາເນຕິ ເອກສ຺ມີ ສໂມຊາເນ, ເອກສ຺ມີ ສນ຺ນິປາເຕຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເສສໍ ສຸວິຌ຺ເຌຍ຺ຍເມວ။

ນນ຺ທຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໔໕໐. ອຏ຺ຖເມ ນ ຕໍ ຈຕ຺ສມ຺ປ຺ຊຌ຺ລວເສນ ອປຣິຈ຺ຌິນ຺ທິຕ຺ວາ ໂອໂລເກຕີຕິ ສາຕ຺ຖກສປ຺ປາຍໂຄຈຣອສມ຺ໂມຫສມ຺ປ຺ຊຌ຺ລສງ຺ຂາຕານໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ສມ຺ປ຺ຊຌ຺ລານໍ ວເສນ ອປຣິຈ຺ຌິນ຺ທິຕ຺ວາ ຕໍ ທິສໍ ນ ໂອໂລເກຕີ។ ໂສ ຫີ ອາຍສ຺ມາ "ຍເມວາຫໍ ອິນ຺ທຣິເຍສຸ ອ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣຕໍ ນິສ຺ສາຍ ສາສເນ ອນກິຣຕີອາທີວິປ຺ປກາຣປ຺ປຕ຺ໂຕ, ຕເມວ ສຸຏ຺ຖຸ ນິຄ຺ຄເຫສ຺ສາມີ"ຕິ ອຸສ຺ສາຫຊາໂຕ ພລວຫິ ໂຣຕ຺ຕປ຺ໂປ, ຕຕ຺ຖ ຈ ກຕາຄິກາຣຕ຺ຕາ ອິນ຺ທຣິຍສໍວໂຣ ອຸກ຺ກໍສປາຣມິປ຺ປຕ຺ໂຕ ຈຕຸສມ຺ປ຺ຊຌ຺ລໍ ອມຸຌ຺ຈິຕ຺ວາວ ສພ຺ພທິສໍ ອາ ໂລເກຕີ។ ວຸຕ຺ຕຌ຺ເຈຕໍ ກຄວຕາ –

"ສເຈ, ກິກ຺ຂເວ, ນນ຺ທສ຺ສ ປຸຣຕ຺ຖິມາ ທິສາ ອາໂລເກຕພ຺ພາ ໂຫຕິ, ສພ຺ພໍ ເຈຕໂສ ສມນ຺ນາຫຣິຕ຺ວາ ນນ຺ໂທ ປຸຣຕ຺ຖິມໍ ທິສໍ ອາໂລເກຕິ 'ເອວໍ ເມ ປຸຣຕ຺ຖິມໍ ທິສໍ ອາໂລກຍໂຕ ນາກິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຊມ຺ມາ ອນ຺ວາສວິສ຺ສນ຺ຕີ'ຕີ។ ອິຕິຫ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປ຺ຊາໂນ ໂຫຕີ។ ສເຈ, ກິກ຺ຂເວ, ນນ຺ທສ຺ສ ປຈ຺ລິມາ ທິສາ, ອຸຕ຺ຕຣາ ທິສາ, ທກ຺ຂິຓາ ທິສາ, ອຸທ຺ຊໍ, ອໂຊ, ອນຸທິສາ

ອນຸວິໂລເກຕພ຺ພາ ໂຫຕິ, ສພ຺ພໍ ເຈຕໂສ ສມນ຺ນາຫຣິຕ຺ວາ ນນ຺ໂທ ອນຸທິສໍ ອນຸວິໂລເກຕິ ‘ເອວໍ ເມ ອນຸທິສໍ ອນຸວິໂລກຍໂຕ… ເປ… ສມ຺ປຊາໂນ ໂຫຕີ’’’ຕິ (ອຯ ນິຯ ໘ຯ໙)ຯ

ອຠິເສກເຄຫປເວສນອາວາຫມງຄເລສຸວຕ຺ຕມາເນສູຕິ ອິຘ ຕີຓິ ມງຄລານິ ວຸຕ຺ຕານິ, ວິນຍຏ຺ຐກຖາຍໍ ປນ ‘‘ຕໍ ທິວສເມວ ນນ຺ທກຸມາຣສ຺ສ ເກສວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ, ປຏ຺ຏພນ຺ໂຘ, ຆຣມງຄລໍ, ຉຕ຺ຕມງຄລໍ, ອາວາຫມງຄລນ຺ຕິ ປຎ຺ຈ ມງຄລານິ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ກຸລມຣິຍາທວເສນ ເກໂສໂຣປນໍ ເກສວິສ຺ສຊ຺ຊນໍຯ ຍຸວຣາຊປຏ຺ຏພນ຺ຘນໍ ປຏ຺ຏພນ຺ໂຘຯ ອຠິນວຆຣປ຺ປເວສນມໂຫ ຆຣມງຄລໍຯ ວິວາຫກຣຓມໂຫ ອາວາຫມງຄລໍຯ ຍຸວຣາຊຉຕ຺ຕມໂຫ ຉຕ຺ຕມງຄລໍຯ

ນນ຺ທກຸມາຣໍ ອຠິເສກມງຄລໍ ນ ຕຖາ ປີເຬສິ, ຍຖາ ຊນປທກລ຺ຍາຓິຍາ ວຸຕ຺ຕວຈນນ຺ຕິ ອຊ຺ຌາຫຣິຕພ຺ພໍຯ ຕເທວ ປນ ວຈນໍ ສຣູປໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ – ‘‘ປຕ຺ຕໍ ອາທາຍ ຄມນກາເລ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຊນປທກລ຺ຍາຓີຕິ ຊນປທມ຺ຫິ ກລ຺ຍາຓີ ອຸຕ຺ຕມາ ຉ ສຣີຣໂທສຣຫິຕາ ປຎ຺ຈ ກລ຺ຍາຓສມນ຺ນາຄຕາຯ ສາ ຫິ ຍສ຺ມາ ນາຕິທີຆາ ນາຕິຣສ຺ສາ ນາຕິກິສາ ນາຕິຖູລາ ນາຕິກາຬີ ນາຈ຺ໂຈທາຕາຕິ ອຕິກ຺ກນ຺ຕາ ມານຸສວຓ຺ຓໍ, ອສມ຺ປຕ຺ຕາ ທິພ຺ພວຓ຺ຓໍ, ຕສ຺ມາ ຉ ສຣີຣໂທສຣຫິຕາຯ ຉວິກລ຺ຍາຓໍ ມໍສກລ຺ຍາຓໍ ນ຺ຫາຣຸກລ຺ຍາຓໍ ອຏ຺ຐິກລ຺ຍາຓໍ ວຍກລ຺ຍາຓນ຺ຕິ ອິເມຫິ ປນ ກລ຺ຍາເຓຫິ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ປຎ຺ຈ ກລ຺ຍາຓສມນ຺ນາຄຕາ ນາມຯ ຕສ຺ສາ ຫິ ອາຄນ຺ຕຸໂຠາສກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖິ, ອຕ຺ຕໂນ ສຣີໂຣຠາເສເນວ ທ຺ວາທສຫຕ຺ເຖ ຐາເນ ອາໂລກໍ ກໂຣຕິ, ປິຍງ຺ຄຸສາມາ ວາ ໂຫຕິ ສຸວຓ຺ຓສາມາ ວາ, ອຍມສ຺ສາ ຉວິກລ຺ຍາຓຕາຯ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປນສ຺ສາ ຫຕ຺ຖປາທາ ມຸຂປຣິໂຍສານຎ຺ຈ ລາຂາຣສປຣິກມ຺ມກຕໍ ວິຍ ຣຕ຺ຕປວາຬຣຕ຺ຕກມ຺ພລສທິສໍ ໂຫຕິ, ອຍມສ຺ສາ ມໍສກລ຺ຍາຓຕາຯ ວີສຕິ ປນ ນຂປຕ຺ຕານິ ມໍສໂຕ ອມຸຕ຺ຕຏ຺ຐາເນ ລາຂາຣສປູຣິຕານິ ວິຍ, ມຸຕ຺ຕຏ຺ຐາເນ ຂີຣຘາຣາສທິສານິ ໂຫນ຺ຕິ, ອຍມສ຺ສາ ນ຺ຫາຣຸກລ຺ຍາຓຕາຯ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສ ທນ຺ຕາ ສຸຜຸສິຕາ ສຸໂຘຕວຊິຣປນ຺ຕິ ວິຍ ຂາຍນ຺ຕິ, ອຍມສ຺ສາ ອຏ຺ຐິກລ຺ຍາຓຕາຯ ວີສໍວສ຺ສສຕິກາປິ ສມານາ ໂສຬສວສ຺ສຸທ຺ເທສິກາ ວິຍ ໂຫຕິ ນິປ຺ປລິເຕນ, ອຍມສ຺ສາ ວຍກລ຺ຍາຓຕາຯ ອິຕິ ອິເມຫິ ປຎ຺ຈຫິ ກລ຺ຍາເຓຫິ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ‘‘ຊນປທກລ຺ຍາຓີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕຸວຏນ຺ຕິ ສີຆໍຯ

ອິມສ຺ມິ ຄາເມ ນິວຕ຺ເຕສ຺ສຕິ, ອິມສ຺ມິ ຄາເມ ນິວຕ຺ເຕສ຺ສຕີຕິ ຈິນ຺ເຕນ຺ຕເມວາຕິ ໂສ ກິຣ ຕຖາຄເຕ ຄາຣເວນ ‘‘ປຕ຺ຕໍ ໂວ, ຠນ຺ເຕ, ຄຓ຺ຫຖາ’’ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ອວິສຫນ຺ໂຕ ເອວໍ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ໂສປານສີເສ ປຕ຺ຕໍ ຄຓ຺ຫິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຯ ສຕ຺ຖາ ຕສ຺ມິມ຺ປິ ຐາເນ ນ ຄຓ຺ຫິຯ ອິຕໂຣ ‘‘ໂສປານປາທມູເລ ຄຓ຺ຫິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕສິຯ ສຕ຺ຖາ ຕຕ຺ຖາປິ ນ ຄຓ຺ຫິຯ ອິຕໂຣ ‘‘ຣາຊງ຺ຄເຓ ຄຓ຺ຫິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕສິຯ ສຕ຺ຖາ ຕຕ຺ຖາປິ ນ ຄຓ຺ຫິຯ ເອວໍ ‘‘ອິຘ ຄຓ຺ຫິສ຺ສຕິ, ເອຕ຺ຖ ຄຓ຺ຫິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕນ຺ຕເມວ ສຕ຺ຖາ ວິຫາຣໍ ເນຕ຺ວາ ປພ຺ພາເຊສິຯ

ມຫາກປ຺ປິນຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໔໓໑ຯ ນວເມ ສຸຕວິຕ຺ຕໂກຕິ ຘມ຺ມສ຺ສວນປິໂຍຯ ປຏິຫາຣກສ຺ສາຕິ ໂທວາຣິກສ຺ສຯ ສຈ຺ຈກາເຣນາຕິ ສຈ຺ຈກິຣິຍາຍຯ ສຕ຺ຖາ ‘‘ອຸປ຺ປລວຓ຺ຓາ ອາຄຈ຺ຉຕູ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕສິຯ ເຖຣີ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ສພ຺ພາ ປພ຺ພາເຊຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂຸນິອຸປ຺ສ຺ສຍໍ ຄຕາຕິ ອິທໍ ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣຠາຓການໍ ກຖາມຄ຺ຄໍ ທສ຺ເສນ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕເນວ ຘມ຺ມປທຏ຺ຐກຖາຍໍ (ຘຯ ປຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯມຫາກປ຺ປິນຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ) ວຸຕ຺ຕໍ –

‘‘ຕາ ສຕ຺ຖາຣໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ຐິຕາ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ຍາຈິໍສຸຯ ເອວໍ ກິຣ ວຸຕ຺ເຕ ສຕ຺ຖາ ອຸປ຺ປລວຓ຺ຓາຍ ອາຄມນໍ ຈິນ຺ເຕສີຕິ ເອເກ ວທນ຺ຕິຯ ສຕ຺ຖາ ປນ ຕາ ອຸປາສິກາໂຍ ອາຫ – ‘ສາວຕ຺ຖິໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂຸນິອຸປ຺ສ຺ສເຍ ປພ຺ພາເຊຖາ’ຕິຯ ຕາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ຊນປທຈາຣິກໍ ຈຣມານາ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ມຫາຊເນນ ອຠິຫຏສກ຺ກາຣສມ຺ມານາ ປທສາວ ວີສໂຍຊນສຕິກໍ ມຄ຺ຄໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂຸນິອຸປ຺ສ຺ສເຍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓິໍສູ’’ຕິຯ

ຘມ຺ມປີຕີຕິ ຘມ຺ມປາຍໂກ, ຘມ຺ມໍ ປິວນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຘມ຺ໂມ ຈ ນາເມສ ນ ສກ຺ກາ ຠາຊເນນ ຍາຄຸອາທີນິ ວິຍ ປາຕຸໍ, ນວວິຘໍ ປນ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມໍ ນາມກາເຍນ ຜຸສນ຺ໂຕ ອາຣມ຺ມຓໂຕ ສຈ຺ຉິກໂຣນ຺ໂຕ ປຣິຎ຺ຎາຠິສມຍາທີຫິ ທຸກ຺ຂາທີນິ ອຣິຍສຈ຺ຈານິ ປຏິວິຊ຺ຌນ຺ໂຕ ຘມ຺ມໍ ປິວຕິ ນາມຯ ສຸຂໍ ເສຕີຕິ ເທສນາມຕ຺ຕເມຕໍ, ຈຕູຫິປິ ອິຣິຍາປເຖຫິ ສຸຂໍ ວິຫຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິປ຺ປສນ຺ເນນາຕິ ອນາວິເລນ ນິຣຸປກ຺ກິເລເສນຯ ອຣິຍປ຺ປເວທິເຕຕິ ພຸທ຺ຘາທີຫິ ອຣິເຍຫິ ປເວທິເຕ ສຕິປຏ຺ຐານາທິເຠເທ ໂພຘິປກ຺ຂິຍຘມ຺

ເມ. ສຫາ ຣມຕິຕິ ເອວຣູໂປ ຊມ຺ມປີຕິ ວິປ຺ປສນ຺ເນນ ເຈຕສາ ວິຫຣນ຺ໂຕ ປຕ຺ທິຈ຺ເຈນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ສຫາ ຣມຕິ ອກິຣມຕີ. ພາຫິຕປາປຕ຺ຕາ ‘‘ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ’’ຕິ ເຖຣໍ ອາລປຕີ.

ສາຄຕຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໔໓໔. ທສເມ ຊພ຺ພຄ຺ຄິຍານໍ ວຈເນນາຕິ ໂກສມ຺ພິກາ ກິຣ ອຸປາສກາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ສາຄຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ຄິຕາ ເອວມາຫໍສຸ – ‘‘ກີ, ກນ຺ເຕ, ອຍ຺ຍານໍ ທຸລ຺ລກຄ຺ຈ ມນາປຄ຺ຈ, ກີ ປຜິຍາເທມາ’’ຕິ? ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ຊພ຺ພຄ຺ຄິຍາ ກິກ຺ຂູ ໂກສມ຺ພິເກ ອຸປາສເກ ເອຕທໂວຈຸໍ – ‘‘ອຕ຺ຖາວຸໂສ ກາໂປຕິກາ, ນາມ ປສນ຺ນາ ກິກ຺ຂູນໍ ທຸລ຺ລກາ ຈ ມນາປາ ຈ, ຕໍ ປຜິຍາເທຖາ’’ຕິ. ອຖ ໂກສມ຺ພິກາ ອຸປາສກາ ฆເຣ ฆເຣ ກາໂປຕິກໍ ປສນ຺ນໍ ປຜິຍາເທຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ສາຄຕໍ ປິຕ຺ຫາຍ ຈຣນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ເອຕທໂວຈຸໍ – ‘‘ປິວຕຸ, ກນ຺ເຕ, ອຍ຺ໂຍ ສາຄໂຕ ກາໂປຕິກໍ ປສນ຺ນໍ, ປິວຕຸ, ກນ຺ເຕ, ອຍ຺ໂຍ ສາຄໂຕ ກາໂປຕິກໍ ປສນ຺ນ’’ນ຺ຕິ. ອຖາຍສ຺ມາ ສາຄໂຕ ฆເຣ ฆເຣ ກາໂປຕິກໍ ປສນ຺ນໍ ປິວິຕ຺ວາ ນຄຣມ຺ຫາ ນິກ຺ຂມນ຺ໂຕ ນຄຣທ຺ວາເຣ ປຕີ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ຊພ຺ພຄ຺ຄິຍານໍ ວຈເນນ ສພ຺ພເຄເຫສຸ ກາໂປຕິກໍ ປສນ຺ນໍ ປຜິຍາເທຕ຺ວາ’’ຕິອາທີ. ຕຕ຺ຖ ກາໂປຕິກາ ນາມ ກໂປຕ ປາທສມານວຕ຺ຕາ ຣຕ຺ໂຕກາສາ. ປສນ຺ນາຕິ ສຸຣາມຕ຺ທສ຺ເສຕໍ ອທິວຈນໍ. ວິນເຍ ສມຸຜ຺ຄິຕນ຺ຕີ ສຸຣາປານສິກ຺ຂາປເທ (ປາຈິ. ໓໔໖ ອາທໂຍ) ອາຄຕໍ.

ຣາຊຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໔໓໓. ເອກາທສເມ ສຕ຺ຖາ ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖຣສ຺ສ ສລ຺ລໍ ອທາສີຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ປພ຺ພາເຊຕຸໍ ສລ຺ລໍ ອທາສີ, ອາຕາເປສີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ກຄວາ ກິຣ ຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ອລກິຕ຺ວາ ກີສໍ ລູຂໍ ທຸພ຺ພຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຕ຺ທຸປ຺ປຕ຺ທຸກຊາຕໍ ທິສ຺ວາ ກິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ – ‘‘ໂກ, ກິກ຺ຂເວ, ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ອຊິກາຣໍ ສຣຕີ’’ຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – ‘‘ອຫໍ ໂຂ, ກນ຺ເຕ, ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ອຊິກາຣໍ ສຣາມີ’’ຕິ. ກີ ປນ ຕ຺ວໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ອຊິກາຣໍ ສຣສີຕີ. ອິຊ ເມ, ກນ຺ເຕ, ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ຣາຊຄເຫ ປິຕ຺ຫາຍ ຈຣນ຺ຕສ຺ສ ກຜຈ຺ຊຸກິກ຺ຂໍ ທາເປສີ, ອິມໍ ໂຂ ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ອຊິກາຣໍ ສຣາມີ’’ຕິ. ສາຊຸ ສາຊຸ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ. ກຕຄ຺ຄຸໂນ ຫິ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ສປ຺ປຸຣິສາ ກຕເວທິໂນ, ເຕນ ຫິ ຕ຺ວໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ປພ຺ພາເຊຫີ ອຸປສມ຺ປາເທຫີຕີ. ອຜ຺ຄຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ອາຄໂຕຕິ ອລີນຈິຕ຺ຕຊາຕກສ຺ສ (ຊາ. ໑.໔.໑໑-໑໔) ອຜ຺ຄຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ (ຊາ. ອຜ຺ຄ. ໔.໔.ອລີນຈິຕ຺ຕຊາຕກວຕ຺ຕນາ) ອາຄໂຕ.

ນິຊີນນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ນິທທິຕ຺ວາ ຄປີຕານໍ ທີຣຄ຺ຄສຸວຕ຺ຕາທີປູຣານໍ ນິຊິກຸມ຺ກີນໍ. ປວຕ຺ຕາຣນ຺ຕິ ກິຈ຺ຊຊີວິເກ ທຸຄ຺ຄຕມນຸສ຺ເສ ອນຸກມ຺ປີ ກຕ຺ວາ ‘‘ເອທີ, ເຕ ສຸເຂນ ຊີວນຸປາຍໍ ທສ຺ເສສ຺ສາມີ’’ຕິ ນິຊີຜ຺ຄານໍ ເນຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖໍ ປສາເຣຕ຺ວາ ‘‘ອິມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສຸຂໍ ຊີວາ’’ຕິ ອາຈິກ຺ຂິຕາຣໍ ວິຍ. ວຊ຺ຊທສ຺ສິນນ຺ຕິ ທ຺ເວ ວຊ຺ຊທສ຺ສີໂນ ‘‘ອິມິນາ ນໍ ອສາຣຸປ຺ເປນ ວາ ຂລິເຕນ ວາ ສງ຺ฆມຊ຺ເຊ ນິຄ຺ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຣນ຺ຊຄເວສໂກ ຈ, ອນຄ຺ຄາຕໍ ຄາປນຕ຺ຖາຍ ຄາຕໍ ອນຸຄ຺ຄຕ຺ຫນຕ຺ຖາຍ ສີລາທີນມສ຺ສ ວຸທ຺ຊິການຕາຍ ຕໍ ຕໍ ວຊ຺ຊໍ ໂອໂລກເນນ ອຸລ຺ລຸມ຺ປນສກາວສຕ຺ຄິໂຕ ຈ. ອຍໍ ອິຊ ອຊິປ຺ເປໂຕ. ຍຖາ ຫິ ທຸຄ຺ຄຕມນຸສ຺ໂສ ‘‘ອິມໍ ຄຕ຺ຫາຫີ’’ຕິ ຕຊ຺ເຊຕ຺ວາປີ ໂປ຺ເຖຕ຺ວາປີ ນິຊີ ທສ຺ເສນ຺ເຕ ໂກປໍ ນ ກໂຣຕິ, ປມຸທິໂຕວ ໂຫຕິ, ເອວເມວໍ ເອວຣູເປ ປຸຄ຺ຄເລ ອສາຣຸປ຺ປໍ ວາ ຂລິຕໍ ວາ ທິສ຺ວາ ອາຈິກ຺ຂນ຺ເຕ ໂກໂປ ນ ກາຕພ຺ໂພ, ຕຸຜ຺ເຄເນວ ກວິຕພ຺ພໍ. ‘‘ກນ຺ເຕ, ມຫນ຺ຕໍ ໂວ ກມ຺ມໍ ກຕໍ ມຍ຺ຫໍ ອາຈຣິຍຸປຊ຺ຊາຍຜ຺ຄາເນ ຄຕ຺ວາ ໂອວທນ຺ເຕຫີ, ປຸນປີ ມໍ ວເທຍ຺ຍາຖາ’’ຕິ ປວາເຣຕພ຺ພເມວ.

ນິຄ຺ຄຍ຺ຫວາທີນ຺ຕິ ເອກຈ຺ໂຈ ຫິ ສທ຺ຊິວິຫາຣິກາທີນໍ ອສາຣຸປ຺ປໍ ວາ ຂລິຕໍ ວາ ທິສ຺ວາ ‘‘ອຍໍ ເມ ມຸໂຂທກາທານາທີຫິ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ອຸປຜ຺ຄຫຕິ, ສເຈ ນໍ ວກ຺ຂາມິ, ນ ມໍ ອຸປຜ຺ຄຫິສ຺ສຕິ, ເອວໍ ເມ ປຣິຫານິ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຕໍ ວຕ຺ຕຸໍ ອວິສຫນ຺ໂຕ ນ ນິຄ຺ຄຍ຺ຫວາທີ ນາມ ໂຫຕິ, ໂສ ອິມສ຺ມິ ສາສເນ ກຈວຣໍ ອາກິຣຕີ. ໂຍ ປນ ຕຖາຣູປໍ ວຊ຺ຊໍ ທິສ຺ວາ ວຊ຺ຊານຸຣູປໍ ຕຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ປຕາເມນ຺ໂຕ ທຕ຺ຫກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ວິຫາຣາ ນີຫຣນ຺ໂຕ ສິກ຺ຂາເປຕິ, ອຍໍ ນິຄ຺ຄຍ຺ຫວາທີ ນາມ ເສຍ຺ຍຖາປີ, ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຊ. ວຸຕ຺ຕຄ຺ເຫ ຕໍ – ‘‘ນິຄ຺ຄຍ຺ຫ ນິຄ຺ຄຍ຺ຫາຫໍ, ອານນ຺ທ, ວກ຺ຂາມິ, ປວຍ຺ຫ ປວຍ຺ຫ , ອານນ຺ທ, ວກ຺ຂາມິ, ໂຍ ສາໂຣ, ໂສ ຄສ຺ສຕີ’’ຕິ (ມ. ນິ. ໓.໑໙໖). ເມຊາວິນ຺ຕິ ຊມ຺ໂມຊປຄ຺ຄາຍ ສມນ຺ນາຄຕໍ. ຕາທິສນ຺ຕິ ເອວຣູປໍ ປຕ຺ທິຕໍ ກເຊຍ຺ຍ ປຍິຣຸປາເສຍ຺ຍ. ຕາທິສຄ຺ຫິ ອາຈຣິຍໍ ກຊມານສ຺ສ ອນ຺ເຕວາສິກສ຺ສ ເສຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ນ ປາປີໂຍ, ວຫ຺ຒິເຍວ ໂຫຕິ, ໂນ ປຣິຫານີຕີ.

໔໓໔. ທຸວາທສເມ ກພຸຖວາຫນນຄເຣຕິ ກພຸຖວາຫເນນ ຄຫິຕຕຸຕາ ເອວໍລທຸຮນາມເກ ນຄເຣ. ອຕີເຕ ກິຣ ພາຣາຕາສິວາສີ ເອໂກ ຣຸກຸຂວຫຸໝກີ ສເກ ອາຈຣິຍເກ ອທຸຕິໂຍ. ຕສຸສ ໂສລຸອສ ສິສຸສາ ເອກເມກສຸສ ສຫສຸສໍ ອນຸເຕວາສິກາ. ເອວໍ ເຕ ສຕຸຕຣສາສິກາ ໂສລຸອສ ສຫສຸສາ ອາຈຣິຍນຸເຕວາສິກາ ສພຸເພປີ ພາຣາຕາສີ ອຸປນີສຸສາຍ ຊີວິກໍ ກປຸເປນຸຕາ ປພຸພຕສມີປໍ ຄນຸຕຸວາ ຣຸກຸເຂ ຄເຫຕຸວາ ຕຕຸເຖວ ນານາປາສາທວິກຕີໂຍ ນິພຸຖາເປຕຸວາ ກຸລຸລໍ ພນຸຣິຕຸວາ ຄງຄາຍ ພາຣາຕາສີ ອາເນຕຸວາ ສເຈ ຣາຊາ ອຕຸຖິໂກ ໂຫຕິ, ຣລຸໂລ ເອກກູມກໍ ວາ ສຕຸຕກູມກໍ ວາ ປາສາທໍ ໂຍເຊຕຸວາ ເທນຸຕີ. ໂນ ເຈ, ອລຸເລສມຸປີ ວິກຸກີຕິຕຸວາ ປຸຕຸຕທາຣໍ ໂປເສນຸຕີ. ອຖ ເນສໍ ເອກທິວສໍ ອາຈຣິໂຍ "ນ ສກຸກາ ວຫຸໝກີກມຸເມນ ນິຈຸຈໍ ຊີວິຕຸໍ, ທຸກຸກຣລຸຫິ ຊຣາກາເລ ເອຕໍ ກມຸມ"ນຸຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ອນຸເຕວາສິເກ ອາມນຸເຕສິ – "ຕາຕາ, ອຸທຸມຸພຣາທໂຍ ອປຸປສາຣຣຸກຸເຂ ອາ ເນຖາ"ຕິ. ເຕ "ສາຣູ"ຕິ ປຕິສຸສຸຕິຕຸວາ ອານຍິສຸ. ໂສ ເຕຫິ ກພຸຖສກຸຕໍ ກຕຸວາ ຕສຸສພຸການຸຕຣໍ ປວິສິຕຸວາ ວາເຕນ ຍນຸຕໍ ປູເຣສີ. ກພຸຖສກຸໂຕ ສຸວຕຸຕາຫໍສຣາຊາ ວິຍ ອາກາເສ ລງຟິຕຸວາ ວນສຸສ ອຸປຣິ ຈຣິຕຸວາ ອນຸເຕວາສີນໍ ປຸຣໂຕ ໂອຣຸຫິ.

ອຖາຈຣິໂຍ ສິສຸເສ ອາຫ – "ຕາຕາ ອີທິສານິ ກພຸຖວາຫນານີ ກຕຸວາ ສກຸກາ ສກລຊມຸພຸທີເປ ຣຊຸເຊ ຄເຫຕຸໍ, ຕຸມຸເຫປີ ຕາຕາ ເອຕານິ ກໂຣຖ, ຣຊຸຊໍ ຄເຫຕຸວາ ຊີວິສຸສາມ, ທຸກຸກຣໍ ວຫຸໝກີສີປຸເປນ ຊີວິຕຸ"ນຸຕີ. ເຕ ຕຖາ ກຕຸວາ ອາຈຣິຍສຸສ ປຕິເວເທສຸໍ. ຕໂຕ ເນ ອາຈຣິໂຍ ອາຫ – "ກຕມໍ ຕາຕາ ຣຊຸຊໍ ຄຕຸຫາມາ"ຕິ? ພາຣາຕາສິຣຊຸຊໍ ອາຈຣິຍາຕິ. ອລໍ ຕາຕາ, ມາ ເອຕໍ ຣຸຈິຕຸຖ, ມຍລຸຫິ ຕໍ ຄເຫຕຸວາປີ "ວຫຸໝກີຣາຊາ, ວຫຸໝກີຍຸວຣາຊາ"ຕິ ວຫຸໝກີວາທາ ນ ມຸຈຸຈິສຸສາມ, ມຫນຸໂຕ ຊມຸພຸທີໂປ, ອລຸລຕຸຖ ຄຈຸລາມາຕິ. ຕໂຕ ສປຸຕຸຕທາຣກາ ກພຸຖວາຫນານີ ອກິຣຸຫິຕຸວາ ສຊຸຊາວຸສາ ທຸຕຸວາ ຫິມວນຸຕາກິມຸຂາ ຄນຸຕຸວາ ຫິມວຕິ ອລຸລຕຣໍ ນຄຣໍ ປວິສິຕຸວາ ຣລຸໂລ ນິເວສເນເຍວ ປຈຸຈຸພຸຖໍສຸ. ເຕ ຕຕຸຖ ຣຊຸຊໍ ຄເຫຕຸວາ ອາຈຣິຍໍ ຣຊຸເຊ ອກິສິລຸຈິສຸ. ໂສ "ກພຸຖວາຫໂນ ຣາຊາ"ຕິ ປາກໂຜ ອໂຫສີ, ຕໍ ນຄຣໍ ເຕນ ຄຫິຕຕຸຕາ "ກພຸຖວາຫນນຄຣ"ນຸເຕວ ນາມໍ ລກີ.

ຕປຈາຣນຸຕີ ຕປຈຣຕໍ. ປາສາຕເຈຕິເຍ ປີພຸຖິປາສາເຕ ນິສີທິຕີ ປາສາຕກເຈຕິຍນຸຕີ ລທຸຮໂວຫາເຣ ປີພຸຖິປາສາເຕ ສກຸເກນ ມາປີເຕ ມຫາມຕຸຫເປ ນິສີທິ. ຕຕຸຖ ກິຣ ມຫໂຕ ປາສາຕສຸສ ອຸປຣີ ປຸພຸເພ ເທວພຸຖານໍ ອໂຫສີ, ອຸປຸປນຸເນ ປນ ກຄວຕີ ວິຫາໂຣ ຊາໂຕ, ໂສ ເຕເນວ ປຸຣິມໂວຫາເຣນ "ປາສາຕເຈຕິຍ"ນຸຕີ ວຸຈຸຈຕີ.

ເຕນປຸຈຸຊິເຕ ທຸຕິໂຍ ທຸຕຸວາ ສຕຸຖາຣໍ ປລຸຫໍ ປຸຈຸຊີຕີ –

"ມຸທຸສໍ ມຸທຸຊານິປາຕລຸຈ, ພາວຣີ ປຣິປຸຈຸລຕີ;

ຕໍ ພຸຍາກໂຣຫິ ກຄວາ, ກງຂໍ ວິນຍ ໂນ ອີເສ"ຕີ. (ສຸ. ນີ. ໑໐໓໑) –

ເອວໍ ເຕນ ປລຸເຫ ປຸຈຸຊິເຕ ກຄວຕາ ຈ –

"ອວິຊຊາ ມຸທຸຊາຕິ ຊານາຫີ, ວິຊຊາ ມຸທຸຊານິປາຕີນີ;

ສທຸຮາສຕິສມາທີຫີ, ລນຸທວີຣິເຍນ ສໍຍຸຕາ"ຕີ. (ສຸ. ນີ. ໑໐໓໔) –

ປລຸເຫ ວິສຸສຊຊິເຕ ທຸຕິໂຍ ທຸຕຸວາ ປລຸຫໍ ປຸຈຸຊີ.

ອຖສຸສ...ເປ... ປລຸຫໍ ກເຖສີຕີ –

"ກຖໍ ໂລກໍ ອເວກຸຂນຸຕໍ, ມຈຸຈຸຣາຊາ ນ ປສຸສຕີ"ຕີ. (ສຸ. ນີ. ໑໑໘໔) –

ເຕນ ປລຸເຫ ປຸຈຸຊິເຕ –

‘‘ສຸຍຸລໂຕ ໂລກໍ ອເວກຸຂສສຸ, ໂມຍຣາຊ ສທາ ສໂຕ;

ອຕຸຕານຸທິຍຸຖິ ອູຫຈຈ, ເອວໍ ມຈຈຸຕໂຣ ສິຍາ;

ເອວໍ ໂລກໍ ອເວກຸຂນຸຕໍ, ມຈຈຸຣາຊາ ນ ປສຸສຕີ’’ຕິ. (ສຸ. ນິ. ໑໑໘໔) –

ປັຍຸຫໍ ວິສຸສຊເຊສີ.

ເສສຊນາຕິ ຕສຸມີ ສມາຄເມ ສນຸນິປຕິຕາ ເສສຊນາ. ນ ກຖິຍນຸຕີຕິ ‘‘ເອຕຸຕກາ ໂສຕາປນຸນາ’’ຕິອາທິນາ ນ ວຸຈຈນຸຕິ. ເອວໍ ປາຣາຍເນ ວຕຸຖຸ ສມຸຍຸຖິຕນຸຕິ ປາຣາຍນວຄຸເຄ ອິທໍ ວຕຸຖຸ ສມຸຍຸຖິຕໍ.

ຈຕຸຕຸຖເອຕທຄຸຄວຄຸຄວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ.

ເຖຣປາລຸອິສໍວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ.

໑໔. ເອຕທຄຸຄວຄຸໂຄ

(໑໔) ໕. ປັຍຸຈມເອຕທຄຸຄວຄຸຄວຕຸຕນາ

ມຫາປຊາປຕິໂຄຕມີເຖຣີວຕຸຖຸ

໔໓໕. ເຖຣີປາລຸອິສໍວຕຸຕນາຍ ປຖເມ ຍທິທໍ ມຫາໂຄຕມີຕິ ເອຕຸຖ ‘‘ຍທິທໍ ມຫາປຊາປຕີ ໂຄຕມີ’’ຕິ ຈ ປຖນຸຕິ. ຕຕຸຖ ໂຄຕມີຕິ ໂຄຕຸຕໍ. ນາມກຣຕທິວເສ ປນສຸສາ ລທຸຂສກຸກາຣາ ພຸຣາຫຸມຕາ ລກຸຂຕສມຸປຕຸຕີ ທິສຸວາ ‘‘ສເຈ ອຍໍ ຂີຕຣໍ ລກິສຸສຕິ, ຈກຸກວຕຸຕິຣຄຸໂຍ ມເຫສີ ກວິສຸສຕິ. ສເຈ ປຸຕຸຕໍ ລກິສຸສຕິ, ຈກຸກວຕຸຕິຣາຊາ ກວິສຸສຕີ’’ຕິ ອຸກຍຖາປິ ‘‘ມຫຕີເຍວສຸສາ ປຊາ ກວິສຸສຕີ’’ຕິ ພຸຍາກຣີສຸ, ຕສຸມາ ປຸຕຸຕປຊາຍ ເຈວ ຂີຕຸປຊາຍ ຈ ມຫນຸຕຕາຍ ‘‘ມຫາປຊາປຕີ’’ຕິ ໂວຫຣີສຸ. ຕທຸກຍໍ ປນ ສໍສນຸເທຕຸວາ ‘‘ມຫາປຊາປຕີໂຄຕມີ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ວາຣກິກຸຂນຸຕີ ວາເຣນ ທາຕພຸພໍ ກິກຸຂໍ. ນາມໍ ອກໍສູຕີ ໂຄຕຸຕໍເຍວ ນາມໍ ອກໍສຸ. ມາຕຸຈຸຉນຸຕີ ຈູລຸອມາຕຣໍ. ມາຕຸກຄິນີ ຫິ ມາຕຸຈຸຉາຕິ ວຸຈຈຕິ. ກລຫວິວາທສຸຕຸຕປຣິໂຍສາເນຕີ ‘‘ກຸໂຕປຫູຕາ ກລທາ ວິວາທາ’’ຕິອາທິນາ ສຸຕຸຕນິປາເຕ ອາຄຕສຸສ ກລຫວິວາທສຸຕຸຕສຸສ (ສຸ. ນິ. ໘໖໘ ອາທໂຍ) ປຣິໂຍສາເນ. ອິທຄຸຈ ອຽ ຄຸຕຸຕຣກາຕການໍ ກຖາມຄຸຄານຸສາເຣນ ວຸຕຸຕໍ. ອປເຣ ປນ ‘‘ຕສຸມີເຍວ ສຸຕຸຕນິປາເຕ ‘ອຕຸຕທຕຸຫາກາຍໍ ຊາຕ’ນຸຕິອາທິນາ ອາຄຕສຸສ ອຕຸຕທຕຸຫສຸຕຸຕສຸສ (ສຸ. ນິ. ໙໔໑ ອາທໂຍ) ປຣິໂຍສາເນ’’ຕິ ວທນຸຕິ. ນິກຸຂມິຕຸວາ ປພຸພຊິຕານນຸຕິ ເອຕຸຖ ເອ ທີກິກຸຂຸປພຸພຊຊາຍ ເອເຕ ປພຸພຊິຕາຕິ ວທນຸຕິ. ຕເນວ ສຸຕຸຕນິປາເຕ ອຕຸຕທຕຸຫສຸຕຸຕສໍວຕຸຕນາຍ (ສຸ. ນິ. ອຍຸຖ. ໔.໙໔໘ ອາທໂຍ) ວຸຕຸຕໍ – ‘‘ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ປັຍຸຈສຕາ ສາກິຍກຸມາຣາ ໂກລຸອິຍກຸມາຣາ ຈ ເອທີກິກຸຂຸປພຸພຊຊາຍ ປພຸພຊິຕາ. ເຕ ຄເຫຕຸວາ ກຄວາ ມຫາວນໍ ປາວິສີ’’ຕິ. ເສສເມຕຸຖ ສຸວິຍຸເຍຍຍເມວ.

ເຂມາເຖຣີວຕຸຖຸ

໔໓໖. ທຸຕິເຍ ປຣປຣິຍາປນຸນາ ຫຸຕຸວາຕິ ປເຣສໍ ທາສີ ຫຸຕຸວາ. ສຸວຕຸຕຣສປິຍຸຊໂຣ ອໂຫສີຕິ ສຸວຕຸຕຣສປິຍຸຊໂຣ ວິຍ ອໂຫສີ.

ມກຸກພໂກວຊາລນຸຕີ ຍຖາ ນາມ ມກຸກພໂກ ສຸຕຸຕຊາລໍ ກຕຸວາ ມຊຊຍຸຖາເນ ນາກິມຕຸທເລ ນິປນຸໂນ ປຣິຍນຸເຕ ປຕິຕໍ ປຍຸງ ຄໍ ວາ ມກຸຂິກໍ ວາ ເວເຄນ ຄນຸຕຸວາ ວິຊຊິຕຸວາ ຕສຸສ ຣສໍ ປິວິຕຸວາ ປຸນາຄນຸຕຸວາ ຕສຸມີເຍວ ຖາເນ ນິປຊຊຕິ, ເອວເມວ ເຍ ສຕຸຕາ ຣາຄຣຕຸຕາ ໂທສປທຸຍຸຖາ ໂມຫມູລຸຫາ ສຍໍກຕໍ ຕຕຸຫາໂສຕໍ ອນຸປຕນຸຕິ, ເຕ ຕໍ ສມຕິກຸກມິຕຸໍ ນ ສກຸໂກນຸຕິ, ເອວໍ

ທຸຣຕິກ຺ກມໍ. ເອຕມ຺ປິ ເຊຕ຺ວານ ວຊ຺ນ຺ຕິ ສີຣາຕິ ປ຺ຕ຺ທິຕາ ເອຕໍ ພນ຺ສນ຺ໍ ຣິນ຺ທິຕ຺ວາ ອນເປກ຺ຂິໂນ ນິຣາລຍາ ຫຸຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ສພ຺ພໍ ທຸກ຺ຂໍ ປ຺ຫາຍ ວຊ຺ນ຺ຕິ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ອຸປ຺ປລວຕ຺ຕາເຖຣີວຕ຺ຖຸ

໔໙໗. ຕຕິຍໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວ.

ປ຺ຜາຈາຣາເຖຣີວຕ຺ຖຸ

໔໙໘. ຈຕ຺ຕ຺ເຖ ປ຺ຜິຫາຣສເຕນປີຕິ ທ຺ວາຣສເຕນປີ. ປ຺ຜິຫາຣສທ຺ໂທ ຫິ ທ຺ວາເຣ ໂທວາຣິເກ ຈ ທິສ຺ສຕິ. ກຸລສກາຄນ຺ຕິ ອຕ຺ຕ ໂນ ເຄຫສມີປໍ.

ຕາຕາຍາຕິ ຕາຕກາວາຍ ປຕິຜ຺ຖານຕ຺ຖາຍ. ພນ຺ສວາຕີ ປຸຕ຺ເຕ ຈ ປີຕໂຣ ຈ ຖເປຕ຺ວາ ອວເສສາ ຌາຕິສຸຫຊ຺ຊາ. ອນ຺ຕເກ ນາສີປນ຺ນສ຺ສາຕີ ມຣເຕນ ອກິກູຕສ຺ສ. ປວຕ຺ຕິຍລ຺ຫິ ປຸຕ຺ຕາທໂຍ ອນ຺ນປານາທີຫາເນນ ເຈວ ອຸປ຺ປນ຺ນກິຈ຺ຈນິຕ຺ຖຣເຕນ ຈ ຕາຕາ ຫຸຕ຺ວາປີ ມຣຕກາເລ ເກນຈິ ອຸປາເຍນ ມຣຕໍ ປ຺ຜິພາທີຕຸໍ ອສມຕ຺ຖຕາຍ ຕາຕຕ຺ຖາຍ ເລຕຕ຺ຖາຍ ນ ສນ຺ຕິ ນາມ. ເຕ ເນວ ວຸຕ຺ຕໍ – ''ນຕ຺ຖິ ຌາຕິສຸ ຕາຕຕາ''ຕິ.

ເອຕມຕ຺ຖວສນ຺ຕິ ເອຕໍ ເຕສໍ ອຍຸຄມຍຸຄສ຺ສ ຕາຕໍ ກວິຕຸໍ ອສມຕ຺ຖກາວສງ຺ຂາຕໍ ກາຣຕໍ ຊານິຕ຺ວາ ປ຺ຕ຺ທິໂຕ ຈຕຸປາຣິສຸທ຺ທິ ສີເລນ ສໍວຸໂຕ ຣກ຺ຂິຕໂຄປີໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພານຄມນໍ ອຜ຺ຖງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ສີຜໍ ໂສເຜຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ສມ຺ມທິນ຺ນາເຖຣີວຕ຺ຖຸ

໔໙໙. ປຌ຺ຈເມ ປຣາຍຕ຺ຕຜ຺ຖາເນຕິ ປເຣສໍ ທາສິຜ຺ຖາເນ. ສຸຊາຕຕ຺ເຖຣສ຺ສ ອສີກາຣກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາຕິ ສາ ກິຣ ອຕ຺ຕໂນ ເກເສ ວິກ຺ກິຕິຕ຺ວາ ສຸຊາຕຕ຺ເຖຣສ຺ສ ນາມ ອຄ຺ຄສາວກສ຺ສ ທານໍ ທຕ຺ວາ ປຕ຺ຖນໍ ອກາສີ . ຕໍ ສນ຺ສາເຍຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ຫຕ຺ເຖ ປສາຣິເຕຕິ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖາວລມ຺ພນຕ຺ຖໍ ປຸພ຺ພາຈິຕ຺ຕາວເສນ ຫຕ຺ເຖ ປສາຣິເຕ. ໂສ ກິຣ ອນາຄາມີ ຫຸຕ຺ວາ ເຄຫໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຍຖາ ອຍ຺ເຄສຸ ທິວເສສຸ ອີໂຕ ຈິໂຕ ຈ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ສິຕໍ ກຸຣຸມາໂນ ຫສມາໂນ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ເອວໍ ອນາຄນ຺ຕ຺ວາ ສນ຺ຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ ສນ຺ຕ ມານໂສ ຫຸຕ຺ວາ ອຄມາສີ. ສມ຺ມທິນ຺ນາ ສີຫປຌ຺ຊຣໍ ອຸຄ຺ຆາເຜຕ຺ວາ ວີຖີ ໂອໂລກຍມານາ ຕສ຺ສ ອາຄມນາກາຣໍ ທິສ຺ວາ ''ກີ ນຸ ໂຂ ເອຕ''ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄມນໍ ກຸຣຸມານາ ໂສປານສີເສ ຖຕ຺ວາ ໂອລມ຺ພນຕ຺ຖໍ ຫຕ຺ຖໍ ປສາເຣສີ. ອຸປາສໂກ ອຕ຺ຕໂນ ຫຕ຺ຖໍ ສມິຍ຺ເຊສີ. ສາ ''ປາຕຣາສໂກຊນກາເລ ຊານິສ຺ສາມີ''ຕິ ຈິນ຺ເຕສີ. ອຸປາສໂກ ປຸພ຺ເພ ຕາຍ ສທ຺ທິ ເອກໂຕ ກຸຍ຺ຊຕິ. ຕໍ ທິວສໍ ປນ ຕໍ ອນປໂລເກຕ຺ວາ ໂຍຄາວຈຣກິກ຺ຂຸ ວິຍ ເອກໂກວ ກຸຍ຺ຊີ. ເຕນາຫ – ''ກຸຍ຺ຊມາໂນປີ ອີມໍ ເທຖ, ອີມໍ ຫຣຖາຕິ ນ ພ຺ຍາຫຣີ''ຕິ. ຕຕ຺ຖ ອີມໍ ເທຖາຕິ ອີມໍ ຂາທນີຍໍ ວາ ໂກຊນີຍໍ ວາ ເທຖ. ອີມໍ ຫຣຖາຕິ ອີມໍ ຂາທນີຍໍ ວາ ໂກຊນີຍໍ ວາ ອປຫຣຖ. ສນ຺ຖວວເສນາຕິ ກິເລສສນ຺ຖວວເສນ. ຈີຣກາລປຣິກາວິຕາຍ ພຜທິປ຺ຊາລາຍ ວິຍ ອພ຺ການ຺ຕເຣ ທິພ຺ພມານາຍ ເຫຕຸສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ໂຈທິຍມານາ ອາຫ – ''ເອວໍ ສນ຺ເຕ...ເປ... ມຍ຺ຫໍ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ອນ຺ຊານາຖາ''ຕິ.

ອຍໍ ຕາວ ເສຜ຺ຖິ ພຣມ຺ຊເຊ ກີໂຕວ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ອກາສີຕິ ສາ ກິຣ ''ສມ຺ມທິນ຺ເນ ຕຸຍ຺ຫໍ ໂທໂສ ນຕ຺ຖິ, ອຫໍ ປນ ອຊ຺ຊ ປຜ຺ຖາຍ ສນ຺ຖວວເສນ...ເປ... ກຸລຝຣໍ ຄຈ຺ຉາ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ເອວໍ ຈິນ຺ເຕສີ – ''ປກຕິປຸຣິໂສ ເອວໍ ວຕ຺ຕາ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ອທ຺ສາ ເອເຕນ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມ຺ໂມ ນາມ ປ຺ຜິວິທ຺ໂສ''ຕິ. ເຕນສ຺ສາ ອຍໍ ສງ຺ກປ຺ໂປ ອໂຫສີ ''ອຍໍ ຕາວ ເສຜ຺ຖິ ພຣມ຺ຊເຊ ກີໂຕວ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ອກາສີ''ຕິ. ມຊ຺ຊີມນິກາຍຜ຺ຖກຖາຍໍ (ມ. ນີ. ອຜ຺ຖ. ໑.໔໙໐) ປນ ''ອຖ ກສ຺ມາ ມຍາ ສທ຺ທີ ຍຖາປກຕິຍາ ອາລາປສລ຺ລາປມຕ຺ຕມ຺ປີ ນ ກໂຣຖາຕິ ໂສ ຈິນ຺ເຕສີ – 'ອຍໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມ຺ໂມ ນາມ ຄຣຸ ກາຣີໂຍ ນ ປກາເສຕພ຺ໂພ; ສເຈ ໂຂ ປນາຫໍ ນ ກເຖສ຺ສາມິ, ອຍໍ ຫທຍໍ ຜາເລຕ຺ວາ ເອຕ຺ເຖວ ກາລໍ ກເຣຍ຺ຍາ'ຕິ ຕສ຺ສາ ອນຸຄ຺ຄຫຕ຺ຖາຍ ກເຖສີ – 'ສມ຺ມທິນ຺ເນ ອຫໍ ສຕ຺ຖຸ ສມ຺ມເທສນໍ ສຸຕ຺ວາ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມ຺ມໍ ນາມ ອສີຄໂຕ, ຕໍ ອສີຄຕສ຺ສ ເອວຣູປາ ໂລກິຍກີຣິຍາ ນ ວຜ຺ຜຕີ'''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ປຌ຺ຈກ຺ຂນ຺ສາທິວເສນ ປຌ຺ເຫ ປຸຈ຺ຉີຕິ ''ສກ຺ກາໂຍ ສກ຺ກາໂຍຕິ ອຍ຺ເຍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກຕໂມ ນຸ ໂຂ ອຍ຺ເຍ ສກ຺ກາໂຍ ວຸຕ຺ໂຕ ກຄວ

ຕາ''ຕິອາຫີນາ ຈູລຸອເວທລຸລສຸຕຸເຕ (ມ. ນີ. ໑໔໒໐ ອາທໂຍ) ອາຄຕນເຍນ ປຸຈຸສິ. ປຸຈຸສິຕໍ ປຸຈຸສິຕໍ ວິສຸສຊເຊສິຕິ ''ປລຸຈ ໂຂ ອິເມ, ອາວຸໂສ ວິສາຂ, ອຸປາທານກຸຂນຸສາ ສກຸກາໂຍ ວຸຕຸໂຕ ກລວຕາ''ຕິອາທິນາ (ມ. ນີ. ໑໔໒໐ ອາທໂຍ) ຕຕຸເຖວ ອາຄຕນເຍນ ວິສຸສຊເຊສິ. ສູຣກາວນຸຕີ ຕິກຸຂກາວໍ. ອນຣິຄຕອຣຫຸຕມຄຸຄສສ ອຸຄຸຄເທນ ວິນາ ຕຕຸຖ ປລຸໂຫ ນ ອຸປຜຸຖາ ຕີຕີ ອາຫ – ''ອຸຄຸຄຫວເສນ ອຣຫຸຕມຄຸເຄປີ ປຸຈຸສີ''ຕີ. ຕໍ ນິວຕຸເຕນຸຕີຕີ ''ວິມຸຕຸຕິຍາ ປນາຍຸເຍ ກີ ປຜິກາໂຄ''ຕິ ປຸຈຸສິເຕ ''ວິມຸຕຸຕິຍາ ໂຂ, ອາວຸໂສ ວິສາຂ, ນິພຸພານໍ ປຜິກາໂຄ''ຕິ (ມ. ນີ. ໑໔໒໒) ວຸຕຸເຕ ''ນິພຸພານສຸສ, ປນາຍຸເຍ, ກີ ປຜິກາໂຄ''ຕິ ປຸນ ປຸຈຸສິເຕ ຕໍ ນິວຕຸເຕນຸຕີ ''ອຈຸຈສຣາວຸໂສວິສາຂາ''ຕິອາທິນາຫ. ຕຕຸຖ ອຈຸຈສຣາຕິ ອປຸຈຸສິຕພຸພໍ ປຸຈຸສນຸໂຕ ປລຸຫໍ ອຕິກຸ ການິຕາ ອໂຫສີຕິ ອຕຸໂຖ. ນາສກຸຂິ ປລຸຫານໍ ປຣິຍນຸຕໍ ຄເຫຕຸນຸຕີ ປລຸຫານໍ ປຣິຈຸເສທປຸປມາຕໍ ຄເຫຕຸໍ ນາສກຸຂີ. ປລຸຫານລຸ ຫິ ປຣິຈຸເສທໍ ຄເຫຕຸໍ ຍຸຕຸຕພຸຖາເນ ອພຸຖຕຸວາ ຕໂຕ ປຣໍ ປຸຈຸສນຸໂຕ ນາສກຸຂິ ປລຸຫານໍ ປຣິຍນຸຕໍ ຄເຫຕຸໍ. ອປຸປຜິກາຄສມຸມສຸສ ຈ ປຜິກາຄໍ ປຸຈຸສີ. ນິພຸພານໍ ນາເມຕໍ ອປຸປຜິກາຄໍ, ນ ສກຸກາ ນີລໍ ວາ ປີຕກໍ ວາຕິ ເກນຈິ ສມຸເມນ ສທຸສີ ປຜິກາຄໍ ກຕຸວາ ທສຸເສຕຸໍ, ຕລຸຈ ຕຸວໍ ອິມິນາ ອສີປຸປາເຍນ ປຸຈຸສສີຕິ ອຕຸໂຖ. ນິພຸພາໂນຄສນຸຕີ ນິພຸພານໍ ໂອຄາເຫຕຸ ວາ ກິຕໍ, ນິພຸພານນຸໂຕຄສໍ ນິພຸພານໍ ອນຸປຸປວິຜຸຖນຸຕີ ອຕຸໂຖ. ນິພຸພານປຣາຍຕນຸຕີ ນິພຸພານໍ ປຣໍ ອຍນມສຸສ ປຣາຄຕີ, ນ ຕໂຕ ປຣໍ ຄຈຸສຕີຕີ ອຕຸໂຖ. ນິພຸພານໍ ປຣິໂຍສານໍ ອວສານໍ ອສຸສາຕີ ນິພຸພານປຣິໂຍສານໍ.

ປຸເຣຕິ ອຕີເຕສຸ ຂນຸເຂສຸ. ປຈຸສາຕິ ອນາຄເຕສຸ ຂນຸເຂສຸ. ມຊເຊຕິ ປຈຸຈຸປຸປນຸເນສຸ ຂນຸເຂສຸ. ອກິລຸຈນນຸຕິ ຍສຸສ ເອເຕສຸ ຕີສຸ ຕຕຸຫາຄາຫສງຂາຕໍ ກິລຸຈນໍ ນຕຸຖິ, ຕມຫໍ ຣາຄກິລຸຈນາທີຫີ ອກິລຸຈນໍ ກສຸສຈິ ຄຫຕາສຸສ ອກາເວນ ອນາທານໍ ພຸຣາຫຸມຕໍ ວທາມີຕີ ອຕຸໂຖ.

ປຕຸສິຕາຕິ ສາຕຸອາຍຕນາທີກຸສລຕາສງຂາເຕນ ປຕຸສິຈຸເຈນ ສມນຸນາຄຕາ. ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ –

''ກິຕຸຕາວຕາ ນຸ ໂຂ, ການຸເຕ, ປຕຸສິໂຕ ໂຫຕີ? ຍໂຕ ໂຂ, ອານນຸທ, ກິກຸຂຸ ສາຕຸກຸສໂລ ຈ ໂຫຕີ ອາຍຕນກຸສໂລ ຈ ປຜິຈຸຈສມຸປຸ ປາທກຸສໂລ ຈ ຖານາຜຸຖານກຸສໂລ ຈ, ເອຕຸຕາວຕາ ໂຂ, ອານນຸທ, ກິກຸຂຸ ປຕຸສິໂຕ ໂຫຕີ''ຕີ.

ມຫາປລຸລາຕິ ມຫນຸເຕ ອຕຸເຖ ມຫນຸເຕ ສມຸເມ ມຫນຸຕາ ນິຣຸຕຸຕິໂຍ ມຫນຸຕານິ ປຜິການານິ ປຣິຄຸຄຫເຄ ສມຕຸຖາຍ ປລຸລາຍ ສມນຸນາຄຕາ. ອິມິສຸສາ ຫິ ເຖຣິຍາ ອເສກຸຂປຸປຜິສມຸກິທາປຸປຕຸຕຕາຍ ປຜິສມຸກິທາໂຍ ປູເຣຕຸວາ ກິຕຕາຍ ປລຸລາມຫຕຸຕໍ. ຍຖາ ຕໍ ສມຸມທິນຸນາຍາຕີ ຍຖາ ສມຸມທິນຸນາຍ ກິກຸຂຸນີຍາ ພຸຍາກຕໍ, ອຫໍ ເອວເມວ ພຸຍາກເຣຍຸຍນຸຕີ ອຕຸ ໂຖ. ຕນຸຕີ ນິປາຕມຕຸຖໍ.

ນນຸທາເຖຣີວຕຸຖຸ

໔໒໐. ລຜຸເຖ ອລຸລໍ ມຄຸຄໍ ອປສຸສນຸຕີຕີ ອລຸລໍ ອຸປາຍໍ ອປສຸສນຸຕີ. ວິສຸສຕຸຖາຕີ ນິຣາສງກາ. ອິຕຸຖິນິມິຕຸຕນຸຕີ ອິຕຸຖິຍາ ສຸການິມິຕຸຕໍ, ສຸການາຣນຸຕີ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕີ. ສມຸມປເທ ຄາຖໍ ວຕຸວາຕີ –

''ອຜຸຖີນໍ ນຄຣໍ ກຕໍ, ມໍສໂລຫິຕເລປນໍ;

ຍຕຸຖ ຊຣາ ຈ ມຈຸຈຸ ຈ, ມາໂນ ມກຸໂຂ ຈ ໂອຫິໂຕ''ຕີ. (ສ. ປ. ໑໕໐) –

ອິມໍ ຄາຖໍ ວຕຸວາ. ຕຕຸຣາຍມສີປຸປາໂຍ – ຍເຖວ ຫິ ປຸພຸພຕຸຕາປຣຕຸຕາທີນໍ ໂອທຫນຕຸຖາຍ ກຜຸຖານິ ອຸສຸສາເປຕຸວາ ວລຸລີຫິ ພນຸສິຕຸວາ ມຕຸຕິກາຍ ວິລິມຸປີຕຸວາ ນຄຣສງຂາຕໍ ພຫິທຸສາ ເຄຫໍ ກໂຣນຸຕີ, ເອວມິທໍ ອຊຊຕຸຕິກມຸປີ ຕີຕີ ອຜຸກິສຕານິ ອຸສຸສາ ເປຕຸວາ ນຸຫາຣຸວິນທຸສໍ ມໍສໂລຫິຕເລປນໍ ຕຈປຜິຈຸສນຸນໍ ຊີຣຕາລກຸຂຕາຍ ຊຣາຍ ມຣຕາລກຸຂຕາສຸສ ມຈຸຈຸໂນ ອາໂຣຄຸຍສມຸປ ທາທີນີ ປຜິຈຸຈ ອຸປຸປຊຊນລກຸຂຕາສຸສ ມານສຸສ ສຸກຕກາຣຕວິນາສນລກຸຂຕາສຸສ ມກຸຂສຸສ ຈ ໂອທຫນຕຸຖາຍ ນຄຣໍ ກຕໍ. ເອວຣູໂປ ເອວ ຫິ ເອຕຸຖ ກາຍິກເຈຕສິໂກ ອາພາໂສ ໂອຫິໂຕ, ອິໂຕ ອຸທຸສໍ ກິລຸຈິ ຄຍຸຫູປຄໍ ນຕຸຖີຕີ.

ສຸຕຸຕໍ ອການີຕີ –

‘‘ຈຣំ ວາ ຍທិ ວາ ຕិຏ្ຊំ, ນិສិន្នោ ឧທ ວາ ສយំ;

ສមិញ្ជេតិ បសារេតិ, ເອສາ ກາຍສ្ສ ອិញ្ជនា។

‘‘ອដ្ឋិនហារុສំយុត្តោ, តចមំសាវលេបនោ;

ឆវិຍា ກາໂຍ បដិច្ឆន្នោ, ຍថាភូតំ ន ທិស្សតិ’’តិ។ (ສុ។ និ។ ១៩៥-១៩៦) –

ອាທិនា ສុត្តមភាសិ។

ໂສណាເຖຣິວត្ថុ

៨៨១។ ສត្តមេ ສព្ពេបិ ວិສំ ວិສំ ឃរាວាເສ បតិដ្ឋាបេសិតិ ເອត្ថ ສព្ពេបិ ວិສំ ວិສំ ឃរាວາເສ បតិដ្ឋាបេត្វា ‘‘ປុត្តាວ ມំ បដិជគ្គិស្សន្តិ, កិំ ເມ ວិສុំ កុដុម្ពេនា’’តិ ສព្ពំ ສាបតេយ្យម្បិ ວិភជិត្វា ອទាសិតិ ເວທិតព្ពំ។ តេនេវ ហិ តតោ បដ្ឋាយ ‘‘ອយំ ອម្ហាកំ កិំ ករិស្សតិ’’តិ ឧត្តោນ ສន្តិកំ ອាគតំ ‘‘ມាតា’’តិ ສញ្ញម្បិ ន ករិំសុ។ តថា ហិ នំ កតិ បាហច្ចយេន ជេដ្ឋបុត្តស្ស ករិយា ‘‘ອໂហ ອម្ហាកំ ອយំ ជេដ្ឋបុត្តោ ມេតិ ທ្វេ ໂកដ្ឋាເສ ທត្វា ວិយ ອិមមេວ ເគហំ ອាគច្ឆតិ’’តិ ອាហ។ ເສសបុត្តានំ ករិយាໂយបិ ເອວមេວំ ວទិំសុ។ ជេដ្ឋធីតរំ ອាទិំ កត្វា តាសំ ເគហំ គតកាលេ តាបិ នំ ເອວមេວ ວទិំសុ។ សា ອវមានប្បត្តា ហុត្វា ‘‘កិំ ເມ ອិមេសំ ສន្តិកេ ວុត្ថេន, ភិក្ខុនី ហុត្វា ជីវិស្សាមិ’’តិ ភិក្ខុនិ ឧបស្សយំ គន្ត្វា បព្វជ្ជំ យាចិ, តា នំ បព្វាជេសុំ។ ອិមមេວ ວត្ថុំ ທស្សេន្តោ ‘‘ພហុបុត្តិកាໂສណា តេសំ ឧត្តមិ ឧ គារວាវំ លត្វា ‘ឃរាວាເສន កិំ ករិស្សាមិ’តិ និក្ខមិត្វា បព្វជី’’តិ ອាហ។

ວិហារំ គច្ឆន្តិໂយតិ ភិក្ខុວិហារំ គច្ឆន្តិໂຍ។ ឆម្មមុត្តមន្តិ នວវិធໂលកុត្តរធម្មំ។ ໂສ ហិ ឧត្តមធម្មោ នាម ໂຍ ហិ តំ ន បស្សតិ, តស្ស ວស្សសតម្បិ ជីវនតោ តំ ធម្មំ បស្សន្តស្ស បដិវិជ្ឈន្តស្ស ເອកាហម្បិ ເອកក្ខណម្បិ ជីវិតំ ເສយ្យោ។ ອាគន្ត្វាគុໂນតិ ວិហារគតំ ភិក្ខុនិជនំ ສន្ធាយ ວទតិ។ ອនុបធារេត្វាតិ ອសល្លក្ខេត្វា។

ພក្កុលាເຖຣິວត្ថុ

៨៨៨។ ອដ្ឋមំ ឧត្តានត្ថមេວ។

កុណ្ឌលកេសាເຖຣິວត្ថុ

៨៨៩។ នវមេ ຈត្តក្កេតិ ວិថិចត្តក្កេ។ ຈតុន្នំ ສមាហារោ ຈត្តក្កំ។ ຈារកោតិ ພន្ធនាគារោ។ ឧព្ពដ្ដេត្វាតិ ឧទ្ធរិត្វា។

ມុហុត្តមបិ ຈិន្តេយតិ ມុហុត្តំ ຕឡឌណម្បិ ຖានុប្បត្តិកបញ្ញាយ ຕឡឌតានុຣូបំ ឧត្តំ ຈិន្តិតុំ ສក្កុណេយ្យ។ ສហស្សមបិ ຈេ គាថា, ອនត្ថបទសំហិតាតិ ອយំ គាថា ທារុចិរិយត្ថេរស្ស កថវតា ភាសិតា, ອិធាបិ ຈ សាເຍວ គាថា ທស្សិតា។ ເຖຣ គាថាសំວណ្ណនាយំ ອាຈរិយធម្មបាលត្ថេເរនាបិ កុណ្ឌលកេសិត្ថេរិយា វត្ថុម្ហិ ອយមេວ គាថា ວុត្តា។ ធម្មបទដ្ឋកថាយំ បន កុណ្ឌលកេសិត្ថេរិយា ວត្ថុម្ហិ –

‘ໂຍ ຈ គាថាສតំ ភាເສ, ອនត្ថបទសំហិតា;

ເອកំ ធម្មបទំ ເສយ្យោ, យំ ສុត្វា ឧបសម្មតី’’តិ។ (ធ។ ប។ ១០២) –

ອຍໍ ຄາຖາ ອາຄຕາຯ ຕໍຕໍກາຕການໍ ກຖາມຄ຺ຄານຸສາເຣນ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ນ ອິຜ ອາຈຣິຍສ຺ສ ປຸພ຺ພາປຣວິໂຣໂຜ ສງກິຕພ຺ໂພຯ

ກທ຺ທາກາປີລານິເຖຣີ-ກທ຺ທາກຈ຺ຈານາເຖຣີວຕ຺ຖຸ

໘໔໔-໘໔໕ຯ ທສມໍ ເອກາທສມຄ຺ຈ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວຯ

ກິສາໂຄຕມີເຖຣີວຕ຺ຖຸ

໘໔໖ຯ ທ຺ວາທສເມ ຕີຫີ ລູເຂຫີຕິ ວຕ຺ຖລູຂສຸຕ຺ຕລູຂຣຊນລູຂສງຂາເຕຫີ ຕີຫີ ລູເຂຫີຯ ສີທ຺ຜຕ຺ຖການ຺ຕິ ສາສປ຺ພີຊໍຯ

ຕໍ ປຸຕ຺ຕປ຺ສຸສມ຺ມຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕໍ ຣູປພລາທິສມ຺ປນ຺ເນ ປຸຕ຺ເຕ ຈ ປ຺ສູ ຈ ລກິຕ຺ວາ “ມມ ປຸຕ຺ຕາ ອກິຣູປາ ພລສມ຺ປນ຺ນາ ປຕ຺ທິຕາ ສພ຺ພກິຈ຺ຈສມຕ຺ຖາ, ມມ ໂຄໂຕ ອໂຣໂຄ ອກິຣູໂປ ມຫາກາຣວໂຫ, ມມ ຄາວີ ພຫຸຂີຣາ”ຕິ ເອວໍ ປຸຕ຺ເຕຫິ ຈ ປ຺ສູຫິ ຈ ສມ຺ມຕ຺ຕໍ ນຣໍຯ ພ຺ຍາສຕ຺ຕມນສນ຺ຕິ ຈກ຺ຂຸວິຄ຺ເຍຍ຺ຍາທິສຸ ອາຣມ຺ມເຕສຸ ຫິຣຄ຺ຄສຸວຕ຺ຕາທິສຸ ປຕ຺ຕຈີວຣາທິສຸ ວາ ຍໍ ຍໍ ລທ຺ຜໍ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ລຄ຺ຄນາຍ ສຕ຺ຕມານສໍຯ ສຸຕ຺ຕໍ ຄາມນ຺ຕິ ນິທ຺ທໍ ອຸປ຺ຄຕໍ ສຕ຺ຕກາຍໍຯ ມໂຫໂຜວາຕິ ຍຖາ ເອວຣູປໍ ຄາມໍ ຄມ຺ກີຣໂຕ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ຈ ມຫນ຺ໂຕ ມຫານທີໂອໂຜ ອນ຺ຕມໂສ ສຸນຂມ຺ປີ ອເສເສຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ອາທາຍ ຄຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປການໍ ນຣໍ ມຈ຺ຈຸ ອາທາຍ ຄຈ຺ຈຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອມຕໍ ປທນ຺ຕິ ມຣຕາຣຫິຕໍ ໂກຜ຺ຖາສໍ, ອມຕໍ ມຫານິພ຺ພານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເສສ ເມຕ຺ຖ ອຸຕ຺ຕານເມວຯ

ສິງຄາລກມາຕາເຖຣີວຕ຺ຖຸ

໘໔໗ຯ ເຕຣສມໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວຯ

(ປຄ຺ຈມເອຕທຄ຺ຄວຄ຺ຄວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ)

ເຖຣີປາລຸອິສໍວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໑໔ຯ ເອຕທຄ຺ຄວຄ຺ໂຄ

(໑໔) ໖ຯ ຉຍ຺ຖເອຕທຄ຺ຄວຄ຺ຄວຕ຺ຕນາ

ຕປຸສ຺ສ-ກລ຺ລິກວຕ຺ຖຸ

໘໔໘ຯ ອຸປາສກປາລຸອິສໍວຕ຺ຕນາຍ ປຖເມ ສພ຺ພປຖມໍ ສຣຕໍ ຄຈ຺ຈນ຺ຕານນ຺ຕິ ສພ຺ເພສໍ ປຖມໍ ຫຸຕ຺ວາ ສຣຕໍ ຄຈ຺ຈນ຺ຕານໍຯ ອິໂຕ ປຣນ຺ຕິ ສຕ຺ຕສຕ຺ຕາຫໂຕ ປຣໍຯ ຄມນູປຈ຺ເຊທໍ ອກາສີຕິ ຄມນວິຈ຺ເຊທໍ ອກາສີຯ ຍຖາ ເຕ ໂຄຕາ ສຸຣໍ ຉທ຺ເທຕ຺ວາ ໄປ຺ຖິຍ ມານາປິ ນ ຄຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຕຖາ ອກາສີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕສນ຺ຕິ ຕປຸສ຺ສກລ຺ລິການໍຯ ອຣິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາຕິ ອາວິສິຕ຺ວາຯ ຍກ຺ຂສ຺ສ ອາວຍ຺ໂຍ ຍກ຺ຂາວຍ຺ໂຍຯ ເອວໍ ເສເສສຸປີຯ ອຕິຕພຸທ຺ຜານໍ ອາຈິຕ຺ຕໍ ໂອໂລເກສີຕິ ອຕິຕພຸທ຺ຜາ ເກນ ກາຊເນນ ປຜິຄ຺ຄຕ຺ຫີສູຕິ ພຸທ຺ຜາຈິຕ຺ຕໍ ໂອໂລເກສິຯ ທ຺ເວວາຈິເກ ສຣເຕ ປຕິຍ຺ຖາຍາຕິ ສງ຺ຆສ຺ສ ອນຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ພຸທ຺ຜຜມ຺ມວເສນ ທ຺ເວວາຈິເກ ສຣເຕ ປຕິຍ຺ຖຫິຕ຺ວາຯ ເຈຕິຍນ຺ຕິ ປູຊນີຍວຕ຺ຖຸໍຯ ຊີວເກສຜາຕຸຍາຕິ ຊີວມານສ຺ສ ກຄວໂຕ ເກສຜາຕຸຍາຯ

ອນາຖປີຕ຺ທິກເສຍ຺ຖິວຕ຺ຖຸ

໔໘໙. ທຸຕິເຍ ເຕເນວ ຄຸເຓນາຕິ ເຕເນວ ທາຍກກາວສຸຂາເຕນ ຄຸເຓນ. ໂສ ຫິ ສພ຺ພການມສມິທຸສຕາຍ ວິຕຕມຈຸເຂຣຕາຍ ກຣຸຕາທິຄຸຕສມຸຄິຕາຍ ຈ ນິຈ຺ຈກາລໍ ອນາຖານໍ ປິຕຸໜມຫາສິ. ເຕນ ສພ຺ພກາລໍ ອຸປຜ຺ຖິໂຕ ອນາຖານໍ ປິຕຸໂຫ ເອຕສ຺ສ ອຕຸຖິຕິ ອນາຖປິຕຸທິໂກຕິ ສຸຂໍ ຄໂຕ. ໂຍຊນິກວິຫາເຣ ກາເຣຕຸວາຕິ ໂຍຊເນ ໂຍຊເນ ເອກເມກໍ ວິຫາຣໍ ກາເຣຕຸວາ. ''ເອວຣູປໍ ທານໍ ປວຕຸເຕສີ''ຕິ ວຕຸວາ ຕເມວ ທານໍ ວິກຊິຕຸວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ເທວສິກໍ ປລ຺ຈ ສລາກກຕຸຕານີ ໂຫນ຺ຕີ''ຕິອາທິມາຫ. ຕຕຸຖ ສລາກາຍ ຄາເຫຕພ຺ພໍ ກຕຸຕໍ ສລາກກຕຸຕໍ. ເອກສ຺ມື ປກ຺ເຂ ເອກທິວສໍ ທາຕພ຺ພໍ ກຕຸຕໍ ປກ຺ຂິກກຕຸຕໍ. ສຸຣເຄເຫ ຖເປຕຸວາ ທາຕພ຺ພໍ ກຕຸຕໍ ສຸຣກຕຸຕໍ. ອາຄນ຺ຕຸການໍ ທາຕພ຺ພໍ ກຕຸຕໍ ອາຄນ຺ຕຸກກຕຸຕໍ. ເອວໍ ເສເສສຸປິ. ປລ຺ຈ ອາສນສຕານິ ເຄເຫ ນິຈ຺ຈປລ຺ລຕຸຕາເນວ ໂຫນ຺ຕີຕິ ເຄເຫ ນິສີທາເປຕຸວາ ກຸລ຺ຊນ຺ຕານໍ ປລ຺ຈນ຺ນໍ ກິກ຺ຂຸສຕານໍ ປລ຺ຈ ອາສນສຕານິ ນິຈ຺ຈປລ຺ລຕຸຕານິ ໂຫນ຺ຕີ.

ຈິຕຸຕຄຫປຕິວຕຸຖຸ

໔໙໐. ຕຕິເຍ ມິຄາ ເອວ ມິຄຣູປານິ. ກິກ຺ຂໍ ສມາທາເປຕຸວາຕິ, ''ກນ຺ເຕ, ມຍ຺ຫໍ ອນ຺ຄຸຄຫໍ ກເຣາຖ, ອິສ ນິສີທິຕຸວາ ກິກ຺ຂໍ ຄຕຸຫຖາ''ຕິ ກິກ຺ຂາຄຫາຕຸຖໍ ສມາທາເປຕຸວາ . ວິວຜ຺ຜໍ ອຸທຸທິສ຺ສ ອຸປຈິຕໍ ນິພ຺ເພສກາຄິຍກຸສລໍ ອຸປນິສ຺ສໂຍ. ສລຸອາຍ ຕນວິກຕຸຕິເມວ ເທເສສີຕິ ສລຸອາຍຕນວິກາຄປ຺ປຜິສໍຍຸຕຸຕເມວ ສມ຺ມກາຖໍ ກເຖສີ. ເຖເຣນາຕິ ຕຕຸຖ ສນ຺ນິທິຕານໍ ສພ຺ເພສໍ ເຊຜ຺ເຖນ ມຫາເຖເຣນ. ປລ຺ຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ເຕນາຕິ ຈິຕຸເຕນ ຄຫປຕິນາ ''ຍາ ອິມາ, ກນ຺ເຕ ເຖຣ, ອເນກວິຫິຕາ ທິຜ຺ຖິໂຍ ໂລເກ ອຸປ຺ປ຺ຊຊນ຺ຕິ, 'ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກ'ຕິ ວາ, 'ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກ'ຕິ ວາ, 'ອນ຺ຕວາ ໂລໂກ'ຕິ ວາ, 'ອນນ຺ຕວາ ໂລໂກ'ຕິ ວາ, 'ຕໍ ຊີວໍ ຕໍ ສຣີຣ'ນ຺ຕິ ວາ, 'ອລ຺ລໍ ຊີວໍ ອລ຺ລໍ ສຣີຣ'ນ຺ຕິ ວາ, 'ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຕາ'ຕິ ວາ, 'ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຕາ'ຕິ ວາ, 'ໂຫຕິ ຈ ນ ໂຫຕິ ຈ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຕາ'ຕິ ວາ, 'ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຕາ'ຕິ ວາ ຍານິ ຈິມານິ ທຸວາສຜ຺ຖິ ທິຜ຺ຖິຄຕານິ ພຸຣຫ຺ມຊາເລ ຄຕິຕານິ, ອິມາ ນຸ ໂຂ, ກນ຺ເຕ, ທິຜ຺ຖິໂຍ ກິສ຺ມື ສຕິ ໂຫນ຺ຕີ, ກິສ຺ມື ອສຕິ ນ ໂຫນ຺ຕີ''ຕິ ເອວມາທິນາ (ສໍ. ນິ. ໔.໓໔໕) ປລ຺ເຫ ປຸຜ຺ເຖ ຕໍ ປລ຺ຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ເຕນ. ອິມໍ ກິຣ ປລ຺ຫໍ ຍາວຕຕິຍໍ ປຸຜ຺ໂຖ ມຫາເຖໂຣ ຕຸຕຫີ ອໂຫສິ. ອຖ ອິສິທຕຸຕຕຸເຖໂຣ ຈິນ຺ເຕສີ – ''ອຍໍ ເຖໂຣ ເນວ ອຕຸຕນາ ພຍາກໂຣຕິ, ນ ອລ຺ລໍ ອຊ຺ເຊສ ຕິ, ອຸປາສໂກ ຈ ກິກ຺ຂຸສຸຂໍ ວິເຫສຕິ, ອຫເມຕໍ ພຍາກຣິຕຸວາ ຜາສຸວິຫາຣໍ ກຕຸວາ ທສ຺ສາມີ''ຕິ. ເອວໍ ຈິນ຺ເຕຕຸວາ ຈ ອາສນ ໂຕ ວຸຜ຺ຖາຍ ເຖຣສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕຸວາ ''ພຍາກໂຣມຫໍ, ກນ຺ເຕ, ຈິຕຸຕສ຺ສ ຄຫປຕິໂນ ເອຕໍ ປລ຺ຫ''ນ຺ຕິ (ສໍ. ນິ. ໔.໓໔໕) ອາຫ. ເອວໍ ວຸຕຸເຕ ເຖໂຣ ''ພຍາກໂຣຫິ ຕຸວໍ, ອາວຸໂສ ອິສິທຕຸຕ, ຈິຕຸຕສ຺ສ ຄຫປຕິໂນ ເອຕໍ ປລ຺ຫ''ນ຺ຕິ ອິສິທຕຸຕໍ ອຊ຺ເຊສິ. ເຕນ ວຸຕຸຕໍ – ''ປລ຺ຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ເຕນ ອຊ຺ຊິຜ຺ໂຖ''ຕິ.

ປລ຺ຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕຸວາຕິ ''ຍາ ອິມາ, ຄຫປຕິ, ອເນກວິຫິຕາ ທິຜ຺ຖິໂຍ ໂລເກ ອຸປ຺ປ຺ຊຊນ຺ຕິ 'ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກ'ຕິ ວາ, 'ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກ'ຕິ ວາ...ເປ... ຍານິ ຈິມານິ ທຸວາສຜ຺ຖິ ທິຜ຺ຖິຄຕານິ ພຸຣຫ຺ມຊາເລ ຄຕິຕານິ, ອິມາ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ທິຜ຺ຖິໂຍ ສກ຺ກາຍ ທິຜ຺ຖິຍາ ສຕິ ໂຫນ຺ຕີ, ສກ຺ກາຍທິຜ຺ຖິຍາ ອສຕິ ນ ໂຫນ຺ຕີ''ຕິອາທິນາ ນເຍນ ປລ຺ຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕຸວາ. ຄິຫິສຫາຍກກາເວ ລາເຕ ຕິ ເຖຣສ຺ສ ຄິຫິສຫາຍກກາເວ ຈິຕຸເຕນ ຄຫປຕິນາ ລາເຕ. ຈິຕຸໂຕ ກິຣ, ຄຫປຕິ, ຕສ຺ສ ປລ຺ຫເວຍ຺ຍາກຣເຕ ຕຸຜ຺ໂຖ ''ກຸໂຕ, ກນ຺ເຕ, ອຍ຺ໂຍ ອິສິທຕຸໂຕ ອາຄຈ຺ສຕີ''ຕິ ວຕຸວາ ''ອວນ຺ຕິຍາ ໂຂ ອຫໍ, ຄຫປຕິ, ອາຄຈ຺ສາມີ''ຕິ ວຸຕຸໂຕ ''ອຕຸຖິ, ກນ຺ເຕ, ອວນ຺ຕິຍາ ອິສິທຕຸໂຕ ນາມ ກຸລປຸຕຸໂຕ ອມ຺ຫາກໍ ອທິຜ຺ຖສຫາໂຍ ປພ຺ພຊິໂຕ, ທິຜ຺ໂຖ ໂສ ອາຍສ຺ມຕາ''ຕິ ປຸຈ຺ຊິ. ເຖໂຣ ຈ ''ເອວໍ, ຄຫປຕິ''ຕິ ວຕຸວາ ''ກຫໍ ນຸ ໂຂ, ກນ຺ເຕ, ໂສ ອາຍສ຺ມາ ເອຕຣຫິ ວິຫຣຕີ''ຕິ ປຸນ ປຸຜ຺ໂຖ ຕຸຕຫີ ອໂຫສິ. ອຖ ຈິຕຸໂຕ ຄຫປຕິ ''ອຍ຺ໂຍ ໂນ, ກນ຺ເຕ, ອິສິທຕຸໂຕ''ຕິ ປຸຈ຺ຊິຕຸວາ ''ເອວໍ, ຄຫປຕິ''ຕິ ວຸຕຸເຕ ອຕຸຕໂນ ຄິຫິສຫາຍກກາວໍ ອລ຺ລາສິ.

ເຕໂຊສມາປຕຸຕິປາຜິຫາຣິຍໍ ທສ຺ເສຕຸວາຕິ ເອກສ຺ມື ກິຣ ທິວເສ ຈິຕຸໂຕ ຄຫປຕິ ''ສາຣຸ ເມ, ກນ຺ເຕ, ອຍ຺ໂຍ ອຸຕຸຕຣິມນຸສ຺ສສມ຺ມາ ອິທຸຫິປາຜິຫາຣິຍໍ ທສ຺ເສຕູ''ຕິ ມຫາເຖຣໍ ຍາຈິ. ເຖໂຣ ''ເຕນ ຫິ ຕຸວໍ, ຄຫປຕິ, ອາລຸອິນ຺ເທ ອຸຕຸຕຣາສຸຄໍ ປລ຺ລາເປຕຸວາ ຕຕຸຖ ຕິຕາກລາປໍ ໂອກິຣາ''ຕິ ວຕຸວາ ເຕນ ຈ ຕຖາ ກເຕ ສຍໍ ວິຫາຣໍ ປວິສິຕຸວາ ຈ ຆຜິກໍ ທຕຸວາ ຕຖາຣູປໍ ອິທຸສາກິສຸຂາຣໍ ອກິສຸຂາເຣສີ, ຍຖາ ຕາລຸອຈ຺ຊິຄຸຄລຸເອນ ຈ ອຄຸຄລຸອນ຺ຕຣິກາຍ ຈ ອຈ຺ຈິ ນິກ຺ຂມິຕຸວາ ຕິຕານິ ຊາເປຕິ, ອຸຕຸຕຣາສຸຄໍ ນ ຊາເປຕິ. ອຖ ຈິຕຸໂຕ ຄຫປຕິ ອຸຕຸຕຣາສຸຄໍ ປປ຺ໂຜເຜຕຸວາ ສໍວິຄຸໂຄ ໂລມຫຜ຺ຖຊາໂຕ ເອກມນ຺ຕໍ ຄິໂຕ ເຖຣໍ ພຫິ ນິກ຺ຂມນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ''ອກິຣມຕຸ, ກນ຺ເຕ, ອຍ຺ໂຍ ມຈ຺ຊິກາສຕ຺ເຫ, ຣມຕິຍໍ ອມ຺ພາຜກວນໍ, ອຫໍ ອຍ຺ຍສ຺ສ ອຸສ຺ສຸກ຺ກໍ ກຣິສ຺ສາມິ ຈີວຣປິຕຸຫປາຕ ເສນາສນຄິລານປຈ຺ຈຍເກສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣານ''ນ຺ຕິ ອາຫ. ຕໂຕ ເຖໂຣ ''ນ ທານິ ອິສ ວສິຕຸໍ ສກ຺ກາ''ຕິ ຕມ຺ຫາ ວິຫາຣາ ປກ຺ກາມິ. ຕໍ ສນ຺ສາເຍຕໍ ວຸຕຸຕໍ – ''ເຕໂຊສມາປຕຸຕິ ປາຜິຫາຣິຍໍ ທສ຺ເສຕຸວາ 'ອິທານິ ອິສ ວສິຕຸໍ ນ ຍຸຕຸຕ'ນ຺ຕິ ຍຖາສຸຂໍ ປກ຺

ກາມິ’’ຕິ។ ທ຺ເວ ອຄ຺ຄສາວກາຕິອາທີສຸ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ວິນຍປາລຸອິຍໍ ອາຄຕເມວ។

ສທ຺ໂຊຕິ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣາຍ ສທ຺ຊາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ។ ສີເລນາຕິ ອຄາຣິຍສີລໍ ອນຄາຣິຍສີລນ຺ຕິ ທຸວິຊໍ ສີລໍ, ເຕສຸ ອິຊ ອຄາຣິ
ຍໍ ສີລໍ ອຊິປ຺ເປຕໍ, ເຕນ ສມນ຺ນາຄໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຍໂສໂກຄສມປ຺ປີໂຕຕິ ຍາທິໂສ ອນາຖປິຕ຺ຑິກາທີນໍ ປ໌ຌ຺ເຈົາປາສກາສຕປ໌ຣິ
ວາຣສງ຺ຂາໂຕ ອຄາຣິໂຍ ຍໂສ, ຕາທິເສເນວ ຍເສນ, ໂຍ ຈ ຊນຊຌ຺ຌາທິໂກ ເຈວ ສຕ຺ຕວິຊອຣິຍຊນສງ຺ຂາໂຕ ຈາຕິ ທຸວິໂຊ
ໂກໂຄ, ເຕນ ຈ ສມນ຺ນາຄໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຍໍ ຍໍ ປ໌ເທສນ຺ຕິ ປຸຣຕ຺ຖິມາທີສຸ ທິສາສຸ ເອວຣູໂປ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ຍໍ ຍໍ ປ໌ເທສໍ ກຊຕິ,
ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ເອວຣູເປນ ລາກສກ຺ກາເຣນ ປູຊິໂຕວ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ຫຕ຺ຖກອາລຸອວກວຕ຺ຖຸ

໔໕໑។ ຈຕຸຕ຺ເຖ ຈຕຸພ຺ພິເຊນ ສງ຺ຄຫວຕ຺ຖຸນາຕິ ທານປິຍວຈນອຕ຺ຖຈຣິຍາສມານຕ຺ຕຕາສງ຺ຂາເຕນ ຈຕຸພ຺ພິເຊນ ສງ຺ຄຫວຕ຺ຖຸ
ນາ។ ‘‘ສ຺ເວ ກຕ຺ຕຈາຍິຍາ ສທ຺ຊີ ອາລຸອວກສ຺ສ ເປ໌ເສຕພ຺ໂພ ອໂຫສີ’’ຕີ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ປາກຍໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ – ‘‘ຕຕ຺ຣາຍໍ
ອນຸປຸພ຺ພີກຖາ’’ຕິອາທີມາຫ។ ມິຄວຕ຺ຖາຍ ອຣຌ຺ລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາຕິ ອາລຸອວໂກ ຣາຊາ ວິວິຊນາຍກູປໂກຄໍ ລຫ຺ເຫຕ຺ວາ ໂຈຣປ຺ປ໌ຍິ
ພາຫນຕ຺ຖຌ຺ຈ ປ໌ຍິຣາຊນິເສຊນຕ຺ຖຌ຺ຈ ພ຺ຍາຍາມກຣຕຕ຺ຖຌ຺ຈ ສຕ຺ຕເມ ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ມິຄວໍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ເອກທິວສໍ ພ
ລກາເຍນ ສທ຺ຊີ ‘‘ຍສ຺ສ ປ໌ສ຺ເສນ ມິໂຄ ປ໌ລາຍຕິ, ຕສ຺ເສວ ໂສ ກາໂຣ’’ຕິ ກຕາກຕິກວຕ຺ໂຕ ມິຄວຕ຺ຖາຍ ອຣຌ຺ລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ។ ເອກໍ
ມິຄນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຄິຕຍ຺ຖາເນນ ປ໌ລາຕໍ ເອຕໍມິຄໍ។ ອນຸພນ຺ຊິຕ຺ວາຕິ ຕິໂຍຊນມຄ຺ຄໍ ເອກໂກວ ອນຸພນ຺ຊິຕ຺ວາ។ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຫິ
ຣາຊາ ຊນຸ໌ ຄເຫຕ຺ວາ ປ໌ຕ຺ຕິໂກວ ຕິໂຍຊນໍ ຕໍ ມິຄມນຸພນ຺ຊີ។ ຑາເຕຕ຺ວາຕິ ຍສ຺ມາ ເອຕໍມິຄາ ຕິໂຍຊນເວຄາ ເອວ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺
ມາ ປ໌ຣິກ຺ຂິຕຊວໍ ຕໍ ມິຄໍ ອຸທກໍ ປ໌ວິສິຕ຺ວາ ຖິຕໍ ຑາເຕຕ຺ວາ។ ທ຺ວິຊາ ເຉຕ຺ວາ ຊນຸໂກຍິຍໍ ລເຄຕ຺ວາ ນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຄຈ຺ຉນ຺
ໂຕຕິ ອນຕ຺ຖິໂກປີ ມໍເສນ ‘‘ນາສກ຺ຊີ ມິຄໍ ຄເຫຕຸ’’ນ຺ຕິ ອປ໌ວາທໂມຈນຕ຺ຖໍ ທ຺ວິຊາ ຊິນ຺ນໍ ຊນຸໂກຍິຍໍ ລເຄຕ຺ວາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ។
ສນ຺ທຈ຺ຉາຍນ຺ຕິ ຑນຈ຺ຉາຍໍ ພຫລປ໌ຕ຺ຕປ໌ລາສໍ។

ຣຸກ຺ເຂ ອຊິວຕ຺ຖາ ເທວຕາຕິ ອາລຸອວກໍ ຍກ຺ຂໍ ສນ຺ຊາຍ ວທຕິ។ ໂສ ຫິ ມຫາຣາຊູນໍ ສນ຺ຕິກາ ວຣໍ ລກິຕ຺ວາ ມຊ຺ຊນ຺ຫິກສມເຍ
ຕສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ລາຍາຍ ຜຸຍ຺ໂຖກາສໍ ປ໌ວິຍ຺ເຖ ປາຕິໂນ ຂາທນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ປ໌ຍິວສຕິ។ ອາລຸອວກສ຺ສ ນິສີທນປ໌ລຸລງ຺ເກ ນິສີທີຕິ
ຍຕ຺ຖ ອກິລກ຺ຂິເຕສຸ ມງ຺ຄລທິວສາທີສຸ ອາລຸອວໂກ ນິສີທິຕ຺ວາ ສີຣີ ອນຸໂກຕິ, ຕສ຺ມີເຍວ ທິພ຺ພຣຕນປ໌ລຸລງ຺ເກ ນິສີທີ។ ອຕ຺ຕ
ໂນ ຄມເນ ອສມ຺ປ໌ຊ຺ຊມາເນ ‘‘ກຶ ນຸ ໂຂ ກາຣຕ’’ນ຺ຕິ ອາວຊ຺ເຊນ຺ຕາຕິ ຕທາ ກິຣ ສາຕາຄິຣເຫມວຕາ ກຄວນ຺ຕໍ ເຊຕວເນເຍວ
ວນ຺ທິຕ຺ວາ ‘‘ຍກ຺ຂສມາຄມໍ ຄມິສ຺ສາມາ’’ຕິ ສປ໌ຣິວາຣາ ນານາຍາເນຫິ ອາກາເສນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອາກາເສ ຈ ຍກ຺ຂານໍ ນ
ສພ຺ພຕ຺ຖ ມຄ຺ໂຄ ອຕ຺ຖິ, ອາກາສຍ຺ຖານິ ວິມານານິ ປ໌ຣິຫຣິຕ຺ວາ ມຄ຺ຄຍ຺ຖາເນເນວ ມຄ຺ໂຄ ໂຫຕິ, ອາລຸອວກສ຺ສ ປນ ວິມານໍ
ກູມຍ຺ຖໍ ສຸຄຸຕ຺ຕໍ ປາກາຣປ໌ຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ສຸສໍວິຫິຕທ຺ວາຣຍ຺ຍາລກໂຄປຸຣໍ ອຸປ໌ຣິ ກໍສຊາລສຌ຺ຉນ຺ນມຌ຺ຊູສາສທີສໍ ຕິໂຍຊນໍ ອຸພ຺
ເພເຊນ, ຕສ຺ສ ອຸປ໌ຣິ ມຄ຺ໂຄ ໂຫຕິ, ເຕ ຕໍ ປ໌ເທສມາຄມ຺ມ ຄນ຺ຕຸມສມຕ຺ຖາ ອເຫສຸໍ។ ພຸທ຺ຊານຌ຺ຫິ ນິສິນ຺ໂນກາສສ຺ສ ອຸປ໌ຣິກາ
ເຄນ ຍາວ ກວຄ຺ຄາ ໂກຈິ ຄນ຺ຕຸມສມຕ຺ໂຖ, ຕສ຺ມາ ອຕ຺ຕໂນ ຄມເນ ອສມ຺ປ໌ຊ຺ຊມາເນ ‘‘ກຶ ນຸ ໂຂ ກາຣຕ’’ນ຺ຕິ ອາວຊ຺ເຊສຸໍ។ ເຕ
ສໍ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສີຕິ ຍສ຺ມາ ອສ຺ສທ຺ຊສ຺ສ ສທ຺ຊາກຖາ ທຸກ຺ກຖາ ໂຫຕິ ທຸສ຺ສີລາທີນໍ ສີລກຖາທໂຍ ວິຍ, ຕສ຺ມາ ເຕສໍ ຍກ຺
ຂານໍ ສນ຺ຕິກາ ກຄວໂຕ ປ໌ສໍສໍ ສຸຕ຺ວາ ເອວ ອຄ຺ຄິມ຺ຫິ ປ໌ກ຺ຂິຕ຺ຕໂລຕສກ຺ຂຣາ ວິຍ ອພ຺ການ຺ຕເຣ ອຸປ຺ປ໌ນ຺ນໂກເປນ ປ໌ຍປ໌ຍາຍ
ມານຫທໂຍ ຫຸຕ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສີ។ ປ໌ພ຺ພຕກູຍນ຺ຕິ ເກລາສປ໌ພ຺ພຕກູຍໍ។

ອິໂຕ ປ໌ຍ຺ຖາຍ ອາລຸອວກຍຸທ຺ຊໍ ວິຕ຺ຖາເຣຕພ຺ພນ຺ຕິ ໂສ ກິຣ ມໂນສິລາຕເລ ວາມປາເທນ ຖຕ຺ວາ ‘‘ປ໌ສ຺ສຖ ທານິ ຕຸມ຺ຫາກໍ ວາ
ສຕ຺ຖາ ມຫານຸກາໂວ, ອຫໍ ວາ’’ຕີ ທກ຺ຂິຕປາເທນ ສຍ຺ຖິໂຍຊນມຕ຺ຕໍ ເກລາສກູຍປ໌ພ຺ພຕໍ ອກ຺ກມີ, ຕໍ ອໂຍກູຍປ໌ປ໌ຫໂຕ ວິຍ
ນິທ຺ຊນ຺ຕອຍປິຕ຺ໂຫ ປ໌ປ໌ຍິກາໂຍ ມຸຌ຺ຈີ។ ໂສ ຕຕ຺ຣ ຖຕ຺ວາ ‘‘ອຫໍ ອາລຸອວໂກ’’ຕີ ອຸຄ຺ໂຝເສສີ, ສກລຊມ຺ພຸທີປໍ ສທ຺ໂທ ຜຣີ។ ຕິ
ໂຍຊນສຫສ຺ສວິຕ຺ຖຕຫິມວາປີ ສມ຺ປ໌ກມ຺ປີ ຍກ຺ຂສ຺ສານຸກາເວນ។ ໂສ ວາຕມຕ຺ຫລໍ ສມຸຍ຺ຖາເປ໌ສີ ‘‘ເອເຕເນວ ສມຕໍ ປ໌ລາເປ໌ສ຺
ສາມີ’’ຕີ។ ເຕ ປຸຣຕ຺ຖິມາທີເກທາ ວາຕາ ສມຸຍ຺ຖຫິຕ຺ວາ ອຫ຺ຒໂຍຊນໂຍຊນທ຺ວິໂຍຊນຕິໂຍຊນປ຺ປ໌ມາຕານີ ປ໌ພ຺ພຕກູຍານີ ປ໌
ທາເລຕ຺ວາ ວນຄຈ຺ຉຣຸກ຺ຂາທີນີ ອຸມ຺ມູເລຕ຺ວາ ອາລຸອວິນຄຣໍ ປ໌ກ຺ຂນ຺ທາ ຊິຕ຺ຕຫຕ຺ຖິສາລາທີນີ ຈຸຕ຺ເຕນ຺ຕາ ລທນິຍ຺ຖກາ ອາ
ກາເສ ກເມນ຺ຕາ។ ກຄວາ ‘‘ມາ ກສ຺ສຈິ ອຸປ໌ໂຣໂຊ ໂຫຕູ’’ຕິ ອຊິຍ຺ຖາສີ។ ເຕ ວາຕາ ທສພລໍ ປ໌ຕ຺ວາ ຈີວຣກຕ຺ຕມຕ຺ຕມ຺ປີ ຈາເລ
ຕຸໍ ນາສກ຺ຂີສຸ។ ຕໂຕ ມຫາວສ຺ສໍ ສມຸຍ຺ຖາເປ໌ສີ ‘‘ອຸທເກນ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ສມຕໍ ມາເຣສ຺ສາມີ’’ຕີ។ ຕສ຺ສານຸກາເວນ ອຸປ໌ຣູປ໌ຣິ
ສຕປ໌ຍລສຫສ຺ສປ໌ຍລາທີເກທາ ວລາຫກາ ອຸຍ຺ຖຫິຕ຺ວາ ປ໌ວສ຺ສີສຸ។ ວຸຍ຺ຖິຊາຣາເວເຄນ ປ໌ຖວີ ລິທ຺ທາ ອໂຫສີ។ ວນຣຸກ຺ຂາທີນໍ

ອຸປ຺ຣິ ມໂຫໂພ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທສພລສ຺ສ ຈີວເຣ ອຸສ຺ສາວພິນ຺ທຸມຕ຺ຕມ຺ປິ ເຕເມຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ។ ຕໂຕ ປາສາທວສ຺ສໍ ສມຸຏ຺ຄາເປສິ។ ມໜ຺ຕານິ ມໜ຺ຕານິ ປພ຺ພຕກູຜານິ ຮູມາຍນ຺ຕານິ ປຊ຺ຊລນ຺ຕານິ ອາກາເສນາຄນ຺ຕ຺ວາ ທສພລໍ ປຕ຺ວາ ທິພ຺ພມາລາຄຸລຸ ອານິ ສມ຺ປຊ຺ຊີສຸ។ ຕໂຕ ປ຺ຫຣຓາວສ຺ສໍ ສມຸຏ຺ຄາເປສິ។ ເອກໂຕຘາຣາ ອຸກໂຕຘາຣາ ອສິສຕ຺ຕິຂຸຣປ຺ປາທໂຍ ຮູມາຍນ຺ຕາ ປຊ຺ຊລນ຺ຕາ ອາກາເສນາຄນ຺ຕ຺ວາ ທສພລສ຺ສ ປາທມູເລ ທິພ຺ພປຸປ຺ຜານິ ອເຫສຸໍ។

ຕໂຕ ອງ຺ຄາຣວສ຺ສໍ ສມຸຏ຺ຄາເປສິ។ ກິໍສຸກວຓ຺ຓາ ອງ຺ຄາຣາ ອາກາເສນາຄນ຺ຕ຺ວາ ທສພລສ຺ສ ປາທມູເລ ທິພ຺ພປຸປ຺ຜານິ ຫຸຕ຺ວາ ວິກິຣິສຸ។ ຕໂຕ ກຸກ຺ກຸລອວສ຺ສໍ ສມຸຏ຺ຄາເປສິ។ ອຈ຺ຈຸຓ຺ໂຫ ກຸກ຺ກຸໂລ ອາກາເສນາຄນ຺ຕ຺ວາ ທສພລສ຺ສ ປາທມູເລ ຈນ຺ທນ ຈຸຓ຺ຓໍ ຫຸຕ຺ວາ ນິປ຺ຕິ។ ຕໂຕ ວາລິກວສ຺ສໍ ສມຸຏ຺ຄາເປສິ។ ອຕິສຸຂຸມາ ວາລິກາ ຮູມາຍນ຺ຕາ ປຊ຺ຊລນ຺ຕາ ອາກາເສນາຄນ຺ຕ຺ວາ ທສພລສ຺ສ ປາທມູເລ ທິພ຺ພປຸປ຺ຜານິ ຫຸຕ຺ວາ ນິປ຺ຕີສຸ។ ຕໂຕ ກລລວສ຺ສໍ ສມຸຏ຺ຄາເປສິ។ ຕໍ ຮູມາຍນ຺ຕໍ ປຊ຺ຊລນ຺ຕໍ ອາກາເສນາຄນ຺ຕ຺ວາ ທສພລສ຺ສ ປາທມູເລ ທິພ຺ພຄນ຺ຘໍ ຫຸຕ຺ວາ ນິປ຺ຕິ។ ຕໂຕ ອນ຺ຘກາຣໍ ສມຸຏ຺ຄາເປສິ "ກິເສຕ຺ວາ ສມຓໍ ປລາເປສ຺ສາມີ"ຕິ។ ຈຕຸຣງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອນ຺ຘກາຣສທິສໍ ຫຸຕ຺ວາ ທສພລໍ ປຕ຺ວາ ສູຣິຍປ຺ປກາວິຫຕມິວນ຺ຘກາຣໍ ອນ຺ຕຣຘາຍິ។ ເອວໍ ຍກ຺ໂຂ ອິມາຫີ ນວຫີ ວາຕວສ຺ສປາສາຓປ຺ຫຣຓງ຺ຄາຣກຸກ຺ກຸລອວາລິກກລລນ຺ຘກາຣວຸຏ຺ຖີຫີ ກຄວນ຺ຕໍ ປລາເປຕຸມສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ນານາວິຘປ຺ປ຺ຫຣຓຫຕ຺ຖອເນກປ຺ປກາຣຣູປກູຕຄຓສມາກຸລາຍ ຈຕຸຣງ຺ຄິນິຍາ ເສນາຍ ສຍເມວ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິຄໂຕ។ ເຕ ກູຕຄຓາ ອເນກປ຺ປກາຣວິກາເຣ ກຕ຺ວາ "ຄຓ຺ຫຖ ຫນຖາ"ຕິ ກຄວໂຕ ອຸປ຺ຣິ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ວິຍ ຈ ໂຫນ຺ຕິ។ ອປີຈ ໂຂ ນິທ຺ຘນ຺ຕໂລຫປີຓ຺ໜໍ ວິຍ ມກ຺ຂິກາ ກຄວນ຺ຕໍ ອລ຺ລີຍິຕຸມສມຕ຺ຖາ ເອວ ອເຫສຸໍ។

ເອວໍ ສພ຺ພຣຕ຺ຕີ ອເນກປ຺ປກາຣວິກິສາກາຣທສ຺ສເນນປິ ກຄວນ຺ຕໍ ຈາເລຕຸມສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ອາລຸອວໂກ ຈິນ຺ເຕສິ – "ຍໍນູນາຫໍ ເກນຈິ ອເຊຍ຺ຍໍ ທຸສ຺ສາວຸຘໍ ມຸຍ຺ເຈຍ຺ຍ"ນ຺ຕິ។ ສເຈ ຫິ ໂສ ທຸຍ຺ໂຖ ອາກາເສ ຕໍ ທຸສ຺ສາວຸຘໍ ມຸຍ຺ເຈຍ຺ຍ, ທ຺ວາທສ ວສ຺ສານິ ເທໂວ ນ ວສ຺ເສຍ຺ຍ។ ສເຈ ປຖວິຍໍ ມຸຍ຺ເຈຍ຺ຍ , ສພ຺ພຣຸກ຺ຂຕິຓາທີນິ ສຸສ຺ສິຕ຺ວາ ທ຺ວາທສວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ນ ປຸນ ຣຸເຫຍ຺ຍຸໍ។ ສເຈ ສມຸທ຺ເທ ມຸຍ຺ເຈຍ຺ຍ, ຕຕ຺ຕກປາເລ ອຸທກພິນ຺ທຸ ວິຍ ສພ຺ພໍ ສຸສ຺ເສຍ຺ຍ។ ສເຈ ສິເນຣຸປພ຺ພເຕ ມຸຍ຺ເຈຍ຺ຍ, ຂຓ຺ຑາຂຓ຺ຑໍ ຫຸຕ຺ວາ ວິກິເຣຍ຺ຍ។ ໂສ ເອວໍມຫານຸກາວໍ ທຸສ຺ສາວຸຘໍ ອຸຕ຺ຕຣິສາຜກໍ ມຸຍ຺ຈິຕ຺ວາ ອຄ຺ຄເຫສິ។ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ທສສຫສ຺ສິໂລກຘາຕຸເທວຕາ ເວເຄນ ສນ຺ນິປ຺ຕີສຸ "ອຊ຺ຊ ກຄວາ ອາລຸອວກໍ ທເມສ຺ສຕິ, ຕຕ຺ຖ ຘມ຺ມໍ ໂສສ຺ສາມາ"ຕິ។ ຍຸທ຺ຘທສ຺ສນກາມາປິ ເທວຕາ ສນ຺ນິປ຺ຕີສຸ។ ເອວໍ ສກລມ຺ປີ ອາກາສໍ ເທວຕາຫີ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ອໂຫສິ។ ອຖາລຸອວໂກ ກຄວໂຕ ສມີເປ ອຸປ຺ຣູປ຺ຣິ ວິຈຣິຕ຺ວາ ວຕ຺ຖາວຸຘໍ ມຸຍ຺ຈິ ។ ຕໍ ອສນິຈກ຺ກໍ ວິຍ ອາກາເສ ເກຣວສທ຺ທໍ ກໂຣນ຺ຕໍ ຮູມາຍນ຺ຕໍ ປຊ຺ຊລນ຺ຕໍ ກຄວນ຺ຕໍ ປຕ຺ວາ ຍກ຺ຂສ຺ສ ມານ ມທ຺ທນຕ຺ຖໍ ປາທປຸຍ຺ຉນໂຈລອໍ ຫຸຕ຺ວາ ປາທມູເລ ນິປ຺ຕິ។ ອາລຸອວໂກ ຕໍ ທິສ຺ວາ ຉິນ຺ນວິສາໂຓ ວິຍ ອຸສໂກ, ອຸທ຺ຘຕທາໂຖ ວິຍ ສປ຺ໂປ ນິຕ຺ເຕໂຊ ນິມ຺ມໂທ ນິປາຕິຕມານທ຺ຘໂຊ ອໂຫສິ។ ເອວມິທໍ ອາລຸອວກຍຸທ຺ຘໍ ວິຕ຺ຖາເຣຕພ຺ພໍ។

ອຍຸຖ ປຍ຺ເຫ ປຸຈ຺ຉິຕິ –

"ກີ ສູຘ ວິຕ຺ຕໍ ປຸຣິສສ຺ສ ເສຍ຺ຖໍ,

ກີ ສຸ ສຸຈິຓ຺ຓໍ ສຸຂມາວຫາຕິ;

ກີ ສຸ ຫເວ ສາທຸຕຣໍ ຣສານໍ,

ກຖໍ ຊີວີ ຊີວິຕມາຫຸ ເສຍ຺ຖ"ນ຺ຕິ។ (ສໍ។ ນິ។ ໑໗໘໖; ສຸ។ ນິ។ ໑໘໖) –

ອາທິນາ ອຍຸຖ ປຍ຺ເຫ ປຸຈ຺ຉິ។ ສຕ຺ຖາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສີຕິ –

"ສທ຺ຘີຘ ວິຕ຺ຕໍ ປຸຣິສສ຺ສ ເສຍ຺ຖໍ,

ຘມ຺ໂມ ສຸຈິຓ຺ໂຓ ສຸຂມາວຫາຕິ;

ສຈ្ចំ ໜເວ ສາທុຕຣំ ຣສານំ,

ປ័ស្ឈាឱីវិ ឱិវិតមាឃុ ເສឈ្ធ''ນ្តិ។ (ສំ។ និ។ ១៧៨៦; សុ។ និ។ ១៣៨) –

ອາທិນາ វិសុឝ្ឱឝិ។ វិភ្ភអ្ហមានាយាតិ ອຈ្ចន្តំ ປរិເທວមានាយ។

មហានាមសក្កវត្ថុ

៨៥៨។ ປ័ស្ចមេ សត្ថា តតោ បរំ ປវិស្សំ នាហាសីតិ សំວច្ឆរតោ បរំ សិក្ខាបទបស្ឈត្តិយា បច្ចយប្បវារណាសាទិយនស្ស វារិតត្តា ''ປវិស្សំ នាហាសី''តិ វុត្តំ។ តត្ថា ហិ ກຄວາ តតិយវារេបិ មហានាមេន សក្កេន ''ឥច្ឆាមហំ, ភន្តេ, សង្ឃំ យាវជីវំ ເភសជ្ជេន ປວາເរតុ''ន្តិ (បាចិ។ ៣០៨-៣០៥) វុត្តេ ''សាធុ សាធុ, មហានាម, តេន ហិ ត្វំ, មហានាម, សង្ឃំ យាវជីវំ ເភសជ្ជេន ປວາເរហិ''តិ ປវិស្សំ ອហាសិເຍວ។ ເອວំ ປវិស្សំ ហត្វា ປច្ឆា ឆព្វគ្គិយេហិ ភិក្ខូហិ មហានាមស្ស សក្កស្ស វិເຫឋិតភាវំ សុត្វា ឆព្វគ្គិយេ ភិក្ខូ វិគរហិត្វា សិក្ខាបទំ ປស្ឈបេសិ ''ອគិលានេន ភិក្ខុនា ចាតុមាសប្បច្ចយបវារណា សាទិតព្ពា ອញ្ញត្រ ປុនប្បវារណាយ ອញ្ញត្រ និច្ចប្បវារណាយ។ តតោ ເច ឧត្តរិ សាទិເយយ្យ, បាចិត្តិយ''ន្តិ។ តស្មា ប្ជរំ អនុញ្ញានិត្វាបិ ປច្ឆា សិក្ខាបទបញ្ញាបនេន វារិតត្តា ''ປវិស្សំ នាហាសី''តិ វុត្តំ។

ឧគ្គគហបត្យាទិវត្ថុ

៨៥៩-៨៦៦។ ឆដ្ឋសត្តមអដ្ឋមនវមានិ សុវិញ្ញេយ្យានេវ។

នកុលបិតុគហបតិវត្ថុ

៨៥៧។ ទសមេ សុសុមារគិរិនគរេតិ ເອວំនាមកេ នគរេ។ តស្ស ກិរ នគរស្ស វត្ថុបរិគ្គហទិវសេ ອវិទូរេ ឧទករហេ សុសុមារោ សទ្ទមកាសិ, គិរំ និច្ឆារេសិ។ ອຖ នគរេ ອននុតរាຍេន មាបិតេ តមេວ សុសុមារគិរករណំ សុភនិមិត្តំ កត្វា ''សុសុមារគិរិ''ត្វេວស្ស នាមំ ອកំសុ។ ເកចិ ປន ''សុសុមារសណ្ឋានត្តា សុសុមារោ នាម ເອកោ គិរិ, សោ តស្ស នគរស្ស សមីបេ, តស្មា តំ សុសុមារគិរិ ເອតស្ស ອត្ថីតិ សុសុមារគិរីតិ វុច្ចតី''តិ វទន្តិ។ ເភសកលាវនេតិ ເភសកឡាមានកេ វនេ។ ''ເភសកលាវនេ''តិបិ បាឋោ។ កថំ ປន ភគវតិ ເនសំ ປុត្តសញ្ញា ປតិដ្ឋាសីតិ ອាហ – ''ອយំ ກិរា''តិអាទិ។ ហទយស្សេវ ហរា ອានិតាតិ មេ ហទយស្សេວ សតោ ហរា ອានិតាតិ ອត្ថោ។ ອតិចរិតាតិ ອតិក្កមិត្វា ចរន្តោ។

(ឆដ្ឋេតហត្តុវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។)

ឧបាសកបាលិសំវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១៨។ ເອតទគ្គវគ្គោ

(១៨) ៧។ សត្តមេតទគ្គវគ្គវណ្ណនា

សុជាតាវត្ថុ

៨៦៣។ ឧបាសិកាបាលិសំវណ្ណនាយ ປឋមំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ។

វិសាខាវត្ថុ

໘໕໙ຯ ທຸຕິເຍ ມຫາລຕາປສາສນສ຺ສາຕິ ມຫາລຕາປິລຸອນ຺ຣນສ຺ສຯ ຕສ຺ມິຍ຺ຈ ປິລຸອນ຺ຣເນ ຈຕ຺ໂສ ວຊິຣນາລຸອິໂຍ ອຸປໂຍຄ຺ອຄມ຺ສຸຯ ມຸຕ຺ຕານ຺ ເອກາທສ ນາລຸອິໂຍ, ປວາລຸອສ຺ສ ທ຺ວາວີສຕິ ນາລຸອິໂຍ, ປທຸມຣາຄມຕີນ຺ ເຕຕ຺ຕີສ ນາລຸອິໂຍຯ ອິຕິ ເອເຕ ຫິ ຈ ອຍ຺ເຍຫິ ຈ ອິນ຺ທນີລາທີຫິ ນີລປີຕໂລຫິໂຕທາຕມຍ຺ຊິຍ຺ຄສາມກພຣວຕ຺ຕາວເສນ ສຕ຺ຕວຕ຺ເຕາຫິ ວຣຣຕເນຫິ ນິຍ຺ຄານ຺ອຄມາສິ, ຕ຺ ສີເສ ປຜິມຸກ຺ກ຺ ຍາວ ປາທປີຍ຺ຄິຍາ ກສ຺ສຕິ, ປຍ຺ຈນ຺ນ຺ ຫຕ຺ຖີນ຺ ພລ຺ ຊາຣຍມານາວ ນ຺ ອິຕ຺ຖີ ຊາເຣຕ຺ ສກ຺ໂກຕິຯ ອນ຺ໂຕອຄ຺ຄິ ພຫິ ນ ນິຫຣິຕພ຺ໂພຕິອາທີນ຺ ອຕ຺ໂຖ ອຸປຣິ ອາວິ ກວິສ຺ສຕິຯ ເສສເມຕ຺ຖ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວຯ

ຊຊ຺ຊຕ຺ຕຣາ-ສາມາວຕີວຕ຺ຖ຺

໘໖໐-໘໖໑ຯ ຕຕິຍຈຕ຺ຕ຺ເຖສຸ ປາຍາສສ຺ສາຕິ ພຫລຕຣສ຺ສ ປາຍາສສ຺ສຯ ຕ຺ ປາຍາສ຺ ກຸຍ຺ຊນ຺ເຕສູຕິ ຕ຺ ພຫລຕຣ຺ ຄຣຸສິນິທ຺ຣ຺ ປາຍາສ຺ ກຸຍ຺ຊນ຺ເຕສຸຯ ຊີຣາເປຕ຺ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕຕິ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ອປ຺ປາຫາຣຕາຍ ມນ຺ທຄຫຕິກຕ຺ຕາ ຊີຣາເປຕ຺ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕຯ ວາລຸອມິຄຍ຺ຄາເນຕິ ວາລຸອມິເຄຫິ ອຣິຍ຺ຄິຕຍ຺ຄາເນຯ ອນຸວິຊ຺ຊນ຺ໂຕຕິ ວິຈາເຣນ຺ໂຕຯ ສາລາຕິ ນລຸອກາຣສາລາຯ ມຸຊາ ນ ກຣິສ຺ສຕີຕິ ມູລຸຍ຺ ວິນາ ນ ກຣິສ຺ສຕິຯ ອາລິມ຺ເປສີຕິ ອຄ຺ຄິ ອທາສິ, ອຄ຺ຄິ ຊາເລສີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເປກ຺ຂາຕິ ອາຄເມຫິຯ ອຸປຣິສມ຺ປທາຕິ ສຣີຣສມ຺ປຕ຺ຕິຯ ວຜຣຸກ຺ຂ຺ ປຕ຺ວາຕິ ນິຄ຺ໂຣຣຣຸກ຺ຂ຺ ປຕ຺ວາຯ ສຸວຕ຺ຕກາຍເກາຕິ ສຸວຕ຺ຕວລເຍຯ ອພ຺ກ຺ ເມຕິ ເມ ອວຫ຺ຌີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອນ຺ໂຕ ອໂສເຣຕ຺ວາຕິ ປຕ຺ຕສາລາຍ ອນ຺ໂຕ ກສ຺ສຈິ ອຕ຺ຖີກາວ຺ ວາ ນຕ຺ຖີກາວ຺ ວາ ອນຸປຊາເຣຕ຺ວາຯ ເສສ຺ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວຯ

ອຸຕ຺ຕຣານນ຺ທມາຕາວຕ຺ຖ຺

໘໖໒ຯ ປຍ຺ຈເມ ອຸປນິສ຺ສຍ຺ ທີສ຺ວາຕິ ອິມີນາ ຍຖາ ວິເສສາຊິຄມສ຺ສ ສຕິປິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນປຈ຺ຈຍສມວາເຍ ອວສ຺ສ຺ ອຸປນິສ຺ສຍສມ຺ປທາ ອິຈ຺ຊິຕພ຺ພາ, ເອວ຺ ທິຍ຺ຄຊມ຺ມເວທນີຍກາເວນ ວິປຈ຺ຈນກສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສປິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສມວາໂຍ ວິຍ ອຸປນິສ຺ສຍສມ຺ປທາປິ ສວິເສສາ ອິຈ຺ຊິຕພ຺ພາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຕຖາ ຫິ ອຸກ຺ກ຺ສຄຕສປ຺ປຸຣິສູປນິສ຺ສຍໂຍນິໂສມນສິກາເຣສຸ ລພ຺ກມາເນສຸປິ ອຸປນິສ຺ສຍຣຫິຕສ຺ສ ວິເສສາຊິຄໂມ ນ ສມ຺ປຊ຺ຊເຕວາຕິຯ ກປ຺ປີຍ຺ ກຕ຺ວາຕິ ຍຖາ ກປ຺ປີຍ຺ ໂຫຕິ, ຕຖາ ກຕ຺ວາຯ ປຕ຺ເຕ ປຕິຍ຺ຄເປຍ຺ຍາຕິ ອາຫາຣ຺ ທານມຸເຂ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຍ຺ຍຯ ຕີຫິ ເຈຕນາຫີຕິ ປຸພ຺ພກາຄມຸຍ຺ຈອນຸໂມທນາເຈຕນາຫິຯ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕ຺ –

‘‘ປຸພ຺ເພວ ທານາ ສຸມໂນ, ທທ຺ ຈິຕ຺ຕ຺ ປສາທເຍ;

ທຕ຺ວາ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ, ເອສາ ປຸຍ຺ຍສ຺ສ ສມ຺ປທາ’’ຕິຯ (ອ. ນິ. ໖.໓໗; ເປ. ວ. ໓໐໘);

ຕວມ຺ ສນ຺ຊາເຣຫີຕິ ‘‘ອຊ຺ຊ ກຕ຺ຕ຺ ຈິຣາຍິຕ’’ນ຺ຕິ ໂກຊໂຕ ຕວ ຈິຕ຺ຕ຺ ສນ຺ຊາເຣຫິ, ມາ ກຸຊ຺ຊີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂອໂລກິໂຕໂລກິຕຍ຺ຄານ຺…ເປ… ສມ຺ປຣິກິຕ຺ຕ຺ ວິຍ ອໂຫສີຕິ ເຕນ ກສິຕຍ຺ຄານ຺ ສພ຺ພ຺ ສຸວຕ຺ຕກາວາປຕ຺ຕິຍາ ມຫາໂກສາຕກີປຸປ຺ເຜຫິ ສຍ຺ຉນ຺ນ຺ ວິຍ ອໂຫສິຯ ຕາທິເສຕິ ຕຍາ ສທິເສຯ ນ ໂກເປມີຕິ ນ ວິນາເສມິ, ຊາຕິຍາ ນ ຫີລຸເອມິຯ ປູຊ຺ ກໂຣຕີຕິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຊສ຺ສ ປູຊ຺ ກໂຣຕິຯ ອນ຺ຕຣວຕ຺ຖຸນ຺ຕິ ເຄຫງຄຕ຺ຯ ໂກຕິ ສມ຺ໂພຊເນ ນິປາໂຕຯ ເຊຕິ ອວຍ຺ຌາລປນ຺ຯ ສຍ຺ ອຣິຍສາວິກາກາວ ໂຕ ສຕ຺ຖຸວເສນ ‘‘ສປິຕິກາ ຊິຕາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ສຕ຺ຖຸ ສມ຺ມຸຂາ ຊມ຺ມສ຺ສວເນນ ຕສ຺ສາ ວິເສສາຊິຄມ຺ ປຈ຺ຈາສີສນ຺ຕີ ‘‘ທສພເລ ຂມນ຺ເຕເຍວ ຂມິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອາຫຯ ກທຣິຍນ຺ຕີ ຖທ຺ຊມຈ຺ຉຣີຯ

ສຸປ຺ປວາສາວຕ຺ຖ຺

໘໖໓ຯ ຉຍ຺ເຄ ປຕີຕທາຍິການນ຺ຕີ ປຕີຕຣສວຕ຺ຖູນ຺ ທາຍິການ຺ຯ ອາຍຸໂນ ຄິຕິເຫຕຸ໌ ໂກຊນ຺ ເທນ຺ຕີ ອາຍ຺ຸ ເທຕິ ນາມຯ ເອສ ນໂຍ ວຕ຺ຕ຺ ເຫຕີຕິອາທີສຸຯ ເຕນາຫ – ‘‘ປຍ຺ຈ ຄານານີ’’ຕິຯ ກມ຺ມສຣິກ຺ຂກຍ຺ເຈຕ຺ ຜລນ຺ຕີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອາຍ຺ຸ ໂຂ ປນ ທຕ຺ວາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ທຕ຺ວາຕີ ທານເຫຕຸຯ ກາຄີນີຕີ ກາຄວຕີ ລທ຺ຊ຺ ກພ຺ພາຯ

ສຸປ຺ປີຍາວຕ຺ຖ຺

໘໖໔ຯ ສຕ຺ຕເມ ອູຣຸມ຺ສໍ ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ທາສິຍາ ອທາສີຕິ ອາຄຕຜລາ ວິຎ຺ຎາຕສາສນາ ອຣິຍສາວິກາ ອຕ຺ຕໂນ ສຣີຣທຸກ຺ຂໍ ອຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ໂຣຄວູປສມເມວ ປຈ຺ຈາສີສນ຺ຕີ ອຕ຺ຕໂນ ອູຣຸມ຺ສໍ ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ທາສິຍາ ອທາສິຯ ສຕ຺ຖາປິ ຕສ຺ສາ ຕຖາປວຕ຺ຕໍ ອຊ຺ຌາສຍສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ທິສ຺ວາ ''ມມ ສມ຺ມຸຂີຠາວູປຄມເນເນວສ຺ສາ ວໂຓ ຣຸຫິຕ຺ວາ ສຎ຺ຉວິ ຊາຍຕິ, ຜາສຸກາໂວ ໂຫຕີ''ຕິ ຈ ທິສ຺ວາ ''ປກ຺ໂກສຖ ນ''ນ຺ຕິ ອາຫຯ ສາ ຈິນ຺ເຕສີຕິ ''ສພ຺ພໂລກສ຺ສ ຫິຕານຸກມ຺ປໂກ ສຕ຺ຖາ ນ ມໍ ທຸກ຺ຂາເປຕຸໍ ປກ຺ໂກສຕິ, ອຕ຺ເຖຕ຺ຖ ກາຣຓ''ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕສິຯ ອຕ຺ຕນາ ກຕກາຣຓໍ ສພ຺ພໍ ກເຖສີຕິ ພຸທ຺ຘານຸຠາວວິຠາວນຕ຺ຖໍ ກເຖສິ, ນ ອຕ຺ຕໂນ ທຬ຺ຫຊ຺ຌາສຍຕາຍ ວິຠາວນຕ຺ຖໍຯ ຄິລານຸປຏ຺ຐາກີນໍ ອຄ຺ຄຏ຺ຐາເນ ຐເປສີຕິ ອຄຓິຕຕ຺ຕທຸກ຺ຂາ ຄິລານານໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ເຄລຎ຺ຎວູປສມເນ ຍຸຕ຺ຕປ຺ປຍຸຕ຺ຕາຕິ ຄິລານຸປຏ຺ຐາກີນໍ ອຄ຺ຄຏ຺ຐາເນ ຐເປສີຕິຯ

ກາຕິຍານີວຕ຺ຖຸ

໘໖໕ຯ ອຏ຺ຐເມ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສນ຺ນານນ຺ຕິ ຣຕນຕ຺ຕຍຄຸເຓ ຍາຖາວໂຕ ຎຕ຺ວາ ປສນ຺ນານໍ, ໂສ ປນສ຺ສ ປສາໂທ ມຄ຺ເຄນາຄຕຕ຺ຕາ ເກນຈິ ອກມ຺ປນີໂຍຯ ອຘິຄເຕນາຕິ ມຄ຺ຄາຘິຄເມເນວ ອຘິຄເຕນຯ ''ອວິຄເຕນາ''ຕິ ວາ ປາໂຐ, ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ ''ກທາຈິ ອວິຄຈ຺ຉນ຺ເຕນາ''ຕິຯ ໂສ ອປ຺ປຘໍສິໂຍ ຈ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ – ''ອຘິຄເຕນ ອຈລປ຺ປສາເທນາ''ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ກາຍສກ຺ຂີ ກຕ຺ວາຕິ ປມຸຂໍ ກຕ຺ວາ, ວຈນຕ຺ໂຖ ປນ ນາມກາເຍນ ເທສນາຍ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉນວເສນ ສກ຺ຂິຠູຕໍ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຸມ຺ມຄ຺ຄໍ ຂນິຕ຺ວາຕິ ຆຣສນ຺ຘິຈ຺ເຉທເນນ ອນ຺ໂຕປວິສນມຄ຺ຄໍ ຂນິຕ຺ວາຯ ທຸລ຺ລຠສ຺ສວນ຺ຕິ ທຸລ຺ລຠສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວນໍຯ ມຫາປຖວີ ປວິສິຕພ຺ພາ ຠເວຍ຺ຍາຕິ ອວີຈິປ຺ປເວສນໍ ວທຕິຯ

ນກຸລມາຕາວຕ຺ຖຸ

໘໖໖ຯ ນວເມ ວິສ຺ສາສກຖເນເນວ ນກຸລມາຕາ ນກຸລປິຕາ ຈ ສຕ຺ຖຸວິສ຺ສາສິກາ ນາມ ຊາຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ – ''ວິສ຺ສາສິການນ຺ຕິ ວິສ຺ສາສກຖໍ ກເຖນ຺ຕີນໍ ອຸປາສິການ''ນ຺ຕິຯ ຄຫປຕານີຕິ ເຄຫສາມິນີຯ ວຸຕ຺ຕເມວາຕິ ອຸປາສກປາຬິຍໍ ນກຸລປິຕຸກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ

ກາຬີກຸຣຣຆຣິກາວຕ຺ຖຸ

໘໖໗ຯ ທສເມ ອນຸສ຺ສເວເນວາຕິ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ຣູປທສ຺ສເນນ ສຕ຺ຖຸ ສມ຺ມຸຂາ ຘມ຺ມສ຺ສວເນນ ຈ ວິນາ ເກວລໍ ອນຸສ຺ສວເນເນວ ປຣສ຺ສ ວຈນໍ ອນຸຄຕສ຺ສວເນເນວ ອຸປ຺ປນ຺ເນນ ປສາເທນຯ ອນຸສ຺ສວິກປ຺ປສາທນ຺ຕິ ອນຸສ຺ສວໂຕ ອາຄຕປ຺ປສາທໍຯ

(ສຕ຺ຕມເອຕທຄ຺ຄວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ)

ອຸປາສິກາປາຬິສໍວຓ຺ຓນາ ສມຕ຺ຕາຯ

ນິຏ຺ຐິຕາ ຈ ມໂນຣຖປູຣຓີຍາ

ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣນິກາຍ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ເອຕທຄ຺ຄວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາຍ ອນຸຕ຺ຕານຕ຺ຖທີປນາຯ

໑໕. ອຏ຺ຐານປາຬິ (ປຐມວຄ຺ຄ)

(໑໕) ໑. ອຏ຺ຐານປາຬິ-ປຐມວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ

໒໖໘. ອຏ຺ຐານປາຬິວຓ຺ຓນາຍ ອວິຊ຺ຊມານໍ ຐານໍ ອຏ຺ຐານໍ, ນຕ຺ຖິ ຐານນ຺ຕິ ວາ ອຏ຺ຐານໍ. ອນວກາໂສຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍ. ຕທຕ຺ຖນິທສ຺ສນເມວ ຫິ 'ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີ'ຕິ ວຈນນ຺ຕິ. ເຕນາຫ – 'ອຸຠເຍນປີ'ຕິອາທີ. ຍນ຺ຕິ ກາຣຓຕ຺ເຖ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍ. ເຫຕຸອຕ຺ໂຖ ເຈຕ຺ຖ ກາຣຓຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ – 'ຍນ຺ຕິ ເຍນ ກາຣເຓນາ'ຕິ. ອຸກ຺ກຏ຺ຐນິທ຺ເທເສເນຕ຺ຖ ທິຏ຺ຐິສມ຺ປຕ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ – 'ມຄ຺ຄທິຏ຺ຐິຍາ ສມ຺ປນ຺ໂນ'ຕິ. ກຸໂຕ ປນາຍມຕ຺ໂຖ ລພ຺ຠຕີຕິ? ລິງ຺ຄໂຕ, ລິງ຺ຄໍ ເຈຕ຺ສ຺ສ ນິຈ຺ຈໂຕ ອຸປຄມນປ຺ປຏິກ຺ເຂໂປ. ຈຕຸຠູມເກສູຕິ ອິທໍ ຈຕຸຕ຺ຖຠູມກສງ຺ຂາຣານໍ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ວິສຍຠາວູປຄມນໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ປນ ເຕ ອາຣພ຺ຠ ນິຈ຺ຈໂຕ ອຸປຄມນສພ຺ຠາວໂຕ. ວກ຺ຂຕິ ຫິ 'ຕທຠາເວ ຈຕຸຕ຺ຖຠູມກສງ຺ຂາຣາ ປນາ'ຕິອາທີນາ. ອຠິສງ຺ຂຕສງ຺ຂາຣອຠິສງ຺ຂຣຓກສງ຺ຂາຣານໍ ສປ຺ປເທສຕ຺ຕາ ນິປ຺ປເທສສງ຺ຂາຣຄ຺ຄຫຓຕ຺ຖໍ 'ສງ຺ຂຕສງ຺ຂາເຣສູ'ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ໂລກຸຕ຺ຕຣສງ຺ຂາຣານໍ ປນ ນິວຕ຺ຕເນ ກາຣຓໍ ສຍເມວ ວກ຺ຂຕິ. ເອຕໍ ກາຣຓໍ ນຕ຺ຖີຕິ ຕຖາ ອຸປຄມເນ ເສຕຸຆາໂຕ ນຕ຺ຖິ. ເຕຊຸສ຺ສທຕ຺ຕາຕິ ສໍກິເລສວິທ຺ຘມນເຕຊສ຺ສ ອທິກຠາວໂຕ. ຕຖາ ຫິ ເຕ ຄມ຺ຠີຣຠາເວນ ທຸທ຺ທສາ ອກຸສລານໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ. ອິທໍ ປນ ປກຣຓວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ. ອປ຺ປຫີນວິປ຺ລ຺ລາສານຎ຺ຫິ ສນ຺ຕາເນສຸ ກຸສລຊ຺ຌານມ຺ປີ ເຕ ອາຣມ຺ມຓໍ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ.

໒໖໙. ອສຸເຂ ສຸຂນ຺ຕິ ວິປ຺ລ຺ລາໂສ ຈ ອິທ ສຸຂໂຕ ອຸປຄມນສ຺ສ ຐານນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ 'ເອກນ຺ຕ…ເປ… ອຕ຺ຕທິຏ຺ຐິວເສນາ'ຕິ ປຊານທິຏ຺ຐິມາຫ. ຄູຖນ຺ຕິ ຄູຖຏ຺ຐານໍ, ທິຏ຺ຐິຍາ ນິພ຺ພານສ຺ສ ອວິສຍຠາໂວ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ໂຕ ເອວາຕິ ກສິຓາທິປຓ຺ຓຕ຺ຕິສງ຺ຄຫຕ຺ຖນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

໒໗໐. ປຣິຈ຺ເຈໂທຕິ ປຣິຈ຺ຈິນ຺ທນໍ ປຣິຈ຺ຈິຊ຺ຊ ຕສ຺ສ ຄຫຓໍ. ສ຺ວາຍໍ ເຍສຸ ນິຈ຺ຈາທິໂຕ ອຸປຄມນໍ ສມ຺ຠວຕິ, ເຕສໍ ວເສນເຍວ ກາຕພ຺ໂພຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ 'ສພ຺ພວາເຣສຸ ວາ'ຕິອາທິມາຫ. ສພ຺ພວາເຣສູຕິ 'ນິຈ຺ຈໂຕ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາ'ຕິອາທິນາ ອາຄເຕສຸ ສພ຺ເພສຸ ສຸຕ຺ຕປເທເສສຸ. ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ຫີຕິ ຫິ-ສທ຺ໂທ ເຫຕຸອຕ຺ໂຖ. ຍສ຺ມາ ຍໍ ຍໍ ສງ຺ຂາຣໍ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ນິຈ຺ຈາທິວເສນ ຄຓ຺ຫາຕິ, ຕໍ ຕໍ ອຣິຍສາວໂກ ອນິຈ຺ຈາທິວເສນ ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ຍາຖາວໂຕ ຊານນ຺ໂຕ ຕໍ ຄາຫໍ ຕໍ ທິຏ຺ຐິໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕິ, ຕສ຺ມາ ຍຕ຺ຖ ຄາໂຫ, ຕຕ຺ຖ ວິສ຺ສຊ຺ຊນາຕິ ຈຕຸຠູມກສງ຺ຂາຣາ ອິທ ສງ຺ຂາຣຄ຺ຄຫເຓນ ນ ຄຍ຺ຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໒໗໑. ປຸຕ຺ຕສມ຺ພນ຺ເທນ ມາຕຸປິຕຸສມ຺ຎາ, ທຕ຺ຕກິຕ຺ຕິມາທິວເສນປິ ປຸຕ຺ຕໂວຫາໂຣ ໂລເກ ທິສ຺ສຕີ, ໂສ ຈ ໂຂ ປຣິຍາເຍນາຕິ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ສິທ຺ຘໍ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ – 'ຊນິກາວ ມາຕາ, ຊນໂກວ ປິຕາ'ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຖາ ອານນ຺ຕຣິຍກມ຺ມສ຺ສ ອທິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ 'ມນຸສ຺ສຠູໂຕວ ຂີຓາສໂວ ອຣຫາຕິ ອທິປ຺ເປໂຕ'ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. 'ອຏ຺ຐານເມຕ'ນ຺ຕິອາທີນາ 'ມາຕຸອາທີນໍເຍວ ຊີວິຕາ ໂວໂຣປເນ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ອຠພ຺ພຠາວທສ຺ສນໂຕ ຕທຎ຺ຎໍ ອຣິຍສາວໂກ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕີຕິ ອິທໍ ອຕ຺ຖໂຕ ອາປນ຺ນເມວາ'ຕິ ມຎ຺ຎມາໂນ ວທຕິ – 'ກິໍ ປນ ອຣິຍສາວໂກ ອຎ຺ຎໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຍ຺ຍາ'ຕິ? 'ອຏ຺ຐານເມຕໍ ອນວກາໂສ, ຍໍ ທິຏ຺ຐິສມ຺ປນ຺ໂນ ປຸຄ຺ຄໂລ ສຎ຺ຈິຈ຺ຈ ປາຓໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຍ຺ຍ, ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີ'ຕິ ວຈນໂຕ 'ເອຕມ຺ປິ ອຏ຺ຐານ'ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຕເນວາຫ – 'ສເຈ ຫີ'ຕິອາທີ. ເອວໍ ສນ຺ເຕ ກສ຺ມາ 'ມາຕຣ'ນ຺ຕິອາທີນາ ວິເສເສຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ – 'ປຸຖຸຊ຺ຊນຠາວສ຺ສ ປນາ'ຕິອາທີ. ຕຕ຺ຖ ພລທີປນຕ຺ຖນ຺ຕິ ສທ຺ຘາທິພລສມນ຺ນາຄມທີປນຕ຺ຖໍ. ອຣິຍມຄ຺ເຄນາຄຕສທ຺ຘາທິພລວເສນ ຫິ ອຣິຍສາວໂກ ຕາທິສໍ ສາວຊ຺ຊໍ ນ ກໂຣຕີຕິ.

໒໗໕. ປຎ຺ຈຫິ ກາຣເຓຫີຕິ ອິທເມຕ຺ຖ ນິປ຺ຜາທການິ ເຕສໍ ປຸພ຺ພຠາຄິຍານິ ຈ ກາຣຓານິ ກາຣຓຠາວສາມຎ຺ເຎນ ເອກຊ຺ຌໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ປນ ສພ຺ເພສໍ ສມານໂຍຄກ຺ຂມຕ຺ຕາ. ອາກາເຣຫີຕິ ກາຣເຓຫິ. ອນຸສ຺ສາວເນນາຕິ ອນຸຣູປໍ ສາວເນນ. ໂກທສ຺ສ ອນຸຣູປໍ ຍຖາ ໂກໂທ ໂຫຕິ, ເອວໍ ຠິນ຺ທິຕພ຺ພານໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ອຕ຺ຕໂນ ວຈນສ຺ສ ສາວເນນ ວິຎ຺ຎາປເນນ. ເຕນາຫ – 'ນນຸ ຕຸມ຺ເຫ'ຕິອາທີ. ກຓ຺ຓມູເລ ວຈີເຠທໍ ກຕ຺ວາຕິ ເອເຕນ ປາກຏໍ ກຕ຺ວາ ເຠທກຣວຕ຺ຖຸທີປນໍ ໂວຫາໂຣ, ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕໂນ ນິຈ຺ຉິຕມຕ຺ຖໍ ຣຫສ຺ສວເສນ ວິຎ຺ຎາປນໍ ອນຸສ຺ສາວນນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ.

ກມ្មມេວ ອុທុເທោສ ວາ ປ៉ាណុតិ ពេທិ ສງ្ឃເភທສិທុឌិດ ວុត្តំ, ອិຕេຣ ປ៉ນ ពេສំ ສមុភារភូតា។ ពេນាຫ – ‘‘ໂວ ຫារា’’ពិອាທិ។ ຕត្ថាតិ ໂວຫារេសុ។ ຈុតិອនុតរំ ຜលំ ອនុតរំ នាម, តស្មិ ອនុតរេ និយុត្តានិ, តន្និព្ពត្តនេន ອនុតរការណសិលានិ, ອនុតរប្ប័យោជនានិ ຈាតិ ອានុតរិយានិ, តានិ ເອວ កម្មានិតិ ອានុតរិយកម្មានិ។

ກម្មໂតតិ ‘‘ເອວំ ອានុតរិយកម្មំ ໂທតិ, ເອວំ ອានុតរិយកម្មសទិស’’នុតិ ເອວំ កម្មវិភាគໂຕ។ ທុວារໂតតិ ກາយທុວារ ໂត។ កប្បដ្ឋិតិយໂតតិ ‘‘ອិທំ កប្បដ្ឋិតិយវិປាកំ, ອិທំ ន កប្បដ្ឋិតិយវិປាក’’នុតិ ເອວំ កប្បដ្ឋិតិយវិភាគໂត។ ປាក សាធារណាទិທិតិ ‘‘ອិທមេត្ថ វិបច្ចតិ, ອិທំ ន វិបច្ចតី’’តិ វិបច្ចនវិភាគໂຕ, គហដ្ឋប្ពព្ពជិតានំ សាធារណាសាធារណ ໂត, ອាທិ-សទ្ទេន វេទនាទិវិភាគໂត ຈ។

ກម្មໂត តាវ វិនិច្ឆໂຍ វុច្ចតីតិ សម្ពន្ធោ។ យស្មា មនុស្សត្តភាវេ ຖិតស្សេວ កុសលធម្មានំ តិក្ខវិសទភាវាបត្តិ, យថា តិត្ថំ ໂພធិសត្តានំ ໂພធិត្តយនិព្ពត្តិយំ, ເອວំ មនុស្សភាវេ ຖិតស្សេວ ເອທិសានំ ອកុសលធម្មានម្បិ តិក្ខ វិសទភាវាបត្តីតិ ອាຫ – ‘‘មនុស្សភូតស្សេវា’’តិ។ ປាកតិកមនុស្សានម្បិ ຈ កុសលធម្មានំ វិເສសប្បត្តិ វិមានវត្ថុອដ្ឋកថាយំ វុត្តនយេនេວ វេទិតព្ពា។ យថាວុត្តោ ຈ ອត្តោ ສមានជាតិយស្ស វិໂກបនេ គរុតរោ, ន តថា វិជាតិយស្ស សាតិ វុត្តំ – ‘‘មនុស្សភូតំ មាតរំ វា បិតរំ វា’’តិ។ លិង្គបរិវត្តេ ຈ ໂສ ເອວ ເອកកម្មនិព្ពត្តោ ភវង្គប្ប័ពន្ធោ ជិវិ តិន្ទ្រិយប្ពន្ធោ ຈ, ន ອញ្ញោតិ ອាຫ – ‘‘ອបិ បរិវត្តលិង្គ’’នុតិ។ ອរហត្តំ បត្តេបិ ເອເສວ នໂຍ។ តស្ស វិបាកន្តិອាទិ កម្មស្ស ອានុតរិយភាវសមត្ថនំ។ ຈត្តាໂកຍិយញ្ចេត្ថ សម្ភាវតិ។ តត្ថ បឋមា ໂກຍិ ທស្សិតា, ອិតរាសុ វិສຸເພភាវំ ទស្សេតុំ – ‘‘ໂຍ បន’’ពិອាທិ វុត្តំ។ យទិបិ តត្ថ វិສຸເພໂត, កម្មំ បន គរុតរំ ອានុតរិយសទិសំ ភាយិតព្ពន្តិ ອាຫ – ‘‘ភារិយំ…បេ… តិដ្ឋតិ’’តិ។ ອយំ បញ្ហោតិ លាប៊ិនិច្ឆានិព្ពត្តា ភថា។

ອភិសន្ទិនាតិ ອធិប្បាយេន។ ອានុតរិយំ ផុសតីតិ មរណាធិប្បាយេនេວ ອានុតរិយវត្ថុໂນ វិໂກបិតត្តា វុត្តំ។ ອាន នុតរិយំ ន ផុសតីតិ ອានុតរិយវត្ថុອភាវໂត ອានុតរិយំ ន ໂທតិ។ សព្ពត្ថ ທិ បុរិមំ ອភិសន្ធិຈិត្តំ ອប្បមាណំ, វធកຈិត្តំ បន តទារម្មណំ ជិវិតិន្ទ្រិយញ្ច ອានុតរិយភាវេ បមាណន្តិ ທដ្ឋព្ពំ។ សង្គាមຈតុក្កំ សម្បត្តវសេន ໂយជេតព្ពំ។ ໂຍ ທិ បរេសាយ ອញ្ញេញ្ញ ໂຍធំ បិតរញ្ញ កម្មំ ກໂຣន្តេ ທិស្វា ໂຍធស្ស ອុត្ថំ ខិបតិ ‘‘ເອតំ វិជ្ឈិត្វា មម បិតរំ វិជ្ឈិស្សតី’’តិ, យថាធិប្បាយំ គតេ បិតុឃាតកោ ໂທតិ។ ‘‘ໂຍធេ វិທេ មម បិតា បលាយិស្សតី’’តិ ខិបតិ, ອុត្តំ ອយថាធិប្ ປាយំ គន្ត្វា បិតរំ មារេតិ, ໂວຫារវសេន បិតុឃាតកោតិ វុច្ចតិ, ອានុតរិយំ បន នត្ថីតិ។ ໂຈរចតុក្កំ បន ໂយ ‘‘ໂຈរំ មារេស្សាមី’’តិ ໂຈរវេសេន គច្ឆន្តំ បិតរំ មារេតិ, ອានុតរិយំ ផុសតីតិອាទិនា ໂយជេតព្ពំ។ តេនេວាតិ តេនេວ បិយ តេន។ ອរហន្តឃាតកោ ໂທតីយេວាតិ ອរហໂត មារិតត្តា វុត្តំ, បុថុជ្ជនស្សេວ តំ ທិន្នំ ໂທតីតិ ເອត្ថាយមធិប្បាໂຍ – យថា វធកເຈតនា បច្ចុប្បន្នារម្មណាបិ បពន្ធវិច្ឆេទនវសេន ជិវិតិន្ទ្រិយំ ອារម្មណំ កត្វា បវត្តតិ, ន ເອວំ ຈាគເຈតនា។ សា ທិ ຈជិតព្ពវត្ថុំ ອារម្មណំ កត្វា ຈជនមត្តេនេວ ໂທតិ, ອញ្ញសន្តានភាវការណញ្ច តស្ស ຈជនំ, តស្មា យស្ស តំ សន្តានំ គតំ, តស្សេວ ທិន្នំ ໂທតីតិ។

ໂលហិតំសໂມສនតិតិ ອភិឃាតេន បក្កុប្បមានំ សល្ចិតំ ໂທតិ។ មហន្តតរន្តិ គរុតរំ។ សរិរប្បដិជគ្គនេ វិយាតិ សត្ថុរូប កាយប្បដិជគ្គនេ វិយ។

ອសន្និបតិតេតិ ອិទំ សាមគ្គិយាធិប្បាយំ។ ເភໂທ ຈ ໂທតីតិ សង្ឃស្ស ເភໂທ ຈ ໂທតិ។ វដ្ដតីតិ សល្លាយាតិ ‘‘ອិទិសំ ករណំ សង្ឃេភាយ ន ໂທតិ’’តិ សល្លាយ។ តថា នវໂត ອូនបរិសាយាតិ នវໂត ອូនបរិសាយ ກໂຣន្តស្ស តថាតិ ໂយជេតព្ពំ។ តថា តិ ຈ ອិមិនា ‘‘ន ອានុតរិយកម្ម’’នុតិ ອិមំ ອាភឌ្ឍតិ, ន បន ‘‘ເភໂທວ ໂທតិ’’តិ ອិទំ។ ເທដ្ឋិមន្តេន ທិ នវន្នមេວ វសេន សង្ឃເភໂທ។ ធម្មវាទិໂន ອនវជ្ជាតិ យថាធម្មំ ອនវជ្ជានໂត។ សង្ឃເភទស្ស បុព្ពភាគោ សង្ឃរាជិ។

ກាយທុវារេວ បូរេន្តិ កាយកម្មភាវេនេວ លក្ខិតព្ពໂត។ សត្ថុທន្តេທិ កប្បេ…បេ… មុច្ចតីតិ ອិທំ កប្បដ្ឋកថាយ (ភថា។ ៦៥៨ ອាທោយ) ន សមេតិ។ តត្ថ ທិ ອដ្ឋកថាយ (ភថា។ ອដ្ឋ។ ៦៥៨-៦៥៩) វុត្តំ – ‘‘ອាປាយិໂກតិ ອិទំ សុត្តំ យំ ໂສ ເອកំ កប្បំ ອសីតិភាគេ កត្វា តតោ ເອកភាគមត្តំ ការំ តិដ្ឋេយ្យ, តំ ອាយុកប្បំ សន្ធាយ វុត្ត’’នុតិ។ កប្បវិនាសេយេ វាតិ ຈ ອាយុកប្បវិនាសេ ເອវាតិ ອត្ថោ សតិ បត្តិ វិໂຣធោ។ ເອត្ថ ຈ សត្តុທន្តេតិ ອិທម្បិ ‘‘ສុເວວ វិនស្សិស្សតី’’តិ វិយ

ອາູຕປຣິກປຸ໌ປວເສນ ວຸຕຸຕໍ໚ ເອກທິວສເມວ ນິຣເຍ ປຈຸຈຕີ, ຕໂຕ ປຣໍ ກປຸ໌ປາກາເວ ອາຍຸກປຸ໌ປສຸສປີ ອກາວໂຕຕິ ອວີໂຣຂໂຕ ອຕຸຖໂຍຊນາ ທຍຸຖພຸພາ໚ ເສສານີຕິ ສງຄເກທໂຕ ອຸຄຸຄານີ ອານນຸຕຣີຍກມຸມານີ໚

ຍທີ ຕານີ ອໂທສິກມຸມສງຂໍ ຄຈຸຉນຸຕິ, ເອວໍ ສຕິ ກຖໍ ເນສໍ ອານນຸຕຣີຍຕາ ຈຸຕິອນນຸຕຣໍ ວິປາກທານາກາວໂຕ໚ ອຖ ສຕິ ຜລ ທາເນ ຈຸຕິອນນຸຕໂຣ ເອວ ເອເຕສໍ ຜລກາໂລ, ນ ອຸຄຸໂຄຕິ ຜລກາລນິຍເມນ ນິຍຕຕາ ອິຈຸຈິຕາ, ນ ຜລທານນິຍເມນ໚ ເອວມຸປີ ນິຍຕຜລກາລານໍ ອຸຄຸເສສມຸປີ ອຸປປຊຸຊເວທນິຍານໍ ທິຍຸຖຮມຸມເວທນິຍານຄຸຈ ນິຍຕຕາ ອາປຊຸເຊຍຸຍ, ຕສຸມາ ວິ ປາກຂມຸມຂມຸມານໍ ປຈຸຈຍນຸຕຣວິກລຕາທີຫິ ອວິປຈຸຈມານານມຸປີ ອຕຸຕໂນ ສກາເວນ ວິປາກຂມຸມຕາ ວິຍ ພລວຕາ ອານ ນຸຕຣີເຍນ ວິປາເກ ທິນຸເນ ອວິປຈຸຈມານານມຸປີ ອານນຸຕຣີຍານໍ ຜລທາເນ ນິຍຕສກາວາ ອານນຸຕຣີຍສກາວາ ຈ ປວຕຸຕີຕິ ອຕຸຕໂນ ສກາເວນ ຜລທານນິຍເມເນວ ນິຍຕາ ອານນຸຕຣີຍຕາ ຈ ເວທິຕພຸພາ໚ ອວສຸສຄຸຈ ອານນຸຕຣີຍສກາວາ ຕໂຕ ເອວ ນິຍຕສກາວາ ຈ ເຕສໍ ປວຕຸຕີຕິ ສມຸປຜິຈຸຉິຕພຸພເມຕໍ, ອຸຄຸຄສຸສ ພລວໂຕ ອານນຸຕຣີຍສຸສ ອກາເວ ສຕິ ຈຸຕິອນນຸຕຣໍ ເອກນຸ ເຕນ ຜລທານໂຕ໚

ນນຸ ເອວໍ ອຸຄຸເສສມຸປີ ອຸປປຊຸຊເວທນິຍານໍ ອຸຄຸຄສຸມີ ວິປາກທາຍເກ ອສຕິ ຈຸຕິອນນຸຕຣເມວ ເອກນຸເຕນ ຜລທານໂຕ ນິຍຕສກາວາ ອານນຸຕຣີຍສກາວາ ຈ ປວຕຸຕິ ອາປຊຸຊຕີຕິ? ນາປຊຸຊຕິ ອສມານຊາຕິເກນ ເຈໂຕປກິຂິວເສນ ອຸປໍພາຕເກນ ຈ ນິວຕຸເຕຕພຸພວິປາກຕຸຕາ ອນນຸຕເຣ ເອກນຸຕຜລທາຍກຕຸຕາກາວາ, ນ ປນ ອານນຸຕຣີຍານໍ ປຄມຊຸຊານາທີນໍ ທຸຕິຍຊຸຊາ ນາທີນີ ວິຍ ອສມານຊາຕິກໍ ຜລນິວຕຸຕກໍ ອຕຸຖິ ສພຸພານນຸຕຣີຍານໍ ອວີຈິຜລຕຸຕາ, ນ ຈ ເຫຍຸຖູປປຕຸຕີ ອິຈຸຉໂຕ ສີລວໂຕ ເຈ ໂຕປກິຂີ ວິຍ ອຸປຣູປປຕຸຕິຊນກກມຸມຜລໍ ອານນຸຕຣີຍຜລໍ ນິວຕຸເຕຕຸໍ ສມຕຸໂຖ ເຈໂຕປກິຂີ ອຕຸຖິ ອນິຈຸຉນຸຕສຸເສວ ອວີຈິ ປາຕນໂຕ, ນ ຈ ອານນຸຕຣີໂຍປໍພາຕກໍ ກິຄຸຈິ ກມຸມໍ ອຕຸຖິ, ຕສຸມາ ເຕສໍເຍວ ອນນຸຕເຣ ເອກນຸຕວິປາກຊນກສກາວາ ປວຕຸຕີ ຕີ໚ ອເນການິ ຈ ອານນຸຕຣີຍານິ ກຕານິ ເອກນຸເຕນ ວິປາເກ ນິຍຕສກາວຕຸຕາ ອຸປຣຕາວິປຈຸຈນສກາວາສງກຕຸຕາ ນິຈຸຉິ ຕານີ ສກາວໂຕ ນິຍຕາເນວ໚ ເຕສຸ ປນ ສມານສກາເວສຸ ເອເກນ ວິປາເກ ທິນຸເນ ອິຕຣານີ ອຕຸຕນາ ກຕຸຕພຸພກິຈຸຈສຸສ ເຕ ເນວ ກຕຕຸຕາ ນ ທຸຕິຍໍ ຕຕິຍມຸປີ ຈ ປຜິສນຸຂີ ກໂຣນຸຕິ, ນ ສມຕຸຖຕາວິຄາຕຕຸຕາຕິ ນຕຸຖິ ເຕສໍ ອານນຸຕຣີຍຕານິວຕຸຕີ, ຄຣຸຄຣຸຕຣກາໂວ ປນ ເຕສໍ ລພຸກເຕວາຕິ ສງຄເກທສຸສ ສິຍາ ຄຣຸຕຣກາໂວຕິ "ເຍນ...ເປ... ວິປຈຸຈຕີ"ຕີ ອາຫ໚ ເອກສຸສ ປນ ອຸຄຸຄານີ ອຸປຕຸຖມຸກການີ ໂຫນຸຕີຕິ ທຍຸຖພຸພານີ໚ ປຜິສນຸຂິວເສນ ວິປຈຸຈຕີຕິ ວຈເນນ ອິຕເຣສໍ ປວຕຸຕິວິປາກທາຍິຕາ ອນຸຄຸຄາຕາ ວິຍ ທິສຸສຕີ໚ ໂນ ວາ ຕຖາ ສີລວຕີຕິ ຍຖາ ປີຕາ ສີລວາ, ຕຖາ ສີລວຕີ ໂນ ວາ ໂຫຕີຕິ ໂຍຊນາ໚ ສເຈ ມາຕາ ສີ ລວຕີ, ມາຕຸຄາໂຕ ປຜິສນຸຂິວເສນ ວິປຈຸຈຕີຕິ ໂຍຊນາ໚

ປກຕຕຸໂຕຕິ ອນຸກຸຂິຕຸໂຕ໚ ສມານສໍວາສໂກຕິ ອປາຣາຊິໂກ໚ ສມານສີມາຍນຸຕິ ເອກສີມາຍໍ໚

໘໗ຝ໚ສຕຸຖຸ ກິຈຸຈໍ ກາຕຸໍ ອສມຕຸໂຖຕິ ຍໍ ສຕຸຖາຣາ ກາຕພຸພກິຈຸຈໍ ອນຸສາສນາທີ, ນໍ ກາຕຸໍ ອສມຕຸໂຖຕິ ກຄວນຸຕໍ ປຈຸຈກຸຂາຍ ໚ ອຸຄຸລໍ ຕິຕຸຖກຣນຸຕິ ອຸຄຸລໍ ສຕຸຖາຣໍ໚ ວຸຕຸຕຄຸເຫຕໍ –

"ຕິຕຸຖໍ ຊານິຕພຸພໍ, ຕິຕຸຖກໂຣ ຊານິຕພຸໂພ, ຕິຕຸຖິຍາ ຊານິຕພຸພາ, ຕິຕຸຖິຍສາວກາ ຊານິຕພຸພາ໚ ຕຕຸຖ ຕິຕຸຖໍ ນາມ ທຸ ວາສຍຸຖິ ທິຍຸຖິໂຍ໚ ເອຕຸຖ ທີ ສຕຸຖາ ຕຣນຸຕີ ອຸປຸລວນຸຕິ ອຸມຸມຸຊຸຊນິມຸຊຸຊໍ ກໂຣນຸຕິ, ຕສຸມາ ຕິຕຸຖນຸຕີ ວຸຈຸຈນຸຕິ໚ ຕາທິສານໍ ທິຍຸຖີນໍ ອຸປຸປາເທຕາ ຕິຕຸຖກໂຣ ນາມ ປູຣຕາກສຸສປາທິໂກ໚ ຕສຸສ ລທຸຂີ ຄເຫຕຸວາ ປພຸພຊິຕາ ຕິຕຸຖິຍາ ນາມ໚ ເຕ ທີ ຕິຕຸເຖ ຊາຕາຕິ ຕິຕຸຖິຍາ໚ ຍຖາວຸຕຸຕໍ ວາ ທິຍຸຖິຄຕສງຂາຕໍ ຕິຕຸຖໍ ເອເຕສໍ ອຕຸຖີຕິ ຕິຕຸຖິກາ , ຕິຕຸຖິກາ ເອວ ຕິຕຸຖິຍາ໚ ເຕສໍ ປຈຸຈຍທາຍກາ ຕິຕຸຖິຍສາວກາຕິ ເວທິຕພຸພາ"ຕີ (ມ໚ ນິ໚ ອຍຸຖ໚ ໑໑໔໐)໚

໘໗໗໚ ອກິຊາຕິອາທີສຸ ປກມຸປນເທວຕູປສງກມນາທີນາ ຊາຕຈກຸກວາລຸເອນ ສມານໂຍຄກຸຂມໍ ທສສຫສຸສປຣິມາຕໍ ຈກຸກວາ ລຸອໍ ຊາຕິເຂຕຸຕໍ໚ ສຣເສເນວ ອາຕາປວຕຸຕນຍຸຖານໍ ອາຕາເຂຕຸຕໍ໚ ວິສຍກູຕໍ ຖານໍ ວິສຍເຂຕຸຕໍ໚ ທສສຫສຸສີ ໂລກຂາຕູຕິ ອິ ມາຍ ໂລກຂາຕຸຍາ ສທຸຂີ ອິມໍ ໂລກຂາຕຸໍ ປຣິວາເຣຕຸວາ ຖິຕາ ທສສຫສຸສີ ໂລກຂາຕຸ໚ ຕຕຸຕການໍເຍວ ຊາຕິເຂຕຸຕກາໂວ ຂມຸມຕາວເສນ ເວທິຕພຸໂພ໚ "ປຣິຕຸຄຫວເສນາ"ຕີ ເກຈິ, "ສພຸເພສໍເຍວ ພຸທຸຂານໍ ຕຕຸຕກໍເຍວ ຊາຕິເຂຕຸຕໍ ຕນຸນິວາສີນໍເຍວ ເທວຕານໍ ຂມຸມາກິສມໂຍ"ຕີ ຈ ວທນຸຕິ໚ ມາຕຸກຸຈຸຉິ ໂອກຸກມນກາລາທີນໍ ຉນຸນໍ ເອວ ຄຫຕໍ ນິທສຸສນມຕຸຕໍ ມຫາກິນິຫາ ຣາທິກາເລປີ ຕສຸສ ປກມຸປນສຸສ ລພຸການໂຕ໚ ອາຕາເຂຕຸຕໍ ນາມ ຍໍ ເອກຊຸຂໍ ສໍວຍຸຜຕິ ວິວຍຸຜຕິ ຈ, ອາຕາ ປວຕຸຕຕິ

ອາຓາຍ ຕນ຺ນິວາສິເທວຕານໍ ສິຣສາ ສມ຺ປ຺ຏິຈ຺ຉເນນ, ຕຎ຺ຈ ໂຂ ເກວລໍ ພຸທ຺ຘານໍ ອານຸຠາເວເນວ, ນ ອຘິປ຺ປາຍວເສນຯ ອຘິປ຺ປາຍວເສນ ປນ ''ຍາວຕາ ວາ ປນ ອາກງ຺ເຂຍ຺ຍາ''ຕິ (ອຯ ນິຯ ໓ຯ໘໑) ວຈນໂຕ ຕໂຕ ປຣມ຺ປິ ອາຓາ ວຕ຺ເຕຍ຺ເຍວຯ

ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ປນ ອຕ຺ຖີຕິ ''ນ ເມ ອາຈຣິໂຍ ອຕ຺ຖິ, ສທິໂສ ເມ ນ ວິຊ຺ຊຕິ''ຕິອາທີ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໘໕; ມຫາວຯ ໑໑; ກຖາຯ ໔໐໕) ອິມິສ຺ສາ ໂລກຘາຕຸຍາ ຐຕ຺ວາ ວທນ຺ເຕນ ຠຄວຕາ ''ກິໍ ປນາວຸໂສ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຕ຺ເຖຕຣຫິ ອຎ຺ເຎ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ຠຄວຕາ ສມສມາ ສມ຺ໂພຘິຍນ຺ຕິ, ເອວໍ ປຸຏ຺ໂຐ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, 'ໂນ'ຕິ ວເທຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໑໖໑) ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ກາຣຓໍ ທສ຺ເສຕຸໍ – ''ອຏ຺ຐານເມຕໍ ອນວກາໂສ, ຍໍ ເອກິສ຺ສາ ໂລກຘາຕຸຍາ ທ຺ເວ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາ ອປຸພ຺ພໍ ອຈຣິມໍ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸ''ນ຺ຕິ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕໍ (ອຯ ນິຯ ໑ຯ໒໗໗; ວິຠຯ ໘໐໙; ມຯ ນິຯ ໓ຯ໑໒໙; ມິຯ ປຯ ໕ຯ໑ຯ໑) ອາຫຣນ຺ເຕນ ຘມ຺ມເສນາປຕິນາ ຈ ພຸທ຺ຘເຂຕ຺ຕຠູຕໍ ອິມໍ ໂລກຘາຕຸໍ ຐເປຕ຺ວາ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ໂຫຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ເອກໂຕຕິ ສຫ, ເອກສ຺ມິໍ ກາເລຕິ ອຕ຺ໂຖ, ໂສ ປນ ກາໂລ ກຖໍ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ໂນຕິ ຈຣິມຠເວ ປຏິສນ຺ຘິຄ຺ຄຫຓໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ຘາຕຸປຣິນິພ຺ພານາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ''ຕຕ຺ຖາ''ຕິອາທິມາຫຯ ອນຈ຺ຉຣິຍຕ຺ຕາຕິ ທ຺ວີສຸປິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາເນສຸ ອຈ຺ຉຣິຍຕ຺ຕາຠາວໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທ຺ວີສຸປິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາເນສຸ ອນຈ຺ຉຣິຍຕາ, ກິມ຺ງຄໍ ປນ ພຫູສູຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ''ຍທິ ຈາ''ຕິອາທິມາຫຯ ພຸທ຺ຘາ ນາມ ມຊ຺ເຌ ຠິນ຺ນສຸວຓ຺ຓໍ ວິຍ ເອກສທິສາຕິ ເຕສໍ ເທສນາປິ ເອກຣສາ ເອກຘາຕິ ອາຫ – ''ເທສນາຍ ຈ ວິເສສາຠາວໂຕ''ຕິ ຯ ເອເຕນປິ ອນຈ຺ຉຣິຍຕ຺ຕເມວ ສາເຘຕິຯ ວິວາທຠາວໂຕຕິ ເອເຕນ ວິວາທາຠາວຕ຺ຖໍ ທ຺ເວ ພຸທ຺ຘາ ເອກໂຕ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ເອຕໍ ກາຣຓນ຺ຕິ ເອຕໍ ອນຈ຺ຉຣິຍຕາທິກາຣຓໍຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ມິລິນ຺ທປຎ຺ເຫຯ

ເອກໍ ເອວ ພຸທ຺ຘໍ ຘາເຣຕີຕິ ເອກພຸທ຺ຘຘາຣຓີຯ ເອເຕນ ເອວໍສຠາວາ ເອເຕ ພຸທ຺ຘຄຸຓາ, ເຍນ ທຸຕິຍພຸທ຺ຘຄຸເຓ ຘາເຣຕຸໍ ອສມຕ຺ຖາ ອຍໍ ໂລກຘາຕູຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ປຈ຺ຈຍວິເສສນິປ຺ຜນ຺ນານຎ຺ຫິ ຄຸຓຘມ຺ມານໍ ກາຣິໂຍ ວິເສໂສ ມຫາປຐວິຍາປິ ທຸສ຺ສໂຫຕິ ສກ຺ກາ ວິຎ຺ຎາຕຸໍຯ ຕຖາ ຫິ ອຠິສມ຺ໂພຘິສມເຍ ອຸປຄຕສ຺ສ ໂລກນາຖສ຺ສ ຄຸຓຠາຣໍ ໂພຘິຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຕີສຸປິ ທິສາສຸ ມຫາປຐວີ ສນ຺ຘາເຣຕຸໍ ນາສກ຺ຂິຯ ຕສ຺ມາ ''ນ ຘາເຣຍ຺ຍາ''ຕິ ວຕ຺ວາ ຕເມວ ອຘາຣຓໍ ປຣິຍາຍນ຺ຕເຣຫິ ປກາເສນ຺ໂຕ ''ຈເລຍ຺ຍາ''ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຈເລຍ຺ຍາຕິ ປຣິປ຺ຜນ຺ເທຍ຺ຍຯ ກມ຺ເປຍ຺ຍາຕິ ປເວເຘຍ຺ຍ ຯ ນເມຍ຺ຍາຕິ ເອກປສ຺ເສນ ນເມຍ຺ຍຯ ໂອນເມຍ຺ຍາຕິ ໂອສີເທຍ຺ຍຯ ວິນເມຍ຺ຍາຕິ ວິວິຘໍ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ນເມຍ຺ຍຯ ວິກິເຣຍ຺ຍາຕິ ວາເຕນ ຖຸສມຸຏ຺ຐິ ວິຍ ວິປ຺ປກິເຣຍ຺ຍຯ ວິຘເມຍ຺ຍາຕິ ວິນສ຺ເສຍ຺ຍຯ ວິທ຺ຘໍເສຍ຺ຍາຕິ ສພ຺ພໂສ ວິທ຺ຘສ຺ຕາ ຠເວຍ຺ຍຯ ຕຖາຠູຕາ ຈ ນ ກຕ຺ຖຈິ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍາຕິ ອາຫ – ''ນ ຐານມຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາ''ຕິຯ

ອິທານິ ຕຕ຺ຖ ນິທສ຺ສນໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ''ຍຖາ, ມຫາຣາຊາ''ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ເອເກ ປຸຣິເສຕິ ເອກສ຺ມິໍ ປຸຣິເສຯ ສມ຺ປາທິກາຕິ ສມໍ ອຸທ຺ຘໍ ປຊ຺ຊຕີ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ສມ຺ປາທິກາ, ອຸທກສ຺ສ ອຸປຣິ ສມໍ ຄາມິນີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ''ສມ຺ປຸປ຺ປາທິກາ''ຕິປິ ປຐນ຺ຕິ, ອຍເມວຕ຺ໂຖຯ ວຓ຺ເຓນາຕິ ສຓ຺ຐາເນນຯ ປມາເຓນາຕິ ອາໂຣເຫນຯ ກິສຖູເລນາຕິ ກິສຖູລກາເຍນ, ປຣິຓາເຫນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປີຕິ ທ຺ເວປິ, ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປິ ວາ ສຣີຣຠາຣໍຯ

ຉາເທນ຺ຕນ຺ຕິ ໂຣເຈນ຺ຕໍ ຣຸຈິໍ ອຸປ຺ປາເທນ຺ຕໍຯ ຕນ຺ທິກໂຕຕິ ເຕນ ໂຠຊເນນ ຕນ຺ທິຠູໂຕຯ ອໂນນມິຕທຓ຺ຑຊາໂຕຕິ ຍາວທຕ຺ຖໍ ໂຠຊເນນ ອໂນນມິຕໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍຕາຍ ອໂອນມິໂຕ ທຓ຺ໂຑ ວິຍ ຊາໂຕຯ ສກິໍ ຠຸຕ຺ໂຕ ວເມຍ຺ຍາຕິ ເອກມ຺ປິ ອາໂລປໍ ອຊ຺ໂຌຫຣິຕ຺ວາ ວເມຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອຕິຘມ຺ມຠາເຣນ ປຐວີ ຈລຕີຕິ ຘມ຺ເມນ ນາມ ປຐວີ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍຯ ສາ ກິໍ ເຕເນວ ຈລຕິ ວິນສ຺ສຕີຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ ປຸຈ຺ຉຕິຯ ປຸນ ເຖໂຣ ''ຣຕນໍ ນາມ ໂລເກ ກຸຏຸມ຺ພໍ ສນ຺ຘາເຣນ຺ຕໍ ອຠິມຕຎ຺ຈ ໂລເກນ ອຕ຺ຕໂນ ຄຣຸຠາວຕາຍ ສກຏຠງ຺ຄສ຺ສ ກາຣຓໍ ອຕິຠາຣຠູຕໍ ທິຏ຺ຐໍຯ ເອວໍ ຘມ຺ໂມ ຈ ຫິຕສຸຂວິເສເສຫິ ຕໍສມງ຺ຄີນໍ ຘາເຣນ຺ໂຕ ອຠິມໂຕ ຈ ວິຎ຺ຎູນໍ ຄມ຺ຠີຣປ຺ປເມຍ຺ຍຠາເວນ ຄຣຸຠາວຕາຍ ອຕິຠາຣຠູໂຕ ປຐວີຈລນສ຺ສ ກາຣຓໍ ໂຫຕີ''ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ''ອິຘ, ມຫາຣາຊ, ທ຺ເວ ສກຏາ''ຕິອາທິມາຫ ຯ ເອເຕເນວ ຕຖາຄຕສ຺ສ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິໂອກ຺ກມນາທິກາເລ ປຐວີກມ຺ປນກາຣຓໍ ສໍວຓ຺ຓິຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ເອກສ຺ສາຕິ ເອກສ຺ມາ, ເອກສ຺ສ ວາ ສກຏສ຺ສ ຣຕນໍ, ຕສ຺ມາ ສກຏາ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ໂອສາຣິຕນ຺ຕິ ອຸຈ຺ຈາຣິຕໍ, ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຄ຺ໂຄຕິ ສພ຺ພສຕ຺ເຕຫິ ອຄ຺ໂຄຯ ເຊຏ຺ໂຐຕິ ວຸທ຺ຘຕໂຣຯ ເສຏ຺ໂຐຕິ ປສຕ຺ຖຕໂຣຯ

ວິສິຏ຺ເຐຫິ ສີລາທີຫິ ຄຸເຓຫິ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ວິສິຏ຺ໂຐຯ ອຸຄ຺ຄຕຕໂມຕິ ອຸຕ຺ຕໂມຯ ປວໂຣຕິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍຯ ນຕ຺ຖິ ເອຕສ຺ສ ສໂມຕິ ອສໂມຯ ອສມາ ປຸພ຺ພພຸທ຺ຘາ, ເຕຫິ ສໂມຕິ ອສມສໂມຯ ນຕ຺ຖິ ເອຕສ຺ສ ປຏິສໂມ ປຏິປຸຄ຺ຄໂລຕິ ອປ຺ປຏິສໂມຯ ນຕ຺ຖິ ເອຕສ຺ສ ປຏິຠາໂຄຕິ ອປ຺ປຏິຠາໂຄຯ ນຕ຺ຖິ ເອຕສ຺ສ ປຏິປຸຄ຺ຄໂລຕິ ອປ຺ປຏິປຸຄ຺ຄໂລຯ

ສຠາວປກຕິກາຕິ ສຠາວຠູຕາ ອກິຕ຺ຕິມາ ປກຕິຯ ກາຣຓມຫນ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ກາຣຓານໍ ມຫນ຺ຕຕາຍ, ມຫນ຺ເຕຫິ ພຸທ຺ຘກາຣຘມ຺ເມຫິ ປາຣມິສງ຺ຂາເຕຫິ ກາຣເຓຫິ ພຸທ຺ຘຄຸຓານໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ປຖວີອາທີນິ ມຫນ຺ຕານິ ວຕ຺ຖູນິ, ມຫນ຺ຕາ ຈກ຺ກວາຬອາທໂຍ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ວິສເຍ ເອເກກາວ, ເອວໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘປິ ມຫນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ວິສເຍ ເອໂກ ເອວຯ ໂກ ຈ ຕສ຺ສ ວິສໂຍ? ພຸທ຺ຘຠູມິ, ຍາວຕກໍ ວາ ເຎຍ຺ຍໍຯ ‘‘ອາກາໂສ ວິຍ ອນນ຺ຕວິສໂຍ ຠຄວາ ເອໂກ ເອວ ໂຫຕິ’’ຕິ ວທນ຺ໂຕ ປຣຈກ຺ກວາຬເອສຸປີ ທຸຕິຍສ຺ສ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອຠາວໍ ທສ຺ເສຕິຯ

ອິມິນາວ ປເທນາຕິ ‘‘ເອກິສ຺ສາ ໂລກຘາຕຸຍາ’’ຕິ ອິມິນາ ເອວ ປເທນຯ ທສ ຈກ຺ກວາຬອສຫສ຺ສານິ ຄຫິຕານີຕິ ຊາຕິເຂຕ຺ຕາ ເປກ຺ຂາຍ ຄຫິຕານິຯ ເອກຈກ຺ກວາຬເອເນວາຕິ ອິມິນາ ເອວ ເອກຈກ຺ກວາຬເອນ, ນ ເຍນ ເກນຈິຯ ຍຖາ ‘‘ອິມສ຺ມຶເຍວ ຈກ຺ກວາຬເອ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ອິມສ຺ມິມ຺ປິ ຈກ຺ກວາຬເອ ຊມ຺ພຸທີເປ ເອວ, ຕຕ຺ຖາປິ ມຊ຺ຊິມເທເສ ເອວາຕິ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ, ເອວໍ ‘‘ເອກິສ຺ສາ ໂລກຘາຕຸຍາ’’ຕິ ຊາຕິເຂຕ຺ເຕ ອຘິປ຺ເປເຕປີ ອິມິນາວ ຈກ຺ກວາຬເອນ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິຯ

ປຖມວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑໕. ອຏ຺ຐານປາຬິ (ທຸຕິຍວຄ຺ຄ)

(໑໕) ໒. ອຏ຺ຐານປາຬິ-ທຸຕິຍວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ

໒໖໗. ວິວາທຸປຈ຺ເຉທໂຕຕິ ວິວາທຸປຈ຺ເຉທກາຣຓາ. ທ຺ວີສຸ ອຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ໂຍ ວິວາໂທ ຠເວຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ອນຸປ຺ປາໂທເຍເວຕ຺ຖ ວິວາທຸປຈ຺ເຉໂທ. ເອກສ຺ມິໍ ທີເປຕິອາທີນາ ທີປນ຺ຕເຣປິ ເອກຊ຺ຊໍ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ປເຄວ ເອກທີເປຕິ ທສ຺ເສຕິ. ໂສປິ ປຣິຫາເຍຖາຕິ ຈກ຺ກວາຬສ຺ສ ປເທເສ ເອວ ປວຕ຺ຕິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ປຣິຫາເຍຍ຺ຍ.

໒໖໘-໒໗໐. ມນຸສ຺ສຕ຺ຕນ຺ຕິ ມນຸສ຺ສຠາໂວ ຕສ຺ເສວ ປພ຺ພຊ຺ຊາທິຄຸຓານໍ ໂຍຄ຺ຄຠາວໂຕ. ລິງ຺ຄສມ຺ປຕ຺ຕີຕິ ປຸຣິສຠາໂວ. ເຫຕູຕິ ມໂນວຈີປຓິຘານປຸພ຺ພິກາ ເຫຕຸສມ຺ປທາ. ສຕ຺ຖາຣທສ຺ສນນ຺ຕິ ສຕ຺ຖຸສມ຺ມຸຂີຠາໂວ. ປພ຺ພຊ຺ຊາຕິ ກມ຺ມກິຣິຍວາທີສຸ ຕາປເສສຸ, ຠິກ຺ຂູສຸ ວາ ປພ຺ພຊ຺ຊາ. ຄຸຓສມ຺ປຕ຺ຕີຕິ ອຠິຎ຺ຎາທິຄຸຓສມ຺ປທາ. ອຘິກາໂຣຕິ ພຸທ຺ເຘ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ອຘິໂກ ກາໂຣ, ສວິເສສາ ອຸປກາຣກິຣິຍາ. ອຘິໂກ ສກ຺ກາໂຣຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ຉນ຺ໂທວ ຉນ຺ທຕາ, ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ສາຕິສໂຍ ກຕ຺ຕຸກມ຺ຍຕາກຸສລຈ຺ຉນ຺ໂທ. ອຏ຺ຐຘມ຺ມສໂມຘານາຕິ ເອເຕສໍ ອຏ຺ຐນ຺ນໍ ຘມ຺ມານໍ ສມາໂຍເຄນ. ອຠິນີຫາໂຣຕິ ກາຍປຓິຘານໍ. ສມິຊ຺ຌຕີຕິ ນິປ຺ຜຊ຺ຊຕິ. ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ປຣມຕ຺ຖທີປນິຍາ ຈຣິຍາປິຏກວຓ຺ຓນາຍ (ຈຣິຍາ. ອຏ຺ຐ. ປກິຓ຺ຓກກຖາ) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ໂພ. ສພ຺ພາກາຣປຣິປູເຣເນວາຕິ ປຣິປຸຓ຺ຓລກ຺ຂຓຕາຍ ສຕ຺ຕຸຕ຺ຕມາທີຫິ ສພ຺ພາກາເຣນ ສມ຺ປນ຺ນເມວ. ນ ຫີ ອິຕ຺ຖິຍາ ໂກໂສຫິຕວຕ຺ຖຄຸຍ຺ຫຕາທີ ສມ຺ຠວຕິ. ທຸຕິຍປກຕີ ຈ ນາມ ປຄຸຓປກຕິໂຕ ນິຫີນາ ເອວ. ເຕເນວາຫ – ອນນ຺ຕຣວາເຣ "ຍສ຺ມາ"ຕິອາທິ.

໒໗໑. ອິຘ ປຸຣິສສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ນິພ຺ພຕ຺ຕນໂຕຕິ ອິມສ຺ມິໍ ມນຸສ຺ສໂລເກ ປຸຣິສຠູຕສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ພ຺ຣຫ຺ມຕ຺ຕຠາເວນ ນິພ຺ພຕ຺ຕນໂຕ. ເຕນ ອສຕິປິ ປຸຣິສລິງ຺ເຄ ປຸຣິສາກາຣາ ພ຺ຣຫ຺ມາໂນ ໂຫນ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ. ຕໍເຍວ ຈ ປຸຣິສາກາຣໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ ຠຄວຕາ "ຍໍ ປຸຣິໂສ ພ຺ຣຫ຺ມຕ຺ຕໍ ກາເຣຍ຺ຍາ"ຕິ. ເຕເນວາຫ – "ສມາເນປີ"ຕິອາທິ. ຍທິ ເອວໍ ອິຕ຺ຖິໂຍ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸນ຺ຕີ ອາຫ – "ພ຺ຣຫ຺ມຕ຺ຕ"ນ຺ຕິອາທິ.

໒໘໐-໒໘໕. "ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສາ"ຕິອາທິປາຬິຍາ ກມ຺ມນິຍາໂມ ນາມ ກຖິໂຕ. ສມລ຺ຊນໍ ສມງ຺ໂຄ, ສມນ຺ນາຄໂມ, ໂສ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ສມງ຺ຄີ, ສມນ຺ນາຄໂຕ, ສມລ຺ຊນສີໂລ ວາ ສມງ຺ຄີ, ປຸພ຺ພຠາເຄ ອຸປກຣຓສມຸທາຍໂຕ ປກຸຕີ ອາຍູຫນວເສນ ອາຍູຫນສມງ຺ຄີຕາ, ສນ຺ນິຏ຺ຐາປກເຈຕນາວເສນ ເຈຕນາສມງ຺ຄີຕາ. ເຈຕນາສນ຺ຕຕິວເສນ ວາ ອາຍູຫນສມງ຺ຄີຕາ, ຕໍຕໍເຈຕນາກ຺ຂຓວເສນ ເຈຕນາສມງ຺ຄີຕາ. ກຕູປຈິຕສ຺ສ ອວິປກ຺ກວິປາກສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ວເສນ ກມ຺ມສມງ຺ຄີຕາ. ກມ຺ເມ ປນ ວິປຈ຺ຈິຕຸໍ ອາຣທ຺ເຘ ວິປາກປ຺ປວຕ຺ຕິວເສນ ວິປາກສມງ຺ຄີຕາ. ກມ຺ມາທີນໍ ອຸປຏ຺ຐານກາລວເສນ ອຸປຏ຺ຐານສມງ຺ຄີຕາ. ກຸສລາກຸສລກມ຺ມາຍູຫນກ຺ຂເຓຕິ ກຸສລກມ຺ມສ຺ສ ອກຸສລກມ຺ມສ຺ສ ຈ ສມີຫນກ຺ຂເຓ. ຕຖາຕິ ອິມິນາ ກຸສລາກຸສລກມ຺ມປທໍ ອາກຑ຺ຎຕິ. ຍຖາ ກຕໍ ກມ຺ມໍ ຜລທານສມຕ຺ຖໍ ໂຫຕິ, ຕຖາ ກຕໍ ອຸປຈິຕໍ. ວິປາກາຣຫນ຺ຕິ ທຸຕິຍຠວາທີສຸ ວິປຈ຺ຈນາຣຫໍ. ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານານໍ ອຸປປຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐາຕີຕິ ໂຍຊນາ. ອຸປປຕ຺ຕິຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນສ຺ສ ນິມິຕ຺ຕໍ ກາຣຓນ຺ຕິ ອຸປປຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕໍ, ກມ຺ມໍ, ກມ຺ມນິມິຕ຺ຕໍ, ຄຕິນິມິຕ຺ຕຍ຺ຈ. ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ປນ ຄຕິນິມິຕ຺ຕວເສເນວ ໂຍຊນາ ທສ຺ສິຕາ. ກມ຺ມກມ຺ມນິມິຕ຺ຕານມ຺ປິ ອຸປຏ຺ຐານໍ ຍຖາຣຫໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. "ຍານິສ຺ສ ຕານິ ປຸພ຺ເພ ກຕານິ ກມ຺ມານິ, ຕານິສ຺ສ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ໂອລມ຺ພນ຺ຕິ ອຊ຺ໂຌລມ຺ພນ຺ຕິ ອຠິລມ຺ພນ຺ຕີ"ຕິ (ມ. ນິ. ໓.໒໕໗) ວຈນໂຕ ສາຍນ຺ເຫ ມຫນ຺ຕານໍ ປພ຺ພຕກູຏານໍ ຉາຍາ ວິຍ ອາສນ຺ນມຣຓສ຺ສ ສຕ຺ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ເຕ ສຸປິເນ ວິຍ ວິປຈ຺ຈິຕຸໍ ກໂຕກາສໍ ກມ຺ມໍ, ຕສ຺ສ ນິມິຕ຺ຕໍ ຄຕິນິມິຕ຺ຕໍ ອຸປຕິຏ຺ຐເຕວ. ຈລຕີຕິ ປຣິວຕ຺ຕຕິ. ເອເກນ ຫິ ກມ຺ມຸນາ ຕຊ຺ເຊ ນິມິຕ຺ເຕ ອຸປຏ຺ຐິເຕ ປຈ຺ຈຍວິເສສວເສນ ຕໂຕ ອຎ຺ເຎນ ກມ຺ມຸນາ ຕທຍ຺ຎສ຺ສ ນິມິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປຏ຺ຐານໍ ປຣິວຕ຺ຕນໍ. ເສສາ ນິຈ຺ຈລາ ອວເສສາ ຈຕຸພ຺ພິຘາປິ ສມງ຺ຄີຕາ ນິຈ຺ຈລາ ອປຣິວຕ຺ຕນໂຕ.

ສຸນຂວາຊີໂກຕິ ສຸນເຂຫິ ສິຄາລາຊວເສນ ວຊນສີໂລ, ສຸນຂລຸທ຺ທໂກຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕລສນ຺ຖຣຓປ຺ປູຊນ຺ຕິ ກູມິຕລສ຺ສ ປຸປ຺ເຜຫິ ສນ຺ຖຣຓປູຊໍ. ອາຍູຫນເຈຕນາ ກມ຺ມສມງ຺ຄີຕາວເສນາຕິ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ອປຣາປຣໍ ອາຍູຫເນນ ສນ຺ນິຏ຺ຐາປກເຈຕນາຍ ຕສ຺ເສວ ປກປ຺ປເນ ກມ຺ມກ຺ຂຍກຣຓາເຕນ ອເຂປິຕຕ຺ຕາ ຍຖູປຈິຕກມ຺ມຸນາ ຈ ສມງ຺ຄີຠາວສ຺ສ ວເສນ.

ກມ຺ມນ຺ຕິ ອກຸສລກມ຺ມໍຯ ຕສ຺ມິເຍວ ຂເຓຕິ ອາຍູຫນກ຺ຂເຓເຍວຯ ຕສ຺ສາຕິ ກມ຺ມສມງ຺ຄິໂນ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ສຄ຺ໂຄ ວາຣິໂຕ, ຕຎ຺ເຈ ກມ຺ມໍ ວິປາກວາຣໍ ລເຠຍ຺ຍາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ສຄ຺ໂຄ ວາຣິໂຕຕິ ຈ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍຯ ມນຸສ຺ສໂລໂກປິສ຺ສ ວາຣິໂຕວາຕິຯ ອປເຣ ປນ ປຸຣິເມຫິ ວິປາກາວຣຓສ຺ສ ອນຸທ຺ຘຏຕ຺ຕາ “ຕສ຺ມິເຍວ ຂເຓ”ຕິ ຈ ອວິເສເສນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕໍ ໂທສໍ ປຣິຫຣິຕຸໍ “ອາຍູຫິຕກມ຺ມໍ ນາມາ”ຕິອາທິມາຫຯ ຍທາ ກມ຺ມໍ ວິປາກວາຣໍ ລຠຕີຕິ ອິທໍ ກໂຕກາສສ຺ສ ອປ຺ປຏິພາຫິຍຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ຯ ຕຖາ ຫິ ຠ ຄວາ ຕຕິຍປາຣາຊິກວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ (ປາຣາຯ ໑໖໘ ອາທໂຍ) ປຏິສລ຺ລິຍິ, ອິມສ຺ມິໍ ສຸຕ຺ເຕ “ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕສມງ຺ຄີ”ຕິ ອາຄຕຕ຺ຕາ ວິປາກູປຏ຺ຐານສມງ຺ຄີຕາ ນ ລພ຺ຠນ຺ຕິຯ

(ທຸຕິຍວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ)

ອຏ຺ຐານປາຬິວຓ຺ຓນາຍໍ ອນຸຕ຺ຕານຕ຺ຖທີປນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໖. ເອກສມ຺ມປາລຸອິ

(໑໖) ໑. ເອກສມ຺ມປາລຸອິ-ປຖມວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ

໘໖໖. ເອກສມ຺ມປາລຸອິວຓ຺ຓນາຍໍ ອິສ ສມ຺ມ-ສທ຺ໂທ ສກາວຕ຺ໂຖ ‘‘ກຸສລາ ສມ຺ມາ’’ຕິອາທີສຸ ວິຍາຕິ ອາຫ – ‘‘ເອກ ສກາໂວ’’ຕິ. ເອກນ຺ເຕນາຕິ ເອກໍເສນ, ອວສ຺ສນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ວຍ຺ເຜຕິ ສໍສາຣວຍ຺ເຜ. ນິພ຺ພິນ຺ທນຕ຺ຖາຍາຕິ ອນກິຣມນຕ຺ຖາຍ. ວິຣຊ຺ຊນຕ຺ຖາຍາຕິ ອຣຊ຺ຊນຕ຺ຖາຍ. ວິຣຊ຺ຊນາຍາຕິ ປລຸຊ຺ຊນາຍ. ເຕເນວາຫ – ‘‘ວິຄມາຍາ’’ຕິ. ຣາຄາທີນໍ ນິໂຣສາຍາຕິ ມຄ຺ຄລາເຓນ ຣາຄາທີນໍ ນິໂຣສນຕ຺ຖາຍ. ມຄ຺ຄລາເຓນ ນິໂຣສນໍ ນາມ ອຈ຺ຈນ຺ຕໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕິກຣຓນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ອປ຺ປວຕ຺ຕິກຣຓຕ຺ຖາຍາ’’ຕິ. ຍຖາ ຂາທນີຍສ຺ສ ມຸເຂ ກຕ຺ວາ ຂາທນໍ ນາມ ຍາວເທວ ອຊ຺ໂຊຫຣຓຕ຺ຖໍ, ເອວໍ ຣາຄາທີນໍ ນິໂຣສນໍ ວຍ຺ຜນິໂຣສນຕ຺ຖເມວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ວຍ຺ຜສ຺ເສວ ວາ ນິຣຸຊ຺ຊນຕ຺ຖາຍາ’’ຕິ. ຍສ຺ມາ ກິເລເສສຸ ຂີເຓສຸ ອິຕຣໍ ວຍ຺ຜທ຺ວຍມ຺ປິ ຂີຓເມວ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ມູລເມວ ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ‘‘ອຸປສມາຍາຕິ ກິເລສວູປສມນຕ຺ຖາຍາ’’ຕິ ອາຫ. ສງ຺ຂຕສມ຺ມານໍ ອກິຊານນໍ ນາມ ຕຕ຺ຖ ລກ຺ຂຓຕ຺ຕຍາໂຣປນມຸເຂເນວາຕິ ອາຫ – ‘‘ອນິຈ຺ຈາທີ…ເປ… ອກິຊານນຕ຺ຖາຍາ’’ຕິ. ສມ຺ພຸຊ຺ຊິຕພ຺ພານີ ນາມ ຈຕ຺ຕາຣີ ອຣິຍສຈ຺ຈານີ ຕພ຺ພິນິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ເລຍ຺ຍສ຺ສ ອກາວໂຕ. ‘‘ຈຕຸນ຺ນໍ ສຈ຺ຈານໍ ພຸຊ຺ຊນຕ຺ຖາຍາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕຍິທໍ ພຸຊ຺ຊນໍ ຍສ຺ສ ຍາຕສ຺ສ ວເສນ ອິຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ສ ຍາຕສ຺ສ ວເສນ ທສ຺ເສຕຸໍ – ‘‘ໂພສີ ວຸຈ຺ຈຕິ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ອປ຺ປຈ຺ຈຍນິພ຺ພານສ຺ສາຕິ ອມຕສາຕຸຍາ.

ອຸສ຺ສາຫຊນນຕ຺ຖນ຺ຕິ ກມ຺ມຍ຺ຖາເນ ອກິຣຸຈິອຸປ຺ປາທນາຍ. ວິສກຕ຺ຍໂກຕິ ຄຸລຸອສ຺ສ ວາຕິຊສມລຸລາ. ‘‘ກິສ຺ມິລຸຈິ ເທເສ ເທສກາສາ’’ຕິ ເກຈິ. ອຸຈ຺ຈຸຣໂສ ສມປາກປກ຺ໂກ ຈຸຕ຺ຕາທີຫີ ມິສ຺ເສຕ຺ວາ ປີຕ຺ຫີກໂຕ ຄຸລຸໂອ, ອປີຕ຺ຫີກໂຕ ຍາຕິຕໍ. ປາກ ວິເສເສນ ຂຕ຺ຫຂຕ຺ຫເສທີໂຕ ຂຕ຺ໂຫ, ມລາກາວໍ ອາປນ຺ໂນ ສກ຺ກຣາ.

ສຣຕີຕິ ສຕິ. ອນຸ ອນຸ ສຣຕີຕິ ອນຸສ຺ສຕິ, ອນຸ ອນຸຣູປາ ສຕີຕິປິ ອນຸສ຺ສຕິ. ທຸວິສໍ ໂຫຕີຕິ ປໂຍຊນວເສນ ທຸວິສໍ ໂຫຕິ. ຈິຕ຺ຕສມ຺ປຫໍສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ປສາທນີຍວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ປສາທຸປ຺ປາທເນນ ກາວນາຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິໂຕສນຕ຺ຖໍ. ວິປສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ວິປສ຺ສ ນາສຸຂຕ຺ຖໍ. ອຸປຈາຣສມາສິນາ ຫິ ຈິຕ຺ເຕ ສມາຫິເຕ ວິປສ຺ສນາສຸເຂນ ອິຊ຺ຊຕິ. ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທຕິ ກາວນາວເສນ ປວຕ຺ໂຕ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ . ອຸປຫລຸລຕິ ປຕິຫລຸລຕິ ປຜິກູລຕ຺ຕາ ອາຣມ຺ມຓສ຺ສ. ຕໂຕ ເອວ ອຸກ຺ກຕ຺ກຕິ, ກມ຺ມຍ຺ຖານໍ ຣິລຸຈຕິ, ນິຣສ຺ສາໂທ ໂຫຕິ ກາວນສ຺ສາທສ຺ສ ອລພ຺ການໂຕ. ປສີທຕິ ພຸທ຺ສຄຸຓານໍ ປສາທນີຍຕ຺ຕາ. ຕຖາ ຈ ກງ຺ຂາທີເຈໂຕຂີລາກາເວນ ວິນີ ວຣໂຓ ໂຫຕິ. ທເມຕ຺ວາຕິ ນີວຣຓນິຣາກຣເຓນ ນິພ຺ພິເສວນໍ ກຕ຺ວາ. ເອວໍ ກມ຺ມຍ຺ຖານນ຺ຕຣານຸຍຸລຸຊເນນ ຈິຕ຺ຕປຣິທມນສ຺ສ ອຸປມໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ‘‘ກຖ’’ນ຺ຕິອາທີມາຫ.

ໂກ ອຍໍ…ເປ… ອນຸສ຺ສຣີຕິ ໂກ ອຍໍ ມມ ອພ຺ການ຺ຕເຣ ຄຕ຺ວາ ອນຸສ຺ສຣີ. ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕຕິ ພາຫີຣາປຣິກປ຺ປິຕສ຺ສ ອນຸສ຺ສຣກສ຺ສ ສພ຺ພໂສ ອກາວທສ຺ສນເມຕໍ. ເຕນາຫ – ‘‘ນ ອລຸໂລ ໂກຈິ’’ຕິ. ທິສ຺ວາຕິ ປຣິເຍສນເຍນ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ຈິຕ຺ຕ ເມວ ອນຸສ຺ສຣີຕິ ທິສ຺ວາ ສພ຺ພມ຺ເປຕນ຺ຕິ ເອຕໍ ຫທຍວຕ຺ຖຸອາທີປ຺ປເກທໍ ສພ຺ພມ຺ປິ. ອິທລຸຈ ຣູປໍ ປຸຣິມລຸຈ ອຣູປນ຺ຕິ ອິທໍ ຣຸປ຺ປນສກາວຕ຺ຕາ ຣູປໍ, ປຸຣິມໍ ອຕໍສກາວຕ຺ຕາ ອຣູປນ຺ຕິ ສງ຺ເຂປໂຕ ຣູປາຣູປໍ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ. ປລຸຈກ຺ຂນ຺ເສ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາຕິ ໂຍຊນາ. ສມ຺ກາວິກາຕິ ສມຸຍ຺ຖາປິກາ. ຕສ຺ສາຕິ ສມຸທຍສຈ຺ຈສ຺ສ. ນິໂຣໂສຕິ ນິໂຣສນິມິຕ຺ຕໍ. ອປ຺ປນາວາໂຣຕິ ຍຖາຣທ຺ສາຍ ເທສນາຍ ນິຄມນວາໂຣ.

໘໖໗.ເອເສວ ນໂຍຕິ ອິມິນາ ຍ຺ວາຍໍ ‘‘ຕໍ ປເນຕ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ອຕ຺ຖນໂຍ ພຸທ຺ສານຸສ຺ສຕິຍໍ ວິກາວິໂຕຕິ ອຕິທິສຕິ, ສ຺ວາຍໍ ອຕິ ເທໂສ ປໂຍຊນວເສນ ນວສຸປິ ອນຸສ຺ສຕີສຸ ສາສາຣຓວເສນ ວຸຕ຺ໂຕປິ ອານາປານສ຺ສຕິອາທີສຸ ຕີສຸ ວິປສ຺ສນຕ຺ຖາເນວ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອິມິນາ ອປວາເທນ ນິວຕ຺ຕິໂຕຕິ ຕາສໍ ເອກປ຺ປໂຍຊນຕາວ ທຍ຺ຖພ຺ພາ. ສມ຺ເມ ອນຸສ຺ສຕິ ສມ຺ມານຸສ຺ສຕີຕິ ສ ມາສປທວິກາຄທສ຺ສນມ຺ປິ ວຈນຕ຺ຖທສ຺ສນປກ຺ຂິກເມວາຕິ ອາຫ – ‘‘ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ວຈນຕ຺ໂຖ’’ຕິ. ສມ຺ມໍ ອາຣພ຺ກາຕິ ຫິ ສມ຺ມສ຺ສ ອນຸສ຺ສຕິຍາ ວິສຍກາວທສ຺ສນເມຕໍ. ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປິ. ສີລໍ ອາຣພ຺ກາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປາຣິສຸທ຺ສີສີລໍ ອາຣພ຺ກ. ຈາ ຄໍ ອາຣພ຺ກາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຈາຄຄຸຓໍ ອາຣພ຺ກ. ເທວຕາ ອາຣພ຺ກາຕິ ເອຕ຺ຖ ເທວຕາຄຸຓສທິສຕາຍ ອຕ຺ຕໂນ ສທ຺ສາສີລສຸຕ

ຈາຄປຸຄຸລາສຸ ເທວຕາສມຄຸລາ។ ກາວຕິ ທີ ຕໍສທິເສປີ ຕພຸໂພຫາໂຣ ຍຖາ ''ຕານີ ໂອສຄານີ, ເອສ ພຸຣຫຸມທຕຸໂຕ''ຕິ ຈ។ ເຕ ນາຫ – ''ເທວຕາ ສກຸຊິຍຸຄາເນ ຄເປຕຸວາ''ຕິອາທີ។ ຕຕຸຖ ເທວຕາ ສກຸຊິຍຸຄາເນ ຄເປຕຸວາຕິ ''ຍຖາຣູປາຍ ສທຸຣາຍ ສມນຸນາຄຕາ ຕາ ເທວຕາ ອີໂຕ ຈຸຕາ ຕຕຸຖ ອຸປປນຸນາ, ມຍຸຫມຸປີ ຕຖາຣູປາ ສທຸຣາ ສໍວິຊຊຕີ។ ຍຖາຣູເປນ ສີເລນ, ຍຖາຣູເປນ ສຸເຕນ, ຍຖາຣູເປນ ຈາເຄນ, ຍຖາຣູປາຍ ປຸຄຸລາຍ ສມນຸນາຄຕາ ຕາ ເທວຕາ ອີໂຕ ຈຸຕາ ຕຕຸຖ ອຸປປນຸນາ, ມຍຸຫມຸປີ ຕຖາຣູປາ ປຸຄຸລາ ສໍວິຊຊຕີ''ຕິ ເອວໍ ເທວຕາ ສກຸຊິຍຸຄາເນ ຄເປຕຸວາ។ ອສຸສາສປສຸສາສນິມິຕຸຕໍ ນາມ ຕຕຸຖ ລທຸຣພຸພປຸປຼິກາຄນິມິຕຸຕໍ។ ຄຕາຕິ ອາຣມຸມຕາກຣຕາວເສນ ອຸປຄຕາ ປວຕຸຕາ។

ອຸປສມຸມຕິ ເອຕຸຖ ທຸກຸຂນຸຕິ ອຸປສໂມ, ນິພຸພານໍ។ ອຈຸຈນຸຕເມວ ເອຕຸຖ ອຸປສມຸມຕິ ວຍຸຍຕຸຕຍນຸຕິ ອຈຸຈນຸຕູປສໂມ, ນິພຸພານເມວ។ ຊີໂຕາຕິ ເຂເປຕິ ກິເລເສຕິ ຂໂຍ, ອຣິຍມຄຸໂຄ។ ເຕ ເອວ ອຸປສເມຕິຕິ ອຸປສໂມ, ອຣິຍມຄຸໂຄ ເອວ។ ຂໂຍ ຈ ໂສ ອຸປສໂມ ຈາຕິ ຂຍູປສໂມ។ ຕຕຸຣາຍໍ ອຸປສໂມ ຄມໂມ ເອວາຕິ ຄມຸມານຸສຸສຕິຍາ ອຸປສມານຸສຸສຕິ ເອກສງຄໂຫຕິ? ສຈຸຈໍ ເອກສງຄໂຫ ຄມຸມກາວສາມຄຸເຄ ອສິປຸເປເຕ, ສງຂຕຄມຸມໂຕ ປນ ອສງຂຕຄມໂມ ສາຕິສໂຍ ອຸລຸອາຣຕມປດິຕຕມກາວໂຕຕິ ທິເປຕຸ ວິສໍ ນິທຣິຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ។ ອິມເມວ ທີ ວິເສສໍ ສນຸຣາຍ ກຄວາ – ''ຄມຸມານຸສຸສຕິ''ຕິ ວຕຸວາປີ ອຸປສມານຸສຸສຕີ ອໂວຈ ອນຸສຸສຣນຸຕສຸສ ສວິເສສໍ ສນຸຕປດິຕການເວນ ອຸປຼຸຄານໂຕ។ ເອວຄຸຈ ກຕຸວາ ອີສ ຂຍູປສມຄຸຄຫານມຸປີ ສມຕຸຖິຕນຸຕິ ທຍຸຄພຸພໍ។ ຍເຖວ ທີ ສມາເນປີ ໂລກຸຕຸຕຣຄມຸມກາເວ ''ຍາວຕາ, ກິກຸຂເວ, ຄມຸມາ ສງຂຕາ ວາ ອສງຂຕາ ວາ, ວິຣາໂຄ ເຕສໍ ອຄຸຄມກຸຂາຍຕີ''ຕິອາທິວຈນໂຕ (ອິຕິວຸ។ ໙໐) ມຄຸຄຜລຄມຸມເຫີ ນິພຸພານຄມຸໂມ ສາຕິສໂຍ, ເອວໍ ຜລຄມຸມໂຕ ມຄຸຄຄມຸໂມ ກິເລສປຸປຫາເນນ ອຈຸຈຣິຍຄມຸມກາວໂຕ, ຕສຸມາ ອຈຸຈນຸຕູປສເມນ ສທຸຣີ ຂຍູປສໂມປີ ຄທິໂຕຕິ ທຍຸຄພຸພໍ។ ວິປສຸສນຕຸຖາເນວ ໂຫນຸຕີຕິ ກສຸມາ ວຸຕຸຕນຸຕິ? ''ເອກນຸຕນິພຸພິທາຍາຕິອາທິວຈນໂຕ''ຕິ ເກຈິ, ຕໍ ອກາຣຕໍ ພຸທຸຣານຸສຸສຕິອາທີສຸປີ ຕຖາ ເທສນາຍ ອາຄຕຕຸຕາ។ ຍຖາ ປນ ພຸທຸຣານຸສຸສຕິອາທີນີ ກມຸມຍຸຄານານີ ວິປສຸສນຕຸຖານີ ໂຫນຸຕິ, ນິມິຕຸຕສມຸປຫໍສນຕຸຖານີປີ ໂຫນຸຕິ, ນ ເອວເມຕານີ, ເອຕານີ ປນ ວິປສຸສນຕຸຖາເນວາຕິ ຕຖາ ວຸຕຸຕໍ។

ປຖມວຄຸຄວຕຸຕນາ ນິຍຸຄິຕາ។

໑໖។ ເອກຄມຸມປາລຸອີ

(໑໖) ໘។ ເອກຄມຸມປາລຸອີ-ທຸຕິຍວຄຸຄວຕຸຕນາ

໘໙໗។ ມິຈຸຉາ ປສຸສຕີ ຕາຍ, ສຍໍ ວາ ມິຈຸຉາ ປສຸສຕີ, ມິຈຸຉາທສຸສນເມວ ວາ ຕນຸຕີ ມິຈຸຉາທິຍຸຄິ, ຍໍ ກິຄຸຈິ ວິປຣີຕທສຸສນໍ។ ເຕນາຫ – ''ທຸວາສຍຸຄິວິຣາຍາ''ຕິອາທິ ។ ມິຈຸຉາທິຍຸຄິ ເອຕສຸສາຕິ ມິຈຸຉາທິຍຸຄິໂກ។ ຕສຸສ ມິຈຸຉາທິຍຸຄິກສຸສ។

໘໙໙។ ສມຸມາ ປສຸສຕີ ຕາຍ, ສຍໍ ວາ ສມຸມາ ປສຸສຕີ, ສມຸມາທສຸສນມຕຸຕເມວ ວາ ຕນຸຕີ ສມຸມາທິຍຸຄິ។ ປຄຸຈວິຣາຍາຕິ ກມຸມສຸສກຕາຊານວິປສຸສນາມຄຸຄຜລວເສນ ປຄຸຈວິຣາຍ។ ຕຕຸຖ ຊານຈິຕຸຕຸປຸປາທປຣິຍາປນຸນໍ ລາຕໍ ຊານສມຸມາທິຍຸຄິ, ວິປສຸສນາລາຕໍ ວິປສຸສນາສມຸມາທິຍຸຄິ។

໓໐໘។ ປຄຸຈສຸ ຂນຸເຄສຸ ''ນິຈຸຈ''ນຸຕິອາທິນາ ປວຕຸໂຕ ອນຸປາຍມນສິກາໂຣ។

໓໐໖។ ''ອນິຈຸຈ''ນຸຕິອາທິນາ ປວຕຸໂຕ ອຸປາຍມນສິກາໂຣ។ ຍາວ ນິຍາໂມກຸກມນາຕິ ຍາວ ມິຈຸຉຕຸຕນິຍາໂມກຸກມນາ។ ມິຈຸຉຕຸຕນິຍາໂມກຸກມນນໂຍ ປນ ສາມຄຸຄຜລສຸຕຸຕວຕຸຕນາຍໍ ຕຍຸຜິກາຍ ຈ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸໂພ។

໓໐໔។ອຍໍ ຕິວິຣາ ສຄຸຄາວຣຕາ ເຈວ ໂຫຕິຕິ ກມຸມປຖປຸປຕຸຕິຍາ ມຫາສາວຊຊກາວໂຕ ວຸຕຸຕໍ។ ສຄຸຄາວຣຕາຍ ໂຫນຸຕິຍາ ມຄຸຄວິພນຸຣກາເວ ວຕຸຕພຸພເມວ ນຕຸຖີຕິ ວຸຕຸຕໍ – ''ມຄຸຄາວຣຕາ ຈາ''ຕິ។ ''ສສຸສໂຕ ໂລໂກ''ຕິອາທິກາ ທສວຕຸຖຸກາ ອນຸຕຄຸຄາຫິກາ ມິຈຸຉາທິຍຸຄິ។ ມຄຸຄາວຣຕາວ ໂຫຕິ ວິປຣີຕທສຸສນກາວໂຕ, ນ ສຄຸຄາວຣຕາ ອກມຸມປຖປຕຸຕິໂຕຕິ ອສິປຸປາໂຍ។ ອິທໍ ປນ ວິຣານໍ ປຜິກຸຊິປີຕຸວາຕິ ວິປຣີຕທສຸສນຄຸຈ ນ ມຄຸຄາວຣຕຄຸຈາຕິ ວິຣຸທຸຣເມຕໍ ອຸທຸຣມຸມກາວໂຕ។ ຕຖາ ທີ ສຕິ ອປຸປທີນາຍ ເອວ ສກຸກາຍທິຍຸຄິຍາ ມຄຸຄາຮິຄເມນ ກວິຕພຸພນຸຕິ ອສິປຸປາເຍນ ຍຖາວຸຕຸຕວິຣານໍ ປຜິກຸຊິປີຕຸວາ។ ''ນ ສຄຸ

ຄາວຣຕາ''ຕິ ສຄຸຄູປປຕຸຕິຍາ ອວິພນຸຮກຕຸຕໍ ວທນຸເຕທິ ທິຍຸຖິຍາ ສຄຸຄາວທຕາປີ ນາມ ອນຸລຸລາຕາ ໂທຕິຕິ ຕໍ ວາທໍ ປຜິກຸຂິປນຸເຕນ ''ທິຍຸຖິ ນາມ ສຄຸຄໍ ອຸປເນຕຸໍ ສມຕຸຖາ ນາມ ນຕຸຖີ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ໋ ກສຸມາ? ເອກນຸຕຄຮຸຕຣສາວຊຊກາວໂຕ໋ ເຕ ນາທ – ''ເອກນຸຕໍ ນິຣຍສຸມີເຍວ ນິມຸຊຊາເປຕີ''ຕິອາທິ໋

໓໐໔໋ວຜຸຜິວິທຸສໍເສຕິຕິ ມຄຸຄສມຸມາທິຍຸຖິ ກິເລສວຜຸຜໍ ກມຸມວຜຸຜລຸຈ ວິທຸສໍເສຕິ໋ ວິປາກວຜຸຜໍ ກາ ນຸ ວິທຸສໍເສຕິ ນາມ໋ ເອວໍ ປນ ອຕຸຕໂນ ກາຣເຕນ ວິທຸຮສຸຕາວໍ ຜລສມຸມາທິຍຸຖິ ປຜິພາຫຕີຕິ ວຸຕຸຕໍ ອວສຣທານໂຕ໋ ອິຈຸເຈຕໍ ກຸສລນຸຕິ ອຣທາຕຸ ຕໍ ປາເປຕຸໍ ສເຈ ສກຸໂກຕິ, ເອວເມຕໍ ວິປສຸສນາຍ ປຜິສນຸຂິອນາກຫຸໝນໍ ກຸສລໍ ອນວຊຊໍ໋ ສຕຸຕ ກເວ ເທຕິຕິ ໂສຕາປຕຸ ຕິມຄຸຄສຸສ ປຈຸຈຍກູຕາ ວິປສຸສນາສມຸມາທິຍຸຖິ ຕສຸສ ປຸຄຸຄລສຸສ ສຕຸຕ ກເວ ເທຕິ໋ ເອວມຍນຸຕິ ປລຸຈວິຣມຸປີ ສມຸມາທິຍຸຖີ ສນຸຮາຍ ວຸຕຸຕໍ໋ ເຕນາທ – ''ໂລກິຍໂລກຸຕຸຕຣາ ສມຸມາທິຍຸຖີ ກຖິຕາ''ຕິ໋ ອິມສຸມີ ປນຕຸເຖຕິ ''ນາທໍ, ກິກຸຂເວ, ອລຸລໍ ເອກ ຮມຸມມຸປີ ສມນຸປສຸສາມີ''ຕິອາທິນາ ວຸຕຸເຕ ຄຕິມຄຸຄສວຸຂາເຕ ອຕຸເຖ໋ ''ສຸຄຕີ ສຄຸຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊຊນຸຕີ''ຕິ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ''ໂລກິ ກາ ກວນິປຸຜາທິກາວ ເວທິຕພຸພາ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ໋

໓໐໖໋ຍຖາທິຍຸຖີຕິ ອຕຸຖພຸຍາປນິຈຸລາຍໍ ຍຖາ-ສທຸໂທ, ເຕນ ອຸຕຸຕຣປທຕຸຖປຸປຮາໂນ ສມາໂສຕິ ອາທ – ''ຍາ ຍາ ທິຍຸຖິ''ຕິ໋ ຕສຸສາ ຕສຸສາ ອນຸຣູປນຸຕິ ຕໍຕໍທິຍຸຖິອນຸຣູປນຸຕິ ອຕຸໂຖ໋ ສມຕຸຕນຸຕິ ອນວເສສໍ໋ ເຕນາທ – ''ປຣິປຸຕຸຕ''ນຸຕິ໋ ສມາທິນຸນນຸຕິ ອາທິມຊຊປຣິໂຍສາເນສຸ ສມໍ ເອກສທິສໍ ກຕຸວາ ອາທິນຸນໍ ຄທິຕໍ ອນິສຸສຜຸຖໍ໋ ຕເທຕນຸຕິ ຍເທຕໍ ''ຍລຸເຈວ ກາຍກມຸມ''ນຸຕິ ອາທິນາ ວຸຕຸຕໍ, ຕເທຕໍ ກາຍກມຸມໍ໋ ຍຖາທິຍຸຖິຍໍ ຖິຕກາຍກມຸມນຸຕິ ຍາ ປນ ທິຍຸຖິ ''ນຕຸຖີ ຕໂຕນິທານໍ ປາປ''ນຸຕິອາທິນາ ປວຕຸຕາ, ຕສຸສໍ ທິຍຸຖິຍໍ ຖິຕກສຸສ ຖິຕມຕຸຕສຸສ ອນິສຸສຜຸຖສຸສ ຕໍທິຍຸຖິກສຸສ ກາຍກມຸມໍ໋ ທິຍຸຖິສທຊາຕໍ ກາຍກມຸມນຸຕິ ຕສຸສ ຍຖາທິຍຸຖິກສຸສ ປເຣສໍ ທຕຸຖມຸທຸທາທິນາ ວິລຸລາປນກາເລ ຕາຍ ທິຍຸຖິຍາ ສທຊາຕໍ ກາຍກມຸມໍ໋ ນ ເຈຕຸຖ ວຈີກມຸ ມາສງກາ ອຸປຸປາເທຕພຸພາ ປາຕພາຕາທິນໍເຍວ ອຣິປຸເປຕຕຸຕາ໋ ທິຍຸຖານຸໂລມິກໍ ກາຍກມຸມນຸຕິ ຍຖາ ປເຣສໍ ປາກຜໍ ໂທຕິ, ເອວໍ ທິຍຸຖິຍາ ອນຸໂລມິກໍ ກຕຸວາ ປວຕຸຕິຕໍ ກາຍກມຸມໍ໋ ເຕນາທ – ''ສມາທິນຸນໍ ຄທິຕໍ ປຣາມຜຸຖ''ນຸຕິ໋ ຕຕຸຖາຕິອາທິ ສຸ ວິລຸເລຍຸຍເມວ໋ ເອເສວ ນໂຍຕິ ອິມິນາ ຍຖາວຸຕຸຕາຍ ທິຍຸຖິຍາ ຖິຕວຈີກມຸມໍ, ທິຍຸຖິສທຊາຕໍ ວຈີກມຸມໍ, ທິຍຸຖານຸໂລມິກໍ ວ ຈີກມຸມນຸຕິ ຕິວິຮໍ ໂທຕີຕິ ເອວມາທິ ອຕິທິສຕິ໋ ມິຈຸລາທິຍຸຖິກສຸສາຕິ ກມຸມປຖປຸປຕຸຕາຍ ມິຈຸລາທິຍຸຖິຍາ ມິຈຸລາທິຍຸຖິກສຸສ໋ ''ຍາຍ ກາຍຈິ ມິຈຸລາທິຍຸຖິຍາ ມິຈຸລາທິຍຸຖິກສຸສ ສໂຕ''ຕິ ອປເຣ໋

ທິຍຸຖິສທຊາຕາຕິ ຍຖາວຸຕຸຕາຍ ທິຍຸຖິຍາ ສທຊາຕາ ເຈຕນາ໋ ເອສ ນໂຍ ເສສປເທສຸປີ໋ ປຕຸຖນາຕິ ''ອີທໍ ນາມ ກເຣຍຸຍ''ນຸຕິ ຕຕຸທາປຕຸຖນາ໋ ເຈຕນາປຕຸຖນານໍ ວເສນາຕິ ຍຖາວຸຕຸຕທິຍຸຖິຄຕນິສຸສິຕເຈຕສິກນິກາມນານໍ ວເສນ໋ ຈິຕຸຕຜຸຖປນາຕິ ຈິຕຸຕສຸສ ປຕິທທນາ໋ ຜສຸສາທໂຍຕິ ເຈຕນາທິຍຸຖິຕຕຸທາທິວິນິມຸຕຸຕາ ຜສຸສາທິຮມຸມາ໋ ຍສຸມາ ທິຍຸຖີ ປາປິກາ, ຕສຸມາ ຕສຸສ ປຸຄຸຄລສຸສ ສພຸເພ ເຕ ຮມຸມາ ອນິຍຸຖາຍ...ເປ... ສໍວຕຸຕນຸຕີຕິ ໂຍຊນາ໋ ປຸຣິມສຸເສວາຕິ ຕິຕຸຕກາປທສຸເສວ ໋ ຕິຕຸຕກໍ ກຍຸກນຸຕິ ຈ ອຸກາຍໍ ອິຮ ອນິຍຸຖປຣິຍາຍໍ ທຍຸຖພຸພໍ ''ປຈຸລາ ເຕ ກຍຸກໍ ກວິສຸສຕີ''ຕິອາທີສຸ ວິຍ໋

ອມຸໂພຍນຸຕິ ອມຸໂພ ອຍໍ໋ ຕເມວ ປູຊນຸຕິ ຕເມວ ປຸພຸເພ ລທຸຮປຣິສິລຸຈນທານາທິປູຊໍ໋ ນິເວສເຣຕິ ປວິສີສຸ໋ ອສາຕສນຸນິວາ ເສນາຕິ ອມຮຸຣນິມຸພມູລສໍສຄຸເຄນ໋

ຕໍ ປນ ປຜິກຸຂິປີຕຸວາ...ເປ... ວຸຕຸຕນຸຕິ ສພຸພາປີ ມິຈຸລາທິຍຸຖີ ເອກນຸຕສາວຊຊຕຸຕາ ອນິຍຸຖາຍ ທຸກຸຂາຍ ສໍວຕຸຕຕີຕິ ອຮິປຸ ປາເຍນ ວຸຕຸຕໍ໋ ອນນຸຕຣສຸຕຸເຕຕິ ທສມສຸຕຸເຕ໋ ໂຍເຊຕຸວາ ເວທິຕພຸພານີຕິ ນວມສຸຕຸເຕ ວິຍ ໂຍເຊຕຸວາ ເວທິຕພຸພານີ໋ ຈິຕຸຕຜຸຖປນາວ ປຕຸຖນາຕິ ເອຕຸຖ ປຕິຮີ ຈາຕິ ວຕຸຕພຸພໍ໋

ທຸຕິຍວຄຸຄວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ໋

໑໖໋ ເອກຮມຸມປາລຸອິ

(໑໖) ໓໋ ເອກຮມຸມປາລຸອິ-ຕຕິຍວຄຸຄວຕຸຕນາ

໑໐໗. ຕຕິຍສຸສ ປຖເມ ອຍາຖາວທິຝຸຖິໂກຕິ ອນິຈຸຈາທີກາເວສຸ ສມຸເມສຸ ນິຈຸຈາຕີອາທິນາ ອຸປຸປນຸນທິຝຸຖິໂກ. ເຕນາຫ – ''ຕາເຍວ ມິຈຸສາທິຝຸຖິຍາ ວິປຣີຕທສຸສໂນ''ຕິ ສຫສມຸມາຕິ ເອຕຸຖ ສນຸໂຕ ປສຕຸໂຖ ສຸນຸທໂຣ ສມຸໂມ, ໂຍ ມນຸສຸສສມຸໂມຕິປີ ວຸຈຸຈຕິ. ຕໂຕ ທີ ມິຈຸສາທິຝຸຖິໂກ ປຣໍ ວຸຝຸຖາເປຍຸຍ, ນ ອຣິຍສມຸມໂຕ. ເຕນາຫ – ''ທສກຸສລກມຸມປຖສມຸມໂຕ''ຕິ. ເອວຣູປາຕິ ອີມິນາ ປາຖິກປຸຕຸຕາທິເກ ສງຄຕຸຫາຕິ.

໑໐໘.ສພຸພລຸລຸໂພຊີສຕຸໂຕຕິ ສພຸພລຸລຸກາຄີ ໂພຊີສຕຸໂຕ. ອາທິ-ສຫເທນ ປູຣິຕປາຣມີກາ ປຈຸເຈກໂພຊີສຕຸຕາ ເອກຈຸຈສາວກໂພຊີສຕຸຕາ ຈ ສງຄຍຸຫນຸຕີ.

໑໐໙.ປຣມາຕິ ມຫາສາວຊຊກາເວນ ປຣມາ, ອຸກຸກໍສຄຕາຕິ ອຕຸໂຖ. ເຕສນຸຕີ ອານນຸຕຣິຍກມຸມານໍ. ປຣິຈຸເຊໂທຕິ ວິປາກວເສນ ປຣິໂຍສານໍ. ວຝຸຝສຸສ ມູລໍ, ຕໂຕ ຕໍສມງຄີປຸຄຸຄໂລ ວຝຸຝສຸສ ຂາຕູຕິ ວຸຈຸຈຕິ. ເຕນາຫ – ''ຕາຍາ''ຕິອາທີ. ຕລຸເຈ ຄາທໍ ນ ວິສຸສຊເຊຕິ, ຕສຸສ ປຸນປີ ຕພຸການວາວຫຕຸຕາ ວຸຕຸຕໍ – ''ກາວໂຕ ວຸຝຸຖານໍ ນຕຸຖິ''ຕິ, ນ ປນ ສພຸພໂສ ວຸຝຸຖານສຸສ ອກາວໂຕ. ຍາທິເສ ທີ ປຈຸຈເຍ ປຝິຈຸຈ ອຍໍ ຕໍ ທສຸສນໍ ໂອກຸກນຸໂຕ ປຸນ ກທາຈິ ຕປຸປຝິປກຸເຂ ປຈຸຈເຍ ປຝິຈຸຈ ຕໂຕ ສີສຸກຸຂິປນມສຸສ ນ ໂທຕີຕິ ນ ວຕຸຕພຸພໍ. ອກຸສລລຸທີ ນາມເຕໍ ອພລໍ ທຸພຸພລໍ, ນ ກຸສລໍ ວິຍ ມຫາພລໍ. ອລຸລຖາ ສມຸມຕຸຕນິຍາໂມ ວິຍ ມິຈຸສຕຸຕນິຍາໂມປີ ອຈຸຈນຸຕິໂກ ສີຍາ, ນ ຈ ມິຈຸສຕຸຕນິຍາໂມ ອຈຸຈນຸຕິໂກ. ເຕເນວ ປປລຸຈສູທນິຍໍ (ມ. ນິ. ອຝຸຖ. ໔.໑໐໐) –

''ກີ ປເນສ ເອກສຸມິເຍວ ອຕຸຕກາເວ ນິຍໂຕ ໂທຕີ, ອຸທາທຸ ອລຸລສຸມິມຸປີຕິ? ເອກສຸມິເຍວ ນິຍໂຕ, ອາເສວນວເສນ ກວນຸຕເຣປີ ຕໍ ທິຝຸຖີ ໂຣເຈຕີ ເອວາ''ຕິ –

ວຸຕຸຕໍ. ຕໂຕເຍວ ຈ ສຸມງຄລວິລາສີນິຍມຸປີ (ທີ. ນິ. ອຝຸຖ. ໑.໑໗໐-໑໗໘) ວຸຕຸຕໍ –

''ເຍ ວາ ປນ ເຕສໍ ລທຸຊີ ຄເທຕຸວາ ຣຕຸຕິຝຸຖາເນ ທິວາຝຸຖາເນ ນິສີນຸນາ ສຊຊາຍນຸຕີ ວີມໍສນຸຕີ, ເຕສໍ 'ກໂຣໂຕ ນ ກຣີຍຕີ ປາປໍ, ນຕຸຖິ ເຫຕຸ, ນຕຸຖິ ປຈຸຈໂຍ, ມໂຕ ອຸຈຸຊິຊຊຕີ'ຕິ ຕສຸມີ ອາຣມຸມເຕ ມິຈຸສາສຕິ ສນຸຕິຝຸຖຕີ, ຈິຕຸຕໍ ເອກຄຸຄໍ ໂທຕີ, ຊວນາ ຊວນຸຕີ. ປຖມຊວເນ ສເຕກິຈຸສາ ໂທນຸຕີ, ຕຖາ ທຸຕິຍາທີສຸ. ສຕຸຕເມ ພຸທຸສານມຸປີ ອເຕກິຈຸສາ ອນິວຕຸຕິໂນ ອຣິຝຸຖກຕຸຝກສທິສາ, ຕຕຸຖ ໂກຈິ ເອກໍ ທສຸສນໍ ໂອກຸກມຕິ, ໂກຈິ ທຸເວ, ໂກຈິ ຕີນິປີ, ເອກສຸມິ ໂອກຸກນຸເຕປີ ທຸວີສຸ ຕີສຸ ໂອກຸກນຸເຕສຸປີ ນິຍຕມິຈຸສາທິຝຸຖິໂກວ ໂທຕີ. ປຕຸໂຕ ສຄຸຄມຄຸຄາວຣຕລຸເຈວ ໂມກຸຂມຄຸຄາວຣຕລຸຈ, ອກພຸໂພ ຕສຸສຕຸຕກາວສຸສ ອນນຸຕຣໍ ສຄຸຄມຸປີ ຄນຸຕຸໍ, ປເຄວ ໂມກຸຂໍ, ວຝຸຝຂາຕຸ ນາເມສ ສຕຸໂຕ ປຖວີໂຄປໂກ, ເຍກຸຍຸເຍນ ເອວຣູປສຸສ ກາວໂຕ ວຸຝຸຖານໍ ນຕຸຖິ''ຕີ.

ປີຝຸຖິຈກຸກວາລຸເອຕີ ຊາຍມານຈກຸກວາລຸອສຸສ ປຣໂຕ ເອກສຸມີ ໂອກາເສ. ຍໍ ຊາຍມານານໍ ອຊຊາຍມານານລຸຈ ຈກຸກວາລຸອານມນຸຕຣໍ, ຍຕຸຖ ໂລກນຸຕຣິກນິຣຍສມລຸລາ, ຕາທິເສ ເອກສຸມີ ໂອກາເສ. ປຈຸຈຕີເຍວາຕິ ຈກຸກວາລຸເອ ຊາຍມາເນ ອຊຊາຍມາເນປີ ອຕຸຕໂນ ກມຸມພເລນ ປຈຸຈຕີເຍວ.

໑໑໑. ຈຕຸຕຸເຖ ''ມາ ຂລີ''ຕິ ວຈນໍ ອຸປາທາຍ ເອວໍລທຸສນາໂມຕິ ຕໍ ກີຣ ສກທຸທມາຍ ກູມິຍາ ເຕລພຝໍ ຄເທຕຸວາ ຄຈຸສນຸຕໍ, ''ຕາຕ, ມາ ຂລີ''ຕິ ສາມິໂກ ອາຫ. ໂສ ປມາເທນ ຂລິຕຸວາ ປຕິຕຸວາ ສາມິກສຸສ ກເຍນ ປລາຍິຕຸໍ ອາຣທຸໂຊ. ສາມິໂກ ອຸປສາວິຕຸວາ ສາຝກກາຕຸເຕ ອຄຸຄເຫສີ. ໂສ ສາຝກໍ ລຊຸເຫຕຸວາ ອເຈລໂກ ຫຸຕຸວາ ປລາໂຕ ປຕຸເຕນ ວາ ຕີເຕນ ວາ ປຝິຈຸສາເທຕຸມຸປີ ອຊານນຸໂຕ ຊາຕຣູເປເນວ ເອກໍ ຄາມໍ ປາວິສີ. ມນຸສຸສາ ຕໍ ທີສຸວາ ''ອຍໍ ສມໂຕ ອຣທາ ອປຸປີຈຸໂຊ, ນຕຸຖິ ອີມິນາ ສທິໂສ''ຕິ ປູວກຕຸຕາທີນີ ຄເທຕຸວາ ອຸປສງກມິຕຸວາ ''ມຍຸທໍ ສາຝກໍ ອນິວຕຸຖກາເວນ ອີທໍ ອຸປຸປນຸນ''ນຸຕິ ຕໂຕ ປຝຸຖາຍ ສາຝກໍ ລກິຕຸວາປີ ນ ນິວາເສສີ, ຕເທວ ຈ ປພຸພຊຊໍ ອຄຸຄເຫສີ. ຕສຸສ ສນຸຕິເກ ອລຸເລປີ ອລຸເລປີຕິ ປລຸຈສຕາ ມນຸສຸສາ ປພຸພຊີສຸ. ຕໍ ສນຸສາເຍຕໍ ວຸຕຸຕໍ – ''ມາ ຂລີຕິ ວຈນໍ ອຸປາທາຍ ເອວໍລທຸສນາໂມ ຕິຕຸຖກໂຣ''ຕີ.

ສມາຄຕຝຸຖາເນຕິ ທຸວິນຸນໍ ນທີນໍ ອຸທກປຸປວາຫສຸສ ສນຸນິປາຕຝຸຖາເນ. ທຸວິນຸນໍ ອຸທການນຸຕິ ທຸວິນຸນໍ ອຸທກປຸປວາຫານໍ. ຍຖາວຸຕຸຕຝຸຖາເນ ມຈຸສຄຸຄຫາຕຸຖໍ ຂິປີຕພຸພໂຕ ຂິປຸປີ, ກຸມີນໍ, ຕເທວ ອີສ ຂິປຸປນຸຕີ ວຸຕຸຕໍ. ເຕນາຫ – ''ກຸມີນ''ນຸຕີ. ອຸຈຸຈູທີ

ຕິ ອຸທເກາຈ຺ຉູທີຯ ຕຸຈ຺ຉປຸຣິໂສ ອຣິຍຘມ຺ມາກາວໂຕຯ ຌານມຕ຺ຕມ຺ປິ ຫິ ຕສ຺ສ ນຕ຺ເຖວ, ກຸໂຕ ອຣິຍມຄ຺ໂຄຯ ມນຸສ຺ສຂິປ຺ປີ ມຎ຺ເຎຕີ ມນຸສ຺ສາ ປຕິຕ຺ວາ ພ຺ຍສນປ຺ປຕ຺ຕິອຕ຺ຖໍ ໂອຑ຺ຑິຕໍ ກຸມິນໍ ວິຍຯ ເຕນາຫ – ‘‘ມຫາຊນສ຺ສາ’’ຕິອາທິຯ

໓໑໒ຯ ປຎ຺ຈມາທີສຸ ພາຫິຣກສາສນນ຺ຕິ ອວິເສເສນ ວຸຕ຺ຕໍ – ຕສ຺ສ ສພ຺ພສ຺ສປິ ອນິຍ຺ຍານິກຕ຺ຕາ ສຕ຺ຖຸປຏິຎ຺ຎສ຺ສປິ ອສພ຺ພຎ຺ຎຸກາວໂຕຯ ເຕນາຫ – ‘‘ຕຕ຺ຖ ຫີ’’ຕິອາທິຯ ຄໂຓຕິ ສາວກຄໂຓຯ ຕຖາກາວາຍາຕິ ອາຈຣິເຍນ ວຸຕ຺ຕາກາຣຕາຍ ສມງ຺ຄິກາວຕ຺ຖໍຯ ຊງ຺ຆສຕນ຺ຕິ ພຫູ ອເນເກ ສຕ຺ເຕຯ ສມກເມວ ອກຸສລໍ ປາປຸຓາຕີຕິ ເຕສໍ ສພ຺ເພສໍ ເອກຊ຺ຌໍ ສມາທປເນປິ ເຕສໍ ອກຸສເລນ ສມກເມວ ອກຸສລໍ ປາປຸຓາຕິ ເອກຊ຺ຌໍ ພຫູນໍ ສມາທປເນປິ ຕຖາ ອຸສ຺ສຫນສ຺ສ ພລວກາວໂຕຯ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ສມາທປເນ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິຯ ຍຖາ ຫິ ຘມ຺ມຈຣິຍາຍໍ ສມກເມວາຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພາ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ, ເອວໍ ອຘມ຺ມຈຣິຍາຍໍ ອກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາຕິຯ

໓໑໓ຯສຸຏ຺ຐຸ ອກ຺ຂາເຕຕິ ເອກນ຺ຕໂຕ ນິຍ຺ຍານິກກາເວນ ອກ຺ຂາເຕຯ ສຕ຺ຖາ ຈ ສພ຺ພຎ຺ຎູ ໂຫຕີຕິ ອສພ຺ພຎ຺ຎຸໂນ ນິຍ຺ຍານິກກາເວນ ກເຖຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍຕ຺ຕາຯ ຘມ຺ໂມ ຈ ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘປ຺ປເວທິຕຕ຺ຕາຯ ຄໂຓ ຈ ສຸປ຺ປຏິປ຺ນ຺ໂນ ສຕ຺ຖາຣາ ສຸວິນີຕຕ຺ຕາຯ ສມາທປໂກ ທີຕິອາທີ ສຸປ຺ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ນິທສ຺ສນໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

໓໑໔ຯປມາຓໍ ຊານິຕພ຺ພນ຺ຕິ ‘‘ອຍໍ ເອຕ຺ຕເກນ ຍາເປຕິ, ອິມສ຺ສ ເອຕ຺ຕກໍ ທາຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ປມາຓໍ ຊານິຕພ຺ພໍຯ ອຕິເຣເກ…ເປ… ນິພ຺ພານສມ຺ປຕ຺ຕິ ວາ ນຕ຺ຖິ ທຸຣກ຺ຂາຕຕ຺ຕາ ຘມ຺ມສ຺ສຯ ຕສ຺ສາຕິ ປຏິຄ຺ຄາຫກສ຺ສຯ ອປ຺ປິຈ຺ຉປຏິປທາ ນາມ ນຕ຺ຖິ ທຸຣກ຺ຂາເຕ ຘມ຺ມວິນເຍຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ

໓໑໕ຯທາຍກສ຺ສວໂສ ນາມ ອຸລຸອາຣຸລຸອາຣຕາເກໂທ ອຊ຺ຌາສໂຍຯ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມສ຺ສ ປນ ໂຖກພຫຸຕາວ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມສ຺ສ ວໂສ ນາມຯ ອຕ຺ຕໂນ ຖາໂມຕິ ຍາປນປ຺ປມາຓໍຯ ຍທິ ຫີຕິອາທີ ‘‘ກຖ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ສງ຺ເຂປໂຕ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ວິວຣຓໍຯ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສາຕິ ອນຸປ຺ປນ຺ໂນ ອສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສຯ ຈກ຺ຂຸກູໂຕ ໂຫຕີຕິ ມຫາຊນສ຺ສ ຈກ຺ຂຸ ວິຍ ໂຫຕິຯ ສາສນໍ ຈິຣຏ຺ຐິຕິກໍ ກໂຣຕີຕິ ອນຸປ຺ປນ຺ນລາກຸປ຺ປາທເນນ ມຫາຊນສ຺ສ ປສາທຸປ຺ປາທເນນ ຈ ຈິຣຏ຺ຐິຕິກໍ ກໂຣຕິຯ

ກຸຏຸມ຺ພຣິຍວິຫາເຣຕິ ກຸຏຸມ຺ພຣິຍຄາມສນ຺ນິສ຺ສິຕວິຫາເຣຯ ກຸລ຺ຊນຕ຺ຖາຍາຕິ ຕສ຺ມີເຍວ ເຄເຫ ນິສີທິຕ຺ວາ ກຸລ຺ຊນຕ຺ຖາຍຯ ຄເຫຕ຺ວາ ຄມນຕ຺ຖາຍາຕິ ເຄຫໂຕ ພຫິ ຄເຫຕ຺ວາ ຄມນຕ຺ຖາຍຯ ສຸຣກຕ຺ຕານີຕິ ນິຈ຺ຈກຕ຺ຕານີຯ ຈູຬຸປຏ຺ຐາກນ຺ຕິ ເວຍ຺ຍາວ຺ຈຈກຣໍຯ ວິມໍສິຕ຺ວາຕິ ຍຖາ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ກຕໍ ນ ໂຫຕິ, ເອວໍ ວິມໍສິຕ຺ວາ ຯ ມຫາຊໂນ ອປ຺ປິຈ຺ໂຉ ກວິຕຸໍ ມຎ຺ຎຕີຕິ ມຫາຊໂນ ສຍໍ ອປ຺ປິຈ຺ໂຉ ກວິຕຸໍ ມຎ຺ຎຕິ ທິຏ຺ຐານຸຄຕິໍ ອາປຊ຺ຊເນນຯ ມຫາຊນສ຺ສາຕິ ພຫຸຊນສ຺ສຯ ອວຕ຺ຖຣິຕ຺ວາຕິ ວິຕ຺ຖາຣິກໍ ກຕ຺ວາຯ

໓໑໖ຯປຎ຺ຈາຕປຕປ຺ປນໍ ຈຕູສຸ ປສ຺ເສສຸ ອຄ຺ຄິສນ຺ຕາປສ຺ສ ອຸປຣິ ສູຣິຍສນ຺ຕາປສ຺ສ ຈ ຕປ຺ປນໍ, ຕຎ຺ຈ ໂຂ ຄິມ຺ຫກາເລຯ ຉິນ຺ນປ຺ປປາຕປພ຺ພຕສິຂໂຣ ປຕນໍ ມຣຸປ຺ປປາຕປຕນໍຯ ປຸພ຺ພຓ຺ຫາທີສຸ ອາທິຈ຺ຈາກິມຸຂາວຏ຺ຏນໍ ອາທິຈ຺ຈານຸປຣິວຕ຺ຕນໍຯ

໓໑໗ຯອຍມ຺ປີຕິ ສ຺ວາກ຺ຂາເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ກຸສີໂຕປີຯ ສາມຎ຺ຎນ຺ຕິ ຕປຈຣຓໍຯ ທຸປ຺ປຣາມຏ຺ຐນ຺ຕິ ມິຈ຺ຉາຈຣິຕໍ ສໍກິລິຏ຺ຐໍຯ ນິຣຍາຍຸປກຑ຺ຒຕີຕິ ນິຣຍທຸກ຺ຂາຍ ນໍ ກຑ຺ຒຕິຯ

໓໑໘ຯວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣຕິ ປຎ຺ຈາຕປຕປ຺ປນາທິເກ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣຯ

໓໑໙ຯເອວນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣາຍ ຈິຕ຺ຕປ຺ປສາທວ຺ຫຍສຸປ຺ປຏິປຕ຺ຕິຍາຯ ເຕນ ສມຓຘມ຺ມກຣຓສຸຂຎ຺ຈ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ

໓໒໐ຯນວກນິປາເຕຕິ ອິມສ຺ມີເຍວ ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣນິກາເຍ ວກ຺ຂມານໍ ນວກນິປາຕໍ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ນວ ປຸຄ຺ຄລາຕິ ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣມໂກລໍໂກລາທໂຍ ນວ ປຸຄ຺ຄລາຯ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ອິມສ຺ມີ ສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕາວສິຏ຺ເຐສຸ ສພ຺ເພສຸ ສຸຕ຺ເຕສຸຯ

ຕຕິຍວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໖។ ເອກສມຸມປາລຸອິ

(໑໖) ៤។ ເອກສມຸມປາລຸອິ-ຈຕຸຕຸຖວຄຸຄວຕຸຕນາ

໓໘៤។ ຈຕຸຕຸຖສຸສ ປຄມេ ສຄຸຄາຕຸຕູຕາຕີ ອຸປລກຸຂຕຸຕູຕາ។ ປຄຸຈຫສໂຍຊນາວຜຸຜກຸຂນຸຣາຕີ ປຄຸຈຫສໂຍຊນກຸຂນຸຣປຣິກຸເຂປາ។ ຍຖາ ຈາຕີ ຈ-ສທຸເທນ ກທມຸພຣກຸຂາທີນໍ ກປຸປຜຸຖາຍີກາວໍ ວິຍ ໂຍຊນສຕຸພເພຣາທີກາວໍ ສມຸຈຸຈິໂນຕີ, ນ ປນ ຊມຸພຸຍາ ຊມຸພຸທີປສຸສ ວິຍ ເຕທີ ອປຣໂຄຍານາທີນໍ ສຄຸຄາຕກາວໍ។ ຣາມເຕຍຸຍກນຸຕີ ຣມຕີຍກາວໍ។ ເສສປເທສູຕີ ວນຣາມເຕຍຸຍາທີປເທສຸ។ ອຸຄຸຄຕໍ ກູລໍ ອຸສຸສິຕກາໂວ ເອຕສຸສາຕີ ອຸກຸກູລໍ, ວິຄຕໍ ອປຄຕໍ ກູລໍ ເອຕສຸສາຕີ ວິກູລນຸຕີ ອາຫ – ''ອຸນຸນຕຜຸຖານໍ ນິນຸນຜຸຖານ''ນຸຕີ ຈ។ ນນຸທີຍາວຜຸຜມຈຸຉປີຜຸເຖເນວາຕີ ກຸຊຊກກຸ ລິສກມຈຸຉສງຟາຕປີຜຸເຖເນວ។

໓໘໖។ ທຸຕີຍາທີສຸ ຈຕຸຕາໂຣ ອປາຍາ ອຄຸຄຕຣ ມນຸສຸເສທີຕີ ອທິປຸເປຕາ, ນ ເທວາ ອຄຸຄຕຣ ມນຸສຸເສທີຕີ ທີນາຍ ຊາຕີຍາ ອທິປຸເປຕຕຸຕາ។ ອຸປາທາຍຸປາທາຍາປີ ມຊຸຊິມເທໂສ ລພຸກຕີ, ຍຕຸຖ ຄຕີ ກິກຸຂູນໍ ກິກຸຂຸນີນໍ ອຸປາສການໍ ອຸປາສິການໍ ອຄຸເຄສມຸປີ ກມຸມວາທີກິຣິຍວາທີວິຄຸຄຸຊາຕີການໍ, ໂຍ ປຕີຣູປເທໂສຕີ ວຸຈຸຈຕີ។ ເຕນາຫ – ''ສກໂລປີ ທີ''ຕິອາທີ។

໓໘៤។ເອລຸອາຕີ ໂທໂສ។ ເຕນາຫ – ''ນິທຸໂທສມຸຂາຕີ ອຕຸໂຖ''ຕີ។

໓໘໖។ ຕຖາຄຕສຸສ ຄຸເຕ ຊານິຕຸວາ ຈກຸຂຸນາປີ ທສຸສນໍ ທສຸສນເມວ, ອຊານິຕຸວາ ປນ ທສຸສນໍ ຕິຣຈຸສານຄຕານມຸປີ ໂຫຕີເຍວາຕີ ອາຫ – ''ເຍ ຕຖາຄຕສຸສ ຄຸເຕ ຊານິຕຸວາ''ຕິອາທີ។

໓໘៧។ປກາເສຕຸວາ ກຖິຕນຸຕີ ສຈຸຈານີ ປກາເສຕຸວາ ກຖິຕໍ។

໓໘໘។ ສຸຕານໍ ຂມຸມານໍ ອສມຸໂມໂສ ຂາຣຕນຸຕີ ອາຫ – ''ຂາເຣນຸຕີຕີ ນ ປມຸມຸສຸສນຸຕີ''ຕີ។

໓໘໙។ອຕຸຖານຕຸກໍ ອຸປປຣິກຸຂນຸຕີຕີ ''ອຍໍ ອິມິສຸສາ ປາລຸອິຍາ ອຕຸໂຖ, ອຍໍ ນ ອຕຸໂຖ''ຕີ ອຕຸຖານຕຸກໍ ອຸປປຣິກຸຂນຸຕີ។ ອນຕຸຖປຣິຫາເຣນ ທີ ອຕຸຖຄຸຄຫຕໍ ຍຖາ ອຂມຸມປຣິວຊຊເນນ ຂມຸມປຸປຜິປຕຸຕີ។

໓໙໐។ອນຸໂລມປຜິປທນຸຕີ ນິພຸພານສຸສ ອນຸໂລມິກໍ ປຜິປທໍ។

໓໙໑។ສໍເວຄຊນເກສຸການເຕສູຕີ ສໍເວຄຊນເກສຸ ຊາຕີອາທີສຸ ການເຕສຸ។ ສໍເວຊນີເຍສຸ ຖາເນສຸ ສໂຫຕຸຕປຸປຄຸຄາຕໍ ສໍເວໂຄ។

໓໙໒។ອຸປາເຍນາຕີ ເຍນ ອຸປາເຍນ ວຜຸຜູປຈຸເຈໂທ, ເຕນ ອຸປາເຍນ។ ປຂານວີຣິຍໍ ກໂຣນຸຕີຕີ ສມຸມປຸປຂານສງຂາຕໍ ວີຣິຍໍ ກໂຣນຸຕີ ອຸປຸປາເທນຸຕີ។

໓໙໓។ ວວສຸສຊຶຍນຸຕີ ວິສຸສຊຊຶຍນຸຕີ ເອຕຸຖ ສງຂາຣາຕີ ວວສຸສຄຸໂຄ, ອສງຂຕາ ຂາຕູຕີ ອາຫ – ''ວວສຸສຄຸໂຄ ວຸຈຸຈຕີ ນິພຸພານ''ນຸຕີ។

໓໙໔។ອຸຕຸຕມນຸນານນຸຕີ ອຸຕຸຕມານໍ ປຄຸຈນຸນໍ ໂກຊນານໍ។ ອຸຕຸຕມຣສານນຸຕີ ອຸຕຸຕມານໍ ຣສານໍ។ ອຸຄຸຄາຈາເຣນາຕີ ອຸຄຸຄາຈຣິຍາຍ ກສຸສຈິ ອປຣິຄຸຄຫກູຕສຸສ ກິຄຸຈິ ອຍາຈິຕຸວາ ຄຫຕໍ ອຸຄຸຄາຈາໂຣ។ ເອຕຸຖ ຈາຕິອາທີນາ ອນຸນາທີນໍ ອຄຸຄກາໂວ ນາມ ມນາປປຣໂມ ອິຈຸສິຕກຸຂຕລາໂກ, ນ ເຕສໍ ລາກີຕາມຕຸຕນຸຕີ ທສຸເສຕີ។ ປຜິລານຸຕີຕີ ເທນຸຕີ ປຕິຕກາເວນ។ ກຕຸຕສຸສ ເອກປາຕີຕີ ເອກປາຕີປູຣໍ ກຕຸຕໍ។ ອິທໍ ກີ ນາມາຕີ ''ອິທໍ ອນຸນຄຸຄຣສຄຸຄໍ ນາມ ໂຫຕີ, ນ ໂຫຕີ''ຕີ ປຸຈຸຉຕີ។ ອຸຄຸເຄນ ກປາລາກເຕນາຕີ ມິສຸສກກຕຸເຕນ។ ຍາເປນຸເຕຕີ ຍາປນສີເສນ ຍາປນເຫຕຸ ກຕຸຕໍ ວທຕີ។ ອຸປາທາຍ ອຄຸຄຣສໍ ນາມາຕີ ຕໍ ຕໍ ອຸປາທາຍຸປາທາຍ ອນຸນຄຸຄຣສຄຸຄໍ ທຜຸຖພຸພນຸຕີ ທສຸເສຕີ។ ຈກຸກວຕຸຕິອາຫາຣໂຕ ທີ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ອາ

ຫາໂຣ ອຄ຺ໂຄຕິ ເອວໍ ຍາວ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕິເທວາ ເນຕພ຺ພໍຯ

໑໑໔ຯອຕ຺ຖຣໂສ ນາມ ຈຕ຺ຕາຣິ ສາມຎ຺ຎຜລານິ ''ອຣິຍມຄ຺ຄານໍ ຜລຠູໂຕ ຣໂສ''ຕິ ກຕ຺ວາຯ ສມ຺ມຣໂສ ນາມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຄ຺ຄາ ''ສາມຎ຺ຎຜລສ຺ສ ເຫຕຸຠູໂຕ ຣໂສ''ຕິ ກຕ຺ວາ ວິມຸຕ຺ຕິຣໂສ ນາມ ອມຕໍ ນິພ຺ພານໍ ''ສພ຺ພສງ຺ຂາຣສມໂຖ''ຕິ ກຕ຺ວາຯ

ຈຕຸຕ຺ຖວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ຊມ຺ພຸທີປເປຍ຺ຍາໂລ ນິຏ຺ຐິໂຕຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑໗ຯ ປສາທກຣຘມ຺ມວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ

໓໖໖ຯອຑ຺ຒມິທນ຺ຕິ ສນ຺ຘິວເສນ ປາຬິຍໍ ຣສ຺ສໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ, ມ-ກາໂຣ ປທສນ຺ຘິກໂຣຕິ ອາຫ – ''ອຑ຺ຒາ ອິທ''ນ຺ຕິຯ ເອກໍໂສ ເອສາຕິ ເອກໍໂສ ເຫຕຸ ເອສ ລາຠານໍຯ ປາປກໍ ນາມາຕິ ອປ຺ປກມ຺ປິ ປາປໍ ນາມ ພ຺ຍຕ຺ຕໍ ເອກໍເສນ ນ ກໂຣຕິຯ ຕຖ຺ຘາຕິ ຕຖາ ສມ຺ມາປຏິປ຺ຊ຺ຊມານສ຺ສ ອສ຺ສຯ ອາຣຎ຺ຎິກຕ຺ຕໍ…ເປ… ເຕຈີວຣິກຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິເມສໍ ສຸຕສມ຺ມານໍ ຄຫເຕເນວ ອິຕເຣສມ຺ປິ ຕໍສຠາຄານໍ ຄຫິຕຠາໂວ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ຖາວຣປ຺ປຕ຺ຕຠາໂວຕິ ສາສເນ ຖິຣຠາວປ຺ປຕ຺ຕິ ເຖຣຠາໂວຯ ອາກປ຺ປສ຺ສ ສມ຺ປຕ຺ຕີຕິ ''ອຎ຺ໂຎ ເມ ອາກປ຺ໂປ ກຣຓີໂຍ''ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ອາກປ຺ປສ຺ສ ສມ຺ປຕ຺ຕິຯ ໂກລປຸຕ຺ຕີຕິ ໂກລປຸຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ອາຫ – ''ກຸລປຸຕ຺ຕຠາໂວ''ຕິຯ ສມ຺ປນ຺ນຣູປຕາຕິ ອຸປຘິສມ຺ປທາຯ ວຈນກິຣິຍາຍາຕິ ວຈນປ຺ປໂຍຄສ຺ສ ມຘຸຣຠາໂວ ມຎ຺ຊຸສ຺ສຣຕາຯ ເຕນສ຺ສ ລາໂຠ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ອິທໍ ນ ລາຠຸປ຺ປາທນູປາຍທສ຺ສນປຣໍ, ອຖ ໂຂ ເອວໍ ສມ຺ມາປຏິປ຺ຊ຺ຊມານສ຺ສ ອນິຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ເສວ ລາໂຠ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ລາຠສ຺ສ ອພ຺ຍຠິຈາຣເຫຕຸທສ຺ສນປຣໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ຍຖາຫ –

''ອາກງ຺ເຂຍ຺ຍ ເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ລາຠີ ອສ຺ສໍ ຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປ຺ປຈ຺ຈຍເຠສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣານນ຺ຕິ, ສີເລສ຺ເວວສ຺ສ ປຣິປູຣກາຣີ''ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໖໕)ຯ

ປສາທກຣຘມ຺ມວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑໗. ອປຣອຈ຺ຉຣາສງ຺ຆາຕວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ

໓໗໔. ອິທມ຺ປີສຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປີ-ສທ຺ໂທ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕຈູຬອຈ຺ຉຣາສງ຺ຆາຕສຸຕ຺ຕໍ ສມ຺ປີຓ຺ເຑຕິ. ຈູຬອຈ຺ຉຣາສງ຺ຆາຕສຸຕ຺ເຕ ອປ຺ປນໍ ອປ຺ປຕ຺ຕາຍ ເມຕ຺ຕາຍ ຕາວມຫນ຺ໂຕ ວິປາໂກ ທສ຺ສິໂຕ, ກິມງ຺ຄໍ ປນ ອິມິສ຺ສາ ອປ຺ປນາປ຺ປຕ຺ຕາຍ ເມຕ຺ຕາຍາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ – ‘‘ອປ຺ປນາປ຺ປຕ຺ຕາຍ ຫີ’’ຕິອາທິມາຫ. ວິປາກກຖາເຍວ ນຕ຺ຖີຕິ ວິປາເກ ກຖາເຍວ ນຕ຺ຖິ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຐ. ຄຓນານຸປຸພ຺ພຕາຕິ ຄຓນານຸປຸພ຺ພຕາຍ. ປຖມໍ ອຸປ຺ປນ຺ນນ຺ຕິປິ ປຖມໍ, ປຖມໍ ສມາປຊ຺ຊຕີຕິປິ ປຖມໍ. ອິທໍ ປນ ນ ເອກນ຺ຕລກ຺ຂຓໍ. ຈິຕ຺ຕວສີຠາໂວ ຫິ ອຍ຺ຍສມາປຕ຺ຕິລາຠີ ອາທິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ມຕ຺ຖກໍ ປາເປນ຺ໂຕປິ ສມາປຊ຺ຊິຕຸໍ ສກ຺ໂກຕິ, ມຕ຺ຖກໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ອາທິໍ ປາເປນ຺ໂຕປິ, ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ໂອກ຺ກນ຺ໂຕປິ ສມາປຊ຺ຊິຕຸໍ ສກ຺ໂກຕິ ເອວ. ປຸພ຺ພຸປ຺ປຕ຺ຕິຍຏ຺ເຐນ ປນ ປຖມໍ ນາມ ໂຫຕິ. ວິຠງ຺ເຄຕິ ຌານວິຠງ຺ເຄ. ວິປສ຺ສນໍ ກຍິຣມານໍ ລກ຺ຂຓູປນິຊ຺ຌານກິຈ຺ຈໍ ມຄ຺ເຄນ ສິຊ຺ຌຕິ ຕຄ຺ຄຕສມ຺ໂມຫວິທ຺ຘໍສນໂຕ ຯ ອປີຈ ວິປສ຺ສນາຍ ລກ຺ຂຓູປນິຊ຺ຌານໍ ມຄ຺ເຄນ ອຸປ຺ປນ຺ເນນ ສິຊ຺ຌຕິ ອິຕຣຖາ ປຣິວຕ຺ຕນໂຕ, ຕສ຺ມາ ມຄ຺ໂຄ ລກ຺ຂຓູປນິຊ຺ຌານໍ, ນ ອນິຈ຺ຈາທິລກ຺ຂຓານໍ ອາຣມ຺ມຓກຣຓໂຕ. ຍຖາ ຟລໍ ນິພ຺ພານສ຺ສ ອສງ຺ຂຕລກ຺ຂຓໍ ອາຣມ຺ມຓກຣຓວເສນ ອຸປນິຊ຺ຌາຍຕິ, ເອວໍ ມຄ຺ໂຄປີ. ເອວມ຺ປີສ຺ສ ລກ຺ຂຓູປນິຊ຺ຌານຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິ ອຣິຕ຺ຕຊ຺ຌານຕາຍ. ເສສໍ ວິເສສໍ, ອຣິຕ຺ຕຊ຺ຌານາ ເອວາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໓໗໖-໓໗໗. ຫິຕຟຣຓນ຺ຕິ ສຕ຺ເຕສຸ ຫິຕານຸຣູປໍ ຌານສ຺ສ ຟຣິຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕນໍ. ເຈໂຕປຏິປກ຺ຂໂຕ ວິມຸຈ຺ຈຕິ ເອຕາຍາຕິ ເຈໂຕ ວິມຸຕ຺ຕິ, ອປ຺ປນາປ຺ປຕ຺ຕາ ເມຕ຺ຕາ. ເຕນາຫ – ‘‘ອິຘາ’’ຕິອາທິ. ເອເສວ ນໂຍຕິ ອິມິນາ ກຣຸຓາທີນມ຺ປີ ອປ຺ປນາປ຺ປຕ຺ຕຕໍ ອຕິທິສຕິ. ວຍ຺ຍໍ ໂຫນ຺ຕິ ກມ຺ມວຍ຺ຍຠາວໂຕ. ວຍ຺ຍປາທາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ວິປາກວຍ຺ຍສ຺ສ ກາຣຓໍ ໂຫນ຺ຕີ.

໓໘໐. ອຊ຺ຌຕ຺ຕປຣິກມ຺ມວເສນາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ເກສາທີສຸ ປຣິກມ຺ມກຣຓວເສນ. ອຏ຺ຐາຣສວິເຘຕິ ອຏ຺ຐາຣສປ຺ປເຠເທ. ກາເຍຕິ ຣູປກາເຍ. ຣູປກາໂຍ ຫິ ອິຘ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄານໍ ເກສາທີນຍ຺ຈ ຘມ຺ມານໍ ສມູຫຏ຺ເຐນ ຫຕ຺ຖິກາຍຣຖກາຍາທໂຍ ວິຍ ກາໂຍຕິ ອຘິປ຺ເປໂຕ. ສມູຫວິສຍຕາຍ ຈສ຺ສ ກາຍສທ຺ທສ຺ສ ສມຸທາຍູປາທນຕາຍ ຈ ອສຸຠາກາຣສ຺ສ ‘‘ກາເຍ’’ຕິ ເອກວຈນໍ. ຕຖາ ອາຣມ຺ມຓາທິວິຠາເຄນ ອເນກເຠທຠິນ຺ນມ຺ປີ ຈິຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕຠາວສາມຍ຺ເຍນ ເອກຊ຺ຌໍ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ຈິຕ຺ເຕ’’ຕິ ເອກວຈນໍ ກຕໍ. ກາຍານຸປສ຺ສີຕິ ອິມສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ – ‘‘ຕເມວ ກາຍໍ ປຍ຺ຍາຍ ອນຸປສ຺ສນ຺ໂຕ’’ຕິ ອາຫ. ຕເມວ ກາຍນ຺ຕິ ຈ ອວຘາຣເຓນ ເວທນາທິອນຸປສ຺ສນໍ ນິວຕ຺ເຕຕິ. ເຕນ ຈ ປນ ກາຍຄ຺ຄຫຓສ຺ສ ປໂຍຊນໍ ສູຈິຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ‘‘ກາເຍ’’ຕິ ຫິ ວຕ຺ວາປີ ປຸນ ‘‘ກາຍານຸປສ຺ສີ’’ຕິ ທຸຕິຍໍ ກາຍຄ຺ຄຫຓໍ ອສມ຺ມິສ຺ສໂຕ ວວຕ຺ຖານຆນວິນິພ຺ໂຠຄາທິທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ກຕໍ. ເຕນ ເວທນາທໂຍປີ ເອຕ຺ຖ ສິຕາ, ເອຕ຺ຖ ປຏິພທ຺ຘາຕິ ກາຍເວທນາທິອນຸປສ຺ສນປ຺ປສງ຺ເຄປີ ອາປນ຺ເນ ນ ກາເຍ ເວທນານຸປສ຺ສີ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສີ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວາ. ອຖ ໂຂ ກາຍານຸປສ຺ສີເຍວາຕິ ກາຍສງ຺ຂາຕວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ກາຍານຸປສ຺ສນາກາຣສ຺ເສວ ທສ຺ສເນນ ອສມ຺ມິສ຺ສໂຕ ວວຕ຺ຖານໍ ທສ຺ສິຕໍ ໂຫຕິ. ຕຖາ ນ ກາເຍ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄວິນິມຸຕ຺ຕເອກຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ, ນາປີ ເກສໂລມາທິວິນິມຸຕ຺ໄຕຕ຺ຖິປຸຣິສານຸປສ຺ສີ. ໂຍປີ ເຈຕ຺ຖ ເກສໂລມາທິໂກ ຠູຕຸປາທາຍສມູຫສງ຺ຂາໂຕ ກາໂຍ, ຕຕ຺ຖາປີ ນ ຠູຕຸປາທາຍວິນິມຸຕ຺ຕເອກຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ, ອຖ ໂຂ ຣຖສມ຺ຠາຣານຸປສ຺ສໂກ ວິຍ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄສມູຫານຸປສ຺ສີ, ນາຄຣາວຍວານຸປສ຺ສໂກ ວິຍ ເກສໂລມາທິສມູຫານຸປສ຺ສີ, ກທລິກ຺ຂນ຺ຘປຕ຺ຕວຏ຺ຏິວິນິພ຺ຠຸຊ຺ຊໂກ ຣິຕ຺ຕມຸຏ຺ຐິວິນິເວຐໂກ ວິຍ ຈ ຠູຕຸປາທາຍສມູຫານຸປສ຺ສີເຍວາຕິ ນານປ຺ປກາຣໂຕ ສມູຫວເສເນວ ກາຍສງ຺ຂາຕສ຺ສ ວຕ຺ຖຸໂນ ທສ຺ສເນນ ຆນວິນິພ຺ໂຠໂຄ ທສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິ. ນ ເຫຕ຺ຖ ຍຖາວຸຕ຺ຕສມູຫວິນິມຸຕ຺ໂຕ ກາໂຍ ວາ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ອຍ຺ໂຍ ວາ ໂກຈິ ຘມ຺ໂມ ທິສ຺ສຕິ, ຍຖາວຸຕ຺ຕຘມ຺ມສມູຫມຕ຺ເຕເຍວ ປນ ຕຖາ ຕຖາ ສຕ຺ຕາ ມິຈ຺ຉາຠິນິເວສໍ ກໂຣນ຺ຕີ.

ອຏ຺ຐາຣສວິເຘນາຕິ ອຏ຺ຐາຣສວິຘາ. ສຕິປຏ຺ຐານຠາວກສ຺ສາຕິ ສຕິປຏ຺ຐານຠາວໍ ຠາເວນ຺ຕສ຺ສ. ຕີສຸ ຠເວສຸ ກິເລເສ ອາຕເປຕີຕິ ອາຕາໂປ, ວິຣິຍສ຺ເສຕໍ ນາມໍ. ຍທິປີ ຫິ ກິເລສານໍ ປຫານໍ ອາຕາປນນ຺ຕິ, ຕໍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິອາທີນມ຺ປີ ອຕ຺ເຖວ. ອາຕປສທ຺ໂທ ວິຍ ປນ ອາຕາປສທ຺ໂທປີ ວິຣິເຍວ ນິຣຸຬ຺ໂຫ. ອຖ ວາ ປຏິປກ຺ຂປ຺ປຫາເນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ອພ຺ພຸສ຺ສຫນວເສນ ປວຕ຺ຕມານສ຺ສ ວິຣິຍສ຺ສ ສາຕິສຍໍ ຕທາຕາປນນ຺ຕິ ວິຣິຍເມວ ຕຖາ ວຸຈ຺ຈຕິ, ນ ອຍ຺ຍຘມ຺ມາ, ຕສ຺ມາ ອາຕາໂປຕິ ວິຣິຍສ຺ສ ນາມໍ, ໂສ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອາຕາປີ. ອຍຍ຺ຈ ອີກາໂຣ ປສໍສາຍ ອຕິສຍສ຺ສ ວາ ທີປໂກຕິ ອາຕາປີຄ຺ຄຫເຓນ ສມ຺ມປ຺ປຘານສມງ຺ຄິຕໍ ທສ຺ເສຕິ. ເຕເນວາຫ – ‘‘ອາຕາປີຕິ…ເປ… ວິຣິເຍນ ວິຣິຍວາ’’ຕິ. ສມ຺ປຊາໂນຕິ ສມ຺ປຊຍ຺ຍສງ຺ຂາເຕນ ຍາເຓນ ສມນ຺ນາຄ

ໂຕຯ ເຕນາຫ – "ອຏ຺ຐາຣສວິເຘນ…ເປ… ສມ຺ມາ ປຊານນ຺ໂຕ"ຕິຯ ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ວຈນຕ຺ໂຖ – ສມ຺ມາ ສມນ຺ຕໂຕ ສາມຎ຺ຈ ປຊານນ຺ໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ, ອສມ຺ມິສ຺ສໂຕ ວວຕ຺ຖາເນ ອຎ຺ຎຘມ຺ມານຸປ຺ສ຺ສິຕາກາເຣນ ສມ຺ມາ ອວິປຣີຕໍ ສພ຺ພາກາຣປ຺ປຊາເນນ ສມນ຺ຕໂຕ ອຸປຣູປຣິວິເສສາວຫກາເຣນ ປວຕ຺ຕິຍາ ສມ຺ມາ ປຊານນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ກາໂຍ ຈ ອິຘ ລຸຊ຺ຊນປ຺ປລຸຊ຺ຊນຏ຺ເຐນ ໂລໂກຕິ ອຘິປ຺ເປໂຕຕິ ອາຫ – "ຕສ຺ມິເຍວ ກາເຍ ສງ຺ຂາເຕ ໂລເກ"ຕິຯ ປຎ຺ຈກາມຄຸຓິກຕຓ຺ຫນ຺ຕິ ຣູປາທີສຸ ປຎ຺ຈສຸ ກາມຄຸເຓສຸ ປວຕ຺ຕມານໍ ຕຓ຺ຫໍ ຯ ຍສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ອຠິຊ຺ຌາຄຫເຓນ ກາມຈ຺ຉນ຺ໂທ, ໂທມນສ຺ສຄ຺ຄຫເຓນ ພ຺ຍາປາໂທ ສງ຺ຄຫໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ຕສ຺ມາ ນີວຣຓປຣິຍາປນ຺ນພລວຘມ຺ມທ຺ວຍທສ຺ສເນນ ນີວຣຓປ຺ປຫານໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ວິເສເສນ ເຈຕ຺ຖ ອຠິຊ຺ຌາວິນເຍນ ກາຍສມ຺ປຕ຺ຕິມູລກສ຺ສ ອນຸໂຣຘສ຺ສ, ໂທມນສ຺ສວິນເຍນ ກາຍວິປຕ຺ຕິມູລກສ຺ສ ວິໂຣຘສ຺ສ, ອຠິຊ຺ຌາວິນເຍນ ຈ ກາເຍ ອຠິຣຕິຍາ, ໂທມນສ຺ສວິນເຍນ ກາຍຠາວນາຍ ອນຠິຣຕິຍາ, ອຠິຊ຺ຌາວິນເຍນ ກາເຍ ອຠູຕານໍ ສຸຠສຸຂຠາວາທີນໍ ປກ຺ເຂປສ຺ສ, ໂທມນສ຺ສວິນເຍນ ກາເຍ ຠູຕານໍ ອສຸຠາສຸຂຠາວາທີນໍ ອປນຍນສ຺ສ ຈ ປຫານໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນ ໂຍຄາວຈຣສ຺ສ ໂຍຄານຸຠາໂວ ໂຍຄສມຕ຺ຖຕາ ຈ ທີປິຕາ ໂຫຕິຯ ໂຍຄານຸຠາໂວ ຫິ ເອສ, ຍທິທໍ ອນຸໂຣຘວິໂຣຘວິປ຺ປມຸຕ຺ໂຕ ອຣຕິຣຕິສໂຫ ອຠູຕປກ຺ເຂປຠູຕາປນຍນວິຣຫິໂຕ ຈ ໂຫຕິຯ ອນຸໂຣຘວິໂຣຘວິປ຺ປມຸຕ຺ໂຕ ເຈສ ອຣຕິຣຕິສໂຫ ອຠູຕໍ ອປກ຺ຂິປນ຺ໂຕ ຠູຕຎ຺ຈ ອນປເນນ຺ໂຕ ໂຍຄສມຕ຺ໂຖ ໂຫຕີຕິຯ ສຸທ຺ຘຣູປສມ຺ມສນເມວ ກຖິຕນ຺ຕິ ເກວລໍ ກາຍານຸປ຺ສ຺ສນາຠາວໂຕ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ສຸຂາທິເຠທາສຸ ເວທນາສູຕິ ສຸຂທຸກ຺ຂອທຸກ຺ຂມສຸຂສາມິສນິຣາມິສເຠທາສຸ ເວທນາສຸຯ ຕຕ຺ຖ ສຸຂຍຕີຕິ ສຸຂາ, ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ເມ ກາຍຎ຺ຈ ລທ຺ຘສ຺ສາເທ ກໂຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຸຏ຺ຐຸ ວາ ຂາທຕິ, ຂນຕິ ວາ ກາຍິກໍ ເຈຕສິກຎ຺ຈ ອາພາຘນ຺ຕີ ສຸຂາ, ສຸກຣໍ ໂອກາສທານໍ ເອຕິສ຺ສາຕີ ວາ ສຸຂາຯ ທຸກ຺ຂຍຕີຕິ ທຸກ຺ຂາ, ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ເມ ກາຍຎ຺ຈ ປີລຸເອຕີ ວິພາຘຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທຸຏ຺ຐຸ ວາ ຂາທຕິ, ຂນຕິ ວາ ກາຍິກໍ ເຈຕສິກຎ຺ຈ ສາຕນ຺ຕີ ທຸກ຺ຂາ, ທຸກ຺ກຣໍ ໂອກາສທານໍ ເອຕິສ຺ສາຕີ ວາ ທຸກ຺ຂາຯ ທຸກ຺ຂສຸຂປ຺ປຏິກ຺ເຂເປນ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາຕິ ອຸເປກ຺ຂາ ວຸຕ຺ຕາຯ ເວທິຍຕິ ອາຣມ຺ມຓຣສໍ ອນຸຠວຕີຕິ ເວທນາຯ ເວທິຍມາໂນຕິ ອນຸຠວມາໂນຯ ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທິຍາມີຕິ ປຊານາຕີຕິ ກາຍິກໍ ວາ ເຈຕສິກໍ ວາ ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທິຍມາໂນ "ອຫໍ ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທິຍາມີ"ຕິ ປຊານາຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ກາມໍ ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ຍກາປີ ທາຣກາ ຖຎ຺ຎປີວນາທິກາເລ ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທິຍມານາ "ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທິຍາມາ"ຕິ ປຊານນ຺ຕິ, ນ ປເນຕໍ ເອວຣູປໍ ປຊານນໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອວຣູປຎ຺ຫິ ຊານນໍ ສຕ຺ຕູປລທ຺ຘີ ນ ຊຫາຕິ, ອຕ຺ຕສຎ຺ຎໍ ນ ອຸຄ຺ຆາເຏຕີ, ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ວາ ສຕິປຏ຺ຐານຠາວນາ ວາ ນ ໂຫຕິຯ ອິມສ຺ສ ປນ ຠິກ຺ຂຸໂນ ຊານນໍ ສຕ຺ຕູປລທ຺ຘີ ຊຫາຕິ, ອຕ຺ຕສຎ຺ຎໍ ອຸຄ຺ຆາເຏຕີ, ກມ຺ມຏ຺ຐານຎ຺ເຈວ ສຕິປຏ຺ຐານຠາວນາ ຈ ໂຫຕິຯ ອິທຎ຺ຫິ "ໂກ ເວທິຍຕິ, ກສ຺ສ ເວທນາ, ກີ ກາຣຓາ ເວທນາ"ຕິ ເອວໍ ສມ຺ປຊານນ຺ຕສ຺ສ ເວທິຍນໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຕຕ຺ຖ ໂກ ເວທິຍຕີຕິ? ນ ໂກຈິ ສຕ຺ໂຕ ວາ ປຸຄ຺ຄໂລ ວາ ເວທິຍຕິຯ ກສ຺ສ ເວທນາຕິ? ນ ກສ຺ສຈິ ສຕ຺ຕສ຺ສ ວາ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວາ ເວທນາຯ ກີ ກາຣຓາ ເວທນາຕິ? ວຕ຺ຖຸອາຣມ຺ມຓາ ຈ ປນສ຺ສ ເວທນາຕິຯ ຕສ຺ມາ ເອສ ເອວໍ ປຊານາຕິ "ຕໍ ຕໍ ສຸຂາທີນໍ ວຕ຺ຖຸຠູຕໍ ຣູປາທີ ອາຣມ຺ມຓໍ ກຕ຺ວາ ເວທນາວ ເວທິຍຕິ, ຕໍ ປນ ເວທນາປວຕ຺ຕີ ອຸປາທາຍ 'ອຫໍ ເວທິຍາມີ'ຕິ ໂວຫາຣມຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ"ຕິຯ ເອວໍ "ສຸຂາທີນໍ ວຕ຺ຖຸຠູຕໍ ຣູປາທີ ອາຣມ຺ມຓໍ ກຕ຺ວາ ເວທນາວ ເວທິຍຕີ"ຕິ ສລ຺ລກ຺ເຂນ຺ໂຕ ເອສ "ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທິຍາມີ"ຕິ ປຊານາຕີຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ອຖ ວາ ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທິຍາມີຕິ ປຊານາຕີຕິ ສຸຂເວທນາກ຺ຂເຓ ທຸກ຺ຂາຍ ເວທນາຍ ອຠາວໂຕ ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທິຍມາໂນ "ສຸຂໍ ເວທນໍເຍວ ເວທິຍາມີ"ຕິ ປຊານາຕິຯ ເຕນ ຍາ ປຸພ຺ເພ ຠູຕປຸພ຺ພາ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ, ຕສ຺ສາ ອິທານິ ອຠາວໂຕ ອິມິສ຺ສາ ຈ ສຸຂາຍ ເວທນາຍ ອິໂຕ ປຣໍ ປຄຸຓໍ ອຠາວໂຕ "ເວທນາ ນາມ ອນິຈ຺ຈາ ອທ຺ຘຸວາ ວິປຣິຓາມຘມ຺ມາ"ຕິ ອິຕິຫ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຊາໂນ ໂຫຕິຯ ທຸກ຺ຂໍ ເວທນໍ ເວທິຍາມີຕິ ປຊານາຕີຕິອາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ

ສາມິສໍ ວາ ສຸຂນ຺ຕິອາທີສຸ ຍສ຺ມາ ກິເລເສຫິ ອາມສິຕພ຺ພໂຕ ອາມິສາ ນາມ ປຎ຺ຈ ກາມຄຸຓາຯ ອາຣມ຺ມຓກຣຓວເສນ ສຫ ອາມິເສຫີຕິ ສາມິສາ, ຕສ຺ມາ ສາມິສາ ສຸຂາ ນາມ ປຎ຺ຈກາມຄຸຓາມິສນິສ຺ສິຕາ ຉສຸ ທ຺ວາເຣສຸ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ຉເຄຫສ຺ສິຕາ ໂສມນສ຺ສເວທນາຯ ສາມິສາ ທຸກ຺ຂາ ນາມ ຉເຄຫສ຺ສິຕາ ໂທມນສ຺ສເວທນາຯ ສາ ຈ ຉສຸ ທ຺ວາເຣສຸ "ອິຏ຺ຐາຣມ຺ມຓໍ ນານຸຠວິສ຺ສາມິ ນານຸຠວາມີ"ຕິ ວິຕກ຺ກຍໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ກາມຄຸຓນິສ຺ສິຕາ ໂທມນສ຺ສເວທນາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ນິຣາມິສາ ສຸຂາ ນາມ ຉ ເນກ຺ຂມ຺ມສ຺ສິຕາ ໂສມນສ຺ສເວທນາຯ ສາ ຈ ຉສຸ ທ຺ວາເຣສຸ ອິຏ຺ຐາຣມ຺ມເຓ ອາປາຖຄເຕ ອນິຈ຺ຈາທິວເສນ ວິປສ຺ສນໍ ປຏ຺ຐ

ເປຕ຺ວາ ອຸສ຺ສຸກ຺ກາເປຕຸ໌ ສກ຺ໂກນ຺ຕສ຺ສ ‘‘ອຸສ຺ສກ຺ກິຕາ ເມ ວິປ຺ສ຺ສນາ’’ຕິ ໂສມນສ຺ສຊາຕສ຺ສ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນາ ໂສມນສ຺ສເວທນາ ທຎ຺ຐພ຺ພາຯ

ນິຣາມິສາ ທຸກ຺ຂາ ນາມ ຉເນກ຺ຂມ຺ມສ຺ສິຕາ ໂທມນສ຺ສເວທນາຯ ສາ ປນ ຉສຸ ທ຺ວາເຣສຸ ອິຎ຺ຐາຣມ຺ມເຓ ອາປາຖຄເຕ ອນຸຕ຺ຕຣວິໂມກ຺ຂສງ຺ຂາຕອຣິຍຜລທມ຺ເມສຸ ປີຫໍ ປຎ຺ຐເປຕ຺ວາ ຕທທິຄມາຍ ອນິຈ຺ຈາທິວເສນ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ປຎ຺ຐເປຕ຺ວາ ອຸສ຺ສຸກ຺ກາເປຕຸ໌ ອສກ຺ໂກນ຺ຕສ຺ສ ‘‘ອິມມ຺ປິ ປກ຺ຂໍ ອິມມ຺ປິ ມາສໍ ອິມມ຺ປິ ສໍວຈ຺ຉຣໍ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ອຸສ຺ສຸກ຺ກາເປຕ຺ວາ ອຣິຍກູມິ ປາປຸ໌ຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ’’ນ຺ຕິ ອນຸໂສຈໂຕ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນາ ໂທມນສ຺ສເວທນາຯ

ສາມິສາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ນາມ ຉເຄຫສ຺ສິຕາ ອຸເປກ຺ຂາເວທນາຯ ສາ ຈ ຉສຸ ທ຺ວາເຣສຸ ອິຎ຺ຐາຣມ຺ມເຓ ອາປາຖຄເຕ ຄຸລອປິຕ຺ຑເກ ນິລິນມກ຺ຂິກາ ວິຍ ຣູປາທິນິ ອນຸວຕ຺ຕມານາ ຕຕ຺ເຖວ ລຄ຺ຄາ ລຄ຺ຄິຕາ ຫຸຕ຺ວາ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນາ ກາມຄຸຓນິສ຺ສິຕາ ອຸເປກ຺ຂາເວທນາຯ ນິຣາມິສາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ນາມ ຉເນກ຺ຂມ຺ມສ຺ສິຕາ ອຸເປກ຺ຂາເວທນາຯ ສາ ປນ ຉສຸ ທ຺ວາເຣສຸ ອິຎ຺ຐາທິອາຣມ຺ມເຓ ອາປາຖຄເຕ ອິຎ຺ເຐ ອຣຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ, ອນິຎ຺ເຐ ອທຸສ຺ສນ຺ຕສ຺ສ, ອສມເປກ຺ຂເນນ ອມຸຍ຺ຫນ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນາ ວິປ຺ສ຺ສນາຓາຓສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ອຸເປກ຺ຂາເວທນາຯ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ມຫາສຕິປຎ຺ຐານສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສາວ ເວທນາ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ລຸຊ຺ຊນປ຺ປລຸຊ຺ຊນຎ຺ເຐນ ສາ ເວທນາ ‘‘ໂລໂກ’’ຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ເອວໍ ວິຕ຺ຖາຣິເຕຕິ ‘‘ສຣາຄໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ສຣາຄໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປ຺ຊານາຕິ, ວີຕຣາຄໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ…ເປ… ສໂທສໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ, ວີຕໂທສໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ, ສໂມຫໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ, ວີຕໂມຫໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ, ສໍຂິຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ, ວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ, ມຫຄ຺ຄຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ, ອມຫຄ຺ຄຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ, ເສົາຕ຺ຕຣໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ, ອນຸຕ຺ຕຣໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ, ສມາຫິຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ, ອສມາຫິຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ, ວິມຸຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ, ອວິມຸຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປ຺ຊານາຕີ’’ຕິ ເອວໍ ສຕິປຎ຺ຐານສຸຕ຺ເຕ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໓໘໑; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໑໔) ວິຕ຺ຖາເຣຕ຺ວາ ທສ຺ສິເຕ ໂສ ລຸອສວິເຂ ຈິຕ຺ເຕຯ

ຕຕ຺ຖ ສຣາຄນ຺ຕິ ອຎ຺ຐວິທໍ ໂລກສຫຄຕໍຯ ວີຕຣາຄນ຺ຕິ ໂລກິຍກຸສລາພ຺ຍາກຕໍຯ ອິທໍ ປນ ຍສ຺ມາ ສມ຺ມສນໍ ນ ທມ຺ມສໂມຮານໍ, ຕສ຺ມາ ອິຮ ເອກປເທປິ ໂລກຸຕ຺ຕຣໍ ນ ລພ຺ກຕິຯ ເສສານິ ຈຕ຺ຕາຣີ ອກຸສລຈິຕ຺ຕານິ ເນວ ປຸ໌ຣິມປທໍ, ນ ປຈ຺ຉິມປທໍ ກຊນ຺ຕິຯ ສໂທສນ຺ຕິ ທຸວິທໍ ໂທມນສ຺ສສຫຄຕໍຯ ວີຕໂທສນ຺ຕິ ໂລກິຍກຸສລາພ຺ຍາກຕໍຯ ເສສານິ ທສ ອກຸສລຈິຕ຺ຕານິ ເນວ ປຸ໌ຣິມປທໍ, ນ ປຈ຺ຉິມປທໍ ກຊນ຺ຕິຯ ສໂມຫນ຺ຕິ ວິຈິກິຈ຺ຉາສຫຄຕຍ຺ເຈວ ອຸທ຺ທຈ຺ຈສຫຄຕຍ຺ຈາຕິ ທຸວິທໍຯ ຍສ຺ມາ ປນ ໂມໂຫ ສພ຺ພາກຸສເລສຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ມາ ເສສານິປິ ອິຮ ວຕ຺ຕນ຺ຕິເຍວຯ ອິມສ຺ມິຍ຺ເຍວ ຫິ ທຸເກ ທ຺ວາທສາກຸສລຈິຕ຺ຕານິ ປຣິຍາທິນ຺ນານີຕິຯ ວີຕໂມຫນ຺ຕິ ໂລກິຍກຸສລາພ຺ຍາກຕໍຯ

ສໍຂິຕ຺ຕນ຺ຕິ ຖີນມິທ຺ຮານຸປຕິຕໍຯ ເອຕຍ຺ຫິ ສງ຺ກຸຈິຕຈິຕ຺ຕໍ ນາມ ອາຣມ຺ມເຓ ສງ຺ໂກຈວເສນ ປວຕ຺ຕນໂຕຯ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຸທ຺ທຈ຺ຈສຫຄຕໍຯ ເອຕຍ຺ຫິ ປສຎຈິຕ຺ຕໍ ນາມ ອາຣມ຺ມເຓ ສວິເສສໍ ວິກ຺ເຂປວເສນ ວິສຎກາເວນ ປວຕ຺ຕນໂຕຯ ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຣູປາວຈຣໍ ອຣູປາວຈຣຍ຺ຈຯ ອມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ກາມາວຈຣໍຯ ເສົາຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ກາມາວຈຣໍຯ ອນຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ຣູປາວຈຣໍ ອຣູປາວຈຣຍ຺ຈຯ ຕຕ຺ຣາປິ ເສົາຕ຺ຕຣໍ ຣູປາວຈຣໍ, ອນຸຕ຺ຕຣໍ ອຣູປາວຈຣເມວຯ ສມາຫິຕນ຺ຕິ ຍສ຺ສ ອປ຺ປນາສມາຮິ ວາ ອຸປຈາຣສມາຮິ ວາ ອຕ຺ຖິຯ ອສມາຫິຕນ຺ຕິ ອຸກຍສມາຮິວິຣຫິຕໍຯ ວິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕທງ຺ຄວິກ຺ຂມ຺ກນວິມຸຕ຺ຕີຫິ ວິມຸຕ຺ຕໍຯ ອວິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຸກຍວິມຸຕ຺ຕິຣຫິຕໍຯ ສມຸຈ຺ເຉທປ຺ປຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຮິນິສ຺ສຣຓວິມຸຕ຺ຕີນໍ ປນ ອິຮ ໂອກາໂສວ ນຕ຺ຖິ, ໂອກາສາກາໂວ ຈ ສມ຺ມສນຈາຣສ຺ສ ອຮິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ອຸປາທານສ຺ສ ຂນ຺ຮາ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຮາ, ອຸປາທານສ຺ສ ປຈ຺ຈຍກູຕາ ທມ຺ມປຸ໌ຍ຺ຊາ ທມ຺ມຣາສໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຸປາທາເນຫິ ອາຣມ຺ມຓກຣຓາທິວເສນ ອຸປາທາຕພ຺ພາ ວາ ຂນ຺ຮາ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຮາຯ ຉ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກພາຫິຣາຍຕນານີຕິ ຈກ຺ຂຸ ໂສຕໍ ຆາ ນໍ ຊິວ຺ຫາ ກາໂຍ ມໂນຕິ ອິມານິ ຉ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກາຍຕນານິ ເຈວ, ຣູປໍ ສທ຺ໂທ ຄນ຺ໂຮ ຣໂສ ໂຜຎ຺ຐພ຺ໂພ ທມ຺ມາຕິ ອິມານິ ຉ ພາຫິຣາຍຕນານິ ຈຯ ເອຕ຺ຖ ປນ ໂລກຸຕ຺ຕຣທມ຺ມາ ນ ຄເຫຕພ຺ພາ ສມ຺ມສນຈາຣສ຺ສ ອຮິປ຺ເປຕຕ຺ຕາຯ ສຕ຺ຕ ສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາຕິ ສ ຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາທໂຍ ສຕ຺ຕ ສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາຯ ສຕິອາທໂຍ ຫິ ສມ຺ໂພຮິສ຺ສ, ສມ຺ໂພຮິຍາ ວາ ອງ຺ຄາຕິ ສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາຯ ຕຖາ ຫິ ສມ຺ພຸຊ຺ຊຕິ ອາຣທ຺ຮວິປ຺ສ຺ສກໂຕ ປຎ຺ຐາຍ ໂຍຄາວຈໂຣຕິ ສມ຺ໂພຮິ, ຍາຍ ວາ ໂສ ສຕິອາທິກາຍ ສຕ຺ຕທມ຺ມສາມຄ຺ຄິຍາ ສມ຺ພຸຊ຺ຊຕິ, ກິເລສນິທ຺ທາໂຕ ອຸຎ຺ຐາຕິ, ສຈ຺ຈານິ ວາ ປຜິວິຊ຺ຊຕິ, ສາ ທມ຺ມສາມຄ຺ຄີ ສມ຺ໂພຮິ, ຕສ຺ສ ສມ຺ໂພຮິສ຺ສ, ຕສ຺ສາ ວາ

ສມ຺ໂພຘິຍາ ອງຄາຕິ ສມ຺ໂພຊ຺ຌງຄາຯ

ຈຕ຺ຕາຣິ ອຣິຍສຈ຺ຈານີຕິ ‘‘ທຸກ຺ຂໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຘ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີປ຺ຏິປທາ’’ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໑໐໗໑-໑໐໗໘) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕານິ ຈຕ຺ຕາຣິ ອຣິຍສຈ຺ຈານິຯ ຕຕ຺ຖ ປຸຣິມານິ ທ຺ເວ ສຈ຺ຈານິ ວຏ຺ຏໍ ປວຕ຺ຕິເຫຕຸພາວໂຕຯ ປຈ຺ຉິມານິ ວິວຏ຺ຏໍ ນິວຏ຺ຏຕທຘິຄມູປາຍພາວໂຕຯ ເຕສຸ ພິກ຺ຂຸໂນ ວຏ຺ເຏ ກມ຺ມຏ຺ຐານາພິນິເວໂສ ໂຫຕິ ສຣູປໂຕ ປຣິຄ຺ຄຫສມ຺ພວໂຕຯ ວິວຏ຺ເຏ ນຕ຺ຖິ ອພິນິເວໂສ ອວິສຍຕ຺ຕາ ອວິສຍຕ຺ເຕ ຈ ປໂຍຊນາພາວໂຕຯ ປຎ຺ຈຘາ ວຸຕ຺ເຕສູຕິ ສຕິປຏ຺ຐານສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ເຕສຸຯ ສຸທ຺ຘອຣູປສມ຺ມສນເມວາຕິ ຣູເປນ ອມິສ຺ສິຕຕ຺ຕາ ເກວລໍ ອຣູປສມ຺ມສນເມວຯ ຂນ຺ຘາຍຕນສຈ຺ຈໂພຊ຺ຌງຄານໍ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘສງ຺ຄຫໂຕ ‘‘ຣູປາຣູປສມ຺ມສນ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຸພ຺ພພາຄິຍານມ຺ປິ ສຕິປຏ຺ຐານານໍ ສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ ‘‘ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣມິສ຺ສກາເນວ ກຖິຕານີ’’ຕິ ອາຫຯ

໖໔໕ຯອນິພ຺ພຕ຺ຕານນ຺ຕິ ອຊາຕານໍຯ ປໂຍຄໍ ປຣກ຺ກມນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ກຸສໍ ໂຍໂຄ ປໂຍໂຄ, ປໂຍໂຄວ ປຣກ຺ກໂມ, ປໂຍຄສ຺ສ ວາ ປຣກ຺ກມນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸກ຺ຂິປຕີຕິ ໂກສຊ຺ຊປກ຺ເຂ ປຕິຕຸໍ ອປທານວເສນ ອຸກ຺ຂິປຕິຯ ປຘານວີຣິຍນ຺ຕິ ສມ຺ມປ຺ປຘານ ລກ຺ຂຓປ຺ປຕ຺ຕວີຣິຍໍຯ ໂລກິຍາຕິ ໂລກິຍສມ຺ມປ຺ປຘານກຖາຯ ສພ຺ພປຸພ຺ພພາເຄຕິ ສພ຺ພມຄ຺ຄານໍ ປຸພ຺ພພາເຄຯ ກສ຺ສປສໍຍຸຕ຺ຕປຣິຍາເຍນາຕິ ກສ຺ສປສໍຍຸຕ຺ເຕ ອາຄຕສຸຕ຺ເຕນ ‘‘ອຸປ຺ປນ຺ນາ ເມ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອປ຺ປຫີຍມານາ ອນຕ຺ຖາຍ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍຸ’’ນ຺ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໑໔໕) ອາຄຕຕ຺ຕາຯ ສາ ໂລກິຍາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາວາຕິ ອວຘາຣເຓນ ມຄ຺ຄໍ ນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ນິວຕ຺ຕເນ ກາຣຓໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ‘‘ມຄ຺ໂຄ ປນ’’ຕິອາທິມາຫຯ ສກິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາຕິ ອິທໍ ພູຕກຖນມຕ຺ຕໍຯ ນິຣຸທ຺ຘສ຺ສ ປຸນ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕ ‘‘ນ ໂກຈິ ຄຸໂຓ’’ຕິ ອາສງ຺ເກຍ຺ຍາຕິ ອາຫ – ‘‘ໂສ ຫີ’’ຕິອາທິຯ ອນນ຺ຕຣເມວ ຍຖາ ຜລໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕຖາ ປວຕ຺ຕິເຍວສ຺ສ ປຈ຺ຈຍທານໍຯ ປຸຣິມສ຺ມິມ຺ປີຕິ ‘‘ອນຸປ຺ປນ຺ນາ ເມ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ອນຕ຺ຖາຍ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍຸ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖປີຯ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ໂປຣາຓຏ຺ຐກຖາຍໍຯ ຕໍ ປນ ຕຖາວຸຕ຺ຕວຈນໍ ນ ຍຸຕ຺ຕໍ ທຸຕິຍສ຺ມິໍ ວິຍ ປຸຣິມສ຺ມິໍ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອຄ຺ຄຫເຓ ກາຣຓາພາວໂຕຯ ປຸຣິມສ຺ມິໍ ອຄ຺ຄຫິເຕ ມຄ຺ເຄ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ມຄ຺ໂຄ ອນຕ຺ຖາຍ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍາຕິ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ນ ເຈຕໍ ຍຸຕ຺ຕໍ ອາປຊ຺ຊມາເນ ຕສ຺ມິໍ ປຘານຕ຺ຖສມ຺ພວໂຕຯ ຈຕຸກິຈ຺ຈສາຘນວເສນາຕິ ອນຸປ຺ປນ຺ນາກຸສລານຸປ຺ປາທນາທິຈຕຸກິຈ຺ຈສາຘນວເສນຯ

ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ ‘‘ອສມຸທາຈາຣວເສນ ວາ ອນນຸພູຕາຣມ຺ມຓວເສນ ວາ’’ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕນເຍນຯ ວິຊ຺ຊມານາຕິ ຘຣມານສພາວາຯ ຂຓຕ຺ຕຍປຣິຍາປນ຺ນຕ຺ຕາ ອຸປ຺ປາທາທິສມງ຺ຄິໂນ ວຕ຺ຕມານພາເວນ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ວຕ຺ຕມານຸປ຺ປນ຺ນໍຯ ຕຎ຺ຫິ ອຸປ຺ປາທໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ພງ຺ຄາ ອຸທ຺ຘໍ ປນ຺ນໍ ປຕ຺ຕນ຺ຕິ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ‘‘ອຸປ຺ປນ຺ນ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອນຸພວິຕ຺ວາ ພວິຕ຺ວາ ຈ ວິຄຕໍ ພຸຕ຺ວາວິຄຕໍຯ ອນຸພວນພວນານິ ຫິ ພວນສາມຄ຺ຄິເຍນ ພຸຕ຺ວາ-ສທ຺ເທນ ວຸຕ຺ຕານິຯ ສາມຄ຺ຄີເຍວ ຫິ ອຸປສຄ຺ເຄນ ວິເສສີຍຕີຯ ອິຘ ວິປາການຸພວນວເສນ ຕທາຣມ຺ມຓໍ ອວິປກ຺ກວິປາກສ຺ສ ສພ຺ພຖາ ອວິຄຕຕ຺ຕາ ພວິຕ຺ວາວິຄຕມຕ຺ຕວເສນ ກມ຺ມຎ຺ຈ ‘‘ພຸຕ຺ວາວິຄຕຸປ຺ປນ຺ນ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນ ອຏ຺ຐສາລິນິຍໍ ວິຍ ຣຊ຺ຊນາທິວເສນ ອນຸພູຕາປຄຕໍ ຊວນໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິຣຸທ຺ຘຕາວເສນ ພູຕາປຄຕຎ຺ຈ ສງ຺ຂຕໍ ພູຕາປຄຕຸປ຺ປນ຺ນນ຺ຕິຯ ຕສ຺ມາ ອິຘ ໂອກາສກຕຸປ຺ປນ຺ນໍ ວິປາກເມວ ວທຕິ, ນ ຕຕ຺ຖ ວິຍ ກມ຺ມມ຺ປີຯ ອຏ຺ຐສາລິນິຍມ຺ປິ ພູຕາວິຄຕຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂອກາສກຕຸປ຺ປນ຺ນຎ຺ຈ ອຎ຺ຎຖາ ທສ຺ສິຕໍຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ຫິ ຕຕ຺ຖ (ຘຯ ສຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ ກາມາວຈຣກຸສລປທພາຊນິຍ) –

‘‘ອາຣມ຺ມຓຣສໍ ອນຸພວິຕ຺ວາ ນິຣຸທ຺ຘໍ ອນຸພູຕາປຄຕສງ຺ຂາຕໍ ກຸສລາກຸສລໍ, ອຸປ຺ປາທາທິຕ຺ຕຍໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ວາ ນິຣຸທ຺ຘໍ ພູຕາປຄຕສງ຺ຂາຕໍ ເສສສງ຺ຂຕຎ຺ຈ ພູຕາປຄຕຸປ຺ປນ຺ນໍ ນາມຯ ‘ຍານິສ຺ສ ຕານິ ປຸພ຺ເພ ກຕານິ ກມ຺ມານີ’ຕິ ເອວມາທິນາ ນເຍນ ວຸຕ຺ຕໍ ກມ຺ມໍ ອຕີຕມ຺ປິ ສມານໍ ອຎ຺ຎໍ ວິປາກໍ ປຏິພາຫິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວິປາກສ຺ໂສກາສໍ ກຕ຺ວາ ຖິຕຕ຺ຕາ, ຕຖາກໂຕກາສຎ຺ຈ ວິປາກໍ ອນຸປ຺ປນ຺ນມ຺ປິ ສມານໍ ເອວໍ ກເຕ ໂອກາເສ ເອກນ຺ເຕນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕ ໂອກາສກຕຸປ຺ປນ຺ນໍ ນາມາ’’ຕິຯ

ອິຘ ປນ ສມ຺ໂມຫວິໂນທນິຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ພຸຕ຺ວາວິຄຕຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂອກາສກຕຸປ຺ປນ຺ນຎ຺ຈ ທສ຺ສິຕໍຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ຫິ, ສມ຺ໂມຫວິໂນທນິຍໍ (ວິພຯ ອຏ຺ຐຯ ໘໐໖) –

‘‘ກມ຺ເມ ປນ ຊວິເຕ ອາຣມ຺ມຓຣສໍ ອນຸພວິຕ຺ວາ ນິຣຸທ຺ໂຘ ວິປາໂກ ພຸຕ຺ວາວິຄຕໍ ນາມຯ ກມ຺ມໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິຣຸທ຺ຘໍ ພຸຕ຺

ວາວິຄຕໍ ນາມໆ ຕທຸກາຍມຸປິ ກຸຕວາວິຄຕຸປຸປັນນນຸຕິ ສງຂຸຍໍ ຄຈຸຉຕິໆ ກຸສລາກຸສລໍ ກມຸມໍ ອລຸລກມຸມສຸສ ວິປາກໍ ປຜິພາຫິຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ວິປາກສຸສ ໂອກາສໍ ກໂຣຕິໆ ເອວໍ ກເຕ ໂອກາເສ ວິປາໂກ ອຸປຸປຊຸຊມາໂນ ໂອກາສກຣຓໂຕ ປຼຸຄາຍ ອຸປຸປັນຸໂນຕິ ວຸຈຸຈຕິໆ ອິທໍ ໂອກາສກຕຸປຸປັນຸນໍ ນາມາ''ຕິໆ

ຕຕຸຖ ອຜຸຄສາລີນີຍາ ອຍມະີປຸປາໂຍ – ''ສຕິປີ ສພຸເພສມຸປີ ຈິຕຸຕຸປຸປາທານໍ ສໍເວທຍິຕສກາວາ ອາຣມຸມຕານຸກວເນ ສວິປລຸລາເສ ປັນ ສນຸຕາເນ ຈິຕຸຕາກິສງຂາຣວເສນ ປວຕຸຕິໂຕ ອພຸຍາກເຕຫິ ວິສິຜຸໂຖ ກຸສລາກຸສລານໍ ສາຕິສໂຍ ວິສຍານຸກວນາກາໂຣໆ ຍຖາ ວິກປຸປັຄຸຄາຫວເສນ ຣາຄາທິຫິ ຕພຸພິປກຸເຂຫິ ຈ ອກຸສລໍ ກຸສລຄຸຈ ນິປຸປຣິຍາຍໂຕ ອາຣມຸມຕຣສໍ ອນຸກວຕິ, ນ ຕຖາ ວິປາໂກ ກມຸມເວຄກຸຂິຕຸຕຕຸຕາ, ນາປີ ກິຣິຍາ ອເຫຕຸການໍ ອຕິທຸພຸພລຕາຍ, ສເຫຕຸການຄຸຈ ຂີຓກິເລສສຸສ ຉລຸອງຄຸເປກຸຂາວໂຕ ອຸປຸປຊຸຊມານານໍ ອຕິສນຸຕວຸຕຸຕິຕຸຕາ, ຕສຸມາ ຣຊຸຊນາທິວເສນ ອາຣມຸມຕຣສານຸກວນໍ ສາຕິສຍນຸຕິ ອກຸສລໍ ກຸສລຄຸຈ ອຸປຸປຊຸຊິຕຸວາ ນິຣຸທຸຊຕາສາມຄຸເຄນ ເສສສງຂຕຄຸຈ ກູຕາປຄຕ''ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍໆ ສມຸໂມຫວິໂນທນີຍາ ປັນ ວິປາການຸກວນວເສນ ຕທາຣມຸມຕໍ ອວິປກຸກປາກສຸສ ສພຸພຖາ ອວິຄຕຕຸຕາ ກວິຕຸວາວິຄຕຕມຕຸຕວເສນ ກມຸມຄຸຈ ກຸຕວາປຄຕນຸຕິ ວຸຕຸຕໍໆ ເຕເນວ ຕຕຸຖ ໂອກາສກຕຸປຸປັນຸນນຸຕິ ວິປາກເມວາຫ, ນ ກມຸມມຸປີ, ຕສຸມາ ອິຮາປີ ສມຸໂມຫວິໂນທນີຍໍ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ກຸຕວາປຄຕຸປຸປັນຸນໍ ໂອກາສກຕຸປຸປັນຸນຄຸຈ ວິກຕຸຕນຸຕິ ທຜຸຄພຸພໍໆ

ປຄຸຈກຸຂນຸຊາ ປັນ ວິປສຸສນາຍ ກູມິ ນາມາຕິ ສມຸມສນສຸສ ຄານກາວໂຕ ວຸຕຸຕໍໆ ເຕສູຕິ ອຕີຕາທິເກເທສຸໆ ອນຸສຍິຕກິເລສາຕິ ອປຸປຫີນາ ມຄຸເຄນ ປຫາຕພຸພາ ອຣິປຸເປຕາໆ ເຕນາຫ – ''ອຕີຕາ ວາ...ເປ... ນ ວຕຸຕພຸພາ''ຕິໆ ໂທນຸຕຸ ຕາວ ''ອຕີຕາ''ຕິ ວາ ''ປຈຸຈຸປຸປັນຸນາ''ຕິ ວາ ນ ວຕຸຕພຸພາ, ''ອນາຄຕາ''ຕິ ປັນ ກສຸມາ ນ ວຕຸຕພຸພາ, ນນຸ ກາຣຓລາເກ ອຸປຸປຊຸຊນາຣຫາ ອປຸປຫີນມຄຸເຄນ ຖາມຄຕາ ກິເລສາ ອນຸສຍາຕິ ວຸຈຸຈນຸຕິຕິ? ສຈຸຈເມຕໍ, ອນາຄຕກາໂວປີ ເນສໍ ນ ປຣິຈຸຈິນຸໂນ ອິຕຣາ ນາຄຕກຸຂນຸຊານໍ ວິຍາຕິ ''ອນາຄຕາ ວາຕິ ນ ວຕຸຕພຸພາ''ຕິ ວຸຕຸຕໍໆ ຍທິ ຫິ ເນສໍ ປຣິຈຸຈິນຸໂນ ອນາຄຕກາໂວ ສິຍາ, ຕໂຕ ''ປຈຸຈຸປຸປັນຸນາ, ອຕີຕາ''ຕິ ຈ ວຕຸຕພຸພາ ສິຍຸໍ, ປຈຸຈຍສມວາເຍ ປັນ ອຸປຸປຊຸຊນາຣຫຕໍ ອຸປາທາຍ ອນາຄຕໂວຫາໂຣ ຕຕຸຖ ເວທິຕພຸໂພໆ

ອິທໍ ກູມິລທຸຊຸປຸປັນຸນໍ ນາມາຕິ ອິທໍ ຍຖາວຸຕຸຕໍ ກິເລສຊາຕໍ ອປຸປຫີນມຄຸເຄນ ກູມິລທຸຊຸປຸປັນຸນໍ ນາມ ກາຣຓລາເກ ສຕິ ວິຊຸຊມານກິຈຸຈກຣຓໂຕໆ ຕາສຸ ຕາສຸ ກູມີສູຕິ ມນຸສຸສເທວາທິອຕຸຕກາວສງຂາເຕສຸ ອຸປາທານກຸຂນຸເຂສຸໆ ອາຣມຸມຕກຣຓວເສນ ຫິ ກວນຸຕິ ເອຕຸຖ ກິເລສາຕິ ກູມິໂຍ, ອຸປາທານກຸຂນຸຊາໆ ອສມຸຄຸຄຸຫາຕຄຕາຕິ ຕສຸມິ ຕສຸມິ ສນຸຕາເນ ອນຸປຸປຕຸຕິຂມຸມຕໍ ອນາປາທິຕຕາຍ ສມຸຄຸຫາຕໍ ສມຸຈຸເຉທໍ ນ ຄຕາຕິ ອສມຸຄຸຫາຕຄຕາໆ ກູມິລທຸຊຸປຸປັນຸນໍ ນາມາຕິ ເອຕຸຖ ລທຸຊກູມິກໍ ກູມິລທຸຊນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ອຄຸຄິອາຫິໂຕ ວິຍໆ ໂອກາສກຕຸປຸປັນຸນສທຸເທປີ ຈ ອຜຸຄສາລີນີຍໍ (ຊໆ ສໆ ອຜຸຄໆ ໑ ກາມາວຈຣກຸສລປທກາຊນີຍ) ອາຄຕນເຍນ ໂອກາໂສ ກໂຕ ເອເຕນ ກຸສລາກຸສລກມຸເມນ, ໂອກາໂສ ກໂຕ ເອຕສຸສ ວິປາກສຸສາຕິ ຈ ທຸວິຊຕຸເຖປີ ເອວເມວ ກຕສທຸທສຸສ ປຣນິປາໂຕ ເວທິຕພຸໂພໆ ອິຊ ປັນ ໂອກາສກຕຸປຸປັນຸນສທຸເທນ ວິປາກສຸເສວ ຄຫິຕຕຸຕາ ''ໂອກາໂສ ກໂຕ ເອຕສຸສ ວິປາກສຸສາ''ຕິ ເອວໍ ວິຄຸຄໂຫ ທຜຸຄພຸໂພໆ

ຂຓຕຸຕຍສມງຄິຕາຍ ສມຸທາຈາຣປຸປຕຸຕໍ ສມຸທາຈາຣຸປຸປັນຸນໍໆ ເຕນາຫ – ''ສມຸປຕິ ວຕຸຕມານໍເຍວາ''ຕິໆ ອາຣມຸມຕໍ ອຣິຄຸຄຍຸຫ ທລຸທໍ ຄເທຕຸວາ ປວຕຸຕໍ ອາຣມຸມຕາຣິຄຸຄຫິຕຸປຸປັນຸນໍໆ ວິກຸຂມຸການປຸປຫານວເສນ ອປຸປຫີນາ ອວິກຸຂມຸກິຕາໆ ສມຸຈຸເຉທປຸປຫານວເສນ ອປຸປຫີນາ ອສມຸຄຸຫາຕິຕາໆ ນິມິຕຸຕຄຸຄາຫວເສນ ອາຣມຸມຕາສຸສ ອຣິຄຸຄຫິຕຕຸຕາ ຕໍ ອາຣມຸມຕໍ ອນຸສຸສຣິຕານຸສຸສຣິຕກຸຂເຓ ກິເລສຸປຸປຕຸຕິເຫຕຸກາເວນ ອຸປຕິຜຸຄນໂຕ ອຣິຄຸຄຫິຕເມວ ນາມໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ – ''ອາຣມຸມຕາສຸສ ອຣິຄຸຄຫິຕຕຸຕາ''ຕິໆ ເອຕຸຖ ຈ ອາຫຍຊິຣຣຸກຸໂຂ ວິຍ ນິມິຕຸຕຄຸຄາຫວເສນ ອຣິຄຸຄຫິຕໍ ອາຣມຸມຕໍ, ອນາຫຍຊິຣຣຸກຸໂຂ ວິຍ ອວິກຸຂມຸກິຕຕາຍ ອນຸໂຕຄຕກິເລສອາຣມຸມຕໍ ທຜຸຄພຸພໍໆ ນິມິຕຸຕຄຸຄາຫິກາ ອວິກຸຂມຸກິຕກິເລສາ ວາ ປຸຄຸຄລາ ວາ ອາຫຍານາຫຍຊິຣຣຸກຸຂສທິສາໆ ປຸຣິມນເຍເນວາຕິ ອວິກຸຂມຸກິຕຸປຸປັນຸເນ ວຸຕຸຕນເຍເນວໆ ວິຕຸຖາເຣຕພຸພນຸຕິ ''ອິມສຸມິ ນາມ ຄາເນ ນຸປຸປຊຸຊິສຸສນຸຕິ''ຕິ ນ ວຕຸຕພຸພາໆ ກສຸມາ? ອສມຸຄຸຫາຕິຕຕຸຕາໆ ຍຖາ ກິ? ຍຖາ ສເຈ ຊິຣຣຸກຸຂໍ ກຸຄາຣິຍາ ອາຫເນຍຸຍຸໍ, ອິມສຸມິ ນາມ ຄາເນ ຊີຣໍ ນ ນິກຸຂເມຍຸຍາຕິ ນ ວຕຸຕພຸພໍ, ເອວໍໆ ອິທໍ ອສມຸຄຸຫາຕຸປຸປັນຸນໍ ນາມາຕິ ເອວໍ ໂຍເຊຕຸວາ ວິຕຸຖາເຣຕພຸພໍໆ

ອິເມສຸ ອຸປຸປັນຸເນສູຕິ ຍຖາວຸຕຸເຕສຸ ອຜຸຄສຸ ອຸປຸປັນຸເນສຸໆ ອິທໍ ນ ມຄຸຄວຊຸຊໍ ອປຸປຫາຕພຸພວຕຸຖຸຕຕາໆ ມຄຸຄວຊຸຊໍ ມຄຸເຄນ

ປເຫຍຸຍວຕຸຖຸຕຕາ។ ຣຕຸໂຕຕິ ຣາເຄນ ສມນຸນາຄໂຕ។ ເອສ ນໂຍ ທຸຍຸໂດ ມູລຸໂທຕິ ເອຕຸຖາປີ។ ວິນິພທຸໂຮຕິ ມານສໍໂຍຊເນນ
ວິຣູປໍ ນິພນຸຮິໂຕ។ ປຣາມຍຸໂດຕິ ທິຍຸດິປຣາມາເສນ ຮມຸມສກາວໍ ອຕິກຸກມຸມ ປຣໂຕ ອາມຍຸໂດ។ ອນິຍຸຄຸງຄໂຕຕິ ນິຍຸຄໍ ອຄ
ໂຕ, ສໍສຍາປນຸໂນຕິ ອຕຸໂຖ។ ຖາມຄໂຕຕິ ອນຸສຍວເສນ ທລຸຫຕໍ ອຸປຄໂຕ។ ຍຸຄນທຸຮາຕິ ປຫາຕພຸພປຸປຫາຍກຍຸເຄ ນທຸສາ ວິຍ
ວຕຸຕນກາ ເອກກາລິກຕຸຕາ។ ສໍກິເລສິກາຕິ ສໍກິເລສຮມຸມສຫິຕາ។

ປາລຸອິຍນຸຕິ ປຜິສມຸກິທາປາລຸອິຍໍ (ປຜິ។ ມ។ ໑៧໔໑)។ ຕີກາລິເກສຸປີ ກິເລເສສຸ ວາຍາມາກາວທສຸສນຕຸຖໍ ອຊາຕຜລຕຣຸຕຣຸກຸ
ໂຂ ປາລຸອິຍໍ ນິທສຸສີໂຕ, ອຍຸຄກຖາຍໍ ປນ ຊາໂຕ ສຕຸໂຕ ອສມຸທາຫຍກິເລໂສ ນາມ ນຕຸຖີຕິ “ຊາຕຜລຣຸກຸເຂນ ທີເປຕພຸພ”ນຸ
ຕິ ວຕຸວາ ຕມຕຸຖໍ ວິວຣິຕຸໍ “ຍຖາ ທີ”ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ។ ອຖ ວາ ມຄຸເຄນ ປຫີນກິເລສານເມວ ອຕີຕາທິເກເທນ ຕີສາ ນວຕຸຕພຸພ
ຕໍ ປາກຍໍ ກາຕຸໍ ອຊາຕຜລຣຸກຸໂຂ ອຸປມາວເສນ ປາລຸອິຍໍ ອາກໂຕ, ອຕີຕາທີນໍ ອປຸປຫີນຕາທສຸສນຕຸຖມຸປີ “ຊາຕຜລຣຸກຸເຂນ
ທີເປຕພຸພ”ນຸຕິ ອຍຸຄກຖາຍໍ ວຸຕຸຕໍ។ ຕຕຸຖ ຍຖາ ອຈຸຊິນຸເນ ຣຸກຸເຂ ນິພຸພຕຸຕນາຣຫານິ ຜລານິ ຊິນຸເນ ອນຸປຸປຊຸຊມານານິ ກ
ທາຈິ ສສກາວານິ ອເທສຸໍ, ໂທນຸຕິ, ກວິສຸສນຸຕິ ວາຕິ ອຕີຕາທິກາເວນ ນ ວຕຸຕພຸພານິ, ເອວໍ ມຄຸເຄນ ປຫີນກິເລສາ ຈ
ທຍຸຄພຸພາ ມຄຸເຄ ອນຸປຸປນຸເນ ອຸປຸປຕຸຕິຣຫານໍ ອຸປຸປນຸເນ ສພຸເພນ ສພຸພໍ ອກາວໂຕ ។ ຍຖາ ຈ ເຊເທ ອສຕິ ຜລານິ ອຸປຸປຊ
ຊິສຸສນຸຕິຕິ ເຊທນສຸສ ສາຕຸຖກຕາ, ເອວໍ ມຄຸຄກາວນາຍ ຈ ສາຕຸຖກຕາ ໂຍເຊຕພຸພາ។ ນາປີ ນ ປຊຫຕິຕິ ອຸປຸປຊຸຊນາຣຫານໍ
ປຊຫນໂຕ ວຸຕຸຕໍ។ ອຸປຸປຊຸຊິຕຸວາຕິ ລກຸຂເຄ ຕຸວາ-ສທຸໂທ។ ມຄຸຄສຸສ ອຸປຸປຊຸຊນກິຣິຍາຍ ທີ ສມຸທຍປຸປຫານນິພຸພານ
ສຈິກຣຕາກິຣິຍາ ວິຍ ຂນຸຮານໍ ປຣິຊານນກິຣິຍາ ລກຸຂິຍຕິ។

ຕປີ ປຊຫຕິເຍວາຕິ ເຍ ເຕທີ ກິເລເສທີ ຊເນຕພຸພາ ອຸປາທີນຸນກຸຂນຸຮາ, ຕປີ ປຊຫຕິເຍວ ຕນຸນິມິຕຸຕສຸສ ອກິສງ
ຂາຣວິຍຸລຸາຕສຸສ ນິໂຣຮນໂຕ។ ເຕນາຫ – “ວຸຕຸຕມຸປີ ເຈຕ”ນຸຕິອາທີ។ ອກິສງຂາຣວິຍຸລຸາຕສຸສ ນິໂຣເຮນາຕິ
ກມຸມວິຍຸລຸາຕສຸສ ອນຸປຸປຕຸຕິຮມຸມຕາປາທເນນ។ ເອຕຸຖາຕິ ເອຕສຸມິ ໂສຕາປຕຸຕິມຄຸຄລາເຄ ເທຕຸກູເຕ។ ເອເຕຕິ ນາມ
ຣູປສຍຸຍິຕາ ສງຂາຣາ។ ສພຸພກເວທີ ວຸຍຸຄາຕິເຍວາຕິປີ ວທນຸຕິຕິ ອຣຫຕຸຕມຄຸໂຄ ສພຸພກເວທີ ວຸຍຸຄາຕິເຍວາຕິ ວທນຸຕິ
ຕທຸປຸປຕຸຕິໂຕ ອຸທຸຮໍ ກວູປປຕຸຕິຍາ ກິເລສສຸສປີ ອກາວໂຕ។

ເອກຈິຕຸຕກຸຂຕິກຕຸຕາ ມຄຸຄສຸສາຕິ ອຣິປຸປາເຍນ “ກຖໍ ອນຸປຸປນຸນານໍ…ເປ… ກິຕິຍາ ກາວນາ ໂທຕີ”ຕິ ປຸຈຸຊຕີ។
ມຄຸຄປຸປວຕຸຕິຍາເຍວ ອຸກຍກິຈຸຈສິທຸຮິໂຕ ອາຫ – “ມຄຸຄປຸປວຕຸຕິຍາເຍວາ”ຕີ។ ມຄຸໂຄ ທີຕິອາທີນາ ຕມຕຸຖໍ ວິວຣຕີ។
ອນຸປຸປນຸໂນ ນາມ ວຸຈຸຈຕິ, ຕສຸມາ ຕສຸສ ກາວນາ ອນຸປຸປນຸນານໍ ອຸປຸປາທາຍ ກາວນາ ວຸຕຸຕາຕິ ໂຍເຊຕພຸພາ។ ວຕຸຕຸໍ ວຍຸຍຕິ
ຕິ ຍາວຕາ ມຄຸຄສຸສ ປວຕຸຕິເຍວ ກິຕິ, ຕຕຸຕກາເນວ ນິພຸພຕຸຕິຕໂລກຸຕຸຕຣານີ។

໑໔໓-໔໐໑។ ກຕຸຕຸກມຸຍຕາຊນຸທໍ ອຣິປຕີ ກຣິຕຸວາ ປຜິລທຸຮສມາຮິ ຊນຸທສມາຮີຕິ ອາຫ – “ຊນຸທໍ ນິສຸສາຍ ປວຕຸໂຕ ສ
ມາຮີ ຊນຸທສມາຮີ”ຕິ ປຮານສງຂາຣາຕິ ຈຕຸກິຈຸຈສາຮກສຸສ ສມຸມປຸປຮານວີຣິຍສຸເສຕໍ ອຮິວຈນໍ។ ເຕນາຫ – “ປຮານກູຕາ
ສງຂາຣາ ປຮານສງຂາຣາ”ຕີ។ ຕຕຸຖ ປຮານກູຕາຕິ ວີຣິຍກູຕາ។ ສງຂຕສງຂາຣາທີນິວຕຸຕນຕຸຖໍ ປຮານຄຸຄຫານນຸຕີ។ ອຖ ວາ
ຕໍ ຕໍ ວິເສສໍ ສງຂໂຣຕີຕິ ສງຂາໂຣ, ສພຸພໍ ວີຣິຍໍ។ ຕຕຸຖ ຈຕຸກິຈຸຈສາຮກໂຕ ເສສນິວຕຸຕນຕຸຖໍ ປຮານຄຸຄຫານນຸຕິ, ປຮານກູຕາ
ເສຍຸຄກູຕາຕິ ອຕຸໂຖ។ ຈຕຸພຸພິຮສຸສ ປນ ວີຣິຍສຸສ ອຮິປຸເປຕຕຸຕາ ພຫຸວຈນນິທຸເທໂສ ກໂຕ។ ເຕທີ ຮມຸເມທີຕິ ຊນຸທສມາຮິນາ
ປຮານສງຂາເຣທີ ຈ។ ອິທຸຮິປາທນຸຕິ ເອຕຸຖ ອິຊຸຊຕີຕິ ອິທຸຮິ, ສມິຊຸຊຕິ ນິປຸຜຊຸຊຕີຕິ ອຕຸໂຖ។ ອິຊຸຊນຸຕິ ວາ ເອຕາຍ ສຕຸຕາ
ອິທຸຮາ ວຸທຸຮາ ອຸກຸກໍສຄຕາ ໂທນຸຕີຕິປີ ອິທຸຮິ។ ປຖເມນຕຸເຖນ ອິທຸຮິ ເອວ ປາໂທ ອິທຸຮິປາໂທ, ອິທຸຮິໂກຍຸຄາໂສຕິ ອຕຸໂຖ។ ທຸ
ຕິເຍນຕຸເຖນ ອິທຸຮິຍາ ປາໂທຕິ ອິທຸຮິປາໂທ, ປາໂທຕິ ປຕິຍຸຄາ, ອຮິຄມູປາໂຍຕິ ອຕຸໂຖ។ ເຕນ ທີ ຍສຸມາ ອຸປຣູປຣິວິເສສສງ
ຂາຕໍ ອິທຸຮີ ປຊຸຊນຸຕິ ປາປຸຕນຸຕິ, ຕສຸມາ ປາໂທຕິ ວຸຈຸຈຕີ។ ເຕນາຫ – “ອິທຸຮິຍາ ປາທໍ, ອິທຸຮິກູຕໍ ວາ ປາທໍ ອິທຸຮິປາທ”ນຸ
ຕີ។

ອຖ ວາ ອິທຸຮິປາທນຸຕິ ນິປຸຜຕຸຕິປຣິຍາເຍນ ອິຊຸຊນຍຸເຄນ, ອິຊຸຊນຸຕິ ເອຕາຍ ສຕຸຕາ ອິທຸຮາ ວຸທຸຮາ ອຸກຸກໍສຄຕາ ໂທນຸຕີຕິ
ອິມິນາ ວາ ປຣິຍາເຍນ ອິທຸຮີຕິ ສງຂໍ ຄຕານໍ ອຸປຈາຣຊຸຊານາທິກຸສລຈິຕຸຕສມຸປຍຸຕຸຕານໍ ຊນຸທສມາຮິປຮານສງຂາຣານໍ
ອຮິຍຸຄານຍຸເຄນ ປາທກູຕໍ ເສສຈິຕຸຕເຈຕສິກຣາສິນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ເຕເນວ ອິທຸຮິປາທວິກງເຄ (ວິກ។ ໔໓໔-໔໓໗) “ອິທຸຮິປາໂທ
ຕິ ຕຖາກູຕສຸສ ເວທນາກຸຂນຸໂຮ…ເປ… ວິຍຸລຸາຕກຸຂນຸໂຮ”ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ສາ ເອວ ຈ ຕຖາວຸຕຸຕາ ອິທຸຮິ ຍສຸມາ ເຫຍຸກິມາ
ເຫຍຸກິມາ ອຸປຣິມາຍ ອຸປຣິມາຍ ຕໂຍ ຊນຸທສມາຮິປຸປຮານສງຂາຣາ ປາທກູຕາ ອຮິຍຸຄານກູຕາ, ຕສຸມາ ວຸຕຸຕໍ “ອິທຸຮິກູຕໍ

ວາ ປາຫ''ນ຺ຕິ຺ ຕຖາ ເຫຍ຺ຖາ ສມ຺ມາ ອິທ຺ນິປີ ໂຫນ຺ຕິ ອິທ຺ນິປາທາປີ, ເສສາ ປນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕກາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຂນ຺ສາ ອິທ຺ນິປາທາເຍວ຺ ວີຣິຍຈິຕ຺ຕວີມັສາສມາທິປ຺ປສານສງ຺ຂາຣສງ຺ຂາຕາປີ ຕໂຍ ຕໂຍ ສມ຺ມາ ອິທ຺ນິປີ ໂຫນ຺ຕິ ອິທ຺ນິປາທາປີ, ເສສາ ປນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕກາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຂນ຺ສາ ອິທ຺ນິປາທາເຍວ຺

ອປີຈ ປຸພ຺ພກາໂຄ ປຸພ຺ພກາໂຄ ອິທ຺ນິປາໂທ ນາມ, ປຜິລາໂກ ປຜິລາໂກ ອິທ຺ນິ ນາມາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ຺ ອຍມຕ຺ໂຖ ອຸປຈາເຣນ ວາ ວິປສ຺ສນາຍ ວາ ທີເປຕພ຺ໂພ຺ ປຖມຊ຺ຊານປຣິກມ຺ມລ຺ຸທີ ອິທ຺ນິປາໂທ ນາມ, ປຖມຊ຺ຊານໍ ອິທ຺ນິ ນາມ຺ ທຸຕິຍຊານ… ຕ ຕິຍຊານ… ຈຕ຺ຕຸຖຊານ… ອາກາສານຍ຺ຈາຍຕນ… ວິຍ຺ຍາຕາຍ຺ຈາຍຕນ… ອາກິຍ຺ຈຍ຺ຍາຍຕນ… ເນວສຍ຺ຍາ ນາສຍ຺ຍາຍຕນປຣິກມ຺ມໍ ອິທ຺ນິປາໂທ ນາມ, ເນວສຍ຺ຍານາສຍ຺ຍາຍຕນໍ ອິທ຺ນິ ນາມ຺ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄສ຺ສ ວິປສ຺ສນາ ອິທ຺ນິປາໂທ ນາມ, ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ໂຄ ອິທ຺ນິ ນາມ຺ ສກທາຄາມິ-ອນາຄາມິ-ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄສ຺ສ ວິປສ຺ສນາ ອິທ຺ນິປາໂທ ນາມ, ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ໂຄ ອິທ຺ນິ ນາມ຺ ປຜິລາເກນປີ ທີເປຕຸ໌ ວຍ຺ຍຕິເຍວ຺ ປຖມຊ຺ຊານລ຺ຸທີ ອິທ຺ນິປາໂທ ນາມ, ທຸຕິຍຊ຺ຊານໍ ອິທ຺ນິ ນາມ຺ ທຸຕິຍຊ຺ຊານໍ ອິທ຺ນິປາໂທ ນາມ, ຕຕິຍຊ຺ຊານໍ ອິທ຺ນິ ນາມ…ເປ… ອນາຄາມິມຄ຺ໂຄ ອິທ຺ນິປາໂທ ນາມ, ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ໂຄ ອິທ຺ນິ ນາມ຺

ເສເສສຸປີຕິ ວີຣິຍສມາທິອາທີສຸປີ຺ ຕຕ຺ຖ ທິ ວີຣິຍໍ, ຈິຕ຺ຕໍ, ວີມັສໍ ອທິປຕຶ ກຣິຕ຺ວາ ປຜິລທ຺ຜສມາທິ ວີຣິຍສມາທິ, ຈິຕ຺ຕສມາທິ, ວີມັສາສມາທີຕິ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ຝນ຺ທາທີສຸ ເອການ຺ຕິ ຝນ຺ທາທີສຸ ຈຕູສຸ ອາທີໂຕ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອາທິກູຕໍ ເອກໍ ປສານໍ ຝນ຺ທນ຺ຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ຺ ເຕເນວາທ – ''ຕທາສ຺ສ ປຖມິທ຺ນິປາໂທ''ຕິ຺ ເອວໍ ເສສາປີຕິ ເອເຕນ ວີຣິຍໍ ຈິຕ຺ຕໍ ວີມັສໍ ນິສ຺ສາຍ ວິປສ຺ສນໍ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຕນ຺ຕານໍ ວເສນ ທຸຕິຍວີຣິຍິທ຺ນິປາທາທໂຍ ໂຍເຊຕພ຺ພາຕິ ທສ຺ເສຕິ຺ ອິມິນາ ທິ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕນ ຈຕຸນ຺ນໍ ກິກ຺ຂູນໍ ມຕ຺ຖກປ຺ປຕ຺ຕໍ ກມ຺ມຍ຺ຖານໍ ທສ຺ສິຕໍ຺ ເອໂກ ທິ ກິກ຺ຂຸ ຝນ຺ທໍ ອວສ຺ສຍຕິ, ກຕ຺ຕຸກມ຺ຍຕາກຸສລສມ຺ມຈ຺ຝນ຺ເທນ ອຕ຺ຖນິປ຺ຜຕ຺ຕິຍໍ ສຕິ ''ອທໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມ຺ມໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕສ຺ສາມິ, ນຕ຺ຖິ ມຍ຺ທໍ ເອຕສ຺ສ ນິພ຺ພຕ຺ຕເນ ກາໂຣ''ຕິ ຝນ຺ທໍ ເຊຍ຺ຖໍ ຝນ຺ທໍ ສຸຣໍ ຝນ຺ທໍ ປຸພ຺ພງ຺ຄມໍ ກຕ຺ວາ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມ຺ມໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕິ຺ ເອໂກ ວີຣິຍໍ ອວສ຺ສຍຕິ, ເອໂກ ຈິຕ຺ຕໍ, ເອໂກ ປຍ຺ຍໍ ອວສ຺ສຍຕິ, ປຍ຺ຍາຍ ອຕ຺ຖນິປ຺ຜຕ຺ຕິຍໍ ສຕິ ''ອທໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມ຺ມໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕສ຺ສາມິ, ນຕ຺ຖິ ມຍ຺ທໍ ເອຕສ຺ສ ນິພ຺ພຕ຺ຕເນ ກາໂຣ''ຕິ ປຍ຺ຍໍ ເຊຍ຺ຖໍ ປຍ຺ຍໍ ສຸຣໍ ປຍ຺ຍໍ ປຸພ຺ພງ຺ຄມໍ ກຕ຺ວາ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມ຺ມໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕິ຺

ກຖໍ? ຍຖາ ທິ ຈຕູສຸ ອມຈ຺ຈປຸຕ຺ເຕສຸ ຖານນ຺ຕຣໍ ປຕ຺ເຖຕ຺ວາ ວິຈຣນ຺ເຕສຸ ເອໂກ ອຸປຍ຺ຖານໍ ອວສ຺ສຍຕິ, ເອໂກ ສູຣກາວໍ, ເອໂກ ຊາຕຶ, ເອໂກ ມນ຺ຕໍ຺ ກຖໍ? ເຕສຸ ທິ ປຖໂມ ອຸປຍ຺ຖາເນ ອປ຺ປມາທກາຣິຕາຍ ອຕ຺ຖນິປ຺ຜຕ຺ຕິຍາ ສຕິ ລພ຺ກມານໍ ''ລຈ຺ຝາເມຕໍ ຖານນ຺ຕຣ''ນ຺ຕິ ອຸປຍ຺ຖານໍ ອວສ຺ສຍຕິ຺ ທຸຕິໂຍ ອຸປຍ຺ຖາເນ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕປີ ''ເອກຈ຺ໂຈ ສງ຺ຄາເມ ປຈ຺ຈຸປຍ຺ຖິເຕ ສຕ຺ຖາຕຸ໌ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ອວສ຺ສໍ ປນ ຣຍ຺ໂຍ ປຈ຺ຈນ຺ໂຕ ກຸປ຺ປິສ຺ສຕິ, ຕສ຺ມິ ກຸປ຺ປິເຕ ຣຖສ຺ສ ປຸຣໂຕ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ອາຣາເຜຕ຺ວາ ອາຫຣາເປສ຺ສາເມຕໍ ຖານນ຺ຕຣ''ນ຺ຕິ ສູຣກາວໍ ອວສ຺ສຍຕິ຺ ຕຕິໂຍ ''ສູຣກາເວປີ ສຕິ ເອກຈ຺ໂຈ ທີນຊາຕິໂກ ໂທຕິ, ຊາຕຶ ໂສເຜຕ຺ວາ ຖານນ຺ຕຣໍ ເທນ຺ໂຕ ມຍ຺ທໍ ທສ຺ສຕີ''ຕິ ຊາຕຶ ອວສ຺ສຍຕິ຺ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ''ຊາຕິມາປີ ເອໂກ ອມນ຺ຕນີໂຍ ໂທຕິ, ມນ຺ເຕນ ກຕ຺ຕພ຺ພກິຈ຺ເຈ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ອາຫຣາເປສ຺ສາເມຕໍ ຖານນ຺ຕຣ''ນ຺ຕິ ມນ຺ຕໍ ອວສ຺ສຍຕິ຺ ເຕ ສພ຺ເພປີ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ອວສ຺ສຍພເລນ ຖານນ຺ຕຣານິ ປາປຸຕຶສ຺ຸ

ຕຕ຺ຖ ອຸປຍ຺ຖາເນ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ທຸຕ຺ວາ ຖານນ຺ຕຣໍ ປຕ຺ໂຕ ວິຍ ຝນ຺ທໍ ອວສ຺ສາຍ ກຕ຺ຕຸກມ຺ຍຕາກຸສລສມ຺ມຈ຺ຝນ຺ເທນ ''ອຕ຺ຖນິປ຺ຜຕ຺ຕິຍໍ ສຕິ ອທໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມ຺ມໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕສ຺ສາມິ, ນຕ຺ຖິ ມຍ຺ທໍ ເອຕສ຺ສ ນິພ຺ພຕ຺ຕເນ ສາໂຣ''ຕິ ຝນ຺ທໍ ເຊຍ຺ຖໍ ຝນ຺ທໍ ສຸຣໍ ຝນ຺ທໍ ປຸພ຺ພງ຺ຄມໍ ກຕ຺ວາ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມ຺ມນິພ຺ພຕ຺ຕໂກ ຣຍ຺ຖພ຺ໂພ ຣຍ຺ຖປາລຕ຺ເຖໂຣ (ມ຺ ນິ຺ ໔຺໔ລ໓ ອາທໂຍ) ວິຍ຺ ໂສ ທິ ອາຍສ຺ມາ ''ຝນ຺ເທ ສຕິ ກຖໍ ນານຸຊານິສ຺ສນ຺ຕີ''ຕິ ສຕ຺ຕາຫມ຺ປີ ກຕ຺ຕານິ ອກຸຍ຺ຊິຕ຺ວາ ມາຕາປີຕໂຣ ອນຸຊານາເປຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຝນ຺ທເມວ ອວສ຺ສາຍ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມ຺ມໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕສິ຺ ສູຣກາເວນ ຣາຊານໍ ອາຣາເຜຕ຺ວາ ຖານນ຺ຕຣໍ ປຕ຺ໂຕ ວິຍ ວີຣິຍໍ ເຊຍ຺ຖໍ ວີຣິຍໍ ສຸຣໍ ວີຣິຍໍ ປຸພ຺ພງ຺ຄມໍ ກຕ຺ວາ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມ຺ມນິພ຺ພຕ຺ຕໂກ ຣຍ຺ຖພ຺ໂພ ໂສຓຕ຺ເຖໂຣ (ມຫາວ຺ ໒໔໓ ອາທໂຍ) ວິຍ຺ ໂສ ທິ ອາຍສ຺ມາ ວີຣິຍໍ ສຸຣໍ ກຕ຺ວາ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມ຺ມໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕສິ຺

ຊາຕິສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຖານນ຺ຕຣໍ ປຕ຺ໂຕວິຍ ຈິຕ຺ຕໍ ເຊຍ຺ຖໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສຸຣໍ ຈິຕ຺ຕໍ ປຸພ຺ພງ຺ຄມໍ ກຕ຺ວາ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມ຺ມນິພ຺ພຕ຺ຕໂກ ຣຍ຺ຖພ຺ໂພ ສມ຺ກູຕຕ຺ເຖໂຣ (ເຖຣຄາ຺ ອຍ຺ຖ຺ ໔ ສມ຺ກູຕຕ຺ເຖຣຄາຖາວຕ຺ຕນາ) ວິຍ຺ ໂສ ທິ ອາຍສ຺ມາ ຈິຕ຺ຕໍ ເຊຍ຺ຖໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສຸຣໍ ຈິຕ຺ຕໍ ປຸພ຺ພງ຺ຄມໍ ກຕ຺ວາ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມ຺ມໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕສິ຺ ມນ຺ຕໍ ອວສ຺ສາຍ ຖານນ຺ຕຣໍ ປຕ຺ໂຕ ວິຍ ວີມັສໍ ເຊຍ຺ຖໍ ວີມັສໍ

ສຸຣໍ ວິນໍສໍ ປຸ໌ພພຽຄມໍ ກຕ໌ວາ ໂລກຸຕ໌ຕຣຊມ໌ມນິພ໌ພຕ໌ຕໂກ ທຍ໌ຖພ໌ໂພ ເຖໂຣ ໂມຄຣາຊາ (ສຸ. ນິ. ໑໑໔໘ ອາທໂຍ; ຈູລຸອນິ. ໂມຄຣາຊມານວປຸ໌ຈຸຊານິທ໌ເທໂສ ໗໔) ວິຍ. ໂສ ທິ ອາຍສຸມາ ວິນໍສໍ ເຊຍ໌ຖກໍ ວິນໍສໍ ສຸຣໍ ວິນໍສໍ ປຸ໌ພພຽຄມໍ ກຕ໌ວາ ໂລກຸຕ໌ຕຣຊມ໌ມໍ ນິພ໌ພຕ໌ເຕສີ. ຕສຸສ ທິ ກຄວາ "ສຸຄ໌ຄໂຕ ໂລກໍ ອເວກ໌ຂສຸສູ"ຕິ (ສຸ. ນິ. ໑໑໒໕; ຈູລຸອນິ. ໂມຄຣາຊມານວປຸ໌ຈຸຊານິທ໌ເທໂສ ໗໗) ສຸຄ໌ຄຕາກາຖໍ ກເຖສີ. ປຄ໌ຄານິສຸສິຕມານນິຄ໌ຄຫຕ໌ຖຄ໌ຈ ທ໌ວິກ໌ຂຕ໌ຕຸໍ ປຸ໌ຈຸຊິໂຕ ປຄ໌ທໍ ນ ກເຖສີ. ເອຕ໌ຖ ຈ ປຸ໌ນປຸ໌ປຸໍນໍ ຊນ໌ທຸປຸ໌ປາທນໍ ໂຕສນໍ ວິຍ ໂທຕີຕິ ຊນ໌ທສຸສ ອຸປຍ໌ຖານສທິສຕາ ວຸຕ໌ຕາ, ຖາມກາວໂຕ ວິຣິຍສຸສ ສູຣຕ໌ຕສທິສຕາ, "ຊທ໌ວາຣານິປ໌ຕິ ຣາຊາ"ຕິ (ຊ. ປ. ອຍ໌ຖ. ໔.ເອຣກປ໌ຕນາຄຣາຊວຕ໌ຖຸ) ວຈນໂຕ ປຸ໌ພພຽຄມຕາ ຈິຕ໌ຕສຸສ ວິສິຍ໌ຖຊາຕິສທິສຕາ.

໔໐໔-໔໐໖.ອຕ໌ຕໂນ ສທ໌ຊານຸເຣຕິ ອຕ໌ຕໂນ ສທ໌ຊາກິຈຸເຈ ສທ໌ທຫນກິຣິຍາຍ. ອິນ໌ທຍ໌ຖໍ ກາເຣຕີຕິ ອນຸວຕ໌ຕນວເສນ ສມ໌ປຍຸຕ໌ຕຊມ໌ເມສຸ ອິນ໌ທຍ໌ຖໍ ກາເຣຕິ, ຕສຸມາ ອານິປ໌ເຕຍຸຍຍ໌ເຖນ ສທ໌ຊາ ເອວ ອິນ໌ທຣິຍນ໌ຕິ ສທ໌ຊິນ໌ທຣິຍໍ. ຕຖາ ວິຣິຍາທີ ນໍ ສກສກກິຈຸເຈສູຕິ ອາທ – "ວີຣິຍິນ໌ທຣິຍາທີສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ"ຕີ. ວິໂສເຊນ໌ໂຕຕິ ວິປກ໌ຂວິວຊ໌ຊນສປກ໌ຂນິເສວນສຣິກ໌ຂູປ໌ນິສຸສຍສຽຄຕ໌ຫນລກ໌ຂເຕທີ ຕີທີ ກາຣເຕທີ ວິໂສຊນວເສນ ໂສເຊນ໌ໂຕ.

ອສຸສທ໌ເຊ ປຸ໌ຄ໌ຄເລ ປຣິວຊ໌ຊຍໂຕຕິ ພຸທ໌ຊາທີສຸ ປສາທສິເນຫາກາເວນ ສທ໌ຊາຣທິເຕ ລູຂປຸ໌ຄ໌ຄເລ ສພ໌ພໂສ ວຊ໌ຊຍໂຕ. ສທ໌ເຊ ປຸ໌ຄ໌ຄເລ ເສວໂຕຕິ ພຸທ໌ຊາທີສຸ ສທ໌ຊາຊິມຸຕ໌ເຕ ວກ໌ກລິຕ໌ເຖຣສທິເສ ເສວໂຕ. ປສາທນີເຍຕິ ປສາທາວເທ ສມ໌ປສາທນີຍສຸຕ໌ຕາທິເກ (ທີ. ນິ. ໓.໑໔໑ ອາທໂຍ). ປຈຸ໌ຈເວກ໌ຂໂຕຕິ ປາລຸອິໂຕ ອຕ໌ຖໂຕ ຈ ປ໌ຕິ ປ໌ຕິ ອເວກ໌ຂນ໌ຕສຸສ ຈິນ໌ເຕນ໌ຕສຸສ. ວິສຸຊ໌ຊຕີຕິ ປ໌ຜິປ໌ກ໌ຂມລວິຄມໂຕ ປຈຸ໌ຈຍວເສນ ສກາວສໍສຸທ໌ຊິໂຕ ວິສຸທ໌ຊຜລນິພ໌ພຕ໌ຕິໂຕ ຈ ສທ໌ຊິນ໌ທຣິຍໍ ວິສຸຊ໌ຊຕີ. ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປີ. ສມ໌ມປ໌ປ໌ຊາເນຕິ ສມ໌ມປ໌ປ໌ຊານປຸ໌ປ໌ຜິສໍຍຸຕ໌ເຕ (ສໍ. ນິ. ໕.໖໔໑-໖໖໔ ອາທໂຍ) ສຸຕ໌ຕນ໌ເຕ. ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປີ. ຊານວິໂມກ໌ເຂຕິ ປຖມຊ໌ຊານາທີຊ໌ຊານານິ ເຈວ ປຖມວິໂມກ໌ຂາທີວິໂມກ໌ເຂ ຈ. ກາມຄ໌ເຈຕ໌ຖ ຊານານິເຍວ ວິໂມກ໌ຂາ, ປ໌ວຕ໌ຕິອາກາຣວເສນ ປນ ວິສໍ ຄທຕໍ.

ຄມ໌ກີຣຄາຕຈຣິຍນ໌ຕິ ຄມ໌ກີຣານໍ ຄາຕານໍ ປ໌ວຕ໌ຕິຍ໌ຖານໍ. ເຕນາທ – "ສຕ໌ທສຸຂຸມ"ນ໌ຕິອາທີ. ຂນ໌ຊນ໌ຕຣນ໌ຕິ ສກາວຊາຕິກູມິອາທິວເສນ ຂນ໌ຊານໍ ນານຕ໌ຕໍ. ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປີ. ອກຕາກິນິເວໂສຕິ ປຸ໌ພ໌ເພ ອກຕກາວນາກິນິເວໂສ. ສທ໌ຊານຸຣາທີສູຕິ ສທ໌ຊານຸເຣ ປຄ໌ຄານຸເຣ ຈ. ອວສາເນຕິ ກາວນາປຣິໂຍສາເນ. ວິວຍ໌ເຍຕ໌ວາຕິ ສຽຂາຣາຣມ໌ມຕໂຕ ວິວຍ໌ເຍຕ໌ວາ ນິພ໌ພານໍ ອາຣມ໌ມຕໍ ກຕ໌ວາ. ອຣທຕ໌ຕໍ ຄຕ໌ຫາຕີຕິ ມຄ໌ຄປຣມ໌ປຣາຍ ອຣທຕ໌ຕໍ ຄຕ໌ຫາຕີ. ອກມ໌ປີຍຍ໌ເຖນາຕິ ປ໌ຜິປ໌ກ໌ເຂທີ ອກມ໌ປີຍກາເວນ. ເອເຕເນວສຸສ ສມ໌ປຍຸຕ໌ຕຊມ໌ເມສຸ ຖີຣກາໂວປີ ວິກາວິໂຕ ທຍ໌ຖພ໌ໂພ. ນ ທິ ສມ໌ປຍຸຕ໌ຕຊມ໌ເມສຸ ຖີຣກາເວນ ວິນາ ປ໌ຜິປ໌ກ໌ເຂທີ ອກມ໌ປີຍຕາ ສມ໌ກວຕີ. ສມ໌ປຍຸຕ໌ຕຊມ໌ເມສຸ ຖີຣກາເວເນວ ທິ ອກຸສລານໍ ອພ໌ຍາກຕານຄ໌ຈ ເນສໍ ພລວກາວູປ໌ປຕ໌ຕີ. ອສຸສທ໌ຊິເຍຕິ ອສຸສທ໌ຊິຍເທຕຸ. ນິມິຕ໌ຕຕ໌ເຖ ເທຕໍ ກຸມ໌ມວຈນໍ. ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປີ.

໔໑໗.ອາທິປ໌ທານນ໌ຕິ ສຕິອາທິປ໌ທານໍ. ສຣຕຍ໌ເຖນາຕິ ຈິຣກຕຈິຣກາສິຕານໍ ອນຸສຸສຣຕຍ໌ເຖນ. ອຸປຍ໌ຖານລກ໌ຂຕາຕິ ກາຍາທີສຸ ອສຸກາການາທີສລຸລກ໌ຂຕມຸເຂນ ຕຕ໌ຖ ອຸປຕິຍ໌ຖນສກາວາ. ອຸປຕິຍ໌ຖນຄ໌ຈ ອາຣມ໌ມຕໍ ອຸປຄນ໌ຕ໌ວາ ຖານໍ, ອວິສຸສຊ໌ຊນໍ ວາ ອາຣມ໌ມຕສຸສ. ອປິລາປນລກ໌ຂຕາຕິ ອສມ໌ມຸສຸສນສກາວາ, ອຸທເກ ອລາພຸ ວິຍ ອາຣມ໌ມເຕ ປຸ໌ລວິຕ໌ວາ ຄນ໌ຕຸໍ ອປຸ໌ປທານໍ, ປາສາຕສຸສ ວິຍ ນິຈຸ໌ຈລສຸສ ອາຣມ໌ມຕສຸສ ຖປນໍ ສາຣຕໍ ອສມ໌ມຸຍ໌ຖກຣຕໍ ອປິລາປນໍ. ສາປ໌ເຕຍຸຍນ໌ຕິ ສນ໌ຕກໍ. ອປິລາປນໍ ອສມ໌ມຸຍ໌ຖໍ ກໂຣຕິ ອປິລາເປຕິ, ສາຍໍ ປາຕຄ໌ຈ ຣາຊານໍ ອິສຸສຣິຍສມ໌ປຕ໌ຕີ ສລຸລກ໌ຂາເປຕິ ສາເຣຕີຕິ ອຕ໌ໂຖ. ກຕ໌ຫສຸກ໌ກສປຸ໌ປ໌ຜິກາເຄ ຊມ໌ເມຕິ ກຕ໌ຫສຸກ໌ກສຽຂາເຕ ສປຸ໌ປ໌ຜິກາເຄ ຊມ໌ເມ. ກຕ໌ໂຫ ທິ ຊມ໌ໂມ ສຸກ໌ເກນ, ສຸກ໌ໂກ ຈ ກຕ໌ເຫນ ສປຸ໌ປ໌ຜິກາໂຄ. ວິຕ໌ຖາຣ-ສທ໌ໂທ ອາທິສທ໌ທຕ໌ໂຖ. ເຕນ "ອິເມ ຈຕ໌ຕາໂຣ ຊມ໌ມາ ສມ໌ມປຸ໌ປ໌ຊານາ, ອິເມ ຈຕ໌ຕາໂຣ ອິທ໌ຊິປາທາ, ອິມານີ ປຄ໌ຈິນ໌ທຣິຍານີ, ອິມານີ ປຄ໌ຈ ພລານີ, ອິເມ ສຕ໌ຕ ໂພຊ໌ຊງຄາ, ອຍໍ ອຣິໂຍ ອຍ໌ຖງຄິໂກ ມຄ໌ໂຄ, ອຍໍ ສມໂຖ, ອຍໍ ວິປສຸສນາ, ອຍໍ ວິຊ໌ຊາ, ອຍໍ ວິມຸຕ໌ຕິ, ອິເມ ໂລກຸຕ໌ຕຣຊມ໌ມາຕິ ເອວໍ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ອປິລາປນລກ໌ຂຕາ ສຕີ"ຕິ (ມິ. ປ. ໒.໑.໑໓) ອິມໍ ປາລຸອິເສສໍ ສຽຄຕ໌ຫາຕີ. ເຖເຣນາຕິ ນາຄເສນຕ໌ເຖເຣນ. ໂສ ທິ ຊມ໌ມານໍ ກິຈຸຈໍ ລກ໌ຂຕໍ ກຕ໌ວາ ອສຸເສຕິ "ອປິລາປນລກ໌ຂຕາ ສຕິ, ອາໂກຍນລກ໌ຂໂຕ ວິຕກ໌ໂກ"ຕິອາທິນາ. ເອວຄ໌ທິ ຊມ໌ມາ ສຸໂພຊາ ໂທນ໌ຕີຕິ. ສມ໌ໂມສປຈຸ໌ຈນີກໍ ກິຈຸຈໍ ອສມ໌ໂມໂສ, ນ ສມ໌ໂມສາກາວມຕ໌ຕນ໌ຕິ ອາທ – "ອສມ໌ໂມສຣສາ ວາ"ຕີ. ຍສຸສ ຊມ໌ມສຸສ ພເລນ ສມ໌ປຍຸຕ໌ຕຊມ໌ມາ ອາຣມ໌ມຕາກິມຸຂາ ກວນ໌ຕິ, ສາ ສຕີ. ຕສຸມາ ສາ ເຕສໍ ອາຣມ໌ມຕາກິມຸຂກາວໍ ປຈຸ໌ຈຸປ໌ຍ໌ຖາເປສີ, ສຍໍ ວາ ອາຣມ໌ມຕາກິມຸຂກາເວນ ປຈຸ໌ຈຸປ໌ຕິຍ໌ຖຕີຕິ ວຸຕ໌ຕໍ – "ໂຄຈຣາກິມຸຂີກາວປຈຸ໌ຈຸປ໌ຍ໌ຖານາ"ຕີ. ສມ໌ມາ ປ໌ສຕ໌ໂຖ ໂພຊ໌ຊງໂຄຕິ

ສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ໂຄ຺ ໂພສິຍາ ວກ຺ຂມານາຍ ສມ຺ມສາມຄ຺ຄິຍາ, ໂພສິສ຺ສ ວາ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ອ຺ໂຄຕິ ໂພຊ຺ຊ຺ໂຄ຺ ຍາ ທີຕິອາທີນາ ຕເມວ ສ຺ເຂປໂຕ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິວຣຕິ຺ "ຍາ ທີ ອຍໍ ສມ຺ມສາມຄ຺ຄີ"ຕິ ເອຕສ຺ສ "ໂພສິຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ"ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ໂຮ຺ ສມ຺ມ ສາມຄ຺ຄິຍາຕິ ສມ຺ມສມູເຫນ, ຍາຍ ສມ຺ມສາມຄ຺ຄິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຮ຺ ປຕິຍ຺ຖານາຍູຫນາ ໂອພຕຣຕສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍໍ (ສໍ຺ ນິ຺ ອຍ຺ຖ຺ ໑຺໑຺໑) "ກິເລສວເສນ ປຕິຍ຺ຖານໍ, ອກິສ຺ຂາຣວເສນ ອາຍູຫນາ຺ ຕຕ຺ຫາ ທິຍ຺ຖິວເສນ ປຕິຍ຺ຖານໍ, ອວເສສກິເລ ສາກິສ຺ຂາເຣຫິ ອາຍູຫນາ຺ ຕຕ຺ຫາວເສນ ປຕິຍ຺ຖານໍ, ທິຍ຺ຖິວເສນ ອາຍູຫນາ຺ ສສ຺ສຕທິຍ຺ຖິຍາ ປຕິຍ຺ຖານໍ, ອຸຈ຺ເຈທທິຍ຺ຖິ ຍາ ອາຍູຫນາ຺ ລີນວເສນ ປຕິຍ຺ຖານໍ, ອຸທ຺ສຈ຺ຈວເສນ ອາຍູຫນາ຺ ກາມສຸຂລ຺ລິການຸໂຍຄວເສນ ປຕິຍ຺ຖານໍ, ອຕ຺ຕກິລມຖານຸ ໂຍຄວເສນ ອາຍູຫນາ຺ ສພ຺ພາກຸສລາກິສ຺ຂາຣວເສນ ປຕິຍ຺ຖານໍ, ສພ຺ພໂລກິຍກຸສລາກິສ຺ຂາຣວເສນ ອາຍູຫນາ"ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ ເຕສຸ ສຕ຺ຕສຸ ປກາເຣສຸ ອີສ ອວຸຕ຺ຕານໍ ວເສນ ເວທິຕພ຺ພາ຺ ປຜິປກ຺ຂກູຕາຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ລີນປ຺ປຕິຍ຺ຖານກາມສຸຂລ຺ລິການຸໂຍ ເຄົາຈ຺ເຈທາກິນິເວສານໍ ສມ຺ມວິຈຍວິຣິຍປີຕິປ຺ປສາມາ ສມ຺ມສາມຄ຺ຄີ ປຜິປກ຺ໂຂ, ອຸທ຺ສຈ຺ຈາຍູຫນອຕ຺ຕກິລມຖານຸໂຍຄສສ຺ສ ຕາກິນິເວສານໍ ປສ຺ສທ຺ສິສມາສິອຸເປກ຺ຂາປສານາ ສມ຺ມສາມຄ຺ຄີ ປຜິປກ຺ໂຂ຺ ສຕິ ປນ ອຸກາຍຕ຺ຖາປີ ອິຈ຺ສິຕພ຺ພາ຺ ຕຖາ ທີ ສາ "ສພ຺ພຕ຺ຖິກາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາ຺

ກິເລສສນ຺ຕານນິທ຺ທາເຍົາຍ຺ຖຫຕິຕິ ເອເຕນ ສິຂາປ຺ປຕ຺ຕວິປສ຺ສນາຍ ສຫຄຕານມ຺ປີ ສຕິອາທີນໍ ໂພຊ຺ຊ຺ຄກາວໍ ທສ຺ເສຕິ຺ ວຸຍ຺ຖານຄາມີນີວິປສ຺ສນາ ທີ ກິເລເສ ນິໂຮເຣນ຺ຕີ ເອວ ປວຕ຺ຕຕີຕິ຺ ຈຕ຺ຕາຣີ ວາຕິອາທີນາ ປນ ມຄ຺ຄຜລສຫຄຕານໍ ໂພຊ຺ຊ຺ຄກາວໍ ທສ຺ເສຕິ຺ ສຕ຺ຕທີ ໂພຊ຺ຊ຺ເຄຫີ ກາວິເຕທີ ສຈ຺ຈປ຺ປຜິເວໂຮ ໂຫຕິຕີ ກຖມິທໍ ຊານິຕພ຺ພນ຺ຕີ ໂຈທນໍ ສນ຺ສາ ຍາຫ – "ຍຖາຫາ"ຕິອາທີ຺ ຊານ຺ຄມຄ຺ຄ຺ຄາທໂຍ ວິຍາຕິ ເອເຕນ ໂພສິໂພຊ຺ຊ຺ຄສທ຺ທານໍ ສມຸທາຍາວຍວວິສຍຕໍ ທສ຺ເສຕິ຺ ເສນ຺ຄຣຖ຺ຄາທໂຍ ວິຍາຕິ ເອເຕນ ປຸຄ຺ຄລປລ຺ລຕ຺ຕິຍາ ອວິຊ຺ຊມານປລ຺ລຕ຺ຕິກາວໍ ທສ຺ເສຕິ຺

ໂພສາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ໂພຊ຺ຊ຺ຄາຕິ ກາຣຕຕ຺ໂຖ ອ຺ຄສທ຺ໂທຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ພຸຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ໂພສິໂຍ, ໂພສິໂຍ ເອວ ອ຺ຄານິ ໂພຊ຺ຊ຺ຄານີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ – "ພຸຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ໂພຊ຺ຊ຺ຄາ"ຕິ຺ ວິປສ຺ສນາທີນໍ ກາຣຕາທີນໍ ພຸຊ຺ຊິຕພ຺ພານລ຺ຈ ສຈ຺ຈານໍ ອນຸຣູປໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂກາເວນ ປຜິມຸຂໍ ອວິປຣີຕຕາຍ ສມ຺ມາ ຈ ພຸຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ເອວໍ ອຕ຺ຖວິເສສທີປເກທີ ອຸປສຄ຺ເຄທີ "ອນຸພຸຊ຺ຊນ຺ຕີ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ໂພສິສທ຺ໂທ ທີ ສພ຺ພວິເສສຍຸຕ຺ຕພຸຊ຺ຊນໍ ສາມລ຺ເລນ ສ຺ຄຕ຺ຫາຕິ຺ ສໍ-ສທ຺ໂທ ປສໍສາຍໍ ສຸນ຺ທຣກາເວ ຈ ທິສ຺ສຕິຕິ ອາຫ – "ປສຕ຺ໂຖ ສຸນ຺ທໂຣ ຈ ໂພຊ຺ຊ຺ໂຄ ສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ໂຄ"ຕິ຺

ສມ຺ເມ ວິຈິນຕີຕິ ສມ຺ມວິຈໂຍ຺ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ເມຕີ ຈຕຸສຈ຺ຈສມ຺ເມ ຕພ຺ພິນິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ສກາວສມ຺ມສ຺ສ ອກາວໂຕ຺ ຕໂຕ ເອວ ໂສ ປວິຈຍລກ຺ຂໂຕ຺ ໂອກາສນຣໂສຕິ ວິສໂຍກາສນຣໂສ຺ ອສມ຺ມຸຍ຺ຫນາກາເຣນ ປຈ຺ຈຸປຕິຍ຺ຖຕີຕິ ອສມ຺ໂມຫປຈ຺ຈຸປຍ຺ຖາໂນ຺

ວີຣສ຺ສ ກາໂວ, ກມ຺ມໍ ວາຕິ ວີຣິຍໍ຺ ອີຣຍິຕພ຺ພໂຕຕິ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພໂຕ຺ ປຄ຺ຄຫລກ຺ຂຕນ຺ຕີ ໂກສຊ຺ຊປກ຺ເຂ ປຕິຕຸໍ ອທຕ຺ວາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສມ຺ມານໍ ປຄ຺ຄຫລກ຺ຂຕໍ຺ ຕໂຕ ເອວ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສມ຺ເມ ອຸປຕ຺ຖມ຺ການຣສໍ຺ ອໂນສີທນໍ ອສໍສີທນໍ຺

ປີຕຍຕີຕິ ຕປ຺ເປຕິ຺ ປີຕານກິຈ຺ເຈນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສມ຺ມານໍ ວິຍ ຕໍສມຸຍ຺ຖານປຕີຕຣູເປທີ ກາຍສ຺ສາພ຺ຍປນໍ຺ ຜຣຕາປີຕິວເສນ ເຫ ຕໍ ລກ຺ຂຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຖາ ຣໂສຕິ຺ ອຸທຄ຺ຄກາໂວ ໂອທຄ຺ຍໍ, ຕໍ ປຈ຺ຈຸປຍ຺ຖເປຕີຕິ ໂອທຄ຺ຍປຈ຺ຈຸປຍ຺ຖານາ຺ ອຸພ຺ເພຄປີຕິວເສນ ເຈ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ຺

ກາຍຈິຕ຺ຕທຣຖປ຺ປສ຺ສມ຺ການໂຕຕິ ກາຍທຣຖສ຺ສ ຈິຕ຺ຕທຣຖສ຺ສ ຈ ປສ຺ສມ຺ການໂຕ ວູປສມນໂຕ຺ ເຕນາຫ – "ອຸປສມ ລກ຺ຂຕາ"ຕິ, ກາຍຈິຕ຺ຕທຣຖານໍ ວູປສມນລກ຺ຂຕາຕີ ອຕ຺ໂຖ຺ ກາໂຍຕີ ເຈຕ຺ຖ ເວທນາທໂຍ ຕໂຍ ຂນ຺ສາ຺ ທຣໂຖ ສາຣມ຺ໂກ, ທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສປຈ຺ຈຍານໍ ອຸທ຺ສຈ຺ຈາທີການໍ ກິເລສານໍ, ຕຖາປວຕ຺ຕານໍ ວາ ຈຕຸນ຺ນໍ ຂນ຺ສານເມຕໍ ອສີວຈນໍ຺ ທຣຖນິມ຺ມທ຺ທ ເນນ ປຣິລຸອາຫປຣິປ຺ຜນ຺ທນວິຣທີໂຕ ສີຕິກາໂວ ອປຣິປ຺ຜນ຺ທນສີຕິກາໂວ຺

ສມ຺ມາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຄປນໍ ສມາສານໍ຺ ອວິກ຺ເຂໂປ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕານໍ ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕຕາ຺ ເຍນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕີ, ໂສ ສມ຺ໂມ ອວິກ຺ເຂໂປ຺ ອວິສາໂຣ ອຕ຺ຕໂນ ເອວ ອວິສຣຕກາໂວ຺ ອຖ ວາ ວິກ຺ເຂປປ຺ປຜິປກ຺ຂຕາຍ ອວິກ຺ເຂປລກ຺ຂໂຕ຺ ນ຺ຫານີຍ ຈຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທກໍ ວິຍ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສມ຺ມານໍ ສມ຺ປີຕ຺ຫນກິຈ຺ຈຕາຍ ອວິສາຣກາເວນ ລກ຺ຂິຕພ຺ໂພ ອວິສາຣລກ຺ຂໂຕ຺ ນິວາເຕ ທີປຈ຺ຈິຍ຺ຖິຕີ ວິຍ ເຈຕໂສ ຖິຕິກາເວນ ປຈ຺ຈຸປຕິຍ຺ຖຕີຕິ ຈິຕ຺ຕຍ຺ຖິຕິປຈ຺ຈຸປຍ຺ຖາໂນ຺

ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂນໂຕຕິ ສມ຺ປ຺ປວຕ຺ເຕສຸ ອສ຺ເສສຸ ສາຣຖີ ວິຍ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂນໂຕຯ ປຏິສງ຺ຂານລກ຺ຂຓາຕິ ມຊ຺ຌຕ຺ຕຠາເວ ຄຕ຺ວາ ວີມໍສນສງ຺ຂາຕປ຺ປຏິສງ຺ຂານລກ຺ຂຓາຯ ສມວາຫິຕລກ຺ຂຓາຕິ ສມໍ ອວິສມໍ ຍຖາສກກິຈ຺ເຈສຸ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ປວຕ຺ຕນລກ຺ຂຓາຯ ອຸທາສີນຠາເວນ ປວຕ຺ຕມານາປີ ເສສສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ເມ ຍຖາສກກິຈ຺ເຈສຸ ປວຕ຺ເຕຕິ, ຍຖາ ຣາຊາ ຕຸຓ຺ຫີ ນິສິນ຺ໂນປີ ອຕ຺ຖກຣເຓ ຘມ຺ມຏ຺ເຐ ຍຖາສກໍ ກິຈ຺ເຈສຸ ອປ຺ປມຕ຺ເຕ ປວຕ຺ເຕຕິຯ ອລີນານຸທ຺ຘຕປ຺ປວຕ຺ຕິປຈ຺ຈຍຕ຺ຕາ ອູນາຘິກນິວາຣຓຣສາຯ ປກ຺ຂປາຕຸປ຺ເຈ຺ຉທນຣສາຕິ “ອິທໍ ນິຫີນກິຈ຺ຈໍ ໂຫຕຸ, ອິທໍ ອຕິເຣກຕຣກິຈ຺ຈ”ນ຺ຕິ ເອວໍ ປກ຺ຂປາຕນວເສນ ວິຍ ປວຕ຺ຕິ ປກ຺ຂປາໂຕ, ຕໍ ອຸປ຺ເຈ຺ຉິນ຺ທນ຺ຕີ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ປກ຺ຂປາຕຸປ຺ເຈ຺ຉທນຣສາຯ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ສກສກກິຈ຺ເຈ ມຊ຺ຌຕ຺ຕຠາເວນ ປຈ຺ຈຸປ຺ຕິຏ຺ຐຕີຕິ ມຊ຺ຌຕ຺ຕຠາວປຈ຺ຈຸປ຺ຏ຺ຐານາຯ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄານໍ ອຸປຣູປຣິ ອຸປ຺ປາທນເມວ ພ຺ຣູຫນໍ ວຑ຺ຒນຎ຺ຈາຕິ ອາຫ – “ອຸປ຺ປາເທຕີ”ຕິຯ

ສຕິ ຈ ສມ຺ປຊ຺ຎຎ຺ຈ ສຕິສມ຺ປຊ຺ຎໍ, ສຕິປ຺ຘານໍ ວາ ສມ຺ປຊ຺ຎໍ ສຕິສມ຺ປຊ຺ຎໍຯ ຕໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ສໂຕກາຣີຠາວາວຫຕ຺ຕາ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ອຸປ຺ປາທາຍ ໂຫຕິຯ ຍຖາ ປຈ຺ຈນີກຘມ຺ມປ຺ປຫານໍ ອນຸຣູປຘມ຺ມເສວນາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນານໍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປ຺ປາທາຍ ໂຫຕິ, ເອວໍ ສຕິຣຫິຕປຸຄ຺ຄລວິວຊ຺ຊນາ, ສໂຕກາຣີປຸຄ຺ຄລເສວນາ, ຕຕ຺ຖ ຈ ຍຸຕ຺ຕຕາ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ອຸປ຺ປາທາຍ ໂຫຕີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິ, “ສຕິສມ຺ປຊ຺ຎ”ນ຺ຕິອາທິນາຯ ສຕ຺ຕສຸ ຐາເນສູຕິ “ອຠິກ຺ກນ຺ເຕ ປຏິກ຺ກນ຺ເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ອາໂລກິເຕ ວິໂລກິເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ສມິຎ຺ຊິເຕ ປສາຣິເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ສງ຺ຆາຏິປຕ຺ຕຈີວຣຘາຣເຓ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ອສິເຕ ປີເຕ ຂາຍິເຕ ສາຍິເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ອຸຈ຺ຈາຣປສ຺ສາວກມ຺ເມ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ຄເຕ ຐິເຕ ນິສິນ຺ເນ ສຸຕ຺ເຕ ຊາຄຣິເຕ ຠາສິເຕ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕີ”ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໓໗໖; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໐໙) ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕສຸ ອຠິກ຺ກນ຺ຕາທີສຸ ສຕ຺ຕສຸ ຐາເນສຸຯ ຕິສ຺ສທຕ຺ຕຕ຺ເຖໂຣ ນາມ ໂຍ ໂພຘິມຓ຺ເຑ ສຸວຓ຺ຓສລາກໍ ຄເຫຕ຺ວາ “ອຏ຺ຐາຣສສຸ ຠາສາສຸ ກຕຣຠາສາຍ ຘມ຺ມໍ ກເຖມີ”ຕິ ປຣິສໍ ປວາເຣສິຯ ອຠຍຕ຺ເຖໂຣຕິ ທຕ຺ຕາຠຍຕ຺ເຖຣມາຫຯ ອຠິນິເວສນ຺ຕິ ວິປ຺ສ຺ສນາຠິນິເວສໍຯ

ປຣິປຸຈ຺ຉກຕາຕິ ປຣິໂຍຄາເຫຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉກຠາໂວຯ ອາຈຣິເຍ ປຍິຣຸປາສິຕ຺ວາ ປຎ຺ຈປິ ນິກາເຍ ສຫ ອຏ຺ຐກຖາຍ ປຣິໂຍຄາເຫຕ຺ວາ ຍໍ ຍໍ ຕຕ຺ຖ ຄຓ຺ຐິຏ຺ຐານຠູຕໍ, ຕໍ ຕໍ “ອິທໍ, ຠນ຺ເຕ, ກຖໍ, ອິມສ຺ສ ໂກ ອຕ຺ໂຖ”ຕິ ຂນ຺ຘາຍຕນາທິອຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ຫິ ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ເຕນາຫ – “ຂນ຺ຘຘາຕຸ…ເປ… ພຫຸລຕາ”ຕິຯ

ວຕ຺ຖຸວິສທກິຣິຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິການໍ ປວຕ຺ຕິຏ຺ຐານຠາວໂຕ ສຣີຣໍ ຕປ຺ປຏິພທ຺ຘານິ ຈີວຣາທີນິ ຈ ວຕ຺ຖູນີຕິ ອຘິປ຺ເປຕານິຯ ຕານິ ຍຖາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສຸຂາວຫານິ ໂຫນ຺ຕິ, ຕຖາ ກຣຓໍ ເຕສໍ ວິສທກິຣິຍາຯ ເຕນາຫ – “ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກພາຫິຣານ”ນ຺ຕິອາທີຯ ອຸສ຺ສນ຺ນໂທສນ຺ຕິ ວາຕປິຕ຺ຕາທິວເສນ ອຸປ຺ຈິຕໂທສໍຯ ເສທມລມກ຺ຂິຕນ຺ຕິ ເສເທນ ເຈວ ຊລ຺ລິກາສງ຺ຂາເຕນ ສຣີຣມເລນ ຈ ມກ຺ຂິຕໍຯ ຈ-ສທ຺ເທນ ອຎ຺ຎມ຺ປິ ສຣີຣສ຺ສ ປີລຸອາວຫໍ ອຈ຺ຈາສນາທີ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ເສນາສນໍ ວາຕິ ວາ-ສທ຺ເທນ ມລຄ຺ຄຫິຕປຕ຺ຕາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ປຣິກ຺ຂາຣຠຓ຺ຑາທີຫີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ປຕ຺ຕປຈນາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ອວິສເທຕິ ວຕ຺ຖຸມ຺ຫິ ອວິສເທ ສຕິ, ວິສຍຠູເຕ ວາຯ ກຖໍ ຠາວນມນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ຕານິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກພາຫິຣວຕ຺ຖູນິ ວິສໂຍ? ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ປວຕ຺ຕນກຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທວເສເນວ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕ ຫິ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທາ ຈິຕ຺ເຕກຄ຺ຄຕາຍ ອປຣິສຸທ຺ຘຠາວາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີຯ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິເກສູຕິ ນິສ຺ສຍາທິປຈ຺ຈຍຠູເຕສຸ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິເກສຸຯ ຎາຓມ຺ປີຕິ ອປິ-ສທ຺ໂທ ສມ຺ປິຓ຺ຑນຕ຺ໂຖຯ ເຕນ “ນ ເກວລໍ ວຕ຺ຖຸເຍວ, ອຕ຺ຖ ໂຂ ຕສ຺ມິໍ ອປຣິສຸທ຺ເຘ ຎາຓມ຺ປິ ອປຣິສຸທ຺ຘໍ ໂຫຕີ”ຕິ ນິສ຺ສຍປຣິສຸທ຺ຘິຍາ ຕໍນິສ຺ສິຕປຣິສຸທ຺ຘີ ວິຍ ວິສຍສ຺ສ ອປຣິສຸທ຺ຘຕາຍ ວິສຍິໂນ ອປຣິສຸທ຺ຘີ ທສ຺ເສຕິຯ

ສມຠາວກຣຓນ຺ຕິ ກິຈ຺ຈໂຕ ອນູນາຘິກຠາວກຣຓໍຯ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ພລວໍ ໂຫຕິ, ສທ຺ເຘຍ຺ຍວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ປຈ຺ຈຍວເສນ ອຘິໂມກ຺ຂກິຈ຺ຈສ຺ສ ປຏຸຕຣຠາເວນ ປຎ຺ຎາຍ ອວິສທຕາຍ ວີຣິຍາທີນຎ຺ຈ ສິຖິລຕາທິນາ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ພລວໍ ໂຫຕິຯ ເຕນາຫ – “ອິຕຣານິ ມນ຺ທານີ”ຕິຯ ຕໂຕຕິ ຕສ຺ມາ, ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ພລວຠາວໂຕ ອິຕເຣສຎ຺ຈ ມນ຺ທຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂກສຊ຺ຊປກ຺ເຂ ປຕິຕໍ ອທຕ຺ວາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫນໍ ອນຸພລປ຺ປທານໍ ປຄ຺ຄໂຫຯ ປຄ຺ຄໂຫວ ກິຈ຺ຈໍ ປຄ຺ຄຫກິຈ຺ຈໍຯ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີຕິ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍຯ ອາຣມ຺ມຓໍ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ຐານໍ, ອນິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ວາ ອຸປຏ຺ຐານໍຯ ວິກ຺ເຂປປ຺ປຏິປກ຺ໂຂ, ເຍນ ວາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ໂສ ອວິກ຺ເຂໂປຯ ຣູປຄຕໍ ວິຍ ຈກ຺ຂຸນາ ເຍນ ຍາຖາວໂຕ ວິສຍສຠາວໍ ປສ຺ສຕິ, ຕໍ ທສ຺ສນກິຈ຺ຈໍ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ ພລວຕາ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິເຍນ ອຠິຠູຕຕ຺ຕາຯ ສຫຊາຕຘມ຺ເມສຸ ຫິ ອິນ຺ທຏ຺ຐໍ ກາເຣນ຺ຕານໍ ສຫປວຕ຺ຕມານານໍ

ຘມ຺ມານໍ ເອກເທສຕາວເສເນວ ອຕ຺ຖສິທ຺ຘິ, ນ ອຎ຺ຎຖາຯ ຕສ຺ມາຕິ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ກາຣຓຠາເວນ ປຈ຺ຈາມສຕິຯ ຕນ຺ຕິ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍຯ ຘມ຺ມສຠາວປຈ຺ຈເວກ຺ຂເຓນາຕິ ຍສ຺ສ ສທ຺ເຘຍ຺ຍສ຺ສ ວຕ຺ຖຸໂນ ອຸຬາຣຕາທິຄຸເຓ ອຘິມຸຈ຺ຈນສ຺ສ ສາຕິສຍປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ພລວໍ ຊາຕໍ, ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈຍປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນຕາທິວິຠາຄໂຕ ຍາຖາວໂຕ ວິມໍສເນນຯ ເອວຎ຺ຫິ ເອວໍ ຘມ຺ມຕານເຍນ ຍາຖາວສຣສໂຕ ປຣິຄ຺ຄຍ຺ຫມາເນ ສວິປ຺ຜາໂຣ ອຘິໂມກ຺ໂຂ ນ ໂຫຕິ “ອຍໍ ອິເມສໍ ຘມ຺ມານໍ ສຠາໂວ”ຕິ ປຣິຊານນວເສນ ປຎ຺ຎາພ຺ຍາປາຣສ຺ສ ສາຕິສຍຕ຺ຕາຯ ຘຸຣິຍຘມ຺ເມສຸ ຫິ ຍຖາ ສທ຺ຘາຍ ພລວຠາເວ ປຎ຺ຎາຍ ມນ຺ທຠາໂວ ໂຫຕິ, ເອວໍ ປຎ຺ຎາຍ ພລວຠາເວ ສທ຺ຘາຍ ມນ຺ທຠາໂວ ໂຫຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – “ຕໍ ຘມ຺ມສຠາວປຈ຺ຈເວກ຺ຂເຓນ ຫາເປຕພ຺ພ”ນ຺ຕິຯ

ຕຖາ ອມນສິກາເຣນາຕິ ເຍນາກາເຣນ ຠາວນມນຸຍຸຎ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ພລວໍ ຊາຕໍ, ເຕນາກາເຣນ ຠາວນາຍ ອນນຸຍຸຎ຺ຊນ຺ໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອິຘ ທຸວິເຘນ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ພລວຠາໂວ ອຕ຺ຕໂນ ວາ ປຈ຺ຈຍວິເສເສນ ກິຈ຺ຈຸຕ຺ຕຣິຍໂຕ ວິຣິຍາທີນໍ ວາ ມນ຺ທກິຈ຺ຈຕາຍຯ ຕຕ຺ຖ ປຖມວິກປ຺ເປ ຫາປນວິຘີ ທສ຺ສິໂຕ, ທຸຕິຍວິກປ຺ເປ ປນ ຍຖາ ມນສິກໂຣໂຕ ວິຣິຍາທີນໍ ມນ຺ທກິຈ຺ຈຕາຍ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ພລວໍ ຊາຕໍ, ຕຖາ ອມນສິກາເຣນ ວິຣິຍາທີນໍ ປຏຸກິຈ຺ຈຠາວາວເຫນ ມນສິກາເຣນ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ເຕຫິ ສມຣສໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ຫາເປຕພ຺ພໍຯ ອິມິນາ ນເຍນ ເສສິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸປິ ຫາປນວິຘີ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ວກ຺ກລິຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖູຕິ ໂສ ຫິ ອາຍສ຺ມາ ສທ຺ຘາຘິມຸຕ຺ຕຕາຍ ກຕາຘິກາໂຣ ສຕ຺ຖຸ ຣູປທສ຺ສນປ຺ປສຸໂຕ ເອວ ຫຸຕ຺ວາ ວິຫຣນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາຣາ “ກິໍ ເຕ, ວກ຺ກລິ, ອິມິນາ ປູຕິກາເຍນ ທິຏ຺ເຐນ, ໂຍ ໂຂ, ວກ຺ກລິ, ຘມ຺ມໍ ປສ຺ສຕິ, ໂສ ມໍ ປສ຺ສຕິ”ຕິອາທິນາ (ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໘໗) ນເຍນ ໂອວທິຕ຺ວາ ກມ຺ມຏ຺ຐາເນ ນິໂຍຊິໂຕປິ ຕໍ ອນນຸຍຸຎ຺ຊນ຺ໂຕ ປຓາມິໂຕ ອຕ຺ຕານໍ ວິນິປາເຕຕຸໍ ປປາຕຏ຺ຐານໍ ອຠິຣຸຫິຯ ອຖ ນໍ ສຕ຺ຖາ ຍຖານິສິນ຺ໂນວ ໂອຠາສວິສ຺ສຊ຺ຊເນນ ອຕ຺ຕານໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ –

“ປາໂມຊ຺ຊພຫຸໂລ ຠິກ຺ຂຸ, ປສນ຺ໂນ ພຸທ຺ຘສາສເນ;

ອຘິຄຈ຺ເຉ ປທໍ ສນ຺ຕໍ, ສງ຺ຂາຣູປສມໍ ສຸຂ”ນ຺ຕິຯ (ຘຯ ປຯ ໓໘໑) –

ຄາຖໍ ວຕ຺ວາ “ເອຫິ, ວກ຺ກລີ”ຕິ ອາຫຯ ໂສ ເຕເນວ ອມເຕນ ອຠິສິຕ຺ໂຕ ຫຏ຺ຐຕຸຏ຺ໂຐ ຫຸຕ຺ວາ ວິປສ຺ສນໍ ປຏ຺ຐເປສິ, ສທ຺ຘາຍ ປນ ພລວຠາເວນ ວິປສ຺ສນາວີຖິໍ ນ ໂອຕຣິຯ ຕໍ ຎຕ຺ວາ ຠຄວາ ຕສ຺ສ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສມຕ຺ຕປ຺ປຏິປາທນາຍ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ໂສເຘຕ຺ວາ ອທາສິຯ ໂສ ສຕ຺ຖາຣາ ທິນ຺ນນເຍ ຐຕ຺ວາ ວິປສ຺ສນໍ ອຸສ຺ສຸກ຺ກາເປຕ຺ວາ ມຄ຺ຄປ຺ປຏິປາຏິຍາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – “ວກ຺ກລິຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ ເຈຕ຺ຖ ນິທສ຺ສນ”ນ຺ຕິຯ ເອຕ຺ຖາຕິ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ອຘິມຕ຺ຕຠາເວ ເສສິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ສກິຈ຺ຈາກຣເຓຯ ອິຕຣກິຈ຺ຈເຠທນ຺ຕິ ອຸປຏ຺ຐານາທິກິຈ຺ຈວິເສສໍຯ ປສ຺ສທ຺ຘາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສມາຘິອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄານໍ ສງ຺ຄໂຫຯ ຫາເປຕພ຺ພນ຺ຕິ ຍຖາ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ພລວຠາໂວ ຘມ຺ມສຠາວປຈ຺ຈເວກ຺ຂເຓນ ຫາຍຕິ, ເອວໍ ວິຣິຍິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ອຘິມຕ຺ຕຕາ ປສ຺ສທ຺ຘິອາທິຠາວນາຍ ຫາຍຕິ ສມາຘິປກ຺ຂິຍຕ຺ຕາ ຕສ຺ສາຯ ຕຖາ ຫິ ສມາຘິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ອຘິມຕ຺ຕຕໍ ໂກສຊ຺ຊປາຕໂຕ ຣກ຺ຂນ຺ຕິ ວິຣິຍາທິຠາວນາ ວິຍ ວິຣິຍິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ອຘິມຕ຺ຕຕໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈປາຕໂຕ ຣກ຺ຂນ຺ຕິ ປສ຺ສທ຺ຘາທິຠາວນາ ເອກໍສໂຕ ຫາເປຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – “ປສ຺ສທ຺ຘາທິຠາວນາຍ ຫາເປຕພ຺ພ”ນ຺ຕິຯ

ໂສຓຕ຺ເຖຣສ຺ສ ວຕ຺ຖູຕິ ສຸຂຸມາລໂສຓຕ຺ເຖຣສ຺ສ ວຕ຺ຖຸຯ ໂສ ຫິ ອາຍສ຺ມາ ສຕ຺ຖຸ ສນ຺ຕິເກ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສີຕວເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ “ມມ ສຣີຣໍ ສຸຂຸມາລໍ, ນ ຈ ສກ຺ກາ ສຸເຂເນວ ສຸຂໍ ອຘິຄນ຺ຕຸໍ, ກິລເມຕ຺ວາປິ ສມຓຘມ຺ໂມ ກາຕພ຺ໂພ”ຕິ ຐານຈງ຺ກມເມວ ອຘິຏ຺ຐາຍ ປຘານມນຸຍຸຎ຺ຊນ຺ໂຕ ປາທຕເລສຸ ໂຜເຏສຸ ອຸຏ຺ຐິເຕສຸປິ ເວທນໍ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ທຬ຺ຫວິຣິຍໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອຈ຺ຈາຣທ຺ຘວິຣິຍຕາຍ ວິເສສໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕຸໍ ນາສກ຺ຂິຯ ສຕ຺ຖາ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວີຓູປໂມວາເທນ ໂອວທິຕ຺ວາ ວິຣິຍສມຕາໂຍຊນວິຘິໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ວິໂສເຘຕ຺ວາ ຄິຊ຺ຌກູຏໍ ຄໂຕຯ ເຖໂຣປິ ສຕ຺ຖາຣາ ທິນ຺ນນເຍນ ວິຣິຍສມຕໍ ໂຍເຊຕ຺ວາ ຠາເວນ຺ໂຕ ວິປສ຺ສນມ຺ປິ ອຸສ຺ສຸກ຺ກາເປຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ເຕ ປຕິຏ຺ຐາສິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – “ໂສຓຕ຺ເຖຣສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ ທສ຺ເສຕພ຺ພ”ນ຺ຕິຯ ເສເສສຸປີຕິ ສຕິສມາຘິປຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸປິຯ

ສມຕນ຺ຕິ ສທ຺ຘາປຎ຺ຎານໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ອນູນານຘິກຠາວໍ, ຕຖາ ສມາຘິວິຣິຍານໍຯ ຍຖາ ຫິ ສທ຺ຘາປຎ຺ຎານໍ ວິສໍ ຘຸຣິຍຘມ຺ມຠູຕານໍ ກິຈ຺ຈໂຕ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎານຕິວຕ຺ຕນໍ ວິເສສໂຕ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ, ຍໂຕ ເນສໍ ສມຘຸຣຕາຍ ອປ຺ປນາ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເອວໍ ສມາຘິວິຣິຍານໍ ໂກສຊ຺ຊຸທ຺ຘຈ຺ຈປກ຺ຂິການໍ ສມຣສຕາຍ ສຕິ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎູປຕ຺ຖມ຺ຠນໂຕ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ອນ຺ຕທ຺ວຍປາຕາຠາເວນ

ສມ຺ມເທວ ອປ຺ປນາ ອິຊ຺ຌຕິຯ ພລວສທ຺ໂຘຕິອາທິ ພ຺ຍຕິເຣກມຸເຂນ ວຸຕ຺ຕສ຺ເສວຕ຺ຖສ຺ສ ສມຕ຺ຖນໍຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ໂຍ ພລວຕິຍາ ສທ຺ຘາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອວິສທຎາໂຓ, ໂສ ມຸຘປ຺ປສນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ນ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສນ຺ໂນຯ ຕຖາ ຫິ ອວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ປສີທຕິ ເສຍ຺ຍຖາປີ ຕິຕ຺ຖິຍສາວກາຯ ເກຣາຏິກປກ຺ຂນ຺ຕິ ສາເຐຍ຺ຍປກ຺ຂໍ ຠຊຕິຯ ສທ຺ຘາຫີນາຍ ປຎ຺ຎາຍ ອຕິຘາວນ຺ໂຕ ‘‘ເທຍ຺ຍວຕ຺ຖຸປຣິຈ຺ຈາເຄນ ວິນາ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທມຕ຺ເຕນປີ ທານມຍໍ ປຸຎ຺ຎໍ ໂຫຕີ’’ຕິອາທີນິ ປຣິກປ຺ເປຕິ ເຫຕຸປ຺ປຏິຣູປເກຫິ ວຎ຺ຈິໂຕ, ເອວໍຠູໂຕ ສຸກ຺ຂຕກ຺ກວິລຸຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ປຕ຺ຕີຍິຕານໍ ວຈນໍ ນາທິຍຕິ, ສຎ຺ຎຕ຺ຕິໍ ນ ຄຈ຺ຉຕິຯ ເຕນາຫ – ‘‘ເຠສຊ຺ຊສມຸຏ຺ຐິໂຕ ວິຍ ໂຣໂຄ ອເຕກິຈ຺ໂຉ ໂຫຕີ’’ຕິຯ ຍຖາ ເຈຕ຺ຖ ສທ຺ຘາປຎ຺ຎານໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ສມຠາໂວ ອຕ຺ຖາວໂຫ, ອນຕ຺ຖາວໂຫ ວິສມຠາໂວ, ເອວໍ ສມາທິວິຣິຍານໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ອວິກ຺ເຂປາວໂຫ ສມຠາໂວ, ອິຕໂຣ ວິກ຺ເຂປາວໂຫ ຈາຕິ ໂກສຊ຺ຊໍ ອຠິຠວຕິ, ເຕນ ອປ຺ປນໍ ນ ປາປຸຓາຕີຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈໍ ອຠິຠວຕີຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ຕໍ ອຸຠຍນ຺ຕິ ສທ຺ຘາປຎ຺ຎາທ຺ວຍໍ ສມາທິວິຣິຍທ຺ວຍຎ຺ຈຯ ສມໍ ກຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ສມຣສໍ ກາຕພ຺ພໍຯ

ສມາທິກມ຺ມິກສ຺ສາຕິ ສມຖກມ຺ມຍຸຄານິກສ຺ສຯ ເອວນ຺ຕິ ເອວໍ ສນ຺ເຕ, ສທ຺ຘາຍ ໂຖກໍ ພລວກາເລ ສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສທ຺ທຫນ຺ໂຕຕິ ‘‘ປຖວີ ປຖວີຕິ ມນສິກຣຓມຕ຺ເຕນ ກຖໍ ຌານຸປ຺ປຕ຺ຕີ’’ຕິ ອຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ອທ຺ຘາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ວຸຕ຺ຕວິຘິ ອິຊ຺ຌິສ຺ສຕີ’’ຕິ ສທ຺ທຫນ຺ໂຕ ສທ຺ຘໍ ຊເນນ຺ໂຕຯ ໂອກປ຺ເປນ຺ໂຕຕິ ອາຣມ຺ມຓໍ ອນຸປ຺ປວິສິຕ຺ວາ ວິຍ ອທິມຸຈ຺ຈນວເສນ ອວກປ຺ເປນ຺ໂຕ ປກ຺ຂນ຺ທນ຺ໂຕຯ ເອກຄ຺ຄຕາ ພລວຕີ ວຏ຺ຏຕິ ສມາທິປ຺ປທານຕ຺ຕາ ຌານສ຺ສຯ ອຸຠິນ຺ນນ຺ຕິ ສມາທິປຎ຺ຎານໍຯ ສມາທິກມ຺ມິກສ຺ສ ສມາທິໂນ ອທິມຕ຺ຕຕາ ວິຍ ປຎ຺ຎາຍ ອທິມຕ຺ຕຕາປີ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພາຕິ ອາຫ – ‘‘ສມຕາຍປີ’’ຕິ, ສມຠາເວນປີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອປ຺ປນາຕິ ໂລກິຍອປ຺ປນາຯ ຕຖາ ຫິ ‘‘ໂຫຕິເຍວາ’’ຕິ ສາສງ຺ກໍ ວທຕິຯ ໂລກຸຕ຺ຕຣປ຺ປນາ ປນ ເຕສໍ ສມຠາເວເນວ ອິຈ຺ຉິຕາຯ ຍຖາຫ – ‘‘ສມຖວິປສ຺ສນໍ ຍຸຄນທ຺ຘໍ ຠາເວຕີ’’ຕິ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໑໗໐; ປຏິຯ ມຯ ໒ຯ໔)ຯ

ຍທິ ວິເສສໂຕ ສທ຺ຘາປຎ຺ຎານໍ ສມາທິວິຣິຍານຎ຺ຈ ສມຕາວ ອິຈ຺ຉິຕາ, ກຖໍ ສຕີຕິ ອາຫ – ‘‘ສຕິ ປນ ສພ຺ພຕ຺ຖ ພລວຕີ ວຏ຺ຏຕີ’’ຕິຯ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ລີນຸທ຺ຘຈ຺ຈປກ຺ຂິເກສຸ ປຎ຺ຈສຸ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸຯ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈປກ຺ຂິເກ ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ‘‘ສທ຺ຘາວິຣິຍປຎ຺ຎານ’’ນ຺ຕິ ອາຫຯ ອຎ຺ຎຖາປີຕິ ຈ ຄເຫຕພ຺ພາ ສິຍາຯ ຕຖາ ຫິ ໂກສຊ຺ຊປກ຺ຂິເກນ ຈ ສມາທິນາອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ‘‘ປສ຺ສທ຺ຘິສມາທິອຸເປກ຺ຂາຫີ’’ຕິຯ ສາຕິ ສຕີຯ ສພ຺ເພສຸ ຣາຊກມ຺ເມສຸ ນິຍຸຕ຺ໂຕ ສພ຺ພກມ຺ມິໂກຯ ເຕນາຕິ ເຕນ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພຕ຺ເຖນ ກາຣເຓນຯ ອາຫ ອຏ຺ຐກຖາຍໍຯ ສພ຺ພຕ຺ຖ ນິຍຸຕ຺ຕາ ສພ຺ພຕ຺ຖິກາ ສພ຺ພຕ຺ຖ ລີເນ ອຸທ຺ຘເຕ ຈ ຈິຕ຺ເຕ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພຕ຺ຕາ, ສພ຺ເພນ ວາ ລີນຸທ຺ຘຈ຺ຈປກ຺ຂິເຍນ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄຄເຓນ ອຕ຺ເຖຕພ຺ພາຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖາ, ສາວ ສພ຺ພຕ຺ຖິກາຯ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ກຸສລຈິຕ຺ຕໍຯ ຕສ຺ສ ຫິ ສຕິປ຺ປຏິສຣຓໍ ປຣາຍຓໍ ອປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕິຍາ ອນທິຄຕສ຺ສ ອທິຄມາຍຯ ເຕນາຫ – ‘‘ອາຣກ຺ຂປຈ຺ຈຸປ຺ປຏ຺ຐານາ’’ຕິອາທີຯ

ຂນ຺ຘາທິເກເຫສຸ ອໂນຄາຬ຺ຫປຎ຺ຎານນ຺ຕິ ປຣິຍຕ຺ຕິພາຫຸສຈ຺ຈວເສນປີ ຂນ຺ຘາຍຕນາທີສຸ ອປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕພຸທ຺ຘີນໍຯ ພຫຸສ຺ສຸຕເສວນາ ຫິ ສຸຕມຍຎາຓາວຫາຯ ຕຣຸຓວິປສ຺ສນາສມງ຺ຄີປີ ຠາວນາມຍຎາເຓ ຐິຕຕ຺ຕາ ເອກໍສໂຕ ປຎ຺ຎວາ ເອວ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ – ‘‘ສມປຎ຺ຎາສ…ເປ… ປຸຄ຺ຄລເສວນາ’’ຕິຯ ເຍຍ຺ຍສມ຺ມສ຺ສ ຄມ຺ຠິຣຠາວວເສນ ຕປ຺ປຣິຈ຺ເຉທກຎາຓສ຺ສ ຄມ຺ຠິຣຠາວຄ຺ຄຫຓນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ຄມ຺ຠິເຣສຸ ຂນ຺ຘາທີສຸ ປວຕ຺ຕາຍ ຄມ຺ຠິຣປຎ຺ຎາຍາ’’ຕິຯ ຕຎ຺ຫິ ເຍຍ຺ຍໍ ຕາທິສາຍ ປຎ຺ຎາຍ ຈຣິຕພ຺ພໂຕ ຄມ຺ຠິຣຎາຓຈຣິຍໍຯ ຕສ຺ສາ ວາ ປຎ຺ຎາຍ ຕຕ຺ຖ ປເຠທໂຕ ປວຕ຺ຕິ ຄມ຺ຠິຣຎາຓຈຣິຍາ, ຕສ຺ສາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາຕິ ອາຫ – ‘‘ຄມ຺ຠິຣປຎ຺ຎາຍ ປເຠທປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາ’’ຕິຯ

ປຎ຺ຈວິຘພນ຺ຘນກມ຺ມກາຣຓໍ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕສຕ຺ຕສ຺ສ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ສພ຺ພປຖມໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ເທວທູຕສຸຕ຺ຕາທີສຸ ອາທິໂຕ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຈ ອາຫ – ‘‘ປຎ຺ຈວິຘພນ຺ຘນກມ຺ມກາຣຓໂຕ ປຏ຺ຐາຍາ’’ຕິຯ ສກຏວຫນາທີກາເລຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຕທຎ຺ຎໍ ມນຸສ຺ເສຫິ ຕິຣຈ຺ຉາເນຫິ ຈ ວິພາຘິຕພ຺ພກາລໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ເອກໍ ພຸທ຺ຘນ຺ຕຣນ຺ຕິ ອິທໍ ອປຣາປເຣສຸ ເປເຕສ຺ເວວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກສຕ຺ຕວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອກຈ຺ຈານໍ ວາ ເປຕານໍ ເອກຈ຺ຈຕິຣຈ຺ຉານານໍ ວິຍ ທີຆາຍຸກຕາ ສິຍາຕິ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຖາ ຫິ ກາລຸໂຂ ນາຄຣາຊາ ຈຕຸນ຺ນໍ ພຸທ຺ຘານໍ ສມ຺ມຸຂີຠາວໍ ລຠິຕ຺ວາ ຐິໂຕປີ ເມຕ຺ເຕຍ຺ຍສ຺ສປີ ຠຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂີຠາວໍ ລຠິສ຺ສຕີຕິ ວທນ຺ຕິ, ຍຕສ຺ສ ກປ຺ປາຍຸກຕາ ວຸຕ຺ຕາຯ

ເອວໍ ອານິສໍສທສ຺ສາວິໂນຕິ ວິຣິຍາຍຕ຺ໂຕ ເອວ ສພ຺ໂພ ໂລກິໂຍ ໂລກຸຕ຺ຕໂຣ ຈ ວິເສສາທິຄໂມຕິ ເອວໍ ວິຣິເຍ ອານິສໍສທສ຺ສນສີລສ຺ສຯ ຄມນວີຖິນ຺ຕິ ສປຸພ຺ພຠາຄໍ ນິພ຺ພານຄາມິນິປ຺ປຏິປທໍ , ສຫ ວິປສ຺ສນາຍ ອຣິຍມຄ຺ຄປ຺ປຏິປາຏິ, ສຕ຺ຕວິສຸທ຺ຘິປຣມ຺ປຣາ ວາຯ ສາ ຫິ ‘‘ຠິກ຺ຂຸໂນ ວຏ຺ຏນິຍ຺ຍານາຍ ຄນ຺ຕພ຺ພາ ປຏິປຊ຺ຊິຕພ຺ພາ ປຏິປທາ’’ຕິ ກຕ຺ວາ ຄມນວີຖິ ນາມຯ

ກາຍທລ຺ຫີພຫຸໂລຕິ ຍຖາ ຕຖາ ກາຍສ຺ສ ທລ຺ຫີກມ຺ມປ຺ປສຸໂຕ. ປີຕ຺ຫປາຕນ຺ຕິ ຣຍ຺ຖປີຕ຺ຫັ. ປຈ຺ຈຍທາຍການໍ ອຕ຺ຕນິ ກາຣສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ສມ຺ມາປ຺ຕິປ຺ຕ຺ຕິຍາ ມຫປ຺ຜລກາວສ຺ສ ກຣເຕນ ປີຕ຺ຫສ຺ສ ກິກ຺ຂາຍ ປຕິປູຊນາ ປີຕ຺ຫປາຕາປຈາຍນັ.

ນິຫຣນ຺ໂຕຕິ ປຕ຺ຕຕ຺ຖວິກໂຕ ນິຫຣນ຺ໂຕ. ຕໍ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາຕິ ຕໍ ອຸປາສິກາຍ ວຈນໍ ປຕ຺ຕສາລາທ຺ວາເຣ ຖິໂຕວ ປລ຺ຈາກິລ຺ລ ຕາຍ ທິພ຺ພໂສເຕນ ສຸຕ຺ວາ. ມນຸສ຺ສສມ຺ປຕ຺ຕິ, ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິ, ນິພ຺ພານສມ຺ປຕ຺ຕິຕິ ອິມາ ຕິສ຺ໂສ ສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ. ທາຕຸ໌ ສກ຺ຂິສ຺ສສີຕິ ຕຍິ ກເຕນ ທານມເຍນ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈມເຍນ ຈ ປຸລ຺ລກມ຺ເມນ ເຂຕ຺ຕວິເສສກາວູປຄມເນນ ອປຣາປຣໍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ອນ຺ເຕ ນິພ຺ພານສມ຺ປຕ຺ຕິລ຺ຈ ທາຕຸ໌ ສກ຺ຂິສ຺ສສີຕິ ເຖໂຣ ອຕ຺ຕານໍ ປຸຈ຺ລຕິ. ສິຕໍ ກໂຣນ຺ໂຕຕິ ''ອກິຈ຺ເລເນວ ມຍາ ວລ຺ຍທຸກ຺ຂໍ ສມຕິກ຺ກນ຺ຕ''ນ຺ຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາວສາເນ ສລ຺ຊາຕປາໂມຊ຺ຊວເສນ ສິຕໍ ກໂຣນ຺ໂຕ.

ນິປ຺ປຣິສ຺ສຍກາໂລຕິ ນິຣຸປທ຺ທວກາໂລ, ຕທາ ກິກ຺ຂຸສ຺ງພສ຺ສ ສຸລກາ ປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ປຈ຺ຈຍເທຕຸກາ ຈິຕ຺ຕປີລ຺ອາ ນຕ຺ຖີຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ. ປສ຺ສນ຺ຕານໍເຍວາຕິ ອນາທເຣ ສາມິວຈນໍ. ຂິຣເລນ຺ນ຺ຕິ ຂີຣທາຍິກໍ ເລນ຺ ໍ. ກິລ຺ຈິເທວ ກຕ຺ວາຕິ ກິລ຺ຈິເທວ ກຕິກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ. ອຸຈ຺ຈຸຍນ຺ຕກມ຺ມນ຺ຕິ ອຸຈ຺ຈຸຍນ຺ຕສາລາຍ ກາຕພ຺ພໍ ກິຈ຺ຈໍ. ຕເມວ ມຄ຺ຄນ຺ຕິ ອຸປາສເກນ ປຕິປນ຺ນມຄ຺ຄໍ. ອຸປກຍ຺ຖາຍາຕິ ອາສນ຺ນາຍ. ວິປ຺ປຕິປນ຺ນນ຺ຕິ ຊາຕິສມ຺ມກຸລສມ຺ມາທິລ຺ງພເນນ ອສມ຺ມາປຕິປນ຺ນໍ. ເອວນ຺ຕິ ຍຖາ ອສມ຺ມາປຕິປນ຺ໂນ ປຸຕ຺ໂຕ ຕາຍ ເອວ ອສມ຺ມາປຕິປ຺ຕ຺ຕິຍາ ກຸລສນ຺ຕານໂຕ ພາຫິໂຣ ທຸຕ຺ວາ ປີຕຸ ສນ຺ຕິກາ ທາຍຊ຺ຊສ຺ສ ນ ກາຄີ, ເອວໍ ກຸສີໂຕປີ ເຕເນວ ກຸສີຕກາເວນ ນ ສມ຺ມາປຕິປນ຺ໂນ ສຕ຺ຖຸ ສນ຺ຕິກາ ລທ຺ຣພ຺ພອຣິຍຣນທາຍຊ຺ຊສ຺ສ ນ ກາຄີ. ອາຣທ຺ຣວິຣິໂຍວ ລກຕິ ສມ຺ມາປຕິປ຺ຊ຺ຊນ຺ໂຕ. ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ ວິຣິຍສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ງໂຄຕິ ໂຍຊນາ, ເອວໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ.

ມຫາຕິ ສີລາທິຄຸເຕຫິ ມຫນ຺ໂຕ ວິປຸໂລ ອນລ຺ລສາຣາຣໂຕ. ຕໍ ປນສ຺ສ ຄຸຕມຫຕ຺ຕໍ ທສສຫສ຺ສີໂລກຣາຕຸກມ຺ປເນນ ໂລເກ ປາກຍນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ສຕ຺ຖຸໂນ ທີ''ຕິອາທິມາຫ.

ຍສ຺ມາ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ປພ຺ພຊ຺ຊູປຄມເນນ ສກ຺ຍປຸຕ຺ຕິຍກາໂວ ສລ຺ຊາຍຕິ, ຕສ຺ມາ ພຸທ຺ຣປຸຕ຺ຕກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ອສມ຺ກິນ຺ນາຍາ''ຕິອາທິມາຫ.

ອລສານໍ ກາວນາຍ ນາມມຕ຺ຕມ຺ປີ ອຊານນ຺ຕານໍ ກາຍທລ຺ຫີພຫຸລານໍ ຍາວທຕ຺ຖໍ ກຸລ຺ຊິຕ຺ວາ ເສຍ຺ຍສຸຂາທິອນຸຍຸລ຺ຊນການໍ ຕິຣຈ຺ລານຄຕິການໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ທູຣໂຕ ວຊ຺ຊນາ ກຸສີຕປຸຄ຺ຄລປຣິວຊ຺ຊນາຕິ ອາຫ – ''ກຸຈ຺ລີ ປູເຣຕ຺ວາ ກິຕອຊຄຣສທິເສ''ຕິອາທິ. ''ທິວສໍ ຈງກເມນ ນິສຊ຺ຊາຍ ອາວຣຕີເຍທີ ຣມ຺ເມທີ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຣສ຺ສາມາ''ຕິອາທິນາ ກາວນາຣມ຺ກວເສນ ອາຣທ຺ຣວິຣິຍານໍ ທລ຺ຫປຣກ຺ກມານໍ ກາເລນ ກາລໍ ອຸປສງກມນາ ອາຣທ຺ຣວິຣິຍປຸຄ຺ຄລເສວນາຕິ ອາຫ – ''ອາຣທ຺ຣວິຣິເຍ''ຕິອາທິ. ວິສຸທ຺ຣິມຄ຺ເຄ (ວິສຸທ຺ຣິ. ໑.໒໔-໒໘) ປນ ຊາຕິມຫຕ຺ຕປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິມຫຕ຺ຕປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາຕິ ອິທໍ ທ຺ວຍໍ ນ ຄຫິຕໍ, ຖີນມິທ຺ຣວິໂນທນຕາ ສມ຺ມປ຺ປຣານປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາຕາຕິ ອິທໍ ທ຺ວຍໍ ຄຫິຕໍ. ຕຕ຺ຖ ອານິສໍສທສ຺ສາວິຕາຍ ເອວ ສມ຺ມປ຺ປຣານປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາ ຄຫິຕາ ໂຫຕິ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣວິເສສາຣິຄມສ຺ສ ວິຣິຍາຍຕ຺ຕຕາທສ຺ສນກາວໂຕ, ຖີນມິທ຺ຣວິໂນທນໍ ປນ ຕທຣິມຸຕ຺ຕຕາຍ ເອວ ຄຫິຕໍ ໂຫຕິ. ວິຣິຍຸປ຺ປາທເນ ຍຸຕ຺ຕປ຺ປຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ຖີນມິທ຺ຣວິໂນທນໍ ອຕ຺ຖສິທ຺ຣເມວາຕິ. ຕຕ຺ຖ ຖີນມິທ຺ຣວິໂນທນກຸສີຕປຸຄ຺ຄລປຣິວຊ຺ຊນອາຣທ຺ຣວິຣິຍປຸຄ຺ຄລເສວນຕທຣິ- ມຸຕ຺ຕຕາປຕິປກ຺ຂວິຣມນປຈ຺ຈຍູປສໍຫາຣວເສນ ອປາຍກາຍປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາທໂຍ ສມຸຕ຺ເຕຊນວເສນ ວິຣິຍສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ງຄສ຺ສ ອຸປ຺ປາທກາ ທຍ຺ຖພ຺ພາ.

ພຸທ຺ຣານຸສ຺ສຕິຍາ ອຸປຈາຣສມາຣິນິຍ຺ຖຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ – ''ຍາວ ອຸປຈາຣາ''ຕິ. ສກລສຣີຣໍ ຜຣມາໂນຕິ ປີຕິສມຸຍ຺ຖາເນຫິ ປຕີຕຣູເປຫິ ສກລສຣີຣໍ ຜຣມາໂນ, ຣມ຺ມສງ຺ພຄຸເຕ ອນຸສ຺ສຣນ຺ຕສ຺ສປີ ຍາວ ອຸປຈາຣາ ສກລສຣີຣໍ ຜຣມາໂນ ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ງໂຄ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ເອວໍ ເສສອນຸສ຺ສຕີສຸ, ປສາທນີຍສຸຕ຺ຕນ຺ຕປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາຍ ຈ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ ຕສ຺ສາປີ ວິມຸຕ຺ຕາຍຕນກາເວນ ຕຄ຺ຄຕິກຕ຺ຕາ. ເອວຣູເປ ກາເລຕິ ''ທຸພ຺ກິກ຺ຂກຍາທີສູ''ຕິ ວຸຕ຺ຕກາເລ. ສມາປຕ຺ຕິ...ເປ... ນ ສມຸທາຈຣນ຺ຕີຕິ ອິທໍ ອຸປສມານຸສ຺ສຕິຍາ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ. ສງຂາຣານລ຺ຫິ ວເສນ ສປ຺ປເທສວູປສເມປີ ນິປ຺ປເທສວູປສເມ ວິຍ ຕຖາ ສລ຺ລາຍ ປວຕ຺ຕິໂຕ ກາວນາມນສິກາໂຣ ກິເລສວິກ຺ຂມ຺ກນສມຕ຺ໂຖ ທຸຕ຺ວາ ອຸປຈາຣສມາຣີ ອາວທນ຺ໂຕ ຕຖາຣູປປີຕິໂສມນສ຺ສສມ຺ນາຄໂຕ ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ງຄສ຺ສ ອຸປາທາຍ ໂຫຕີຕິ. ຕຕ຺ຖ ''ວິກ຺ຂມ຺ກິຕາ ກິເລສາ''ຕິ ປາໂຖ. ນ ສມຸທາຈຣນ຺ຕີຕິ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ກາຣຕຕ຺ໂຖ. ຍສ຺ມາ ນ ສມຸທາຈຣນ຺ຕີ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ເນສໍ ອສມຸທາຈາຣໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ຕສ຺ສາຕິ ໂຍຊນາ. ນ ທີ ກິເລເສ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ຕສ຺ສ

ໂພຊ຺ຊງຄຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິ ຍຸຕ຺ຕາ, ປສາທນິເຍສຸ ຄາເນສຸ ປສາທສິເນຫາກາເວນ ລູຂຫທຍຕາຍ ລູຂຕາ. ສາ ຕຕ຺ຖ ອາທຣຄາຣວາ ກຣເຄນ ວິຌ຺ຌາຍຕີຕິ ອາຫ – ‘‘ອສກ຺ກຈ຺ຈກິຣິຍາຍ ສໍສູຈິຕລູຂກາເວ’’ຕິ.

ປຄີຕໂກຊນເສວນຕາຕິ ປຄີຕສປ຺ປາຍໂກຊນເສວນຕາ. ອຸຕຸອິຣິຍາປຖສຸຂຄ຺ຄຫເຄນ ສປ຺ປາເຍາຕຸອິຣິຍາປຖຄ຺ຄຫຕໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ຕຌ຺ຫິ ຕິວິຌມ຺ປີ ສປ຺ປາຍໍ ເສວິຍມານໍ ກາຍສ຺ສ ກລ຺ຍຕາປາທນວເສນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ກລ຺ຍຕໍ ອາວຫນ຺ຕໍ ທຸວິຌາຍປີ ປສ຺ສທ຺ທິຍາ ກາຣຕໍ ໂຫຕິ. ອເຫຕຸກສຕ຺ເຕສຸ ລພ຺ກມານໍ ສຸຂທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ອຍເມໂກ ອນ຺ໂຕ, ອິສ຺ສຣາທິວິສມເຫຕຸກນ຺ຕິ ປນ ອຍໍ ທຸຕິໂຍ. ເອເຕ ອຸໂກ ອນ຺ເຕ ອນຸປຄມ຺ມ ຍຖາສກໍ ກມ຺ມຸນາ ໂຫຕີຕິ ອຍໍ ມຊ຺ຊິມາ ປຝິປຕ຺ຕິ. ມຊ຺ຊຕ຺ໂຕ ປໂຍໂຄ ຍສ຺ສ ໂສ ມຊ຺ຊຕ຺ຕປໂຍໂຄ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ມຊ຺ຊຕ຺ຕປໂຍຄຕາ. ອຍຌ຺ຫິ ສກາວາສາຣທ຺ຘຕາຍ ຕໍປສ຺ສທ຺ຘກາຍຕາຍ ກາຣຕໍ ໂຫຕິ, ປສ຺ສທ຺ທິທ຺ວຍໍ ອາວຫຕິ. ເອເຕເນວ ສາຣທ຺ຘກາຍປ຺ຸຄ຺ຄລປຣິວຊ຺ຊນປສ຺ສທ຺ຘກາຍປ຺ຸຄ຺ຄລເສວນານໍ ຕທາວຫນຕາ ສໍວຕ຺ຕິຕາຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ.

ວຕ຺ຖຸວິສທກິຣິຍາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສມຕ຺ຕປ຺ປຝິປາທນາ ຈ ປຌ຺ຌາວຫາ ວຸຕ຺ຕາ, ສມາຄານາວຫາປີ ຕາ ໂຫນ຺ຕິ. ສມາຄານາວຫາເວເນວ ປຌ຺ຌາວຫກາວໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ວຕ຺ຖຸວິສທກິຣິຍາ…ເປ… ເວທິຕພ຺ພາ’’ຕິ.

ກາຣຕໂກສລ຺ລກາວນາໂກສລ຺ລານໍ ນານນ຺ຕຣິຍກາວໂຕ ຣກ຺ຂນາໂກສລ຺ລສ຺ສ ຈ ຕໍມູລກຕ຺ຕາ ‘‘ນິມິຕ຺ຕກຸສລຕາ ນາມ ກສິຕນິມິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸຄ຺ຄຫກຸສລຕາ’’ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ. ກສິຕນິມິຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ຈ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ອສຸກນິມິຕ຺ຕາທິກສ຺ສປີ ຫິ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ຊານຸປ຺ປຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸຄ຺ຄຫໂກສລ຺ລໍ ນິມິຕ຺ຕກຸສລຕາ ເອວາຕິ. ອຕິສິຖິລວິຣິຍຕາທີຫີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ປຌ຺ຌາປໂຍຄມນ຺ທຕໍ ປໂຍຄເວກລ຺ລຌ຺ຈ ສງຄຕ຺ຫາຕິ. ຕສ຺ສ ປຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ລີນສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຊງຄາທີສມຸຝ຺ຖາປເນນ ລຍາປຕ຺ຕິໂຕ ສມຸທ຺ຘຣຕໍ. ວຸຕ຺ຕຌ຺ເຫຕໍ ກຄວຕາ –

‘‘ຍສ຺ມິຌ຺ຈ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ສມເຍ ລີນໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ກາໂລ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຊງຄສ຺ສ ກາວນາຍ, ກາໂລ ວິຣິຍສມ຺ໂພຊ຺ຊງຄສ຺ສ ກາວນາຍ, ກາໂລ ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊງຄສ຺ສ ກາວນາຍ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ລີນໍ, ກິກ຺ຂເວ, ຈິຕ຺ຕໍ, ຕໍ ເອເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສຸສມຸຝ຺ຖາປຍໍ ໂຫຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປີ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຣິໂສ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຄ຺ຄີ ອຸຊ຺ຊາເລຕຸກາໂມ ອສ຺ສ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ສຸກ຺ຂານິ ເຈວ ຕິຕານິ ປກ຺ຂິເປຍ຺ຍ, ສຸກ຺ຂານິ ຈ ໂຄມຍານິ ປກ຺ຂິເປຍ຺ຍ, ສຸກ຺ຂານິ ຈ ກຝ຺ຖານິ ປກ຺ຂິເປຍ຺ຍ, ມຸຂວາຕຌ຺ຈ ທເທຍ຺ຍ, ນ ຈ ປໍສຸເກນ ໂອກິເຣຍ຺ຍ, ກພ຺ໂພ ນຸ ໂຂ ໂສ ປຸຣິໂສ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຄ຺ຄີ ອຸຊ຺ຊາເລຕຸນ຺ຕິ? ເອວໍ, ກນ຺ເຕ’’ຕິ (ສໍ. ນິ. ໕.໒໓໔).

ເອຕ຺ຖ ຈ ຍຖາສກໍ ອາຫາຣວເສນ ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຊງຄາທີນໍ ກາວນາ ສມຸຝ຺ຖາປນາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ, ສາ ອນນ຺ຕຣໍ ວິກາວິຕາ ເອວ.

ອຈ຺ຈາຣທ຺ຘວິຣິຍຕາທີຫີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ປຌ຺ຌາປໂຍຄພລວຕໍ ປໂມທປ຺ປີລາປນຌ຺ຈ ສງຄຕ຺ຫາຕິ. ຕສ຺ສ ນິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ອຸທ຺ຘຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສມາຘິສມ຺ໂພຊ຺ຊງຄາທີສມຸຝ຺ຖາປເນນ ອຸທ຺ຘຕາປຕ຺ຕິໂຕ ນິເສຘນໍ. ວຸຕ຺ຕມ຺ປີ ເຈຕໍ ກຄວຕາ –

‘‘ຍສ຺ມິຌ຺ຈ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ສມເຍ ອຸທ຺ຘຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ກາໂລ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ປສ຺ສທ຺ທິສມ຺ໂພຊ຺ຊງຄສ຺ສ ກາວນາຍ, ກາໂລ ສມາຘິສມ຺ໂພຊ຺ຊງຄສ຺ສ ກາວນາຍ, ກາໂລ ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຊງຄສ຺ສ ກາວນາຍ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອຸທ຺ຘຕໍ, ກິກ຺ຂເວ, ຈິຕ຺ຕໍ, ຕໍ ເອເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສຸວູປສມໍ ໂຫຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປີ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຣິໂສ ມຫນ຺ຕໍ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ຘໍ ນິພ຺ພາເປຕຸກາໂມ ອສ຺ສ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ອລ຺ລານິ ເຈວ ຕິຕານິ ປກ຺ຂິເປຍ຺ຍ, ອລ຺ລານິ ຈ ໂຄມຍານິ ນິກ຺ຂິເປຍ຺ຍ, ອລ຺ລານິ ຈ ກຝ຺ຖານິ ປກ຺ຂິເປຍ຺ຍ, ມຸຂວາຕຌ຺ຈ ນ ທເທຍ຺ຍ, ປໍສຸເກນ ຈ ໂອກິເຣຍ຺ຍ, ກພ຺ໂພ ນຸ ໂຂ ໂສ ປຸຣິໂສ ມຫນ຺ຕໍ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ຘໍ ນິພ຺ພາເປຕຸນ຺ຕິ? ເອວໍ, ກນ຺ເຕ’’ຕິ (ສໍ. ນິ. ໕.໒໓໔).

ເອຕ຺ຖາປີ ຍຖາສກໍ ອາຫາຣວເສນ ປສ຺ສທ຺ທິສມ຺ໂພຊ຺ຊງຄາທີນໍ ກາວນາ ສມຸຝ຺ຖາປນາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. ຕຕ຺ຖ ປສ຺ສທ຺ທິສມ຺ໂພຊ຺ຊງຄສ຺ສ ກາວນາ ວຸຕ຺ຕາ ເອວ, ສມາຘິສມ຺ໂພຊ຺ຊງຄສ຺ສ ວຸຈ຺ຈມານາ, ອິຕຣສ຺ສ ອນນ຺ຕຣໍ ວກ຺ຂຕິ.

ປຌ຺ຌາປໂຍຄມນ຺ທຕາຍາຕິ ປຌ຺ຌາພ຺ຍາປາຣສ຺ສ ອປ຺ປກາເວນ. ຍຖາ ຫິ ທານໍ ອໂລກປ຺ປຘານໍ, ສີລໍ ອໂທສປ຺ປຘານໍ, ເອວໍ

ຠາວນາ ອໂມຫປ຺ປຫານາຯ ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ປຎ຺ຎາ ນ ພລວຕີ ໂຫຕິ, ຕຖາ ຠາວນາ ປຸພ຺ເພນາປຣໍ ວິເສສາວຫາ ນ ໂຫຕິຯ
ອນຠິສງ຺ຄໂຕ ວິຍ ອາຫາໂຣ ປຸຣິສສ຺ສ, ໂຍຄິໂນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຠິຣຸຈິໍ ນ ຊເນຕິ, ເຕນ ຕໍ ນິຣສ຺ສາທໍ ໂຫຕິຯ ຕຖາ ຠາວນາຍ ສມ຺ມ
ເທວ ອວີຖິປຏິປຕ຺ຕິຍາ ອຸປສມສຸຂໍ ນ ວິນ຺ທຕິ, ເຕນປິ ຈິຕ຺ຕໍ ນິຣສ຺ສາທໍ ໂຫຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ປຎ຺ຎາປໂຍຄມນ຺ທຕາຍ...
ເປ... ນິຣສ຺ສາທໍ ໂຫຕີ’’ຕິຯ ຕສ຺ສ ສໍເວຄຸປ຺ປາທນໍ ປສາທຸປ຺ປາທນຎ຺ຈ ຕິກິຈ຺ຉນ຺ຕິ ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ‘‘ອຏ຺ຐ ສໍເວຄວຕ຺ຖູນີ’’ຕິ
ອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຊາຕິຊຣາພ຺ຍາຘິມຣຓານິ ຍຖາຣຫໍ ສຸຄຕິຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິຍຎ຺ຈ ໂຫນ຺ຕີຕິ ຕທຎ຺ຎເມວ ປຎ຺ຈວິຘພນ຺ຘນາທິຂຸປ຺ປີ
ປາສາທິອຎ຺ຎມຎ຺ຎວິເຫຐນາທິເຫຕຸກໍ ອປາຍທຸກ຺ຂໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ຕຍິທໍ ສພ຺ພໍ ເຕສໍ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນຠວນິສ຺ສິຕໍ ຄ
ຫີຕນ຺ຕິ ອຕີເຕ ອນາຄເຕ ຈ ຠາເລ ວຏ຺ຏມູລກທຸກ຺ຂານິ ວິສຸໍ ຄຫີຕານິ ຯ ເຍ ປນ ສຕ຺ຕາ ອາຫາຣູປຊີວິໂນ, ຕຕ຺ຖ ຈ
ອຸຏ຺ຐານຜລູປຊີວິໂນ, ເຕສໍ ອຎ຺ເຎຫີ ອສາຘາຣຓຊີວິຕທຸກ຺ຂໍ ອຏ຺ຐມໍ ສໍເວຄວຕ຺ຖຸ ຄຫີຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ສມເຍ
ສມ຺ປຫໍສນຕາຕິ ອຍໍ ຠາວນາຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສມ຺ປຫໍສິຕພ຺ພສມເຍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ສໍເວຄຊນນວເສນ ເຈວ ປສາທຸປ຺ປາທນວເສນ ຈ
ສມ຺ມເທວ ປຫໍສນາ, ສໍເວຄຊນນປຸພ຺ພກປສາທຸປ຺ປາທເນນ ໂຕສນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕີ ອາຄມ຺ມາຕິ ລີນຸທ຺ຘຈ຺ຈວິຣເຫນ ສມຖວີຖິປຏິປຕ຺ຕິຍາ ຈ ສມ຺ມາ ອວິສມໍ ສມ຺ມເທວ ຠາວນາປຏິປຕ຺ຕີ
ອາຄມ຺ມຯ ອລີນນ຺ຕິອາທີສຸ ໂກສຊ຺ຊປກ຺ຂິຍານໍ ຘມ຺ມານໍ ອນຘິມຕ຺ຕຕາຍ ອລີນໍ, ອຸທ຺ຘຈ຺ຈປກ຺ຂິການໍ ອນຘິມຕ຺ຕຕາຍ ອນຸທ຺ຘ
ຕໍ, ປຎ຺ຎາປໂຍຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຸປສມສຸຂາຘິຄເມນ ຈ ອນິຣສ຺ສາທໍ, ຕໂຕ ເອວ ອາຣມ຺ມເຓ ສມປ຺ປວຕ຺ຕໍ ສມຖວີຖິປຏິປນ຺ນໍຯ
ອລີນານຸທ຺ຘຕາຫີ ວາ ອາຣມ຺ມເຓ ສມປ຺ປວຕ຺ຕໍ, ອນິຣສ຺ສາທຕາຍ ສມຖວີຖິປຏິປນ຺ນໍຯ ສມປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ວາ ອລີນໍ ອນຸທ຺ຘຕໍ,
ສມຖວີຖິປຏິປຕ຺ຕິຍາ ອນິຣສ຺ສາທນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ຕຕ຺ຖ ອລີນຕາຍ ປຄ຺ຄເຫ, ອນຸທ຺ຘຕຕາຍ ນິຄ຺ຄເຫ, ອນິຣສ຺ສາທຕາຍ
ສມ຺ປຫໍສເນ ນ ພ຺ຍາປາຣໍ ອາປຊ຺ຊຕິຯ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ສມເຍ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂນຕາຕິ ອຍໍ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂິຕພ຺ພສມເຍ ຠາວນາຈິຕ຺ຕສ຺ສ
ປຄ຺ຄຫນິຄ຺ຄຫສມ຺ປຫໍສເນສຸ ພ຺ຍາວຏຕາສງຂາຕໍ ປຏິປກ຺ຂໍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂນາ ວຸຈ຺ຈຕີຯ ປຏິປກ຺ຂວິກ຺ຂມ຺ຠນໂຕ ວິປສ຺ສ
ນາຍ ອຘິຏ຺ຐານຠາວູປຄມນໂຕ ຈ ອຸປຈາຣຊ຺ຌານມ຺ປິ ສມາຘານກິຈ຺ຈນິປ຺ຜຕ຺ຕິຍາ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ສມາຫິຕຠາວສາຘນເມວາຕິ
ຕຕ຺ຖ ສມຘຸຣຠາເວນາຫ – ‘‘ອຸປຈາຣໍ ວາ ອປ຺ປນໍ ວາ’’ຕິຯ ເອສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ເອສ ສມາຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄ ອນຸປ຺ປນ຺ໂນ
ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ

ອນຸໂຣຘວິໂຣຘປ຺ປຫານວເສນ ມຊ຺ຌຕ຺ຕຠາໂວ ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ກາຣຓໍ ຕສ຺ມິໍ ສຕິ ສິຊ຺ຌນໂຕ, ອສຕິ ຈ ອສິຊ຺ຌນ
ໂຕ, ໂສ ຈ ມຊ຺ຌຕ຺ຕຠາໂວ ວິສຍວເສນ ທຸວິໂຘຕິ ອາຫ – ‘‘ສຕ຺ຕມຊ຺ຌຕ຺ຕຕາ ສງ຺ຂາຣມຊ຺ຌຕ຺ຕຕາ’’ຕິຯ ຕທຸຠເຍນ ຈ ວິຣຸຊ຺ຌ
ນໍ ປສ຺ສທ຺ຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄຠາວນາຍ ເອວ ທູຣີກຕນ຺ຕິ ອນຸຣຸຊ຺ຌນສ຺ເສວ ປຫານວິຘິໍ ທສ຺ເສຕຸໍ – ‘‘ສຕ຺ຕມຊ຺ຌຕ຺ຕຕາ’’ຕິອາທິ
ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ – ‘‘ສຕ຺ຕສງ຺ຂາຣເກລາຍນປຸຄ຺ຄລປຣິວຊ຺ຊນຕາ’’ຕິຯ ອຸເປກ຺ຂາຍ ຫິ ວິເສສໂຕ ຣາໂຄ ປຏິປກ຺ໂຂຯ ຕຖາ ຈາຫ
– ‘‘ອຸເປກ຺ຂາ ຣາຄພຫຸລສ຺ສ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ໂຄ’’ຕິ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ໑ຯ໘໔໙)ຯ ທ຺ວິຫາກາເຣຫີຕິ ກມ຺ມສ຺ສກຕາປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓໍ, ອຕ຺ຕ
ສຸຎ຺ຎຕາປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓນ຺ຕິ, ອິເມຫິ ທ຺ວິຫີ ກາຣເຓຫີຯ ທ຺ວິເຫວາຕິ ອວຘາຣຓໍ ສງຂ຺ຍາສມານຕາທສ຺ສນຕ຺ຖໍຯ ສງຂ຺ຍາ ເອວ
ເຫຕ຺ຖ ສມານາ, ນ ສງຂ຺ເຍຍ຺ຍໍ ສພ຺ພຖາ ສມານນ຺ຕິຯ ອສ຺ສາມິກຠາໂວ ອນຕ຺ຕນິຍຕາຯ ສຕິ ຫິ ອຕ຺ຕນິ ຕສ຺ສ ກິຎ຺ຈນຠາເວນ
ຈີວຣໍ ອຎ຺ຎໍ ວາ ກິຎ຺ຈິ ອຕ຺ຕນິຍໍ ນາມ ສິຍາ, ໂສ ປນ ໂກຈິ ນຕ຺ເຖວາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອນທ຺ຘນິຍນ຺ຕິ ນ ອທ຺ຘານກ຺ຂມໍ, ນ
ຈິຣຏ຺ຐາຍີ ອິຕ຺ຕຣໍ ອນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕາວກາລິກນ຺ຕິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍຯ

ມມາຍຕີຕິ ມມຕ຺ຕໍ ກໂຣຕິ, ມມາຕິ ຕຓ຺ຫາຍ ປຣິຄ຺ຄຍ຺ຫ ຕິຏ຺ຐຕິຯ ຘນາຍນ຺ຕາຕິ ຘນໍ ທພ຺ພໍ ກໂຣນ຺ຕາຯ

໘໑໙ຯສມ຺ມາທສ຺ສນລກ຺ຂຓາຕິ ສມ຺ມາ ອວິປຣີຕໍ ອນິຈ຺ຈາທິວເສນ ທສ຺ສນສຠາວາຯ ສມ຺ມາອຠິນິໂຣປນລກ຺ຂໂຓຕິ ສມ຺ມ
ເທວ ອາຣມ຺ມເຓ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຠິນິໂຣປນສຠາໂວຯ ຈຕຸຣງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕາ ວາຈາ ຊນໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕີຕິ ຕພ຺ພິປກ຺ຂວິຣຕິສຠາວາ
ສມ຺ມາວາຈາ ເຠທກຣມິຈ຺ຉາວາຈາປຫາເນນ ຊເນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ເຕ ຈ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫນກິຈ຺ຈວຕີ ໂຫຕີຕິ ‘‘ປຣິຄ຺ຄຫລກ຺ຂຓາ’’ຕິ ວຸຕ຺
ຕາຯ ວິສໍວາທນາທິກິຈ຺ຈຕາຍ ຫິ ລູຂານໍ ອປຣິຄ຺ຄາຫການໍ ມຸສາວາທາທີນໍ ປຏິປກ຺ຂຠູຕາ ສິນິທ຺ຘຠາເວນ ປຣິຄ຺ຄາຫກສຠາວາ
ສມ຺ມາຊປ຺ປນກິຈ຺ຈາ ສມ຺ມາວາຈາ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍສຸຠາສິຕສມ຺ປຏິຄ຺ຄາຫເກ ຊເນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ເມ ຈ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕີ ປວຕ຺ຕຕີຕິ
ປຣິຄ຺ຄຫລກ຺ຂຓາຯ ຍຖາ ຈີວຣກມ຺ມາທິປ຺ປໂຍຄສງຂາໂຕ ກມ຺ມນ຺ໂຕ ກາຕພ຺ພໍ ຈີວຣຣຊນາທິກໍ ສມຸຏ຺ຐາເປຕິ ນິປ຺ຜາເທຕິ, ຕໍ
ຕໍກິຣິຍານິປ຺ຜາທໂກ ວາ ເຈຕນາສງຂາໂຕ ກມ຺ມນ຺ໂຕ ຫຕ຺ຖຈລນາທິກໍ ກິຣິຍໍ ສມຸຏ຺ຐາເປຕິ, ເອວໍ ສາວຊ຺ຊກຕ຺ຕພ຺ພກິຣິ
ຍາສມຸຏ຺ຐາປກມິຈ຺ຉາກມ຺ມນ຺ຕປ຺ປຫາເນນ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕ ນິຣວຊ຺ຊສ຺ສ ກຕ຺ຕພ຺ພສ຺ສ ນິຣວຊ຺ຊາກາເຣນ ສມຸຏ຺ຐາປນກິຈ຺ຈ
ວາ ໂຫຕີຕິ ອາຫ – ‘‘ສມ຺ມາສມຸຏ຺ຐາປນລກ຺ຂໂຓ’’ຕິຯ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ວາ ອຸກ຺ຂິປນໍ ສມຸຏ຺ຐາປນໍ ກາຍິກກິຣິຍາຍ ຠາຣຸກ຺

ຊິປ຺ປໍ ວິຍ. ສມ຺ມາໂວຫາປ຺ນລກ຺ຂໂຓຕິ ຊີວມານສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ, ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ວາ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍວຸຕ຺ຕິຍາ, ອາ ຊີວສ຺ເສວ ວາ ສມ຺ມເທວ ໂສຘນໍ ໂວທາປນໍ ລກ຺ຂຓໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ສມ຺ມາໂວທາປນລກ຺ຂໂຓ. ອຖ ວາ ກາຍວາຈານໍ ຂນ຺ຘສນ຺ ຕານສ຺ສ ຈ ສໍກິເລສກູຕມິຈ຺ຉາອາຊີວປ຺ປຫາເນນ ສມ຺ມາອາຊີໂວ "ໂວທາປນລກ຺ຂໂຓ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ. ສມ຺ມາວາຍາມສຕິສມາຘີສຸ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ເຫຏ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕເມວ.

ປຌ຺ຌາຍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຸພ຺ພງ຺ຄມກາວໂຕ ສພ຺ເພປີ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ຕສ຺ສາ ປຝິປກ຺ຂາວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ – "ອຌ຺ເຌຫິປີ ອຕ຺ຕ ໂນ ປຈ຺ຈນີກກິເລເສຫິ ສທ຺ຘິ"ນ຺ຕິ. ອຖ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈນີກກິເລສາ ທິຏ຺ເຖກຏ຺ຖາ ອວິຊ຺ຊາທໂຍ ປຌ຺ຌາຍ ອຊ຺ຊປຈ຺ຈນີກກາວໂຕ. ປສ຺ສຕິຕິ ປສ຺ສນ຺ຕິ ວິຍ ໂຫຕິ ວິພນ຺ຘາກາວໂຕ. ເຕນາຫ – "ຕປ຺ປ຺ຝິຈ຺ຉາທກ...ເປ... ອສມ຺ໂມຫ ໂຕ"ຕິ. ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປາທີນໍ ມິຈ຺ຉາສງ຺ກປ຺ປາທໂຍ ອຊ຺ຊວິປຈ຺ຈນີກາຕິ ອາຫ – "ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປາທໂຍ...ເປ... ປຊຫນ຺ຕິ"ຕິ. ຕເຖວາຕິ ອິມິນາ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈນີກກິເລເສຫິ ສທ຺ຘິນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ອນຸກຑ຺ຒຕິ. ວິເສສໂຕຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຖິຍາ ວຸຕ຺ຕກິຈ຺ຈໂຕ ວິເສເສນ. ເອຕ຺ຖາຕິ ເອເຕສຸ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປາທີສຸ.

ເອສາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຖິ ນາມາຕິ ໂລກິຍໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣຌ຺ຈ ເອກຊ຺ຊໍ ກຕ຺ວາ ວທຕິ ມິສ຺ສກຕາກາວໂຕ ຯ ເຕນາຫ – "ປຸພ຺ພກາເຄ"ຕິ ອາທິ. ເອກາຣມ຺ມຕາ ນິພ຺ພານາຣມ຺ມຕຕ຺ຕາ. ກິຈ຺ຈໂຕຕິ ປຸພ຺ພກາເຄ ທຸກ຺ຂາທີຫິ ຌາເຕຫິ ກາຕພ຺ພກິຈ຺ຈສ຺ສ ອິຘ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິ ໂຕ, ອິມສ຺ເສວ ວາ ຌາຕສ຺ສ ທຸກ຺ຂາທິປ຺ປກາສນກິຈ຺ຈໂຕ. ຈຕ຺ຕາຣິ ນາມານິ ລກຕິ ທຸກ຺ຂປຣິຌ຺ຌາທິຈຕຸກິຈ຺ຈສາຘນໂຕ. ຕີຕິ ນາມານິ ລກຕິ ກາມສງ຺ກປ຺ປາທິປ຺ປຫານກິຈ຺ຈນິປ຺ຜຕ຺ຕິໂຕ. ສິກ຺ຂາປທວິກງ຺ເຄ (ວິກ. ກ໐໖ ອາທໂຍ) "ວິຣຕິເຈຕນາ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ຈ ຘມ຺ມາ ສິກ຺ຂາປທານີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕານິ, ຕຕ຺ຖ ປຘານານໍ ວິຣຕິເຈຕນານໍ ວເສນ "ວິຣຕິໂຍປີ ໂຫນ຺ຕິ ເຈຕ ນາທໂຍປີ"ຕິ ອາຫ. "ສມ຺ມາ ວທຕິ ເອຕາຍາ"ຕິອາທິນາ ອຕ຺ຖສມ຺ກາວໂຕ ສມ຺ມາວາຈາທໂຍ ຕໂຍ ວິຣຕິໂຍປີ ໂຫນ຺ຕິ ເຈຕ ນາທໂຍປີ. ມຸສາວາທາທີຫິ ວິຣມຕກາເລ ວິຣຕິໂຍ, ສຸກາສິຕາທິວາຈາກາສນາທິກາເລ ເຈຕນາທໂຍ ໂຍເຊຕພ຺ພາ. ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ປນ ວິຣຕິໂຍເວ ມຄ຺ຄລກ຺ຂຓປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ. ນ ຫິ ເຈຕນາ ນິຍ຺ຍານສກາວາ. ອຖ ວາ ເອກສ຺ສ ຌາຕສ຺ສ ທຸກ຺ຂາ ທິຌາຕຕາ ວິຍ ເອກາຍ ວິຣຕິຍາ ມຸສາວາທາທິວິຣຕິກາໂວ ວິຍ ຈ ເອກາຍ ເຈຕນາຍ ສມ຺ມາວາຈາທິກິຈ຺ຈຕ຺ຕຍສາຘນສກາ ວາ ສມ຺ມາວາຈາທິກາວາສິທ຺ຘິໂຕ "ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ວິຣຕິໂຍວາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ຈຕ຺ຕາຣິ ນາມານິ ລກຕີຕິ ຈຕຸສມ຺ມປ຺ປຘານຈຕຸສຕິປຏ຺ຖານວເສນ ລກຕິ. ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓຕິ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ປຸພ຺ພກາ ເຄປີ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓປີ ສມ຺ມາສມາຘີ ເອວາຕິ ຍທິປີ ສມາຘິອຸປ຺ກາຣການໍ ອກິນິໂຣປນານຸມຊ຺ຊນສມ຺ປີຍາຍນພ຺ຣູຫນສນ຺ຕສຸຂານໍ ວິຕກ຺ກາທີນໍ ວເສນ ຈຕູຫິ ຊາເນຫິ ສມ຺ມາສມາຘິ ວິກຕ຺ໂຕ, ຕຖາປີ ວາຍາໂມ ວິຍ ອນຸປ຺ປນ຺ນາກຸສລານຸປ຺ປາທນາທິຈຕຸວາ ຍາມກິຈ຺ຈໍ, ສຕິ ວິຍ ຈ ອສຸກາສຸຂານິຈ຺ຈານຕ຺ເຕສຸ ກາຍາທີສຸ ສຸກາທິສຌ຺ຌາປຫານລກ຺ຂຓໍ ຈຕຸສຕິກິຈ຺ຈໍ, ເອໂກ ສມາຘິ ຈຕຸຊ຺ຊານສມາຘິກິຈ຺ຈໍ ນ ສາເຘຕີຕິ ປຸພ຺ພກາເຄປີ ປຖມຊ຺ຊານສມາຘິ, ປຖມຊ຺ຊານສມາຘິ ເອວ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓປີ, ຕຖາ ປຸພ຺ພກາເຄປີ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານສມາຘິ, ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານສມາຘິ ເອວ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓປີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

"ກີ ປນາຍໍ ມຄ຺ຄຘມ຺ມານໍ ເທສນານຸກ຺ກໂມ, ເກວລໍ ວາຈາຍ ກມວຕ຺ຕິນີກາວໂຕ, ອຸທາຫຸ ກຌ຺ຈິ ວິເສສໍ ອຸປາທາຍາ"ຕິ ວິຈາ ຣຓາຍໍ ກຌ຺ຈິ ວິເສສໍ ອຸປາທາຍາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ – "ອິເມສູ"ຕິອາທິ. ຕຕ຺ຖ ກາວນານຸກາວາ ຫິຕຜລາຍ ສາຕິສຍໍ ຕິກ຺ ຂວິສທກາວປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຈ຺ຉຣິຍພ຺ກຸຕສມຕ຺ຖຕາໂຍເຄນ ສພ຺ພໂສ ປຝິປກ຺ຂວິຘມເນນ ຍາຖາວໂຕ ຘມ຺ມສກາວໂພຘເນນ ຈ ສມ຺ ມາທິຏ຺ຖິຍາ ພຫຸກາຣຕາ ເວທິຕພ຺ພາ. ເຕນາຫ – "ອຍໍ ຫີ"ຕິອາທິ.

ຕສ຺ສາຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຖິຍາ. ພຫຸກາໂຣຕິ ຘມ຺ມສມ຺ປຝິເວເຘ ພຫູປກາໂຣ. ອິທານິ ຕມຕ຺ຖໍ ອຸປມາຫິ ວິກາເວຕຸໍ, "ຍຖາ ຫີ"ຕິ ອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ວຈີເກທສ຺ສ ກາຣໂກ ວິຕກ຺ໂກ ສາວຊ຺ຊານວຊ຺ຊວຈີເກທນິວຕ຺ຕນປ຺ປວຕ຺ຕນາກາຣາຍ ສມ຺ມາວາຈາຍປີ ອຸປກາຣໂກ ເອວາຕິ ອາຫ – "ສ຺ວາຍໍ...ເປ... ສມ຺ມາວາຈາຍປີ ອຸປກາຣໂກ"ຕິ. ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ ຫິ ສຈ຺ຈວາຈາຍ ວິຣຕິວາຈາຍປີ ວິເສສປຈ຺ຈໂຍ ມິຈ຺ຉາສງ຺ກປ຺ປຕເທກຏ຺ຖກິເລສປ຺ປຫານໂຕ.

ສໍວິທຫິຕ຺ວາຕິອາທີສຸ ສມ຺ມາ ວິທຫນໍ ກມ຺ມນ຺ຕປ຺ປໂຍຊນຌ຺ຈ ເອກນ຺ຕານວຊ຺ຊວຈີກາຍກມ຺ມວເສນ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວິຣຕິວາ

ຈາວເສນ ສໍວິທຫນໍ ວິຣຕິກມ຺ມນ຺ຕສ຺ເສວ ປໂຍຊນຍ຺ຈ ນິທສ຺ສິຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ເອວໍ ຫິສ຺ສ ສມ຺ມາວາຈາຍ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສາປິ ພຫຸກາຣຕາ ໂຊຕິຕາ ສິຍາຯ ວຈີເຠທນິຍາມິກາ ຫິ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕວິຣຕິ ກາຍິກກິຣິຍນິຍາມິກາຍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕວິຣຕິຍາ ອຸປກາຣິກາຯ ຕຖາ ຫິ ວິສໍວາທນາທິມິຈ຺ຉາວາຈໂຕ ອວິຣໂຕ ມິຈ຺ຉາກມ຺ມນ຺ຕໂຕປິ ນ ວິຣມເຕວຯ ຍຖາຫ – ''ເອກໍ ຘມ຺ມໍ ອຕີຕສ຺ສ...ເປ... ນຕ຺ຖິ ປາປໍ ອກາຣິຍ''ນ຺ຕິຯ ຕສ຺ມາ ອວິສໍວາທນາທິສມ຺ມາວາຈາຍ ຕິໂຕ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ຕມ຺ປິ ປູເຣຕິເຍວາຕິ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕວິຣຕິ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕວິຣຕິຍາ ອຸປກາຣິກາຯ

ຍສ຺ມາ ອາຊີວປາຣິສຸທ຺ຘິ ນາມ ທຸສ຺ສີລຍປ຺ປຫານປຸພ຺ພິກາ, ຕສ຺ມາ ສມ຺ມາວາຈາກມ຺ມນ຺ຕານນ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາອາຊີໂວ ເທສິໂຕຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ – ''ຈຕຸພ຺ພິຘໍ ປນາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອຕ຺ຕາວຕາຕິ ປຣິສຸທ຺ຘສີລາຊີວິກາມຕ຺ເຕນຯ ອິທໍ ວີຣິຍນ຺ຕິ ຈຕຸສມ຺ມປ຺ປຘານວີຣິຍໍຯ

ວີຣິຍາຣມ຺ໂຠປິ ສມ຺ມາສຕິປຣິຄ຺ຄຫີໂຕ ເອວ ນິພ຺ພານາວໂຫ, ນ ເກວໂລຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ – ''ຕໂຕ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສູປຏ຺ຐິຕາຕິ ພຫິທ຺ຘາວິກ຺ເຂປໍ ປຫາຍ ສຸຏ຺ຐຸ ອຸປຏ຺ຐິຕາ ກາຕພ຺ພາຯ ສມາຘິສ຺ສ ອຸປກາຣຘມ຺ມາ ນາມ ຍຖາວຸຕ຺ຕວຕ຺ຖຸວິສທກິຣິຍາທໂຍຯ ຕປ຺ປຏິປກ຺ຂໂຕ ອນຸປກາຣຘມ຺ມາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຄຕິໂຍຕິ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິໂຍຯ ສມນ຺ເວສິຕ຺ວາຕິ ສມ຺ມາ ປຣິເຍສິຕ຺ວາຯ

໔໘໗ຯ ຍຖາ ອິຕ຺ຖີສຸ ກຖາ ປວຕ຺ຕາ ອຘິຕ຺ຖີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ອຕ຺ຕານໍ ອຘິກິຈ຺ຈ ປວຕ຺ຕາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍຯ ''ເອວໍ ປວຕ຺ຕມານາ ມຍໍ 'ອຕ຺ຕາ'ຕິ ຄຫໍ ຄມິສ຺ສາມາ''ຕິ ອິມິນາ ວິຍ ອຘິປ຺ປາເຍນ ອຕ຺ຕານໍ ອຘິກິຈ຺ຈ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປວຕ຺ຕາ ສຕ຺ຕສນ຺ຕຕິປຣິຍາປນ຺ນາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍຯ ຕສ຺ມິໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕຣູເປ, ອຕ຺ຕໂນ ເກສາທິວຕ຺ຖຸເກ ກສິຓຣູເປຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຣິກມ຺ມວເສນ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍຣູປສຎ຺ຎີຕິ ປຣິກມ຺ມກຣຓວເສນ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຣູປສຎ຺ຎີ, ນ ອປ຺ປນາວເສນຯ ນ ຫິ ປຏິຠາຄນິມິຕ຺ຕາຣມ຺ມຓາ ອປ຺ປນາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕວິສຍາ ສມ຺ຠວຕິຯ ຕໍ ປນ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ປຣິກມ຺ມວເສນ ລທ຺ຘໍ ກສິຓນິມິຕ຺ຕໍ ອວິສຸທ຺ຘເມວ ໂຫຕິ, ນ ພຫິທ຺ຘາ ປຣິກມ຺ມວເສນ ລທ຺ຘໍ ວິຍ ວິສຸທ຺ຘໍຯ ເຕນາຫ – ''ຕໍ ປນາ''ຕິອາທິຯ

ຍສ຺ເສວໍ ປຣິກມ຺ມໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ຍສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣນ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ປຣິກມ຺ມໍ ຊາຕໍຯ ນິມິຕ຺ຕໍ ປນ ພຫິທ຺ຘາຕິ ປຏິຠາຄນິມິຕ຺ຕໍ ສສນ຺ຕຕິປຣິຍາປນ຺ນໍ ນ ໂຫຕີຕິ ພຫິທ຺ຘາຯ ປຣິຕ຺ຕານີຕິ ຍຖາລທ຺ຘານິ ສຸປ຺ປສຣາວມຕ຺ຕານິຯ ເຕນາຫ – ''ອວຑ຺ຒິຕານີ''ຕິຯ ປຣິຕ຺ຕວເສເນວາຕິ ວຓ຺ຓວເສນ ອາໂຠເຄ ວິຊ຺ຊມາເນປິ ປຣິຕ຺ຕວເສເນວ ອິທໍ ອຠິຠາຍຕນໍ ວຸຕ຺ຕໍ ປຣິຕ຺ຕຕາ ເຫຕ຺ຖ ອຠິຠວນສ຺ສ ກາຣຓໍຯ ວຓ຺ຓາໂຠເຄ ສຕິປິ ອສຕິປິ ອຠິຠວຕີຕິ ອຠິຠຸ, ປຣິກມ຺ມໍ, ຎາຓໍ ວາຯ ອຠິຠຸ ອາຍຕນໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ອຠິຠາຍຕນໍ, ຌານໍຯ ອຠິຠວິຕພ຺ພໍ ວາ ອາຣມ຺ມຓສງ຺ຂາຕໍ ອາຍຕນໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ອຠິຠາຍຕນໍຯ ອຖ ວາ ອາຣມ຺ມຓາຠິຠວນໂຕ ອຠິຠຸ ຈ ຕໍ ອາຍຕນຍ຺ຈ ໂຍຄິໂນ ສຸຂວິເສສານໍ ອຘິຏ຺ຐານຠາວໂຕ ມນາຍຕນຘມ຺ມາຍຕນຠາວໂຕ ຈາຕິ ສສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຊ຺ຌານໍ ອຠິຠາຍຕນໍຯ ອຠິຠາຍຕນຠາວນາ ນາມ ຕິກ຺ຂປຸຄ຺ຄລສ຺ເສວ ສມ຺ຠວຕິ, ນ ອິຕຣສ຺ສາຕິ ອາຫ – ''ຎາຓຸຕ຺ຕຣິໂກ ປຸຄ຺ຄໂລ''ຕິຯ ອຠິຠວິຕ຺ວາ ສມາປຊ຺ຌຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ອຠິຠວນໍ ສມາປຊ຺ຌນຍ຺ຈ ອຸປຈາຣຊ຺ຌານາຘິຄມນສມນນ຺ຕຣເມວ ອປ຺ປນາຌານຸປ຺ປາທນນ຺ຕິ ອາຫ – ''ສຫ ນິມິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທເນເວຕ຺ຖ ອປ຺ປນໍ ປາເປຕີ''ຕິຯ ສຫ ນິມິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທນາຕິ ຈ ອປ຺ປນາປຣິວາສາຠາວສ຺ສ ລກ຺ຂຓວຈນເມຕໍຯ ໂຍ ຂິປ຺ປາຠິຎ຺ໂຎຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໂຕປິ ຎາຓຸຕ຺ຕຣສ຺ເສວ ອຠິຠາຍຕນຠາວນາຯ ເອຕ຺ຖາຕິ ເອຕສ຺ມິໍ ນິມິຕ຺ເຕຯ ອປ຺ປນໍ ປາເປຕີຕິ ຠາວນາອປ຺ປນໍ ເນຕິຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ເກຈິ ''ອຸປ຺ປນ຺ເນ ອຸປຈາຣຊ຺ຌາເນ ຕໍ ອາຣພ຺ຠ ເຍ ເທຏ຺ຐິມນ຺ເຕນ ທ຺ເວ ຕໂຍ ຊວນວາຣາ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ເຕ ອຸປຈາຣຊ຺ຌານປກ຺ຂິກາ ເອວ, ຕທນນ຺ຕຣໍ ຠວຄ຺ຄປຣິວາເສນ ອຸປຈາຣເສວນາຍ ຈ ວິນາ ອປ຺ປນາ ໂຫຕິ, ສຫ ນິມິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທເນວ ອປ຺ປນໍ ປາເປຕີ''ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ເຕສໍ ມຕິມຕ຺ຕໍຯ ນ ຫິ ປາຣິວາສິກປຣິກມ຺ເມນ ອປ຺ປນາວາໂຣ ອິຈ຺ຉິໂຕ, ນາປິ ມຫຄ຺ຄຕປ຺ປມາຓຊ຺ຌາເນສຸ ວິຍ ອຸປຈາຣຊ຺ຌາເນ ເອກນ຺ຕໂຕ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພາຯ ຕສ຺ມາ ອຸປຈາຣຊ຺ຌານາຘິຄມໂຕ ປຣໍ ກຕິປຍຠວຄ຺ຄຈິຕ຺ຕາວສາເນ ອປ຺ປນໍ ປາປຸຓນ຺ໂຕ ''ສຫ ນິມິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທເນເວຕ຺ຖ ອປ຺ປນໍ ປາເປຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ສຫ ນິມິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທນາຕິ ຈ ອຘິປ຺ປາຍິກມິທໍ ວຈນໍ, ນ ນີຕຕ຺ຖໍ, ຕຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາໂຍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ນ ອນ຺ໂຕສມາປຕ຺ຕິຍໍ ຕທາ ຕຖາຣູປສ຺ສ ອາໂຠຄສ຺ສ ອສມ຺ຠວໂຕຯ ສມາປຕ຺ຕິໂຕ ວຸຏ຺ຐິຕສ຺ສ ອາໂຠໂຄ ປຸພ຺ພຠາຄຠາວນາວເສນ ຌານກ຺ຂເຓ ປວຕ຺ຕໍ ອຠິຠວນາກາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປວຕ຺ໂຕຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ອຠິຘມ຺ມຏ຺ຐກຖາຍໍ ປນ ''ອິມິນາສ຺ສ ປຸພ຺ພາໂຠໂຄ ກຖິໂຕ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອນ຺ໂຕສມາປຕ຺ຕິຍໍ ຕທາ ຕຖາ ອາໂຠຄາຠາເວ ກສ຺ມາ ຌານສຎ຺ຎາຍປີຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ – ''ອຠິຠວສຎ຺ຎາ ຫິສ຺ສ ອນ຺ໂຕສມາປຕ຺ຕິຍມ຺ປິ ອຕ຺ຖີ''ຕິຯ

ວຫຸຒິຕປຸປ໌ມາຕານີຕິ ວິປຸລປຸປ໌ມາຕານີຕິ ອຕຸໂຖ, ນ ເອກງຄຸລທຸວງຄຸລາທິວຫຸຒີ ປາປີຕານີ ຕຖາ ວຫຸໝນສຸເສເວຕຸຖ ອສມຸກວໂຕ໌ ເຕນາຫ – ''ມໜນຸຕານີ''ຕິ໌ ກຕຸຕວຫຸຒິຕກນຸຕິ ກຸລຸຊນກາຊເນ ວຫຸເໝຕຸວາ ທີນຸນໍ ກຕຸຕໍ, ເອການເນ ປຸຣິເສນ ກຸລຸຊິຕພຸພກຕຸຕໂຕ ອຸປຫຸໝກຕຸຕນຸຕິ ອຕຸໂຖ໌

ຣູເປ ສຍຸໝາ ຣູປສຍຸໝາ, ສາ ອສຸສ ອຕຸຖີຕິ ຣູປສຍຸຍີ, ນ ຣູປສຍຸຍີ ອຣູປສຍຸຍີ໌ ສຍຸໝາສີເສນ ຊານໍ ວທຕີ໌ ຣູປສຍຸໝາຍ ອນຸປຸປ໌າທນເມເວຕຸຖ ອລາກິຕາ໌ ພຫິທຸສາວ ອຸປຸປ໌ນຸນນຸຕິ ພຫິທຸສາວຕຸຖສຸມີເຍວ ອຸປຸປ໌ນຸນໍ໌ ເອຕຸຖ ຈ –

''ອຊຸຊຸຕຸຕໍ ຣູປສຍຸຍີ ພຫິທຸສາ ຣູປ໌ານີ ປສຸສຕິ ປຣິຕຸຕານີ ສຸວຕຸຕທຸພຸພຕຸຕານີ໌ ອຊຸຊຸຕຸຕໍ ຣູປສຍຸຍີ ພຫິທຸສາ ຣູປ໌ານີ ປສຸສຕິ ອປຸປ໌ມາຕານີ ສຸວຕຸຕທຸພຸພຕຸຕານີ ໌ ອຊຸຊຸຕຸຕໍ ອຣູປສຍຸຍີ ພຫິທຸສາ ຣູປ໌ານີ ປສຸສຕິ ປຣິຕຸຕານີ ສຸວຕຸຕທຸພຸພຕຸຕານີ໌ ອຊຸຊຸຕຸຕໍ ອຣູປສຍຸຍີ ພຫິທຸສາ ຣູປ໌ານີ ປສຸສຕິ ອປຸປ໌ມາຕານີ ສຸວຕຸຕທຸພຸພຕຸຕານີ''ຕິ (ທີ໌ ນິ໌ ໓໌໓໓໗, ໓໕໗; ອ໌ ນິ໌ ໗໌໖໔; ໑໐໌໒໙) –

ເອວມິສ ຈຕຸຕາຣີ ອກິກາຍຕນານີ ອາຄຕານີ໌ ອກິສມຸເມ (ສ໌ ສ໌ ໒໔໔-໒໔໕) ປນ ''ອຊຸຊຸຕຸຕໍ ອຣູປສຍຸຍີ ພຫິທຸສາ ຣູປ໌ານີ ປສຸສຕິ ປຣິຕຸຕານີ ສຸວຕຸຕທຸພຸພຕຸຕານີ, ອປຸປ໌ມາຕານີ ສຸວຕຸຕທຸພຸພຕຸຕານີ''ຕິ ເອວມາຄຕານີ໌ ຕຕຸຖ ຈ ການຕໍ ອກິສມຸມຍຸຖກຖາຍໍ ວຸຕຸຕເມວ໌ ຕຖາ ທິ ວຸຕຸຕໍ ອຍຸຖສາລິນິຍໍ (ສ໌ ສ໌ ອຍຸຖ໌ ໒໐໔) –

''ກສຸມາ ປນ ຍຖາ ສຸຕຸຕນຸເຕ 'ອຊຸຊຸຕຸຕໍ ຣູປສຍຸຍີ ເອໂກ ພຫິທຸສາ ຣູປ໌ານີ ປສຸສຕິ ປຣິຕຸຕານີ'ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ, ເອວໍ ອວຕຸວາ ອິສ ຈຕູສຸປີ ອກິກາຍຕເນສຸ ອຊຸຊຸຕຸຕໍ ອຣູປສຍຸຍິຕາວ ວຸຕຸຕາຕິ໌ ອຊຸຊຸຕຸຕຣູປ໌ານໍ ອນກິກວນີຍໂຕ໌ ຕຕຸຖ ວາ ທິ ອິສ ວາ ພ ຫິທຸສາ ຣູປ໌າເນວ ອກິກວິຕພຸພານີ, ຕສຸມາ ຕານີ ນິຍມໂຕ ວຕຸຕພຸພານີ''ຕິ໌

ຕຕຸຣາປີ ອິສປີ ວຸຕຸຕານີ ''ອຊຸຊຸຕຸຕໍ ຣູປສຍຸຍີ ອຊຸຊຸຕຸຕໍ ອຣູປສຍຸຍີຕິ ອິທໍ ປນ ສຕຸຖຸ ເທສນາວິລາສມຕຸຕເມວາ''ຕິ໌ ອຍໍ ປ ເນຕຸຖ ອສິປຸປ໌າໂຍ – ອິສ ວຕຸຕາໂກຄຣທິຕານີ ສທິຕານີ ຈ ສພຸພານີ ປຣິຕຸຕານີ ສຸວຕຸຕທຸພຸພຕຸຕານີ ອກິກຸຍຸຍາຕິ໌ ປຣິ ຍາຍກຖາ ທິ ສຸຕຸຕນຸຕເທສນາຕິ໌ ອກິສມຸເມ ປນ ນິປຸປ໌ຣິຍາຍເທສນຕຸຕາ ວຕຸຕາໂກຄຣທິຕານີ ວິສຸໍ ວຸຕຸຕານີ, ຕຖາ ສທິ ຕານີ໌ ອຕຸຖີ ທິ ອຸກຍຕຸຖ ອກິກວນວິເສໂສຕິ໌ ຕຖາ ອິສ ປຣິຍາຍເທສນຕຸຕາ ວິໂມກຸຂານມຸປີ ອກິກວນປຣິຍາໂຍ ອຕຸຖີຕິ ''ອຊຸຊຸຕຸຕໍ ຣູປສຍຸຍີ''ຕິອາທິນາ ປຖມທຸຕິຍອກິກາຍຕເນສຸ ປຖມວິໂມກຸໂຂ, ຕຕິຍຈຕຸຕຸຖອກິກາຍຕເນສຸ ທຸຕິຍວິໂມກຸໂຂ, ວຕຸຕາກິກາຍຕເນສຸ ຕຕິຍວິໂມກຸໂຂ ຈ ອກິກວນປຕຸຕິໂຕ ສງຄທິໂຕ໌ ອກິສມຸເມ ປນ ນິປຸປ໌ຣິຍາຍເທສນຕຸຕາ ວິໂມກຸ ຂາກິກາຍຕນານີ ອສງກຣໂຕ ເທເສຕຸໍ ວິໂມກຸເຂ ວຊເຊຕຸວາ ອກິກາຍຕນານີ ກຖິຕານີ໌ ສພຸພານີ ຈ ວິໂມກຸຂກິຈຈານີ ຊາ ນານີ ວິໂມກຸຂເທສນາຍໍ ວຸຕຸຕານີ໌ ຕເທຕໍ ''ອຊຸຊຸຕຸຕໍ ຣູປສຍຸຍີ''ຕິ ອາຄຕສຸສ ອກິກາຍຕນທຸວຍສຸສ ອກິສມຸເມ ອກິກາຍຕ ເນສຸ ອວຈນໂຕ ''ຣູປີ ຣູປ໌ານີ ປສຸສຕີ''ຕິອາທີນຍຸຈ ສພຸພວິໂມກຸຂກິຈຈສາຣາຣຕວຈນກາວໂຕ ວວຕຸຖານໍ ກຕນຸຕິ ວິຍຸໝາຍ ຕິ໌

ອຊຸຊຸຕຸຕຣູປ໌ານໍອນກິກວນີຍໂຕຕິ ອິທໍ ອກິສມຸເມ ກຕຸຖຈິປີ ''ອຊຸຊຸຕຸຕຣູປ໌ານີ ປສຸສຕີ''ຕິ ອວຕຸວາ ສພຸພຕຸຖ ຍໍ ວຸຕຸຕໍ – ''ພ ຫິທຸສາ ຣູປ໌ານີ ປສຸສຕີ''ຕິ, ຕສຸສ ການຕວຈນໍ໌ ເຕນ ຍໍ ອຍຸໝເທຕຸກໍ ສຸຕຸຕນຸເຕ ''ພຫິທຸສາ ຣູປ໌ານີ ປສຸສຕີ''ຕິ ວຈນໍ, ຕໍ ເຕນ ເທຕຸນາ ວຸຕຸຕໍ໌ ຍໍ ປນ ເທສນາວິລາສເທຕຸກໍ ອຊຸຊຸຕຸຕໍ ອຣູປສຍຸຍິຕາຍ ເອວ ອກິສມຸເມ ວຈນໍ, ນ ຕສຸສ ອຍຸໝໍ ການຕໍ ມຄຸຄິຕພຸພນຸຕິ ທສຸເສຕິ໌ ອຊຸຊຸຕຸຕຣູປ໌ານໍ ອນກິກວນີຍຕາ ຈ ເຕສໍ ພຫິທຸສາຣູປ໌ານໍ ວິຍ ອວິກູຕຕຸຕາ໌ ເທສນາວິລາໂສ ຈ ຍຖາວຸຕຸຕວວຕຸຖານວເສນ ເວທິຕພຸໂພ ເວເນຍຸຍຊຸຊາສຍວເສນ ວິຊຸຊມານປຣິຍາຍກຖນກາວໂຕ໌ ເທສນາວິລາໂສ ທິ ນາມ ເວເນຍຸຍຊຸຊາສຍານຸຣູປໍ ວິຊຸຊມານສຸສ ຈ ປຣິຍາຍສຸສ ວິກາວນໍ, ນ ຍສຸສ ກສຸສຈິ, ຕສຸມາ ''ອິສ ປຣິຍາຍເທສນຕຸຕາ''ຕິອາທິ ນາ ວຸຕຸຕປຸປ໌ການໍ ວວຕຸຖານໍ ເທສນາວິລາສນິພນຸສນນຸຕິ ທຍຸຖພຸພໍ໌

ສຸວຕຸຕທຸພຸພຕຸຕານີຕິ ເອເຕເນວ ສີທຸສຕຸຕາ ນ ນີລາທີອກິກາຍຕນານີ ວຕຸຕພຸພານີຕິ ເຈ? ນ ນີລາທີສຸ ກຕາສິການານໍ ນີ ລາທີກາວສຸເສວ ອກິກວນການຕຕຸຕາ໌ ນ ທິ ເຕສໍ ປຣິສຸທຸສາປຣິສຸທຸສວຕຸຕານໍ ປຣິຕຸຕຕາ ອປຸປ໌ມາຕຕາ ວາ ອກິກວນ ການຕໍ, ອຖ ໂຂ ນີລາທີກາໂວ ເອວາຕິ໌ ເອເຕສຸ ຈ ປຣິຕຸຕາທີກສິຕຣູເປສຸ ຍໍຍໍຈຣິຕສຸສ ອິມານິ ອກິກາຍຕນານີ ອິຊຸຊນຸຕິ, ຕໍ

ທສ຺ເສຕຸ໌ – ‘‘ອິເມສຸ ປ໌ນາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ໌.

ສພ຺ພສງ຺ຄາຫິກາວເສນາຕິ ນິລວຕ຺ຕນິລນິທສ຺ສນນິລນິກາສານໍ ສາສາຣດາວເສນ. ວຕ຺ຕາວເສນາຕິ ສກາວວຕ຺ຕາວເສນ. ນິທສ຺ສນາວເສນາຕິ ປສ຺ສິຕພ຺ພຕາວເສນ, ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຕາວິຖິຍາ ຄເຫຕພ຺ພຕາວເສນ ຯ ໂອກາສາວເສນາຕິ ສປ຺ປກາສຕາຍ ອວກາສນວເສນ. ວຕ຺ຕສາຕຸຍາ ວາຕິ ອຍ຺ຍນຣຊຕວຕ຺ຖາທິວຕ຺ຕສາຕຸຍາ. ໂລກິຍາເນວ ຣູປາວຈຣຊ຺ຊານກາວໂຕ.

໔໓໔.ຣູປີຕິ ເອຕ຺ຖ ເຍນາຍໍ ສສນ຺ຕຕິປຣິຍາປນ຺ເນນ ຣູເປນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ຕໍ ຍສ຺ສ ຊານສ຺ສ ເຫຕຸກາເວນ ວິສິຍ຺ຖຣູປີ ໂຫຕິ. ເຍນ ວິສິຍ຺ເຖນ ຣູປີຕິ ວຸຈ຺ເຈຍ຺ຍ, ຕເທວ ສສນ຺ຕຕິປຣິຍາປນ຺ນຣູປນິມິຕ຺ຕໍ ຊານໍ. ອິສ ປນ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ຣູປີກາວສາສກນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ເກສາທິສູ’’ຕິອາທິ. ຣູປຊ຺ຊານໍ ຣູປນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລເປນ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ຣູປູປປ຺ຕຕິຍາ’’ຕິອາທິສຸ (ສ. ສ. ໑໖໐-໑໖໑, ໑໗໔-໑໘໐ ອາທໂຍ, ໔໔໔-໔໔໕ ອາທໂຍ; ວິກ. ໒໔໔) ວິຍ.

ສຸກນ຺ຕເວວອະນິມຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕີຕິ ອຍໍ ຕຕິຍວິໂມກ຺ໂຂ. ອິສ ສຸປຣິສຸທ຺ຂນິລາທິວຕ຺ຕາກາສິຕຊ຺ຊານວເສນ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ປຝິສມ຺ກິທາປາລຸອິຍໍ ຕສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣຊ຺ຊານວເສນ ອາຄຕກາວໍ ທສ຺ເສຕຸ໌ – ‘‘ປຝິສມ຺ກິທາມຄ຺ເຄ ປນາ’’ຕິອາທີ ອາຣທ຺ທໍ. ອິສ ປນ ອຸປຣິປາລຸອິຍໍເຍວ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣານໍ ອາຄຕຕ຺ຕາ ຕໍ ນຍໍ ປຝິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປຣິສຸທ຺ຂນິລາທິວຕ຺ຕາກາສິຕາວເສເນວ ສຸກາວິໂມກ຺ໂຂ ອນຸຍ຺ຍາໂຕ.

໔໔໒.ປຣິກມ຺ມປຖວິຍາປີຕິ ອກຕາຍ ວາ ກຕາຍ ວາ ທລຸຫມຕ຺ຫລາທິສງ຺ຂາຕປຣິກມ຺ມປຖວິຍາປີ. ອຸຄ຺ຄຫນິມິຕ຺ຕາທິນໍ ປຖວິກສິຕນ຺ຕິ ນາມໍ ນິສ຺ສິເຕ ນິສ຺ສຍໂວຫາຣວເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ, ຍຖາ ‘‘ມຍ຺ຈາ ອຸກ຺ກຸຍ຺ຖິ ກໂຣນ຺ຕີ’’ຕິ.

ສີລານີຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣາທີນິ ຈຕ຺ຕາຣິ ສີລານິ. ໂສເຂຕ຺ວາຕິ ອນາປຊ຺ຊເນນ ອາປນ຺ນວຸຍ຺ຖາປເນນ ກິເລເສຫິ ອປ຺ປຝິປີລຸອເນນ ຈ ວິໂສເຂຕ຺ວາ. ຕິວິຂຍ຺ຫີ ສີລສ຺ສ ວິໂສຂນໍ ນາມ – ອນາປຊ຺ຊນໍ ອາປນ຺ນວຸຍ຺ຖາປນໍ ກິເລເສຫິ ຈ ອປ຺ປຝິປີລຸອນນ຺ຕີ. ກມ຺ມຍ຺ຖານກາວນໍ ປຣິພ຺ນ຺ເຂຕີ ອຸປໂຣເຂຕີ ປວຕ຺ຕິຕຸໍ ນ ເທຕີຕິ ປລິໂພໂຂ ຣາກາຣສ຺ສ ລກາຣໍ ກຕ຺ວາ, ປຣິພນ຺ໂຂຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຸປຈ຺ຂິນ຺ທິຕ຺ວາຕິ ສມາປນ຺ເນນ ສງ຺ຄາຫເຕນ ວາ ອຸປຣຸນ຺ຂິຕ຺ວາ, ອປລິໂພຂໍ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກລ຺ຍາຕມິຕ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາຕິ –

‘‘ປີໂຍ ຄຣຸ ກາວນີໂຍ, ວຕ຺ຕາ ຈ ວຈນກ຺ຂໂມ;

ຄມ຺ກີຣຍ຺ຈ ກຖໍ ກຕ຺ຕາ, ໂນ ຈຍ຺ຖາເນ ນິໂຍຊໂກ’’ຕິ. (ອ. ນິ. ກ.໓ກ) –

ເອວມາທິຄຸຕສມນ຺ນາຄຕໍ ເອກນ຺ຕຫິເຕສີ ວຸທ຺ຂິປກ຺ເຂ ຖິຕໍ ກລ຺ຍາຕມິຕ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ.

ອນນຸຣູປວິຫາຣນ຺ຕິ ອຍ຺ຖາຣສນ຺ນໍ ໂທສານໍ ອຍ຺ຍຕເຣນ ສມນ຺ນາຄຕໍ. ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ ອຍ຺ຖກຖາສຸ –

‘‘ມຫາວາສໍ ນວາວາສໍ, ຊຣາວາສຍ຺ຈ ປນ຺ຖນີ;

ໂສຕ຺ຫີ ປຕ຺ຕຍ຺ຈ ປຸປ຺ຜຍ຺ຈ, ຜລໍ ປຕ຺ຖິຕເມວ ຈ.

‘‘ນຄຣໍ ທາຣຸນາ ເຂຕ຺ຕໍ, ວິສກາເຄນ ປຍ຺ຍນໍ;

ປຈ຺ຈນ຺ຕສີມາ ສປ຺ປາຍໍ, ຍຕ຺ຖ ມິຕ຺ໂຕ ນ ລພ຺ກຕີ.

‘‘ອຍ຺ຖາຣເສຕານິ ຖານານິ, ອິຕິ ວິຍ຺ຍາຍ ປຕ຺ທິໂຕ;

ອາຣກາ ປຣິວຊ໌ເຊຍ໌ຍ, ມຄຸຄໍ ສປ຺ປ໌ຜິກາຍໍ ຍຖາ''ຕິ. (ວິສຸທຸຣິ. ໑.໔໘);

ອນຸຣູເປຕີ ໂຄຈຣຄາມໂຕ ນາຕິທູຣນຈ຺ຈາສນ຺ນຕາທີຫິ ປຍ຺ຈຫິ ອງເຄຫິ ສມນ຺ນາຄເຕ. ວຸຕ຺ຕຍ໌ເຫຕໍ ກຄວຕາ –

''ກຖຍ໌ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ເສນາສນໍ ປຍ຺ຈງຄສມນ຺ນາຄຕໍ ໂຫຕີ? ອິສ, ກິກ຺ຂເວ, ເສນາສນໍ ນາຕິທູຣໍ ໂຫຕີ ນຈ຺ຈາສນ຺ນໍ ຄມນາຄມນສມ຺ປນ຺ນໍ ທິວາ ອປ຺ປາກິຕ຺ຕໍ ຣຕ຺ຕິ ອປ຺ປສທ຺ທໍ ອປ຺ປນິຄ຺ໂຟສໍ ອປ຺ປທໍສມກສວາຕາຕປສຣີສປສມ຺ຜສ຺ສໍ. ຕສ຺ມີ ໂຂ ປນ ເສນາສເນ ວິຫຣນ຺ຕສ຺ສ ອປ຺ປກສິເຣນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີ ຈີວຣປິຕ຺ທປາຕເສນາສນຄິລານປຈ຺ຈຍເກສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣາ. ຕສ຺ມີ ໂຂ ປນ ເສນາສເນ ເຖຣາ ກິກ຺ຂູ ວິຫຣນ຺ຕີ ພຫຸສ຺ສຸຕາ ອາຄຕາຄມາ ຜມ຺ມຜຣາ ວິນຍຜຣາ ມາຕິກາຜຣາ. ເຕ ກາເລນ ກາລໍ ອຸປສງກມິຕ຺ວາ ປຣິປ຺ຈ຺ຈຕິ ປຣິປຍ໌ຫຕີ 'ອິທໍ, ກນ຺ເຕ, ກຖໍ ອິມສ຺ສ ໂກ ອຕ຺ໂຖ'ຕິ. ຕສ຺ສ ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອວິວຍ໌ເຈວ ວິວຣນ຺ຕີ, ອນຸຕ຺ຕານີກຕຍ໌ຈ ອຸຕ຺ຕານີ ກໂຣນ຺ຕີ, ອເນກວິຫິເຕສຸ ຈ ກງ຺ຂາຖານີເຍສຸ ຜມ຺ເມສຸ ກງ຺ຂໍ ປຕິວິໂນເທນ຺ຕີ. ເອວໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ເສນາສນໍ ປຍ຺ຈງຄສມນ຺ນາຄຕໍ ໂຫຕີ''ຕິ (ອ. ນິ. ໑໐.໑໑).

ເອຕ຺ຖ ຈ ນາຕິທູຣໍ ນຈ຺ຈາສນ຺ນໍ ຄມນາຄມນສມ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ເອກໍ ອງຄໍ, ທິວາ ອປ຺ປາກິຕ຺ຕໍ ຣຕ຺ຕິ ອປ຺ປສທ຺ທໍ ອປ຺ປນິຄ຺ໂຟສນ຺ຕິ ເອກໍ, ອປ຺ປທໍສມກສວາຕາຕປສຣີສປສມ຺ຜສ຺ສນ຺ຕິ ເອກໍ, ຕສ຺ມີ ໂຂ ປນ ເສນາສເນ ວິຫຣນ຺ຕສ຺ສ...ເປ... ປຣິກ຺ຂາຣາຕິ ເອກໍ, ຕສ຺ມີ ໂຂ ປນ ເສນາສເນ ເຖຣາ...ເປ... ກງ຺ຂໍ ປຕິວິໂນເທນ຺ຕີຕິ ເອກນ຺ຕິ ເອວໍ ປຍ຺ຈງຄານິ ເວທິຕພ຺ພານິ.

ຊຸທ຺ທກປລິໂພຜໍອຸປ຺ຈ຺ຈິນ຺ທິຕ຺ວາຕີ ທີຜເກສນຂໂລມານໍ ເຊທເນນ ຈີວຣານ຺ມຈີວຣຣຊນປຕ຺ຕປຈນມຍ໌ຈປີຖາທີໂສຜນວເສນ ຊຸທ຺ທກປລິໂພຜໍ ອຸປ຺ຈ຺ຈິນ຺ທິຕ຺ວາ.

໔໕໓. ອຸທ຺ຜຸມາຕກາທີສູຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ວິນີລກວິປ຺ພຸພກວິຈ຺ຈິທ຺ທກວິກ຺ຂາຍິຕກຫຕວິກ຺ຂິຕ຺ຕກໂລຫິຕກປຸລຸອວກອຍ໌ຖິການໍ ສງຄໂຫ ທຍ໌ຖພ຺ໂພ. ຕຕ຺ຖ ກສ຺ຕາ ວິຍ ວາຍ຺ນາ ອຸທ຺ຜໍ ຊີວິຕປຣິຍາທານາ ຍຖານຸກ຺ກມໍ ສມຸຄ຺ຄເຕນ ສູນກາເວນ ຜຸມາຕຕ຺ຕາ ອຸທ຺ຜຸມາຕໍ, ອຸທ຺ຜຸມາຕເມວ ອຸທ຺ຜຸມາຕກໍ, ປຕິກູລຕ຺ຕາ ວາ ກຸຈ຺ຈິຕໍ ອຸທ຺ຜຸມາຕນ຺ຕິ ອຸທ຺ຜຸມາຕກໍ, ຕຖາຣູປສ຺ສ ຂວສຣີຣສ຺ເສຕໍ ອຜິວຈນໍ. ວິນີລໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ວິປຣິກິນ຺ນນີລວຕ຺ຕໍ, ວິນີລເມວ ວິນີລກໍ, ປຕິກູລຕ຺ຕາ ວາ ກຸຈ຺ຈິຕໍ ວິນີລນ຺ຕິ ວິນີລກໍ, ມໍສສ຺ສທຍ໌ຖາເນສຸ ຣຕ຺ຕວຕ຺ຕສ຺ສ , ປຸພ຺ພສນ຺ນິຈຍຍ໌ຖາເນສຸ ເສຕວຕ຺ຕສ຺ສ, ເຍກຸຍ຺ເຍນ ຈ ນີລວຕ຺ຕສ຺ສ ນີລຍ໌ຖາເນ ນີລສາຍກປາຣຸຕສ຺ເສວ ຂວສຣີຣສ຺ເສຕໍ ອຜິວຈນໍ. ປຣິກິນ຺ນຍ໌ຖາເນສຸ ວິສ຺ສນ຺ທມານປຸພ຺ພໍ ວິປຸພ຺ພໍ, ວິປຸພ຺ພເມວ ວິປຸພ຺ພກໍ, ປຕິກູລຕ຺ຕາ ວາ ກຸຈ຺ຈິຕໍ ວິປຸພ຺ພນ຺ຕິ ວິປຸພ຺ພກໍ, ຕຖາຣູປສ຺ສ ຂວສຣີຣສ຺ເສຕໍ ອຜິວຈນໍ. ວິຈ຺ຈິທ຺ທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ທ຺ວິຜາ ຈິນ຺ທເນນ ອປຜາຣິຕໍ, ວິຈ຺ຈິທ຺ທເມວ ວິຈ຺ຈິທ຺ທກໍ, ປຕິກູລຕ຺ຕາ ວາ ກຸຈ຺ຈິຕໍ ວິຈ຺ຈິທ຺ທນ຺ຕິ ວິຈ຺ຈິທ຺ທກໍ, ເວມຊ຺ເຊ ຈິນ຺ນສ຺ສ ຂວສຣີຣສ຺ເສຕໍ ອຜິວຈນໍ. ອິໂຕ ຈ ເອຕ຺ໂຕ ຈ ວິວິຜາການເຣນ ໂສຕສິງຄາລາທີຫິ ຂາຍິຕໍ ວິກ຺ຂາຍິຕໍ, ວິກ຺ຂາຍິຕເມວ ວິກ຺ຂາຍິຕກໍ, ປຕິກູລຕ຺ຕາ ວາ ກຸຈ຺ຈິຕໍ ວິກ຺ຂາຍິຕນ຺ຕິ ວິກ຺ຂາຍິຕກໍ, ຕຖາຣູປສ຺ສ ຂວສຣີຣສ຺ເສຕໍ ອຜິວຈນໍ.

ວິວິຜາ ຂິຕ຺ຕໍ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ວິກ຺ຂິຕ຺ຕເມວ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕກໍ, ປຕິກູລຕ຺ຕາ ວາ ກຸຈ຺ຈິຕໍ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕນ຺ຕິ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕກໍ, ອຍ໌ເຍນ ຫຕ຺ຖໍ, ອຍ໌ເຍນ ປາທໍ, ອຍ໌ເຍນ ສີສນ຺ຕິ ເອວໍ ຕໂຕ ຕໂຕ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຂວສຣີຣສ຺ເສຕໍ ອຜິວຈນໍ. ຫຕຍ໌ຈ ຕໍ ປຸຣິມນເຍເນວ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕກຍ໌ຈາຕິ ຫຕວິກ຺ຂິຕ຺ຕກໍ, ກາກປທາການເຣນ ອງຄປຈ຺ຈງເຄສຸ ສຕ຺ເຖນ ຫນິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຂວສຣີຣສ຺ເສຕໍ ອຜິວຈນໍ. ໂລຫິຕໍ ກິຣຕິ ວິກ຺ຂິປຕິ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ປຄ຺ຜຣຕີຕິ ໂລຫິຕກໍ, ປຄ຺ຜຣິຕໂລຫິຕມກ຺ຂິຕສ຺ສ ຂວສຣີຣສ຺ເສຕໍ ອຜິວຈນໍ. ປຸລຸວາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີ ກິມໂຍ, ປຸລຸວເວ ກິຣຕີຕິ ປຸລຸວກໍ, ກິມິປຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຂວສຣີຣສ຺ເສຕໍ ອຜິວຈນໍ. ອຍ໌ຖິເຍວ ອຍ໌ຖິກໍ, ປຕິກູລຕ຺ຕາ ວາ ກຸຈ຺ຈິຕໍ ອຍ໌ຖີຕິ ອຍ໌ຖິກໍ, ອຍ໌ຖິສງຂລິກາຍປີ ເອກຍ໌ຖິກສ຺ສປີ ເອຕໍ ອຜິວຈນໍ. ອິເມສຸ ທສສຸ ອສຸເກສຸ ປຖມຊ຺ຊານເມວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ນ ທຸຕິຍາທີນິ. ເຕນາຫ – ອິສ ''ປຖມຊ຺ຊານສຫຄຕາ ສຍ໌ຍາ''ຕິ. ຕຖາ ຫິ ອປຣິສຕ຺ຖິຕຊລາຍ ສີຜໂສຕາຍ ນທິຍາ ອຣິຕ຺ຕພເລເນວ ນາວາ ຕິຍ໌ຖຕິ, ວິນາ ອຣິຕ຺ເຕນ ນ ສກ຺ກາ ຖເປຕຸໍ. ເອວເມວໍ ທຸພ຺ພລຕ຺ຕາ ອາຣມ຺ມຕສ຺ສ ວິຕກ຺ກພເລເນວ ຈິຕ຺ຕໍ ເອກຄ຺ຄໍ ຫຸຕ຺ວາ ຕິຍ໌ຖຕິ, ວິນາ ວິຕກ຺ເກນ ນ ສກ຺ກາ ຖເປຕຸໍ . ຕສ຺ມາ ປຖມຊ຺ຊານເມເວຕ຺ຖ ໂຫຕີ, ນ ທຸຕິຍາທີນິ. ອາຣມ຺ມຕສ຺ສ ທຸພ຺ພລຕາ ເຈຕ຺ຖ ປຕິກູລກາເວນ ຈິຕ຺ຕໍ ຖເປຕຸໍ ອສມຕ຺ຖຕາ.

''ຣຸກ຺ໂຂ ມໂຕ, ໂລຫໍ ມຕ''ນ຺ຕິອາທີສຸ ຍໍ ຂນ຺ຜປ຺ປພນ຺ຜໍ ອຸປາທາຍ ຣຸກ຺ຂາທີສມຍ໌ຍາ, ຕສ຺ມີ ອນຸປ຺ຈ຺ຈິນ຺ເນປີ ອລຸລຕາທີວິຄມນໍ ນີສ຺ສາຍ ມຕໂວຫາໂຣ ສມ຺ມຸຕິມຣຕໍ. ສງຂາຣານໍ ຂຕກ຺ງຄສງຂາຕໍ ຂຕິກມຣຕໍ. ສມຸຈ຺ເຊທມຣຕນ຺ຕິ ອຣຫໂຕ ສນ຺ຕານ

ສຸສ ສພຸພໂສ ອຸຈຸເຂທກູຕໍ ມຣຕໍ។ ວິປສຸສນາກາວນາວເສນ ເຈຕໍ ວຸຕຸຕໍ។ ມຣຕານຸສຸສຕິກາວນາຍໍ ປນ ຕິວິສມຸເປຕໍ ນາສິປຸເປຕໍ ອສໍເວຄວຕຸຖຸໂຕ ອນຸປຜຸຄຫນໂຕ ອພາຫຸລຸລໂຕ ຈ។ ມຣຕານຸສຸສຕິຍລຸຫີ ເອເກນ ກເວນ ປຣິຈຸອິນຸນສຸສ ຊີວິຕິນຸທຣິຍປຸປພນຸສສຸສ ວິຈຸເຂໂທ ມຣຕນຸຕິ ອສິປຸເປໂຕ ສໍເວຄວຕຸຖຸໂຕ ອຸປຜຸຄຫນໂຕ ພາຫຸລຸລໂຕ ຈ។ ອິທານີ ອິມເມວ ມຣຕໍ ສນຸສາຍ ວິກປຸປນຸຕຣໍ ທສຸເສນຸໂຕ, “ເຫຜຸຖາ ວຸຕຸຕລກຸຂຕາ ວາ”ຕິອາທິມາຫ។

ອສິຕປີຕາທິເກເຫຕິ ອສິຕປີຕຂາຍິຕສາຍິຕປຸປເກເຫ, ອສິຕພຸພຂາທິຕພຸພສາຍິຕພຸພວິກາເຄຕິ ອຕຸໂຖ ກາລເກທວຈນິຈຸລາຍ ອກາວໂຕ ຍຖາ “ທຸທຸສ”ນຸຕິ។ ກພລຸອໍ ກຣິຍຕິຕິ ກພລຸອີກາໂຣ, ອາຫຣິຍຕິຕິ ອາຫາໂຣ, ກພລຸອີກາໂຣ ຈ ໂສ ອາຫາໂຣ ຈາຕິ ກພລຸອີກາຣາຫາໂຣ។ ວຕຸຖຸວເສນ ເຈຕໍ ວຸຕຸຕໍ។ ສວຕຸຖຸໂກ ເອວ ທີ ອາຫາໂຣ ອິສ ກມຸມຜຸຖານກາເວນ ອສິປຸເປໂຕ។ ໂອຊາລກຸຂໂຕ ປນ ອາຫາໂຣ ໂອຊຜຸຄມກໍ ຣູປໍ ອາຫຣຕີຕິ ອາຫາໂຣຕິ ວຸຈຸຈຕິ។ ໂສ ອິສ ນາສິປຸເປໂຕ ປຜິກູລາກາຣຄຸຄຫຕສຸສ ອສມຸກາວໂຕ។ ນວ ປຜິກູລານີຕິ ຄມນປຣິເຍສນປຣິໂກຄາສຍນິທານອປຣິປກຸກປຣິປກຸກພລນິສຸສນຸທປຸປຜິກູລວເສນ ນວ ປຜິກູລານິ។ ສມກຸຂນປຸປຜິກູລໍ ປນ ປຣິໂກຄາທີສຸ ລພຸກມານຕຸຕາ ອິສ ວິສໍ ນ ຄຫີຕໍ, ອລຸລຖາ ເຕນ ສທຸນີ “ທສ ປຜິກູລານີ”ຕິ ວຕຸຕພຸພໍ។ ວິສຸທຸນິມຄຸເຄ (ວິສຸທຸນີ។ ໑។໓໐໓-໓໐໔) ປນ ສມກຸຂນໍ ປຣິໂກຄາທີສຸ ລພຸກມານມຸປີ ນິສຸສນຸທວເສນ ວິເສສໂຕ ປຜິກູລນຸຕິ ວິສໍ ຄເຫຕຸວາ ທສຫາກາເຣຫີ ປຜິກູລຕາ ວຸຕຸຕາ។

ອຸປຸປຊຸຊນກສລຸລນຸຕິ ປຜິກູລາກາຣຄຸຄຫຕວເສນ ອຸປຸປຊຸຊນກສລຸລໍ។ ສລຸລາສທຸໂທ ຈາຍໍ “ຣູປສລຸລາ ສທຸທສລຸລາ”ຕິອາທີສຸ (ສໍ។ ນິ។ ໓។໔໗) ສລຸຊານນລກຸຂເຕ ສມຸເມ ອາຄໂຕ, “ອນິຈຸຈສລຸລາ ທຸກຸຂສລຸລາ”ຕິອາທີສຸ ວິປສຸສນາຍ ອາຄໂຕ, “ອຸທຸຮຸມາຕກສລຸລາຕິ ວາ ໂສປາກຣູປສລຸລາຕິ ວາ ອິເມ ສມຸມາ ເອກຜຸຖາ, ອຸທາຫຸ ນານຜຸຖາ”ຕິອາທີສຸ ສມເຖ ອາຄໂຕ។ ອິສ ປນ ສມຖສຸສ ປຣິກມຸເມ ທຜຸຖພຸໂພ។ ອາຫາເຣທີ ປຜິກູລາກາຣຄຸຄຫຕໍ, ຕປຸປກາວິຕໍ ວາ ອຸປຈາຣຊຸຊານໍ ອິສ “ອາຫາເຣ ປຜິກູລສລຸລາ”ຕິ ອສິປຸເປຕໍ។

ອຸກຸກຕຸກິຕສລຸລນຸຕິ ນິພຸພິນຸທນາກາເຣນ ອຸປຸປຊຸຊນກສລຸລໍ។ ອນິຈຸຈສລຸລນຸຕິ ເອຕຸຖ ອນິຈຸຈໍ ຂນຸສປລຸຈກໍ ອຸປຸປາທວຍລຸລຖຸຕຸຕກາວໂຕ, ຫຸຕຸວາ ອກາວໂຕ ວາ, ຕສຸມີ ອນິຈຸເຈ ຂນຸສປລຸຈເກ ອນິຈຸຈນຸຕິ ອຸປຸປຊຸຊມານາ ອນິຈຸຈລກຸຂຕາປຣິຄຸຄາທີກາ ສລຸລາ ອນິຈຸຈສລຸລາ។ ເຕນາຫ – “ປລຸຈນຸນໍ ອຸປາທານກຸຂນຸສານ”ນຸຕິອາທີ។ ຕຕຸຖ ອຸທໂຍ ນິພຸພຕຸຕິລກຸຂຕໍ, ວໂຍ ວິປຣິຕາມລກຸຂຕໍ, ອລຸລຖຸຕຸຕໍ ຊຣາ។ ອຸທຍພຸພຍລຸລຖຸຕຸຕຄຸຄຫເຕນ ອນິຈຸຈລກຸຂຕໍ ທສຸເສຕິ។ ອຸປຸປາທວຍລຸລຖຸຕຸຕກາວໂຕ ທີ ຂນຸສປລຸຈກໍ ອນິຈຸຈນຸຕິ ວຸຈຸຈຕິ។ ຍສຸສ ຈ ສກາເວນ ຂນຸສປລຸຈກໍ ອນິຈຸຈນຸຕິ ວຸຈຸຈຕິ, ຕໍ ອນິຈຸຈລກຸຂຕໍ។ ເຕນ ທີ ຕໍ ອນິຈຸຈນຸຕິ ລກຸຂິຍຕິ, ອນິຈຸຈລກຸຂຕລຸຈ ອຸທຍພຸພຍານໍ ອມນສິກາຣາ ສນຸຕຕິຍາ ປຜິຈຸອນຸນຕຸຕາ ນ ອຸປຜຸຖາຕິ, ອຸທຍພຸພຍໍ ປນ ປຣິຄຸຄເຫຕຸວາ ສນຸຕຕິຍາ ວິໂກປີຕາຍ ອນິຈຸຈລກຸຂຕໍ ຍາຖາວສຣສໂຕ ອຸປຜຸຖາຕິ។ ນ ທີ ສມຸມເທວ ອຸທຍພຸພຍໍ ສລຸລກຸເຂນຸຕສຸສ ປຸພຸພາປຣິເຍນ ປວຕຸຕມານານໍ ສມຸມານໍ ອລຸໂລລຸລກາວໍ ສລຸລກຸຂເຕນ ສນຸຕຕິຍາ ອຸຄຸຫາຜິຕາຍ ສມຸມາ ສມຸພນຸສກາເວນ ອຸປຜຸຄຫນຸຕິ, ອຖ ໂຂ ອໂຍສລາກາ ວິຍ ອສມຸພນຸສກາເວນາຕິ ສຸຜຸຖຸຕຣໍ ອນິຈຸຈລກຸຂຕໍ ປາກຜໍ ໂທຕິ។

“ຍທນິຈຸຈໍ, ຕໍ ທຸກຸຂ”ນຸຕິ (ສໍ។ ນິ។ ໓។໑໕, ໔໕, ໔໖, ໗໖, ໗໗, ໘໕; ໔។໔។໑, ໔) ວຈນໂຕ ຕເທວ ຂນຸສປລຸຈກໍ ອກິຕຸຫປຸປຜິປີລອນໂຕ ທຸກຸຂໍ, ອກິຕຸຫປຸປຜິປີລອນາກາໂຣ ປນ ທຸກຸຂລກຸຂຕໍ។ ເຕເນວາຫ – “ອນິຈຸເຈ ຂນຸສປລຸຈເກ…ເປ… ສລຸລໍ ກາເວຕີ”ຕິ។ ຕຕຸຖ ປຜິປີລອນໍ ນາມ ຍຖາປຣິຄຸຄຫີຕໍ ອຸທຍວຍວເສນ ສງຂາຣານໍ ນິຣນຸຕຣໍ ປຜິປີລອິຍມານຕາ ວິພາສິຍມານຕາ។ ທຸກຸຂລກຸຂຕລຸຈ ອກິຕຸຫສມຸປຜິປີລອນສຸສ ອມນສິກາຣາ ອິຣິຍາປເຖຫີ ປຜິຈຸອນຸນຕຸຕາ ນ ອຸປຜຸຖາຕິ, ອກິຕຸຫສມຸປຜິປີລອນໍ ປນ ມນສິ ກຣິຕຸວາ ອິຣິຍາປເຖ ລພຸກມານທຸກຸຂປຸປຜິຈຸລາທກກາເວ ອຸຄຸຫາຜິເຕ ທຸກຸຂລກຸຂຕໍ ຍາຖາວສຣສໂຕ ອຸປຜຸຖາຕິ។ ຕຖາ ທີ ອິຣິຍາປເຖຫີ ປຜິຈຸອນຸນຕຸຕາ ທຸກຸຂລກຸຂຕໍ ນ ອຸປຜຸຖາຕິ, ເຕ ຈ ອິຣິຍາປຖາ ອກິຕຸຫສມຸປຜິປີລອນາມ ນສິກາເຣນ ປຜິຈຸລາທກາ ຊາຕາ។ ເອກສຸມິລຸຫີ ອິຣິຍາປເຖ ອຸປຸປນຸນສຸສ ທຸກຸຂສຸສ ວິໂນທກໍ ອິຣິຍາປຖນຸຕຣໍ ຕສຸສ ປຜິຈຸລາທກໍ ວິຍ ໂທຕິ, ເອວໍ ເສສາປີ។ ອິຣິຍາປຖານໍ ປນ ຕໍຕໍທຸກຸຂປຕິກາກາຣກາເວ ຍາຖາວໂຕ ລາເຕ ເຕສໍ ທຸກຸຂປຸປຜິຈຸລາທກກາໂວ ອຸຄຸຫາຜິໂຕ ນາມ ໂທຕິ ສງຂາຣານໍ ນິຣນຸຕຣໍ ທຸກຸຂາກິຕຸນຸນຕາຍ ປາກຜກາວໂຕ។ ຕສຸມາ ອກິຕຸຫສມຸປຜິປີລອນໍ ມນສິ ກຣິຕຸວາ ອິຣິຍາປເຖ ລພຸກມານທຸກຸຂປຸປຜິຈຸລາທກກາເວ ອຸຄຸຫາຜິເຕ ທຸກຸຂລກຸຂຕໍ ຍາຖາວສຣສໂຕ ອຸປຜຸຖາຕິ។

“ຍໍ ທຸກຸຂໍ, ຕທນຕຸຕາ”ຕິ ວຈນໂຕ ຕເທວ ຂນຸສປລຸຈກໍ ອວສວຕຸຕນໂຕ ອນຕຸຕາ, ອວສວຕຸຕນາກາໂຣ ປນ ອນຕຸຕ

ລກ຺ຂຓໍຯ ເຕນາຫ – ''ປຏິປີຬນຏ຺ເຐນາ''ຕິອາທິ ຯ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຓຎ຺ຈ ນານາຘາຕຸວິນິພ຺ໂຠຄສ຺ສ ອມນສິກາຣາ ຆເນນ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນຕ຺ຕາ ນ ອຸປຏ຺ຐາຕິ, ນານາຘາຕຸໂຍ ປນ ວິນິພ຺ຠຸຊິດ຺ວາ ''ອຎ຺ຎາ ປຖວີຘາຕຸ, ອຎ຺ຎາ ອາໂປຘາຕູ''ຕິອາທິນາ, ''ອຎ຺ໂຎ ຜສ຺ໂສ, ອຎ຺ຎາ ເວທນາ''ຕິອາທິນາ ຈ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ກດ຺ວາ ຆນວິນິພ຺ໂຠເຄ ກເຕ ສມູຫຆເນ ກິຈ຺ຈາຣມ຺ມຓຆເນ ຈ ເຠທິເຕ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຓໍ ຍາຖາວສຣສໂຕ ອຸປຏ຺ຐາຕິຯ ຍາ ເຫສາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎູປຕ຺ຖມ຺ເຠສຸ ສມຸທິເຕສຸ ຣູປາຣູປຘມ຺ເມສຸ ເອກຕ຺ຕາຠິນິເວສວເສນ ອປຣິມທ຺ທິຕສງ຺ຂາເຣຫິ ມມາຍມານາ ສມູຫຆນຕາ, ຕຖາ ເຕສໍ ເຕສໍ ຘມ຺ມານໍ ກິຈ຺ຈເຠທສ຺ສ ສຕິປິ ປຏິນິຍຕຠາເວ ເອກໂຕ ຄຍ຺ຫມານາ ກິຈ຺ຈຆນຕາ, ຕຖາ ສາຣມ຺ມຓຘມ຺ມານໍ ສຕິປິ ອາຣມ຺ມຓກຣຓເຠເທ ເອກໂຕ ຄຍ຺ຫມານາ ອາຣມ຺ມຓຆນຕາຯ ສາ ຈຕູສຸ ຘາຕູສຸ ຎາເຓນ ວິນິພ຺ຠຸຊິດ຺ວາ ທິສ຺ສມານາສຸ ຫຕ຺ເຖນ ປຣິມທ຺ທິຍມາໂນ ເຜຓປິຓ຺ໂຑ ວິຍ ວິລີນໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ຍຖາປຈ຺ຈຍໍ ປວຕ຺ຕມານາ ສຸຎ຺ຎາ ເອເຕ ຘມ຺ມມຕ຺ຕາຕິ ອວສວຕ຺ຕນາກາຣສງ຺ຂາຕໍ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຓໍ ປາກຏຕຣໍ ໂຫຕິຯ

ອປຣອຈ຺ຉຣາສງ຺ຆາຕວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑໙໗ ກາຍຄຕາສຕິວຄຸຄວຕຸຓນາ

໕໒໓໗ເຈຕສາຟຸໂຍຕິ ຈິຕຸເຕນ ຜຣິໂຕ໗ ຈິຕຸເຕນ ຜຣຕາຄຸຈ ສມຸທຸທສຸສ ທຸວິສາ ສມຸກາວຕິຕິ ອາທ – ‘‘ທຸວິສໍ ຜຣຕ’’ນຸຕິອາທິ໗ ປຸຣິເມນ ອຕຸເຖນາຕິ ‘‘ສມຸປໂຍຄວເສນ ວິຊຸຊໍ ກຊຸນຸຕິ’’ຕິ ວຸຕຸເຕນ ອຕຸເຖນ໗ ປຈຸຈິເມນາຕິ ‘‘ວິຊຸຊາກາເຄ ວິຊຸຊາໂກຄຸຄາເສ ວຕຸຕນຸຕິ’’ຕິ ວຸຕຸເຕນ໗

໕໒໔໗ມຫໂຕ ສໍເວຄາຍ ສໍວຕຸຕຕິຕິອາທີສຸ ອຍໍ ປນ ອປໂຣ ນໂຍ໗ ຍາຖາວໂຕ ກາຍສກາວປຸປເວທນໂຕ ມຫໂຕ ສໍເວຄາຍ ສໍວຕຸຕຕິ໗ ອຕຸຖາຍາຕິ ທິຄຸຖຣມຸມິກາທິອຕຸຖາຍ໗ ໂຍຄກຸເຂມາຍາຕິ ຈຕູທິ ໂຍເຄທິ ເຂມກາວາຍ໗ ສຕິສມຸປຊຸຄຸລາຍາຕິ ສພຸພຕຸຖ ສຕິອວິປຸປວາສາຍ ສຕຸຕຄຸຖານິຍສມຸປຊຸຄຸລາຍ ຈ໗ ຄາຕທສຸສນປຸປຜິລາກາຍາຕິ ວິປສຸສນາຄາຕາຣັຕມາຍ໗ ວິຊຸຊາວິມຸຕຸຕິຜລສຈຸຈິກິຣິຍາຍາຕິ ຕິສຸໂສ ວິຊຸຊາ ຈິຕຸຕສຸສ ອຣິມຸຕຸຕິ ນິພຸພານໍ ຈຕຸຕາຣິ ສາມຄຸຄຜລານີຕິ ເອເຕສໍ ປຈຸຈກຸຂກຣຕາຍ໗

໕໗໔໗ປຄຸຄາປຜິລາກາຍາຕິອາທີສຸ ໂສລຸອສສຸ ປເທສຸ ປຄຸຄາປຜິລາກາຍ ປຄຸຄາວຸທຸຣິຍາ ປຄຸຄາເວປຸລຸລາຍ ປຄຸຄາພາຫຸລຸລາຍາຕິ ອິມານິ ຈຕຸຕາຣິ ປຄຸຄາວເສນ ກາວວຈນານິ, ເສສານິ ທຸວາທສ ປຸຄຸຄລວເສນ ກາວວຈນານິ໗ ສປຸປຸຣິສສໍເສໂວຕິ ສປຸປຸຣິສານໍ ກຊນໍ໗ ສທຸຣມຸມສຸສວນນຸຕິ ເຕສໍ ສປຸປຸຣິສານໍ ສນຸຕິເກ ສີລາທິປຸປຜິປຕຸຕິທີປກສຸສ ສທຸຣມຸມວຈນສຸສ ສວນໍ໗ ໂຍນິໂສ ມນສິກາໂຣຕິ ສຸຕານໍ ຣມຸມານໍ ອຕຸຖູປປຣິກຸຂາວເສນ ອຸປາເຍນ ມນສິກາໂຣ໗ ຣມຸມານຸຣມຸມປຸປຜິປຕຸຕິຕິ ໂລກຸຕຸຕຣຣມຸເມ ອນຸຄຕສຸສ ສີລາທິປຸປຜິປທາຣມຸມສຸສ ປຜິປຊຸຊນໍ໗

ວນຸນໍ ອກິຄຸຄາຄາຕານນຸຕິ ອິທຸຣິວິຣທິພຸພໂສຕເຈໂຕປຣິຍປຸພຸເພນິວາສທິພຸພຈກຸຂຸອາສວກຸຂຍຄາຕານໍ໗ ເຕສຕຸຕຕິນໍ ຄາຕານນຸຕິ ປຜິສມຸກິທາປາລຸອິຍໍ (ປຜິ໗ ມ໗ ໑໗໑-໔ ມາຕິກາ) ‘‘ໂສຕາວຣາເນ ປຄຸຄາ ສຸຕມເຍ ຄາຕໍ, ສຸຕຸວານ ສໍວເຣ ປຄຸຄາ ສີລມເຍ ຄາຕ’’ນຸຕິອາທິນາ ຄາຕກຖາຍ ນິທຸທິຄຸຖານໍ ສາວກສາຣາຣຕາສາຣາຣຕານໍ ຄາຕານໍ໗ ອິເມສຄຸທິ ເຕສຕຸຕຕິຄາຕານໍ ສຸຕມຍຄາຕາທີນິ ສຕຸຕສຄຸຖິຄາຕານິ ສາວກສຸສ ສາຣາຣຕານິ, ‘‘ອິນຸທຸຣິຍປໂຣປຣິຍຕຸເຕ ຄາຕໍ, ສຕຸຕານໍ ອາສຍານຸສເຍ ຄາຕໍ, ຍມກປາຜິຫີເຣ ຄາຕໍ, ມຫາກຣຸຕາສມາປຕຸຕິຍາ ຄາຕໍ, ສພຸພຄຸຄຸຕຄຸຄາຕໍ, ອນາວຣຕຄາຕ’’ນຸຕິ (ປຜິ໗ ມ໗ ໑໗໖໗-ກ໓ ມາຕິກາ) ອິມານິ ວ ອສາຣາຣຕຄາຕານິ ສາວເກທິ໗

ສຕຸຕສຕຸຕຕິນໍຄາຕານນຸຕິ ເອຕຸຖ –

‘‘ຊາຕິປຈຸຈຍາ ຊຣາມຣຕນຸຕິ ຄາຕໍ, ອສຕິ ຊາຕິຍາ ນຕຸຖິ ຊຣາມຣຕນຸຕິ ຄາຕໍ໗ ອຕີຕມຸປິ ອທຸຣານໍ ຊາຕິປຈຸຈຍາ ຊຣາມຣຕນຸຕິ ຄາຕໍ, ອສຕິ ຊາຕິຍາ ນຕຸຖິ ຊຣາມຣຕນຸຕິ ຄາຕໍ໗ ອນາຄຕມຸປິ ອທຸຣານໍ ຊາຕິປຈຸຈຍາ ຊຣາມຣຕນຸຕິ ຄາຕໍ, ອສຕິ ຊາຕິຍາ ນຕຸຖິ ຊຣາມຣຕນຸຕິ ຄາຕໍ໗ ຍມຸປິສຸສ ຕໍ ຣມຸມຄຸຖິຕິຄາຕໍ, ຕມຸປິ ຂຍຣມຸມໍ ວຍຣມຸມໍ ວິຣາຄຣມຸມໍ ນິໂຣຣຣມຸມນຸຕິ ຄາຕໍ໗ ກວປຈຸຈຍາ ຊາຕີຕິ ຄາຕໍ…ເປ… ອຸປາທານປຈຸຈຍາ ກໂວຕິ ຄາຕໍ, ຕຕຸຫາປຈຸຈຍາ ອຸປາທານນຸຕິ ຄາຕໍ, ເວທນາປຈຸຈຍາ ຕຕຸຫາຕິ ຄາຕໍ, ຜສຸສປຈຸຈຍາ ເວທນາຕິ ຄາຕໍ, ສລຸອາຍຕນປຈຸຈຍາ ຜສຸໂສຕິ ຄາຕໍ, ນາມຣູປປຈຸຈຍາ ສລຸອາຍຕນນຸຕິ ຄາຕໍ, ວິຄຸຄາຕປຈຸຈຍາ ນາມຣູປນຸຕິ ຄາຕໍ, ສງຂາຣປຈຸຈຍາ ວິຄຸຄາຕນຸຕິ ຄາຕໍ, ອວິຊຸຊາປຈຸຈຍາ ສງຂາຣາຕິ ຄາຕໍ, ອສຕິ ອວິຊຸຊາຍ ນຕຸຖິ ສງຂາຣາຕິ ຄາຕໍ, ອຕີຕມຸປິ ອທຸຣານໍ ອວິຊຸຊາປຈຸຈຍາ ສງຂາຣາຕິ ຄາຕໍ, ອສຕິ ອວິຊຸຊາຍ ນຕຸຖິ ສງຂາຣາຕິ ຄາຕໍ, ອນາຄຕມຸປິ ອທຸຣານໍ ອວິຊຸຊາປຈຸຈຍາ ສງຂາຣາຕິ ຄາຕໍ, ອສຕິ ອວິຊຸຊາຍ ນຕຸຖິ ສງຂາຣາຕິ ຄາຕໍ, ຍມຸປິສຸສ ຕໍ ຣມຸມຄຸຖິຕິຄາຕໍ, ຕມຸປິ ຂຍຣມໍ ວຍຣມຸມໍ ວິຣາຄຣມຸມໍ ນິໂຣຣຣມຸມນຸຕິ ຄາຕ’’ນຸຕິ –

ກຄວຕາ ນິທານວຄຸເຄ (ສໍ໗ ນິ໗ ໒໗໓໔-໓໕) ຊຣາມຣຕາທີສຸ ເອກາທສສຸ ປຜິຈຸຈສມຸປຸປາທງເຄສຸ ປຈຸເຈກໍ ສຕຸຕ ສຕຸຕ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕານິ ສຕຸຕສຕຸຕຕິຄາຕານິ໗

ຕຕ຺ຖ ຘມ຺ມຏ຺ຐິຕິຎາຓນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຍາກາຣຎາຓໍຯ ປຈ຺ຈຍາກາໂຣ ຫິ ຘມ຺ມານໍ ປວຕ຺ຕິສງ຺ຂາຕາຍ ຐິຕິຍາ ກາຣຓຕ຺ຕາ ‘‘ຘມ຺ມຏ຺ຐິຕີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕຕ຺ຖ ຎາຓໍ ຘມ຺ມຏ຺ຐິຕິຎາຓໍ, ‘‘ຊາຕິປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕສ຺ເສວ ຉພ຺ພິຘສ຺ສ ຎາຓສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນໍຯ ຂຍຘມ຺ມນ຺ຕິ ຂຍຄມນສຠາວໍຯ ວຍຘມ຺ມນ຺ຕິ ວຍຄມນສຠາວໍຯ ວິຣາຄຘມ຺ມນ຺ຕິ ວິຣຊ຺ຊນສຠາວໍຯ ນິໂຣຘຘມ຺ມນ຺ຕິ ນິຣຸຊ຺ຌນສຠາວນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ລາໂຠຕິອາທີສຸ ລາໂຠເຍວ ອຸປສຄ຺ເຄນ ວິເສເສຕ຺ວາ ‘‘ປຏິລາໂຠ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ປຸນ ຕສ຺ເສວ ອຕ຺ຖວິວຣຓວເສນ ‘‘ປຕ຺ຕິ ສມ຺ປຕ຺ຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຜຸສນາຕິ ອຘິຄມນວເສນ ຜຸສນາຯ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຕິ ປຏິລາຠສຈ຺ຉິກິຣິຍາຯ ອຸປສມ຺ປທາຕິ ນິປ຺ຜາທນາຯ

ສຕ຺ຕນ຺ນຍ຺ຈເສກ຺ຂານນ຺ຕິ ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາ ສິກ຺ຂນ຺ຕີຕິ ເສກ຺ຂສຍ຺ຍິຕານໍ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄຏ຺ຐາທີນໍ ສຕ຺ຕນ຺ນໍຯ ປຸຖຸຊ຺ຊນກລ຺ຍາຓກສ຺ສ ຈາຕິ ນິພ຺ພານຄາມິນິຍາ ປຏິປທາຍ ຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສຸນ຺ທຣຏ຺ເຐນ ກລ຺ຍາຓສຍ຺ຍິຕສ຺ສ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສຯ ວຑ຺ຒິຕໍ ວຑ຺ຒນໍ ເອກາຍາຕິ ວຑ຺ຒິຕວຑ຺ຒນາຯ ຍຖາວຸຕ຺ຕານໍ ອຏ຺ຐນ຺ນມ຺ປິ ປຍ຺ຍານໍ ວເສນ ວິເສສໂຕວ ອຣຫໂຕ ປຍ຺ຍາວເສນ ປຍ຺ຍາວຸຑ຺ຒິຍາຯ ຕຖາ ປຍ຺ຍາເວປຸລ຺ລາຍຯ

ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິປິ ວິເສສໂຕ ອນຸຣູປຘມ຺ມສ຺ສ ມຫນ຺ຕໍ ນາມ ກິຈ຺ຈສິທ຺ຘິຍາ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ຕທສ຺ສ ກິຈ຺ຈສິທ຺ຘິຍາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ມຫນ຺ເຕ ອຕ຺ເຖ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕີ’’ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຖາທີນໍ ມຫນ຺ຕກາໂວ ມຫາວິສຍຕາຍ ເວທິຕພ຺ໂພ, ມຫາວິສຍຕາ ຈ ເຕສໍ ປຏິສມ຺ຠິທາມຄ຺ເຄ ອາຄຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພາຯ ສີລກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ປນ ເຫຕຸມຫນ຺ຕຕາຍ, ປຈ຺ຈຍມຫນ຺ຕຕາຍ, ນິສ຺ສຍມຫນ຺ຕຕາຍ , ປເຠທມຫນ຺ຕຕາຍ, ກິຈ຺ຈມຫນ຺ຕຕາຍ, ຜລມຫນ຺ຕຕາຍ, ອານິສໍສມຫນ຺ຕຕາຍ ຈ ມຫນ຺ຕກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕຕ຺ຖ ເຫຕຸ ອໂລຠາທໂຍຯ ປຈ຺ຈໂຍ ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປສທ຺ຘາສຕິວີຣິຍາທໂຍຯ ນິສ຺ສໂຍ ສາວກໂພຘິປຈ຺ເຈກໂພຘິນິຍຕຕາ ຕໍສມງ຺ຄິໂນ ຈ ປຸຣິສວິເສສາຯ ປເຠໂທ ຈາຣິຕ຺ຕວາຣິຕ຺ຕາທິວິຠາໂຄຯ ກິຈ຺ຈໍ ຕທງ຺ຄາທິວເສນ ປຏິປກ຺ຂວິຘມນໍຯ ຜລໍ ສຄ຺ຄສມ຺ປທາ ນິພ຺ພານສມ຺ປທາ ຈຯ ອານິສໍໂສ ປິຍມນາປຕາທີຯ ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ໑ຯ໙) ອາກງ຺ເຂຍ຺ຍສຸຕ຺ຕາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໖໔ ອາທໂຍ) ຈ ອາຄຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອິມິນາ ນເຍນ ສມາຘິກ຺ຂນ຺ຘາທີນມ຺ປິ ມຫນ຺ຕຕາ ຍຖາຣຫໍ ນິທ຺ຘາເຣຕ຺ວາ ວຕ຺ຕພ຺ພາຯ ຐານາຏ຺ຐານາທີນໍ ມຫນ຺ຕກາໂວ ປນ ມຫາວິສຍຕາຍ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕຕ຺ຖ ຐານາຏ຺ຐານານໍ ມຫາວິສຍຕາ ພຫຸຘາຕຸກສຸຕ຺ຕາທີສຸ ອາຄຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ວິຫາຣສມາປຕ຺ຕີນໍ ມຫາວິສຍຕາ ສມາຘິກ຺ຂນ຺ເຘ ມຫາວິສຍຕານິທ຺ຘາຣຓນເຍນ ເວທິຕພ຺ພາ, ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ສກລຍານສງ຺ຄາຫກໂຕ ສຈ຺ຈວິຠງ຺ເຄ (ວິຠຯ ໑໘໙ ອາທໂຍ) ຕໍສໍວຓ຺ຓນາສຸ (ວິຠຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໘໙ ອາທໂຍ) ຈ ອາຄຕນເຍນ, ສຕິປຏ຺ຐານາທີນໍ ສຕິປຏ຺ຐານວິຠງ຺ຄາທີສຸ (ວິຠຯ ໓໕໕ ອາທໂຍ) ຕໍສໍວຓ຺ຓນາທີສຸ (ວິຠຯ ອຏ຺ຐຯ ໓໕໕ ອາທໂຍ) ຈ ອາຄຕນເຍນ, ສາມຍ຺ຍຜລານໍ ມຫໂຕ ຫິຕສ຺ສ ມຫໂຕ ສຸຂສ຺ສ ມຫໂຕ ອຕ຺ຖສ຺ສ ມຫໂຕ ໂຍຄກ຺ເຂມສ຺ສ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິຠາວໂຕ ສນ຺ຕປຓີຕອຕກ຺ກາວຈຣປຓີຕເວທນີຍຠາວໂຕ, ອຠິຍ຺ຍານໍ ມຫາສມ຺ຠາຣໂຕ ມຫາວິສຍໂຕ ມຫາກິຈ຺ຈໂຕ ມຫານຸຠາວໂຕ ມຫານິປ຺ຜຕ຺ຕິໂຕ, ນິພ຺ພານສ຺ສ ມທນິມ຺ມທນາທິມຫຕ຺ຖສິທ຺ຘິໂຕ ຈ ມຫນ຺ຕກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕີຕິ ສຠາວາທິໂຕ ປຣິຈ຺ຉິຊ຺ຊຄຓ຺ຫາຕິ ຊານາຕິ, ປຏິວິຊ຺ຌຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ປຸຖຸປຍ຺ຍາຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ – ປຸຖຸ ນານາກ຺ຂນ຺ເຘສຸ ຎາຓໍ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ‘‘ອຍໍ ຣູປກ຺ຂນ຺ໂຘ ນາມ…ເປ… ອຍໍ ວິຍ຺ຍາຓກ຺ຂນ຺ໂຘ ນາມາ’’ຕິ ເອວໍ ປຍ຺ຈນ຺ນໍ ຂນ຺ຘານໍ ນານາກຣຓໍ ປຏິຈ຺ຈ ຎາຓໍ ປວຕ຺ຕຕີຯ ເຕສຸປິ ເອກວິເຘນ ຣູປກ຺ຂນ຺ໂຘ…ເປ… ເອກາທສວິເຘນ ຣູປກ຺ຂນ຺ໂຘຯ ເອກວິເຘນ ເວທນາກ຺ຂນ຺ໂຘ…ເປ… ພຫຸວິເຘນ ເວທນາກ຺ຂນ຺ໂຘຯ ເອກວິເຘນ ສຍ຺ຍາກ຺ຂນ຺ໂຘ…ເປ… ພຫຸວິເຘນ ສຍ຺ຍາກ຺ຂນ຺ໂຘຯ ເອກວິເຘນ ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ໂຘ…ເປ… ພຫຸວິເຘນ ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ໂຘຯ ເອກວິເຘນ ວິຍ຺ຍາຓກ຺ຂນ຺ໂຘ…ເປ… ພຫຸວິເຘນ ວິຍ຺ຍາຓກ຺ຂນ຺ໂຘຕິ ເອວໍ ເອເກກສ຺ສ ຂນ຺ຘສ຺ສ ເອກວິຘາທິວເສນ ອຕີຕາທິວເສນປິ ນານາກຣຓໍ ປຏິຈ຺ຈ ຎາຓໍ ປວຕ຺ຕຕີຯ

ປຸຖຸ ນານາຘາຕູສູຕິ ‘‘ອຍໍ ຈກ຺ຂຸຘາຕຸ ນາມ…ເປ… ອຍໍ ມໂນວິຍ຺ຍາຓຘາຕຸ ນາມຯ ຕຕ຺ຖ ໂສຬສ ຘາຕຸໂຍ ກາມາວຈຣາ, ທ຺ເວ ຈາຕຸຠູມິກາ’’ຕິ ເອວໍ ຘາຕູສຸ ນານາກຣຓໍ ປຏິຈ຺ຈ ຎາຓໍ ປວຕ຺ຕຕີຯ ຕຍິທໍ ອຸປາທິນ຺ນຘາຕຸວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘານຍ຺ຫິ ທ຺ວິນ຺ນຍ຺ຈ ອຄ຺ຄສາວການໍ ອຸປາທິນ຺ນຘາຕູສຸ ເອວ ນານາກຣຓໍ ປຏິຈ຺ຈ ຎາຓໍ ປວຕ຺ຕຕີ, ຕຍ຺ຈ ໂຂ ເອກເທສໂຕວ, ນ ນິປ຺ປເທສໂຕຯ ພຫິທ຺ຘາ ອນຸປາທິນ຺ນຘາຕູນໍ ນານາກຣຓໍ ເຕສໍ ອວິສໂຍວ, ສພ຺ພຍ຺ຍຸພຸທ຺ຘານໍເຍວ ປນ ‘‘ອິມາຍ

ສາຕຸຍາ ອຸສ຺ສນ຺ນຕ຺ຕາ ອິມສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຂນ຺ເຜ ເສໂຕ ໂທຕິ, ອິມສ຺ສ ກາລຸໂອ, ອິມສ຺ສ ມຍຸໂຖ, ອິມສ຺ສ ຂໂຣ, ອິມສ຺ສ ພຫລຕໂຈ, ອິມສ຺ສ ສຸກ຺ຂຕໂຈ຺ ອິມສ຺ສ ປຕ຺ຕໍ ວຕ຺ຕາສຕ຺ຖານາທິວເສນ ເອວຣູປ໌຺ ອິມສ຺ສ ປຸປ຺ຜໍ ນີລໍ, ປີຕໍ, ໂລຫິຕໍ, ໂອທາຕໍ, ສຸຄນ຺ຜໍ, ທຸຄ຺ຄນ຺ຜໍ, ມິສ຺ສກຄນ຺ຜໍ຺ ຜລໍ ຂຸທ຺ທກໍ, ມຫນ຺ຕໍ, ທີຜໍ, ວຍ຺ຜໍ, ສຸວຕ຺ຕໍ, ທຸພ຺ພຕ຺ຕໍ, ມຍ຺ຄໍ, ຜຣຸສໍ, ສຸຄນ຺ຜໍ, ທຸຄ຺ຄນ຺ຜໍ, ມສຸຣໍ, ຕິຕ຺ຕກໍ, ອມ຺ພິລໍ, ກຍຸກໍ, ກສາວໍ຺ ກຕ຺ຍໂກ ຕິຂິໂຕ, ອຕິຂິໂຕ, ອຸຊຸໂກ, ກຸຍິໂລ, ຕມ຺ໂພ, ນີໂລ, ໂລຫິໂຕ, ໂອທາໂຕ''ຕິອາທິນາ ສາຕຸນານຕ຺ຕໍ ປ໌ຍິຈ຺ຈ ຌາຕໍ ປວຕ຺ຕຕິ຺

ປຸຖຸ ນານາອາຍຕເນສູຕິ ''ອິທໍ ຈກ຺ຂາຍຕນໍ ນາມ…ເປ… ອິທໍ ສມ຺ມາຍຕນໍ ນາມ຺ ຕຕ຺ຖ ທສາຍຕນາ ກາມາວຈຣາ, ທ຺ເວ ຈາ ຕຸກູມກາ''ຕິ ເອວໍ ອາຍຕນນານຕ຺ຕໍ ປ໌ຍິຈ຺ຈ ຌາຕໍ ປວຕ຺ຕຕິ຺

ປຸຖຸ ນານາປ໌ຍິຈ຺ຈສມຸປ຺ປ໌າເທສູຕິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕພຫິທ຺ສາເກທໂຕ ສນ຺ຕານເກທໂຕ ຈ ນານປ຺ປ໌ເກເທສຸ ປ໌ຍິຈ຺ຈສມຸປ຺ປ໌າທງເຄສ຺ຸ ອວິຊ຺ຊາທີອງຄານີ ທີ ປ໌ຈ຺ເຈກໍ ປ໌ຍິຈ຺ຈສມຸປ຺ປ໌າທສຍ຺ຌິຕານີ຺ ເຕນາຫ – ສງຂາຣປີຍເກ ''ທ຺ວາທສ ປ໌ຈ຺ຈຍາ ທ຺ວາທສ ປ໌ຍິຈ຺ຈສມຸປ຺ປ໌າທາ''ຕິ (ສໍ຺ ນິ຺ ຍິ຺ ໑຺໑຺໑໑໐)຺

ປຸຖຸ ນານາສຸຍ຺ຌຕມນຸປ໌ລພ຺ເກສູຕິ ນານາສກາເວສຸ ນິຈ຺ຈສາຣາທິວິຣຫິເຕສຸ ສຸຍ຺ຌສກາເວສຸ, ຕໂຕ ເອວ ອິຕ຺ຖິປຸຣິສອຕ຺ຕຕ຺ຕນິຍາທິວເສນ ອນຸປ໌ລພ຺ກມານສກາເວສ຺ຸ ມ-ກາໂຣ ເຫຕ຺ຖ ປ໌ທສນ຺ຜິກໂຣ຺

ປຸຖຸນານາອຕ຺ເຖສູຕິ ອຕ຺ຖປ໌ຍິສມ຺ກິທາວິສເຍສຸ ປ໌ຈ຺ຈຍຸປ຺ປ໌ນ຺ນາທິນານາອຕ຺ເຖສ຺ຸ ສມ຺ເມສູຕິ ສມ຺ມປ໌ຍິສມ຺ກິທາວິສເຍສຸ ປ໌ຈ຺ຈ ຍາທິນານາສມ຺ເມສ຺ຸ ນິຣຸຕ຺ຕີສູຕິ ເຕສໍເຍວ ອຕ຺ຖສມ຺ມານໍ ນິທ຺ສາຣຕາວຈນສງຂາເຕສຸ ນານານິຣຸຕ຺ຕີສ຺ຸ ປຸຖຸ ນານາປ໌ຍິກາເນສູຕິ ອຕ຺ຖປ໌ຍິສມ຺ກິທາທິວິສເຍສຸ ອິມານີ ຌາຕານີ ອິທມຕ຺ຖໂຊຕການີຕິ ຕຖາ ຕຖາ ປ໌ຍິການໂຕ ອຸປ໌ຕິຍຸຖນໂຕ ປ໌ຍິການານິຕິ ລທ຺ສນາເມສຸ ນານາຌາເຕສ຺ຸ

ປຸຖຸ ນານາສີລກ຺ຂນ຺ເຜສູຕິອາທີສຸ ສີລສ຺ສ ປຸຖຸຕ຺ຕໍ ນານຕ຺ຕຍ຺ຈ ວຸຕ຺ຕເມວ, ອິຕເຣສໍ ປ໌ນ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍຕ຺ຕາ ປ໌າກຍເມວ຺ ຍໍ ປ໌ນ ອກິນ຺ນໍ ເອກເມວ ນິພ຺ພານໍ, ຕຕ຺ຖ ອຸປ໌ຈາຣວເສນ ປຸຖຸຕ຺ຕໍ ຄເຫຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ – ''ປຸຖຸ ນານາຊນ ສາສາຣເຕ ສມ຺ເມ ສມຕິກ຺ກມ຺ມາ''ຕິ຺ ເຕນສ຺ສ ມທນິມ຺ມທນາທິປ໌ຣິຍາເຍນ ປຸຖຸຕ຺ຕໍ ປ໌ຣິທີປີຕໍ ໂທຕິ຺

ວິປຸເລ ອຕ຺ເຖຕິ ມຫນ຺ເຕ ອຕ຺ເຖ຺ ມຫນ຺ຕປ໌ຣິຍາໂຍ ທີ ວິປຸລສທ຺ໂທ຺ ຄມ຺ກີເຣສູຕິ ສສາທີທີ ວິຍ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ອນຸປ໌ຈິຕຌາຕສມ຺ກາເຣຫີ ອລພ຺ກເນຍ຺ຍປ຺ປ໌ຕິຍ຺ເຖສຸ ຂນ຺ເຜສຸ ຌາຕໍ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ວິສຍສ຺ສ ຄມ຺ກີຣຕາຍ ຌາຕສ຺ສ ຄມ຺ກີຣຕາ ວິກາວິຕາ຺

ຕິກ຺ຂວິສທກາວາທີຄຸເຕຫິ ອສາສາຣຕາຕ຺ຕາ ປ໌ເຣສໍ ປ໌ຍ຺ຌາຍ ນ ສາມນ຺ຕາ, ອຖ ໂຂ ສຸວິທູຣວິທູເຣຕິ ອສມນ຺ຕປ໌ຍ຺ຌາ ອາ ກາຣສ຺ສ ຣສ຺ສຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ຺ ເກຈິ ''ອສມຕ຺ຖປ໌ຍ຺ຌາ''ຕິ ປ໌ຖນ຺ຕິ, ເຕສໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕຄຸເຕຫິ ອຍ຺ເຍຫິ ອສາສາຣຕາຕ຺ຕາ ນຕ຺ຖິ ເອ ຕິສ຺ສາ ກາຍຈິ ສມຕ຺ຖນ຺ຕິ ອສມຕ຺ຖາ ປ໌ຍ຺ຌາຕິ ໂຍຊນາ຺ ອຕ຺ຖວວຕ຺ຖານໂຕຕິ ອຕ຺ຖປ຺ປ໌ເກທສ຺ສ ຍາຖາວໂຕ ສນ຺ນິຍ຺ຖານ ໂຕ຺ ນ ອຍ຺ໂຍ ໂກຈິ ສກ຺ໂກຕິ ອກິສມ຺ກວິຕຸນ຺ຕິ ຌາຕຄຕິຍາ ສມ຺ປ໌າປຸຕິຕຸໍ ນ ອຍ຺ໂຍ ໂກຈິປີ ສກ຺ໂກຕິ, ຕສ຺ມາ ອຍໍ ສຸ ວິທູຣວິທູເຣຕິ ອສມນ຺ຕປ໌ຍ຺ຌາ຺ ອິທານີ ປຸຄ຺ຄລນ຺ຕຣວເສນ ອສມນ຺ຕປ໌ຍ຺ຌໍ ວິກາເວຕຸໍ, ''ປຸຖຸຊ຺ຊນກລ຺ຍາຕກສ຺ສາ''ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຜໍ຺

''ປ໌ຍ຺ຌາປ໌ເກທກຸສໂລ ອກິນ຺ນຌາໂຕ ອຜິຄຕປ຺ປ໌ຍິສມ຺ກິໂທ ຈຕຸເວສາຣຊ຺ຊປ຺ປ໌ຕ຺ໂຕ ທສພລສາຣີ ປຸຣິສາສໂກ ປຸຣິສສີໂຫ ປຸຣິສ ນາໂຄ ປຸຣິສາຊຍ຺ໂຍ ປຸຣິສໂຜຣຍ຺ໂຫ ອນນ຺ຕຌາໂຕ ອນນ຺ຕເຕໂຊ ອນນ຺ຕຍໂສ ອຑ຺ໂຒ ມຫທ຺ສໂນ ພລວາ ເນຕາ ວິເນຕາ ອນຸ ເນຕາ ປ໌ຍ຺ຌາເປ໌ຕາ ວິນິຊ຺ຊາເປ໌ຕາ ເປ໌ກ຺ຂຕາ ປ໌ສາເທຕາ຺ ໂສ ທີ ກຄວາ ອນຸປ຺ປ໌ນ຺ນສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອຸປ຺ປ໌າເທຕາ, ອສຍ຺ ຊາຕສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ສຍ຺ຊເນຕາ, ອນກ຺ຂາຕສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອກ຺ຂາຕາ, ມຄ຺ຄຍ຺ຌູ ມຄ຺ຄວິທູ ມຄ຺ຄໂກວິໂທ຺ ມຄ຺ຄານຸຄາມີ ຈ ປ໌ນ ເອຕຣທີ ສາວກາ ວິຫຣນ຺ຕິ ປ໌ຈ຺ຉາ ສມນ຺ນາຄຕາ຺

''ໂສ ທີ ກຄວາ ຊານໍ ຊານາຕິ, ປ໌ສ຺ສໍ ປ໌ສ຺ສຕິ, ຈກ຺ຂຸກູໂຕ ຌາຕກູໂຕ ສມ຺ມກູໂຕ ພ຺ຣຫ຺ມກູໂຕ ວຕ຺ຕາ ປວຕ຺ຕາ ອຕ຺ຖສ຺ສ ນິນ຺

ເນຕາ ອມຕສຸສ ທາຕາ ສມຸມສຸສາມີ ຕຖາຄໂຕ, ນຕຸຖິ ຕສຸສ ກຄວໂຕ ອຄຸລາຕໍ ອທິຄຸກໍ ອວິທິຕໍ ອສຈຸສິກຕໍ ອຜສຸສິຕໍ ປຄຸລາຍ។ ອຕີຕໍ ອນາຄຕໍ ປຈຸຈຸປຸປນຸນໍ ອຸປາທາຍ ສພຸເພ ສມຸມາ ສພຸພາກາເຣນ ພຸທຸສສຸສ ກຄວໂຕ ລາຕມຸເຂ ອາປາຖໍ ອາຄຈຸສນຸຕິ, ຍໍ ກິຄຸຈິ ເນຍຸຍໍ ນາມ ອຕຸຖິ ຕໍ ສພຸພໍ ຊານິຕພຸພໍ, ອຕຸຕຸໂຖ ວາ ປຣຕຸໂຖ ວາ ອຸກຍຕຸໂຖ ວາ ທິຄຸກສມຸມິໂກ ວາ ອຕຸໂຖ ສມຸປຣາຍິໂກ ວາ ອຕຸໂຖ ອຸຕຸຕາໂນ ວາ ອຕຸໂຖ ຄມຸກີໂຣ ວາ ອຕຸໂຖ ຄູລຸໂຫ ວາ ອຕຸໂຖ ປຜິຈຸສນຸໂນ ວາ ອຕຸໂຖ ເນຍຸໂຍ ວາ ອຕຸໂຖ ນີໂຕ ວາ ອຕຸໂຖ ອນວຊຸໂຊ ວາ ອຕຸໂຖ ນິກຸກິເລໂສ ວາ ອຕຸໂຖ ໂວທາໂນ ວາ ອຕຸໂຖ ປຣມຕຸໂຖ ວາ ອຕຸໂຖ, ສພຸພໍ ຕໍ ອນຸໂຕພຸທຸສລາເຕ ປຣິວຕຸຕຕິ។

''ສພຸພໍ ກາຍກມຸມໍ ພຸທຸສສຸສ ກຄວໂຕ ລາຕານຸປຣິວຕຸຕິ, ສພຸພໍ ວຈີກມຸມໍ ພຸທຸສສຸສ ກຄວໂຕ ລາຕານຸປຣິວຕຸຕິ, ສພຸພໍ ມໂນກມຸມໍ ພຸທຸສສຸສ ກຄວໂຕ ລາຕານຸປຣິວຕຸຕິ។ ອຕີເຕ ພຸທຸສສຸສ ກຄວໂຕ ອປຸປຜິຫຕໍ ລາຕໍ, ອນາຄເຕ ພຸທຸສສຸສ ກຄວໂຕ ອປຸປຜິຫຕໍ ລາຕໍ, ປຈຸຈຸປຸປນຸເນ ພຸທຸສສຸສ ກຄວໂຕ ອປຸປຜິຫຕໍ ລາຕໍ, ຍາວຕກໍ ເນຍຸຍໍ, ຕາວຕກໍ ລາຕໍ។ ຍາວຕກໍ ລາຕໍ, ຕາວຕກໍ ເນຍຸຍໍ។ ເນຍຸຍປຣິຍນຸຕິກໍ ລາຕໍ, ລາຕປຣິຍນຸຕິກໍ ເນຍຸຍໍ, ເນຍຸຍໍ ອຕິກຸກມິຕຸວາ ລາຕໍ ນປຸປວຕຸຕຕິ, ລາຕໍ ອຕິກຸກມິຕຸວາ ເນຍຸຍປໂຖ ນຕຸຖິ, ອຄຸລມຄຸລປຣິຍນຸຕຜຸຖາຍິໂນ ເຕ ສມຸມາ, ຍຖາ ທຸວິນຸນໍ ສມຸຄຸຄປຜລານໍ ສມຸມາ ຜຸສິຕານໍ ເຫຜຸຖິມໍ ສມຸຄຸຄປຜລໍ ອຸປຣິມໍ ນາຕິວຕຸຕຕິ, ອຸປຣິມໍ ສມຸຄຸຄປຜລໍ ເຫຜຸຖິມໍ ນາຕິວຕຸຕຕິ, ອຄຸລມຄຸລປຣິຍນຸຕຜຸຖາຍິໂນ, ເອວເມວໍ ພຸທຸສສຸສ ກຄວໂຕ ເນຍຸຍຄຸຈ ລາຕຄຸຈ ອຄຸລມຄຸລປຣິຍນຸຕຜຸຖາຍິໂນ។ ຍາວຕກໍ ເນຍຸຍໍ, ຕາວຕກໍ ລາຕໍ។ ຍາວຕກໍ ລາຕໍ, ຕາວຕກໍ ເນຍຸຍໍ, ເນຍຸຍປຣິຍນຸຕິກໍ ລາຕໍ, ລາຕປຣິຍນຸຕິກໍ ເນຍຸຍໍ, ເນຍຸຍໍ ອຕິກຸກມິຕຸວາ ລາຕໍ ນປຸປວຕຸຕຕິ, ລາຕໍ ອຕິກຸກມິຕຸວາ ເນຍຸຍປໂຖ ນຕຸຖິ។ ອຄຸລມຄຸລປຣິຍນຸຕຜຸຖາຍິໂນ ເຕ ສມຸມາ។ ສພຸພສມຸເມສຸ ພຸທຸສສຸສ ກຄວໂຕ ລາຕໍ ປວຕຸຕຕິ។

''ສພຸເພ ສມຸມາ ພຸທຸສສຸສ ກຄວໂຕ ອາວຊຸຊນປຸປຜິພທຸສາ ອາກງຸຂປຸປຜິພທຸສາ ມນສິກາຣປຸປຜິພທຸສາ ຈິຕຸຕຸປຸປາທປຸປຜິພທຸສາ, ສພຸພສຕຸເຕສຸ ພຸທຸສສຸສ ກຄວໂຕ ລາຕໍ ປວຕຸຕຕິ។ ສພຸເພສໍ ສຕຸຕານໍ ພຸທຸໂສ ອາສຍໍ ຊານາຕິ, ອນຸສຍໍ ຊານາຕິ, ຈຣິຕໍ ຊານາຕິ, ອລິມຸຕຸຕິໍ ຊານາຕິ, ອປຸປຣຊກຸເຂ ມຫາຣຊກຸເຂ ຕິກຸຂິນຸທຸຣິເຍ ມຸທິນຸທຸຣິເຍ ສຸວາກາເຣ ທຸວາກາເຣ ສຸວິລຸລາປເຍ ທຸວິລຸລາປເຍ ກພຸພາ ສພຸເພ ສຕຸເຕ ປຊານາຕິ, ສເທວໂກ ໂລໂກ ສມາຣໂກ ສພຸຣຫຸມໂກ ສສຸສມຕພຸຣາຫຸມຕີ ປຊາ ສເທວມນຸສຸສາ ອນຸໂຕພຸທຸສລາເຕ ປຣິວຕຸຕຕິ។

''ຍຖາ ເຍ ເກຈິ ມຈຸສກຈຸສປາ ອນຸຕມໂສ ຕິມິຕິມິງຄລໍ ອຸປາທາຍ ອນຸໂຕມຫາສມຸທຸເທ ປຣິວຕຸຕນຸຕິ, ເອວເມວ ສເທວໂກ ໂລໂກ ສມາຣໂກ ສພຸຣຫຸມໂກ ສສຸສມຕພຸຣາຫຸມຕີ ປຊາ ສເທວມນຸສຸສາ ອນຸໂຕພຸທຸສລາເຕ ປຣິວຕຸຕຕິ។ ຍຖາ ເຍ ເກຈິ ປກຸຂິໂນ ອນຸຕມໂສ ຄຣຸລໍ ເວນເຕຍຸຍໍ ອຸປາທາຍ ອາກາສສຸສ ປເທເສ ປຣິວຕຸຕນຸຕິ, ເອວເມວ ເຍປິ ເຕ ສາຣິປຸຕຸຕສມາ ປຄຸລາຍ, ເຕປິ ພຸທຸສລາຕສຸສ ປເທເສ ປຣິວຕຸຕນຸຕິ, ພຸທຸສລາຕໍ ເທວມນຸສຸສານໍ ປຄຸລໍ ຜຣິຕຸວາ ອຕິພິສິຕຸວາ ຕິຜຸຖຕິ។ ເຍປິ ເຕ ຂຕຸຕິຍປຕຸທິຕາ ພຸຣາຫຸມຕປຕຸທິຕາ ຄຫປຕິປຕຸທິຕາ ສມຕປຕຸທິຕາ ນິປຸຕາ ກຕປຣປຸປວາທາ ວາລເວຣິຣູປາ, ໂວກິນຸທນຸຕາ ມຄຸເລ ຈຣນຸຕິ ປຄຸລາຄເຕນ ທິຜຸຖິຄຕານິ, ເຕ ເຕ ປຄຸທໍ ອກິສງຂຣິຕຸວາ ອກິສງຂຣິຕຸວາ''ຕິ (ປຜິ។ ມ។ ໑໗໔) –

ອາທິນາ ນິທຸທິຜຸຖປາລຸອີ ເປຍຸຍາລມຸເຂນ ສໍຂິປິຕຸວາ ທສຸເສນຸໂຕ ''ປຄຸລາປເກາທກຸສໂລ ປກິນຸນລາໂຕ…ເປ… ເຕ ປຄຸຫໍ ອກິສງຂຣິຕຸວາ ອກິສງຂຣິຕຸວາ''ຕິອາທິມາຫ។

ຕຕຸຖ ປກິນຸນລາໂຕຕິ ອຕຸຖາທີສຸ ປເກາທຄຕລາໂຕ។ ''ປເກາທລາໂຕ''ຕິປິ ປຖນຸຕິ, ໂສເຍວ ອຕຸໂຖ។ ເຕ ປຄຸຫນຸຕິ ເຕ ເຕ ອຕຸຕນາ ອລິປຸເປຕໍ ປຄຸຫໍ។ ນິທຸທິຜຸຖກາຣຕາຕິ ວິສຸສຊຸຊິຕກາຣຕາ។ ອຸປກຸຂິຕຸຕກາຕິ ກຄວໂຕ ປຄຸລາເວຍຸຍຕຸຕິເຍນ ສມີເປ ຂິຕຸຕກາ ອນຸເຕວາສິກາ ສມຸປຊຸຊນຸຕິ។

ກວຕິ ອກິກວຕິຕິ ກູຣິ។ ກື? ຣາຄາທີ។ ອຸປສຄຸເຄ ສຕິປິ ຕເທວ ປທໍ ຕມຕຸຖໍ ວທຕີຕິ ອຸປສຄຸເຄນ ວິນາປິ ໂສ ອຕຸໂຖ ວິຄຸເລຍຸໂຍ ອເນກຕຸຖຕຸຕາ ສາຕູນນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ – ''ອກິກຸຍຸຍຕີ''ຕິ។ ກາຣກພຸຍຕຸຕເຍນ ເຈຕໍ ວຸຕຸຕໍ, ຕສຸມາ ຣາຄໍ ອກິກຸຍຸຍຕີຕິ ສາ ສາ ມຄຸຄປຄຸລາ ອຕຸຕນາ ອຕຸຕນາ ວຊຸຊໍ ຣາຄໍ ອກິກຸຍຸຍຕີ ອກິກວຕີ, ມທຸທຕີຕີ ອຕຸໂຖ។ ອກິກວຕີຕິ ສາ ສາ ຜລປຄຸລາ ຕໍ ຕໍ ຣາຄໍ ກວິ ອກິກວິ ມທຸທີຕີ ກູຣິປຄຸລາ។ ''ອກິກວິຕາ''ຕິ ວາ ປາໂຖ, ''ອກິກວິຕຸວາ''ຕິປິ ປຖນຸຕິ។ ອກິກວິຕຸວາຕິ ຈ ກິຣິຍາຍ ສິທຸສກາວທສຸສນໍ។ ປຄຸລາ ເຈ ສິທຸສາ, ຣາຄາກິກໂວ ຈ ສິທຸໂສ ເອວາຕີ។ ເສເສສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ។

ຣາຄາທີສຸ ປນ ຣຊ຺ຊນລກ຺ຂໂຓ ຣາໂຄຯ ທຸສ຺ສນລກ຺ຂໂຓ ໂທໂສຯ ມຸຍ຺ຫນລກ຺ຂໂຓ ໂມໂຫຯ ກຸຊ຺ຌນລກ຺ຂໂຓ ໂກໂຘ, ອຸປນນ຺ຘນລກ຺ຂໂຓ ອຸປນາໂຫຯ ປຸພ຺ພກາລໍ ໂກໂຘ, ອປຣກາລໍ ອຸປນາໂຫຯ ປຣຄຸຓມກ຺ຂນລກ຺ຂໂຓ ມກ຺ໂຂ, ຍຸຄຄ຺ຄາຫລກ຺ຂໂຓ ປລາໂສຯ ປຣສມ຺ປຕ຺ຕິຂີຍນລກ຺ຂຓາ ອິສ຺ສາ, ອຕ຺ຕໂນ ສມ຺ປຕ຺ຕິນິຄ຺ຄູຫນລກ຺ຂຓໍ ມຈ຺ຉຣິຍໍຯ ອຕ຺ຕນາ ກຕປາປປ຺ປຏິຈ຺ຉາທນລກ຺ຂຓາ ມາຍາ, ອຕ຺ຕໂນ ອວິຊ຺ຊມານຄຸຓປ຺ປກາສນລກ຺ຂຓໍ ສາເຐຍ຺ຍໍຯ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ຘຸມາຕຠາວລກ຺ຂໂຓ ຖມ຺ໂຠ, ກຣຓຸຕ຺ຕຣິຍລກ຺ຂໂຓ ສາຣມ຺ໂຠຯ ອຸນ຺ນຕິລກ຺ຂໂຓ ມາໂນ, ອພ຺ຠຸນ຺ນຕິລກ຺ຂໂຓ ອຕິມາໂນຯ ມຕ຺ຕຠາວລກ຺ຂໂຓ ມໂທ, ປຎ຺ຈກາມຄຸເຓສຸ ຈິຕ຺ຕໂວສ຺ສຄ຺ຄລກ຺ຂໂຓ ປມາໂທຯ ຠວຕິ ອຠິຠວຕິ ອຣິນ຺ຕິ ຠູຣິ ອສຣູປໂຕ ປຣສ຺ສ ອາກາຣສ຺ສ ໂລປໍ ກຕ຺ວາຯ ເຕນາຫ – “ອຣີມທ຺ທນິປຎ຺ຎາຕິ ຠູຣິປຎ຺ຎາ”ຕິຯ ຠວຕິ ເອຕ຺ຖ ຖາວຣຊ຺ງຄມນ຺ຕິ ຠູຣິ ວຸຈ຺ຈຕິ ປຖວີ ຍຖາ “ຠູມີ”ຕິ ຠູຣິ ວິຍາຕິ ຠູຣິປຎ຺ຎາ ວິຕ຺ຖຕວິປຸລຏ຺ເຐນ ສພ຺ພໍ ສຫຕາຍ ຈຯ ເຕນາຫ – “ຕາຍາ”ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ປຖວິສມາຍາຕິ ວິຕ຺ຖຕວິປຸລຏ຺ເຐເນວ ປຖວິສມາຍຯ ວິຕ຺ຖຕາຍາຕິ ປຊານິຕພ຺ເພ ວິສເຍ ວິຕ຺ຖຕາຍ, ນ ເອກເທເສ ວຕ຺ຕມານາຍຯ ວິປຸລາຍາຕິ ອຸຬາຣຠູຕາຍຯ ສມນ຺ນາຄໂຕຕິ ປຸຄ຺ຄໂລຯ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ກາຣຓຕ຺ເຖ, ອິມິນາ ກາຣເຓນ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຠູຣິປຎ຺ຎາຍ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ປຎ຺ຎາ ຠູຣິປຎ຺ຎາ ນາມາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ “ຠູຣິປຎ຺ຎສ຺ສ ປຎ຺ຎາ ຠູຣິປຎ຺ຎປຎ຺ຎາ”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ເອກສ຺ສ ປຎ຺ຎາສທ຺ທສ຺ສ ໂລປໍ ກຕ຺ວາ “ຠູຣິປຎ຺ຎາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ອປິຈາຕິ ປຎ຺ຎາປຣິຍາຍທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຎ຺ຎາຍເມຕນ຺ຕິ ປຎ຺ຎາຍ ເອຕໍຯ ອຘິວຈນນ຺ຕິ ອຘິກໍ ວຈນໍຯ ຠູຣີຕິ ຠູເຕ ອຕ຺ເຖ ຂນ຺ຘາທິເກ ຣມຕິ ສຈ຺ຈສຠາເວນ, ທິຏ຺ຐິ ວິຍ ນ ອຠູເຕຕິ ຠູຣິຯ ເມຘາຕິ ອສນິ ວິຍ ສິລຸຈ຺ຈເຍ ກິເລເສ ເມຘຕິ ຫິໍສຕີຕິ ເມຘາ, ຂິປ຺ປໍ ຄຫຓຘາຣຓຏ຺ເຐນ ວາ ເມຘາຯ ປຣິຓາຍິກາຕິ ຍສ຺ສຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕໍ ສຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕຫິຕປ຺ປຏິປຕ຺ຕິຍໍ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ເມ ຈ ຍາຖາວລກ຺ຂຓປ຺ປຏິເວເຘ ປຣິເຓຕີຕິ ປຣິຓາຍິກາຯ ອິເມເຫວ ອຎ຺ຎານິປິ ປຎ຺ຎາປຣິຍາຍວຈນານິ ໂຫນ຺ຕິຯ

ປຎ຺ຎາພາຫຸລ຺ລນ຺ຕິ ປຎ຺ຎາ ພຫຸລາ ອສ຺ສາຕິ ປຎ຺ຎາພຫຸໂລ, ຕສ຺ສ ຠາໂວ ປຎ຺ຎາພາຫຸລ຺ລໍຯ ຕຎ຺ຈ ປຎ຺ຎາຍ ພາຫຸລ຺ລໍ ປວຕ຺ຕິ ເອວາຕິ ຕມຕ຺ຖໍ ປຎ຺ຎາຄຣຸກສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວເສນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, “ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຎ຺ຎາຄຣຸໂກ ໂຫຕິ”ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອິເຘກຈ຺ໂຈຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊນກລ຺ຍາຓໂກ, ອຣິໂຍ ວາຯ ປຎ຺ຎາ ຄຣຸ ເອກສ຺ສາຕິ ປຎ຺ຎາຄຣຸໂກຯ ປຎ຺ຎາຍ ຈຣິໂຕ ປວຕ຺ຕິໂຕ ປຎ຺ຎາຈຣິໂຕ, ປຎ຺ຎາຍ ຈຣິຕໍ ປວຕ຺ຕໍ ອສ຺ສາຕິ ວາ ປຎ຺ຎາຈຣິໂຕຯ ອນຸໂລມິກຂນ຺ຕິອາທິວິຠາຄາ ປຎ຺ຎາ ອາສໂຍ ເອຕສ຺ສາຕິ ປຎ຺ຎາສໂຍຯ ປຎ຺ຎາຍ ອຘິມຸຕ຺ໂຕ ຕນ຺ນິນ຺ໂນຕິ ປຎ຺ຎາຘິມຸຕ຺ໂຕຯ ສມຸສ຺ສິຕຏ຺ເຐນ ປຎ຺ຎາ ຘໂຊ ເອຕສ຺ສາຕິ ປຎ຺ຎາຘໂຊຯ ປຎ຺ຎາເກຕູຕິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍຯ ປຎ຺ຎານິມິຕ຺ຕໍ ອາຘິປເຕຍ຺ຍໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ປຎ຺ຎາຘິປເຕຍ຺ໂຍຯ ປຎ຺ຎາສງ຺ຂາໂຕ ວິຈໂຍ, ຘມ຺ມສຠາວວິຈິນນໍ ວາ ພຫຸລໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ວິຈຍພຫຸໂລຯ ນານປ຺ປກາເຣນ ຘມ຺ມສຠາວວິຈິນນໍ ພຫຸລໍ ອສ຺ສາຕິ ປວິຈຍພຫຸໂລຯ ໂອກ຺ຂາຍນໍ ຍາຖາວໂຕ ຘມ຺ມານໍ ອຸປຏ຺ຐານໍ ພຫຸລໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ໂອກ຺ຂາຍນພຫຸໂລຯ ປຎ຺ຎາຍ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ສມ຺ມາເປກ຺ຂນາ ສມ຺ເປກ຺ຂາ, ສມ຺ເປກ຺ຂາຍ ອຍນໍ ປວຕ຺ຕນໍ ສມ຺ເປກ຺ຂາຍນໍ, ສມ຺ເປກ຺ຂາຍນໍ ຘມ຺ໂມ ປກຕິ ອສ຺ສາຕິ ສມ຺ເປກ຺ຂາຍນຘມ຺ໂມຯ ສມ຺ເປກ຺ຂາຍນໍ ວາ ຍາຖາວໂຕ ທສ຺ສນຘມ຺ໂມ ສຠາໂວ ເອຕສ຺ສາຕິ ສມ຺ເປກ຺ຂາຍນຘມ຺ໂມຯ ສພ຺ພໍ ຘມ຺ມຊາຕໍ ວິຠູຕໍ ວິຠາວິຕໍ ກຕ຺ວາ ວິຫຣຕີຕິ ວິຠູຕວິຫາຣີຯ

ຕຈ຺ຈຣິໂຕຕິອາທີສຸ ຕໍ-ສທ຺ເທນ ປຎ຺ຎາ ປຈ຺ຈາມຏ຺ຐາ, ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ “ປຎ຺ຎາຈຣິໂຕ”ຕິອາທີນາ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ສາ ປຎ຺ຎາ ຈຣິຕາ ຄຣຸກາ ພຫຸລາ ອສ຺ສາຕິ ຕຈ຺ຈຣິໂຕ ຕຄ຺ຄຣຸໂກ ຕພ຺ພຫຸໂລຯ ຕສ຺ສໍ ປຎ຺ຎາຍໍ ນິນ຺ໂນ ໂປໂຓ ປພ຺ຠາໂຣ ອຘິມຸຕ຺ໂຕຕິ ຕນ຺ນິນ຺ໂນ ຕປ຺ໂປໂຓ ຕປ຺ປພ຺ຠາໂຣ ຕທຘິມຸຕ຺ໂຕຯ ສາ ປຎ຺ຎາ ອຘິປຕິ ຕທຘິປຕິ, ຕທຘິປຕິໂຕ ອາຄໂຕ ຕທາຘິປເຕຍ຺ໂຍຯ ປຎ຺ຎາຄຣຸໂກຕິອາທີນິ “ກາມໍ ເສວນ຺ຕໍເຍວ ຊານາຕິ, ອຍໍ ປຸຄ຺ຄໂລ ເນກ຺ຂມ຺ມຄຣຸໂກ”ຕິອາທີສຸ (ປຏິຯ ມຯ ໑ຯ໑໑໔) ວິຍ ປຸຣິມຊາຕິໂຕ ປຠຸຕິ ວຸຕ຺ຕານິຯ ຕຈ຺ຈຣິໂຕຕິອາທີນິ ອິມິສ຺ສາ ຊາຕິຍາ ວຸຕ຺ຕານິຯ ອິທານິ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ນິທສ຺ສນວເສນປິ ທສ຺ເສຕຸໍ – “ຍຖາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອວເມວນ຺ຕິອາທີນິ ທສ຺ສິຕພ຺ພນິຄມນໍຯ

ສີຆປຎ຺ຎາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວິສເຍ ສີຆປ຺ປວຕ຺ຕິກາ ປຎ຺ຎາ, ຍາ ສມາຣທ຺ຘາ ອຕ຺ຕໂນ ປຎ຺ຎາກິຈ຺ຈໍ ອຫນ຺ຘາຍນ຺ຕິ ອວິຕ຺ຖາຍນ຺ຕິ ຂິປ຺ປເມວ ສມ຺ປາເປຕິຯ ເຕນາຫ – “ສີຆໍ ສີຆໍ ສີລານິ ປຣິປູເຣຕີ”ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ສີຆໍ ສີຆນ຺ຕິ ພຫູນໍ ສີລາທີນໍ ສງ຺ຄຫຕ຺ຖໍ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສີລານີຕິ ຈາຣິຕ຺ຕວາຣິຕ຺ຕວເສນ ປຎ຺ຎຕ຺ຕານິ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສີລານິ, ຐເປຕ຺ວາ ວາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣໍ ຕສ຺ສ ວິສຸໍ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ອິຕຣານິ ຕິວິຘສີລານິຯ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣນ຺ຕິ ຈກ຺ຂາທີນໍ ຉນ຺ນໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ຣາຄປ຺ປຏິຆປ຺ປເວສໍ ອກຕ຺ວາ ສຕິກວາເຏນ ນິວາຣຓໍ ຖກນໍຯ ໂກຊເນ ມຕ຺ຕຎ຺ຎຸຕນ຺ຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕປຣິໂຠຄວເສນ ໂກຊເນ ປມາຓຎ຺ຎຸຠາວໍຯ ຊາຄຣິ

ຍານຸໂຍຄນ຺ຕິ ທິວສສ຺ສ ຕີສຸ ໂກຏ຺ຐາເສສຸ ຣຕ຺ຕິຍາ ປຐມປຉ຺ຉິມໂກຏ຺ຐາເສສຸ ຈ ຊາຄຣຕິ ນ ນິທ຺ທາຍຕິ, ສມຓທມ຺ມເມວ ກໂຣຕີຕິ ຊາຄໂຣ, ຊາຄຣສ຺ສ ກາໂລ, ກມ຺ມໍ ວາ ຊາຄຣິຍໍ, ຊາຄຣິຍສ຺ສ ອນຸໂຍໂຄ ຊາຄຣິຍານຸໂຍໂຄ, ຕໍ ຊາຄຣິຍານຸໂຍຄໍຯ ສີລກ຺ຂນ຺ຘນ຺ຕິ ເສກ຺ຂໍ ວາ ອເສກ຺ຂໍ ວາ ສີລກ຺ຂນ຺ຘໍຯ ເອວມິຕເຣປິ ຂນ຺ຘາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ປຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ຘນ຺ຕິ ມຄ຺ຄປຎ຺ຎາ ຈ ເສກ຺ຂາເສກ຺ຂານໍ ໂລກິຍປຎ຺ຎາ ຈຯ ວິມຸຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຘນ຺ຕິ ຜລວິມຸຕ຺ຕິຯ ວິມຸຕ຺ຕິຎາຓທສ຺ສນກ຺ຂນ຺ຘນ຺ຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓຎາຓໍຯ ສີຆປຎ຺ຎານິທ຺ເທສສທິໂສເຍວ ລຫຸປຎ຺ຎານິທ຺ເທໂສ, ຕຖາ ຫາສປຎ຺ຎານິທ຺ເທໂສຯ ຊວນປຎ຺ຎານິທ຺ເທໂສ ປນ ກລາປສມ຺ມສນວເສນ ປວຕ຺ໂຕຯ ຕິກ຺ຂປຎ຺ຎານິທ຺ເທໂສ ວີຣິຍສ຺ສ ອຸສ຺ສຸກ຺ກາປນວເສນ, ນິພ຺ເພຘິກປຎ຺ຎານິທ຺ເທໂສ ສພ຺ພໂລເກ ອນຠິຣຕສຎ຺ຎາວເສນ ປວຕ຺ໂຕຯ ຕຕ຺ຖ ຕຸຣິຕກິຣິຍາ ສີຆຕາຯ ອທນ຺ຘຕາ ລຫຸຕາຯ ເວຄາຍິຕຕ຺ຕໍ ຂິປ຺ປຕາຯ

ຫາສພຫຸໂລຕິ ປີຕິພຫຸໂລຯ ເສສປທານິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນານິຯ ອຖ ວາ ຫາສພຫຸໂລຕິ ມູລປທໍຯ ເວທພຫຸໂລຕິ ຕສ຺ສາ ເອວ ປີຕິຍາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໂສມນສ຺ສເວທນາວເສນ ນິທ຺ເທສປທໍຯ ຕຸຏ຺ຐິພຫຸໂລຕິ ນາຕິພລວປີຕິຍາ ຕຸຏ຺ຐາກາຣວເສນຯ ປາໂມຊ຺ຊພຫຸໂລຕິ ພລວປີຕິຍາ ປມຸທິຕຠາວວເສນຯ ສີລານິ ປຣິປູເຣຕີຕິ ຫຏ຺ຐປ຺ປຫຏ຺ໂຐ ອຸທຄ຺ຄຸທຄ຺ໂຄ ສມ຺ປີຍາຍມາໂນ ສີລານິ ສມ຺ປາເທຕິຯ ປີຕິໂສມນສ຺ສສຫຄຕາ ຫິ ປຎ຺ຎາ ອຠິຣຕິວເສນ ອາຣມ຺ມເຓ ຜຸລ຺ລິຕາ ວິກສິຕາ ວິຍ ປວຕ຺ຕຕິ, ນ ເອວໍ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄຕາຕິຯ

ອນິຈ຺ຈໂຕ ຂິປ຺ປໍ ຊວຕີຕິ ‘‘ຂນ຺ຘປຎ຺ຈກໍ ອນິຈ຺ຈ’’ນ຺ຕິ ເວຄາຍິເຕນ ປວຕ຺ຕຕິ, ປຏິປກ຺ຂທູຣີຠາເວນ ປຸພ຺ພາຠິສງຂາຣສ຺ສ ສາຕິສຍຕ຺ຕາ ອິນ຺ເທນ ວິສ຺ສຏ຺ຐວຊິຣໍ ວິຍ ລກ຺ຂຓໍ ອວິຣຊ຺ຌນ຺ຕີ ອທນ຺ຘາຍນ຺ຕີ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຓໍ ເວຄສາ ປຏິວິຊ຺ຌຕີຕິ, ຕສ຺ມາ ສາ ຊວນປຎ຺ຎາ ນາມາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເສສປເທສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ເອວໍ ລກ຺ຂຓາຣມ຺ມຓິກວິປສ຺ສນາວເສນ ຊວນປຎ຺ຎໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ພລວວິປສ຺ສນາວເສນ ທສ຺ເສຕຸໍ – ‘‘ຣູປ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຂຍຏ຺ເຐນາຕິ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ຠິຊ຺ຊນໂຕ ຂຍສຠາວຕ຺ຕາຯ ຠຍຏ຺ເຐນາຕິ ຠຍານກຠາວໂຕຯ ອສາຣກຏ຺ເຐນາຕິ ອຕ຺ຕສາຣວິຣຫໂຕ ນິຈ຺ຈສາຣາທິວິຣຫໂຕ ຈຯ ຕຸລຍິຕ຺ວາຕິ ຕຸລາຠູຕາຍ ວິປສ຺ສນາປຎ຺ຎາຍ ຕຸເລຕ຺ວາຯ ຕີຣຍິຕ຺ວາຕິ ຕາຍ ເອວ ຕີຣຓຠູຕາຍ ຕີເຣຕ຺ວາຯ ວິຠາວຍິຕ຺ວາຕິ ຍາຖາວໂຕ ປກາເສຕ຺ວາ ປາກຏໍ ກຕ຺ວາຯ ອຖ ວາ ຕຸລຍິຕ຺ວາຕິ ກລາປສມ຺ມສນວເສນ ຕຸລຍິຕ຺ວາຯ ຕີຣຍິຕ຺ວາຕິ ອຸທຍພ຺ພຍານຸປສ຺ສນາວເສນ ຕີເຣຕ຺ວາຯ ວິຠາວຍິຕ຺ວາຕິ ຠງຄານຸປສ຺ສນາທິວເສນ ປາກຏໍ ກຕ຺ວາຯ ວິຠູຕໍ ກຕ຺ວາຕິ ສງຂາຣຸເປກ຺ຂານຸໂລມວເສນ ຜຸຏໍ ກຕ຺ວາຯ ຣູປນິໂຣເຘຕິ ຣູປກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ນິໂຣຘຠູເຕ ນິພ຺ພາເນຯ ຂິປ຺ປໍ ຊວຕີຕິ ນິນ຺ນໂປຓປພ຺ຠາຣວເສນ ຊວຕິ ປວຕ຺ຕຕິຯ ອິທານິ ສິຂາປ຺ປຕ຺ຕວິປສ຺ສນາວເສນ ຊວນປຎ຺ຎໍ ທສ຺ເສຕຸໍ, ປຸນ ‘‘ຣູປ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຎາຓສ຺ສ ຕິກ຺ຂຠາໂວ ນາມ ສວິເສສໍ ປຏິປກ຺ຂສມຸຈ຺ຉິນ຺ທເນນ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ‘‘ຂິປ຺ປໍ ກິເລເສ ຉິນ຺ທຕີຕິ ຕິກ຺ຂປຎ຺ຎາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕ ປນ ກິເລເສ ວິຠາເຄນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ‘‘ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ກາມວິຕກ຺ກ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ສມຖວິປສ຺ສນາຫິ ວິກ຺ຂມ຺ຠນຕທງຄວເສນ ປຫີນມ຺ປິ ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ອສມູຫຕຕ຺ຕາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຘມ຺ມຕໍ ອນຕີຕຕາຍ ອສມູຫຕຸປ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ອິຘ ‘‘ອຸປ຺ປນ຺ນ’’ນ຺ຕິ ອຘິປ຺ເປຕໍຯ ນາຘິວາເສຕີຕິ ສນ຺ຕານໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ນ ວາເສຕິຯ ປຊຫຕີຕິ ສມຸຈ຺ເຉທວເສນ ປຊຫຕິຯ ວິໂນເທຕີຕິ ຂິປຕິຯ ພ຺ຍນ຺ຕີ ກໂຣຕີຕິ ວິຄຕນ຺ຕໍ ກໂຣຕິຯ ອນຠາວໍ ຄເມຕີຕິ ອນຸ ອຠາວໍ ຄເມຕິ, ວິປສ຺ສນາກ຺ກເມນ ອຣິຍມຄ຺ຄໍ ປຕ຺ວາ ສມຸຈ຺ເຉທວເສເນວ ອຠາວໍ ຄມຍຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ກາມປ຺ປຏິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ວິຕກ຺ໂກ ກາມວິຕກ຺ໂກຯ ‘‘ອິເມ ສຕ຺ຕາ ມຣນ຺ຕູ’’ຕິ ປເຣສໍ ມຣຓປ຺ປຏິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ວິຕກ຺ໂກ ພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ໂກຯ ‘‘ອິເມ ສຕ຺ຕາ ວິຫິໍສິຍນ຺ຕູ’’ຕິ ປເຣສໍ ວິຫິໍສາປ຺ປຏິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ວິຕກ຺ໂກ ວິຫິໍສາວິຕກ຺ໂກຯ ປາປເກຕິ ລາມເກຯ ອກຸສເລ ຘມ຺ເມຕິ ອໂກສລ຺ລສມ຺ຠູເຕ ຘມ຺ເມຯ ຕິກ຺ຂປຎ຺ໂຎ ນາມ ຂິປ຺ປາຠິຎ຺ໂຎ ໂຫຕິ, ປຏິປທາ ຈສ຺ສ ນ ຈລຕີຕິ ອາຫ – ‘‘ເອກມ຺ຫິ ອາສເນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອຣິຍມຄ຺ຄາ’’ຕິອາທິຯ

‘‘ສພ຺ເພ ສງຂາຣາ ອນິຈ຺ຈາ ທຸກ຺ຂາ ວິປຣິຓາມຘມ຺ມາ ສງຂຕາ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນາ ຂຍຘມ຺ມາ ວຍຘມ຺ມາ ວິຣາຄຘມ຺ມາ ນິໂຣຘຘມ຺ມາ’’ຕິ ຍາຖາວໂຕ ທສ຺ສເນນ ສຈ຺ຈປ຺ປຏິເວໂຘ ອິຊ຺ຌຕິ, ນ ອຎ຺ຎຖາຕິ ກາຣຓມຸເຂນ ນິພ຺ເພຘິກປຎ຺ຎໍ ທສ຺ເສຕຸໍ – ‘‘ສພ຺ພສງຂາເຣສຸ ອຸພ຺ເພຄພຫຸໂລ ໂຫຕີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ອຸພ຺ເພຄພຫຸໂລຕິ ‘‘ສພ຺ເພ ສງຂາຣາ ອນິຈ຺ຈາ’’ຕິອາທິນາ (ຘຯ ປຯ ໒໗໗) ນເຍນ ສພ຺ພສງຂາເຣສຸ ອຠິຕ຺ຫປ຺ປວຕ຺ຕສໍເວໂຄຯ ອຸຕ຺ຕາສພຫຸໂລຕິ ຎາຓຠຍວເສນ ສພ຺ພສງຂາເຣສຸ ພຫຸໂສ ອຸຕ຺ຣສ຺ຕມານໂສຯ ເຕນ ອາທີນວານຸປສ຺ສນມາຫຯ ອຸກ຺ກຓ຺ຐນພຫຸໂລຕິ ສງຂາເຣ ອຸທ຺ທໍ ວິສງຂາຣາຠິມຸຂຕາຍ ອຸກ຺ກຓ຺ຐນພຫຸໂລຯ ອິມິນາ ນິພ຺ພິທານຸປສ຺ສນມາຫຯ ອຣຕິພຫຸໂລຕິອາທີນາ ຕສ຺ສາ ເອວ ອປຣາປຣຸປ຺ປຕ຺ຕິໍຯ ພຫິມຸໂຂຕິ ສພ຺ພສງຂາເຣຫິ ພຫິຠູຕໍ ນິພ຺ພານໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປວຕ຺ຕຎາຓມຸໂຂຯ ຕຖາ ປວຕ຺ຕິຕວິໂມກ຺ຂມຸໂຂຯ ນິພ຺ພິຊ຺ຌນໍ ປຏິວິຊ຺ຌນໍ ນິພ຺ເພໂຘ, ໂສ ເອຕິສ຺ສາ ອຕ຺ຖີຕິ ນິພ຺ເພຘິກາ, ນິພ຺ພິຊ຺ຌຕີຕິ ວາ ນິພ຺ເພຘິກາ, ສາ ເອວ ປຎ຺ຎາ ນິພ຺ເພຘິກປຎ຺ຎາຯ ອນິພ຺ພິທ຺ຘປຸພ຺ພນ຺ຕິ ອນມຕ຺ເຄ ສໍສາເຣ ອນ຺ຕໍ ປາເປຕ຺ວາ ອນິວິທ຺ຘປຸພ຺ພໍຯ ອປ຺ປທາລິຕປຸພ຺ພນ຺ຕິ ຕສ຺ເສວ ອຕ຺ຖວຈນໍ, ອນ຺ຕກຣເຓເນວ ອປ຺ປທາ

ລິຕປຸພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂລກກ຺ຂນ຺ຘນ຺ຕິ ໂລກຣາສິ, ໂລກໂກຏ຺ຐາສໍ ວາຯ

ກາຍຄຕາສຕິວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໘໐. ອມຕວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ

໖໐໐-໖໑໑. ນຕ຺ຖິ ເອຕ຺ຖ ມຕໍ ມຣຓໍ ວິນາໂສຕິ ອມຕໍ, ນິພ຺ພານນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ມຣຓວິຣຫິຕໍ ນິພ຺ພານໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ຕີ’’ຕິ. ອມຕສ຺ສ ວາ ນິພ຺ພານສ຺ສ ອຘິຄມເຫຕຸຕາຍ ອມຕສທິສອຕປ຺ປກສຸຂປຕິຕຕາຍ ຈ ກາຍຄຕາສຕິ ‘‘ອມຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ. ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ຕີຕິ ຌານສມາປຊ຺ຊເນນ ວຬຎ຺ຊນ຺ຕີ. ວິຣທ຺ຘນ຺ຕິ ອນຘິຄເມນ ວິຣຊ຺ຌິຕໍ. ເຕນາຫ – ‘‘ວິຣາຘິຕໍ ນາຘິຄຕ’’ນ຺ຕິ. ອາຣທ຺ຘນ຺ຕິ ສາຘິຕໍ ນິປ຺ຜາທິຕໍ. ຕຎ຺ຈ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ – ‘‘ອາຣທ຺ຘນ຺ຕິ ປຣິປຸຓ຺ຓ’’ນ຺ຕິ. ປມາທິໍສູຕິ ກາລພ຺ຍຕ຺ຕເຍເນທໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ປມຊ຺ຊນ຺ຕີ’’ຕິ.

ອມຕວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ອິຕິ ມໂນຣຖປູຣຓິຍາ ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣນິກາຍ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ເອກກນິປາຕວຓ຺ຓນາຍ ອນຸຕ຺ຕານຕ຺ຖທີປນາ ສມຕ຺ຕາ.

ປຐໂມ ຠາໂຄ ນິຏ຺ຐິໂຕ.